

onego zowie ktory przykazania Boze chowa
o ten ktory na przykazanie Boze chowa
De Ieiunijs quatuor tempor Fo. XXXII
o ten ktory na przykazanie Boze chowa

inuocauit me zc. Notandū autem q̄ quadra-
gesima cōtinet. xliij. dies. cōputatis dñicis di-
ebus ex quibus dñi sex dies dñicales strahū-
tur remanēt. xxxvi. dies in abstinentia. q̄ sunt
decima totius anni. Annus em̄ h̄z trecētos sex
agintaquinque dies. triginta sex sunt decima.
S̄z quatuor dies precedētes addūtur. vt sa-
cer nūerus quadraginta dierū impleat̄ quez
saluator suo ieiunio p̄secrauit. **¶** Quare aut̄
in h̄ nūero quadragenario ieiunij ob̄uam̄
triplex ratio assignari pōt. Prima z est aug.
qm̄ matheus. xl. generatiōes xp̄i posuit. Ad
h̄ igitur dñs suo quadragenario numero ad
nos descendit: vt nos ad eū n̄ro quadragena-
rio ascēdamus. Aliā assignat idē dicens. Ad
h̄ vt habeam̄ quadragenariū. q̄dragenario
addēdus est denari⁹. qz ad h̄ vt veniam⁹ ad
beatā requiē. oportet nos toto presentis vite
tpe laborare. Elī z dñs quadraginta diebus
cū discipulis māstr̄: et post decimā diē spiritū
sanctū paracletū misit. Terciaz assignat mgr̄
p̄positiuus in summa de officio: dicēs. Adun-
dus in quatuor partes: z ann⁹ in quatuor tē-
pora diuiditur. et homo ex quatuor elemētis
z quatuor cōplexionibus cōstituitur: z nouā
legē que in quatuor euāgelistis cōstitit: z ve-
terē que in decē mādatis transgressi sumus:
oportet igitur vt denari⁹ p̄ quaternariū mul-
tiplicetur. vt sic. xl. faciam⁹. i. mādata veteri
et noue legis toto tpe vite huius impleam⁹.
Cōstitit quidē corpus n̄m sicut dixim⁹ ex q̄-
tuo: elementis. que z quasi quatuor sedes in
nobis h̄nt. Nā ignis in oculis. aer in lingua
z aurib⁹. Aqua i genitalib⁹. terra in manib⁹
z alijs mēbris dñabitur. In oculis igitur cu-
riositas. in lingua z aurib⁹ scurrilitas. in ge-
nitalibus voluptas. in manib⁹ z in alijs mē-
bris est crudelitas. h̄ec quatuor confitē pu-
blicanus. qz em̄ a longe stat. p̄fitetur luxuriā
que est fetida: q̄si dicat. nō audeo appropinq̄-
re dñe ne in narib⁹ tuis feteam. Quod nō au-
det oculos ad celū leuare. p̄fitetur curiosita-
tē. Quod manu pcutit pect⁹ p̄fitetur crudeli-
tatē. Quod dicit p̄picius esto mihi peccato-
ri. scurrilitatē. Nā scurre consueuerunt voca-
ri pctōres. vel poti⁹ leccatores. h̄ec p̄positiu⁹
Bre. q̄ in omel. tres ponit rōnes: dicēs. Cur
in abstinentia quadragenari⁹ nūerus custodi-
tur nisi qz virtus decalogi p̄ libros q̄tuor
euangelij impletur. In h̄ in mortali corpe
quatuor elemētis subsistim⁹: z p̄ voluptates
eiusdem corpis p̄ceptis dñicis cōtrariamur.
Quia q̄ p̄ carnis desideria decalogi manda-
ta p̄tēpsim⁹ digna est vt eandē carnē quater
decies affligam⁹. A p̄nti q̄z diez q̄ ad pascha
sex ebdomade. i. quadraginta duo dies veni-

unt: ex quib⁹ duz sex dies dñici de abstinentia
abstrahunt. triginta sex in abstinentia remanet.
dñi x̄o p̄ trecētos. lxxv. dies annus ducit qua-
si anni nostri decimas deo dam⁹. hec Grego.
Quare aut̄ nō obseruam⁹ n̄m ieiunij eodez
tpe quo xp̄s ieiunauit. q̄ statim p̄ baptisim⁹
istud inchoauit. s̄ cū pascha poti⁹ istud conti-
nuam⁹. quadruplex ratio assignatur in sum-
ma de officio magistri Johis beleth. Prima
est vt si volum⁹ cū xp̄o resurgere. p̄ nob xp̄s
est passus: z nos cū eo pati debem⁹. **¶** Secū-
da causa est vt per h̄ filios isrl̄ imitemur. qui
p̄mo eo tpe exierūt de egypto. Postea eodez
tpe de babilonia quod inde p̄batur. qm̄ tam
isti q̄ illi qm̄ egressi sunt celebrauerūt pascha:
sic et nos imitantes eos h̄ tpe ieiunamus: vt
de egypto z babilonia. id est h̄ mundo in ter-
rā eterne hereditarij ingredi mereamur.

¶ Tercia causa est qm̄ seruoꝝ libidinis in tēpo-
re veris magi solet nos accēdere. vt q̄ refren-
mus corpis estū in h̄ tpe maxime ieiunamus
¶ Quarta est qz statim post ieiunij debem⁹
corpus dñi accipe. Sicut q̄ filij isrl̄ p̄usq̄ co-
mederūt agnū se affligebant et comedebant
agrestes lactucas z amaras. Ita nos debem⁹
p̄ penitentia pri⁹ affligi. vt digni valeam⁹ co-
medere agnum vite.

Ieiunia quatuor tē-

porū a Calixto papa instituta sūt. Si-
unt aut̄ hec ieiunia quater in anno fm̄ quatu-
or tpa ipsius anni. **¶** Et huius multiplex rō
est. Prima est qm̄ ver est calidū et humid⁹
Estas est calida z sicca. Autūnus frigid⁹
z siccus. h̄yems frigida et humida. Ieiuna-
mus igit̄ in vere vt noxiū humorē id est luxu-
riā in nobis tpe. In estate vt noxiū calozē
id ē auariciā in nobis castigem⁹. In autūno
vt castigem⁹ ariditatē supbie. In h̄yeme vt
castigem⁹ frigus infidelitatis z malicie. **¶** Se-
cūda rō est quare scz quater in āno ieiunam⁹
qm̄ prima h̄mōi ieiunia fiunt in Adario scz i
prima septimana quadagesime vt in nobis
marcescant vicia. non em̄ oīno possunt extin-
gui. vel poti⁹ vt in nobis virtutū germia ori-
untur. In estate fiunt secunda vt in septima-
na penthecostes. qz tunc venit sp̄s sanct⁹ et
nos debem⁹ esse feruētes in sp̄s sc̄to. In septē-
bra fiūt aī festū sc̄ti Michael. i. tertia ieiunia
qm̄ fructus tunc colligū. z nos debem⁹ deo
reddere fruct⁹ bonoz opoz. In decēbra fiūt
q̄rta. qm̄ tunc moriunt̄ herbe. z nos debem⁹
morficari mundo. **¶** Tercia rō est. vt inde-
os imitemur. Iudei quidā quater in anno ie-
iunabāt: aī pascha: aī p̄thecosten. ante sce-
nophagiam. i. ante infixionēz tabernaculi in

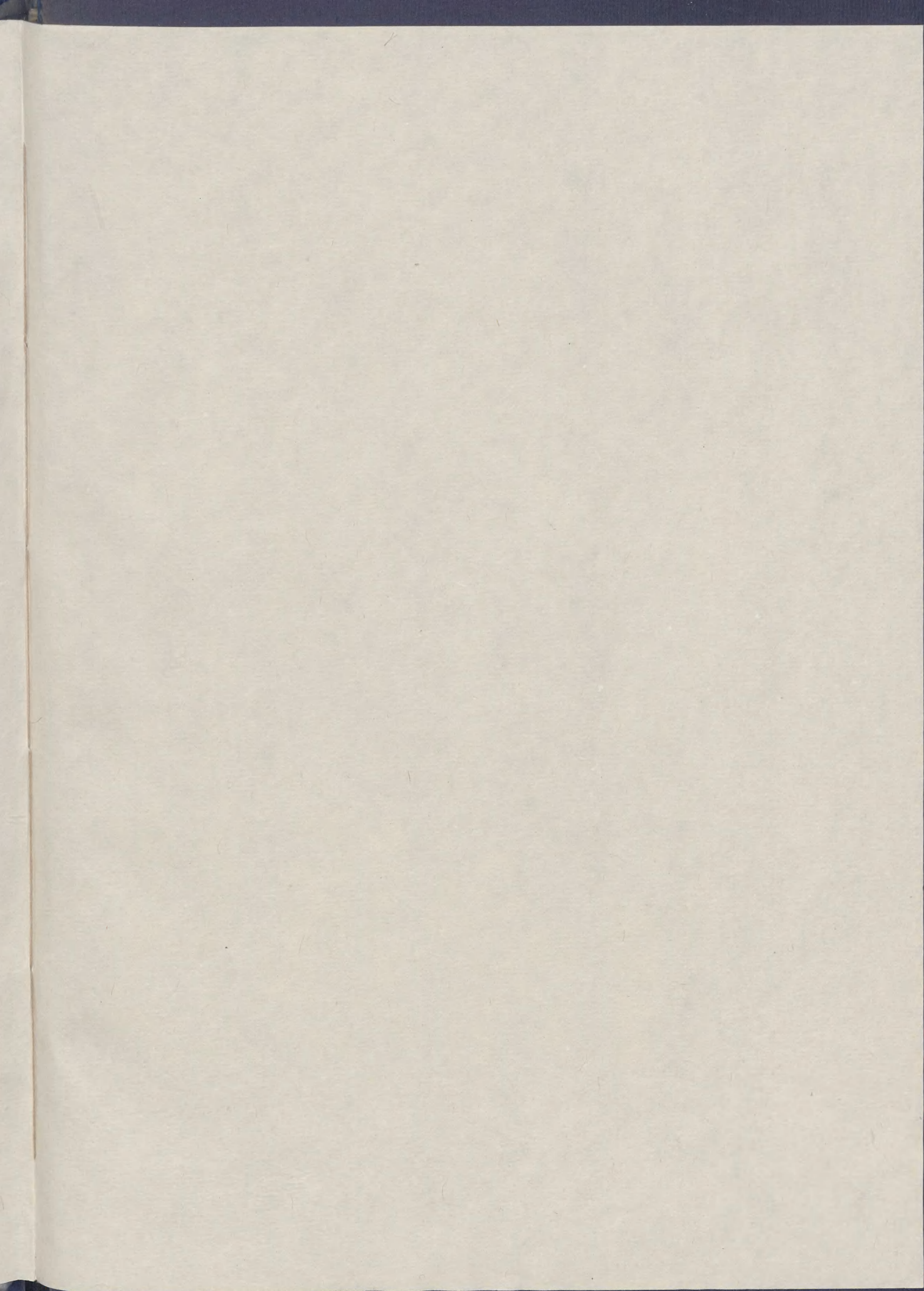
voluntas bona vocatorem. Sed.
propterea vocanti Deo recta tr. butur.
nobis vero tribui non potest. quod vocamur
dictum putandum est. non volentes.
Curantes sed in penitentia De
anim quia non p̄cedit. voluntas bona vocatorem. Sed.
rectio bonam voluntatem.
quod B. q. Noli.
cur.

Inc. 421

Inc. 421

(1436023)

prekatalog. z sygn.
SD 5410 III

C 6457
GW 14034
IBP 3007

onego zowie ktory przykazania Boze chowal
o ten ktory na przykazanie Boze chowal
De Ieiunijs quatuor tempor Fo. XXXII

inuocauit me zc. Notandum autem q quadra-
gesima continet. xlii. dies. computatis officiis vi-
ebus ex quibus du sex dies dnicales strahū-
tur remanēt. xxxvi. dies in abstinentia. q sunt
decima totū anni. Annus em hz trecetos sex
agintaquinque dies. triginta sex sunt decima.
Sz quatuor dies precedētes addūtur. vt sa-
cer nūerus quadraginta dierū impleat quez
saluator suo ieiunio psecrauit. **Quare aut**
in h nūero quadragenario ieiunū obfuiam?
triplex ratio assignari pōt. Prima z est aug.
qm matheus. xl. generatiōes xpi posuit. Ad
h igitur dñs suo quadragenario numero ad
nos descendit: vt nos ad eū nro quadragena-
rio ascēdamus. Aliā assignat idē dicens. Ad
h vt habeam⁹ quadragenariū. qdragenario
addēdus est denari⁹. qz ad h vt veniam⁹ ad
beatā requirē. oportet nos toto presentis vite
tpe laborare. Tñ z dñs quadraginta diebus
cū discipulis māsit: et post decimā diē spiritū
sanctū paracletū misit. Terciaz assignat mgi
ppositiuus in summa de officio: dicēs. Adun-
tus in quatuor partes: z ann⁹ in quatuor tē-
pora diuiditur. et homo ex quatuor elemētis
z quatuor cōplexionibus cōstituitur: z nouā
legē que in quatuor euāgelistis cōsistit: z ve-
terē que in decē mādatīs transgressi sumus:
oportet igitur vt denari⁹ p quaternariū mul-
tiplicetur. vt sic. xl. faciam⁹. i. mādata veteri
et noue legis toto tpe vite huius impleam⁹.
Cōsistit quidē corpus nrm sicut dixim⁹ ex q/
tuo: elementis. que z quasi quatuor sedes in
nobis hñt. Flā ignis in oculis. aer in lingua
z aurib⁹. Aqua i genitalib⁹. terra in manib⁹
z alijs mēbris dnabitur. In oculis igitur cu-
riositas. in lingua z aurib⁹ scurrilitas. in ge-
nitalibus voluptas. in manib⁹ z in alijs mē-
bris est crudelitas. Hec quatuor confitē pu-
blicanus. qz em a longe stat. pfitetur luxuriā
que est fetida: qñ dicat. nō audeo appropinq-
re dñe ne in narib⁹ tuis feteam. Quod nō au-
det oculos ad celū leuare. pfitetur curiosita-
tē. Quod manu pcutit pect⁹ pfitetur crudeli-
tatē. Quod dicit ppicius esto mihi peccato-
ri. scurrilitatē. Flā scurre consueuerunt voca-
ri pctōres. vel poti⁹ leccatores. hec ppositiu⁹
Gre. qz in omel. tres ponit rōnes: dicēs. Cur
in abstinentia quadragenari⁹ nūerus custodi-
tur nisi qz virtus decalogi p libros qtuor
euangelij impletur. In h in mortali corpe
quatuor elemētis subsistim⁹: z p voluptates
eiusdem corpis pceptis officiis cōtrariamur.
Quia g p carnis desideria decalogi manda-
ta ptepsim⁹ digna est vt eandē carnē quater
decies affligam⁹. A pñti qz die vsqz ad pascha
sex ebdomade. i. quadraginta duo dies veni-

unt: ex quib⁹ duz sex dies offici de abstinentia
abstrahunt. triginta sex in abstinentia remanet.
du xō p trecetos. lxxv. dies annus ducit qua-
si anni nostri decimas deo dam⁹. hec Grego.
Quare aut nō obseruam⁹ nrm ieiunū eodez
tpe quo xps ieiunauit. q statim p baptismū
istud inchoauit. s cū pascha poti⁹ istud conti-
nuam⁹. quadruplex ratio assignatur in sum-
ma de officio magistri Johis beleth. Prima
est vt si volum⁹ cū xpo resurgere. p nob xps
est passus: z nos cū eo pati debem⁹. **Secū-**
da causa est vt per h filios isrl imitemur. qui
pmo eo tpe exierūt de egypto. Postea eodez
tpe de babilonia quod inde pbatur. qm tam
isti q illi qñ egressi sunt celebrauerūt pascha:
sic et nos imitantes eos h tpe ieiunamus: vt
de egypto z babilonia. id est h mundo in ter-
rā eterne hereditat⁹ ingredi mereamur.

Tercia causa est qm feruor libidinis in tēpo
reueris magi solet nos accēdere. vt g refren-
mus corpis estū in h tpe maxime ieiunamus
Quarta est qz statim post ieiunū debem⁹
corpus dñi accipe. Sicut g filij isrl pusqz co-
mederūt agnū se affligebant et comedebant
agrestes lactucas z amaras. Ita nos debem⁹
p penitentia pri⁹ affligi. vt digni valeam⁹ co-
medere agnū vite.

Ieiunia quatuor tē

porū a Calixto papa instituta sūt. Si-
unt aut hec ieiunia quater in anno fm quatu-
or tpa ipsius anni. **Et huius multiplex rō**
est. Prima est qm ver est calidū et humidus
Estas est calida z sicca. Autūnus frigidus
z siccus. Hyems frigida et humida. Ieiuna-
mus igit in vere vt noxiū humorē id est luxu-
riā in nobis tpe. In estate vt noxiū calorē
id ē auariciā in nobis castigem⁹. In autūno
vt castigem⁹ ariditatē supbie. In hyeme vt
castigem⁹ frigus infidelitatis z malicie. **Se-**
cūda rō est quare scz quater in āno ieiunam⁹
qm prima hmoi ieiunia fiunt in abarcio scz i
prima septimana quadagesime vt in nobis
marcescant vicia. non em oīno possunt extin-
gui. vel poti⁹ vt in nobis virtutū germia ori-
untur. In estate fiunt secunda vt in septima-
na penthecostes. qz tunc venit spūsanct⁹. et
nos debem⁹ esse feruētes in spūscō. In septē-
bri fiūt añ festū scti Michael. i. tertia ieiunia
qm fructus tunc colligū. z nos debem⁹ deo
reddere fruct⁹ bonoz opez. In decēbri fiūt
q̄rta. qm tunc moriunt herbe. z nos debem⁹
morficari mundo. **Tercia rō est. vt iudei**
os imitemur. Iudei quidā quater in anno ie-
iunabāt: añ pascha: añ pēthecosten. ante sce-
nophagiam. i. ante infixionez tabernaculi in

anim quia non pcedit voluntas bona vocatorem sed.
propterea vocanti deo recta tr butur.
Nobis vero tribui non potest. Quod vocamur
dictum putandum est. Non volenti.
z i. Cu pñtis scilicet penitenti de
anim quia non pcedit voluntas bona vocatorem sed.
propterea vocanti deo recta tr butur.
Nobis vero tribui non potest. Quod vocamur
dictum putandum est. Non volenti.
z i. Cu pñtis scilicet penitenti de

Inc. 421

relutatio non possumus adhiberi quod uolui
8. eius uocatione non uolumus Sed si uocatio
Bona uoluntas ut eam omnis uocatus sequatur
Quod si uerum est
adque non
multi uocati pueri electi
uocatus obtemporant
congrua quidam

septembri. et ante encenia. i. dedicatōez in de/
cēbri. **Q**uarta rō est. qm̄ homo pstat ex q̄/
tuor elemētis q̄tum ad corp⁹. et trib⁹ poten/
tijs. s. rōnali p̄cupiscibili. et irascibili. q̄tuz ad
animā. Et ḡ hec moderent in nobis. quater
in anno p tres dies ieiunam⁹ vt q̄ternari⁹ re/
feratur ad corp⁹. ternarius x̄o ad aīam. et he/
rōnes sunt magistri ioh̄is beletb. **Q**uinta
rō est qm̄ vt dīc̄ Ioh̄es damascen⁹. In vere
augmentat sanguis. In estate colera. In au/
tūno melancolia. In hyeme flegma. Ieiuna/
mus igr̄ in vere vt in nobis debilitet sanguis
p̄cupiscētie et inepte leticie. Sanguineus em̄
est libidinosus et letus. In estate vt debilitet
colera iracūdie et fallacie. Lericus em̄ ē na/
turaliter iracūdus et versutus. In autūno vt
debilitetur melancolia cupiditatis et tristicie.
Abelancolic⁹ em̄ est naturalis cupid⁹ et tristis
In hyeme vt debilitetur flegma hebetudinis
et pigricie. Nam flegmatic⁹ naturalis est he/
bes et piger. **S**exta rō ē qm̄ ver⁹ p̄pat aeri
estas igni. autūno terre. hyems aque. Ieiuna/
mus igr̄ in vere vt i nobis edomet aer elatōis
et supbie. In estate vt edomet ignis cu/
piditatis et auaricie. In autūno vt edomet tra/
spūal frigiditatis et tenebrose igr̄atie. In hye/
me vt edomet in nob aq̄ leuitatis et incōstātie.
Septima rō est qm̄ ver⁹ refert ad puericiā.
estas ad adolescentiā. autūno ad maturitatē
siue virilē etatē. hyems ad senectutē. Ieiuna/
mus igr̄ in vere vt sim⁹ pueri p innocentia. In
estate vt efficiamur iuuenes p cōstantiā. In
autūno vt efficiamur maturi post modestiaz
In hyeme vt efficiamur senes p prudentiam
et honestā vitam. vel poti⁹ in hyeme vt satis/
faciam⁹ quicqd p illas quatuor etates dñm
offendim⁹. **O**ctaua rō est magistri Guil/
helmi altissiodorensis. Ideo em̄ in q̄tuor an/
ni t̄pibus ieiunamus: vt emēdem⁹ que i illis
quatuor āni t̄pibus deliquim⁹. Et sunt per
tres dies vt satisfaciam⁹ in die qd̄ deliquimus
in mēse. Et fuit i feria quarta: qz tūc dñs a in/
da tradit⁹ fuit. In sexta feria qz crucifixus fu/
it. sabbato. qz i sepulcro iacuit. et quia tristes
erant apostoli de nece sui dñi.

Ignati⁹ dicit qua

si ignē patius. i. ignē paties diuini a/
moris. Ignatius fuit discipulus bti Ioh̄is et
ēps anthiocen⁹. hic epistolā ad b̄tām x̄ginē
dixisse legit in hec v̄ba. Cristifere marie su/
us ignacius. me neophitū tui ioh̄isqz discipu/
lū pfortarez p̄olari debueras. De iesu enim
tuo p̄cepi mira dicta: et stupefactus suz ex au/
diu. a te autē que sp̄ fuisti ei familiariter piun

cta. et secretoz eius conscia desidero ex anso
fieri certior auditis. valeas et neophiti q̄ me/
cū sunt ex te. et p te et in te confortent. Beata
autē virgo dei genitrix maria in hec verba si/
bi respoudit. Ignatio dilecto p̄discipulo hūi/
lis ancilla x̄pi iesu. de iesu q̄ a Ioh̄e audiisti
et didicisti vera sūt. illa credas et illis adhere/
as: et x̄pianitatis votū firmit teneas et mores et
vitā voto p̄formes. veniā autē vna cū ioh̄ane
ad te et q̄ tecū sunt visere. ita et viriliter age in
fide: nec te cōmoueat p̄secutionis austeritas.
s̄ valeat et exultet sp̄s i deo salutari tuo. Tā
te autē autoritatis b̄tis ignatius extitit q̄ etiā
am̄ dyonisiū pauli apli discipulus. q̄ fuit in
philosophia iam summus. et in diuina sciētia
tā p̄fectus verbū beati ignaci ad p̄firmatōez
dictoz suoz tanq̄ p̄ autoritate adduxerit.
Cum em̄ vt ipse in libro de diuinis noib⁹ at/
testat qd̄ am̄ nomē amoris in diuis reprehē/
derēt: dicentes in diuinis aliud est nomē amō/
ris q̄ dilectōis volēs oñdere h̄ noīe amoris
p oīa in diuis esse vtendū ait. Scribit autem
diuin⁹ ignacius amor me⁹ crucifixus est. Le/
gitur in hystoria tripertita q̄ ignacius audi/
uit angelos cantātes antiphonas sup montē
quendā: et exinde instituit antiphonas canta/
ri in eccia: et psalmos s̄m antiphonas intona/
ri. Cū ḡ bear⁹ ignacius diu p pace eccie dñm
exorasset. nō suū s̄ infirmozū periculū metu/
ens. Trayano impatori: qui cepit āno domi/
ni centesimo de victoria redeūti: et x̄pianis oī/
bus mortē minanti occurrit. et libere se x̄pia/
num esse asseruit. quē trayanus ferro vinctus
decē militibus tradidit et romaz adduci p̄ce/
pit minans eidem q̄ traderetur ibidez bestijs
deuorandus. Cū ḡ romaz duceretur. ad om/
nes eccias epl̄as destinabat: et eos in fide x̄pi
pfortabat. In q̄s vnā scripsit ad romanā ec/
clesiā: sicut legitur in hystorijs ecclesiasticis. ro/
gans ne suū martyriū impediāt: vbi sic dicit
a syria vsqz ad romā cū bestijs. terra mariqz
depugno: die ac nocte p̄nexus et colligat⁹ decē
leopardis militib⁹ ducor ad custodiā dat⁹
q̄ ex b̄nficijs n̄fis seuiiores sūt. s̄ ego eoz neq/
tius magis erudior. **S**alutares bestie que p̄/
parant mibi. qm̄ venient. qm̄ emitētur. quan/
do eis licebit carnib⁹ meis frui. Inuitabo eas
ad deuoratōem meam et deprecabor. ne for/
in nōnuillis fecerunt timeant continge
opus meum quinimo et si cunctabuntur
ego vim faciam: ego me ingeram. Date que/
so veniāz ego noui qd̄ mibi expediat. Ignēs
cruces: bestie: dispersiones ossium. discerptō/
nes omnium membrorum et totius corporis
et omnia pene in me vnum martyriū supplicia

diaboli arte quesita consentur. dum mō ihm
xpm merear adipisci. Cum gromā venisset:
z ante traianum ductus fuisset: dixit ei traia-
nus. Ignaci. cur anthiochiā rebellare facis.
z gentē meā ad xpianitatē cōuertis. cui igna-
cius. Utinā z te posses puertere. vt semp ob-
tineres fortissimū principatū. Lūi traianus.
Sacrifica dīs meis et sacerdotū omniū prin-
ceps eris. Lūi ignacius. ne dīs tuis sacrifica-
bo. nec tuā affecto dignitates. De me qēd
vis facere poteris s nullatenus me imutabis
Traianus dixit. plūbatis scapulas ei² contū-
dite. z vngulis latera ei² laniate. z duris lapi-
dibus ei² vulnera pficite. Lūqz hec oīa i eū
fecissent z ipse immobilis pmaneret. dixit traia-
nus. Carbones viuos afferte: et ipm nudis
plātis desuper ambulare facite. Lūi ignaci²
Nec ignis ardēs. nec aqua buliens poterit i
me xpi iesu charitatez extiguere. Lūi traian²
Abalecia sunt que tanta patēs nō pſentis.
Lūi ignacius. Mos xpiani malefici nō sum².
s in lege nostra maleficos viuere phibemus
s vos malefici estis q ydola adoratis. Traia-
nus dixit. Dorsum ei² vngulis laniate z pla-
gas sale perfundite. Lūi ignacius. Nō sūt cō-
digne passiones hui² tēporis ad futurā glo-
riā. Traian² dixit. Jā nūc eum tollite. Clin-
culis ferreis alligate i cipo i imo carceris cu-
stodite sine cibo et potu euz esse permittite. et
post tridū deuorandū bestiis date. Tercia
igif die imperator z senatus oīsqz pplus pue-
nerūt vt viderēt epūm anthiocenū qui erat
cū bestiis pugnatur². dixitqz traian². Quo-
niā ignacius superbūz cōtumax est ipsūz al-
ligate et duos leones ad ipsūz laxate: vt nec
vllas relinqas ex eo reliquāt. Tunc sanctus
ignacius dixit ad pplū q astabat. viri roma-
ni qui h certamē aspiciatis non sine marcede
laboraui. qz nō ppter prauitatē s ppter pie-
tatē hec patior. Deinde cepit dicere sicut legi-
tur in hystoria ecclīastica. Frumētum christi
suz. bestiariū dētibus molar vt panis mūdus
efficiat. hoc audiēs impator dixit. Grādis
est tolerātia christianoy. Quis grecorū tāta
toleraret p dō suo. Rādit ignacius. Nō hec
mea virtute s christi adiutorio toleraui. Tūc
scūs ignacius cepit leones puocare vt ad se
deuorandū accurrerēt. Accurrētes igif duo
seni leones. ipsūz tātum mō pfocauerūt. car-
tū ei² nullaten² tetigerūt. Traianus autē
vidēs cū nimia admiratōne discessit. precu-
ens vt nō phiberet si quis vellet tollere cor-
pus ei². Qua ppter xpiani corpus ei² tūlest
z ipsum honorificare sepelierūt. Lū autē tra-
ianus quasdā lras recepiſſet: in quibus plūni

us secundus xpianos quos impator occidit ius-
serat plurimūz cōmendabat. voluit de his q
ignacio intulerat. et precepit vt nullus chris-
tianus inquireret. s qd tū incideret puniret
Legitur autē q btūs ignacius inter tot tor-
mentorū genera nunq ab inuocatōne nomīs
ihu xpi cessabat. Quē cū tortores requirerēt
cur hoc nomē toties replicaret. At h nomen
cordi meo in scriptū habeo. z iō ab ei² inuoca-
tōne cessare non valeo. Post mortē igif eius
illi q audierāt volētes curiosius experiri. cor
ei² ab eius corpe auellūt. z illud scādentes p
mediū totū cor in scriptū h noie iesu xps lit-
teris aureis inueuerūt. Tū ex h plurimi cre-
diderūt. De h scō dicit Bern. sup psal. q ha-
bitat. magnus ille ignacius: auditor discipu-
li quē diligebat iesus martyr z ipe cuius pre-
ciosis reliquijs ē nra vitata paupertas. Adari-
am quidē in plurib² quas ad eā scripsit eplis
christifera pſalutat. Gregorius plane titul² di-
gnitatis z mēdatio honoris imēſi. xxxviij.

Purificatio beate
virginis marie qdragesimo die post
natiuitatē dñi facta est. Consuevit autē il-
lud festum tribus noībus appellari. s. purifica-
tio ypopanti et cādelaria.

Purificatio autēz di-
citur ex eo. q quadragesima die a natiuitate
dñi beata virgo maria ad tēplū venit. vt fm
legis pſuetudinem mūdaretur. cum tamē s
illa lege nō teneretur. Preceperat em lex Re-
uiti. xij. q mulier que suscepto semine filiū pe-
perisset. immūda esset septem dieb². imūda
scz a pſortio hoīm z ab ingressu templi. Sed
cōpletis septe dieb². mūda qdez efficiebatur
q ad pſortū hoīm. s adhuc vsqz ad. xxxiij. di-
em quo ad ingressūz tēpli imūda erat. Tan-
dē cōpletis quadraginta dieb² quadragesi-
ma die templū intrabat. z puerū cū muner-
bus offerebat. Si xō feiam pepisset duplica-
bant dies: z q ad pſortūz hoīm et quo ad in-
gressum tēpli. Quare autē vñs precepit vt
xl. die puer in templū offeret triplex pōt esse
rō. Una vt p h intelligatur q sicut puer qua-
dragesima die in materiale tēplūz inducitur
sic et quadragesima die a conceptōne vt sepi-
us anima in corpus tanq in suū templū in-
funditur. sicut dicitur i scolastica hystoria. li-
cet physici dicant q. xlvi. diebus corpus per-
ficiatur. Secunda vt sicut anima quadra-
gesima die corpori infusa ab ipso corpore ma-
culatur. sic quadragesima die templum igre-
diens p hostias ab ipsa macula ampli² expiet

222
Bacta etiam. Curruentis est
adq. Curruentis est
nisi uocationem
An forte illi qui hoc modo vocati
accommod.
vol.
Hoc aut non optameret in eius positum voluntate
Dici potest: Igitur non miferentis effecit. Sed nolentis
adq. Curruentis est
chomimis
be dicitur
Non sentiant possint alio modo vocati
accommod.

previory z mzy 30 sobna kazde przy kazanie
zakronie zwiższelium wzynekem przy kazanie
w 8 zakse to byc niemoge

De Purificatione beate

Tercia ut per hoc detur intelligi q in templū celeste merentur ingredi: qui decem precepta cum fide quatuor euangelistarū voluerūt ob servare. In pariente vero feminā duplicant dies quo ad templi ingressionem sicut et du plicant quo ad corporis formationē. Nam sicut in quadraginta diebus corpus masculi orga nizatur et pficitur z in quadragesima die ani ma infundit ut sepius sic corpus femie i. lxxx pficitur. et octogesima die anima ut sepius in spiratur. Quare autē duplo corp⁹ femie tar dius perficit i vtero q corp⁹ viri. z ei anima infunditur obmissis rōnibus naturalibus tri plex rō assignari potest. Prā qm xps assum pturus erat carnē in sexu virili. ideo et sexus ipsum honoraret: et ampliorē sibi gratiā face rer: voluit ut puer citius formaretur z mater citius mūdaret. Secūda ut qm mulier plus peccavit q vir: sic et erūne ei⁹ ab erūnis viri duplicate sunt exterioris in mūdo: sic et dupli cari debuerūt interi⁹ in vtero. Tercia ut p b intelligi detur q mulier quodāmo plus sati gavit deum q vir. ex eo q amplius deliquit Deus quodāmo in nostris pavis opibus sa tigatur. Un ipse dicit ysae. xliij. Servire me fecisti in iniquitatibus tuis. Et idem ysae. j. Laboravi sustinēs. Beata igit virgo huic le gi purificationis nō tenebat. q nō peperit su scepto semie s mystico spiramē. Un moyses addidit suscepto semie. cū tñ necesse nō erat. qm ad alias mulieres que omnes suscepto semie pariūt. s iō addidit. ut dicit Bern. quia timuit i matrē dñi blasphemiam irrogare. Vo luit tñ se in hoc sūdere legi. ppter quatuor rō nes. Prima rō est. ut exemplū hūilitatis dar ret. Un dicit bern. Vere bñ virgo nō habet causaz. nec tibi opus est purificatōe. Sed nū. quid filio tuo opus erat circūcisione. Esto in ter mulieres tanq vna illarū nā et fili⁹ tuus sic est in medio puerorū. Hec aut hūilitas nō solū fuit ex pte matris. s etiā ex pte filij. qui si militer voluit se in b subdere legi. Nā in nati vitate se habuit vt pauper hō. in circūcisione vt paup z peccator hō. s hodie vt pauper et peccator z servus homo vt pauper i eo q ob latōnez pauperē elegit vt peccator i eo q ipe cū matre voluit expiari. Ut servus q tuz scz ad similitudinē i eo q voluit redimi. Et etiā voluit postmodū baptizari. nō ppter culpā purgandā. s ppter ei⁹ humilitatē maximāz osidendā. Nā oīa remedia p originale pctm instituta xps in se assumere voluit: nō q aliq tenus indigeret. s vt humilitatē suā maximā nobis oñderet: et vt illa remedia pro tpe suo bona fuisse. mōstraret. Quinqz em remedia

contra ipsum originale peccatū p pcessus tē poris instituta sunt. quoz tria: fm q dicit lhu go de scō victore. in lege veteri instituta sūt. scz oblatōnes decimatōes. z sacrificioz imo/ latōes. per que maxime opus nre redēptiōis expimebat. Nam modus redimēdi expme/ batur p oblatōez: ipm precū p sacrificiū in q erat sanguinis effusio: ipsum redemptū. p de cimatōez. qz hō significat p decimā dragmā. Primū g remediū fuit oblatio. Un cayn ob tulit deo munera de frugib⁹. z abel de gregi bus. Secundus fuit decimatio. Un et abraā melchisedech sacerdoti decimas obtulit. Nā fm Aug. decimatur qd curabat. Terciū fuit sacrificioz oblatio. Ipa em sacrificia fm q di cit Greg. erat ptra originale pctm qz tñ exige batur vt ad minus alter pentuz fidelis esset z aliq vtriq infideles esse poterāt. iō aduenit quartū remediū. s. circūcisio que siue parētes fideles essent siue infideles valebat. Sz quia illud remediū nō poterat puenire nisi solis maribus. nec ianuā paradisi poterat apire iō successit ei baptismus qui est cōis oibus. z ia nuā celi aperit. Primū igit remediū xps as sumpsit videt. qm dñs in tēplo a parētibus est oblat⁹. Secūdu remediū quodāmodo assumpsit qm quadraginta dieb⁹ et noctibus ieiunavit. qz em nō habebat vñ solueret deci mas rerū. saltē deo obtulit decimas dierum. Terciū assumpsit qm mater ei⁹ par turturum aut duos pollos colūbaz p eo obtulit. vt in de sacrificiuz fieret. Uel qm in cruce se in sacri ficiū obtulit. Quartū qm se circūcisio pmisit. Quintū qm a iohē baptisma suscepit: Secun da rō est vt lege impleret. Non em venerat dñs legē solvere s adimplere. Nā si in b legem soluisset. potuissent se iudei excusare z dicere qm doctrinā tuā non recipim⁹. ex eo q disti millis es pribus: nec legis traditōes obfvas. Triplici aut legi se hodie xps et virgo sbiecit Primo legi purificatōis in significatōez vir tutis. vt postq oīa bñ fecerim⁹ dicam⁹ q fui inutiles sumus. Secūdo legi redēptōis ad exemplū humilitatis. Tercio legi oblatōis ad exemplū paupertatis. Tercia rō est vt le gē purificationis terminaret. sicut em adue niente luce cessant tenebre et adueniente sole recedit ymbra. sic adueniente purificatione era. cessavit purificatō typica. Ibi em adue vera purificatio nra. i. xps qui actiue dici tur purificatio. ex eo q nos per fidē purificat scōm q dicitur in actibus apłorum fide puri ficās corda eoz. hinc em est q nec decetero ptes tenent ad solutionē: nec mres ad purifi catōez vel tēpli ingressionē. nec filij ad illā re

fidei voluntatem. et ut illud verum sit multi vocati. pueri electi. ut quatuor multi uno modo vocati sunt. Quia tamen non omnes uno modo affecti. illi soli geganitur vocationem. Quia capientes: reperiuntur idonei. et illud non minus verum sit agitur non volentis

wchermanu przy kazaniu Bogego wielku
Opuszar z tō n tego nietrzeba tyb notym
w tym o Soblanie pan bog iwoie zagie
przy kazaniu nam z skadny wielkren
dob. rōci wielkren potkazal

Wszakże to byc memora Aaby ten ktory lata ma
 ktory lata ma. y wożumu bywa
 mogl byc. Zniez boz nego sprawiedliwym 223
 1238165 Marie virginis Fo. XXXIII

demptione. Quarta ratio est. vt nos purifi-
 ficando instrueret. Quinqz aut mōis sit pu-
 rificatio ab infantia: licet tres inhibeant. fm
 quos z nos purgari debem. s. iuramēto qđ
 significat pcti abrenūciationē. Aqua que si/
 gnicat baptismalē ablutionē. Igne qđ desi/
 gnat spūalis grē infusionē. Testibus qđ desi/
 gnant bonorū operū multitudinē. Bello qđ
 significat tērationē. Ceniēs aut beata vir/
 go ad templū filiū suū obtulit. Et eū quinqz
 scylis redemit. Notandū aut quod quedam
 p̄mogenita redimebant sicut p̄mogenita du/
 odecim tribuū: qđ redimebant quinqz scylis.
 Quedā nō redimebātur sicut p̄mogenita le/
 uitariū. qđ nūq̄ redimebāt. s. cū ad adultā eta/
 tē pueniebāt. semp in tēplo dño fūiebāt. z si/
 cut p̄magenita mūdorū aialitū que iterū non
 redimebantur. s. dño offerebātur. Quedam
 cōmutabātur vt primogenita azini. quod cō/
 mutabatur in ouē. Quedā occidebātur vt p̄/
 mogenita canis. Cū igit fuerit xp̄us de tribu
 iuda que fuit vna duodecim tribuū. ptz qđ de/
 buit redimi. Obtulerūt p̄ eo dño par turtur
 aut duos pullos colūbarū. hec em erat obla/
 tio pauper. s. agnus oblatio diuitū. Nō aut
 dixit pullos turturū. s. pullos colūbar. quia
 palli colūbarū sp̄ inueniunt nec dñr par colū/
 barū sicut par turturū qđ colūba ē auis libidi/
 nosa z iō in sacrificio suo deus noluit offerri.
 Turtur aut ē auis pudica. Sz nōne beata
 virgo maria pauloante a magis multa pōde/
 ra auri recepat: videt qđ bñ potuerit agnuz
 vnū emere. Sz dicēdū qđ sine dubio fm Ber/
 nar. magi magna pondera auri obtulerūt qđ
 nō est verisimile qđ tales reges tali puero vi/
 lia munera obtulissent. Sz tamē bñ virgo vt
 aliquibus placet illud sibi nō retinuit. s. statū
 pauperibus erogauit vel forte ī egyptū pere/
 grinatōni p̄ septenniū iminēti puidere refua/
 uit. vel forte nō in maḡ quantitate talia obtu/
 lerunt: cū hec in significatōem mysticā offer/
 rēt. Ponit aut expositor tres oblatōnes de
 dño factas. Prima facta est de ip̄o a parē/
 tibus. Secūda p̄ ip̄o de auib. Terciaz fecit
 ipse in cruce p̄ hoībus. Prima oñdit eius hu/
 militatē qđ dñs legis se legi sbiecit. Secunda
 paupertatē qđ pauperū oblatōez elegit. Ter/
 cia charitatem. qđ se pro pctōribus tradidit.
 Proprietates turturis habent his versibus.
 Alta petit turtur cātando gemit veniēs ver.
 Munciat et caste viuit. solusqz morat. Pul/
 los nocte fouet morticinūqz fugit. Propeta/
 tesqz colūbe his versibus notātur. Grana le/
 git volitat sociata cadauera vitat. Felle carz
 plangit sociū per oscula tāgit. Petra dat hu/
 do broci melken shavby po kazal
 nas boz roszakney zaplaty ze mogan e f u
 sic abys smy chowale rego sluzny li
 przedzeze te chwale swore shabym
 poznythiem glaynoze ebeul

icniduz fugit hostem in flumine visum. Ro/
 stro non ledit: geminos pullos bñ nutrit.

Dicitur secundo hec

festiuitas ypopanti. quod idem est qđ presen/
 tatio ex eo qđ xp̄s ē in tēplo p̄ntatus. vel ypo/
 panti quod idē est qđ obuiatio qđ Simeon et
 anna obuiauerūt dño cū offerret in tēplo. Et
 dñr ab ypo quod ē ire. z añ quod ē p̄tra. Tūc
 aut accepit Simeon in vlnas suas. Et no/
 tandū qđ triplex obumbratio siue exinanitio
 hic de saluatore nostro facta est. Prima ē ex/
 inanitio veritatis. Ille em qui est veritas. qđ
 omne hoīez p̄ seipm qđ est via in seipm qui est
 vita ducit hodie ab alijs se duci p̄misit cum i/
 ducerent inq̄t puerū iesum zc. Secūda ē ex/
 inanitio bonitatis. qm̄ ille qui solus sanctus
 z bonus est tanq̄ imundus voluit cū matre
 expiari. Tercia est exinanitio maiestas. quo/
 niā ille qui est portās oīa verbo virtutis sue
 hodie in vlnis senis se recipi z portari p̄misit
 qui tñ portabat portantē se fm̄ illud. Senex
 puerū portabat. puer aut senē regebat. Tūc
 aut Simeon bñdixit eū dicēs. Nūc dimittis
 suum tuū dñe fm̄ verbū zc. Et appellabat eū
 symeon tribus noībus scz salutare. lumen. et
 gloriā plebis isrl. Ratio autē huius triplicis
 nomis p̄t qđ dupliciē sumi. Primo penes no/
 stram iustificatōez vt dicatur salutare remit/
 tendo culpā. qđ ihs interpretat salutare. ex eo
 qđ saluū faciat ip̄m scz a peccatis eorū. lumē
 dando grām. Gloriā plebis: dando gloriā
 Secūdo penes n̄ram regeneratōem. Nā pri/
 mo puer exorcizatur z baptizatur. z sic a pec/
 cato mundať quo ad primū. Secūdo cāde/
 la accensa ei datur quo ad secundū. Tercio
 ad altare offert quo ad terciū. Tercio penes
 hodiernā processionē. Nam primo cādele be/
 nedicunt z exorcizant. Secūdo accēdūt z
 in manib. fidelīū dantur. Tercio ecciam cuz
 cāticis ingrediūtur. Quarto penes triplices
 huius festi denoiationē. Nam dñr purificatio
 quo ad purgatōez culpe. per h̄ qđ dñr salutare
 Dicit candelaria quo ad illūinatōez gratie.
 p̄ hoc qđ dñr lumē. Dicitur ypopanti qđ ad col/
 latōem glie. p̄ hoc qđ dñr glām plebis tue isrl.
 Tūc em̄ occurrem obuiā xp̄o i aera. Ut pōt
 dici. qđ laudat xp̄s in h̄ cātico. vt pax: vt sal/
 vt lux: vt glia. Pax ē qđ mediator. Sal/
 redēptor. Lux qđ doctor. Glia qđ p̄miator.

Dicitur et terció hoc

festū cādelaria ex eo qđ cādele accēse ī mani/
 bus portat. Quare aut eccia h̄ ordinauerit.

neque curventis sed miserantis est Dei. Quia hoc modo vocant
 Quomodo aptum erat eis, Qui secuti sunt uocationem
 uocationem.
 Ad alios autem vocatio: peruenit qui dant

Abn kazde przykazanie boze za konne zuzycie nim w zym
 niem rozpalmil, w kazda to byc niem eze y wozumy
 Aaby ten ktory zata ma wozumil w zym
 mogl byc zniepo bognego sprawa iedliwym

De Purificatōe bte virginis

ut scz in hac die candelae accēse in manib⁹ por
 tenē. pñt assignari qtuor rōes. Primo ppter
 remouendā erroneā p̄suetudinē. Romani ei
 oli i kalēdis februarys ad honore februe ma
 tris martis: q erat deus belli: vrbē de quinto
 in qntuz annū cū cereis z facib⁹ tota nocte il
 lustrabant vt fili⁹ suus eis victoriā de inimi
 cis pcederet cui⁹ matrē tam solēniter honora
 rēt. z illud spaciū dicebat lustrū. Romani eti
 am in februaryo sacrificabāt februo. i. plutoni
 z ceteris dijs infernalib⁹ z b pro aiabus ante
 cessorū suor. Et g propiciarent eor iō z eis
 solēnes hostias offerebant. z tota nocte eo
 rū laudibus insistentes cuz cereis z accensis
 facibus vigilabant. mulieres etiā romanoz
 vt ait Innocētius papa: his dieb⁹ festis lumi
 nariū exercebāt. quod a qbusdā fabulis poe
 tarū originē traxit. Aiunt em q pserpia fuit
 adeo speciosa q pluto de⁹ infernalis eā cōcu
 piscens ipsaz rapuit: z deā eam fecit. Paren
 tes aut sui p siluas z nemora cū facib⁹ z lumi
 naribus eā multo tpe quesserūt z istud mulie
 res romanoz representātes cū facib⁹ z lumi
 narib⁹ circuibāt. Et qm difficile est p̄suetu
 relinquere xpiani de gentib⁹ ad fidē pueri dif
 ficile poterāt relinquere hmoi cōsuetudines
 paganoz. Ideoq sergius papa hāc p̄suetu
 dinē in meli⁹ cōmutauit. Et scz xpiani ad ho
 norē scē matris dñi omni anno i hac die totū
 mundū cū accensis candelis et bñdictis cere
 is illustrarēt. vt solēnitas quidē staret: sed z
 alia intētiōe fieret. Secūdo ppter oñden
 dam virginis puritatē. Aliqui em audiētes vir
 ginē purificatā possent credere ipaz purifica
 tiōe indignisse: vt vero oñdatur q tota fuit
 purissima et splendida. Ideo ordinauit eccia
 vt luminosos z cereos baiulem⁹. ac si in ipso
 facto dicat eccia. virgo bta purificatōe non
 indiges. Sz tota rutilas tota splēdes. Vere
 em purificatōe non indigebat que z non su
 scepto semie pceperat. z in matris vtero per
 sectissime mundata z sanctificata erat. Adeo
 aut fuit in m̄fis vtero z in aduētū spū sancti
 sanctificata z mūdāta. q nō solū aliqd inclinati
 uum ad pctm in ea penit⁹ non remāserat. Sz
 etiā virt⁹ scitatis z castitatis ei⁹ vsq ad alios
 extendebat z transfundebat ita quod i alijs
 omēs motus carnalis p̄cupiscētie extingue
 bat. Tñ dicūt iudei q cuz maria pulcerrima
 fuerit a nullo tñ vnq potuit cōcupisci. Et rō
 est. Quia virtus sue castitatis cūctos aspici
 entes penetrabat. Et oēs in eis p̄cupiscētijs
 expellebat. Tñ p̄patur cedro. Quia sicut ce
 drus serpētes odore suo interficit. ita ei⁹ san
 ctificatio in alijs irradiabat z oēs mor⁹ i car

ne serpentis occidebat. Cōpatur etiā mirrhe
 Quia sicut mirrha interfecit vermes sic eius
 scitēs p̄cupiscētijs carnales z hanc p̄ro
 gatiūā habuit p̄ ceteris sc̄tificatis in vtero
 et virginibus. Quia eor sanctitas z castitas
 in alios nō trāsfundebat nec carnales mor⁹
 in alijs extinguebat. Virtus aut castitatis vir
 ginis etiā ipudicoz corda medellit⁹ penetra
 bat z ea q ad ipaz p̄tinus casta reddebat.
 Tercio propter representandū hodiernā p
 cessionē. Nā bta virgo maria z ioseph z sime
 on z anna hodie venerabilē p̄cessionē fecerūt
 puerū ihm in templū presentauerūt. sic nos
 p̄cessionē facim⁹. z cereū accensuz per quē si
 gnificatur iesus in manib⁹ baiulam⁹. z vsq i
 eccias deferim⁹. Tria em sunt in cereo scz lic
 mus cera z ignis. p hec significatur tria q fue
 runt in xpo. Nā cera significat carnē xpi. que
 nata est de maria virgine sine corruptōe car
 nis. sicut apes cerā gignunt sine alterutrū cō
 mirtione. Licm⁹ in cera latēs significat aīaz
 cādīdissimā in carne latentē. Ignis vero siue
 lumē significat diuinitatē. qz de⁹ noster ignis
 p̄sumēs est. Tñ quidā sic ait. Hāc in honore
 pie candelā porto marie. Accipe p cerā carnē
 de virgine verā. Per lumē numē maiestatis
 qz cacumē. Licm⁹ rest aīa sub carne latēs p
 opima. Quarto ppter instructōem n̄ram
 In b em instruimur: q si volum⁹ esse aīa deū
 purificati z mūdi: tria in nobis h̄re debemus
 scz fidē verā actionē bonā. et intētiōē rectā.
 Nā cādela in manu accēsa. est fides cū opati
 one bona. z sicut cādela sine lumē dī eē mor
 tua. z lumē p se sine cādela nō lucet f̄ mortuū
 esse videtur. sic opatio sine fide. z fides sine
 bono ope. mortua esse dī. Licm⁹ aut int⁹ in
 cera occultatus. est intētiō recta. Tñ Greg.
 Sic opus in publico. vt tñ intētiō maneat in
 occulto. Quedā matrona nobilis in bea
 tā xginē maximā deuotōez habebat. hec qn
 dam capellā iuxta domū suā pstruxerat z p
 priū cappellanū h̄is. omī die missaz de bea
 ta virgine audire volebat. Appopināte au
 tē festo purificatōis bte virginis secessit z domi
 na die illo missaz h̄fē nō potuit. Vel vt alibi
 legitur oīa que h̄re poterat. z vestimenta p
 amore virginis dabat. vñ cū clamidē dedis
 set z ad ecciam ire nō posset sine missa illa ea
 die manere oportebat. De quo cū plurimum
 doleat ecciam p̄pā seu camerā intrauit. et
 ante altare bte virginis se pstravit. Tūc sub
 ito in excessu mētis facta videbatur sibi se in
 quadam ecclesia pulcerrima et speciosa col
 locatam esse. Et respiciens vidit turbā maxi

ut scz in hac die candelae accēse in manib⁹ por
 tenē. pñt assignari qtuor rōes. Primo ppter
 remouendā erroneā p̄suetudinē. Romani ei
 oli i kalēdis februarys ad honore februe ma
 tris martis: q erat deus belli: vrbē de quinto
 in qntuz annū cū cereis z facib⁹ tota nocte il
 lustrabant vt fili⁹ suus eis victoriā de inimi
 cis pcederet cui⁹ matrē tam solēniter honora
 rēt. z illud spaciū dicebat lustrū. Romani eti
 am in februaryo sacrificabāt februo. i. plutoni
 z ceteris dijs infernalib⁹ z b pro aiabus ante
 cessorū suor. Et g propiciarent eor iō z eis
 solēnes hostias offerebant. z tota nocte eo
 rū laudibus insistentes cuz cereis z accensis
 facibus vigilabant. mulieres etiā romanoz
 vt ait Innocētius papa: his dieb⁹ festis lumi
 nariū exercebāt. quod a qbusdā fabulis poe
 tarū originē traxit. Aiunt em q pserpia fuit
 adeo speciosa q pluto de⁹ infernalis eā cōcu
 piscens ipsaz rapuit: z deā eam fecit. Paren
 tes aut sui p siluas z nemora cū facib⁹ z lumi
 naribus eā multo tpe quesserūt z istud mulie
 res romanoz representātes cū facib⁹ z lumi
 narib⁹ circuibāt. Et qm difficile est p̄suetu
 relinquere xpiani de gentib⁹ ad fidē pueri dif
 ficile poterāt relinquere hmoi cōsuetudines
 paganoz. Ideoq sergius papa hāc p̄suetu
 dinē in meli⁹ cōmutauit. Et scz xpiani ad ho
 norē scē matris dñi omni anno i hac die totū
 mundū cū accensis candelis et bñdictis cere
 is illustrarēt. vt solēnitas quidē staret: sed z
 alia intētiōe fieret. Secūdo ppter oñden
 dam virginis puritatē. Aliqui em audiētes vir
 ginē purificatā possent credere ipaz purifica
 tiōe indignisse: vt vero oñdatur q tota fuit
 purissima et splendida. Ideo ordinauit eccia
 vt luminosos z cereos baiulem⁹. ac si in ipso
 facto dicat eccia. virgo bta purificatōe non
 indiges. Sz tota rutilas tota splēdes. Vere
 em purificatōe non indigebat que z non su
 scepto semie pceperat. z in matris vtero per
 sectissime mundata z sanctificata erat. Adeo
 aut fuit in m̄fis vtero z in aduētū spū sancti
 sanctificata z mūdāta. q nō solū aliqd inclinati
 uum ad pctm in ea penit⁹ non remāserat. Sz
 etiā virt⁹ scitatis z castitatis ei⁹ vsq ad alios
 extendebat z transfundebat ita quod i alijs
 omēs motus carnalis p̄cupiscētie extingue
 bat. Tñ dicūt iudei q cuz maria pulcerrima
 fuerit a nullo tñ vnq potuit cōcupisci. Et rō
 est. Quia virtus sue castitatis cūctos aspici
 entes penetrabat. Et oēs in eis p̄cupiscētijs
 expellebat. Tñ p̄patur cedro. Quia sicut ce
 drus serpētes odore suo interficit. ita ei⁹ san
 ctificatio in alijs irradiabat z oēs mor⁹ i car

wchowanu przykazania bozego wielka zaplata
 z nabyim posztuom z lga zyc ebaia
 Aby to co. cztowul kowi. rest pozny
 fagno. p bogu feg. dylo
 ku czezi y kiu chwale

mā virginū in ecciam venientē: quas quedā
virgo pulcerrima dyademate coronata pre-
ibat. Lūq; omnes per ordinē p̄sederunt. Ec-
ce turba alia iuuenū qui et ipsi iuxta ordines
confederunt. z ecce quidā maximū cereoz sa-
cem deferēs cereū primo virginī que ceteras
anteibat: dedit. z postea alijs v̄ginib; z iue-
nibus tribuit. Deinde ad illā matronā venit
z cereū ei obtulit. quē illa libentē accepit. Tūc
p̄ chozū respiciens vidit duos ceroferrarios
sbdyaconū dyaconū z sacerdotē sacris indu-
tos vestibus ad altare p̄cedētes. tanq̄ missa
rū solennia celebrare volentes. Videbat au-
tez sibi q̄ acoliti essent. Vincentius z Laure-
tius dyaconus z sbdyaconus duo angeli. sa-
cerdos autē xp̄s. Facta autē pfessione duo pul-
cerrimi iuuenes in mediū chozi ierunt z offi-
cium misse alta voce z deuotissime inceperūt
et ceteri qui in choro erant p̄sequūtur. Cum
autē ad oblationē ventū fuisset regina virgi-
nū et ceterę virgines cū alijs qui erant in cho-
ro cereos suos sacerdoti vt mox ē: flexis ge-
nibus obtulerūt. Cū autē sacerdos illā matro-
nā expectaret. vt sibi cereum suū offerret: illa
ire nollet. misit ad eā regina virginū p̄ nunci-
um quod rusticitatē faceret q̄ sacerdotē tam
diu expectare pmitteret. Illa autē respōdit q̄-
tenus sacerdos in missa sua p̄cederet. q̄ cere-
um suū sibi nō offerret. Tūc itez regina aliū
nunciū misit. Cui filī illa respōdit. q̄ cereū si-
bi datū penitus nulli daret. s̄ illū ex deuotōe
teneret. Regina autē virginū nūcio precepit:
dicens. vade z iterū eā roga vt cereū offerat
sin autē ipsuz de manib; eius violentē auferas
Cūq; nūcius iuisset et illa rogantē audire re-
cusaret. dixit se in mādatis h̄re vt ipam ab ea
violenter auferret. Tūc ille cū magna violē-
tia cereū cepit ipm auferre conabat. Illa autē
fortius tenebat et se viriliter defendebat. Cū
q; longa fieret altercatio z hincinde cere⁹ vio-
lentius traheretur: sbito cereus fract⁹ ē: z me-
dietas in manu nunci; et alia medietas i ma-
nu ipsius dñi remāsit. Ad hanc igit̄ vehemē-
tem fractōem illa sbito ad se redijt. z se iuxta
altare vbi posuerat inueniēs cereū fractū in
manu sua reperit. de quo valde admirās im-
mēsas gratias btē virginī reddidit. que eā si-
ne missa illa die remanere nō p̄misit s̄ tali of-
ficio interesse fecit. Illa autē cereū diligēter re-
posuit: z p̄ maximis reliquijs refuauit. Sz
et om̄s: vt dicūt qui tūc tangebātur de eo a q̄
cūq; detinebantur infirmitate: p̄tinus libera-
bantur. Quedā alia matrona dñi esset gūi-
da quadā nocte i somnis vidit se portare qd.

dam nocte vexillū qd colore sanguineo erat
tinctū. Euigilans autē cōtinuo sensum amisit
quā diabolus adeo ludificabat vt videretur
sibi q̄ xp̄ianā fidem quā hactenus habuerat
inter mamillas haberet z incontinuo exiret.
Que cū nullaten⁹ curari posset in quadā ec-
clesia btē virginis in festo purificatōis p̄no-
ctauit et integrā sanitatē recepit.

Blasius quasi blā-

b dus. Vel blas⁹ quasi belasius a bel-
la quod est habitus et syor puulus. Fuit em̄
blandus p̄ dulcedinē sermonū. humilis per
habitū habitus per habitū virtutum. parum
lus per humilitatem morum.

Blasius cūz omni

b māsuetudine z scititate polleter xp̄ia/
ni eū in sebastē ciuitate capadocie in ep̄m ele-
gerūt. Qui ep̄ato suscepto ob dioclecianā p̄-
secutōem speluncā petijt. et ibi heremiticā vi-
tā duxit. Cui aues pabulūz auferebāt ac fere
ad eū vnanimiter p̄fuebant z dū vtrūq; ipo-
neret manus eis b̄ndicēs nō recedebāt ab eo
Deniq; si q̄ infirmabant. ad eū p̄tinuo venie-
bant et sanitatē ad integrū reportabāt. Pre-
ses igit̄ illi⁹ regionis agricolāus noie dñi mili-
tes suos ad venandū misisset. z illi inuanum
alubi laborātes ad antrū sc̄i blasij casu pue-
nissent. magnā ibidē bestiarū multitudinem
an ipsuz flantiū reperūt Quas dū nullaten⁹
cape posset. attoniti suo dñō nūciauerūt. Qui
statim milites plures misit. z vt ipsuz cū om̄i-
bus xp̄ianis ad se adducerent p̄cepit. In ipa
autē nocte ter xp̄s ei appuit dicēs. Surge z of-
fer mihi sacrificiū. Ecce autē aduenerūt mili-
tes dicētes. Egredere vocat te p̄ses q̄bus r̄i-
dit sc̄us blasius. Bñ venistis fili; nūc video
q̄ de⁹ non est oblit⁹ mei. Pergēs vero cū eis
nūq̄ a p̄dicatōe cessauit. z corā eis mirabi-
lia multa fecit. Tūc mulier quedā filiū suū
morientem in cuius gutture os piscis trans-
uersum erat ad pedes eius attulit z vt sana-
retur cum lacrimis postulabat. sanctus vero
Blasius super eum manus imponens orauit
vt puer ille et omnes qui in eius nomine ali/
qd peterēt. sanitatis b̄ficiū obtinerēt z statim
sanat⁹ est. Mulier quedā pauperclā vnū
solum porcū habens quē tamē violenter lu-
pus rapuerat. sanctū Blasius deprecabatur
vt sibi reddi faceret suū porcū. Qui sbidēs
dixit. Mulier noli cōtristari reddē tibi por-
cus tuus cōtinuo lupus venit z porcū vidue

Misericordia Dei esse in hominis potestate ut frustra ille mis-
seretur. Si homo nolit. Quia si vult etiam ipsorum Migereri
opus sit ita vocare. Quomodo illis aptum esset. ut et m-
meruerant et intelligerent et sequerentur.

p. b. a. g. u. t. e. s. b. y. l. o. m. u. z. a. i. n. k. u. a. b. w. a. l. e.
w. i. e. n. e. t. o. m. p. t. o. n. a. w. e. n. t. e. s. s. u. n. a. g. a. c. m. e. n.
p. a. r. z. a. c. r. e. g. i. T. a. d. y. b. e. n. d. z. i. e. r. a. z. y. l. p. l. e. b. a. n.
r. a. h. o. p. r. o. r. o. n. a. o. s. t. a. t. h. u. m. o. w. i. l.
z. e. p. r. z. y. s. t. z. e. g. a. n. i. u. z. a. h. o. n. u. p. a. n. g. h. u. e. g. o.
r. e. s. t. b. u. r. z. o. m. e. t. h. a. z. u. p. l. a. t. a. B. o. n. i. e. t. y. t. h. o. o. n. e.

De sancta

Multi vocati pane electi
Multi enim electi qui congruenter vocati
qui non congruebant, neque contempnabant vocati
non electi, quia non secuti, quamvis vocati. Ad Romanos
119
o trima

reddidit. Ingressus vero blasius civitatem iussu principis carceri mancipatus. Alia vero die iussit praeses ipsum sibi praestari quem videns blandis sermonibus salutavit dicens. Gaude blasius amice deorum. Cui blasius gaude et tu optime praeses. si ne dicas eos deos sed demones. quia eterno igni cum his qui eos honorant traduntur. Iratus praeses eum fustibus cedi iussit. et in carcerem retrudi fecit. Cui blasius dixit. Insensate speras penas tuas. dei mei a me auferre amorem. qui ipsum in me habeo corroboratorem. Audiens hec vidua illa cui porcum recuperaverat: porcum ipsum occidit. et caput cum pedibus candela et pane ad sanctum blasium deportavit. Ille gratias agens. comedit. sibi quoque dixit. Singulis annis candela in ecclesia nominis mei offeras. et tibi et quicumque hoc fecerit bene erit. Quod semper egit et sibi prosperitas multa fuit. Post haec cum educatus praeses a carcere ad deos inclinare non posset. iussit eum in ligno suspendi. et carnes eius cum ferreis pectinibus laniari: et sic iterum in carcerem reportari. Septemque mulieres sequentes guttas sanguinis colligebant: quae mox tenent. et ad deorum sacrificium percellunt. Quae dixerunt. Si vis ut deos tuos adoremus cum reverentia mitte eos ad stagnum ut ibi facies ablutis mundi adorare possimus. Quod praeses efficitur et citius quod dixerat adimplet. Ille vero deos arripuerunt. et eos in stagni medium piecerunt: dicens. si deus sunt videbimus. Quod praeses audiens et pro ira insanien- et seipsum percutiens. dixit ministris. Cur non tenuistis deos nostros: ut non mitterentur in profundum lacus. Qui dixerunt. dolose tecum locute sunt mulieres. et eos in stagnum piecerunt. cui mulieres. Deinde verum dolos si patitur si deus fuissent praesciunt utique quod eis facere volebam. Iratus praeses iussit plumbum liquifacere et pectines ferreos. et septem loricas igne candentes ex una parte parari et ex alia septem camisas afferri lineas. Quo dicente ut ex his quod mallent eligerent una illarum duos pueros habens audacter cucurrit. et lineas camisas accipiens in caminibus piecit pueri vero matri dixerunt. Non nos mater dulcissima pro te relinquant. Sed sicut nos replesti dulcedine lactis. Sic nos reple dulcedine regni celestis. Tunc praeses iussit eas suspendi et carnes earum pectinibus ferreis laniari. quod carnes ut nix albisime erant et per sanguine lac fluebat. Cum autem supplicia inuito ferrent. angelus domini ad eas venit. et eas viriliter confortavit dicens. Nolite timere. bonus enim operarius est qui bene incipit. et bene perficit. et a conducere se benedictionem meretur pro completo opere. et mercedem accipit pro labore et gaudium possidet pro mercede. Tunc praeses iussit eas deponi et in caminum mitti.

ti. quae divinitus igne extincto exierunt illesae. Quibus praeses iam nunc magicam artem dimittite et deos nostros adorare. Qui responderunt. Perfice quod cepisti: quia iam ad regnum celeste vocati sumus. tunc ille data signa eas decollari mandavit. Quae dum decollari deberent. flexis genibus adoraverunt: dicens. Deus qui nos a tenebris vocasti. et in lucem dulcissimam adduxisti. qui nos sacrificium tuum fecisti. animas nostras suscipe et ad vitam eternam facias pervenire. Et sic truncatis capitibus ad dominum migraverunt. Post haec iussit praeses blasium sibi praestari et dixit ei. Vel nunc adoras deos vel non. cui blasius. Impie non timebo minas tuas. Age ut vis: corpus enim meum penitus tibi trado. Tunc iussit eum mitti in stagnum. Ipse vero aquam signavit. et mox sicut terra arida fixa permansit. Dixit quoque: si veri sunt dei vestri: ostendite virtutem eorum. et ingredimini huc Ingressique. lxxv. viri stagnum. continuo sunt submersi. Angelus autem domini descendens dixit ei. Egredere blasius et coronam tibi a deo paratam suscipe. Cumque exisset. dixit ad eum praeses. Dominum deo crevisti non adorare deos. Cui blasius. Cognosce miser. quia christi servus sum nec demones adoro. et statim iussit eum decollari. Ipse autem oravit ad dominum ut quicumque per infirmitatem gutturis. vel alia quacumque infirmitate eius patrocinia postulare: exaudiret et continuo liberaretur. Et ecce vox de celis ad eum venit. quod sic fieret ut oravit. Sicque pernotatus sanctus cum duobus puerulis decollatus est. circa annum vero domini ducetessimo octogesimo tertio.

Gatha dicitur ab

agios quod est sanctus. et theos deus quasi sanctus dei. Tria enim sunt sicut dicit Crisostomus. qui sancti faciunt. et illa perfecte fuerunt in ea. scilicet cordis mundicia spiritus sancti praesentia. et bonorum operum affluentia. Vel dicitur ab a quod est sine et geos terra. et theos deus quasi dea sine terra. id est sine amore terrenorum. Vel ab aga quod est loquens et thau summato quasi summato et perfecte loquens quod patet in suis responsis. Vel ab agath quod est fuit et thaus superior quasi fuit superior et hoc propter illud quod dixit. Summa ingenuitas ista est recta. Vel ab aga quod est solennis et thau summatio quasi solennis summata id est sepulta. quod patet in angelis de celo a deo missis qui eam sepelierunt.

Gatha virgo inge

nua mente et corpore pulcherrima in urbe cathanensi deum spiritus in omni sanctitate colebat. Qui cianus autem consularis sicilie cum esset ignobilis libidinosus. avarus. et ydolis deditus beatam agatham comprehendere nitebatur.

Bo metylho ana blogostawienstwa sam namobieca
ne ktore mianey ku ziemskiemu bogostawienstwu
naliczamy Abysmy blogostawienstwa
blogostawienstwa mawoli bogi gecet (ant-28)

et Satis ostendit etiam ipsam Bonam voluntatem
 in nobis operante Deo fieri. Nam si propterea solum
 dictum est non
 volentibus &c.

De sancto Bedasto

Quemodo
 ut ait congruere ut vocant non respicit. Hic
 dicit aliquis. Quia ergo. Etiam non sic est vocatus ut
 velit obedire. Videmus enim alios, aliter regem rebus
 de monstraris, vel significatis ad credendum. Mene vi tam
 sicut exempli gratia Simon in Domini nostri Jesu christi adhaerere infir-

sanauit: dimittā. Quincian⁹ dixit. Et quis
 te sanauit. Qui agatha xps fili⁹ dei. Quincia
 nus dixit. Iter tu xps audes noscāre quē ego
 nolo audire. Agatha dixit. Quādiu vixero
 xpm corde ⁊ labijs inuocabo. Quincian⁹ di
 xit. Nūc videbo si xps te curabit. Et iussit te
 stas fractas spargi. ⁊ sibi testas carbonēs igni
 tos mitti ⁊ ipsas desup nudo corpore volūtari:
 qđ cū fieret. ecce terremotus nimis fact⁹ ē. qđ
 totā ciuitatē ita cōcussit. vt ps corrūēs duos
 psiliarios Quinciani opprimeret ⁊ oīs plus
 ad eū concurreret clamās. qđ ppter iniustam
 agathe cruciatū talia paterent. Tūc quincia
 nus ex vna pte terremotum: ex alia seditiōez
 ppli metuēs. ipsam iterū in carcerē recipi ius
 sit: vbi sic orauit: dicēs. Dñe iesu xpe qui me
 creasti et ab infantia custodi qui corp⁹ meū a
 pollutōne fuasti. et a me amorē seculi abstuli
 sti. ⁊ qui tormēta me vincere fecisti ⁊ in eis x
 turē patientie tribuisti. accipe spm meū ⁊ iu
 be me ad tuā mīaz puenire. Hec cū orasset cū
 ingenti voce spm tradidit. circa annū domi
 ni. cclij. sub decio impatore. Cū autē fideles
 eā aromatib⁹ corpus ei⁹ pdirerent et in sartho
 fago collocarent. quidā iuuenis sericis indu
 ens cū plusqđ centū viris pulcerrimis et orna
 tis ac albis indutis. qđ nūqđ in illis partibus
 visū fuerint ad corp⁹ ei⁹ venit ⁊ tabulaz mar
 moreā ad caput ei⁹ ponēs. ab oculis oīm sta
 tum disparuit. Erat autē in predicta tabla scri
 ptum. Adentē sanctā spontaneā honorē deo
 ⁊ patrie liberatōem. Quod sic intelligit. mē
 tem sanctā habuit spōtaneā si obtulit. hono
 rē deo dedit. Et patrie liberatōem fecit. et h
 miraculo diuulgato etiā gētiles ⁊ iudei sepul
 crū eius plurimū venenari ceperūt. Quinci
 anus autē dū ad ei⁹ inuestigandas diuitias p
 geret. duob⁹ equis inter se fremitū dātib⁹ cal
 cesqđ iactantib⁹. vnus euz morfu impetijt alē
 calce pcussum in flumine piecit. ita qđ corpus
 eius nūqđ potuit inueniri. Reuoluto āno cir
 ca diem natalis eius. mons quidā maximus
 circe ciuitatē ruptus eructauit incendiū: qui
 quasi torrens de monte descēdens. ⁊ saxa ter
 ramqđ liquefaciēs. ad vrbē cū magno impe
 tu veniebat. Tūc paganorū multitudo descē
 dit de mōte ⁊ ad sepulcrū ei⁹ fugiēs velū vñ
 cooptuz erat sepulcrū arripuit. ⁊ eū stetit cō
 tra ignē. Statimqđ in die natalis ipsi⁹ virgi
 nis ignis stetit. ⁊ vltra vllaten⁹ nō pcessit.
 De hac virgine dicit Amb. in prefatiōe. O fe
 lix ⁊ inclita virgo. que meruit dñi pro laude
 martyris fidelis sanguinē clarificare suū. O
 illustris ⁊ glōsa gemio illustrata decore. que
 inter tormēta aspa cūctis plata miracul⁹ ⁊ my
 stico pollens suffragio. apli meruit visitatōe

curari. Sic nuptā xpo suscepit ethera. Sic
 humādi artus glōsa fulgent obsequia. vt an
 gelorū chorus sanctitatem mentis ⁊ patrie in
 dicat liberationem.

Bedastus quasi ve

re dans estus. qđ vere sibi dedit estus
 afflictōis et penitētie. Vel quasi ve distans
 qđ ve eternū ab eo distat. nā damnati semp di
 cent. ve. i. qđ deū offendi. ve qđ diabolo cōsen
 si. ve qđ natus fui ve qđ mori non valeo ve qđ
 tā male torqueo: ve qđ nūqđ liberabor.

Bedast⁹ a beatore

migio in traicensē epm ordinatus
 fuit. Qui cū ad portā ciuitatis venisset. ⁊ ibi
 dē duos paupes vnū cecū et aliū claudū pe
 tentes elemosynā repisset: dixit eis. Argentū
 ⁊ aurū non est mihi: quod autē habeo vobis
 do. ⁊ facta orōne vtrosqđ sanauit. Cū autē in
 quadā eccia derelicta: vepribus opta. lupus
 habitaret: eidē precepit: vt inde fugeret. nec
 vltra illuc redire audiret. Quod et factus est
 Deniqđ cū verbo et ope multos cōuertisset qđ
 dragesimo anno sui epatus vidit columnam
 igneā a celo vsqđ in domū suāz descēdentem.
 Qui finē suū adesse piderās post modicū in
 pace deuit. circa annū dñi qngētesimū qnq̄
 gesimū. Cū autē corp⁹ ei⁹ transferret audoma
 tus presenio cec⁹. dolēs qđ corp⁹ epī videre nō
 poterat. mox lūmē precepit. s. postmodū ad
 votū suū lumen amisit.

Radus dicit ab

amore quia amabilis fuit. habuit em
 tria in se que faciūt hoīez amabilē. Primū est
 societas gta. puer. viij. Vir amabilis ad soci
 etatē rē. Secundū ē puerfatōis honestas. et
 sic dī hester. ij. qđ oīm oculis amabil⁹ videba
 tur. Terciū ē pbītatis virtuositas. ij. Reg. i
 Saul ⁊ ionathas amabiles ⁊ decori.

Radus ex nobili

b⁹ pētib⁹ ortus monasteriū introiuit
 Qui dū p monasteriū ambularet quēdā ma
 ximū serpentē inuenit. quē statim virtute cruci
 ⁊ orōe ad foueā nūqđ inde exituz redire coe
 git. Veniēs autē ad sepulcrū scti martini an
 nis qndecim ibi māsit: cilicio indut⁹ ⁊ aqua
 ac pane ordeaceo sustētat⁹. Post h dū romā
 iuisset ⁊ in eccia scti petri in orōne pnoctaret.
 custos eccie ipm irreuerēter foras eiecit Qui
 dū ad admonitionē sancti Petri: qui sibi an
 te fores ecclesie dormienti appuit: ad gallias
 iuisset. ⁊ ibidem regem Dagobertuz pro suis
 crimibus increparet: iratus rex eū de suo re/

Quod De peccatoribus conqueiritur Deus.

Quasi quinquam Deus peccare cogat

Get tantum modo quibus peccantibus
 miseri cordiam iustificationis sua non
 largiatur

32 ktorzy gwienche macya pynway przes sakra
ment pokuty ozy grone sumienie mied macy

De festo Cathedre

erimus supati. z ido scio q malo meo huc ve
ni: qz te superare nō potui. Inter alia que cō
fessus est dixit. qz tunc maxime a xpianis elō
gabatur qm̄ misterii dominici corpis agebat
z qm̄ orōes et predicationes fiebant. Tunc iu
liana retrosum manib⁹ ipsuz ligauit z ad ter
ram ipm̄ deiciens cū cathena cū qua erat liga
ta. ipsum durissime xberauit. Diabolus au
tem clamans rogabat eā dicēs. dñā mea iuli
ana miserere mei. Tunc iussit prefectus vt iu
liana de carcere educeretur. et exiens trabe
bat post se demonē alligatū. Demon aut ro
gabatur eā dicens. Dñā iuliana noli ampli⁹ de
me ridiculum facere. non em̄ potero vltra in
quēpiam pualere. xpiani dicuntur misericor
des esse z tu nullā de me misericordiaz habes. Sic
qz per totuz forū ipsuz traxit: Et postea in qn
dam latrinā ipsuz piecit. Cum autē ad pfe
ctum puenisset in quadā rota adeo est exten
sa. q om̄ia ei⁹ ossa vsqz ad medullarū exitum
sunt pfracta. angelus aut dñi rotā cōminuēs
ipsaz in momēto sanauit. Quod vidētes. q
aderant crediderunt. Et statim decollati sūt
viri quingenti et mulieres. cxxx. deinde cum
in quadā olla plūbo liqfacto plena missa fuis
set: plūbū velut tpatuz balneū factum esset.
maledixit prefectus dñs suis. qui vnā puellā
punire non poterant que tantā iniuriā eis ir
rogabat. Tūc iussit eā decollari. Que dñi ad
decollandū duceretur. demō quē verberaue
rat in spē iuuenis apparens: clamabat dicēs.
Nolite ei parcere qm̄ deos vfos vitupauit.
z me hac nocte gūiter verberauit. reddite ei
go sibi quod meruit. Tūqz iuliana paululum
oculos aperuisset vt videret quis essz qui ta
lia loqueretur. Demon aufugiēs exclamauit
heu heu me miserum. adhuc puto q me vult
capere et ligare. Cum g bñā iuliana decol
lata fuisset: pfect⁹ nauigās in mari cū. xxxiij.
viris orta tēpestate submersus est. horū autē
corpa cū mare iactasset a feris et auibus sunt
comesta.

Cathedra triplex

esse dicitur. s. Regalij. Reg. xxiij.
David sedēs in cathedra zc. Sa
cerdotali. pmi. Reg. pmo. hely sacerdote sedē
te super sellam. Abagistral. Abath. xxiij. sup
cathedrā moysi zc. Beatus g petrus sedit in
cathedra regalij: qz fuit pnceps oīm regum.
Sacerdotali: qz fuit pastor oīm clericorum.
Abagistrali: qz fuit doctor oīm xpianoruz.

Cathedra facti pe

tri ab ecclia festiue recollitur: qz tunc
beatus petrus apud anthiochiā in cathedra

li honore sublimatus fuisse perhibetur.

Huius autem solēni

tatis institutio quadruplicē causaz hñe videt
Prima causa est. Cum em̄ beat⁹ petrus apd
anthiochiam predicaret: theophilus pnceps
ciuitatis illi⁹ ei dixit. Petre qua rōe ipm̄ me
um sberueris. Cum g petrus sibi fidē xpi pdis
caret: ille eū vinculari fecit. z sine cibo et potu
eum manere permisit. Sz cū petrus iaz pene
deficeret. resumptis tñ virib⁹ eleuans oculos
ad celū ait. Jesu xpe miserosū adiutor: adiu
ua me in his tribulatōib⁹ deficientē. Cui dñs
rñdit. Petre credis te derelictum a me. Abec
bonitati derogas si talia cōtra me dicere non
formidas. Presto est qui tue subueniat mise
rere. Audiens aut paulus de incarceratione
petri. ad theophilū venit et se in multis ope
ribus z artibus summuz opificē esse asseruit.
Ligna et tabulas se scire sculpe: tentoria pin
gere. z multa alia industrie opari dixit. Qui
a theophilo obnixē rogatur vt in ei⁹ curia se
cum pñstet. Euolutis paucis dieb⁹ paul⁹ ad
petrū absconse in carcerē introiuit. Quē viz
videns pene mortuū et consumptū. amarissi
me flere cepit z in amplexus ei⁹ quasi flendo
deficiebat et pñpens sic inquit. Petre fra
ter me⁹: glia mea. meū gaudiū dimidiū anie
mee. meo intuitu resumere vires. Tunc petr⁹
oclos apiens et ipz cogscens. lacrimari cepit
s sibi loqui nō potuit. z accurrēs paulus vir
os eius aperuit et ponēs cibū ipsuz refocilla
uit. Cū autē petrus cibo pfortat⁹ fuisset accur
rens in oscula pauli ruit z ambo plurimū fle
uerunt. Paulus aut occulte rediēs theophi
lo dixit. Bone theophile mag⁹ est glia tua z
curialitas tua bonestatis amica: dehonestat
multa bona exigū malū. Reminiscere qd se
cisti illi deicole. Qui dñs petrus velut esse ali
quid magnum. pānosus deformis: macie cō
sumpt⁹: per oīa vilescit. solo fñone clarescit
z talem te decet in carcerē ponere. Qui poti
us si libertate solita frueretur. posset tibi i ali
quo vtilior esse. Itā sicut de illo homies q
dam aiūt infirmos sanat. Abortuos suscitāt.
Cui theophilus fabulosa sunt ista paule que
dicis. Quia si mortuos suscitare posset et se/
ipsum de carcere liberaret. Cui paul⁹. Sicut
xps su⁹ a mortuis resurrexit: vt dicūt: qui tñ
de cruce descēdere noluit: sic petr⁹: vt aiūt: b
exēplo se non liberat. et pati p xpo non for
midat. Cui theophilus. Dic g ei. vt filiū me
um iā per quatuordecim annos mortuū resu
scitet. et incolumē eū reddā et liberū. Ingre
diens igitur paulus dixit quomō resuscitatō
nem filiū principis sponondisset. Cui petrus.

non miseratur: quibus misericordiam: Non
esse abbandam. pquitate occultissima:
et ab humanis sensibus remotissima
iudicia.

nam si ppter dñi solū dictum est: Non
uolentes currueris. Sed miserantis est dñi. Quia
voluntas vniuersi sola non sufficit. Nisi con
sensus nostrae voluntates

pro b. uoluntat
uolentes. necq. a currueris. Sed miserantis est dñi. Quia
voluntas vniuersi sola non sufficit. Nisi con
sensus nostrae voluntates

non miseratur: quibus misericordiam: Non
esse abbandam. pquitate occultissima:
et ab humanis sensibus remotissima
iudicia.

rem grandē Paulus pmissi s. dñi virtute fa-
cilimā. Sed cū Petr⁹ educt⁹ de carcere mo-
numento apto p eo orasset p̄tinuo resurrexit
hoc aut p omnia verisimile nō videt. vt aut
Paulus humana astutia talia se fabrilia sci-
re pponere fingeret. aut vt sententia inuenis
p̄ quatuordecim annos suspensa fuisset. Tunc
Theophil⁹ z vniuersus pls antiochie z alijs
q̄ plures dño crediderūt z gloriosam ecciam
fabricauerunt in cui⁹ medio excelsam cathe-
dram collocauerūt z Petrū vt ab oib⁹ vide-
ri z audiri posset exaltauerūt. In qua septem
annis sedit. s. postmodū veniēs romaz in ro-
mana cathedra sedit viginti q̄q̄ annis. De
p̄mo tñ honore eccia celebrat. qz tunc p̄mo p-
lati eccie ceperūt loco potestate z noie subli-
mari. Tunc q̄ impletū est illud quod legi-
t in psalmis. Exaltent eī in ecclesia. Et no-
tandū q̄ triplex ē eccia in qua. b. Petrus fu-
it exaltatus. s. eccia militantium malignanti-
um z triūphantiū in hac triplicem ecciam ex-
altatus est s. m triplicē festiuitatē quā de ipso
eccia celebrat. Est em exaltat⁹ in eccia militā-
tiū eidē p̄sidendo z eā i animo i fide z morib⁹
laudabiliter regendo z hoc q̄tū ad solennita-
tem hodiernā que dñ cathedra qz tunc super
anthiocenā ecciam pontificatū accepit z eaz
septē annis laudabiliter rexit. Scdo ē exalta-
tus in eccia militātiū ipam. s. dissipando z
cam ad fidē cōuertēdo z hoc p̄tinet ad scōz
festiuitatē que dñ ad vincula. Tunc em mali-
gnantiū ecciam dissipauit z multos ad fides
conuertit. Tercio est exaltat⁹ in eccia triūphā-
tiū in ipam. s. feliciter introeundo z hoc q̄tū
ad terciā solennitatē que est passionis ei⁹ qā
tunc ecciam triūphantiū introiuit. Notan-
dum etiā q̄ plurib⁹ alijs rōnibus eccia ter in
anno de eo festiuitatē facit. s. ppter p̄mordia
le p̄ncipiū v̄l p̄uilegiū. ppter officiū. ppter b̄nfi-
ciū ppter debitū z ppter exemplū. ppter p̄ui-
legium qm̄ beatus Petr⁹ ab alijs aplis i tri-
bus fuit p̄uilegiat⁹ ppter que tria p̄uilegia
eccia ter in anno eū honorat. Fuit em p̄ cete-
ris dignior i auctoritate qm̄ princeps aploz
extitit z clauēs regni celoz accepit. Feruenti-
or in amore. Lū maiore em feruore xpm̄ dile-
xit q̄ ceteri sicut in multis locis euāgelij ma-
nifestat. Et efficacior in virtute. Itā ad v̄m-
brā Petr⁹ vt legi in actib⁹ sanabant infirmi
Scdo ppter officiū. Ipse em officiū p̄lationis
sup vniuersam ecciam habuit. z ideo sic Pe-
trus fuit princeps z p̄latus totius eccie q̄ dis-
fusa est in trib⁹ p̄tib⁹ mundi. s. Asia. Africa.
et Europa ita eccia ter in anno celebrat festū
eius. Tercio ppter beneficiū. quia ipse qui

potestātē accepit ligandi atq̄ soluēdi liberat
nos a trib⁹ generib⁹ peccatoz. s. cogitationis
locutiōis z operatiōis. vel q̄ in deū vel q̄ in
p̄ximū vel q̄ in nos peccauim⁹. Vel istō be-
nificiū pōt ē triplex beneficium aliquod vir-
tute clauis peccatoz in eccia psequi. Primū
est absolutionis a reatu ostensio. Scōz pene
purgatorie in tempalem pmutatio. Tercium
pene temporalis s. m partē relaxatio. Et ppter
hoc triplex beneficiū sanct⁹ petr⁹ est tripliciter
honorand⁹. Quarto ppter debitū qz em
ipse tripliciter p̄auit z pascit nos. s. dño exem-
plo z tempali subsidio. siue orōnis suffragio
ideo obligamur vt ipm̄ tripliciter honorem⁹
Quinto ppter exemplū vt null⁹ peccatoz de-
speret etiā si tercio sic petr⁹ deū negauerit. si
tñ eū sicut ipse velit corde ore z ope p̄fiteri.

Secūda causa institu-

tionis ē hec. que quidē de itinerario clemētis
est sumpta. Lū em petr⁹ verbū dei p̄dicans
anthiochiā appropinq̄ret oēs de ciuitate illa
ei obuiauerūt nudis pedib⁹ p̄gentes. cilicis
induentes z caput puluere asp̄gentes agen-
tes penitentiā q̄ p̄tra eū Simoni mago con-
sensissent. petrus vero eoz penitentiā vidēs
gratias deo egit. Tūc illi obtulerunt omnes
veratos languorib⁹ z demonib⁹ fatigatos.
Quos dum petr⁹ ante se poni iussisset. z sup
eos nomē dñi inuocasset immensum lumē ibi
dem apparuit z omnes p̄tin⁹ sunt sanati cur-
rentes z osculātes vestigia sancti petri. Tūc
intra septem dies plusq̄ decē milia hominū
baptisma susceperūt ita vt Theophil⁹ prin-
ceps ciuitatis illi⁹ domū suam in basilicā fe-
cerit p̄secrari z ibidem petro excelsam cathe-
dram collocari vt ab omnib⁹ videret z audi-
ret. nec istud p̄trariū est his que superi⁹ dicta
sunt. potuit em fieri q̄ petr⁹ p̄ opationē pau-
li a Theophilo z toto populo magnifice sit
susceptus. Sed recedente petro Simon ma-
gus p̄lm̄ puerit z cōtra petrū grauiter inci-
tauit. postmodū vero penitentiā agēs iterū
honorabiliter eū recepit.

Hoc autem festus ho-

diernū de incathedratiōe. b. petri consuevit
appellari festū epulaz b̄i petri z hic terciā ra-
tio sumit institutionis hui⁹ festi. Cōsuetudo
em fuit antiquit⁹ gentiliū vt ait magister Jo-
hannes beleth singulis annis in mense febru-
ario certo die epulas offerre sup tumulos pa-
rentum suorum z eas denocte. demones con-
sumebant. Ipi autem ab animabus circa tu-
mulos errātib⁹ quas ymbrias vocabāt va-

Igitur potest dici. Igitur est non migrans est dei. Sed uolentes est hominibus
quia misericordia dei. Solu non sufficit nisi congensus non p̄re uoluntatis addatur
Ad illud manifestum est. Frustrum nos uelle nisi deus migraretur. Illud autem
nec eo quomodo in celis. Frustrum deum miserari. Nisi nos uellimus. Si enim
deus. in miserari. etiam uolumus. ad eandem quippe misericordiam peruenire
et cum uellimus. deus est enim qui operatur in nobis. et uelle
et operari. Bona uoluntate.

indicia in scrutabilia enim sunt
indicia eius, et inuestigabiles uia eius

flari putabant. Solebant enim antiqui dicere vt
idem ait qd qm in humanis corporibz sunt dis-
cunt anime et in inferis manes. spūs vero vo-
cabāt qm ad celos ascendebāt. ymbras qm re-
cens erat sepultura siue qm circa tumulos er-
rabant. hec autē psuetudo de ijs epulis viri a-
xpianis potuit extirpari. qd sancti patres at-
tēdentes et penitus hoc extirpare volentes.
festū de cathedratiōe. b. petri. tūz de illa que
fuit rome tum de illa que fuit anthiochie. sta-
tuerūt illo. s. eodē die qd talia fiebāt: vnde ab
illis epulis ad huc ab aliquibz festū epularū
beati petri vocat.

in **Œthias hebraice**

Itbias apostolus

in locū iude substitutus ē. s. primo or-
tum originē ipsius iude breuiter videam. Legi-
tur em̄ in quadā historia licet apocripha q̄ fu-
it quidā vir in hierlīm nomīe ruben. Qui alio
noīe dictus est symon de tribu Dan. Vel fm̄
hierō. de tribu ysachar qui habuit vxorem q̄
cybozea nuncupata ē. quadā igit̄ nocte cū si-
bi mutuo debitū exsoluissent cybozea obdor-
miens somniū vidit quē p̄territa cū gemitib⁹
et suspirijs viro suo retulit di. Glidebas mihi
q̄ filiū flagiciosum parerē qui totius gentis
nostre cā p̄ditionis existeret. Cui ruben nepha-
riā inquit rem nec relatu dignā p̄fariis ⁊ spi-
ritu ceu puto phitonico raperis. Cui illa. Si
me concepisse sensero et filiū pepero absq̄ du-
bio nō spūs phitonice extitit s̄ reuelatio cer-
ta fuit. Procedente igit̄ tpe cū filiū peperiss̄
parentes plurimū timuerūt ⁊ quid de eo face-
rent cogitare ceperūt. Cūq̄ filiū abhorrerēt
occidere nec vellent destructorem sui generis
enutrire ip̄m in fiscella posituz mari exponūt
Quē marini fluct⁹ ad insulā que scarioth d̄r-
ptulerūt ab illa ⁊ insula iudas scariothis ap-
pellatus est. Regina aut̄ illius loci carens li-
beris. Ad litus maris causa spaciandi p̄ces-
sit ⁊ fiscellā a marinis fluctib⁹ iactari videns

conqueritur de peccatoribus: autem
tanquam de his: quos ipse peccare
non cogit. Simul etiam ut mi. Quorum
mi seruetur, Hanc quoque habent voca-
tionem, ut dum conqueritur deus
de peccatori-
bus.

Tunc incipient timere ac festinare
Tunc credent quia quia tunc fimen-
dus est mundus

De sancto Gregorio

auduit prius quam ta-
philipus vocaret
am
sum agges sub arbove fieri
iudice respondit Rabbi tu es
filius dei Tu es rex Israel
Quod tanto post quia confesus est
patrus Mervit audire quod Beatus sit
et quod ei darentur
elaves Regni celorum
In verculo facto inebanda Galilee
Quod
Initium signorum
aqua in unum con-
versu

in aplm est electus et orantes dixerunt. Tu do-
mine qui nosti corda omnium ostende quem ele-
geris ex his duobus unum accipere locum mini-
sterii huius et apostolat quem iudas amisit. et
datis illis sortibus cecidit sortis super Athanasium
et annumeratus est cum undecim apostolis.

Et notandum quod exemplo hoc ut ait Hiero.
non est sortibus utendum quia privilegia paucorum
communem legem non faciunt. Rursus etiam sic ait
Beda. donec veniret veritas figuram licuit ob-
servare. Vere enim hostia in passione fuit immo-
lata et etiam in penthecoste consummata et ideo in
electione Athanasii sortibus usus fuit ne a lege
discrepant in qua summus sacerdos sorte qua-
rebat. Post penthecostem vero iam veritate pro-
palata septem dyacones non sorte sed discipulo-
rum electione apostolorum vero oratione et ma-
nus impositione ordinati sunt.

Cuiusmo-
di autem sortes fuerint due sanctorum patrum ex-
tant sententie. Hiero. enim et Beda voluit quod he-
sortes tales fuerint quales ille quorum in veteri
lege creberrimum usus erat. Dionysius autem
qui fuit Pauli discipulus religiosus extimat hoc
arbitrari asserens sibi videri quod illa sortis nihil
aliud fuerit nisi quidam splendor et radii divi-
nitus super Athanasium emissus per quem ipse ostende-
bat in apostolum assumendus. Ait enim sic in
li. ecclesiastice hierarchie. De divina autem sorte
que super Athanasium divinitus cecidit alij quidem
alia dixerunt non religiose sicut arbitror. meam
autem tibi ipsi intentionem dicam. Evidens enim mihi
eloquia sorte nominare thearchicum quoddam
donum demonstrans illi thearchico choro a di-
vina electione susceptum. Hic igitur Athanasius
apostolus iudeus in sorte accepit et predicationi
ibidem insistentis et multa miracula faciens in
pace quiescit. In nonnullis codicibus legitur
quod patibulum crucis protulit et tali martyrio corona-
tus celos ascendit.

Huius corporis rome in ec-
clesia sancte Marię maioris sub lapide por-
tico sepultum esse dicitur et ibidem caput eius po-
pulo demonstrat. In quadam vero legenda alia
que treueris inuenit sicut inter cetera legitur
Athanasius de tribu iuda et civitate bethleem il-
lustri. profapia oriundus fuit qui litteris tradi-
tus omnem in breui legis et prophetarum scientiam
apprehendit. lasciviam quoque abhorrens pueri-
les annos mox maturitate vincebat. Infor-
mabat quoque eius animus ad virtutem ut esset
ad intelligentiam habilis. ad misericordiam faci-
lis. in prosperis non elatus. in adversis constans
et intrepidus satagebat. ut quod visu preceperat
ope compleret et oris doctrinam manu operatione
monstraret. Hic cum per iudeam predicaret. cecos il-
luminabat. leprosos mundabat. demones ex-

pellebat. claudis gressus. surdis auditum mor-
tuis vitam restituebat. Qui cum coram pontifice
accusaretur in multis. respondit de obiectis. quod
crimina dicitis non oportet me multa dicere.
quoniam christianum esse non est criminis sed glorie. Cui po-
titer. Si tibi dantur indutie vis penitere. Et il-
le. Absit ut a veritate quam semel inveni per apo-
stasiam digrediar. Igitur Athanasius in lege erat
doctissimus. corde mundus. animo prudens
in solvendis questionibus sacre scripture acutus.
in consilio proutus. in smotionatione expedi-
tus. Qui cum verbum dei per iudeam predicaret mul-
tos signis et prodigijs pervertebat. unde iudei i-
videntes ipsum in concilio statuerunt. Duo ergo
falsi testes fuerunt qui ipsum accusaverunt. Ibi pri-
mo in eum lapides miserunt quos lapides in te-
stimonium illis secum petijt sepeliri. Qui dum lapi-
daret securi more romano percussit et extensis
in celum manibus spiritum domino reddidit. et sub-
dit ibidem. Cuius corpus de iudea roma. et
inde treuerim est translatus. In quadam vero
alia legenda legitur quod dum Athanasius in mace-
doniam advenisset et fidem christi predicaret quan-
dam potionem toxicatam que visu cunctos priua-
bat sibi dederunt quam in nomine christi bibit et nul-
lam lesionem incurrit. Et cum illa potione plusquam
ducentos quinquaginta excecassent ille singulam
manum imponens omnes illuminavit. Diabolus autem
in similitudine infantis eis apparens: suavit ut
Athanasius occiderent qui eorum cultum euacuaret
et cum ipse in medio eorum consisteret tribus tamen
diebus eis querentes minime inuenerunt. Ter-
cia autem die eis se manifestans dixit. Ego sum
Quem manibus post tergum ligatis et fune col-
lo ipso crudeliter afflixerunt. et sic in carcere
recluserunt. ubi demones apparatus dentibus
in eum fremebant sed appropinquare non poterant.
Dominus autem cum multo lumine ad eum veniens ipsum
de terra levavit et vincula soluens et dulciter
confortans ostium aperuit. Qui egressus verbum
domini predicabat. Dum autem quidam obstinati perseque-
rentur dixit eis. Denuncio vobis quod vivum in in-
fernum descendetis. Adorans terra se aperuit et
cunctos illos deglutivit. Reliqui vero ad do-
minum sunt conversi.

Gregorius dicitur

Gregorius dicitur
a grex et gregem quod est predicare sive dice-
re. Unde Gregorius quasi gregis predicator. vel
dicitur Gregorius quasi egregorius ab egregius et go-
re quasi egregius predicator et doctor. Vel Gre-
gorius in lingua nostra vigilans sonat. quia ipse
vigilavit sibi deo et gregi. Sibi per mundicie con-
servationem. Deo per internam contemplationem.
Gregi per assiduam predicationem. Et per hec tria

Sed hoc Sed hoc movet quod volun-
tati eius nullus resistit quia cui vult
subvenit et quem vult deserit cum
et ille cui subvenit et ille quem de-
serit

Nam quem admodum securitas etiam
diligentes homines negligentis facit
sic timor **De sancto Gregorio**
presentis sacra

Fo. XL

229

meret dei visionē. August. in li. de ordie. Ps
videt deū q̄ bñ viuūt. bñ studet. bñ orat. Eius
vitā scripsit Paulus longobardox historio:
graphus quā Jōhes dyacon⁹ diligēt⁹ post
modum compilauit.

Gregorius senato-
ria stirpe progenitus cuius pater Gordia-
nus et mater silvia dicebatur. Cum summum philo-
sophie apicem in ipsa sua adolescentia attigisset.
ac rex et diuitiarum copia plurimum abundaret.
cogitauit tamen hec omnia deferere et in religionem
se transferre. Sed dum longius conuersionem pro-
traheret et tutius se christo famulaturum putaret si
sub prioris uisibilibus habitu mundo specietenus
deseruiret ceperunt multa contra eum ex seculi
ra succrescere ita ut non tam speciebus in eo retine-
ret et mente. Tandem patre orbat. sex mona-
steria in cilia pstruxit septimum inter menia
urbis in honore sancti Andree apostoli in pro-
prio domate fabricauit. In quo relictis sericis
auro gemisque radiantibus uili monastico habi-
tu tegebatur ubi ad tantam perfectionem in breui pro-
uenit ut in ipso sue conuersionis initio posset la-
tis in perfectorum numero computari. Cuius quidem
perfectio ex uerbis suis que in dialogo super dyalo-
gum ponit aliquantulum pendere potest ubi sic di-
cit. Infelix animus meus occupationis sue pul-
satus vulnere meminit qualis aliquando in mona-
sterio fuerit quod ei labentia cuncta subtererant
quantum rebus omnibus que uoluunt eminebat quod
nulla nisi celestia cogitare consueuerat. quod etiam
retentum corpe ipsa iam carnis claustra contemplatione
transibat. quod mortem quoque que pene cum
ctis pena est. uidelicet ut ingressum uite et pro-
mum laboris sui amabat. Tanta denique di-
strictione corpus suum afflixit ut infirmato stoma-
cho subsistere uix ualeret et incisionem vitali-
um quam greci sincopim uocant. pariens cre-
bris angustis per horarum momenta ad exitum pro-
pinquaret. Quadam uice dum quedam in mona-
sterio suo ubi abbas preerat scriptitaret an-
gelus domini in specie naufragi sibi affuit sibi-
que misereri lacrimabiliter postulauit. Cui cum Gre-
gorius sex argenteos dari fecisset et abisset ea-
dem die iterum rediit sequens multa perdidisse pau-
ca uero recepisse perhibuit. Qui cum ab eo totius-
dem argenteos recepisset iterum uice tertia
reuersus misereri sibi importunis clamori-
bus postulabat. Sed Gregorius cum a pro-
curatore sui monasterii didicisset nil dandum
adesse propter scutellam argenteam quam mater sua
cum leguminibus mittere solebat in monasterio
remanisse illam statim dari precepit quam ille li-
benter accipiens letus abscessit. Hic autem an-

gelus dñi fuit sicut se sibi postmodū reuelauit. Quadā die bñs Gregorius p for̃ vr̃ bis romane transiens cernit quosdā pueros forme pulcerrimos vultu venustos capilloꝝ nitore pspicuos esse venales. Interrogat igitur mercatoꝝ de qua illos patria attulisset. q̃ respondit de Britanea cuius incole simili cādoze refulgēt. Interrogat iterū si xp̃iani sūt. Cui mercator nō s̃ paganis errorib⁹ implicati tenent. Tunc Gregorius acriter ingemiscēs heu p̃cholor inq̃t q̃ splēdidas facies p̃nceps tenebarū nunc possidet. Interrogat insup̃ quod esset vocabulum gentis illius. Cui ille anglici vocant. Bene inquit anglici quasi angelici quia ⁊ angelicos vultus habent. Interrogante iterū eo quod nomē haberet illa puincia. Ait mercator. Prouiciales illi deiri vocant. Et Gregorius bñ inq̃t deiri quia de ira sunt eruendi. Rursus de nomine regis interrogāte. Ait mercator q̃ aelle dicēs. Et Gregori⁹. Bene aelle quia alleluia in partibus illis decantari oportet. Qui mox ad sūmum pontificē accedēs cū multa instantia et p̃cibus vix obtinuit vt ad illos cōuertendos mitteret. Lūq; iam iter arripuisset romani de eius absentia plurimū pturbati papā adēunt et eū taliter alloquūt. Petrum offendisti romam destruxisti. Gregoriū dimisisti. Sic q; papa p̃terit⁹ ad eū reuocādū p̃tinuo nūcios destinauit. Lūq; Gregorius iā iter trium dierū pegisset ⁊ in quodā loco diuertens quedā ceteris quiescentibus lectitaret locusta supueniens eū coegit a legēdo quiescere. et ex cōsideratōe sui nois docuit eū in eodem loco non stare debere. Quod ille spiritu prophētico discens statim comites adhortat vt veloci⁹ debeant p̃ficisci. Sed supuenientib⁹ apostolicis nūcijs redire cōpellit licet de hoc plurimū tristaret. Tunc papa ipsum a monasterio suo abstraxit ⁊ suum dyaconē cardinālē ordinauit. Quodā tpe tybris fluius alueum suū egressus intantū excreuit vt super muros vrbis insueret ⁊ plurimas domos euerteret. Tunc etiam p̃ tybrim fluium multitudo serpentum cum dracone magno ī mare descendit s̃ a fluctibus p̃locati ⁊ ad litus p̃iecti totū aerem sua putredine corruerunt. Sicq; plaga pessima quā inguinariā vocāt secuta est ita vt etiam corporali visu sagitte celitus venire ⁊ singulos quosq; pcutere viderent. Que primo omnium pelagiū papā ptulit ⁊ sine mora extinxit. Postmodum vero ita ī reliquū vulg⁹ desēuit ita vt subtractis habitatorib⁹ dom⁹ plurimas vacuas in vrbe reliquerit. Sed quia ecclesia dei sine rectore

a qua in unum conversa crediderunt autem discipuli eius. Multos laqueum
 doluntant ad fidem multi. nec suscitatis mortuis crediderunt
 de crucis ad que morte eius contemnerit. etiam discipuli titubabant
 titubarent et tamen Ietro tunc credidit. Cum enim non praesentem
 videret in operibus, sed consortio Crucis. Equalem equealem
 vixit etiam de numero discipulorum post eius

et ille quem degerit ex eadem Massa
sint peccatorum et quamvis debeant
utroque supplicium ab uno tamen exigitur
alteri Donatur

De sancto

esse non poterat Gregoriū licet totis viribus
renitentē plebs oīs elegit. Lū ergo benedici
deberet et lues populū deuastaret fmonē ad
populū fecit pcessionem faciens letanias in
stituit. z vt oēs deū attētius exoraret admo
nuit. Lū igit deū oīs congregatus pl̄s exo
raret intantū lues ip̄a defecit vt in vna hora
lxxx. homines sp̄m exalarent. s̄ nequaq̄ ces
savit pl̄m admonere vt ab orōe nūq̄ desiste
rent donec pestē ip̄am diuina ppulsaret mi
seratio. Finita pcessionē fugere voluit s̄ neq
uit qz die noctuq̄ portas vrbis ppter eū vi
giles obseruabant. Tandē mutato habitu a
quibusdā negotiatoribus obtinuit vt in quo
dam dolio sup quadrigam de vrbe educeret
qui mox siluā expetīst cauernarū latibula req̄
siuit ibiq̄ tribus diebus latuit. Tlerūtamen
dū sollicite quereret colūna lucis p̄fulgida a
celo dependens sup locū in quo latitabat ap
paruit in qua colūna angelos descēdentes z
ascēdentes quidā reclusus aspexit. Aborq̄
ab vniuerso pplo capīt trahit z summus pō
tifex consecratur. ¶ Qz x̄o ad h̄ honoris cul
men inuitus ascēderit q̄ x̄ba sua legit paten
ter aduertit. Mā in eplā ad narsum patriciū
sic ait. Dū cōtemplationis alta describitis ru
ine meē mihi gemitū renouat. qz audiui qd
intus pdidi dū foras ad culmē regiminis im
meritus ascendi. Tanto autem meroze pcul
sum cognoscite vt vix loqui sufficiā. Nolite
ergo me vocare neomi id est pulcrū. s̄ vocate
me mara id ē amarū. qz amaritudine plenus
sum. Item alubi. qz me ad episcopatus ordi
nem cognoscitis puenisse si me diligitis plan
gite quod z ego incessanter defleo atq̄ vt de
um p me exoretis rogo. In plogo quoq̄ su
per dialogum sic ait. ex occasione cure pasto
ralis animus me^r seculariū hominū negotia
patit. z post t̄spulcrā sue quietis speciem ter
reni actus puluere sedat. ppendo itaq̄ quid
tolero. ppendo quid amisi. Dūq̄ intueor il
lud qd pdidi fit hoc grauius qd porto. Ecce
enī nunc magis maris fluctibus quatior atq̄
in naui mentis tempestatis valide pcellis il
lidor. z cū priorū vite recolo quasi post tergū
ductis oculis viso littore suspiro. Sed q̄a
adhuc romam dicta pestis vastabat more so
lito pcessionem cum letanijs p ciuitatis cir
cuitum quodam tpe pascali ordinauit in qua
imāginem. b. Marię semp virginis que ad
huc vt aiūt est rome in eccia que dicīť sancta
maria maior quā Lucas arte medicus z pi
ctor egregius formasse dicīť. z eidem virgini
similima p omnia phibet ante pcessionē re
uerenter portari fecit. Et ecce tota aeris infe
ctio z turbulentia imaginē cedebat ac si ip̄am

imaginem fugeret et eius presentiam ferre non pos-
 set. Sicque post imaginem mira serenitas et aeris
 puritas remanebat. Tunc in aere ut ferē iu-
 xta imaginem audite sunt voces angelorum canē-
 tium. Regina celi letare alleluia. quod quē merui
 isti portare alleluia. resurrexit sicut dixit alle-
 luia. Statimque b. Gregorius quod sequitur adiunxit.
 Ora pro nobis deum rogamus alleluia. tunc bea-
 tus Gregorius vidit super castrum crescentium an-
 gelum domini qui gladium cruentatum detergens in
 vaginam remittebat. Intellexitque Gregorius
 quod pestis illa cessasset. et sic factum est. Tunc et castrum
 illud castrum angeli deinceps vocatum est. Tan-
 dem desiderauerat Augustinus mellitum et Iohannem
 cum quibusdam alijs in angliam misit. et eos
 suis precibus et meritis ad fidem pervertit. **Tan-**
 te etiam humilitatis. b. Gregorius extitit ut se
 laudari nullo modo permitteret. Nam Stephanus
 episcopus qui cum in suis episcopis laudauerat ita scrip-
 psit. Abulta mihi et ultra quod audire merui vel
 debui indignus fauore in vestris episcopis demon-
 strasti. Et tamen scriptum est. Ne laudes hominem
 quod diu viuit. tamen etiam audire talia dignus non fui
 orationibus vestris peto ut dignus efficiar. ut
 si bona ideo in me dixistis quod non sunt ideo sunt
 quia dixistis. Item in epistola ad Marsum patri-
 cium quod cause et nominis similitudinem faciendo per scri-
 pturas clausulas declamationesque formatas
 certe frater charissime symeonem leonem vocas. quod
 eo modo hos agere conspiciamus quo scabiosos
 cattulos sepe pardos vel tygres vocamus.
 Item in epistola ad Anastasium patriarcham an-
 thiochenum. quod vos me os domini quod lucernam dicitis
 quod loquendo multis prodesse. multisque posse
 lucere prohibetis estimationem meam fateor mihi
 in dubitationem maximam perduxisti. Considero
 namque qui sum et nihil me ex huiusmodi boni si-
 gno deprehendo. Considero autem qui estis et
 vos mentiri posse non arbitror. Cum ergo crede-
 re volo quod dicitis contradicit mihi infirmitas
 mea. Cum disputare volo quod in laude mea
 dicit contradicit mihi sanctitas vestra. Sed que-
 so vir sancte nobis aliquid de hoc certamine no-
 stro pueniat ut si non quod dicitis ita est si ita
 quod dicitis. Vocabula etiam iactantia vel utilita-
 tem sonantia omnino respuebat. Tunc Eulogius pa-
 triarche alexandrino qui cum vniuersalem papam
 vocauerat ita scribit. in prefatione epistole quam ad
 me direxistis superbe appellatis verbum vni-
 uersalem me papam dicentes imprimis curauisti
 Quod peto dulcissima scitatis vestra ultra non fa-
 ciat quod vobis subtrahat. quod alteri plus quam ratio ex-
 igat prebeat. Ego enim vobis prosperari non quero
 sed moribus nec honorem esse deputo in quo fratres ho-
 nores suos perdere cognosco. Recedant ergo vana
 vanitatem inflat charitatem vulnerat. hinc

alteri donatur Si hoc ergo mouet Tu
quis es quid respondeas Deo illud
tantum modo in concussa fide
teneatur

Sed nihil eis proderit diligentia illa
quam generat timor non fides
tunc intelligent Gregorio quod nihil
nihil est quod inueniunt in mundo

Jo. XI

230

¶ cū Jo. eps cōstātinopolitan⁹ h vocabulum
vanitatis sibi vſurparet ⁊ ſe vniuerſalē papā
vocari fraudulent⁹ a ſynodo obtinuiffet inter
cetera ſic de eo ſcribit Gregori⁹. Quis eſt iſte
q̄ p̄tra ſtatuta euāgelica p̄tra canonū decreta
nouū ſibi nomē vſurpare p̄ſumit vt vel ſine i
minutōe ſit vn⁹ q̄ eē appetit vniuerſus. Abuz
etiā iuſſionis ſibi a coep̄is dici volebat. Un⁹
ait in eplā ad Eulogiū ep̄m alexandrinū. ve
ſtra mihi charitas loquit̄ dicēs. ſicut iuſſiſtis
p̄ Abū iuſſiōis peto a meo auditu remoueri.
q̄ ſcio qui ſum ⁊ q̄ eſtis loco ei mihi fr̄s eſtis
morib⁹ p̄res. Inſup ob nimīā humilitatez
q̄ erat p̄dit⁹ volebat q̄ matrone ſe ancillas ſu
as dicerēt. Un⁹ ruſticane patricie ſcribēs ait.
Un⁹ in tuis eplis egere ſuſcepi q̄ qd ſe eſſe
poterat ſepi⁹ dicebat ancilla vſa ⁊ ancilla ve
ſtra. Ego ei q̄ p̄ ep̄ſcopat⁹ onera oīm fuus
ſum fact⁹ q̄ rōe te mihi ancillā dicis cuius aſſi
ep̄ſcopatū ſuſceptū p̄p̄ius fui ⁊ iō rogo per
oipotentē deū ne h̄ verbū aliqū ad me in ſcri
ptis tuis inueniā. Prim⁹ in ſuis eplis ſe fuū
fuoz dī noiauit ⁊ alios noīari iſtituit. Libros
ſuos dū adhuc viueret ob nimīā humilitatez
q̄ erat p̄dit⁹ publicari volebat ⁊ in alioz p̄pa
tione ſuos nihil valere eſtimabat. Un⁹ Inno
cētiō p̄fecto affrice ſic ſcribit q̄ expoſitionem
ſcī Job vobis trāſmitti voluiffi vſo ſtudio
p̄gaudem⁹. ſi ſi delitioſo cupitis pabulo ſa
ginari. b. Aug. cōpatriote vſi opuscula legi
te ⁊ ad p̄pationē illius ſimilaginis n̄m fur
furē nō q̄ratis. Itēq̄ ei volo dū in hac carne
ſum ſi q̄ dixiſſe me p̄tigit ea facile hoīb⁹ ino
teſci. Regiſ q̄q̄ in q̄dā li. de greco in lati
nū trāſlato q̄ q̄dā. ſ. p̄ noīe abbas Joheſ cū
romā ad viſitādā ap̄loz limina veniſſz. ⁊. b.
Gregoriū papā p̄ mediū ciuitatis trāſſire vi
deret voluit ei occurrere ac vt decebat reue
rētīa exhibere. Lēnēs Jo. b. Gregorius q̄ ſe
in terrā vellet p̄ſternere feſtinauit ⁊ primo ſe
corā ip̄o in terraz p̄ſtrauit. nec inde ſurrexit.
q̄adufq̄ abbas primo ſurrexiſſet in q̄ marie
ei⁹ hūilitas cōmēdat. Tāte aut largitat⁹ ele
moſinarū extitit vt nō ſolū p̄ntib⁹ ſi etiā lōge
poſitis ⁊ i mōte ſynai mōachis neceſſaria mi
niſtraret. Nā oīm indigētū noīa ſcripta ha
bebat ⁊ eis liberalit̄ ſubueniebat. Abonaſteri
um hieroſolimis iſtituit ⁊ dei famulis illic
degētib⁹ ncēia mittere p̄curauit. Trib⁹ q̄q̄
milib⁹ ancill⁹ dei p̄ q̄tidianis ſtipēdijs. lxx.
libras auri annualit̄ offerebat. Quotidie
etiā ad ſuā mēſā pegrinos q̄libet inuitabat.
Inter q̄s die q̄dā vn⁹ acceſſit in cui⁹ manib⁹
dū ip̄e ex hūilitate aquā fundere vellet puer
ſus v̄ceū accepit ⁊ repēte eū in cui⁹ manib⁹

aquā fundē volebat nō inuenit. Lēq̄ h̄ ſcī
ſecū ip̄e miraret eadē nocte dñs p̄ viſionē ei
dixit. Eteris dieb⁹ me i mēbris meis beſte
no aut̄ die me in memetiſo ſuſcepisti. Alio
q̄q̄ tpe p̄cepit cācellario vt. xij. pegrinos ad
p̄adiū inuitaret q̄ p̄gēs iuſſa p̄pleuit dū aut̄
ſil⁹ diſcūberēt intueſ papa. xij. nūerauit ⁊ ac
ceſſito cācellario cur cōtra ſuā iuſſionē. xij.
inuitare p̄ſumpſerat iquiſiuit q̄s cācellarius
nūerās ⁊ tm. xij. inueniēs ait. Crede mihi p̄
nō ſunt niſi. xij. Aduertit Gregori⁹ virū p̄
p̄i⁹ diſcūbentē vultū crebro mutare. ⁊ nunc
adoleſcentē. nūc Jo ſibi vetulū venerādā q̄/
dā canicie ſilare. Finito igiſ p̄uiuo illū in cu
biculū duxit vebemētē adiurās vt ei ſe no/
mēq̄ ſuū p̄dere dignaret. Qui rīdēs ait. et
cur inſogas de noīe meo qd ē mirabile verū
tū ſcito q̄ ego ſum naufrag⁹ ille cui ſcutellaz
argētēa tribuiſti quā tibi miſerat cū legumi
nib⁹ mī tua. et h̄ tibi p̄ certo ſit cognitū q̄ ab
illo die quo mihi dediſti deſtinauit te dñs ſie
ri ecclē ſue p̄ſulē ⁊ Petri ap̄li ſucceſſorē. Cui
Gregori⁹. Et tu quō h̄ noſci q̄ tūc me dñs p̄
eſſe ſue ecclē deſtinauerit. At ille. Qm̄ ange
lus ei⁹ ſum ⁊ me dñs tibi nūc remiſit vt te ſp̄
debeā p̄tegere ⁊ oē qd petieris p̄ me ap̄d ip̄
ſum valeas ip̄etrare. Statiq̄ ab eo diſpuit.
Eodē tpe fuit qdā heremita vir magne v̄
tut⁹ q̄ oīa p̄p̄t deū relinq̄rat ⁊ nihil p̄ter vnā
cattā poſſidebat. Quā blādies crebro q̄ſi co
habitatricē in ſuis gremijs reſouebat. Dra
uit igiſ ad deū vt ſibi oſtēdere dignaret cū q̄
future remuneratōis māſſionē ſperare debu
iſſet. q̄ illi⁹ amore nil ex diuitijs hui⁹ ſecū poſ
ſideret. Quadā igi� nocte ſibi reuelat q̄ cum
Gregorio romano pōtifice māſſionē ſibi ſpe
rare debēt. At ille fortit̄ ingemiſcēs paz ſibi
voluntariā paup̄tatē p̄ſuiſſe putabat ſi cum
eo remunerationē recipēt q̄ tantis mūdiali
bus diuitijs abūdaret. Cū ḡ Gregori⁹ diuiti
as ſue paup̄tati die noctuq̄ ſuſpirādo p̄ſerz
alia nocte audiuit dñm ſibi dicētē. Cū diuitē
nō poſſeſſio diuitiaz ſi cupido faciat cur au
des paup̄tatē tuā Gregori⁹ diuitijs p̄pare q̄
magi illā cattā quā hēs q̄tidie palpādo dili
gē p̄probaris q̄ ille tātas diuitias q̄ſi amā
do ſi p̄tēdēdo cūctiſq̄ liberalit̄ largiēdo diſp
ſit. Itaq̄ ſolitari⁹ deo grāa retulit ⁊ q̄ meri
tū ſuū decreuiſſe putauerat ſi Greg. p̄ſerret
orare cepit vt cū eo māſſionē q̄ſi p̄cipe me
reret. Cū ap̄d mauriciū ipatore ⁊ filios ei⁹
ſup morte cuiuſdā ep̄i falſo accuſaret ſic ait i
eplā quā apocriſario mittit. Unū ē qd breui
ter ſuggeras dñis meis. q̄ ſi ego fuus eorū
in mortē longobardoz vel dānū me miſcere

ea dem que res Sapientia non moueat
Alio modo dicta non moueat, aliumque moueat, alium non moueat
Quis audeat dicere: Deo, pro dū uocandi
etiam ad eam fidem mentem, applicaret uoluntatem
conuenienter p̄p̄m quā Iacob iuſtificatus eſt
Quod si tam
obſtinatio uoluntate

teneatur quod non sit iniquitas apud
Deum qui sine donet, sine exigat
debitum, nec ille a quo exigit
recta potest eius iniquitate con
queri

nihil est quod uiderunt in mundo
 Tunc incipient sapere. qd nihil eis proderit sapere
 quod nihil eis proderit sapere
De sancto

Quod si tanta possit esse obgnatio uoluntatis, ut contra
 omnes modos, uocationis, obdure scat mentis auerigio,

Quod uirtutis utrum De diuina pena sit: ipse dicitur Cum enim dicitur
 Deus De egerit non sic uocando, Quomodo ad eundem moueri potest
 Quis enim dicat modum, Quo ei per suaderetur credere

uoluisse hodie longobardorum ges nec regē
 nec ducē nec comites haberet atq; in sua con
 fusione esset. s; qz deū timeo in morte cuiusli
 bet hoīs me miscere formido. Ecce q̄te hūi
 litatis extitit. qz cū esset sūm pōtifer ipatoris
 se suū vocabat dñz suū eū appellabat. Ecce
 q̄te innocentie qz in morte inimicorū suorū cō
 sentire nolebat. **Lū Maurici⁹** imperator
 Gregoriū et eccliam dei psequē inter cetera
 sic ei scripsit. Gregorius qz em pctor suz cre
 do qz omnipotentē deū tāto vob ampli⁹ pla
 catis q̄to me ei male seruientē affligitis.
 Quadā igit vice qdā monastico habitu i
 dur⁹ spatā euaginatā dextra tenēs corā ipa
 tore intrepid⁹ astitit z p eū fibrās gladiū illū
 moriturū pdixit. Territ⁹ maurici⁹ a psecutiō
 ne Gre. cessauit z vt p se orare debēt instāt
 petijt q̄ten⁹ ipm in hac vita de malis suis de
 us puniret et nō puniendū extremo examini
 referuaret. **Quadā** igit vice uidit se mau
 rici⁹ aī tribunal iudicij stare z iudicē pclama
 re. Date mauriciū z capiētes eū ministri ipm
 ante iudicē posuerūt. Cui ille. Ubis vis vt red
 dā tibi mala que in seculo ppetraasti. Ille respō
 dit. Ibi pot⁹ da dñe mihi z nō in seculo futu
 ro retribue. Statim diuina vox iussit tradi
 mauriciū vxorē filios z filias foce militi occi
 dēdos. Qd z factū est. Nō p multū em tps
 focas qdā miles ei⁹ ipm cuz tota familia sua
 gladio occidit z ei in impio successit. **Cum**
 apud sanctā mariā maiore in die pasce missā
 celebraret z pax dñi pñciaret angel⁹ dñi al
 ta voce rñdit z cū spū tuo. Tñ papa apud il
 lā ecclīā die pasce stationē facit nec sibi cuz
 dicit pax dñi in hui⁹ miraculi testimoniū rñ
 det. **Quodā** tpe trayan⁹ impator roman⁹
 ad qdā bellū vehemētissime festinabat. cui
 uidua qdā flebiliter occurrit dicēs. Obsecro
 vt sanguinē filiū mei innocēter pemptū vindi
 care digneris. Cūqz traian⁹ si san⁹ reuertere
 tur vindicare se testaret vidua dixit. Et quis
 mihi hoc p̄stabit si tu in plio mortuus fueris.
 Traianus dixit. Ille qui post me imperabit.
 Cui vidua. Et tibi quid proderit si alter mi
 hi iusticiā fecerit. Traianus dixit. Et tñ ni
 hil. Et vidua. Nōne inq̄t melius ē tibi vt mi
 hi iusticiā facias z p h mercedē accipias q̄
 vt alteri hanc trāsmittas. Tūc trayan⁹ pieta
 te cōmor⁹ de equo descēdit z ibidē innocētes
 sanguinē vidicauit. **Fert** q̄s qz cū qdā fili
 us trayani p vibē equitādo nimis lasciuē dis
 curreret filiū cuiusdā vidue interemit qd cuz
 vidua trayano lacrimabiliter exponeret ipē
 filiū suū qui hoc fecerat vidue loco sui defū
 cti tradidit z magnifice ipam dotaui.

igit quadā vice diu iā defūcto trayano Gre
 gorius p for trayani trāsiret z hui⁹ māsuetu
 dinē iudicis recordat⁹ fuisset ad. s. Petri ba
 silicā puenit z ibidē p eius errore amarissime
 fleuit. Tūc sibi diuinit⁹ ē rñsum. Ecce petitio
 nē tuā ppleui et trayanū penā eternā pepci.
 De cetero aut diligētissime caueas ne p dā
 nato aliq pces fūdas. **Damasce⁹** aut i q
 dā suo smōe narrat qz Gregorius p trayano
 orōnē fundēs audiuit vocē sibi diuinit⁹ illa
 tā. vocē tuā audiui z veniā trayano do. Lu
 ius rei vt ibidē di. testis ē orōis oīs z occidēs
 Sup h dixerūt quidā qz trayan⁹ reuocatus
 fuit ad vitā vbi gratiā psecut⁹ veniā meruit.
 et sic gloriā obtinuit nec erat in inferno finali
 ter deputat⁹ nec snia diffinitina dānat⁹. Alij
 qz aīa trayani nō fuit simpliciter a reatu pene
 eterne absoluta s; ei⁹ pena vsqz ad tps. s. vsqz
 ad diē iudicij fuit suspensa. Alij qz pena q ad
 locū vel modū aliquē tormēti sub cōditione
 fuit taxata donec orāte Gregorio p xpi gūiaz
 locus vel mod⁹ aliqz mutaret. Alij vt Joh.
 dyacon⁹ q hāc legendā ppilault. q nō legi
 orasse s; fleuisse z freqnē dñs mistus cōcedit.
 qd hō q̄uis desiderās petere nō psumit z q
 eius aīa nō ē ab inferno liberata z in paradiso
 reposita s; simpliciter ab inferni cruciatib⁹ li
 berata. **Claret** em vt di. aīa z in inferno existe
 re z inferni cruciatus p dei misericordiā nō se
 tire. Alij dicūt qz pena eterna cōsistit in duo
 bus. s. in pena sensus. z in pena damni que ē
 carētia diuine visionis. **Pena** igit eterna q̄
 tum ad primum est sibi dimissa. s; q̄tum ad se
 cundū retenta. **Fert** quoqz z qz angel⁹ istud
 adiecerit. qz em p damnato rogasti duoz ti
 bi dā optio. Aut em in purgatorio duobus
 diebus cruciaberis. Aut certe toto tpe vite tue
 in infirmitatibus z dolorib⁹ fatigaberis. **Qui**
 preelegit toto tpe vite sue dolorib⁹ cōcuti q̄
 duobus diebus in purgatorio cruciari. **Un**
 de factū est qz semp deinceps aut febribus la
 borauit. aut podagre molestia press⁹ fuit. aut
 validis dolorib⁹ cōquassatus aut dolore sto
 machi mirabiliter cruciatus. **Un** in quadā
 eplā sic loquit⁹ dicens. Tātis podagre. tan
 tis molestiarum doloribus p̄mor vt vita mea
 mihi grauissima pena sit. **Quotidie** enim in
 dolore deficio z mortis remediū expectan
 do suspiro. **Item** alibi. Dolor meus mihi in
 terdum lentus ē interdū nimius. s; neqz ita lē
 tus vt recedat. neqz ita nimius vt interficiat
 Unde fit vt qui quotidie in morte sum re
 pellar a morte. Sic autem me infectio noxij
 humoris imbibit vt viuere mihi pena sit. et
 mortem desideranter expectē quā gemitib⁹

conqueri. nec ille cui donat debet de suis
 meritis gloriari et ille enim nigr quod
 debetur non reddet et ille qui nigr
 et ille non habet nisi quod accepit
 Et enim

Et composuerunt Lampades suas | id est
id est fuit In cipient omnes aspicere
et diligere Gregorio
Fidei suam

Fo. XLII

231

meis solā credo esse remediū. **M**atrona q̄
dam singulis dieb⁹ officiis. b. gregorio panes
offerebat. Cui cū post missam solēnia corpus
dñi offerret et diceret. Corpus dñi nři ihu xpi
custodiat te in vitā eternā. lasciuia subrēxit. il-
le p̄tinuo dexterā ab eius ore cōuertens par-
tē illam offici corpi sup altare deposuit. Po-
stea corā populo interrogauit quā ob cāz ride-
re p̄sumpserit. At illa. qz panē quē p̄p̄is ma-
nib⁹ fecerā tu corp⁹ offici appellabas. Tunc
gregori⁹ p̄ incredulitate mulierē se in orōe p̄-
strauit et surgēs p̄ticulā illā panis instar digi-
ti carnē factā reperit et sic matronā ad fidē re-
duxit. **M**oruit iterū et carnē illā in panē puer
sum vidit et matrone sumendū tradidit.

Quibusdā principib⁹ aliq̄s p̄ciosas reliq̄-
as petentib⁹ aliq̄tulū de. s. Joh. euangeliste
dalmatica tribuit. qd̄ illi suscipiētes tanq̄ vi-
les reliquias cū indignatiōe nimia eidē red-
diderūt. Tūc. b. Grego. orōe facta cultellum
petijt et p̄nū illū pupugit de cui⁹ p̄uictiōib⁹
sanguis p̄tin⁹ emanauit. Sicq̄ q̄ p̄ciōse ef-
sent reliquie diuinit⁹ est oñsum. **Q**uidā di-
uitū romanorū p̄ relicta cōiuge fuerat a p̄ti-
fice cōiōne priuatus. Qd̄ ille molestissime ferēs
p̄ autoritatē tāti pontificis euacuare nō valēs
magorū suffragia req̄siuit q̄ se suis carminibus
agere p̄miserūt vt imisso demōe tādiu cabal-
lus p̄tifficis vexaret qusq̄ cū sessorē suo pe-
riclitaret. Tūc. b. Grego. aliq̄ sup caballū
trāsiret imisso demōe magi ei⁹ equū tā fortit⁹
vexari fecerūt vt neq̄q̄ ab aliq̄ teneri valeret
Tūc Grego. reuelatē sibi spū diabolicā s̄mis-
sionē cogitans facto crucis siḡculo tā cabal-
lū a p̄titi rabie liberauit q̄ maleficos p̄petua
cecitate mulcrauit. Qui reatū suū cōfiteētes.
ad sacri baptismi gratiā postmodū puenerūt
Quib⁹ lumē ne artē magicā legeret reddi
noluit eos tñ ecclesiasticū s̄sidio nutriri p̄cepit.

Regit q̄ in li. q̄ a greci symon dñs q̄ abbas
qui perat monasterio. s. Grego. eidem nunci-
auit q̄ quidā monachus penes se tria nūm̄is-
mata haberet quē. b. Grego. ad aliorū terro-
rē excōicauit. Post modicū t̄pis frat̄ moritur
scō Grego. nesciēte q̄ irat⁹ q̄ sine absolutiōe
mortuus fuerat orōne in ep̄thauio scripsit q̄
cū ab excōicatiōis vinculo absoluebat. dedit
q̄ epitaphiū vni dyaconorū p̄cipiēs vt eum
sup foueā fratris defuncti legeret. quo iussa cō-
plēte seq̄nti nocte qui defunct⁹ fuerat abbati
apparuit et se vsq̄ mō in custodia detētū s̄ he-
ri se absolutū fuisse p̄hibuit. Officiū et cantus
ecclesiasticū necnō et scolā cantorū instituit et p̄
hoc duo habitacula vnū iuxta basilicā. s. Pe-
tri alterū iuxta latrūneſez ecciam fab̄icauit.

vbi vsq̄ hodie lect⁹ in q̄ recubans modula-
bat et flagellū ei⁹ q̄ pueris minabat cū anti-
phonario autētico veneratōe cōgrua refuāt
In canone apposit. diesq̄ nros in tua pace
disponas atq̄ ab et̄na dānatōe nos eripias.
et in electorū tuorū iubeas grege numerari.

Tandē. b. Grego. cū sedisset annis. xiiij.
mensib⁹. vi. et dieb⁹. x. plen⁹ opib⁹ bonis mi-
grauit a corpe. In cui⁹ tūba hi x̄sus scripti s̄
Suscipe terra tuo corp⁹ de corpe s̄ptū Red-
dere qd̄ valeas viuificantē deo. Spūs astrā
petit leti nil iura nocebunt. Cui vite alterius
mors magis ip̄a via ē. P̄tifficis sūmi h̄ clau-
dūt mēbra sepulchro. Qui inūeris sep̄ viuūt
vbiq̄ bōis. Fluxerāt at̄ āni ab icarnatōe dñi
dcvi. sub foca ip̄atore. **P** mortē. b. Gre. re-
gionē totā maria fames inuasit vñ paupes q̄s
liberalit. b. Gre. pasce solebat ad successorē
suū veniētes dicebāt. Dñe q̄s p̄ nři Gre. so-
lebat pasce tua sc̄titas fame n̄ sinat p̄ire. q̄bus
x̄bis papa idignat⁹ sp̄ talit⁹ r̄idebat. Si gre.
ad famā sue laudis cūctos p̄p̄los curauit su-
scipē nos at̄ si possū⁹ pasce et sic eos sp̄ vacuos
remittebat vñ. s. Gre. ter ei apparuit et ter blā-
de de sua tenacia et detractōe redarguit. s̄ ille
se de nullo emēdāe curauit. vñ illi q̄rto tribilit⁹
apparēt illū corripuit et i capite letalit⁹ pcussit
Cui⁹ dolore vexat⁹ i breui vitā finiuit. Dū at̄
adhuc p̄ctā fames istaret qdā iuidi. b. Gre.
cepeſt detrahē asserētē q̄ totū thesaurū eccie-
tāq̄ vir p̄dig⁹ p̄sēp̄s. vñ ob hui⁹ vidictā
ad p̄burēdos libros suos ceterorū aīos iclīna-
rūt. q̄x dñi q̄dā iā p̄būm̄et et cetēos p̄burē
vellēt Petr⁹ dyacon⁹ ei⁹ familiarissim⁹ cū q̄
q̄tuor libros dyalogorū disputauerat tradit⁹
vehementissime restitisse. asserēs h̄ ad ei⁹ delen-
dā memoriā nil valē cū i diuersis mōi p̄tibus
exēplaria tenerēt. adiūgēs imane sacrilegiū
eē tāti p̄ris tot et tales libros exurē sup cuius
caput ip̄e sp̄m̄isctm i s̄litudie colūbe freq̄ntis-
sime p̄p̄erissz. Tandē eos i hāc s̄etētā addu-
xit vt si illō qd̄ dixerat iureiurādo p̄firmans
mori p̄tinuo meruissz ip̄i a librorū exustōe de-
sisterēt. Si x̄o mori nō meruissz s̄ sup̄stet sui
testimoniū extitissz ip̄e q̄z p̄bustorib⁹ manus
daret. Ferē ei. b. Gre. sibi dixisse q̄ si miracu-
lū de visiōe colūbe publicaret p̄ h̄ viuē si va-
lēt. Itaq̄ cū apparatu dyaconi euāgeliorū li-
brū baiulās venerabilē leuita Petr⁹ adueni-
ens mox vt tactis sacrosctis euāgelij Grego.
sc̄titati testimoniū p̄hibuit a dolore mortis ex-
trane⁹ sp̄m̄ inē x̄ba de cōfessiōis efflauit.

Quidā monachus monasterij sancti Gre-
gorij quoddam penes se p̄culiū congrega-
uit. Beatus autē Gregori⁹ alteri monacho

Quo ei per quadragesimam credere vel ut crederet. etiam omnipotenti
Dei. Sed quid hoc? Quod vultis? Cum ipse gubergat Apostolus
Dicit enim scriptura pharaoni. Quia ad hoc te excitauit ut osten-
dam in te potentiam meam. et annuncietur nomen meum in vniuer-
sa terra. Hoc autem gubergat. Apostolus Documentum
in. Prebaret quo supra dixat.

Et enim obduratio impiorum illa impi-
orum. utrumq̄ Demonstrat et quid
timendum sit. vt quisq̄ pietate
conuertatur ad Deum.

o supra dixerat. Igitur non volentes Necque Currentes
Sed migerantis est dei. Tanquam diceret unde hoc doces. Dicentem
Scriptura per aaron. Quia ad hoc te excitauit ut ostendam mte potentiam
meam et ut annuncietur nomen meum in uniuersa terra. utiqz hic ostendens
Quod non volentes necque Currentes: sed migerantis est dei. Concludit itaqz

et diligenter. Fidem suam. Tunc conglide
rabunt
Singuli
opera sua
De sancto Gregorio
derabunt
Singuli
opera sua

apparens dixit. vt sibi denunciaret qz peculiū
dispergeret z penitentiā ageret. qz die tertia
esset moriturus. Qd ille audiēs vehementer ex/
pauit penitentiā egit z peculiū reddidit. mox
qz febribz adeo correptus est vt a diluculo di/
ei tertia vsqz ad hora tertiā p nimio incendio
liguā ab ore pūciēs vltimū statū emittē vide
ret. s. cū circūstantes monachi corā ipso psalle
rent psalmodiā interrūpētes ei detrahēre ce/
perunt. Ille autē p̄tinuo reuiuiscens z oculos
subridendo pcutiens ait. Parcat vobis dñs
fratres quare mihi detrahēre voluistis. Nam
impedimentū mihi nō modicū generastis. qz
tā a vobis qz a diabolo sub vno tpe accusat⁹
nesciebā cui calūnie primū responderē. Sz
si quicqz quēlibet migrantē videritis eidē non
detractionē s. p passionē impendatis. vtpote
qui ad tā districti iudicis cū criminatore suo
iudiciū vadit. Nam ad iudiciū cū diabolo steti
et adiuuante sancto Gregorio cūctis suis ob/
iectionibz bene respondi tm̄ de vna obiectione
cōuictus erubui. p qua vt vidistis taliter suz
veratus. z adhuc me nō potui liberare. Cū
qz de ea fratres requirerent ait. Nō audeo di/
cere. qz cū ad vos a beato Gregorio iussus sū
venire diabol⁹ de hoc plurimū est cōquestus
putans qz me ad penitentiā agendā p cā illa
deus remitteret. Quapropter bñm Gregori/
um vadē dedi ne cōmotā calūniā cuiuslibet re/
uelarē. Adorqz clamās dixit. D. Andrea an
drea hoc anno pereas qui me prauo consilio
ad hoc periculū cōpulisti z statim reuolutus
terribiliter oculis expirauit. Erat autē in vrbē
quidam noīe Andreas qui eodē momento q
ei monachus moriens periculū fuerat impca/
tus in tā grauē moribz decidit vt defluētibus
carnibz psumi posset mori aut non posse tūc
monachus monasterijs sancti gregori cōuo/
catis cōfessus est qz cū p̄dicto monacho qual/
dam monasterij cartulas rapuisset ac susce/
pris p̄ctis extraneis tradidisset. Adorqz is q
dudū mori nō poterat inter xba sue p̄fessionis
sp̄m exalauit. **E**o tēp̄e vt in vita. s. Eugē/
nii legū dū adhuc ambrosianū officiū magi
qz gregorianū ab ecclesijs seruaret. roman⁹
pontifex noīe Adrianus cōciliū conuocauit.
vbi statutū est vt gregorianū officiū deberet
vniuersaliter obfuari. Cuius rei karolus im/
perator executor existens p diuersas discurs/
rēs puincias minis z supplicijs oēs clericos
ad hoc ipm cogebat z libros ambrosiani offi/
cij vbiqz cōburebat. multosqz clericos rebel/
les macerabat. Proficiscens autem beatus
Eugenius ep̄s ad conciliū inuenit ipsuz
conciliū p triduum iam solutum suaqz pri

dentia dominū papam sic induxit qz omnes
prelatos qui concilio interfuerant z iaz p tres
dietas recesserant reuocauit. Concilio igz cō/
uocato omnium patrum hec sententia vna fu/
it vt missale ambrosianū z gregorianū sup al/
tare. b. Petri apli ponerent z fores eccie op/
time clauderent. ac plurimoz ep̄oz sigillis
diligentissime muniret. z ipsi tota nocte ora/
tioni insisterent vt dñs p signum aliquod re/
uelaret quod horum ab ecclesijs magis sua/
ri vellet. Sicqz p omnia vt ordinauerant fa/
cientes mane ianuas eccie aperuerūt z vtrū
qz missale sup altare apertum inuenerunt. vt
vt alij asserunt missale gregorianum penitus
dissolutum z huc illucqz dispersum inuenerūt
ambrosianum autē solūmodo aptum sup al/
tare in eodem loco quo posuerunt reppererūt
Quo signo diuinitus sunt edocti vt gregori/
anū officiū deberet p mundum totum disper/
gi. ambrosianum autem tm̄ in sua ecclesia ob/
seruari. Sicqz sancti patres vt diuinit⁹ edo/
cti fuerant statuerunt z sic vsqz hodie obser/
uatur. Narrat Johannes diacon⁹ qui vitā be/
ati gregori cōpilauit qz dū vitam eius cōscri/
beret z cōpilaret quidā vir sacerdotaliter in/
signitus ei dormienti z ad laternā vt sibi vi/
debat scribenti astitit. Cui desup candidissi/
ma z adeo tenuissima vestis erat vt eius rari/
tate nigredo subterioris tunice appareret. hic
pp̄i⁹ accessit z inflatis buccis risum p̄tinere
non potuit. cūqz Johannes eum interrogaret
cur vir grauioris officij sic dissolute rideret.
ait. Quia tu scribis de mortuis quos viuen/
tes nunqz vidisti. cui Johannes. Et si illum
non nouerim facie tamen de illo scribo qz di/
dici lectione. At ille. Tu inquit vt video sic
voluisti fecisti. z ego que facere potero nō ces/
sabo. Adorqz illi lumē laterne extirixit z adeo
ipm perterruit vt vehementer exclamās pu/
taret se ab illo gladio iugulari. Adorqz gre/
gorius affuit comitāte secum dextrozuz bea/
to Nicolao. sinistrozuz dō Petro dyacono ei/
qz dixit. Adhodie fidei quare dubitasti. cūqz
post cortinam lecti aduersarius latitaret. gre/
gorius ex manu Petri dyaconi magnam fa/
cem quam tenere videbatur arripēs ei⁹qz
flammis os faciemqz ipsius aduersarij exu/
rens ad instar ethiopis denigrauit. Quedā
autem scintilla paruissima cadens in eius ve/
stem candidam ipsam dicto citius conflagra/
uit z sic nigerrimus totus apparuit. Dixitqz
beatus Petrus gregorio. satis denigraui⁹
eum. Cui gregorius. Hos illum non deni/
grauimus. sed nigrum fuisse demonstraui/
mus sicqz ibidē multo relicto lumine abiect.

ad Deum et quantal agenda sint gratia
misericordia Dei qui in aliorum poena
quid alijs donat. Standit si autem
illa quam de alijs exigit non est. in
sta

Longinus fuit qui

dā centurio qui cū alijs militib⁹ cruci
dñi affans iussu pilati lat⁹ dñi lancea pfora-
uit. Et videns signa que fiebant solē. s. obscu-
ratū et terremotū in xpm credidit. Abaxie ex
eo q^d quidā dicit q^d cū ex infirmitate v^l sene-
ctute eius oculi caligassent de sanguine xpi p
lanceā decurrente fortuitu oculos suos teti-
git et p^{er}tinus clare vidit. Unde renunciās mi-
litie et ab aplis instruct⁹ in cesaria v^lbe capa-
docie vigintiocto annis monasticā vitā duxit
et verbo et exemplo ad fidē multos cōuer-
tit. Cū autem a p^{re}sidente tentus fuisset et sacrifi-
care nollet iussit p^{re}sens omnes dentes ei⁹ ex-
cuti et linguā abscidi. Longinus tñ ex hoc lo-
quelā non p^{er}didit s^{ed} accepta securi omnia ydo-
la comminuit et fregit dicens. Si dñi sunt vi-
debim⁹. Demones autē de ydolis exeuntes
in p^{re}sidente et in omnes socios eius intrauerūt.
et insanientes et latrātes se Longini pedibus
p^{er}strauerūt. et ait longin⁹ demonib⁹. Cur ha-
bitatis in ydolis. Qui responderunt. Tū si
nominat xps et eius signū nō est positū ibi est
habitatio nostra. Cū g^o p^{re}sens insaniret et ocu-
los eius amisisset dixit ei longinus. Scito q^d
sanari nō poteris nisi qñ me occideris. q^{er}cito
em a te mortu⁹ fuero p^{er} te orabo et sanitatē ti-
bi corporis et anime impetrabo. et statim eum
decollari iussit. Post hoc abiit ad corpus ei⁹
et p^{er}stratus cum lacrimis penitentiā egit. Et
continuo visum et sanitatē recepit et in bonis
operib⁹ vitam finiuit.

Benedictus dictus

est. Vel q^d multa benedixit. Vel q^d in
hac vita multas benedictiones habuit. v^l
quia omnes benedicebāt de eo. Vel q^d eter-
nā meruit benedictionē habere. Eius vitam
sanctus Gregorius scripsit.

Benedictus ex nur

sa puincia ortus. cū rome liberalib⁹
studijs traditus esset in ipa sua infantia litte-
ras deseruit et desertum petere decreuit. Quēz
nutrix sua que eum tenerrime diligebat vsq^{ue}
in quēdā locum qui d^{icitur} effide secuta est vbi ad
purgandū triticū mutuo capisteriū petijt. s.
sup mensam incaute ponens cū corruisset in
duabus p^{ar}tibus fractū. vidit quā Benedictus
flere conspiciens partes capisterij accepit. et
ab oratione surgens integre solidatū inuenit.
Postmodū nutrice occulte fugiens in quen-
dam locum venit vbi tribus annis homib⁹
inognit⁹ mansit. excepto quēdā monacho

romano nomine qui sibi sedule necessaria mi-
nistrabat. Cū vero ad specū a romani mōa-
sterio iter non esset panē in longissimo fune li-
gabat et sic eū deponere cōsueuerat. Tintina-
bulum etiā ipi corde inseruit vt ad eius so-
nitum vir dei cognosceret quando sibi roma-
nus panem preberet quem exiens aciperet.
Sed antiquus hostis vnius charitati et alte-
rius inuidens refectioni lapidem iactavit et
tintinabulum fregit. Sed tamen romanus ei
ministrare non desijt. Post hoc cuidā p^{re}-
sbitero refectionem sibi in pascalei solennitate
paranti dñs p^{er} visum apparuit dicens. Tu ti-
bi delicias p^{re}paras et tuus meus illo i loco fa-
me crucias. Qui p^{er}tin⁹ surrexit et cū difficul-
tate magna eum inueniens dixit. Surge et su-
mam cibum quia hodie pasca dñi est. Cui
Benedictus. Scio quia pasca est quia vide-
re te merui. Longe quippe ab hominibus po-
situs. quia die eadē pascalei esset solennitas
ignorabat. Cui p^{re}sbitero. Elaciter hodie re-
surrectionis dies dñice est abstinere te nō cō-
uenit q^d ob hoc ad te missus sum. sicq^{ue} deum
benedicentes sumpserunt cibum. Quadā
die auis qdā nigra q^{ue} merula vocat importu-
ne circa ei⁹ faciē volitauit ita vt ab eo manu
capi potuiss^{et} s^{ed} sig^{num} crucis edito auis recessit.
Aborq^{ue} diabol⁹ qndā feminā quā aliqui vi-
derat añ ei⁹ oculos mētis reduxit eiusq^{ue} ani-
mū tāto igne i spēs illi⁹ accēdit vt pene heres-
mū voluptate vict⁹ deserere deliberaret. s^{ed} su-
bito diuina grā ad se reu^{er}sus p^{er}tinuo se exiit et i
spinis et vepib⁹ q^{ue} ibi aderāt se aduolutauit
vt toto corpe inde vulnerat⁹ exiret et p^{er} cutis
vulnera mētis vulnera educeret. Elicit itaq^{ue}
pctm q^d mutauit incēdiū. Ab illo autē tpe nul-
la postmodū tēptatio i eius corpe pullulauit.
Crebrescēte itaq^{ue} ei⁹ fama cū abbas mōa-
sterij cuiusdā obijt⁹ tota ipi⁹ mōasterij pgre-
gatio ad eū venit et vt p^{re}sse eis debēt petijt.
qui diu negādo distulit suis illozq^{ue} fratrum
morib⁹ se puenire si posse p^{re}dixit. s^{ed} tādē vict⁹
p^{re}cib⁹ assēssu dedit. Cūq^{ue} regulā illic districti⁹
refuari p^{re}cipet semetipos monachi rep^{re}hēde-
bāt q^d ipm sibi p^{re}sse poposcerāt q^{ue} s. i. tortitu-
do i normā ei⁹ rectitudis offēdebat. Cūq^{ue} si-
bi cū eo aspiceret illicita si licere et sedule asue-
ta relinq^{ue}re venenū vino miscuerat et sibi recū-
benti obtulerunt. Sed Benedictus signum
crucis edidit qui quasi iactu lapidis vas illū
vitreū fregit. Intelligēs igit quia potū mor-
tis habuerat quod portare non potuit signū
vite. illico surrexit ea placito vultu dixit. Abi-
sereatur vestri omnipotens deus. Fratres
nunquid non dixi vobis. Quia vestris ac-

concludit itaq^{ue} Ergo Cuius vultu migeretur, et quem vult obdurat
Cum suparvius non. vtrumq^{ue} sit Neque enim quomodo dictum est
Non volentes sed migerantis Dei est Sic etiam dictum est
Non volentes neque curventis Sed obdurantis est De
Vnde datur intelligi Quod infra vtrumq^{ue} posuit Ergo
Cuius vult migeretur

non est iusta pena. Nichil donat alijs.
a quibus eam non exigit. Quia vera illa
iusta est et nulla iniquitas est
apud iudicantem Deum. Quis suffi-
ciat gratias agere ei.

Cuius miseretur et quem vult obduret ita gent
die supperiore Conquerere posse: ut obduratio dei nolle mis
serari, ut non ab illo rogetur aliquid quo sit homo deterior
sed tantum quod sit melior non derogetur, quod si nulla disti
ctione meritorum, quis non irumpatur eam vocem quam sibi ipse
obicit

Quem admodum enim superuenturo sponso
Falestanat se
sponsa Componeve: De sancto
qua parte d'ip'cent sponso

meis moribus non conuenirem. Tunc ad locum
derelictae solitudinis rediit. Ubi crebrescenti
bus signis claruit. Et multis ad eum venien
tibus duodecim monasteria construxit. In uno
autem illorum quidam monachus erat qui ad ora
tionem diu stare non poterat sed orantibus alijs
more foras exibat et alij terrena et transitoria
agebat. Quod cum abbas illius monasterij
beato Benedicto narrasset iussit illum et vidit quod
illum monachum qui in oratione manere non
poterat quidam niger puerulus per vestimen
ti solum foras trahebat. Dixitque abbati mo
nasterij et mauro monacho. Nunquid si aspi
citis quis est qui eum trahit. Lunc respondit
sent non. Ait. Oremus ut vos etiam videatis.
Orantibus illis maurus vidit sed abbas videre non
potuit. Die igitur alia expleta oratione vir dei
monachum foris reperit quem per sui cecitate
virga percussit et extunc immobilis in oratione
permanens. Sicque antiquus hostis diuini non au
sus est in eius cogitatione ac si ipse percussus fu
isset ex verberare. Ex his monasterijs tria sur
sum in rupibus montis erant que deorsum cum
magno labore aquas hauriebant. Luncque fra
tres illi virum dei sepe rogarent ut monaste
ria illa mutaret quadam nocte cum quodam pu
ero montem ascendit ubi diutius orans tres
petras in eodem loco per signo posuit. Luncque
mane ad domum redissent et fratres per eadem
causa ad eum venissent dixit. Ite et illam ru
pem in qua tres petras inueneritis in modico
cauate. Valeat enim dominus inde vobis aquam per
ducere. Qui euntes et illam rupem sudantes
inuenientes concauum locum fecerunt. et mox
aqua repletum viderunt. Qui usque nunc tam
sufficienter emanat ut ab illo montis cacumi
ne usque ad inferiora descendat. Quadam
vice dum circa monasterium viri dei quidam cum
valcastro vepres absunderent ferrum de ma
nubrio perfiliens in quendam lacum profundum
cecidit. Luncque de hoc ille nimis angustiare
vir dei manubrium in lacu posuit et mox fer
rum ad suum manubrium usque enatauit.

Placidus puer et monachus ad hauriendam
aquam egrediens in flumen cecidit. Et mox
ipsum vnda rapuit et pene in unius sagitte cur
sum a terra introitus traxit. Vir autem dei in
cella consistens hoc in spiritu statim nouit et
Abaurum vocans quid de puero acciderit in
dicauit. Ac ut ad ipsum eripiendum pergeret im
petrauit. Accepta benedictione concitatus. Abau
rus prexit et per terram se ire existimans super
aquas usque ad puerum venit cumque per capil
los tenens de aqua extraxit. Qui ad virum
dei veniens retulit quid acciderat, sed ipse hoc

non suis meritis sed eius obedientie deputauit.
Presbiter quidam Florentinus nomine viro
dei inuidens ad tantam peruenit maliciam ut pa
nem veneno infectam viro dei tanquam per bene
dictionem transmitteret. Quem sanctus gratia
ter accepit. Et coruus qui panem de manibus
eius accipere consueuerat ipsum percipere dicens. In
nomine ihesu christi tolle hunc panem et eum in tali
loco ubi a nullo homine sumi valeat percipere.
Tunc coruus apertis ore expansis alis circa eum
dem panem cepit discurrere atque crocitare.
ac si aperte diceret et obedire se velle. et tamen iussa
implere non posse. Lunc sanctus iterum atque iterum
precipiebat dicens. Leua leua eum securus.
atque ipsum ut dixi percipere. Qui tandem eum tollens
post tres dies rediit. Et de manu eius anno
nam quam consueuerat accepit. Videns autem
Florentinus quia corpus magistri necare non pos
suit se ad extinguendas discipulorum animas
accendit ita ut septem nudas puellas in orto
ludere et cantare faceret et sic monachos ad li
bidinem inflammaret. Quod sanctus vir de
cella percipiens lapsum discipuli pertimescens
inuidie locum dedit et quibusdam secum assum
ptis fratribus ipse habitationem mutauit. Sed
Florentinus cum in solario consistens eum recessisse
conspiceret et gauderet repente solarius ceci
dit et ipsum peritum extinxit. Tunc Abaurus post
virtutem dei currens ait. Reuertere quia qui te per
sequebatur extinctus est. Quod ille audiens ve
hementer ingemuit. vel quia inimicus occubu
it vel quia de inimici morte discipulus exulta
uit. Qua de re factum est ut eidem penitentia
indiceret. quod mandans talia gaudere de
inimici morte presumpsisset. Ipse autem ad alia
migrans locum non hostem mutauit. Nam ad
montem cassinum venit et templum Appolli
nis quod ibi situm erat in sancti Iohannis ba
ptiste oratorium fabricauit et circumadiacentem
populum ab ydolatria conuertit. Sed et anti
quus hostis grauiter ferens corporalibus et
oculis deterrimis apparebat et eum in ore ocul
orum flammantibus visibiliter seuebat atque dice
bat. Benedicte Benedicte. Sed cum ille nihil
sibi responderet dicebat. Abaledicte maledi
cte non benedicte quid me persequeris. Qua
dam die lapidem quendam in terra iacentem
fratres in edificium leuare volebant sed nequa
quam valebant. Luncque virorum multitudo adesset.
et ab eis leuari non posset adueniens vir dei be
nedictionem dedit et tunc maxima celeritate eleua
tus est. ex quo perperam quod diabolus illi insidebat qui
eum moueri non permittebat. Luncque fratres parietem
paulo altius edificarent antiquus hostis viro dei
apparuit. et quod ad laborantes fratres pergeret: indis

gratias agere ei qui hoc remittit. Quod
si uellet exigere nemo se recte diceret
non debere. Quos et uocauit. Nos in
quod non solum excludas sed etiam
exigentibus

ne forte ex aliqua parte displiceat sponso:
ita singuli gemetipsums iudicabunt

Benedicto

Jo. XLIII

cavit q̄ p̄tin⁹ eis p̄nūciū misit. fratres caute
vos agite. q̄ ad vos spūs malignus venit.
Uir autē nūcius x̄ba cōpleuit z ecce pietē an
tiquus hostis euerit. z q̄ndā puerum mona
chū ruina cōtriiuit. S; vir dei puer mortuū
z laceratū in sacco ad se adduci fecit. z orōne
sua facta. ipm resuscitās op̄i p̄dicto restituit.
Laic⁹ q̄dā honeste vite singulis annis ad
visitandū virū dei ieiun⁹ venire cōsueuerat.
Quādā igit die dū illuc iret. se illi alē viator
adiūxit q̄ sumēdos i itinere cibos portabat.
Lūq; iam tardior hora excreuisset. dixit veni
frat sumamus cibū ne lascemur in via. Quo
rūdente q̄ nullatenus cibū i via gustaret. ad
horā ille s̄tricit. postmodū ad h̄ ipm inuita
uit. s̄ ille cōsentire noluit. Deniq; cū hora iaz
p̄terisset z eos longū fatigasset iter. pratum z
fontē z q̄cūq; poterāt ad reficiendū corp⁹ de
lectare inuenerūt. Tūc viator hoc ei⁹ oñdens
rogauit vt paululū gustaret z ibidē quiesce
ret. Lū igit x̄ba aurib⁹ z loca oculis blandi
rētur eidē p̄sensit. Lūq; ad b̄ndictū venisset.
dixit ei vir dei. Ecce frat malignus hostis se
mel tibi psuadere nō potuit. scō nō valuit.
s̄tercio supauit. Tūc ille pedib⁹ ei⁹ aduolu
tus se deliq̄sse ingemuit. **T**hortila rex go
thor expiri volēs. vtrū vir dei p̄phetie sp̄m
h̄ret. cuidā suo spatario vestimēta regalia tri
buit. eūq; cū omī apparatu regio ad monaste
riū destinauit. Quē ille veniētē p̄spiciēs di
xit. Pone fili pone h̄ q̄ portas s̄t tuū. Qui
p̄tin⁹ in frā cecidit. z q̄ tāto viro illudē pre
sumpsisset: expauit. **C**leric⁹ q̄dā q̄ a diabo
lo verabāt ad virū dei vt sanaret adduct⁹
Lūq; ab eo diabolū expulisset ait. Glade z
decetero carnes non comedas. nec ad sacros
ordies accedas. Quacūq; aut die ad sacros
ordies accedē p̄sumpseris. iuri diaboli māci
paberis. Lū x̄o h̄ aliq̄ tpe custodisset. s̄ mīo
res sibi suos p̄poni sacris ordibus cerneret.
x̄ba viri dei q̄st ex lōgo tpe oblit⁹ postposuit
atq; ad sacrum ordinē accessit. Quē mox is q̄
eū reliqrāt diabolus tenuit. eūq; vexare quo
usq; aiām ei⁹ excuteret nō cessauit. **U**ir qui
dam duos flascones vini p̄ q̄ndā puerū suū
ad eū misit. s̄ ille vnū in via abscondit z aliū
detulit. Uir autē dei cū ḡfariatione vnū ac
cepit. z discedētē puerū admonuit dicēs. U
de fili de illo flascone quem abscondisti ne bi
bas. s̄ inclina illū caute z inuenies qd int⁹ ha
beat. Qui p̄fusus valde exiuit ab eo. z reuer
sus volens adhuc p̄bare qd audierat cū fla
sconē inclinasset p̄tin⁹ de eo serps egressus
ē. **Q**uadā vic dum vir dei i sero caneret
monachus qdā fili⁹ defensoris ei assistens. z

lucernā tenēs p̄ sp̄m supbie intra se cogita
re cepit. Quis ē hic cui ego māducanti assi
sto. lucernā teneo fuitiū impēdo? Quis sum
ego vt isti fuiam? Cui statim vir dei ait. Si
gna cor tuū frat. signa cor tuū. qd est qd loq̄
ris. vocatisq; s̄ribus lucernaz iussit de mani
bus ei⁹ tolli. ipm iussit ad monasteriū recedē
z q̄etm sedere. **L**ū q̄sdā de s̄ribus ad locū
q̄ndā mitteret vt ibi monasteriū p̄strueret.
p̄stituta die se ad eos v̄tuz p̄dixit. z q̄lit cō
strui debeat. indicabit. nocte x̄o eadez q̄ pro
missus illucescebat dies. monacho quez illic
p̄posuerat atq; ei⁹ p̄posito i somnis apparuit
z loca singula vbi q̄q; edificari debuissent s̄
tilit designauit. Lū aut visioni fidē nō darēt
z adhuc ipm expectarēt. tandē ad eū reuersi
dixerūt. Expectauim⁹ p̄ vt venires sicut p̄
miseras nec venisti. Quibus ille. Quare fra
tres ista dicitis. **I**stū nō apparui vob⁹ z lo
ca singula designaui. ite z sicut p̄ visionē au
distis oīa ordiate. **N**ō lōge ab ei⁹ monaste
rio due sanctimoniales femie ex nobili gene
re erant. q̄ linguā nō restringebāt. s̄ euz q̄ eis
p̄ceerat. incautis s̄mōibus sepe ad iraciūdiā
puocabāt. Qui euz hoc viro dei retulissent.
mādaui ei dicēs. Restringite linguaz v̄ram.
alioqn excōicabo vos. Quam excōicationis
sentētiā nō p̄ferēdo itulit. s̄ intendēdo. Ille
aut nihil mutare. intra paucos dies defuncte
sunt. z i ecclia sepulte. Ubi dū misse celebrarē
tur. z dyaconus ex more diceret. q̄ nō cōicat.
exeat foras. nutrit eaz q̄ p̄ eis sp̄ oblatiōem
offerebat eas de sepulcris suis p̄gredi z exi
re eccliam videbat. Lūq; sancto b̄ndicto nū
ciatū eēt. ille manu sua oblatiōez dedit dicēs.
Ite z h̄ac oblatiōem p̄ eis offerte. z v̄terius
excōicate nō erūt. Qd cū factū fuisset. z dy
acon⁹ ex more clamaret ab ecclia decetero exi
re vise nō sunt. **M**onachus qdā cū ad via
sitados parētes exisset sine b̄ndictiōe z ea die
q̄ ad eos puenit defunctus fuisset. z sepultus
sem̄ z bis terra eiecisset. parētes ei⁹ ad eū ve
nerūt. z vt ei suā b̄ndictiōez impēderet. roga
uerunt. Qui corpus dñi accipiens ait. Ite z
hoc supra pect⁹ ei⁹ ponite. eūq; sic sepulture
tradite. qd cū factū fuisset susceptū corp⁹ fra
retinuit. nec v̄ltra terra sicuti visum fuerat se
piecit. **Q**uidā monach⁹ i monasterio ma
nere non valēs. viro dei tantū insistit. donec
ipm iratus abire pmisit. Qui mox vt de mo
nasterio exijt. apto ore draconē in itinere fue
nit. Quē cū deuorare vellet. clamauit dicēs.
Currite currite q̄ draco iste me vult deuora
re. Currētes aut frēs draconē minime inue
nerunt. s̄ tremētē atq; palpitantē monachū

nam sibi ipse obicit. Apostolus dicit itaq; michi. Quid adhuc con
queritur. Nam voluntati eius quis resistit. Conqueritur enim spi
ritus. Sape de hominibus sicut per innumerabiles apparuit scrip
pturam locos. Quod nolint credere. et recte inuere. unde
Rudes et facientes voluntatem Dei. Conuergeri dicantur
sine. quod videri. Quod de illis non. quod videri.

vis dicamus ut descendat
Matth 9. Respondit Jesus
Nescitis cuius spiritus estis
non enim ueni iudicare mundum
sed saluare osten dens

Semetipsos iudicabunt apud
 Hoc est enim preparare fides suas
 Quod si semper De sancto nos iudicavim

queratur de
 cam. notat. aus. regit. qu
 et quem aut obdurat. Et tamen intubatur superiorem. ut in de
 nostram. quantum ipse Dominus adiuuat. Sententiam digneamus
 hic enim paulo ante. Quid ergo dicemus. Nunquid iniquitas est apud
 Deum. Absit. Sit igitur hoc fixum. ad que immobile in mente.

ad monasteriū reducerūt. Qui statim pmi-
 sit se nūq̄ de monasterio vt antea intēdebat:
 recessurum. Quodā tpe dū totā illā puin-
 ciā fames valida occuparet. et vir dei omnia
 q̄ inuenire potuerat egētibus tradidisset. ita
 q̄ nihil in monasterio pter modicū olei in va-
 se vitreo remansisset. iussit celerario. vt illud
 modicū olei cuidam egenti daret. Ille x̄o im-
 perantē audiuit. s̄ implere contēpsit. eo q̄ ni-
 hil olei s̄ribus remanebat. Qd vt vir dei cō-
 perit vas vitreū cū oleo p fenestrā proijci ius-
 sit. ne quid ī monasterio p inobediētiā rema-
 neret. Proiectū itaq̄ cū sup ingentia saxa ce-
 cidisset. Nec vas fractū nec oleū est effusum.
 Qd ille leuari iussit et dari in integrum postu-
 lauit. Abonachū aut̄ illum de inobediētia et
 dissidentia increpās. se in ofonem dedit. et cō-
 tinuo q̄ddā magnū doliū quod ibi erat oleo
 plenū fuit. quod adeo excreuit vt p pauimē-
 tū effluere videret. Quadā vice ad visitā-
 dum sororē suā descēderat. Cū aut̄ ad mēsz
 sederet. rogauit eū vt secū illa nocte maneret
 Cui cū ille nullatenus acquiesceret. illa caput ī
 manibus dñm rogatura inclinauit. Cūq̄ ca-
 put leuasset tanta choruscationis et tonitruū
 virt̄. tantaq̄ inundatō pluuię erupit. vt nec
 q̄dem pedē mouere potuisset cū tñ ante sere-
 nitas mira esset. Illa em̄ qz lacrimaz fluuios
 fudit. serenitatē aeris ad pluuiā puerit et tra-
 xit. Cui vir dei tristatus ait. Parcat tibi oī-
 potēs deus soror. qd ē quod fecisti. Cui illa.
 Rogauit te et audire noluisti. rogauit dominū
 et exaudiuit me. Adō ergo egredere si potes.
 Sicq̄ factū ē vt totā illā noctē puigiles du-
 cerent. atq̄ p sacra eloquia sese vicaria rela-
 tione satiant. Tunc ecce post triduū cū ille
 ad monasteriū redisset. eleuatis oculis aiām
 sororis sue ī specie colūbe celi secreta penitrā-
 tem asperit. Qui mox corpus eius ad mona-
 steriū iussit deferri. et in monumento quod si-
 bi pparauerat collocari. Quadā nocte cū
 p fenestraz conspiceret et dñm exoraret. vidit
 fusam lucē desup cūctas noctis tenebras effu-
 gasse. subito aut̄ totus mūdus velut sub vno
 solis radio collectus aī oculos ei⁹ adduct⁹ ē
 ibiq̄ aiām germani epi capuani ad celum ve-
 ferri videns. manifeste postea cōperit. q̄ ea-
 dem hora a corpore migravit. Eodē anno q̄
 de hac vita erat exiturus obitus sui diem fra-
 tribus denūciauit. An̄ septimū x̄o diē sui exi-
 tus. aperiri sibi sepulcrū iubet. q̄ mox febrib⁹
 correptus. cū p singulos dies languor ingra-
 uesceret. septimo die in oratoriū se portari fe-
 cit. ibiq̄ exitū suū dñici corpis et sanguinis p-
 ceptione muniuit. atq̄ inter discipulorū ma-

nus imbecillia mēbra sustentās. erectis in cē-
 lū manib⁹ stetit. et vltimū spūm inē x̄ba ofo-
 nis efflauit. Ip̄a die duob⁹ s̄ribus vni in cella
 moranti. alteri longo posito eadez reuelatio
 mōstrata ē. Viderūt nāq̄ viā palliis strataz
 atq̄ innumeris choruscare lampadib⁹. a cel-
 la sancti Benedicti versus orientem vsq̄ ad
 celū tendentē. cui venerādo habitu vir clar⁹
 desup assistēs. cuius esset via quā cernerēt re-
 q̄siuit. Qui cū se nescire dicerent ait. Hec est
 via quā dilectus dñi B̄ndictus celū ascēdit.
 Sepultus x̄o ē in oratorio sancti Iohannis
 baptiste. qd destructa ara appollinis ipse cō-
 struxit. Floruit circa annū dñi q̄ngentesimū
 decimūoctauū. tempe Iustini senioris.

Patricius qui cepit
 circa annū dñi. cclxxx. duz scotoz re-
 gi de xpi passione p̄dicaret stās ante euz et ap-
 podians se sup ferulam quā manu tenebat. et
 casu pedi regis supposuerat cū aculeo pedez
 pforauit. Rex x̄o credēs sanctū ep̄m ex indu-
 striā hoc facere et se aliter fidē xpi nō posse su-
 scipere nisi similia pro xpo pateret. patienter
 sustinuit. Sanctus hoc tandē intelligēs ob-
 stupuit et p̄cibus regē sanauit ac toti puincie
 obtinuit. q̄ nullū venenosum aīal ibidē pos-
 sit viuere. Qd nō solū obtinuit. imo etiaz li-
 gna et corea illi⁹ regionis. p̄ria: vt dī. sunt ve-
 nenosa. Quidam vir ouē cōuicini sui fura-
 tus fuerat et comederat. et cū vir sanctus sepi-
 us hortaret̄ satisfacere furem q̄cūq̄z ille esset. et
 nullus cōpareret. dū totus popul⁹ ad ecciaz
 cōuentū in x̄ute ihu xpi p̄cepit vt in cuius
 ventrē ouis intrasset corā oīmbus balatū da-
 ret. Qd et factū est. et egit reus p̄niam. et ali-
 j furtis sibi cauebāt. Erat ei etiā cōsuetudo
 oīnes cruces quas videbat deuote venerari
 s̄ an̄ quandā crucē magnā et pulcrā inuisam
 p̄terit. A suis aut̄ socijs ammonit⁹ cur illam
 nō viderit et inclinauerit. Dū precibus a dño
 requireret cui⁹ esset audiuit vocē de sub tra.
 Nō vidisti qz ego hic sepultus sum pagan⁹.
 et signo crucis indignus. Tñ fecit crucē illaz
 abinde tolli. Cū beatus patricius p hyber-
 niam predicaret et fructū ibi pmodicum face-
 ret rogauit dñm vt aliq̄d signū oīderet p qd
 vel territi peniterent. Iussu igit̄ dñi in qdam
 loco circulū magnū cū baculo designauit. et
 ecce terra intra circulum se aperuit. et puteus
 maximus et pfundissimus ibidem apparuit.
 Reuelatūq̄ ē beato Patricio. q̄ ibi quidam
 purgatorij locus esset. in quem q̄squis vellet
 descēdere. alia sibi p̄nā nō restaret. nec aliq̄d
 p peccatis purgatorij sentiret. Pleriq̄ autē

Sed saluare ostendens Quia Cum
 cum uenerit in secundo aduentu
 iudicii tempus similiter: Locum M. Gen.
 cordis non habebit. ubi autem
 Locum miserere. non habebit

inde non rediret. Et qui rediret eos a mane usque
in sequens mane ibidem moram facere oporteret.
Multi igitur ingrediebantur qui decetero non re-
vertebantur. Post longum igitur tempus mortuo patri-
cio vir quidam nobilis nomine Nicolaus qui per totam
multa commiserat cum eum delictorum suorum penite-
ret et purgatorium sancti Patricii sustinere vel-
let cum antea quoddecim diebus ut omnes faciebant
se ieiuniis macerasset apertum ostium cum clauem quae
quidam abbatia servat in predictum puteum de-
scendit et quoddam ostium a latere ipsius invenit.
In quod ingrediens cum quoddam ibi oratorium reppe-
risset quidam monachi albis induti oratorium
intraverunt et officium facientes Nicolaus dixe-
runt ut constans esset quia multa diaboli tenta-
menta eum percurrere oporteret. Tunc ille perquire-
ret quod adiutorium hoc habere posset dixerunt.
Cum te penis affligi senseris peritus exclama-
re dic. Iesu christe fili dei viui miserere mihi pec-
catori. Recedebat igitur predictis viris conti-
nuo assunt demones et ut reuertat et sibi obe-
diat primo sibi blandis promissionibus persuadent
asserentes quod eum custodient et ad propria in co-
lumine perducunt. Sed cum eis ille nullatenus obe-
dire vellet peritus diuersas ferarum audiuit vo-
ces piter et mugitus ac si omnia elementa percutere-
tur. Ad quod cum ille terrore horribili palpitaret
Ihesu christe fili dei viui miserere mihi peccatori per-
tinus exclamavit et statim omnis ferarum illarum
tumultus terribilis conquieuit. Ductus est in-
de ad alium locum et ibidem adest demonum multi-
tudo dicentium sibi. Putas quod manus nostras eva-
seris nequaquam sed nunc potius incipies affligi et
torqueri. Et ecce quidam maximus ignis et terribilis
ibidem apparuit. Dixeruntque ei demones. Mi-
si nobis consenseris in illum ignem iactabimus
comburendum. Quod cum ille rennueret ipsum ac-
ceperunt et in illum ignem terribilem percellerunt ubi
dum cruciaretur peritus exclamavit. Ihesu christe fi-
li dei viui miserere mihi peccatori. statimque ignis
extinctus est. Ad alium denique locum ductus vidit
quoddam viros in igne vivos cremari et laminis
ferreis candentibus a demonibus usque ad viscera
flagellari. Aliosque veteres homines deorsum
terram pro dolore mordere et clamare propter penam
quod tunc demones gemitus flagellabant. Aliosque vi-
dit quod membra serpentis vorabant et buffones
ignitis aculeis eorum viscera extrahabant. Qui
cum eis assentire nollet in eundem ignem et penas
percutitur et eisdem laminis et penis flagellatur. Sed
cum ille exclamasset. Ihesu christe fili dei viui mi-
serere mihi peccatori a pena predicta peritus libera-
tus est. Deinde ductus ad quoddam locum ubi homines
in sartagine frangebantur ubi rota maxima erat
vicinis ferreis ignitis plena in quibus per diuersa

membra homines erant suspensi. Que tam velociter
voluebat quod globum ignem emittebat. Post hoc
vidit maximam domum hominem foueas metallis
bullientibus plenas. In quibus alii unum pedem
alii duos habebant. Alii ibi erant usque ad genua
alii usque ad ventres alii usque ad pectus alii
usque ad collum alii usque ad oculos. Sed hec omnia
percurrere nomen dei inuocabat. Processit itaque
et quendam latissimum puteum intuetur de quo fumus
horribilis et fetor intolerabilis exibat indeque
homines ut ferrum candentes in modum fauillarum
exibat sed demones eos reimpingebant dixerunt
quia ei demones locus ille quem aspicias est infer-
nus in quo dominus noster beelzebub habitat. In ipsum igitur
puteum te iactabimus si nobis assentire recusas.
Postquam autem illuc iactatus fueris nullum inde re-
medium euadendi obtinebis. Quos dum ille
audire perteneret ipsum arripientes in predictum
puteum iactauerunt qui tam vehementi dolore ab-
sorptus est ut fere oblitus fuerit nomen domini inuo-
care sed dum ille ad se rediens Ihesu christe fili dei
viui miserere mihi peccatori exclamasset corde
quia voce non poterat peritus inde illeclus exi-
uit et omnis demonum multitudo tanquam victa
evanuit. Ductus igitur ad locum alium vidit quod
dam pontem super quem eum transire oportebat. Qui
quidem erat strictissimus et instar glaciei politus
et lubricus sed qui flumini ingens sulphureus et igneus
fluebat super quem transire dum se posse omnino
desperaret tunc recordatus ubi quod eum de tot malis
eripuit perfidens accessit et unum pedem super pontem
ponens Ihesu christe fili dei viui miserere mihi
peccatori dicere cepit. Valide autem clamor adeo
eum terruit ut subsistere viri valeret sed predictum
hominem protulit et securus mansit. Deinde alium per
dem posuit et eadem hominem iteravit ad quolibet
etiam passum eadem hominem protulit et sic securus transi-
iuit. Cum ergo transisset in quoddam pratum amenissimum
deuenit ubi diuersorum flosum mira suauitas re-
dolebat. Et ecce duo speciosi iuvenes ei appa-
ruerunt qui ipsum usque ad quoddam civitatem specio-
sissimam ex auro et gemis mirabiliter rutilantes
perduxerunt. De cuius porta odor mirabilis ema-
nabat qui illum adeo recreavit quod nullum dolo-
rem vel fetorem sensisse videbat. Dixeruntque ei
quod illa civitas paradisus esset. In qua cum Nico-
laus intrare vellet dixerunt ei predicti iuvenes
quod primo ad suos rediret et per loca quae venerat eum
redire oportebat. Demones tamen eum non lederent
sed eo viso territi fugerunt et quod post trigesimo dies
in pace quiesceret et tunc illam civitatem cuius prope-
tus introiret. Tunc Nicolaus inde ascendens
in loco per quem ascendit se restitutum invenit et
omnia omnia quae sibi pergerat narravit post trigesimo di-
es in domino feliciter requieuit.

adque immobile in mente sobria preta adque stabile fide. Quod
nulla iniquitas est apud deum. Certeque ita tenaciter firmus
sime quod credatur id ipsum quod dicitur. Hoc cuius multum misereatur
et quem multum misereatur. et cuius
prohibere non misereatur. esse aliquid occulte
prohibere non misereatur. in parvis et in magnis.

Vbi autem Misericordia locum non habet
Nec intercessio valet

Vbi autem Misericordia locum non habet
nec intercessio valet

De annūciatione beate

nica dī. qz in tali die ab angelo aduē-
tus filiū dei in carnem fuit annūciatus. ¶ **L**ō
gruū em̄ fuit vt incarnationem filiū dei prece-
deret angelica annūciatio triplici rōe. ¶ **P**ri-
mo rōne ordinis pnotandī. vt. s. ordo repara-
tionis rīderet ordini puaricatōnis. Unde si
cur diabolus temptauit mulierē vt eā pertra-
heret ad dubitationē. ⁊ p dubitationē ad cō-
sensum ⁊ p cōsensum ad lapsum. sic angelus
nūciauit virgini. vt nūciando excitaret ad fi-
dem. ⁊ p fidem ad p̄sensum. ⁊ per p̄sensu ⁊ ad
cōcipiendū dei filiū. ¶ **S**ecūdo rōne ministe-
rū angelici. qz em̄ angelus ē dei minister ⁊ ser-
uus ⁊ beata m̄go electa erat. vt esset dei mat-
cōgruū ē ministrū dñe famulari. cōueniēs fu-
it vt beate virgini ānunciatio p angelū fieret

Tercio ratione lapsus angelicus reparandi. Quia enim incarnatio non tamen faciebat ad reparationem humani lapsus. sed etiam ad reparationem ruine angelice. Ideo angeli non debuerunt excludi. Unde sicut sexus mulieris non excludit a cognitione misterii incarnationis et resurrectionis. sic etiam nec angelicus nuntius. Immo deus utriusque angelo mediante nuntiat mulieri. scilicet incarnationem virgini marie. et resurrectionem magdalene. // Luz igitur virgo beata a tercio anno etatis sue usque ad quartumdecimum annum in templo cum alijs virginibus extitisset et votum de seruanda castitate emisisset. nisi deo aliter disponderet. eam ioseph desponsauit. domino reuelante. et ioseph xga frondente. sicut in historia de natiuitate beate virginis plenius continetur. et in bethleem vni oxum dux erat. necessaria nuptijs prouidurus iuit. Ipsa vero in nazareth in domum parentum rediit. Nazareth interpretatur flos. Unde dicit Bernardus. quod flos nasci voluit de flore in flore. et floris tempore. Ibi igitur ei angelus apparuit et ipsam salutauit dicens. Ave gratia plena dominus tecum benedicta tu in mulieribus. Bernardus. inuitat nos ad marie salutationem. Gabrielis exemplum. Iohannis tripudium et resalutationis lucrum. Sed hic primo videndum est. quare dominus matrem suam voluit desponsari. Super hoc assignat Bernardus. tres rationes dicens. necessario desponsata est Maria ioseph quoniam per hoc misterium a demonibus absconditur. et a sponso virginitas comprobatur. et virginis tamen verecundie quam fame prouidetur. Quarta ratio est ut ab omni gradu mulieris obprobrium tolleretur. scilicet a coniugatis. virginibus et viduis. Unde ipsa virgo in hoc triplici statu fuit. Quinta ratio ut viri ministerio vteretur. Sexta ut matrem non bonum comprobaret. Septima ut per virum

genealogie series texeret. Dixit ergo angelus Ave gra plena. Berni. In vetre gra deitatis in corde gra caritatis. in ore gra affabilitatis in manibus gratia misericordie et largitatis. Idem. Vere plena gra. q. de plenitudine ei capuit vniuersi. captiui redemptione. tristes consolatione. peccatores venia. iusti gram. angeli leticia. denique tota trinitas gloria. filius hominis humane carnis substantia. **D**ns tecum. Dns pater tecum qui genuit quem concipis. et Dns filius tecum quem carne tua induis. sicut dicit Berni. **B**ndicta tu in mulieribus. i. super omnes mulieres. q. s. eris m. xgo m. et m. dei. **T**riplici maledicto mulieres subiecte erat. s. maledicto. obprobrium. maledicto peccati. et maledicto supplicij. **M**aledicto obprobrium quo ad non percipientes. **U**n dicit Rachel. Abstulit de obprobrium meum. **M**aledicto peccati qui ad percipientes. **U**n ps. Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum. et in peccatis concepit me mater mea. **M**aledicto supplicij quo ad pertinentes. **U**n Berni. in dolore paries etc. Sola autem virgo maria benedicta est inter omnes mulieres. cuius virginitati fecunditas additur. et secunditati in conceptu sanctitatis. et sanctitati in partu iocunditas. **D**icit ergo gra plena sicut dicit Berni. propter quatuor qui fulserunt in eius mente. que fuerunt deuotio humilitatis reuerentia pudoris. magnitudo crudelitatis martirium cordis. **D**icit Dns tecum. propter alia quatuor qui ei fulserunt de celo sicut idem dicit. qui sunt marie sanctificatio. angelica salutatio. spiritus sancti superuentio. filij dei in carnatio. **D**icit etiam benedicta tu in mulieribus. propter alia quatuor. qui sicut idem dicit fulserunt in eius carne. q. s. fuit virginis puritatis. sine corruptione secunda. sine graue dolore gruida. et sine dolore puerpera. **Q**ue cum audisset turbata est in sermone eius et cogitabat qualis esset ista salutatio. **H**inc apparet laus beatissime virginis in auditu. in affectu et cogitatu. **I**n auditu laudatur modestia. q. audit et tacet. **I**n affectu verecundia. unde turbata est. **I**n cogitatu prudentia. **T**urbata est autem de angeli sermone non de eius visione quoniam beata virgo angelos fide viderat. sed non quod talia loquentes audierat. **P**etrus rauens. **E**legerat inquit angelus blandus in specie. sed in sermone terribilis. vnde quam leniter sollicitauit visus nimium turbauit auditus. **B**erni. **T**urbata est fuit verecundie virginis quod non perturbata. fortitudinis. quod tacuit et cogitauit prudentie discretionis. **E**t tunc angelus confortans eam dixit. **N**e timeas maria inuenisti enim gram apud dominum. **B**erni. **Q**uam gram. dei et hominum pacem.

ubi autem misericordia locum non habet
nec intercessio valet
Deus. Aut tunc haec ideo dicit

et quia premedebat illis in sua malitia p[er]seuerat.
tunc ideo dicit in peccato nostro moriemini
Et quia
illis omnibus unam voluntatem

marie virginis videbat **Jo. XLVI**

mortis destructionem vite reparationem. **E**cce concipies et paries filium et vocabis nomen eius iesum. i. saluatore[m] q[uia] saluum faciet populum suum a peccatis eorum. hic erit magnus et filius altissimi vocabitur. Verum hoc est. Ille qui est magnus deus. futurus est magnus. s. magnus homo. magnus doctor. magnus prophetas. Dixit autem maria ad angelum. Quomodo fiet istud? quoniam virum non cognosco. i. me non propono cognituram. et ita fuit virgo mente. carne proposito. Sed ecce maria interrogat. et qui interrogat: dubitat. cur ergo solus zacharias plagam tunciturnitatis incurrit. Super hoc Petrus rauenensis assignat quatuor rationes dicens. Ille peccator cognitor. non verba sed corda prouidit. non quod dixerint. sed quod senserint. iudicauit. Erat enim interrogantium causa dissimilis et spes peruersa. Hec contra naturam credidit. ille dubitauit per naturam. Hec integre ordinem querit. ille quod deus vult fieri. non posse prescribit. Ille impellens tibus exemplis non ascendit ad fide[m]. hec sine exemplo precurrit ad fide[m]. Hec miratur de partu virginis. ille de conceptu disputat coniugali. Non ergo hec dubitat de facto. sed modum querit et ordinem. Nam cum triplex sit modus concipiendi. s. naturalis. spiritualis et mirabilis. quoniam istorum concipiat sciscitatur. Et respondens angelus dixit ei. Spiritus sanctus superueniet in te. qui ipsum tuum conceptum efficiet. Tunc et dicit de spiritu sancto conceptus. et hoc propter quatuor rationes. Primo propter omissionem eximie caritatis. ut. s. ostendat quod ineffabili dei caritate verbum dei caro factum est. Jo. iii. Sic deus dilexit mundum etc. et hec ratio est magistri sententiarum. Secundo propter ostensionem gratie absque meritis. ut per hoc quod deus conceptus de spiritu sancto. ostendat quod sit ex sola gratia. quam nulla hominum precesserunt merita. et hec est ratio Augustini. Tercio propter virtutem operationis. quoniam. s. operatione et virtute spiritus sancti conceptus est. et hec est ratio Ambrosii. Quarto propter motum conceptionis. et hec est ratio hugonis de sancto victore. Abotiuum ut ait ad conceptionem naturalem. est amor viri in muliere et amor mulieris in virum. Sic in virgine inquit quoniam in eius corde amor spiritus sancti singulariter ardebat. ideo in carne eius amor spiritus sancti mirabilia faciebat. **E**t virtus altissimi obumbrabit tibi. s. secundum gloriam. sic exponit. ymbra a lumine et corpore obiecto solet formari. et virgo sicut et purus homo plenitudinem diuinitatis capere nequebat. sed virtus altissimi obumbrabit deum in ea. corporea lux diuinitatis corpus suscepit humanitatis. ut sic possit deum pati. hanc exponit videtur tangere Bernardus. qui sic ait. Quia deus spiritus est. nos vero ymbra corporis sui. temper

rauit se nobis ut per obiectum viuifice carnis. videamus verbum in carne. solem in nube. lumen in testa. cereum in laterna. q[uod] d. Illum modum quo de spiritu sancto concipies. dei virtus christus in suo secretissimo consilio obumbrando occultabit. ut sibi tantum notum habeat et tibi. Ac si dicat quid a me quis quod in te mori experieris scies. scies. et feliciter scies. si illo doctore qui autore. Ego nunciare missus sum virginalem conceptum. non creare. Vel obumbrabit. i. a vitiorum estu refrigerabit. **E**t ecce elizabeth cognata tua etc. Ecce dicit ut ostendat hoc esse magni. nouum et vicinum. **Q**uatuor de causis conceptus elizabeth Abarie nunciatur secundum Bernardum. Prima est cumulus leticie. Secunda perfectio sciencie. Tercia perfectio doctrine. Quarta obsequium misericordie. dicit enim sic. Ideo sterilis cognate conceptus marie nunciatur. ut dum miraculum miraculo addit gaudio gaudium cumulet. Vel ideo. quoniam perfecto decebat ut verbum mori diuulgandum ubique. sciret prius? Ergo per angelum qui audiret ab homine. ne mater dei consilium filii videret amota. si eorum qui interris tam prope geruntur. remansisset ignara. Vel ideo potius ut dum tunc saluatoris nunc prescursoris edocetur aduentus rerum tempus et ordinem tenes. Ipsa postmodum melius scriptoribus atque predicatoribus referet veritatem. Vel ideo ut audiens vetulam et grauidam cognatam. cogitet iuuenula de obsequio. ut sic paruulo prophete detur locus obsequendi domino. et mirabilius miraculum fiat de miraculo. Item Bernardus. Da virgo responsum festinanter. Quod dicitur responde deus et suscipe verbum. profer tuum et suscipe diuinum. emitte transitorium et amplectere semper eternum. surge. curre. aperi. surge per fide[m]. curre per deuotionem. aperi per consensum. **T**unc maria expansis manibus et oculis ad celum letantis ait. Ecce ancilla domini fiat mihi secundum verbum tuum. Bernardus. alijs in ore. alijs in aure. alijs in manu verbum dei factum fuisse memorat. Abaria autem factum est in aure per angelicam salutationem. in corde per fide[m]. in ore per confessionem. in manu per tractionem. in ventre per incarnationem. in gremio per sustentationem. in brachijs per oblationem. Fiat mihi secundum verbum tuum. Bernardus. Nolo ut fiat mihi aut declamatorie predicatum. aut figurative significatum. aut imaginatorie somnatum. sed si leniter inspiratum. personaliter incarnatum. corporaliter inuiseratum. Statimque filius dei in utero illius conceptus est. perfectus deus. perfectus homo. et in ipsa prima die preceptis tante sapientie ac potencie exornatus. ante in. xxx. anno fuit. **T**unc surgens maria abiit in montana ad Elizabeth. et cum ea salutasset. Iohannes in eius utero exultauit. Glo.

ed que in charat intanto Beate qui agunt et sicut luga
etiam Quoniam ipse salutabunt in ista igitur siccitate vite.
conditionis est mortalis. Ipsi aspergeretur de super. uellut tennus
sima quedam. aura iusticie. eius aresceremus Quapropter
dando
et accipiendo inter se hominum societate conne
duntur. Dantur autem et accipiuntur

ideo dicit
aut hanc ideo dicit
sunt passionem
ad futuram gloriam que reuelabit
tur in nobis
Si ergo Maior erit

Roman 8

b iiij

et quia nō erat in illis omnibus
 una voluntatem ^{similem que} ^{malitiam}
 De sancto Thimotheo

in causam exacerbat. uel debita uel non debite
 non uideat iniquitatis argui naminem posse qui quod sibi
 debetur exegerit nec cum carere qui quod ei debetur donare
 uoluerit. Hoc dū tam non esse in eorum qui debitorum sunt sed
 in eius cui debetur arbitrio. Hec mago uel ut supra dixi
 quum negotiis hominum De fastigio summo equitatis impraesumpti

Quia lingua nō poterat a se exultate salutar
 et sue pcurfionis officii icoat. Fuit at i eius
 obsequio tribus mēib⁹ donec iohes nasceret.
 quē manib⁹ suis de tra leuauit. sic i li. iustoz
 legif. In hac die ut dī. p multa tpm curri
 cula de mltā opat⁹ ē. que qdā egregijs xpi/
 bus sic declarauit. Salue festa dies q vulne
 ra nra coerces. Angel⁹ ē missus ē passus. et i
 cruce xpus. Est adā fact⁹. et eodē tpe lapsus.
 Ob meritū decime cadit abel fr̄is abesse. Of
 fert melchisedech ysaac supponit aris. Est de
 collar⁹ xpi baptista bti⁹. Est petrus erept⁹
 Jacob⁹ sberode pempt⁹. Corpa sc̄toz cuz
 xpo mltā resurgūt. Latro dulce tñ. p xpm su
 scipit amē. Abiles qdā diues ac nobilis se
 culo abrenūciauit. et ordinē cisterciē. introi
 uit. et qz lras nesciebat erubescētes monachi
 tñobilē psonā in laicos deputari. dedit ei
 mgtm si forte modicū addiscē possz. et s̄ hac
 occasione in monachos pmaneret. Sz cum
 diu cū mgtō fuisset. et nihil oīno pter hec duo
 vōbula Aue maria discē potuisset. hec tāu
 de retinuit. ut qcuqz deambulet. qdā age
 ret ea cessant ruminaret. Tādē morit⁹ et in ci
 miterio cuz alijs fr̄ib⁹ sepelit⁹. Et ecce sup ei⁹
 tumultū speciosum excreuit lilium. et qdlibet
 foliū aue maria lris aureis habebat inscriptū.
 Currentes oēs ad tāgrāde spectaculū tram
 de tumlo effodit. et radicē lilij de ore defun
 cti pcedē repieit. Intellexit g cū qnta deu
 otione illa duo uerba dixerat. quē dñs tāti ho
 noze pdigij illustrauit. Quidā miles qdā
 i cōi via castz hēbat. et oēs trāseūtes sine
 miseratione aliq spoliabat vir ginez tñ msem
 dei qd die salutabat. nec p aliq impedimento
 emergēte ab ipa salutatioe aliq die cessare vo
 lebat. Accidit at ut qdā vir religiosus et san
 ct⁹ inde trāsitu facēt. et ipm pdict⁹ miles cōti
 nuo expoliari iuberet. Vir aut sc̄tus rogauit
 predones ut ipm ad dñm suū deducāt. qz ad
 ipm hz secreta q pferat. Adduct⁹ at rogauit
 militez ut oēs de fallia sua i castro cōgregari
 facēt. ut eis verbū dñi pdicaret. Lū at cōgre
 gati fuissent. Ille ait. Neqz hic estis oīes.
 s̄ aliqs adhuc deest. Qui cū oēs se ibidez esse
 assererēt atebat. Diligent pquirite et aliquē
 inueniet abesse. Tūc vn⁹ exclamās dixit. qm
 sol⁹ illuc camerari⁹ n̄ uisset. Ille at dixit. ve
 re ipē ē q sol⁹ deest. Pro eo igr cito mittit et i
 mediū deducit. Lū at virū dei uidisset reuo
 lutis terribilib⁹ ocul caput instar infani agita
 bat. nec ppius accedē audebat. Vir at sc̄tus
 dixit ei. Adiuro te p nomē dñi nri ihu xpi. ut
 qs sis nob edisseras et ob quā cām huc uene

ris palā pādas. Lū ille rēdit. Iheu adiurāt⁹
 pdere cogor iuitus. Ego ei nō sum hō. s̄ de
 mon q formā hoīs accepi. xliij. ānis cū h mili
 te sic pmāsi. Hā n̄ princeps me huc misit ut
 diē in q hic sue marie salutationez nō diceret
 diligēt⁹ obfuarez. ut i eū prāte accepta ipm
 cōtinuo strāgularē. et sic i malis opib⁹ vitā fi
 niens n̄ eēt. Quacūqz em die illā salutatioez
 dicebat i eū prāte h̄re nō poterā. Ecce aut de
 die i diē diligēt⁹ obfuaui. et nullū diē qn eā
 salutauerit. ptermisit. Hec miles audies. ve
 hemēter obstupuit. et ad pedes viri dei se p
 iiciens. ueniā postulauit. et i meli⁹ deinceps
 vitā mutauit. Vir at sc̄tus dixit demoni. pre
 cipio tibi demō in noīe dñi nri ihu xpi. ut hic
 abscedas. et talē hacten⁹ locū possideas. vbi
 nulli glōsiam dei genitricē inuocanti nocē p
 sumas. Hec iussa vir dei dedit et demō abce
 dēs euauit. et miles virū sc̄tū cū reuerētia
 et grātūactione libez abire permisit.

Dne celebratur
 natalis sc̄i Thimothei q ab āthio
 chia romā ueniēs s̄ melciade papa. a Silue
 stro p̄bitero q postea eps vrbis effect⁹ est. su
 scept⁹ ē hospitio. qd facere tūc tps etiam ipi
 pōtiffices formidabāt. Siluester xō nō soluz
 hospitio eū recepisse gaudebat. s̄ etiā timore
 abiecto tam vitā q doctrinā eius laudabat.
 Qui p vnū annū et mēses tres docēs xpi ve
 ritatē. cū multi p eū plī pueri fuissent. dign⁹
 martyrio tēus a plō paganoz. et tradit⁹ tar
 qnio vrbis pfecto. tormētis plagaz et carce
 ris lōga custodia maceratus. Lū sacrificare
 noluisse ydol qm bon⁹ athleta dei. tercio ces
 sus in homicidas decollat⁹ ē. Quē. s. silue
 ster nocte ad domū suā tulit. ibiqz sc̄tū melci
 adem ep̄m venire fecit. Qui cū oib⁹ p̄biterz
 et dyaconib⁹ p totā noctē i laudib⁹ pmanēs.
 ei⁹ martyriū dedicauit. Quēdā at xpianissi
 ma mulier noīe theone i orto suo iuxta sepul
 crū pauli apli. rogauit memoratū papam ut
 suo sumptu sepulcrū edificās. sc̄i thimothei
 corp⁹ exciperet. Qd factū placuit oib⁹ xpianis
 ut h⁹ noīs martyr. i. thimothe⁹ paulo aplo
 p eo qm discipulū quondā habuit in sepul
 tura adhereret.

Passio christi fuit
 ex dolore amara. ex illusione despe
 rta. et ex utilitate multiplici fructuosa. Dolor
 autem causabat ex quinqz.

Prio ex eo q ipsa pas

Si ergo maior erit gloria
 q pparata ē sanctis a deo
 q quod unusquisque sanctorum
 sanctorum mereatur quomodo
 sufficiat et alijs ad salutem

*Dixit in peccato vestro
pari affectu
qui ad salutem vestram
omnes cum peccato vere pari affectu
peccato vere pari affectu
indidi*

De passione domini Fo. XLVII

Non fuit ignominiosa. et h. pp. ignominiosum lo-
cū. q. i. caluaria vbi malefactores puniebāt.
pp. ignominiosū supplicium. q. morte turpissima
p. denat. ē. Crux ei supplicium erat latronū. et lz
crux tūc eēt mltē ignominie nūc ē imēse glē. vñ
aug. Crux q. erat supplicium latronū. nūc trāsit
ad frōtes ipatorū. Si tātū honorē de. cōtulit
supplicio suo q. tū p. fert suo suo pp. ignominiosū
p. sortū. q. cū sceleratū deputat. ē. i. cū latrōi-
bus q. p. erāt sceleratū. h. p. ea vñ p. uersus
ē. s. dīsmas q. erat a dextris. sic dī i. euāgelio
Nicodemi. et ali. dānat. s. Gesmas q. erat a
sinistris. Unī g. dedit regnū. alteri dedit sup-
plicium. Ambz. Autor pietatī i. cruce pēdēs i. se-
cularib. negocijs officia diuidebat. p. secutoz
aplis. pacē discipul. corp. iudeis. p. i. spm. x.
gini panimphū. latroni padisū. p. cōrib. i. fer-
nū. crucē xpianis penitētib. p. mēdabat. Ecce
testm. qd. fec. xps. i. morte pēdēs i. cruce. Se-
cūdo ex eo q. fuit iūsta. q. p. ctm. n. fec. et n. ē i-
uent. dol. i. ore ei. et iō q. veit idigne pēa do-
lēda veit. de tbus em. iūste p. cipue eū accusa-
bāt. videlz. q. tbutū reddi. phibebat. q. se re-
gē dicebat. et q. se filiū dei dicebat. h. has tres
accusatōes dicim. i. p. seue. i. p. sona saluato-
ris tres excusatōes. p. me. zc. vbi exp. ro-
brat xps. tria bñficia eis collata. s. libatōez ab
egipto. regimē i. de. fto. plātatoz vinee i. loco
optio. q. d. xps. accusas me d. redditōe tbuti.
poti. grās agē debēs. q. libaui te a tbuto. ac-
cusas me. q. me dixi regē. poti. grās agē de-
beres. q. reglarit paui te i. de. fto. accusas. q.
me filiū dei dixi. poti. grās agē debueras. q.
te i. vineā meā elegi et i. loco optio plātāui.
Tercio ex eo q. fuit ab amicis. tolerabilior
ei eēt dolor si pateret. ab his q. aliq. de cā de-
beret eē. i. iūmici. vñ ab his q. eēt alieni vñ ex-
nei. Tūc ab his q. b. aliq. incōmoda itulissz. h.
tū patif ab amicis. i. ab his q. deberet eē sui
amici. Itē a p. ris. i. ab his d. q. x. stirpe nat. ē.
De his duob. dī i. p. s. amici mei et p. ximi mei
zc. Job. xxx. noti mei q. i. alieni recessit a me
Itē ab his q. b. bōa ptulerat. Jo. viij. multa
bōa opat. sum vob. bef. bōe i. hu. q. dulcit
cū hoib. p. uersat. es. q. mag. et abūdātissima
largit. eis es. q. dura et aspa p. eis passus es.
dura xba. duriora xbera. durissima cruc. tor-
mēta. Q. rto ex rōe tēneritudis corpis. vñ
i. figura xpi de dō dī. ij. Reg. penl. ipe ē q. si te-
nerrim. ligni xmicul. bef. i. iudei lapides
estis. h. lapidē p. cutitis molliorē. de q. resonat
tinnitus pietatī et ebullit oleū caritatis. Itē
hiero. Tradit. ē ihs militib. verberat. et il-
lud scitissimū corp. pectusq. dei capax flagel-
la secuerūt. Quinto ex eo q. fuit vñs. q. p.

oēs ptes et oēs sensus. P. rto ei fuit h. dolor in
ocul. q. lacrimat. ē. sic dī ad beb. v. bern. ascē-
dit i. altū vt lōgi. audiret fortit. clamabat vt
null. excusaret clamori lacrimas addidit vt
hō p. pateret. Als eē bis lacrimas fudit. s. in re-
suscitatōe lazari et sup. hierlm. Itaq. p. me la-
crie fuerūt amoris. vñ et qdā cū vidissent eū la-
crimātē dixerūt. ecce quō amabat eū. Scōe fu-
it p. passiois. h. be. scie fuerūt dolor. Scōe
fuit i. auditu cuz ei. s. obprobria et blasphemie
irrogate sūt. Xps. ei spālī q. tuoz hūit i. qbus
obprobria et blasphemias audiuit. hūit ei ex-
cellētissimā nobilitatē q. q. tū ad diuinā nāz
fuit etni regis fili. et q. tū ad hūanā de regia
stirpe genit. ita eē in q. tū hō fuit rex regū. et
dñs dñantiū. hūit i. fallibilē veritatē. q. ipe ē
via. veritas et vita. vñ de se itez dīc. s. mo tu.
veritas ē. Fili. ei ē s. mo siue xbu p. ris. hūit
insupabile p. tātē. q. oia p. ipm. fctā sunt et sine
ipo factū ē nihil. hūit insup. singlarē bōitatē
q. nemo bō. nisi sol. de. In his xps. audi-
uit obprobria et blasphemias. P. rto q. dēz q. ad
nobilitatē. mat. xij. nōne h. ē fili. fabri nōne
mf. ei. dī maria zc. Scōe q. ad p. tātē. mat.
xij. hic n. ēicit demōia nisi i. pncipe demonū.
Itē mat. xxvij. alios saluos fec. seipm. n. p. sal-
uū facē. Ecce dicūt ipm. ipotentē. cū tū adeo
potēs extiterit. q. p. secutores suos sola voce
p. strauit. Itā cū interrogassz. quē q. rti. et illi
rñdissent ihs nazarenū. vt g. ipe dixit. ego sū
abierūt retro. s. z. p. tino ceciderūt i. fraz. aug.
Una vox turbā odijs ferocē armis tribilē. si-
ne vñlo telo p. cussit. repulit. strauit virtute la-
tent. diuitat. qd. iudicatur. faciet q. iudicad.
h. fecit. qd. regiturus poterit. q. mortu. h. po-
tuit. Tercio q. ad veritatē. Jo. viij. Tu de
teipso testimoniū phibes. testimoniū tuū nō ē
vex. Ecce q. dicūt eū mēdacem. cū tū ipse sit
via veritas et vita. Itac veritatē p. ylat. scire
vñ audire n. meruit. q. ipm. fm. veritatē n. iudi-
cauit. Inchoauit q. p. iudiciū a veritate h. nō
i. veritate p. māsit. et iō de xitate q. dēz meruit
inchoare. h. n. meruit solonez audire. rō alia ē
fm. aug. q. re solonē n. audiuit. q. cū illā q. dēz
fecisset. sbito veit illi i. mētē p. suctudo iudeoz
q. solebat vñ dimitti i. pascha. et iō statū exiit
et solonē n. expectauit. Tercia rō ē fm. Criso.
q. sciebat q. qd. tādifficil. idigebat mltō tpe et
multa discussione. et ipse ad liberatōem xpi p.
perabat. et iō statū exiuit. Legit tū in euange-
lio Nicodemi q. cū pilat. ihs i. interrogassz. qd.
ē xitas. ihs ei rñdit. xitas de celo ē. et pilat.
In tris n. ē xitas. dīc. ei ihs. quō p. xitas eē i.
tris q. iudicatur ab his qui p. tātē hūit i. tris.
Q. rto quo ad bonitatem dicebant em. ipsū.

Quomodo sufficiat et alijs ad salutem
unius cuiusque opus eorum
cum nec sibi soli sufficiat
ad gloriam illam iusto iudicio
iusto iudicio consequendam

*Improbum est
Apostolus ait
genus humanum
peccati
Sic
exigatur
autem exigendum*

gandum aquous donandum get superbe
debitores. Quod admodum conditi ad illam vineam
miseri indignati sunt. Cum tantumden alijs donaretur, quantum
ipse redderet. Ideo quod chums impudenter audistiones ita
refundit. Apostolus. O homo tu quis es, qui respondeas, Deo

qui per saluandos eos uenerat idcirco in plur
vili numero. Dixit moriemini
quo exultando nos non
non poterant uenire quo ibat quia in eum credere nolabant

De passione

esse pctōrem i corde. Jo. ix. Nos scim⁹ qz hic
hō pctōr ē. seductorē eē in sermōe. Lu. xxiij.
cōmouit pplm docēs p vniuersam iudeā. inci
piens a galilea vsqz huc. legis puaricatore
in ope. Joh. ix. nō ē hic hō a deo q sabbatum
nō custodit. Tercio fuit i adoratu. qz ma
gnū fetorē sentire potuit in loco caluarie. vbi
erāt corpa fetida mortuorū. Tū dī in scolasti
ca historia. q caluaries pprie ē os capitis hu
mani nudū. vñ z qz ibi decollabāt rei z mul
ta ossa capitū ibi aspsa erāt. dicebat caluarie
locus vl caluariarū. Quarto fuit i gustu.
vñ cū clamaret. sitio. dederūt ei acetū cū mir
ra z felie mixtū. vt ex aceto citius moreret. z
ipī custodes a custodia citius liberaretur. Di
cūt etiā crucifixos citi⁹ mori si acetū bibant z
ex mirra pateret olfact⁹. z ex felle gust⁹. aug.
p mero replet sinceritas aceto. inebriat felle
dulcedo. adducit innocētia p reo mori vi
ta p mortuo. Quinto fuit in tactu. qz i oī
bus pib⁹ corpis a plāta pedis vsqz ad verti
cem nō fuit i eo sanitas. De h aut qli in oib⁹
sensib⁹ dolorē hūit. dicit Bern. Caput ange
licis tremebūdū spiritib⁹. densitate spinarū
pungit. facies pulcra p filijs hoīm. sputis iu
deorū deturpat. oculi lucidiores sole. caligāt
in morte. aures q audiūt āgelicos cantus au
diūt pctōr insultus. os q docet āgelos. fel
le z aceto potat. pedes qz scabellū adoratur
qm scām ē. cruci clauo affigūt. man⁹ q forma
uerūt celos sunt i cruce extēse z clauis affixe.
corp⁹ verberat. lat⁹ lancea pforat. Et quid
plura? nō remāsit in eo nisi lingua vt p pecca
toribus exoraret. z mfm discipulo pmedaret

Secundo eius passio

fuit ex illusione despecta. Quatuor em vici
bus fuit sibi illulum. Primo i domo anne
vbi recepit sputa. alapas. velatōem oculorū.
Bern. Tultū tuū bone ihesū dēsiderabilē. in
quē dēsiderāt angeli pspicere. sputis inqna
uerūt. manibus pculserūt. velo p delusione
operuerūt. nec amaris vuluerib⁹ pepercunt.
Secūdo i domo herodis q eū fatuū et nō
sane mēis existimās. ex eo q nullū ab eo rñ
sum hfe poterat. p derisioe eū veste alba in
duit. Bern. Tu hō es z habes sertū de flori
bus. z ego deus habeo coronaz de spinis. tu
habes cirothecas in manibus et ego hēo cla
ues defixos. tu i albis vestibibus tripudias. et
ego p te derisus fui ab herode in veste alba.
tu tripudias cuz pedib⁹. z ego laboraui cum
meis pedibus. tu i choreis brachia extendis
in modū crucis i gaudiū z ego mea in cruce
extēsa hūi i obprobriū. ego i cruce polui. z tu
i cruce exultas. tu hēs lat⁹ aptū z pect⁹ in st

gnū vane glie z ego lat⁹ effossum hūi p te tñ
reuertē ad me z ego suscipias te. Sz qre dñs
tpe sue passionis corā herode pilato z iudeis
sic tacebat. h⁹ triplex ē rō. Pria rō ē qz nō erāt
digni audire suā rñsionē. Scda qz eua pecca
uerat p loq̄citātē. z iō xpūs voluit satisfacē p
taciturnitatē. Tercia. qz qcqd rñdebat totū
calūniabāt z deprauabāt. Tercio i domo
pilati vbi milites clamidē coccineaz circūde
derūt ei. arūdinē i manū dederūt. z coronā spi
neā sup caput ei⁹ posuerūt. z genu flexo dice
bant. aue rex iudeorū. Illa aut spinea corona
dī fuisse de iuncis marinis. qz acies nō min⁹
spina dura ē z penetratiua vñ z sanguinē de
capite creditur illa corona spinea extraxisse.
vñ Bern. caput illud diuinū mltiplici spinarū
dēsitare vsqz ad cerebrū cōfixū ē. De aia sunt
tres opioes. vbi. s. aia pncipalē hēat sedē. scz
vl in corde pp̄ illud. de corde exeunt cogita
tōes male zc. vl in sanguie pp̄ illud Leuit.
aia oīs carnis i sanguie ē. vl in capite pp̄ il
lud. Inclinato capite tradidit spm zc. hanc
triplicē opionē iudei saltē ipo facto vidēt sci
uisse. Itā vt ei⁹ aiam a corpe auellerēt. q̄stert
ipam i capite cū spinas vsqz ad cerebrū infixe
rūt. q̄stert in sanguie. cuz ei⁹ venas i manib⁹
z pedibus aperuerūt. q̄stert in corde cū ei⁹ la
tus pforauerūt. Lōtra has tres illustōes i pa
sceue pmittim⁹ an reuelatōes crucis tres ado
ratōes dī. Ayos zc. q̄st ter honorātes. ter il
lulum ppter nos. Quarto in cruce. math.
xxvij. pncipes sacerdotū illudētes cū seniori
bus z scrib dicebāt. si rex isrl ē descēdat nunc
de cruce z credam⁹ ei. Bern. sup hūc locū. ite
rim patiam magi exhibet hūilitatē cōmēdat
obiam iplet. caritatē pficit. In his nēpe vti
tū gēmis qtuor cruci cornua omāt z supemi
nentior caritas. a dextris obia. a sinistris pa
tiētia. radix oīm virtutū hūilitas i pfundo.
hēc oīa q xpūs passus ē. bern. breuit colligit
di. Admōz ero qdū vixero. laborz q̄s pui
lit i p̄dicādo. fatigationū i discurredo. vigili
arū i orādo. tēptatōnū i ieiunādo. lacrimarū
in patiēdo. isidiarū i colloq̄ndo. postremo cō
cūcioz. sputoz. colaphoz subannationū
clauoz exprobrationum.

Tercio. passio fuit vti

litate mltiplici fructuosa. Cui⁹ vtilitas p̄t esse
triplex. s. pctōrū remissio. grē collatio. z glie
exhibitō. Et h tria notāt i titulo cruci. qz ihs
q ad pmū. nazaren⁹ q ad scōm. rex iudeorū q
ad scū. qz ibi erim⁹ oēs fges. de ei⁹ vtilitate
dic aug. clpā deleuit xps pntē. pteritā z futu
rā. pterita pctā tulit ea fmittēdo pntia hoies
abeis retrahēdo. futura grām qua vitarent

Sed hęc uerba potius Domini potius
spiritualiter sunt intelligenda.
Non enim dicitur Deus ubi corpus hominis iaceat
iaceat, Sed in qua parte mens sit locata

quia in eum
et quia cum
ad illam gloriam
ad quam ille

credere volebant et quia cum
non diligebant Adhuc ideo ad illam
Ihesu christi

Fo. XLVIII

235

cōferendo. De eius etiā vtilitate dicit Aug. Admirēmur. gratulemur. amemus collaudemus. adorem. Qm̄ p̄ redemptoris nr̄i mortem de tenebris ad lucē. de morte ad vitā. de corruptiōe ad incorruptiōem. de exilio ad patriā. de luctu ad gaudiū vocati sumus. Quid utilis aut̄ mod⁹ redēptionis nr̄e fuerit. patet ex q̄tuor rōib⁹. videlicet q̄ fuit acceptissimus ad placandū deū. cōgruentissim⁹ ad curandū morib⁹. efficacissimus ad trahendū gen⁹ hūanū. prudentissim⁹ ad expugnandū hūani generis inimicū. Primo q̄ fuit acceptissim⁹ ad placandū z reconciliandū deū. q̄ sicut dicit Anselm. in li. cur deus hō. Nihil asperi⁹ z difficilius pōt hō pati ad honores dei sponte z nō ex debito. q̄ mortē. Et neq̄q̄ magis hō pōt dare deo. q̄ cū se morti tradit ad honorē ip̄ius. Et h̄ ē qd̄ d̄r ad Ephe. v. Tradidit semetip̄m oblationē z hostiā deo in odorē suavitatis. Qualit̄ aut̄ fuit sacrificium nos deo placās z recōciliās. dicit Aug. in li. de trini. Quid tāgrate suscipi posset q̄ caro sacrificiū nr̄i corp⁹ effectū sacerdotis nr̄i. vt qm̄ quatuor p̄siderāt in oī sacrificio. s. cui offerat. qd̄ offerat. p̄ qbus offerat. z qd̄ offerat. idē ipse vn⁹ vtriusq̄ mediator. per sacrificiū pacis recōciliās nos deo. vt vnū cū ipso maneret cui offerebat. vnū in se faceret p̄ qbus offerebat vn⁹ ip̄e esset qui offerebat z qd̄ offerebat. De hoc aut̄ etiā q̄lter p̄ xpm̄ sum⁹ recōciliati. dicit idē Aug. q̄ xps̄ ē sacerdos z sacrificiū. de⁹ et tēplum. sacerdos p̄ quē sum⁹ reconciliati. sacrificiū q̄ sum⁹ reconciliati. de⁹ cui sum⁹ recōciliati. tēplū in q̄ sum⁹ reconciliati. Vbi q̄busdam hāc recōciliatōem p̄uipēdentib⁹ Aug. in p̄sona xpīi exprobrat. dicens. Lū esses inimicus p̄ri meo recōciliaui te p̄ me. cū esses lōge ego veni vt redimerē te. cū inter mōtes z silvas errares. q̄siui te. int̄ lapides z ligna inueni te. z ne lupoz ferarūq̄ rapido ore laniare. ris collegi te. hūcris meis portavi te. p̄ri meo reddidi te. laboraui sudaui. caput meum spinis opposui. man⁹ meas clauis obieci. lancea latus apui. tot nō dicaz iniurijs. z aspitatib⁹ laniatus sum. sanguinē meū fudi. aiām meā posui. vt p̄iungerem te mihi. z tu diuideris a me. Secūdo fuit cōgruentissim⁹ ad curandū morib⁹. cōgruitas aut̄ attendit̄ ex parte t̄pis. ex pte loci. ex pte modi. Primo ex parte t̄pis. q̄ Adam factus fuit z peccauit in mēse marcio. z feria sexta z hora sexta. z iō xpus pati voluit in marcio. quia in die qua fuit annūciatus fuit z passus. Item feria sexta z hora sexta. Scdo ex pte loci. qm̄ locus sue passionis tripliciter p̄siderat. s. aut cōmūis. aut

sp̄cialis. aut singularis. Locus cōis fuit terra promissionis. specialis caluarie locus. singularis crux. In loco aut̄ cōmuni prim⁹ homo fuit format⁹. quia in partibus illis iuxta damascū in agro damasceno d̄r fuisse format⁹. In loco speciali fuit sepultus. q̄ ibidem vbi xps̄ passus est. Adam d̄r fuisse sepultus. lz aut̄enticū nō sit. cū fm̄ lhiero. Adā in ebron mōte sepult⁹ fuerit. sic etiā Josue. xiiij. exp̄sse h̄r. In loco singulari fuit decept⁹. non q̄ in illo ligno in q̄ xps̄ passus ē adam fuit decept⁹. s. p̄ tanto d̄r. q̄ sicut adā decept⁹ fuit i ligno ita xps̄ passus fuit in ligno. In qdā tñ histo. ria grecoz d̄r q̄ in eodē. Tercio ex pte modi curadi. q̄ qdēmod⁹ fuit p̄ filia z p̄ria. Per similia. qm̄ sicut dicit Aug. in li. de doc. xp̄iana. p̄ feminā deceptus. p̄ feminā nat⁹. hō hominem. mortalis mortales. morte mortuos liberavit. Ambro. Ex terra v̄gine adam. Xps̄ ex v̄gine. Ille ad imaginē dei. hic imago dei p̄ mulierē stulticia. p̄ mulierē sapia. Nudus adam. nudus xps̄. mors p̄ arborē. vita p̄ crucem. in deserto adam. in deserto xps̄. Per p̄ria qm̄ prim⁹ hō fm̄ Greg. peccauerat p̄ supbiā inobedientiam z gulam. voluit enim assimilari deo p̄ scientie sublimitatē transgredi p̄cepti dei sblimitatē z gustare pomi suauitatē z qm̄ curatio h̄z fieri p̄ p̄riū. iō iste mod⁹ satisfaciendi p̄gruentissimus fuit. q̄ fuit p̄ hūiliatio. nem. diuine volūtatis impletionē z afflictionē. De his trib⁹ ad philip. ij. humiliavit semetip̄m q̄ ad primū fact⁹ obediēs q̄ ad scdm̄ vsq̄ ad mortē q̄ ad terciū. Tercio fuit efficacissim⁹ ad trahendū gen⁹ hūanū. Aliq̄ em̄ saluo libertatē arbitrio. magis ad amorē suū z fiduciā gen⁹ hūanū attrahē potuit. Qualiter aut̄ p̄ h̄ ad amorē nos attrahit. dicit Bern. Sup̄ oīa reddi te mihi amabilē bone ihu calix quē bibisti. op⁹ redemptionis nostre. Ibi omnino amorē nostrum facit vendicat totum tibi. hic est quod nostram deuotionem z blandius allicit. z iustus exigit. z forti⁹ stringit. z vehementius afficit. Etenim vbi te exinanisti. vbi te naturalibus radijs exuisti. ibi pietas magis emicuit. ibi caritas plus effulsi. ibi gratia amplius radiauit. Qualiter aut̄ tem ad fiduciam dicitur Roma. viij. qui etiā proprio filio suo non pepercit. sed pro nobis omnibus tradidit illum. quomodo non etiam omnia cum ille nobis donauit. De hoc etiā Bern. Quis non rapiatur ad spem impetradi fiduciam. qui ei⁹ attēdit corpis dispōnem videlicet caput inclinatu⁹ ad osculū. brachia extēsa ad amplexadū. manns perforatas ad largiendū. latus apertum ad diligendū

Indeas deo. Sic enim respondit deo. cum hoc duplicat. Quod de peccatoribus conuocatur. Quasi quoniam deus peccare cogat. Sed tantum modo quibusdam peccantibus misericordiam iudificationis sue non largiatur. et de hoc dicatur. obduvare. is quosdam peccantes quosdam quia non coram misericordia.

Non enim ubi corpus hōis hominis iaceat,
curvat deus

Sola enim dilectione De passione

ut
corum autem non misereantur, et
misericordiam non esse prebendam, dequitatem occultam
et ab eorum malis sanguibus remota signa iudicat. In se
vultu enim sunt iudicia eius, et inestigabiles, ut
corum autem non misereantur, et
misericordiam non esse prebendam, dequitatem occultam
et ab eorum malis sanguibus remota signa iudicat. In se
vultu enim sunt iudicia eius, et inestigabiles, ut

pedū affixionem ad nobiscū cōmanendū. z
corpis extensionē ad se totū nob impenden/
dū. Quarto fuit prudētissimus ad expu/
gandū humani generis inimicū. Job. xxvj.
prudētia ei p̄cussit sup̄bū. Et vlt. Nūquid
poteris capē leuiathan hamo? Xpus em̄ ha/
mū sue deitatis abscondērat s̄b esca humanita/
tis. z diabolus capē volēs esca carnis. capt⁹
est ab hamo deitatis. De hac prudēti capti/
one dicit Aug. Venit redēptor z vict⁹ est de/
ceptor. z quid fecit redēptor captiuatorī nro
terēdit mūscipulā. s. crucē suā. z posuit in eaz
esca sanguinē suū. ip̄e aut voluit fundere san/
guinē nō debitoris p̄p̄t quod recessit a debi/
torib⁹. Imōi aut debitu ap̄ls vocat cyrogra/
phū qd quidē xpus tulit z cruci affixit. De q
cyrographo dicit Aug. Eua pctm a diabolo
mutauit. cyrographū scripsit. fideiussorē de/
dit. z vsura posteritati creuit. Tūc em̄ a dia/
bolo pctm mutauit. qm̄ p̄ceptū dei sue p̄ui/
iussioni vlt suggestioni p̄sensit. cyrographum
scripsit. qm̄ manū ad pomū vetitū porrexit. si
deiussionē dedit qm̄ Adā pctō p̄sentire fecit.
z sic vsura peccati posteritati creuit. Contra
igit p̄tēntes hanc redēptionē q nos de ini/
mici p̄tate reduxit. Bern. exprobrādo dicit i/
p̄sona xpi. Popule me⁹ ait dñs. quid tibi fa/
cere potui. z non feci? quid cause ē q inimico
meo magis libet seruire q̄ mibi? nec ille crea/
uit vos s̄ nec paui. si parua hoc vidē in gra/
tis. nō ille hec ego redemi vos q̄ precio. non
vtriqz auro corruptibili vel argento. non sole
aut luna non saltem angeloz aliq. sed p̄prio
vos cruore redemi. Letez si neqz tam multi/
plici iure debitu a vobis ē elicere famulatu/
omissis oib⁹ mecu saltē ex denario diurno
cōuenite. Et qz in mortē xpm tradiderunt
iudas p̄ auariciā. iudei p̄ inuidiā. pylatus p̄
timorē. ideo videndū esset de pena a deo his
inflicta merito huius pcti. s̄ de pena z origie
iude inuenies in legēda scti mathie. de pena
z excidio iudeoz in legēda sancti Jacobi mi/
noris. De pena aut z origine pylati in qdam
historia licet apocrysa sic legi. Fuit quidam
rex noie Tyrus q̄ qndā puellā noie pilā filiā
cuiusdā molēdinarij noie Atus carnalit co/
gnouit. z de ea filium generauit. Pila aut ex
nomine suo z noie p̄ris sui qui dicebat Atus
vnū nomē p̄posuit. z nato puero imposuit ei
nomē pylatus. Lūqz aut pylatus tres ānos
h̄ret. ip̄m pyla ad regē trāsmisit. Habebat at
rex filiū de regina cōiuge sua. qui vere pilato
coetaneus videbat. isti dū annos discretōis
attigissent. sepius luctamine. pugne z funda
ad inuicē collidebāt. Sed regis legitim⁹ fili⁹

vt genere erat nobilior. sic in omni loco pila/
to inueniebat strennior. z in omni genere cer/
taminis aptior. ob hoc pylatus inuidie liuo/
re cōmotus. z felleo dolore stimulatus. frēm
suū latēter occidit. Quod rex audiens vehe/
menter doluit. z contione cōuocata qd de sce/
lerato z homicida faciendo sit filio requisit
Qui omēs reū mortis esse vnanimiter excla/
mauerūt. Rex aut ad se reuersus. iniquitatez
iniqtate noluit duplicare. s̄ ip̄m p̄ tributo qd
annuatim debebat romanis in obsidez misit
tū volēs innox⁹ eē ab occisione filij. tū a tri/
buto romanoz cupiēs liberari. Tūc em̄ t̄pis
erat rome filius regis fracie. quē similiter rex
miserat romā p̄ tributis. Huic pylatus asso/
ciatus ē. cū se ab eo moribus z industria prez/
celli videret. eū inuidie stimulis agitat⁹ oc/
cidit. Sed cū romani qd de eo faciendū esset
inquirerēt dixerūt. Ihc si supuixerit q̄ fratres
necauit. obsidē iugulauit. reipublice plimuz
vllis erit. z colla ferociū hostiū feror ip̄e do/
mabit. Dixerunt q̄ cū reus mortis habeat. in
ponthos insulā gētib⁹ illis q̄ nulluz patiunt
iudicē. iudex p̄ficiat. si forte eius neqcia ipo/
rū p̄tumacia edomet si nō qd meruit patiat.
Abissus igit pylatus ad gentē ferocē. z suo/
rū iudicū pempricē. nō inscius ad q̄s missus
sit z q̄pendula vite sue snia tacite rem p̄side/
rās. vitā fuare voluit. z gētez neqz ip̄e minis
z p̄missis supplicio z p̄cio penit⁹ subiugauit.
Qui igit tamdire gentis victor extitit. a pō/
thos insula pontius pylatus nomē accepit.
Iherodes aut hois illi⁹ industriaz vt audiuit
versutis eius congaudens. ip̄e versutus eū
ad se muneribus z internūcijs inuitauit z su/
per iudeam z hierusalem potestatem z vices
suam tradidit. Qui cum pecuniam innume/
rabilem congregasset. nesciēte herode romaz
adijz z infinitam pecuniam Tyberio impera/
tori obtulit. z ab eo sibi dari quod ab herode
tenebat muneribus impetrauit. Huiusmodi
causa facti sunt inimici Pylatus z Iherodes.
quoadusqz tempore passionis domini eum si/
bi recōciliauit eo q̄ dominū ad se misit. Alia
causa inimicitie assignatur i historia scolasti/
ca. Quidam em̄ se filium dei faciens multos
de galileis seduxerat. quos cū in garisim de/
duxisset vbi dixerat se ascensurum in celum.
supueniēs pylatus ip̄m cum omib⁹ occidit
timēs ne similiter iudeos seduceret. Ob hoc
facti sunt inimici. qz herodes p̄sidebat galile/
is. z vtraqz cā potuit eē vera. Lū pylat⁹ dñm
iudeis crucifigendum tradidisset. timens ta/
mē offensaz tyberij cesari. eo q̄ p̄denassz san/
guinē innocentem. quendam sibi familiarem

Quantus enim dñs qui summus pontifex
pontifex verus qz magister est
interna sui eruditione quod tenendum sit
ualeat inspirare i magna tamen
diffingatione mult doctores obseq
et h̄c q̄ docendi sunt i funda h̄militate

h̄militat
vero
ad capen
da fides
sacra
mentis
potestas
efficiant
tunc

quia per solam dilectionem ad vitam eternam
cadutam eternam pervenire possumus, sed opere servamus

Ihesu christi

Si hanc non uelbo tm

Fo. XLIX

236

pro sui excusatione. ad cesarē destinavit. In-
terea cū Tyberi⁹ morbo graui teneret nūcia-
tur eidē q̄ hierosolimis quidā medicus esset.
q̄ omnes morbos solo xbo curaret. nesciens q̄
eum pylatus z iudei occidissent. Dixit itaq̄
volusiano sibi priuato. Clade citius trās par-
tes marinas. dicesq̄ pylato vt hūc medicus
mibi mittat. q̄ mibi pristine sanitati restituat.
Cū autē ille ad pylatū venisset z mādātū im-
peratoris exposuisset eidē. territus pylat⁹. q̄
tuordecim dierū inducias postulauit. Infra
quod spaciū dū volusian⁹ q̄ndā matronam
q̄ fuerat familiaris ihesu noīe Cleronicā. vbi
nam xps ihesus inueniri posset. interrogasset
ait. Iheu dñs me⁹ z de⁹ me⁹ erat quē pylat⁹
p inuidiā traditū cōdemnauit z crucifigi pce-
pit. Tūc ille nimis dolēs. ait. Uehemēter do-
leo. q̄ quod mibi dñs me⁹ explere iusserat. nō
valeo. Cui Cleronica. Dñs me⁹ cū p̄dicādo
circuiret. z ego eius p̄stia nimis inuite care-
rem. volui mibi ipsius depingi imaginem vt
dū eius priuaret p̄stia. mibi saltē p̄staret so-
latiū imaginis sue figura. Cūq̄ lintheum pi-
ctori deferrem pingēdū. dñs mibi obuiavit.
z q̄ tenderē requisit. Cui cū vie causaz ape-
ruissem. a me petijt pannū z ipm mibi vene-
rabili sua facie reddidit insignitū. Imaginis
ergo hui⁹ aspectū si dñs tuus deuote intue-
bitur cōtinuo sanitatis bñficio potietur. Cui
ille. Est ne hmōi imago auro vel argēto ppa-
bilis. Cui illa. Nō. s̄ pio affectu deuotionis.
Tūc igit̄ p̄ficiscar z videndā cesari imagi-
nem deferā. z reuertar. Venit igit̄ volusian⁹
cū veronica romā dixitq̄ Tyberio impatori
Ihesum a te diu desideratū pylatus z iudei
iniuste morti tradiderūt. z p inuidiam crucis
patibulo affixerūt. Venit igit̄ matrona que-
dam mecū ipsius ihesu imaginē deferēs quaz
si deuote prospereris. mox sanitatis tue bñfi-
ciū obtinebis. Cesar igit̄ pannis sericis viāz
sterni fecit. z imaginē sibi p̄stari precepit. qui
mox vt eā fuit intuit⁹. sanitatē pristinā ē asse-
cutus. Pontius igit̄ pylat⁹ imperio cesaris
capit z romā pducit. Audiens cesar pylatū
romā aduenisse. nimio furore p̄ eū repletus.
eū ad se adduci fecit. Pylatus autē tunicam
dñi incōsutilē secū detulit quā indutā coram
impatore portauit. Atq̄ vt impator eum vi-
dit. oēm irā deposuit. z ei protin⁹ assurrexit.
nec sibi dure in aīlq̄ loqui p̄ualuit. Et q̄ in ei⁹
absentia videbat tam terribilis z ferus. nūc
in eius p̄stia inuenit q̄dammō māsuer⁹. Cū
q̄ eū licentiaissent. mox p̄ eū terribilit̄ excan-
descit. se miserū clamās q̄ ei furore sui pecto-
ris minime ostēdisset. Statimq̄ eū reuocari
fecit. iurās z cōtestās q̄ filius mortis est. nec

phas sit eū vine sup trā. Cui vt eū vidit cō-
tinuo eū salutauit z oēm animi ferocitatē ab-
iecit. Adirāt oēs. mirabat z ipse q̄ sic p̄ pyla-
tū dū abesset. excādesceret. z duz p̄s eēt. nil
ei aspere loq̄ possz. Tādē diuino nutu vt for-
te alicui⁹ xpiani suasu. ipm illa tunica expoli-
ari fecit. z p̄ illū pristinaz ai ferocitatē resum-
psit. Cūq̄ de h̄ ipator plimū miraret. dictū ē
sibi q̄ illa tunica fuisset dñi ihu. Tunc ipator
ipm i carcerē recipi iussit. donec sapientū p̄silio
deliberaret qd de eo fieri oporteret. Data ē i
pylatūz snia vt morte turpissima damnaret.
Audiēs hec pylat⁹ cultello pprio se necauit
z tali morte vitā finiuit. Cognita cesar morte
pylati dixit. Clere mortu⁹ ē morte turpissima
cui man⁹ ppria nō pepcit. Abole igit̄ ingēti
alligat z i tyberim flumiū imergit. Sp̄s xō
maligni z sordidi corpori maligno z sordido
p̄gaudētes. z nūc i aq̄s nūc in aere rapiētes.
mirabiles inūdatōes i aq̄s mouebāt. z fulgu-
ra. tēpestates. tonitrua z grādines i aere fri-
bili generabāt. ita vt cūcti tiorē horribili te-
nerent. Quapropt̄ rōani eū a tyberis fluuiū
extrahētes derisiois cā ipm viennā deporta-
uerūt z rodano fluuiū imerseūt. Clēna ei dñ q̄
si via gehēne. q̄ erat tūc loc⁹ maledictionis.
Uel poti⁹ dñ biēna eo q̄ vt dñ biēnio sit p̄stru-
cta. Sz ibi neq̄ sp̄s nō defueit. ibidē eadez
opantes. Ihoēs ḡ illi tantā infestatōez demo-
nū n̄ ferētes: vas illō maledictōis a se remo-
uerūt z illō sepeliēdū losanne citat̄ tritorio cō-
miserūt. Qui cū nimis p̄st̄ infestatōib⁹ gua-
rēt. ipm a se remouerūt. z i qdā puteo mōtib⁹
circūsepto imerseūt. vbi adhuc relatōe q̄run-
dā qdā diabolice machinatōes ebullire vidē-
tur. Ihucufz in p̄dicta historia apocrip̄ha le-
git̄. q̄ vtrū recitāda sint lectori iudicio relin-
q̄tur. Nota tñ q̄ i historia scolastica legit̄.
q̄ pylatus a iudeis accusatus est apud Tibe-
riū de violēta inocentū interfectione. z quia iu-
deis reclamantibus imagines gentiliū in tē-
plo ponebat. z quia pecuniā repositā in cor-
bonā in suos redigeret vsus. inde faciēs aq̄
ductum in domū suā z pro his omnibus de-
portatus est in exiliū lugduni vnde oriūduz
fuerat vt ibi in obprobriū gentis sue moreret̄
Potuit esse s̄ tamē illa historia cōtinet veritē
quia primo iam edictū dederat vt lugdu-
nū iam in exiliū deportaret. z q̄ ante reuer-
sionem volusiam ad impatorem ibi fuerat de-
portatus. Sed postmodū Tyberius audiēs
qualiter xpm occidisset. ipm de exilio educi.
z ad se romā adduci fecit. Eusebi⁹ autē z Be-
da in suis cronicis nō dicūt ipm in exiliū rele-
gatū. s̄ tñ q̄ in multis calamitatibus incidens
ppria manu se peremit.

Quoniam dicitur autem de peccatoribus tanquam de mis Quos ipse
non cogit. Similiter etiam ut in quorum misaretur
et dum conquaritur. Dñs
ad quod ad dñs gratiam
conquaritur. at sic in ferico dicitur

Quid uero sibi uult quod ante quam
ad leprosi ad sacerdotes uenirent
mundati sunt. forte illud preagnat
quod multi fide feruent. dum pro reccup
peranda animarum salute
de flores gaudios ex petarent

ad hoc dicitur quod mouet que uolunta
Quia cui mult. Subuenit et quem uult
Deus et quem uult. Cum et ille cui subuenit et
ille quem deservit. Ex aequo massa gnt peccatorum et quamuis
Debeant uterqz supplicium ab uno tandem exigitur alter donatur
Si hoc ergo mouet. Tu quis es qui respondeas Deo. Gen.

sed opere seruamus: scilicet ut diligamus Deum
et tota corpore et et tota anima
et ex omnibus uiribus
et ex tota mente. folio 319

Acto de festiuitati

bus q̄ occurrūt infra tps deuatiōis.
q̄ incepit ab adā z durauit vsqz ad moysen
q̄ tps rep̄stat ecclia a septuagesima vsqz ad
pascha. Seq̄tur uidere de festiuitatibus que
eueniūt infra tps recōciliatiōis. q̄ tps repre/
sentat ecclia a pascha vsqz ad octauā penthe
costes.

Resurrectio christi

tercia die a passione ipsius facta est.
Circa ip̄am resurrectionē dñicā septē p or
dinē sunt cōsiderāda. Primo q̄liē v̄x sit q̄ tri
bus dieb⁹ z trib⁹ noctibus i sepulcro iacuit.
z in die terciā resurrexit. Secūdo q̄re non sta
tim vt mortuus est resurrexit. s̄ vsqz in diem
terciū expectauit. Tercio qualiter resurrexit.
Quarto q̄re resurrectionē suā accelerauit
nec vsqz ad generalē resurrectionē distulit.
Quinto ppter quid resurrexit. Sexto resur
gēs quotiēs apparuit. Septimo q̄liē sanctos
patres qui erāt in limbo inde eduxit. z quid
ibi egit.

Circa primū notandū

q̄ x̄ps trib⁹ diebus z trib⁹ noctibus in sepul
cro fuisse dñ fm Aug. p synodochē. vt p̄ma
dies accipiat fm ptem sui extremā. secūda di
es fm se totā z pte sui integrā. terciā fm ptem
sui primā. z sic erūt tres dies. z quilibet horū
dierū suā noctē habuit pcedentem tñc em fm
Bedā mutat⁹ ē hic ordo z cursus diez ac no
ctiū. Antea em dies pcedebāt z noctes seque
bant. Post passionē autē hic ordo mutatus ē
ita q̄ noctes pcedūt z dies sequūtur. Et hoc
misterio congruit qm̄ hō primo de die gratie
cecidit in noctē culpe. p x̄pi autē passionē z re
surrectionē de noctē culpe rediit in diē grē.

Circa secundum sciē

dum ē q̄ ueniēs fuit vt nō statim qm̄ mortu
us fuit x̄ps resurgeret. s̄ vsqz in diē terciū ex
pectaret. ppter quinqz rōnes. Primo prop̄
significationē. vt. s̄. ex hoc significaret. q̄ lux
sue mortis curauit n̄fam duplā mortē. z ideo
vna die integra z duabus noctibus iacuit in
sepulcro. vt p diem intelligat lux sue mortis
p duas noctes n̄fa duplex mors. Et hanc rō
nem assignat glo. sup illud Lu. xxiij. oportu
it x̄pm pati zc. Secūdo ppter pbationē.
q̄ sicut in ore duoz vel triū testiu stat omne
xbū. sic in tribus diebus experitur quis omne
factū. z ideo vt mortē bñ pbaret. z se pbasse
ostēderet. tribus diebus iacere voluit i sepul

cro. Tercio ppter sue ptatis cōsionē. q̄ si sta
tim resurrexisset non videret ptatem h̄re po
nendi animā suā sic resurgendi. Et hec rō v̄
tangi. j. Corint. xv. sup illo qm̄ x̄ps mortu⁹ ē
p peccatis n̄ris fm scripturas. z q̄ sepult⁹ ē
z q̄ resurrexit terciā die fm scripturas. Idō
inquit de morte premitit vt sicut vera mors
cōdidit. ita vera resurrectio cōdidit. Quarto
ppter restauratiōē pfiguratiōē. h̄ac rōnē
assignat Petrus rauen. dicēs. Tres dies esse
voluit sue sepulture. q̄ in celo sunt restaura
tus. q̄ in terra repaturus. z que apud infe
ros redempturus. Quinto ppter triplicē
status iustoz rep̄tationē. h̄ac rōem assignat
brūs Greg. sup Ezehielē dicēs. Sexta feria
x̄ps passus ē. sabbato quieuit i sepulcro. dñi
co autē die surrexit a morte. Presens em vita
adhuc nobis sexta feria ē. quia i angustijs et
doloribus cruciamur. s̄ sabbato q̄si in sepul
cro q̄scimus. q̄ requiē aie post mortē inue
nimus. dñico autē die a cōditione octaua. cuz
corpore a morte resurgimus z i gloria anime
etiā cū carne gaudemus. Dolor ḡnos i sexta.
requies in septima. z gloria excipit in octaua
hec Gregorius.

Circa terciū. s. qua

liter resurrexit. Notandum q̄ primo surrexit
potenter. q̄ virtute pp̄ia. Joh. x. Potesta
tem habeo ponēdi aiām meā z itez sumendi
eā. Item Joh. ij. soluite templū hoc z in trib⁹
diebus zc. Secūdo feliciter. q̄ deposita omī
miseria. Math. xxvj. Post q̄ autē resurrexero
pcedam vos in galileā. Galilea interpretatur
trāsmigratio. x̄ps ḡ qm̄ resurrexit in galileā
pcessit. q̄ de miseria ad gl̄iam de corruptiōe
ad incorruptionem transiuit. Leo papa post
passionē x̄pi ruptis vinculis mortis. infirmi
tas in virtutē. mortalitas in eternitatē. cōtu
melia trāsiit in gl̄iam. Tercio vtilit q̄ capta
preda. Hierē. iij. Ascendit leo de cubili suo.
z predo gentiū se leuauit. Item Joh. xij. Eū
exaltatus fuero a terra aiām. s. educendo de
limbo. z corpus de sepulcro. oīa trahā ad me
ip̄m. Quarto mirabiliter. q̄ clauso sepulcro
remanente. sicut em clauso exiit m̄fis vtero
exiuit z ad discipulos ianuīs clausis itrauit.
sic nimirum exiit clauso sepulcro. inde exire
potuit. Tñ legi in historia scolastica q̄ cui
dam monacho sancti Laurētij extra muros
anno ab incarnatione dñi. Ab. cxj. mirati de
cingulo suo quo accinctus erat. insoluto z p
iecto añ illum. vox in aere facta ē. Sic potuit
x̄ps clauso p̄ire sepulcro. Quinto veracit
q̄ in corpe vero z pp̄io. Sex autē modis se

Doctores sanctos expeterant tanta preue
nientas Dei gratia sunt donati
ut antequam per baptisimū lauacrum
animæ anime. Iohannē deponerent
spiritus sanctu allapsa ab originalibus
peccatis. Eamque dari promeruerunt. pecca
tū. Decon
Ieprosi

Augustinus Sola enim caritas, uirtutes inchoat
uirtutes inchoat (caritas) Sola prouecit
Sola perficit. De resurrectione ut mento fol
Lebac. p. 173. Augustinus. Datum. est. ibunt. sancti de uirtute. p. 173.

Circa sextum. s. quoti

ens resurgens apparuerit. notandum est qd ipsa die
resurrectois apparuit qnqz vicibz. et alijs die/
sequentibz etia qnqz vicibz. Prio ei apparuit
marie magdalene. Jo. xx. Item Ath. vlti.
Surgens ihs mane pma sabbati apparuit pri
mo marie magdalene zc. q typū gerit penitē
tiū. Voluit aut pmo apparere marie magda
lene qnqz de causis. Prio qz ardētius dilige
bat. Lu. vii. Dimissa sūt ei pctā mltā zc. Se
cūdo ut ostēdet se mortuū p pctoribz. Ath. ix.
Nō ueni uocare uocare iustos zc. Tercio
qz meretrices pcedūt sapiētes in regno celoz
Ath. xxi. Amē dico uob qz meretrices z pu
blicani pcedēt uos in regno dei. Quarto ut si
cut mulier fuit nūcia mortis. ita esset nūcia vi
te fm glo. Quinto ut ubi abūderet dīctū sup
abūderet z gfa. sic dī ad Ro. v. Scōdo muli
eribz redeūtibz a monumēto qn dixit eis aue
te. q accessit z tenuit pedes ei. Ath. vlti.
Et typū gerit hūiliū quibus dñs apparet. tū
rōne sex. tū rōne asser. qz tenuit pedes ei.

Tercio apparuit Symoni s ubi aut qn ne
scit. nisi forte qn redibat a monumēto cū iohē.
potuit ei esse q Petr⁹ a iohē alicubi diuērit
z ibi dñs sibi apparuit. Lu. vlti. Vel forte qn
ad monumētū sol⁹ itrauit. sicut dīc i historia
scolastica. vel forte in cauea siue spelūca. Dī
ei in eadē historia. q qn xpz negauit fugit in
caueā. q mō dī gallicat. i q p tres dies fleuit
ex eo q xpm negauit z ibi xps sibi apparuit. z
eū pfortauit. Petr⁹ aut itēpretat obediens. z
gerit typum obedientiū. qz illis dñs apparet.

Quarto apparuit discipul eūtibz i emaus.
qd interpretat desiderii p filiū. z significat pau
peres xpi. q uolūt illd p filiū adimplē. Glade
z vēde oīa zc. Quinto apparuit discipul cō
gregat in vñū z significat religiosos cū fori
bus qnqz sensuū clausos. Joh. xx. he aperiti
ones ipsa die resurrectois facte sūt. z has rep
sentat sacerdos i missa qnquies sextēs ad po
pulū. s tertia versio est cū silētio. qz significat
tercia apparitiōē factā Petro q nescit ubi vlt
qn facta fuerit. Sexto apparuit. vii. die di
scipul pgregat pūte tho. q dixerat se non cre
dere nisi vidēt. z significat hesitantes in fide.
Joh. xx. Septio discipul piscatibz ioh. vlti.
z significat p dīcātes q sunt piscatores hoīm.

Octauo die discipul i mōte thabor. Ath. vi.
z significat pteplatiuos. Quia in p dīcto
mōte transfiguratus fuit. Nonō. xi. discipul
recubētibz in cenaclo. ubi incredulitatē eoz et
duriciā cordis exprobrauit. Ath. vlti. p qd
intelligū pctorē i vñdenario trāsgressiōis

ppositos. qd dñs aliqui uisitat misericordie.

Decio z vltio apparuit discipul existentibz
in mōte oliueti Luc. vlti. p qd significat mīst
cordes z mīe oleū diligētes. De h loco ascen
dit in celū: qz pietas ad oīa ualet. pmissionē
hñs vite q nūc est. z future. j. Thi. iiii. Sūt z
alie tres apparitiōes q referūt in ipsa die resur
rectois facte. s tñ h ex tex. nō habet. Pria q
apparuit Jacobo iusto. id est. Jacobo alphei
de q apparitiōe iuenies in legēda ipsi Jacobi
Alia q ipsa die apparuisse dī ioseph. sicut legi
tur in euāgelio Nicodemī: nā cū audissēt iu
dei q ioseph corp⁹ iesu a pylato petisset. z ipz
in monumēto suo posuisset. indignati aduersū
eū. ipsū cepērūt. z in qdā cubiculo diligēt clau
so z sigillato reclusērūt. post sabbatū eū occi
dere volētes. Et ecce iesus in ipsa nocte resur
rectois suspēsa domo a qttuor angul⁹ ad eū
itrauit z faciē ei⁹ extēdit: z osculū dedit. z in
de saluis sigillis eū educēs. i domū suā i aro
matia ipsū eduxit. Tercia est q an ceteros vir
ginī mīst apparuisse credit. licz h ab euāgelist
taceat. h rōne ecclā approbare videt q statim
ipsa die apud scām Athariā celebrat statioez.
Si em h iō nō credit. qz null⁹ euāgelista testa
tur. pñs est ut p⁹ resurrectiōez nunqz sibi appa
ruerit. qz ubi vel qn null⁹ euāgelista edisserit.
Sz absit ut talē mīem tal⁹ fili⁹ tali negligētia
dehonorauerit. Sz iō forsan h euāgeliste s bti
cuerūt. qz eoz fuit officiū solūmō resurrectois
testes iducē mīem aut ad testificandū p filio
iducere eos nō decuit. si ei xba extraneaz se
mīaz deliramēta uisa sūt. qñ nō magi mīez
p filiū amore crederēt delirare. h igit euāgeli
ste scribē noluerūt. s p cōstanti reliqrūt. De
buit ei matrē pñs letificare d resurrectiōe. quā
ampli⁹ ceteri pstat doluisse de morte. ne mīez
p tereat q sic alios p solari festiat. Hoc etiā am
bro. testat in li. de virgi. di. Uidit mat⁹ maria
resurrectiōez dñi z pma uidit z credidit. Uli
dit maria magdalēna qñs adhuc ista mira
ref. Seduli⁹ q agēs de xpi appitiōe sic dicit.
semp⁹ xgo manēs huius sensibus astans luce
palam dominus prius obrulit.

De septio aut et vltio

quē scī pñs q erāt i lybo xps eduxit. z qd
ibi egerit euāgelii apte nō explanauit. Aug.
tñ i qdā fmōe z nicod. in suo euāgelio aliqte
nush ondit. Aut ei scūs aug. Ath. xvi xps spi
ritū tradidit. vnita sue deitati aīa ad iferni p
fūda descēdit. Lūqz tenebraz tminū qñ qdā
dōdator splēdid⁹ ac tribil⁹ attigiss. aspiciētes
eū ipie ac tartaree legiōes trite. inq̄rere cepē
rūt: dicētes. Uñ est iste. tā fort. tā tribil⁹ vltā

ex eadem misericordia, excedat
ex eadem tamen consergione, quis enim dicent
opera Domini, ex eadem consergione, unum damnantis, alterum
alterum insignificantis, Liberum uoluntatis, arbitrium plurimum ualet.

Indge dwoiacz wko gaelie zli y dobrzy fol 73
Zas w tym boimianem kogoselie
sym Indge dwoiacz
Aa zli chag madoze gwaranto ser w
zab k thozym dobrzy

Nulli ergo iam. De ignorantia excusandi locus.
 locus conceditur. Nulli de impletis manda-
 tis. **Dei dominica** impossibilis. **Jo. h. li**
 ergo mentum velinquitur. Amen. Folio

splendidus. ita preclarus. Abundus ille qui nobis sub-
 ditus fuit. nunquam nobis tale mortuum misit. nunquam in-
 feris. talia munera destinauit. quod est iste qui sic
 itrepidus nros fines ingreditur. et non solum nostra sup-
 plicia non veretur. verumetiam alios de nostris viculis
 absoluit. Ecce ipsi qui sub nostris solebant suspirare
 tormentis insultant nobis de perceptioe salutis. et non
 solum iam nihil verentur sed etiam nobis minantur. Namque
 hic mortui sic superbiunt. non aliqui sic potuerunt leti-
 esse captiui. Ut quid hic iustus adducere voluisti. O
 princeps noster. prout leticia tua. in luctu conuersa sunt
 gaudia tua. Dum tu christus suspensis in ligno. igno-
 ras quanta dona sustinemus in inferno. Post istas
 crudelium voces infernalium. ad impiis dominis omnes
 ferrei fracti sunt vectes et ecce innumerabiles
 scilicet populi eius geibus puoluti. lacrimabili voce cla-
 mabant. adueisti fideptor modum adueisti quem de-
 siderantes quotidie expectabamus descendisti pro no-
 bis ad inferos. Noli nobis deesse cuius reuerfus
 fueris ad supos. Ascende domine ihesu inferno expo-
 liato et auctore mortis suis vinculis irretiato
 redde iam leticia mundo. Succurre inquisit. iam
 seuas extiguae penas. et miserando resolue ca-
 ptiuos. dum hic es absolue reos. dum descenderis
 defende tuos. hic Augustinus. In euangelio ait Nicodemus.
 legi quod Larin et Leui filij Simeonis senis
 cum christo resurrexerunt et anne et cayphe et nicode-
 mo et ioseph et gamalieli ab eis adiurati. que
 christus apostolus inferos gessit narrauerunt dei. Tu essemus
 cum omnibus prioribus nostris patriarchis in caligine tenebra-
 rum. subito factus est aureus solis color purpureus
 quod et regalis lux illustras super nos. statimque Ad-
 huc generis per exultauit dei. Lux ista auto-
 ris est lumis sepieni. qui nobis promissit mittere lumen
 coeternum suum. Et exclamauit Ysaia. Hec est
 lux prioris. filius dei sic dixit cum esse uiuus in ter-
 ris. populus qui ambulabat in tenebris. uidit lucem
 magnam. Tunc superuenit genitor noster symeon. et
 exultans dixit. Glorificate dominum quia ego christum in fa-
 tem natum in manibus suscepi in templo et compulsum
 spiritus sancto dixi. Nunc dimittis suum tuum domine secundum
 verbum tuum in pace etc. Post hoc superuenit quidam he-
 remi cultor et interrogat a nobis quod esset: dixit
 ego sum iohannes qui christum baptisauimus. et ante ipsum pare-
 uias eius primum in ipsum ostendi digito dei. Ecce agnus
 dei etc. et descendit nunciare uobis. quia in primo est christus
 visitare nos. Tunc seth dixit. Tu uisisti ad por-
 tas paradisi rogare dominum ut transmitteret mihi age-
 lum suum. ut daret mihi de oleo mie ut inungerem
 corpus prioris mei Ade cum esset infirmus. apparuit mi-
 hi Michael angelus dei dei. Noli laborare la-
 crimis orando propter oleum ligni mie. quia nullo modo
 poteris illo accipere. nisi quando completi fuerint quicunque
 nulla quingenti anni. Hec audientes omnes patriarche
 et prophete exultauerunt magna exultatione. Tunc

sathana princeps et dux mortis dixit ad inferum.
 Prepara te suscipe iesum. qui se gloriatur christum filium dei
 esse et homo est timens mortem dicens. Tristis est anima
 mea usque ad mortem et multos quos feci surdos sa-
 nauit. et claudos erexit. Rndit inferos dixit.
 Si potes es tu quis est homo ille ihs. qui timens
 mortem potentie tue aduersatur. Nam si dicit se timere
 mortem cape te uult: et uere tibi erit in sempiter-
 na secula. Qui sathana: ego illum temptaui. et populum
 aduersum illum excitaui. iam lanceam exacuimus. fel et
 acetum miscui. lignum crucis preparauimus. in primo est
 mors eius et perducam eum ad te. Qui inferus iuro te
 perdituras tuas et meas. ne perducas eum ad me.
 Ego ei cum audiuimus impiis ubi eius contremui. nec
 ipsum lazari potius potui. sed excuties se ut aquila
 super omnem agilitatem salies exiuit a nobis. Et cum
 hic loqueretur facta est vox ut tonitruum dicens. Tol-
 lite portas principes uias et eleuamini porte et-
 nales et introibit rex glorie. Ad hac uocem percurrere
 demones et ostia enea cum uectibus ferreis clausu-
 runt. Tunc dixit dauid. Non ego prophetisauimus di-
 cens. profiteantur domino mie etc. quia primum portas ere-
 as. et vectes ferreas perfregit etc. Facta est iterum
 vox magna dei. Tollite portas etc. Tunc dices inferus
 quod duabus uocibus exclamauerat. quasi ignorans dix-
 it. Quis est iste rex glorie. Qui dedit dominus fortis et
 potens dominus potens in populo ipse est rex glorie. Tunc
 rex glorie superuenit. et eternas tenebras illumstrauit.
 et extendens dominus manum: et tenens dexteram Ade et
 dixit. Pax tibi cum omnibus filiis iustis meis. Et
 ascendit dominus ab inferis. et omnes sancti fuerunt eius secuti.
 Dominus autem tenens manum Ade tradidit michaeli
 archangelo. et introduxit eos in paradysum. Quibus
 occurrerunt duo uiri vetusti dierum et interrogati
 sunt a sanctis. Qui estis vos qui nobiscum in inferis
 mortui non dum fuistis: et in paradiso corpe colloca-
 ti estis. Et rndit vnus ex eis. Ego sum enoch qui
 huc translatus sum. Hic autem est helias. qui huc curru
 igneo assumpsit: et adhuc mortem non gustauimus.
 sed in aduentu antixpi resursum sumus cum eo pre-
 parati. et ab eo occidendi. et per triduum et dimidi-
 um diem in nubibus assumendi. Et cum hoc diceret ecce
 superuenit alius uir portans in humeris crucis signum
 Qui interrogatus quod esset: dixit. Ego latro fui et
 cum iesu crucifixus fui. Et credidi ipsum esse creatorem
 et orauit dei. Memeto mei domine quando ueneris in re-
 gnum tuum. tunc dixit mihi. Amen dico tibi hodie
 mecum eris in paradiso. et dedit mihi istam crucis si-
 gnum dei. Hoc portans abula in paradysum. et si non di-
 miserit te ingredi agel custos paradisi. Unde il-
 li signum crucis et dices ad illum. Quia christus qui
 nunc crucifixus est. transmisit me. Et cum hoc fecisset et
 dixisset angelo statim aperiens introduxit me.
 et ad dexteram paradisi collocauit me. Tu hec
 carin et leui locuti fuisset subito transfigurati

238

Homo qui
 dum descendit
 de bar
 ab Heluza
 lem in Hiericho
 in Hiericho

quantum
 ad litteram
 et deo homi-
 nem ab
 Hieru galem
 in Hiericho
 descendisse
 in ual

ga Hieru
 galem
 in Montosis
 Hiericho uero
 ciuitas

in Campes-
 bus sita est
 sita est

atque ideo
 de Hieru
 galem
 in Hiericho
 non nisi
 descen-
 dendum
 perueni-
 tur

in foz ktoram Dobry, wiaue wyznawiam
 alie gyno tem n obzegnam rozni obzegnam rozni
 del nich sam. Eia Dobry mi ty wo sce
 le zowiamy. ktorzy nie ty lico wiaue wyznawiam

Impossibilitatis argumentum relinquatur
 Omnia enim leges et Evangelii precepta et arita
 tam communi sancti **De sancto Secundo** hanc iniquis sola
 hanc in sanguis sola in omnibus sola precepitur

peruenitur
 in quo itineve

Fervuntur
 latrones
 in quibus
 & cum
 speluncis
 ac foveis

Latitare
 adque
 subinde
 de transe
 unibus
 p'das agere
 p'cedas
 agere

Aliter
 Fertur
 iuxta litteram
 inter
 Herusalem
 et Hericho
 aallem
 fuisse precy
 guentibus
 p'mentium
 de preda
 fronibus

sunt: et apostoli videri sunt. Greg. q. nicen. v. aug.
 fm q. d. lib. 20. de h. eod. sic ait. L'ofesti eter:
 na nox iferoz xpo descēdēte respēdūt. mox
 ferruginci ianitores talia iter se ymbrosa silē:
 tia metu incubāte submurmurāt. Quis nāq;
 est iste terribil. et nimio splēdore chozuscans.
 Mūq; talē accepit nē tartar. Mūq; i nram ca
 uernā talē cuomuit mūd. Inuoloz est iste si
 debitor effractor est et destructor. non pctōz s;
 pdator. Judicē videm. non supplicē. venit pu
 gnare non succumbere. eripere non manere.

Secundus dicitur

quasi se condēs. i. honeste mox cōpo
 nens. Vel secundus dī q. si secū dās. i. obsecū/
 vans. i. mādatis dñi obtēperās. Vel secū d'
 quasi secū dux. fuit ei su' dux. q. rō sensualita
 ti bñ p'fuit. et ipm ad oē op' bonū p'duxit. Vel
 secundus dī respectu p'mi. Due ei sūt vie eūdi
 ad vitā. P'ia p' p'nie lamentū. Scōa p' marty
 riū. Iste autē martyr p'ciosus nō iuit solū p' pri
 mam sed etiam per secundam.

Secund' miles stre

nuus et athleta xpi egregi' martyr q. dñi glo
 riosus in ciuitate athen. martyrio coronat' est.
 Lui' gl'osa p'ntia p'dicta ciuitas illustrat': et eo
 velut singulari p'ono letat'. Hic a b'tō caloce
 ro q. a sapricio p'fecto in ciuitate athen. in car
 cere tenebat'. fidē xpi edoc' est. Lū i'gr b'tūs
 martian' in tridonēsi ciuitate detinere i' car
 cere saprici' illuc p'fisci voluit vt eū facēt im
 molare. Scōs autē tāq; cā solatiū secū est p'fē
 ctus. b. martianū vidē desiderās. Lū g' extra
 ciuitatē athensem fuisset. colūba sup secū dum
 descēdit. et capiti ei' infedit. Lui dixit saprici'
 Elide secū de quō dñi nri te amāt vt etiā aues
 celestes ad te visitandū trāsmittāt. Lū autē ad
 tanagrū fluuiū puenisset. vidit secū dus ange
 lū dñi sup aquā ambulātē. et sibi dicentē. Se
 cū de fidez habeas. et sic sup ydoloꝝ cultores
 ambulab. Lui saprici'. Frat' secū de deos au
 dio ad te loqntes. Lui secū d'. ambulem' ad
 desideria cordis nri. Lū vero ad burimā flu
 uī puenisset angel' sibi ibidē sibi apparuit. ei/
 q. dixit. Secū de credis in deū an forte dubi
 tas. Lui secū dus. L'redo veritatē passiōis ei'
 Lui saprici'. Quid est qd audio. Lū autē tri
 donā i'gredere' marcian' ad p'ceptū āgeli de
 carcere exiens secū do apparuit. ei q. dixit. In
 tra secū de viā veritatis. et p'gevt accipias pal
 mā fidei. Saprici' dixit. Quis est h' q. nob' q.
 si somniās loquī. Lui secū d'. Tibi somnum
 s' mibi admonitio et p'fortatio est. Post h' se
 cū d' modiolanū iuit faustini et ionitā qui in

carcere detinebant angel' dñi ad secundū ex
 ciuitatē adduxit et ab eis baptisma quadā nu
 be aquā p'bente suscepit. Et ecce subito colū
 ba de celo venit. corp' et sanguinē dñi deferēs.
 ea faustinoz ionite tribuit. Dedit autē faustin'
 corp' et sanguinē dñi secū do vt ad marcianū
 deferret. Rediēs i'gr secū d' cū iā nox esset et
 ad ripā padī venisset. angel' dñi frenū accipi/
 ens eq sup padū ipm trāsuēxit. et vsq; ad tri
 donā in carcerē ad marcianū eum i'troduxit.
 deditq; scōs marciāo mun' faustini et i'pe illō
 sumēs dixit. corp' et sanguis dñi mecū sit i' vi
 tā eternā. Tūc ad mādātū angeli scōs de car
 cere exiuit. et ad suū hospitium iuit. Post hoc
 marcian' capitalē s'niām excepit. Et secū d'
 corp' ei' rapiēs sepeliuit. Qd audiēs saprici'
 ipm ad se vocauit. ei q. dixit. Quātum video
 xpianū te esse p'fiteris. Lui scōs. Vere xpia
 nū p'fiteor me esse. cui saprici' malā mortē de
 sideras. Lui scōs. Illa tibi poti' debet. Lūq;
 sacrificare nollet iussit euz expoliari. Statiq;
 angel' dñi ibi affuit. et vestē sibi parauit. Tūc
 saprici' eū in eculeū suspensū tādiu torqri fe
 cit donec ei' brachia a suis compagib' solue
 rent. S; cū fuisset sanitati a dño restituit'. ius
 sit eū i' carcerē recludi. vbi dñi esset angel' dñi
 ad eū veit. ei q. dixit. Surge secū de seque me
 et ducā te ad creatore tuū tūc ipm vsq; in ciui
 tatē athen. p'duxit eū i' custodia vbi erat colo
 cerus. et saluator cū eo posuit. Quē vidēs se
 cū d' ad ei' pedes se p'iecit. Lui saluator. Mo
 li timē scōe. q. ego sū dñs de' tu'. q. te de oib'
 malis eripiā. Benedicēs q. eis ascēdit i' celum
 Abane i'gr saprici' ad carcerē misit. qui carce
 rem quidem signatum inuenerunt. Secun
 dum vero non inuenerunt. Pergēs autē sapri
 ci' de tridona ad ciuitatē athen. vt saltē calo
 cerū puniret. iussit vt p'dict' calocer' sibi p'sen
 tare. et ecce nūciauerūt sibi q. scōs cum calo
 cero esset. q. audito eos ad se adduci fecit. ei q;
 dixit. Qm dñi nri sciūt vos esse p'ceptores su
 os vos insimul mori volūt. Lū autē sacrificare
 nollet. picē cū resina liqri fecit. et sup eoz capi
 ta fūdi. et in os eoz iactari. Illi at h' tāq; aquā
 suauissimā cū magno desiderio bibebāt et vo
 ce clara dicebāt. Quā dulcia faucib' meis elo
 quia tua dñe. Tūc saprici' sup eos ddit s'niāz
 vt secū d' in ciuitate athen d'collaret calocer'
 vero albigariū mitteret. et ibidē puniret. Lū
 at. b. scōs decollat' fuisset. ecce angeli dñi cor
 p' ei' tulerūt. et ipm cū mltis laudib' et cantu se
 pulture dedēdēt. Passus est at. iij. kal. aplis

Alia egyptiaca que
 peccatrix appellat'. xlvij. annis in her

et forzy metylho viary wygnanin
 Szwanthos ei wygnanin: alia thez
 alie thez Szwanthos ei wygnanin: alia thez
 Szwanthos ei wygnanin: alia thez
 Szwanthos ei wygnanin: alia thez
 Szwanthos ei wygnanin: alia thez

remo, artissimā vitā duxit quā circa annū dñi
cdxx. tpe claudij intrauit. Quidā autē abbas
noīe zozimas dñi iordanē trāsisset z heremus
magnū pcurreret. si forte aliquē scitū p̄rem in
ueniret. vidit qñdā ambulātē nudo nigroq;
corpe. z ex incēdio solis exusto. h̄ autē erat ma
ria egyptiaca. Statimq; h̄ fugā arripuit z zoi
mas post eā: veloci⁹ currē cepit. Tunc ait illa
Abba zozima qđ me p̄sequis. Ignosce mihi
nō possū facie meā ad te cōuertē eo qđ mulier
sim z nuda. s̄ palliū tuū mihi porrige. vt pos
sim te sine verecūdia vidē. Qui se noīari au
diēs. stupefact⁹ palliū suū tribuit. z in terram
p̄strat⁹. vt se bñdicēt. rogauit. Lūi illa. Ad te
p̄at bñdictio magis spectat. quē sacerdotij di
gnitas exornat. Ille autē vt audiuit qđ nomen
et officiū ei⁹ sciret. ampli⁹ mirabā. z se bñdici
obnox⁹ p̄recabā. Tūc illa. Bñdicit⁹ deus re
dēptor aīaz nostraz. Lūq; illa extēsis mani
bus oraret vidit eā qñ vni⁹ cubiti mensurā ele
uari a trā. Tūc senex dubitare cepit. ne forte
spūs ellz. z fingendo orōem faceret. Lūi illa.
Satisficiat tibi de⁹: qui me peccatricē mulie
rē immundū spm̄ existimasti. Tūc zozimas il
lā per deū p̄iurauit vt cōditionē suā ei narra
re debēt. Lūi illa Ignosce mihi p̄at. qđ si tibi
statū meū narrauerō. velut a sp̄te terit⁹ fu
gies. z aures tue a s̄monib⁹ meis ptaminabū
tur z aera sordib⁹ polluet. Lūq; ille vehemēt
istaret dixit. Ego frat̄ in egypto nata suz. xij.
etatis mee āno. alexandriā veni. ibiq;. xvij. an
nis publice libidini mee subieci. z nulli vllate
nus me negaui. Lū autē hoīes regiōis illi⁹ pro
adorāda sc̄ta cruce hierosolimā ascēderēt. ro
gaui nautas vt me secū mitterēt p̄ficisci. Lūz
vero me de naulo requirerēt dixi. Nō habeo
fres aliō naulū. s̄ p̄ naulo habeat⁹ corp⁹ meū.
Sicq; sūpserūt me z corp⁹ meū nauli grā ha
buerūt. Lū autē hierosolimā puenissē. z p̄ ado
rāda cruce vsq; ad fores ecclē cū alijs deuenis
sem. sbito z insibilis repulsā patior. nec intus
itrare p̄mittor. Itēz autē atq; iterū pueni vsq;
ad limē ianue. z sbito iniuriā patiebar replie
Lū tñ om̄s libez haberēt aditū. nec aliqđ iue
nirēt ipedimentū. Rediens igit̄ ad me z cogi
tās. qđ h̄ mihi ob scelex meoz imanitatē acci
deret. pect⁹ meū cepi manib⁹ tundere. lacrias
amarissimas fūdē z a cordis itimo gūit suspi
rare. Respiciēs qđ vidi ibi imaginē b̄tē x̄ginis
marie. Tūc ip̄am lacriabilis exorare cepi. vt
petoz meoz veniā ipetraret: z ad adorādam
cruce sc̄tam me itrare p̄mittēt. p̄mittēs me se
culo abrenūciaturā. z de ceto caste māsūram.
Lūq; h̄ orassē z i noīe b̄tē virgis fiduciā rece
pissē. fores itēz ecclē adij z sine aliqđ ipedimē

to ecclām intraui. Lū autē sc̄tam cruce deuotif
sime adorassē quidā mihi tres nūmos tribuit
de quib⁹ tres panes emi. audiuiq; vocē dicētē
mihi. Si iordanē trāsieris salua eris. Jorda
nē igit̄ transiui z in h̄ desertū veni. vbi. xlvij.
ānis nullū penit⁹ hoīem vidēs māsī. Illi autē
tres panes qđ meū detuli. istar lapidis p̄ rē
pora durauerūt. z. xlvij. ānis mihi ex his co
medēdo suffecerūt. vestimēta autē mea iādu
dū putrefacta sūt. xvij. ānis in h̄ deserto a tē
tationib⁹ carnalib⁹ molestata fui. s̄ nūc p̄ dei
grāz om̄is vici. Ecce oīa opa mea tibi narraui
z rogo vt p̄ me ad deū p̄ces fūdas. Tūc senex
ad terraz p̄strat⁹ in famula sua dñm bñdixit.
Lūi illa. Obsecro te vt i die dñice cene ad ior
danē red eas. z corp⁹ dñicū tecū feras. ego ibi
dē tibi occurrā. z de manu tua corp⁹ sac̄rū su
scipiā. Nā a die qđ huc veni cōionē dñi nō ac
cepi. Rediēs igit̄ senex ad mōasteriū euoluto
āno dñi dies dñice cene appropinq̄ret tulit cor
pus dñicū z vsq; ad ripā iordanis veniēs. ex
alia pte ripe mulierē stāte p̄spexit. Que sup
aqs facto crucis signaclo iuit ad senē vsq; pue
nit. Quā videns senex obstupuit z ad pedes
ei⁹ humiliē se p̄strauit. Lūi illa. Elide ne fece
ris cū sacramēta dñica penes te habeas z sa
cerdotij dignitate resulgeas. s̄ obsecro vt se
qñti āno ad me p̄at redire digneris. Tūc illa
facto signo crucis super iordanis aquas iuit:
z heremi solitudinem petiuit. Senex vero ad
suum monasteriūz rediens sequenti anno ad
locum in quo primo secum locutus fuerat ve
nit. z eā ibidem expirasse repit. Qui lacriari
cepit. z ipsam tangere non p̄sumpsit. Dixitq;
intra se. Ego qđdem corpusculū sancte sepeli
re volebā: s̄ timeo ne h̄ sibi displiceat. Hec eo
cogitante. vidit iuxta caput suum litteras in
terra descriptas ita continentes. Sepeli zoi
ma marie corpusculum: redde terre puluerēz
suum z ora pro me ad dñm ad cuius preceptū
secunda die aprilis reliqui hoc seculum. Tūc
senex pro certo cognouit qđ mox vt dñi sacra
mentum accepit. z ad desertum redijt vitam
finiuit. Illudq; desertum quod zozimas per
xxx. dierum spacia vix ambulauit. illa in vna
hora pcurrit. z ad deū migravit. Lūq; senex
terrā foderet s̄ nequiret. vidit leonez ad seve
nientem mansuete dixitq; illi. Sancta h̄ mu
lier precepit sepeliri corpus suum et ego cum
sim senex. fodere non possū nec etiam aptum
habeo ferramentū. Tu qđ terrā fode. vt possi
mus eius corp⁹ sanctissimū sepelire. Tūc leo
cepit fodere. z aptam foueaz p̄parauit. Quo
pacto. leo vt agn⁹ māsuet⁹ abijt. z senex ad su
um monasteriū glorificās deum venit.

i iij

239
permaam
teum
desolation
inbus
et latroci
niss famosam
famosam
eo tempore
quo indecom
tribus
a deum
regno defe
cerant
3 Reg 12
adeque
inter
Roboam
et
Hiero boam
intestina
bella
urgabant

Situs autem
Hierich
huntingus
mirabilis
fulge
a locorum
scitis
asseritur

waspolek sym zenci, y zwan zani
okthorych powiedzianno z timot z
zma pan bog kthorzy sym rago
Ha mogam szie tag tudzie przez merake maki
domy iac

Servanda est ordine tenuerit
 Omnem profecto leges et Evangelium Summam
 quae ex hac pendet implebitur virtutes
De sancto **et** **Summam**
et **Summam** **et** **Summam**
et **Summam** **et** **Summam**

Ambrosi' dicitur ab

ambrosia q̄ est species valde redolēs et
 preciosa. Ip̄e em̄ ecclē valde preciosus extitit
 et in dictis et in factis suis valde redoleuit. Et
 dicitur ambrosi' ab ambrosia et syos qd̄ est deus q̄
 ambrosia dei. De nāq; per eū q̄si p̄ ambrosia vbi
 qd̄ redolet. fuit em̄ et est bon' odor xpi in oī lo-
 co. Vel dicitur ab ambrosia qd̄ est pars luminis et sy-
 os qd̄ est paruul'. qz pars in multoz filioz spi-
 rituali generatōe. lūinosus in sacre sc̄pture
 expositōe. et puulos in sua hūili p̄uersatione.
 Vel sicut dicit in glosario ambrosi' odor vel
 sapor xpi celestis. ambrosia esca angeloz am-
 brosiū celeste mellis fauū. fuit em̄ celestis odor
 p̄ odoriferā famā. sapor p̄ contemplationē in
 terrā. celeste mellis fauū per dulcē sc̄pturarū
 expositionē. Esca angelica p̄ glosā fruitionē.
 Eius vitaz scripsit paulinus nolanus episco-
 pus ad augustinum.

Ambrosius filius

ambrosij prefectorum rome. cū in cunabu-
 lis in atrio p̄torij esset positus et dormiret. exa-
 men apū subito adueniēs. faciē eius et os ita
 cōpleuit. vt q̄si in alueolū suū intraret parit' et
 exiret. Que postea euolātes in tantā aeris al-
 titudinē subleuātē sūt. vt humanis oculis mi-
 nime viderent. Quo pacto territ' pat' ait. Si
 vixeris infātil' iste. aliqd̄ magni erit. Postea
 cū adoleuissz. et videt matrē et sororē sacrā vir-
 ginē manus sacerdotib' osculari ipse ludens
 sorori dextrā offerebat. asserēs et sibi id ab eo
 fieri oportere. illa vero vt adolescentē et nesci-
 entē qd̄ dicit respuebat. Rome igitur litteris
 erudit' cū causas p̄torij splēdide poraret a va-
 letino ipatore ad regendā liguriā emiliāq;
 puinciā direct' est. Cūq; mediolanū venisset
 et ibidē eps tūc decesset. cōuenit ppl's vt sibi de
 ep̄o. p̄uideret. Sz cum in arrianos et catholi-
 cos de eligēdo ep̄o seditio nō modica oriret.
 illuc ambrosio. cā sedāde seditiōis prexit. et statū
 vox infātis isonuit. di. ambrosiū ep̄m. Cuius
 voci om̄s vnanimi' p̄senserūt ambrosiū ep̄m
 acclamātes. Quo illo cognito vt eos a se ter-
 roribus remoueret. ecclā exiēs. tribunal cō-
 scēdit. et p̄tra p̄suetudinē suā tormēta p̄sonis
 adhiberi iussit. Qd̄ cū facit ppl's nihilomin'
 acclamabat pctm̄ tuū sup nos. Tūc ille turba-
 tus domū rediit et p̄biam p̄fiteri voluit. Qd̄
 vt ne facit reuocat' est. publicas mulieres pu-
 blice ad se igredi fecit. vt his visis ab ei' electi-
 one pplm̄ reuocaret. Sz cū nec p̄ficet. s̄ semp
 pplm̄ pctm̄ tuū sup nos acclamare videt. fugā
 media nocte petiit. Cūq; ticiū p̄gere se puta-

ret. manē ad portā ciuitatis mediolanēs que
 romana dicitur. iuenit. Qui inuētus cū custo-
 diret a p̄plo. missa relatio est ad clemētissimū
 impatorē valētinianū. Qui sumo gaudio ac-
 cepit. qz iudices ad se directi ad sacerdotiū pe-
 terent. Letabatur ei p̄bus p̄fectus qz x̄bū suū
 fuerat in eo adimpletū. Dixerat em̄ cū p̄fici/
 fecit mādāta donaret vade age nō vt iudex
 s̄ vt ep̄s. P̄cedente relatōe iterū abscondit. sed
 inuēt' cū adhuc esset cathecumin' baptizāt. et
 vii. die in episcopālē cathedrā sublimāt. Cū
 aut post annos q̄tuor romā iussit. et soror sua
 sacra x̄go ei' dexterā oscularet. subidēs ait.
 ecce vt dicebā tibi. sacerdotis manū osculabe-
 ris. Cū aut in q̄ndā ciuitatem pro qdā ep̄o
 ordinādo iussit. et eius electiō iustina impa-
 trix et alij heretici p̄dicerēt. volentes vt aliq;
 de sua secta ordiaret. vna de arrianarū x̄gini-
 bus ipudētior ceteris. tribunal p̄scēdit. et bea-
 tū ambrosiū p̄ vestimētū app̄hedit. volēs ip̄s
 ad ptem mulier trahere. vt ab eis cesus de ec-
 clesia cū iniuria pelleret. Cui ambrosi' ait. Et
 si ego idign' sū tanto sacerdotio. tibi tamē nō
 cōuenit in qualēcūq; sacerdotē man' inijcere
 Vn timere debuisti iudiciū dei ne tibi aliqd̄
 p̄tingat. Qd̄ dictum erat' p̄firmavit. nam die
 alio mortuā ad sepulcruz vsq; deduxit. gram
 p̄ptumelia rependēs. Qd̄ factū om̄s valde
 p̄terrui. Post h̄ mediolanū reuersus. in nu-
 meras insidias a iustina impatrice ptulit. mu-
 nerib' et honorib' aduersus eū p̄plos excitāte
 Cū ḡ mlti eū in exiliū pellere niterent. vn' eo-
 rum ceteris infelicioz. intm̄ furoz excitatus
 est. vt iuxta ecclā domū sibi locaret. ac in ea
 q̄drigā patā h̄fet. qz pcurāte. Iustina facilius
 raptū ad exiliū deportaret. s̄ dei iudicio ipso
 die qz eū rapere arbitrabat. in eadē q̄driga de
 eadem domo in exiliū pulsus est. Cui tū am-
 brosi' reddēs bona p̄ malis. sumpt' et necessa-
 ria ministravit. Cātus et officiū in ecclā medi-
 olanē celebrari iustituit. Erāt et tunc t̄pis
 mediolani mlti a demōib' obsessi: qz se torq̄ri
 ab ambrosio magnis vocib' clamabāt. Iusti-
 na aut et mlti arrianoz cū insimul habitaret
 dicebāt ambrosiū pecunia hoies cōpare. qz se
 ab imūdis spiritib' vexari mētrent. et ab am-
 brosio dicerēt se torq̄ri. Tūc subito vn' ex illis
 arrianis qz astabat arrept' a demonio. in me-
 dio p̄siluit. atq; clamare cepit. Utinā sic tor-
 queant vt torq̄or qz nō credūt ambrosio. At il-
 li cōfusi in piscinā dimersū hoīem necauerūt.
 Quidā heretic' acerrim' disputator. et du-
 rus incōuertibilis ad fidē cū audiret ambro-
 siū p̄dicantē vidit āgelū ad aures ei' loq̄ntē
 verba que populo predicabat. quoviso fides

An Locum
 Suis asseritur
 Helvico

Fuit enim
 urbs illa
 angustar lunaris

angustar lunaris
 Haemigpharj
 Septempharj
 muro
 uallata

unde Luna
 nomen
 accepit

Nam Helvico
 Luna
 interpretatur
 Luna

mogam fne tabz ludze p̄fex merakie znaki
 znaki domyslac. et thorzy tho fym znaki
 et thorzy la thoy ludzy po bogny ch
 ludzy p̄fex gincbaraym

Augustinus Sola enim charitas uirtus inchoat
 Sola prouehit Sola perficit ut merito per hanc
 per beatitudinem **Ambrosio** *stam 83* **Jo. LIII**
 abunt sancti de uirtute in uirtutem Amen folio 319

240

quā psequabatur cepit defendere. Quidā aru-
 spex demones aduocabat. et ipsos ad nocendū
 ambrosio transmittabat. Freuerunt demones renūci-
 abāt. q. nō solū ad ipm. s. nec etiā ad fores do-
 mus sue appropinquare ualebāt qm ignis sepa-
 bilis oē illū edificiū cōmuniret. ut etiā lōge po-
 siti uiderent. Predictus uero aruspex cū a iudi-
 ce ppē qdā maleficia torqueret. clamabat apli-
 ab ambrosio se torq̄ri. Quidā demoniacum
 mediolanū ingrediente demō dimisit. egredie-
 tem iuasit. Interrogat de hō demō ait ambrosius
 se timē. Alii qdā nocte ei cubiculum adiit. ut
 gladio ipm necaret. p̄ce ac p̄cio a iustina idu-
 ctus. s. cū dextra gladiū eleuass. ut ipm p̄cu-
 teret. p̄tinuo aruit man⁹ eius. Quidā a de-
 monio arrept⁹ clamare cepit ab ambrosio se
 torq̄ri. Qui ambrosius. Obmutescē dyabole qz
 te nō torq̄t ambrosi⁹. s. tua inuidia. qz illuc hoies
 ascēdē p̄spici vñ tu turpiter corruisti. nā ambrosi⁹
 nescit islarī. ac ille statim obmutuit. Quadā
 vice cū b. ambro. p. ciuitatē pgeret. qdaz casu
 lapsus est. et i frā pstrat iacebat. qd vidēs alē
 ridere cepit. Qui ambro. Et tu q stas uide ne
 cadas quo dicto statim lapsum doluit suum
 qui riserit alienū. Quadaz etiam vice am-
 brosius ad palatiū macedonū magistri offici-
 orū. ut p qdam intercederet: venit. s. cū fores
 clausas inuenisset nec intrandi copiam habere
 potuiss. ait. et tu qdem uenies ad eccliam et nō
 clausis sed apertis ianuis ingredi nō ualebis
 Elapso aliquo tpe metuēs inimicos macedo-
 ni⁹ ad eccliam fugit. et patētib⁹ ianuis aditum
 reperire non potuit. Fuit etiā tante abstine-
 tie q. quotidie nisi in sabbato et die dñico et fe-
 stis p̄cipuis ieiunabat. Tante etiam largitatis
 erat. q. oia que habere poterat. ecclīis et pau-
 perib⁹ nil sibi retinens tribuebat. Tante com-
 passionis. ut cū aliq̄s lapsum suū sibi p̄steba-
 tur. sic amarissime flebat q. illū sibi flere cōpel-
 lebat. Tante humilitatis ac laboris ut libros
 quos dictabat propria manu scribebat. nisi
 cū infirmitate corporis grauaret. Tante autē
 pietatis et dulcedinis. ut cū alicuius sancti sa-
 cerdotis uel epi sibi obitus nunciaret. sic ama-
 rissime flebat ut uix solari ualeret. Cū autē
 interrogaretur cur viros sanctos qui ad gl̄iam
 p̄fiscerent sic fletet aiebat. Ne putetis me
 flere q. recesserint. s. qz me p̄cesserint. et qz diffi-
 cile inuenitur qui tam dignus eius officio ha-
 beat. Tante etiā p̄stantie et fortitudinis q.
 impatoris uel principii uicia non palpabat.
 s. eos uoce libera p̄stantissime arguebat. Cū
 quidam uir quoddā flagitiū ppetrass. et corā
 eo adduct⁹ fuisset. dixit ambrosius. optet illū
 tradī sathanē in interitū carnis. ne talia dein-

ceps audeat ppetrare. quē eodem momento
 cū adhuc fmo esset in ore ei⁹. spūs immūdus
 discerpere cepit. Quadā uice: ut aiunt. cū
 b. ambrosi⁹ romā pgeret. et in quadā uilla tu-
 scie apud qndam hoīem nimīū locupletē ho-
 spitatus fuisset. illum hominē super stat u suo
 solite requisiuit. Qui ille r̄didit. Status me⁹
 dñe sēp felix extitit et gl̄osus. Ecce ei diuitiis
 infinitis abundo. Fuos et famlas q̄plures ha-
 beo copiosa filioz et nepotū turbā possideo. et
 omia sēp ad vota habui. nec vnq̄ mihi ali-
 quid aduersum accidit. uel qd p̄tristaret: eue-
 nit. Qd audiēs ambrosius uehemēter obstu-
 puit. et his q erāt secū in comitatu dixit. Sur-
 gite qnto citius fugiam⁹ qz dñs nō est in loco
 isto. Festinate filiū festinate. nec in fugiendo
 moram facite: ne nos hic diuina ultio appre-
 hendat. et in p̄ctis illorum pariter nos inuol-
 uat. cū ergo fugerēt et aliquātulū p̄cessissent.
 subito se terra aperuit. et hoīem illū cū vniuer-
 sis qui ad illū p̄tinebant ita absorbuit ut nul-
 lū inde uestigium remanēt. qd cernens ambro-
 si⁹ dixit. Ecce fies q. misericorditer de⁹ par-
 cit. cū hic aduersa tribuit. et q. se uere irascitur
 cū sp. p̄spera elargit. In eodē autē loco. fouea
 quedā profundissima remansisse dī. que vsq̄
 hodie in hui⁹ facti testimoniū p̄seuerat. Cum
 autē ambrosi⁹ radicem omnīū maloz auariciā
 magis ac magis in hominibus crescere cerne-
 ret. et maxime in his qui erant in potestatib⁹
 p̄stituti. apud quos oia p̄cio vendebant. nec
 nō et in his qui erāt sacris misterijs deputati.
 uehemēter ingemuit. et se de huius seculi erū-
 na liberari instāt⁹ exorauit. Qd cū se id ob-
 tinuisse gauderet. reuelauit fratribus q. vsq̄
 ad resurrectionē dominicā eoz eis esset. Ante
 x̄o paucos dies. q. lectulo detineret cū. xliij.
 ps. cū notario dictaret. subito ip̄o uidente no-
 tario i modū scuti breuis ignis caput ei⁹ ope-
 ruit. atq. paulatim p os ei⁹ tanq̄ in domū ha-
 bitatorū itrauit. Tunc facies eius tanq̄ nix ef-
 fecta est s. postmodū ad suā speciē reuerfa est
 Ip̄o igit die scribēdi et dictandi finē fecit. nec
 ipm psalmū explere potuit. post paucos igit
 dies infirmitate corporis laborare cedit. Tunc
 comes ytalie cū mediolani esset. nobiles p̄uo-
 cauit dicens. q. tanto uiro recedēte piculo eēt
 ne ytalie interitus immineret. Rogauitq. ut
 ad uir dei accederent rogantes ut sibi adhuc
 spaciū uiuēdi vno anno a dño ipetraret. Qd
 ille uel ab illis audiuit. respōdit. Non ita inter-
 vos uixi ut me uiuere pudeat nec mori timeo
 cum bonū dñm habeamus. Eo tpe q̄tinuo
 ei⁹ dyaconi inuicē conuenerūt tractantes in-
 ter se. quis post eius obitum bonus esset eps

quod ex hac
 pendet
 Beati oculi
 qui uident
 quod uos uidetis
 Dñica xliij
 post pentecost.

Infundens
 autem oleum
 et uinum

Uinum flagis
 infusum
 mouet

Oleum uero
 tenet
 et mollet

per uinum
 autem
 aggraua

et accerba
 tunc et
 accipitur
 per oleum
 uero tenet
 et blanda
 curatio
 designatur

Italia per uine tango medice memogam i iij
pratho mentam rozumie
36 by other 3631 me widomen kosciola
36a uicet naff pan christus mal mome
Mathae 18

1

Sicut ergo virgo deformis et debilis sine
sine causa. sic componit: sicut tunc peccat
tores sine causa se preparabunt

De sancto Ambrosio

Designatur
vinum enim
putridas
carnes
resceat
Est quodam
modo:
vinum infudit
infundit
Cum peccan-
tes et
non peniten-
tes
penarum
generitate
perterriti
dicens
matth. 3
omnis
arbor
quæ non fa-
cit fructu
etiam bonum
excidetur
et ignem
mittetur
oleum
nichilo
minus
infundit

Lū ergo a loco in q̄ vir dei ambro. iactabat lō
ge essent et simpliciāz ita silenti noīasset vt
vix iuicē se audirēt ille ab eis lōge posī^{ter} ter-
cio exclamauit senex. sed bonus. Quod audi-
entes territi fugerūt et non nisi illuz post eius
obitū elegerunt. In loco aut in quo iactabat
vidit iesū ad se venientē et sibi vultu alacri ar-
ridentē. **H**onorat^{vero} eps vercellēs q̄ bti
Ambrosij obitū expectabat cū se sopori dedis-
set. vocē se tercio clamātis audiuit. Surge qz
modo est recessurus. Qui p̄surgēs mediola-
nū p̄citū venit. et ei dñici corpis sacm dedit
Aborq̄ ille manⁱⁿ modū cruci expādit vyl-
timū spm̄ in dñba orōnis efflauit. Floruit aut
circa annū dñi. ccc. lxx. Lū aut in nocte pasce
corp^{et} ad ecclām fuissz delatū. plimi infātes
baptizati eū viderūt. ita vt aliq̄ eū sedentē in
cathedra in tribunali dicerēt. Alij ascendēte
digito suis parētib⁹ demonstrarēt. nōnulli xō
stellā sup corp⁹ eius si vidē narrarēt. Quidā
p̄sbyr⁹ cū in cōuiuio cuz mltis alijs esset et sctō
ābro. detrahēre cepisset. eū cōtinuē diuina pla-
ga p̄tulit et de cōuiuio ad lectū duc⁹ vitā fini-
uit. **I**n vrbē carthaginēsi. cū tres epi simul
cōuiuarent: et vnus eorū b. ambro. detraxisset.
relatū est qd illi p̄sbytero q̄ sibi detraxerat ac-
cidisset. Qd cū ille vilipenderet subito letale
vulnus accepit. et extremū cōtinuō diē clausit
Motandū q̄ b. ambro. in multis commen-
dabilis fuisse videtur. P̄mo in liberalitate. qz
omnia que habebat paup̄ez erāt. Un̄ refert
de seip̄o. q̄ impatori petenti basilicā sic respō-
dit et habet in canone puenior. xxiij. q. viij. si
a me petēt qd meū eēt. i. fundū meū. argentū
meū et huiusmodi meū non refragarer quāq̄
oīa que mea sūt paup̄ez sint. **S**cdo in iudi-
cie puritate. fuit ei virgo. Un̄ refert hiero. eū
dixisse d̄ginitatē non solū efferim⁹ s̄ suamus.
Tercio in fidei firmitate. vñ dixit. cū impa-
tor peteret basilicā et est in eodē ca. pus est vt
aiam mibi q̄ fidē auferat. **Q**uarto in mar-
tyrij auiditate. Un̄ legīt in epistola sua de ba-
silica nō tradēda q̄ preposit⁹ valētinianū am-
bro. mandauit: di. Tu p̄temnis valētinianū
caput tibi tollo. Lūi ambro. De⁹ p̄mittat tibi
vt facias q̄ minaris. atq̄ vt iñā deus auertat
eos. ab ecclesia in me aut omnia tela sua con-
uertant. et meo sanguine sūm suaz expleant.
Quinto in orationis cōstātia. Unde dicit
de eo vt habetur in libro. xj. historie eccl. Am-
brosius aduersuz regine furorem nō se manu
defensabat aut telo sed ieiunijs et cōtinuatis
vigilijs. sub altare positus per obsecrationes
defensorem sibi atq̄ ecclesie deum parabat.
Sexto in lacrimarum abundantia. habuit

enim tria genera lacrimarū. scilicet lacrimas
compunctionis pro aliorum culpis. Un̄ dicit
paulinus de eo in legenda. q̄ cum aliquis la-
psus sibi confitebatur. sic amarissime flebat
q̄ illum flere similiter cōpellebat. Lacrimas de
uotiōis p̄ eternis desiderijs. Un̄ supra dictū
est a paulino. q̄ cū interrogabāt cur sanctos q̄
moriebant sic flecter. Respondit. ne me pute-
tis flere q̄ decesserūt. sed q̄ me ad glām p̄re-
cesserūt. Lacrimas cōpassiōis p̄ aliorū iurijs
Un̄ ip̄e dicit de se. et est in decreto i supiori ca.
aduersus milites gothos lacrimę mee arma sūt
mea. talia ei munimēta sacerdotis sunt aliter
nec debeo nec possum resistere. **S**eptio in
forti p̄stantia. cui⁹ p̄stantia maxie in trib⁹ ap-
paret. P̄mo in defensione catholice veritatis
vñ dñi in li. xj. eccl. historie. q̄ Iustina mater
valentiniani impatoris arriano herefēos alij
na p̄turbare cepit ecclāz statū cōminari sacer-
dotib⁹ depulsiōes et exilia. nisi arminēses cō-
cilij decreta reuocarēt. quo bello ecclē muruz
ac turrim validissimaz pulsabat ambrosium.
In eius q̄ p̄fatione sic de eo cātatur. tanta
ambrosium virtute p̄stantie solidasti tāto mu-
nere celitus decorasti. vt per eū exclusa torq̄-
renē demonia arrianorū impietas propulsa ta-
besceret: ac seculariū principū colla tuo iugo
subacta redderēt hūilia. Scdo i tuitiōe ecclē
sacristice libertatis. vñ cum imperator auferre
vellet quandā basilicam opposuit se Ambro.
Impatorem: sicut ip̄e testat. et est in p̄allega-
to decreto. xxiij. q. viij. **L**ouenior ip̄e a comi-
tib⁹ vt p̄ me basilice fieret matura traditio: di-
centibus impatore iussisse iure suo tradi debē
R̄sidi. Si matrimonium petit inuadite. si cor-
pus occurrā vultis in vicula rape. vultis in
mortem volūtatis est mibi. **M**ota ego me val-
labo circūfusione populorū nec altaria tene-
bo vitā obsecrās. sed pro altaribus grati⁹ im-
molabor. mādāt tradē basilicā. vigemur ita:
q̄ p̄ceptis regalib⁹. s̄ p̄firmamur sc̄pture ser-
monib⁹ q̄ r̄ndit. Tanq̄ vna ex insipientibus
locuta es. **N**oli grauare te ip̄ator vt putes in
ea q̄ diuina sūt ius habere. Ad impatore pal-
lacia p̄tinet ad sacerdotes ecclē. **S**cūs na-
both vineā suo p̄po cruore d̄sedit. si ille vineā
suam nō tradidit nos tradem⁹ xpi ecclām tri-
butum cesaris est nō neget. ecclia dei est. et sa-
ri vtiq̄ nō donec si de me aliqd compelleret.
aut posceret aut fūd⁹ aut dom⁹ aut aurū aut
argētū id q̄ iuris mei essz libent⁹ offerre. **T**em-
plo dei nihil possum decerpe: nec detrahē cū
illud custodiendū nō decerpēdū acceperim.
Tercio in obiurgatione vicij et omnis iniqui-
tatis. Unde legitur in hystoria tripartita et in

mial mowic kedy nas dokozuola
odeglal y rema p̄p̄stlu gnyumi byc
voz skazal bo kiedy on est magna
lomy kthos zapewne nie dze moze

De sancto Georgio vlt. aspicave Fo. LIII

tores facit nō sacerdotes. Cui ipator p̄nūus
obediuit. Cū ḡ cōstantinopolim reuerſus. eſſe
cācellos ſtare. mādauit eidē ēps vt intraret.
Et ille ait. Uix diſce potui q̄ d̄ra impatoris ⁊
ſacerdotis. Uix ei x̄itati iueni m̄gr̄m. ābroſiū
nāq; ſolū noui vocari pōtifiē. ¶ Octauo in
ſana doctrina. Eius nāq; doctrina h̄z altā p̄fū
ditatez. Uñ hiero. in li. de. xij. doct. Ambro.
ſup p̄fundoz p̄uina rap̄ ⁊ aeris volucer q̄/
diu in p̄fundū igrediſ fructū de alto cape vi.
deſ firmā ſoliditatē. hiero. ibidez. Eius om̄s
ſn̄ie. fidei ⁊ ecclē ⁊ oīm x̄tutū firme ſūt colūne
Elegātē x̄tutū venuſtatē. Aug. i li. de nuptijs
⁊ p̄tinētia. Pelagi⁹ hereſiarcha ſic laudat am
bro. vt dicat. b. ambroſius ēpo. i cui⁹ p̄cipue li
bris romana lucet fides. q̄ ſcriptoz iter latioſ
flos q̄dā emicuit. ⁊ ſubdit Aug. Cui⁹ fidem et
puriffimū in ſc̄pturis ſenſū. ne inimic⁹ q̄ dani
auſus eſt rephēdē. Abagnā autoritatem. qz
antiq̄ doctores ſic aug. vba ſua p̄ magna au
toritate habebāt. Uñ reſert aug. ad ianuariū
q̄ cū maſ ei⁹ mirata fuiſſz. cur mediolani ſab
bato nō ieiunareſ. ⁊ de h̄ augu. ābro. itrogaiſſz
ait amb. Cū v̄eiaz romā ieiuno ſabbto. Sic ⁊
tu ad quā forte ecclāz veneris ei⁹ morā ſua. ſi
cuiq; nō īdevis ſcādalum eſſe. nec quēq; tibi.
Et ſubdit aug. Ego ſ hac ſn̄ia etiā atq; etiā
cogitās ita ſemp habui tāq; eā de celeſti ora
culo acceperim. ¶ Elita ⁊ paſſio tiburcij ⁊ va
leriani in paſſione ſante cecilię continetur.

geos quod est terra, et orge qđ est co-
lere, qđi colens terram, i. carnē suā. Aug. au-
tem in libro de trinitate dicit. qđ bona terra est
in altitudine montiū. temperamēto collium
planicie cāpoz. P̄ia ei ē bōa ad virētes her-
bas. Scōa ad vineas. Tercia ad fruges. Sic
btūs georgi⁹ fuit alt⁹ despiciēdo iferiora, et iō
habuit virorem vel viriditatē puritatis. Tē-
perat⁹ p discretionem. et iō habuit vinū inter/
ne iocunditatis. Plan⁹ per humilitatem: et iō
ptulit fruges bōe opatōis. Ul⁹ dī a gerar qđ
est sacrū. et gyon quod est arena. qđi sacra are-
na. Fuit em arena. qđ pōderosus mox gūita-
te. minut⁹ hūilitate. et siccus a carnali volup-
tate. Ul⁹ dī a gear quod est sacruz et gyon qđ
est luctatio. quasi sacer luctator. quia luctat⁹
est cum dracone et carnifice. Uel georgius dī
citur a gero quod est peregrin⁹ et gir p̄ciosus et
vs cōsiliator. Ipse enim fuit peregrinus in
contēptu mūdi. p̄ciosus in corona martyrii
et cōsiliator in p̄dicatiōe regni. Et legēda in
scpturas apocriphas ī nicerno cōcilio cōnu-

moze doktorego by sie porozumiale
verhac, y ktorago by rozstraz
nia poszluznym bycz mial
Dobra chady y zle kogol w sobie
zamyka niezy

palmis illam
agite
appropinq
quabit enim
regnum
celi novum

folio 32
tak ze tak
wyznawam
tym ze oby
czajem
iz bismu pi
prawdziwi
bycz mem o
czaj m
ktoryz nie sm
pozwiencem
od autobi
skupow
zluźnie
y wiedznie
zestawno wo
miesi
tak ze tym
obyczajem
nemym
zuprawdzi
we kapłani
naktor
biskup
renka
zluźnie
nie jest
włogo na
atbo zechory
od biskupow
zwotek an
zandem
zobserwacji
obranij y

meratur. ex eo qd eius martyrium certam rela-
tionem non habet. Nam in kalendario bede
dicit. qd sit passus in pſida ciuitate diospoli.
Alubi legit qd quiescit in ciuitate diospoli q
pus libda vocabat. z est iux Jopen. Alubi le-
git qd passus sit sub dyocleciano z maximia/
no ipatorib. Alubi qd sub dyocleciano ipatore
plaz pſitib. lxx. regib. ipſi sui. hie aut qd sub
daciono pſide. ipantib. dyoclecao z maxiano

Georgius tribunus

genere capadox. puenit qdaz vice in
puincia libie in ciuitate qd ſilena. iux quaz
ciuitate erat stagnu iſtar maris. i qd draco pe-
ſifer latitabat. qd sepe pplm p se armatu in fu-
gam puerterat. Flatusq suo ad muros ciuita-
tis accedens. omſ iſciebat. Quapropt copul-
ſi ciues duas oues qd die sibi dabat vt ei fu-
rozē ſedarēt. Alioqn sic muros ciuitatis iua-
debat. z aerem iſciebat qd plurimi interibāt.
Lū g iā oues pene oſicerēt maxie cū harū co-
piā hſe nō poſſēt into cōſilio ouē cū adiucto
hoie tribuebāt. Lū iſg ſorte oim filij z filie ho-
minū darēt z ſors neminē exciperet. z iaz pene
omſ filij z filie ppli eſſēt pſūpti. qdā vice filia
regis vnica ſorte eſt dephensa. et draconi ad-
iudicata. Tūc rex pſiſtar ait. Tollite aurū z
argentū z dimidiū regni mei. z filiā meā mihi
dimittite ne talit moriaſ. cui ppli cū furore rñ-
dit. Tu o rex h edictū feciſti. z nūc omſ pueri
nſi mortui ſunt. z tu vis filiā tuā ſaluare. Niſi
in filia tua cōpleueris qd i alijs ordiaſti: ſuc-
cendem. ter domū tuā. Qd rex audiēs cepit
filiā ſuā flere dicēs. heu me filia mea dulciſſi-
ma. qd de te faciā aut qd dicā. qn pl videbo
nuptias tuas. Et puerſus ad pplm dixit. oro
vt iducias octo dierū lugēdi mihi filiā tribu-
atis. Qd cū ppli admiſſet. in fine octo diez
reuerſus ppli cū furore dicēs. Quare pdis
pplm pſi filiā tuā. En omſ eſſlatu draconis
morimur. Tūc rex vidēs qd nō poſſz filiā libe-
rare. induit eā veſtib. regalib. z āplexat eāz
cum lacrimis dixit. heu me filia mea dulciſſi-
ma. de te filios in regali gremio nutrire crede-
bā. z nūc vadis vt a dracone deuoreris. heu
me filia mea dulciſſima ſpabā ad tuas nupti-
as pncipes inuitare. Palatiū margaritis or-
nare. tympana z organa audire. z tūc vadis
vt a dracone deuoreris z deoſculās dimiſit eā
dicēs. Utinā filia mea ego aſi te mortu eſſez
q te ſic amiſiſſe. Tūc illa pcidit ad pedes pa-
tris. petēs ab eo bñdictōez ſuā. Quā cū pat-
cū lacrimis bñdixiſz ad lacū pceſſit. Quam
btis georgi. caſu ide trāſiēs vt ploratē vidit
eā qd hſet iſterrogauit. Et illa. Bone iuuenis

velociſ equū aſcēde z fuge. ne mecū parit mo-
riaris. Lūi georgi. Noli timere filia: ſ dic mi-
hi qd h pſtolariſ oi plebe expectante. Et illa
Et uideo bōe iuuenis magnifici cordis es tu
ſ cur mecū mori deſideras. fuge velociſ. Lūi
georgi. hinc ego nō diſcedā donec mihi qd
habeas itimaſ. Lū g totū ſibi expoſuiſz ait.
georgi. Filia noli timere: qz in xpi noie te iu-
uabo. Et illa. Bone miles mecū nō peas. ſuſ-
ficit ei ſi ſola peā. nā me liberare nō poſſes et
mecū pires. Dū h loqentē ecce draco veniēs
caput de lacu leuauit. Tūc puella tremefacta
dixit. fuge bōe dñe fuge velociſ. Tūc georgi.
equū aſcendēs. z cruce ſe muniēs draconez p
ſe venientes audact aggrediſ. z lanceā fortiſ
vibrās: z ſe deo cōmendās ipm gñit vulnera-
uit: z ad terrā deiecit. Dixitq puelle. Proſice
zonā tuā i collū draconis. nihil dubitās filia.
Qd cū feciſz. ſeqbaſ eā velut manſuetiſſim
canis. Lū g cū i ciuitatē ducēt. ppli h vidētes
p mōtes z foueas cepeſt fugē dicētes ve nob
qz iā omſ pibim. Tūc btis georgi. annuit
eis: dicēs. nolite timere. ad h ei me miſit dñs
de. ad vos vt a penis vos liberarē draconis
Tantūmō in xpm credite z vnusqſqz veſtrū
baptizeſ. z draconē iſtū occidā. Tūc rex om-
nes ppli baptizati ſūt. Btis aut georgi. eua-
gīnato gladio draconē occidit z ipm extra ci-
uitatē efferri pcepit. Tūc qttuor paria bouz
ipm in magnū campū foras duxerūt. Bapti-
zati aut ſunt in illa die viginti milia hoim ex-
ceptis puiliſ z mulierib. Rex aut in honore
btē marie z beati georgij ecclām mire magni-
tudis pſtruxit. De cui. altari ſōs viu. emanat
cui. por. oēs lāguidos ſanat. Rex vero iſini-
tā pecuniā beato georgio obtulit quā ille re-
cipere nolens pauperibus eam dari precepit
Tūc btis georgius regē qttuor breuiſ
iſtruxit. ſ. vt ecclāz dei curā haberet. ſacerdo-
tes honoraret. diuinū officiū diligēt audiret.
z ſp pauperū memor eſſet. oſculato rege inde
receſſit. In aliqb. tñ libri legi qd dū draco ad
deuorandū puellā pgeret. georgius ſe cruce
muniuit z draconē aggrediēs iſterfecit. Eo-
tpe ipantib. dyocleciano z maximiano ſub p-
ſide daciono. tāta pſecutio xpianoz fuit vt in-
fra vnū menſē decēſeptē milia martyrio coro-
narēt. vñ in tot tormētoz genera. multi xpi-
anoz deficiebāt. z ydol imolabāt. Qd vidēs
ſctūs georgius tactus dolore cordis intriſec
oia q hēbat diſpſit. militare z habitū abiecit.
xpiano z hitū iduit. z in mediū pſilēs exclā-
mauit: oēs dñi gētū demonia: dñs aut ſec ce-
los. Lūi pſes irat. dixit. Quā pſūptōe audeſ
deos nſos demonia appellare. Dic tamen vñ

Beati mundo
corde
quoniam
sp̄s dñi
uidebunt

Quam ergo
stulti sunt
qui dñm
num 1813
ex terriori
bus oculis
quaerunt

Quum corde
uideatur
sicut alibi
scriptum est
Sapientia
et in sim-
plicitate
cordis.
quod viderunt
illum

Hoc est enim
mundum cor
quod est
simplex
cor

Dobro y gle kogryol rogoiezyum y ka-
rako y pigmo s. y mſych Indzi pigma
pigma oſym Suralectwo dawaigym
a khamuc gno nalyzy

Tab. by dñia rednego Strefunka nadzien Zutra
 Trafilo mi gie 182 pzez kuerchow albo Emintar
 Iwuskiego Georgio KoSciola
 y Lync Wengizal namur lephce KoSciola

Fo. LV

242

quod est
 Simplex
 cor.

et quemad
 modum
 lumen hoc
 nec
 uideri
 non potest
 nisi
 oculis
 mundis

Ita nec
 Deus
 uideatur
 nisi
 dum illud
 sit
 quo uideri
 potest
 nec de Marty
 ribus folio
 306

Tunc enim
 exterrion
 homo
 intervionis
 hominis erit
 queta
 et inten
 meyata
 possessio

es tu: aut quo noie voceris? Lui georgius ait
 Georgius vocor ex nobili capadocuz, psapia
 orius. palestina vero xpo fauete deuici. s oia
 deserui vt fuisse possent liberi? deo celi. Lu aut
 ples eu ad se inclinare no posset. iussit eum in
 eculu leuari. z membratim corp eius vngu
 lis laniari. Appositis insup ad latera facibus.
 patetib viscerz in imis sale plagas ei fricare
 iussit. Eade nocte dñs cu ingenti lumie ei apa
 ruit: z ipm dulciter pfortauit. Lui melliflua
 visitatione z allocutioe sic confortatus est. vt
 pro nihilo doceret cruciatus. Elidens dacia
 nus q eu penis supare no posset. quedam ma
 gum accersuit ei q dixit. xpiani suis magic
 artibus tormeta ludificat z deoz nroz sacri
 cia puipeunt. Lui magus. Si artes ei supa
 re nequiuero capitis reus ero. Ipse igit male
 ficis suis iniectis z deoz suoz noibus inuo
 catis. venenu vino imiscuit: z scto georgio su
 mendu porrexit. Contra qd vir dei signu cruci
 edidit: hausto q eo nil lesiois sensit. Rursum
 magus pze forni venenu imiscuit: qd vir dei
 signo crucis edito sine leione aliq totu bibit.
 Quoviso mag? statim ad pedes ei cecidit. ve
 nia lamentabiliter petijt: z se xpianu fieri postula
 uit. Que mox iudex decollari fecit. Seqnti
 die iussit georgiu poni i rota: gladijs bis acu
 tis vndiqz circumspecta. Sz statim rota fragit. z
 georgi illesus penit inuenit. Tunc irat ples
 iussit eu i sartagine plubo liqfacto plena pici
 q facto signo crucis in ea itravit: s xute dei
 cepit i ea qsi i balneo refoueri. Qd vidēs da
 cian cogitauit eu emollire bladijs. que mi
 nis supare no potat vl tormetis. Dixitq illi.
 Elides fili georgi. qte masuetudis sut di no
 stri: q te blasphemu ta patiet sustinet. pati ni
 hilomin? si pueri volueris indulgere. Age q
 dilectissime fili qd hortor: vt supstitioe relicta
 dijs nris sacrifices: vt magnos ab ips z a no
 bis pleqris honores. Lui georgius subridēs
 ait. Ut qd a pncipio no magis mihi pfluasisti
 bladis fmonib? q tormetis. Ecce pat? su fa
 cere qd hortaris. Ihac dacia? pmissioe delu
 sus letus efficit. Iussitq sub voce pconis vt
 omis ad se pueniret. z georgiu tadiu relucta
 tem. tandē cedē z sacrificare videret. Ornata
 igit tota ciuitate p gaudio. cu georgi ydolo
 z templu sacrificatur itraret: z oēs ibidē gaudē
 tes astaret. flexis genib? dñm exorauit: vt tē
 plu cu ydolis sic oino destrueret qtuq ad sui
 laudē z ppli puerfione nihil de eo penit rema
 neret. Statimq ignis de celo descendēs. tēplu
 cuz dijs z sacerdotib? concremauit. terra q se
 aperies oēs eoz reliqas oglutiuuit. Ihic excla
 mat Ambro. in pfatōe: di. Georgi fidelissim?

miles xpi dñ xpianitatis pfectio silētio tegere
 tur. sol int xpcolas intrepid? dei filiu est con
 fessus. Lui z tantā fidei pstantiā grā diuina cō
 cessit. vt z tyrānice ptātis pcepta pteneret. et
 innumerabiliū nō formidaret tormeta penarū
 Q felix z iclit? dñi pliator: quē nō solū tpalis
 regni blāda nō pfluasit. pmissio: s persecutore
 deluso simulacroz ei? portēta i abyssū deiecit
 hec ambrosi. Ihoc audies dacia? georgium
 ad se adduci fec. ei q dixit. Que sunt malefi
 cia tua pessime hoim. q tñ facin? commisisti.
 Lui georgi. Ne credas rex sic esse. s mecu p
 ge z itez me imolare vide. Lui ille. Intelligo
 fraudē tuā. qz vis me facē absorberi. sic tēplū
 z deos meos absorberi fecisti. Lui georgius
 Dic mihi miser. Dñi tui q se iuuare nō potue
 runt. qūo te iuuabunt. Frat? rex nimis dixit
 alexandrie vxori sue. Deficiēs moriar. qz ab h
 hoie me supatū cerno. Lui illa. Tyrāne cru
 delis z carnifex. nūqd n dixi tibi sepi? ne xpi
 anis molest? esses: qz de eoz p ipis pugnaret
 Et nūc scias me velle fieri xpianā. Stupefa
 ct? rex ait. Iheu pch dolor. Ihūquid z tu es se
 ducta. Fecitqz eam p capillos suspendi: z fla
 gellis durissime cedi. Que dñ cederetur di
 xit georgio. Georgi lumen veritatis. q putas
 perueniā: nondū aqua baptismi renata. Lui
 Georgius. Ihil hesites filia. quia sanguis
 tui effusio baptismus tibi reputabitur z coro
 na. Tunc illa orans ad dominum emisit spiri
 tum. Ihuc attestatur Ambrosius in prefatio
 ne: dicens. Ob hoc z gentiū regina persarū.
 crudeli a viro dictata sententia. nondum bap
 tismi gratiā psecuta. gloriose passionis me
 ruit palmā. Unde nec dubitare possumus: q
 rosea pefusa sanguinis vnda: referatas poli
 ianuas ingredi meruit. regnumqz possidere
 celozum. Ihoc Ambrosius. Sequenti vero
 die Georgius talem accepit sententiā. vt per
 totam ciuitatē traheretur. postmodum capi
 te puniretur. Orauit autem ad dominum vt
 quicunqz eius imploraret auxilium. petitiōis
 sue consequeretur effectum. Diuina autē vox
 ad eum venit. q sic fieret vt orauit. Comple
 ta oratione capitis abscissione martyrium cō
 summauit. sub Dyocleciano et Abaximiano.
 qui ceperunt circa annum dñi ducētesimum
 octuagesimūseptimum. Dacianus autem
 cū de loco in quo decollatus est. ad palatium
 rediret. ignis dei de celo cecidit. z ipm cū mi
 nistris suis cōsumpsit. Refert gregori? tu
 ronen. q cū quidā quāsdā reliquas scī geor
 gij deferret. z in quodā oratorio hospitati fu
 issent. mane nullatenus capsā mouere potue
 rūt: donec ibidē reliquiarū pticulā miserunt.

aktamuc ono nulezy co s paoel napsi sat
 Ephes: 4 2edno erato y redenduch
 Than Thedy koSciola rest gnaromy
 y przynownan rest nudaftu legancemu
 magor3e

De sancto

Corpus
quod
Corrumpitur
aggravatur
animam
folio 476

y przy rownan rest magtu Lezyncemu Nagorze
 bo kiedy kościoła w Bogu w. Szano by emże
 Thadye Thab zma szoy glucha Maigam
 Fol 24.

Kosciol takimi figurami podobien swoj byl oznajmion
 matki 23, matki 3, Lucy 3, matki 20 Genes. 7
 A nie tylko o dobre, ale i o złe
 Kosciol ten w sobie ogarnia i cofa swiat
 ewangeliczny przypowiesci, Chwała
 Takie tedy ono przypominia

Grzegorz albo Grzegorz
Kaplano

De sancto Barcellino

no y z d a t o m i e
z e m g l o g m o d i a n
e y c k a h m o w i e s z l y s z u

pan Bog
Ziawienie.

Tako tedy ono przymiennieństwo królestwo
niebieskie albo jest Golimancem, bądź obywatel
miejscowi, wpuszczonemu w morze
albo wolniamaktoverem, kamkolwiek przymiennie
A albo, bogu, maktoverem, iż za plemięmi

tinuo fuit fanati p̄stine reſtituta. ſola tñ cica-
trix remāſit: et in tanti miraculi testimoniū ⁊
in talis bñficij monumentū. **¶** Vir quidaꝝ de
ciuitate Abantue falſo ab inuidis accuſatꝝ.
in carcerē eſt reclusus. q̄ cū quadragita dies
pegiſſet ibidē. ⁊ nimio afficeretur tedio. tādē
triduoano ieiunio ſe macerās. bñ marcī patro-
ciniū inuocauit: qui ſibi apparens iubet vt de
carcere ſecurꝝ abſcedat. Ille vero dormitās
p̄re tedio neglexit parere iuſſionibꝝ ſcri: exiſti-
mās illuſionibꝝ ſe deludī. Deinde ſcō ⁊ tan-
dē tercio ſibi apparuit ⁊ eadē ſilr̄ ip̄auit. Qui
ad ſe rediens ⁊ oſtiū aptū p̄ſpicies. de carce-
re ſecurꝝ exiit. ⁊ inſtar ſtuppe cōpedes mox cō-
fregit. Ibāt igr̄ die media p̄ mediū cuſtoduz
ceterozūqꝝ oīm. ita vt ipſe cūctos vidēs a ne-
mine videret. Qui veniens ad ſcti marcī tu-
mulū exoluit deuote debitū gr̄az. **¶** Cū to-
tā apuleā ſterilitas maḡ inuaderet. nec terrā
illā bñdictōis pluuiā irrigaret. reuelatuz ē q̄
tali plaga pcutitur eo q̄ ibi ſcti marcī feſtiui-
tas nō colat. Dū igr̄ ſctm̄ marcū inuocarent
et feſtū eiꝝ feſtiue ſe celebraturos pmitterent
ſterilitatē ab eis marcꝝ depulit: et ſup̄ abūdā-
tiā miniſtrauit. dans eis ſalubrē aerem ⁊ plu-
uiam congruentem.

nouēz mēſibus q̄tuor romanā ecciaſ
rexit. Ihc iuſſu diocleciani ⁊ maximiani capi
tur. ⁊ ad ſacrificandū adducit̃. Cū aut̃ nō af
ſentiret: ⁊ ex h̄ diuerſorū tormētōꝝ genera ſu
ſtinere debēt metu paſſionis duo g̃na incenſi
in ſacrificio poſuit. Tūc mag̃ adeſt infidelium
leticia ſ̄ fideles ingēs trifticia pcuſſit. Uerū/
tñ in capite infirmato fortiora membra reſur
gūt ⁊ minas principū p̄uipendūt. Tunc fide
les ad ſummū pontificē pueniūt ⁊ ipm pluri
mū redarguūt. Qd ille cernēs. i oculo epōꝝ
ſe ſuppoſuit iudicanduz. Ad quē illi. Abſit vt
ſumm⁹ pōtifeſ ab aliq̄ iudiceſ. ſ tu in te collige
cām tuā ⁊ pprio ore te diiudica. Ip̄e autē
iā penitēs plurimū ingemuit. ⁊ ſeipm depo
ſuit. ſ tñ eū oīs turba iterū reelegit. Qd ceſa
res audiētes iterū eū capi fecerūt. et dū nul
latenus ſacrificare vellet. eū decollari māda
uerūt. ⁊ intñ creuit furor gētilis vt infra mē
ſez decēſeptē millia xpianorū pūmerēt. Mar
cellin⁹ aut̃ dum decapitari deberet ſe chriſtia
na ſepultura indignū eſſe aſſeruit. ⁊ iō om̄es
q̄ ſe ſepelire p̄ſumerēt excōicauit. Quapro
pter corpus ei⁹ in ſepultū. xxxv. dieb⁹ reman
ſit. Poſt h̄ br̄s petrus apl⁹ marcello ſuccel
ſori ſcti marcellini apparuit dicēs. Grat̃ mar
celle q̄re non ſepelis me. Cui ille. Nonne du

*Movam non facientes et dormientes dormientes
 Omnes virgines et dormientes dormientes
 Hic significat sermo quia tardante consilium
 matione non solum peccatores sed etiam iusti*

De sancto Vitali Fo. LVII

244
 De Virgi
 nibus
 Sermo
 B. Iohannis
 chrysostomi

dum sepultus es dñe. Cui ap[osto]lus. Ad sepul-
 tū reputo. q[uod] diu marcellinū insepultū vide-
 ro. Cui ille. Nōne dñe nosti: q[uod] ille oēs q[ui] euz
 sepelirent: anathematizavit. Cui petr[us]. Nō-
 ne scriptū est q[uod] se hūiliat: exaltabit. Cui b[ea]t[us]
 attende debuisti. Uade igr[itur] ip[su]m ad pedes me-
 os sepelias. Qui statim iuit et iussa laudabi-
 liter complevit.

Vitalis quasi viues
 talis. q[uia] qualis viuebat exteri[us] i ope
 talis erat intus in corde. Vel vitalis a vita.
 Vel vitalis viues alis. i. tuens se alis virtu-
 tū. Ipse em̃ fuit tanq[uam] vnū de alib[us] dei qua
 vidit ezechiel hñs in se quatuor alas. s. alā fi-
 dei q[ue] volabat in celū. alā amoris q[ue] volabat i
 deū. alā timoris qua volabat in infernū alaz
 cognitōnis qua volabat in seip[su]m. Et passio
 i libello Gerualij et ptasij repte fuisse putat.

Vitalis miles con-
 sularis. ex valeria vxore gerualij et
 ptasij genuit. Ihic cū paulino iudice rauē-
 nā ingressus. cū quendā ibidē xpianū medi-
 cū noie vrsianū post multa tormētoz genera
 iussum decollari videret. et ille medic[us] nimis
 expauisset. exclamavit ad eū scāis vitalis di-
 cens. Noli frater vrsiane medice. q[uod] alios cura-
 re cōsueuisti teip[su]m eterna morte occidere. et
 qui ad palmā p[er] multas passiones venisti no-
 li coronā amittere tibi a deo paratā. Qd vrsi-
 anus audiens p[ro]fertat[ur] est et de pauore suo pe-
 nitens. martyriū libent[er] accepit. Sanct[us] autē
 vitalis eū honorifice sepeliri fecit et post h[oc] ad
 paulinū dñm suū vltra veire ptēpsit. Ille ve-
 ro nimis indignat[us]: tū q[uod] ad se venire noluit
 tū q[uod] vrsianū sacrificare volentē retraxit. tū
 q[uod] xpianū se esse oñdit iussit eū in eculeū leua-
 ri. Cui dixit vitalis. Stultissim[us] es. si me pu-
 tas decipe q[uod] alios sp[iritu]aliter studui liberare. Et ait
 paulin[us] mīl[itari]s. ducite eū ad palmā et si sacri-
 ficare noluerit: foueā pfundissimē donec per-
 ueneritis ad aquā ibidez facite et ibi eū viuuz
 et supinū sepelire. Qd et fecerūt et bñm vitale
 ibidē viuū sepelierūt sub nezone q[ue] cepit circa
 annū dñi. lviij. Sacerdos autē ydoloꝝ q[ui] b[ea]t[us]
 filiū dederat: statim a demone arrept[us] p[er] viij.
 dies infans in illo loco exclamabat dicens.
 Incendis me sc̃tē vitalis. Die autē septimo in
 flumen a demone precipitat[us]: miserabiliter ex-
 pirauit. Uxor autē sc̃ti vitalis cū mediolanuz
 rediret: inuenit quosdā ydolis imolātes qui
 cū eam hortarent[ur] vt ydolis imolata comede-
 ret. Rñdit xpiana sum. nō licet mihi de vris
 sacrificijs manducare. Qd ille audientes tā-

dire eam verberauerūt q[uod] hoīes sui qui cū ea
 erant vsq[ue] mediolanū eam semiuiuā deduxe-
 runt vt infra tridū felicit[er] miguit ad dñm

Virgo quedam fu
 antiochie. cuius hystoriā amb[rosius] i se-
 cūdo li. de vginib[us] recitat in hec vba. Antio-
 chie nup[er] virgo quedā fuit. fugitās publici vi-
 sus ostentatōem. Sz quo magis virozū vita-
 bat oculos: aspect[us] eo incēdebat ampli[us] ip[su]m
 dicos. Pulcritudo em̃ audita nec visa pl[urim]e de
 sideratur. duob[us] stimulis cupiditatū. amoris
 et cognitōnis. dū et nihil occurrit quod min[us]
 placeat: et plus putatur eē quod placeat: q[uod]
 non videt ocul[us] explorat: s[ed] anim[us] amator ex-
 optat. Itaq[ue] sc̃tā vgo. ne diutius alerēt[ur] po-
 tiendi spe cupiditatis: integritatē pudoris p[ro]-
 fessa: sic restrinxit ip[s]ozū facies. vt iaz non
 amaretur s[ed] p[ro]deretur. Ecce persecutio. Puel-
 la fugere nescia. certare pauida. ne incideret
 in insidiatores pudoris animū ad ṽtutes pa-
 rauit. tā religiosa vt mortē si timeret. tā pud-
 ca vt mortē expectaret. Venit em̃ corone di-
 es: maria oīm expectatio. pducit puella du-
 plex. p[ro]fessa certamē: et castitatis et religionis
 Sz vbi viderūt constantiā p[ro]fessionis. metū
 pudoris. parataz ad cruciat[us]. erubescētē ad
 aspect[us]: excogitare ceperūt quēadmodū spe-
 castitatis religionez tollerent. vt eū id abstu-
 lissent q[uod] erat ampli[us]. et iaz id eriperēt q[uod] de
 reliquerunt aut sacrificare vginēz. aut lupa-
 nari p[ro]stitui iubent. Quō colūt deos suos q[ui]
 sic vindicantur. aut quēadmodū ipsi viuunt
 q[ui] ita iudicant. Ihec puella non q[ue] de religione
 ambigeret. s[ed] q[ue] de pudore trepidaret. ipsa se-
 cū inq[ui]t. Quid h[ab]eam[us] agim[us]. I hodie. aut martyr.
 aut vgo. altera nobis inuidetur corona s[ed] nec
 vginis nomē agnoscitur vbi vginis au-
 ctio negatur. Nā quēadmodū vgo si mere-
 tricē colas quēadmodū vgo si adulterū dili-
 gas. quēadmodū vgo si amatorē petas. Tol-
 lerabilius est mentez q[uam] carnem virginēz h[ab]ere
 vtrūq[ue] bonū si liceat et si non liceat: saltez nō
 hoī caste. s[ed] deo sim[us]. Et raab meretrix fuit. s[ed]
 postq[uam] dñō credidit. saltez inuenit. iudith se
 vt adultero placeret ornauit. que tñ q[ue] h[ab]et reli-
 gione nō amore faciebat nemo eā adulteram
 iudicabat. Bñ successit exēplū. Nā si illa q[ue] se
 p[ro]misit religioi. et pudore suauit et patriā. for-
 tass[us] et nos suando religionez suabim[us] et iaz
 castitatez. Qd si iudith pudiciāz religioni
 preferre voluisset. p[ro]p[ter] patriā et iaz pudici-
 am p[ro]didisset. Itaq[ue] talib[us] iformata exēplis.
 si aio tenens verba dñi quib[us] ait. Quicunq[ue]
 p[ro]derit aiam suaz p[ro]pter me. inueniet eā. sic

Tunc simile
 est regnum
 celorum
 decem
 virginibus
 et reliqua
 Notandum
 quod
 priorem
 quidem
 Andreas
 hic p[ro]p[ter]
 parabolam
 de vdo fo-
 ribus dicit
 hanc autem
 de popula-
 ribus
 faciem
 et si
 spiritualem
 intellectum
 habeat
 parabola
 nihil
 nocet eam
 interpre-
 taret

*alba bonum naktorym hazy zboze zptewam
 Aullo. Quesigam grom pannom ezesigam glupim
 ezesigam mandrym Aulia rebisey d'awono
 dawno porzed tym okagura s'ne farywa
 i podobienstwo tayo k'os t'etola*

In g[e]n[er]e et spiritualibus ad Negligentiam sunt
sunt sunt veniendi Et relicta via virtutis
ad carnalia delectamenta sunt aliquante
nus transgredi De virgie Antiochena
ut et illud impleatur psalm 11

parabola
nichil nocet
eam Interp[re]tari
pretavi
etiam carnaliter
tunc simile est
cum diebus
suis Complatis
solus fuerit
mundus

Cum venerit
iudex
omnium
occultorum

modo autem
Interim
omnes homines
nobis
in vicem
mentimur

Alii fingunt
se iustos
cum sint iniqui

Alii humil
liant se
ut peccatores
cum sint sancti

Alii autem
in peso
a iustis suos
usque
ad mortem
abferunt

uit et tacuit. ne ea vel loquent[ur] adulter audiret
nec pudoris elegit iniuriā. s[ed] christi amore re-
cusavit. Estimate. vtz adulterare potuit cor-
pore q[ue] nec voce adulteravit. Fadudū verecū
dabatur orō mea. et q[ue]si adire gestoz seriē cri-
minosaz atq[ue] explanare formidabat. Claudi-
te aures v[er]gines dei. deducitur puella dei ad
lupanar. s[ed] apite aures virgies dei. virgo p[ro]-
stitutui p[otes]t adulterari nō p[otes]t. Ubicūq[ue] virgo
dei ē. tēplū dei est. nec lupanaria ifamāt. ca-
stiratē s[ed] castitas etiā loci abolet infamiā. In-
gens petulantia p[er]cursus fit ad fornice. Disci-
te martyriū miracula scē virgies. discite lo-
corū vocabula. clauditur int[er] colūba strepūt
accipitres foris. certāt singuli q[ui] predā prim[us]
inuadat. At illa manib[us] ad celū leuat[ur] q[ue]si ad
domū orōnis venisset nō ad libidis diuerso-
riū. x[ristus] inq[ui]t domuisti v[er]gini feros leones po-
tes domare etiā hoīm feras mētes. Caldeis
rozanit ignis. iudeis sese vnda suspendit mia
tua nō natura sua. Susanna ad supplicii ge-
nua flexit. et d[icitur] adulteris triūphauit. Aruit de
xtra q[ue] tēpli tui doua violabat. Mūc templuz
ipluz attractatur tuū. ne patiaris icesū sacri
legij. q[ui] nō passus est furtū. Būdicatur et nūc
nomē tuū. vt q[ui] adulterū virgo veni x[ristus]go di-
scedā. Elix cōpleuerat ordē. et ecce vir mili-
tis sp[iritu]s terribilis irripuit. quēadmodū virgo
g[em]mā tremuit. cui plus tremēs cessit. s[ed] nō illa im-
memor leonis et daniel inq[ui]t supplicii susanne
spectaturus aduenerat. et quā plus dānaue-
rat. vnus absoluit. Pōt et in b[er] lupi habitu or-
uis latere. h[ic] et christ[us] milites suos. q[ui] etiā le-
giones h[ic] aut fortasse p[er]cussor intrauit. ne ve-
rearis aīa mea. et tales solēt martyres facere.
O virgo fides tua te saluam fecit. Cui miles.
Queso ne paueas soror. frat[er] huc veni salua-
re aīam. non p[er]dere. sua me vt ipsa fueris. q[ui]
adulter ingressus si vis martyr egrediar. ve-
stimēta mutem[ur]. Conuenerūt enī mihi tua et
mea tibi. s[ed] ex vtraq[ue] christo. Tua. s[ed] vestis me
verū militē faciet. et mea te virgine. Bū tu ve-
stieris. ego melius exuar. vt me p[er]secutor ag-
scat. Sume habitū q[ui] abscondat seminā. trade
q[ui] p[er]secut[ur] martyre. iduere clamidē q[ui] occultet
mēbra virgis. et seruet pudorē. Sume pileuz
q[ui] tegat crines. abscondat ora. solent erubescere
q[ui] lupanar intrauerūt. Sane cū egressa fu-
eris. ne respicias retro. memor v[er]oris loth. q[ui]
naturā suā q[ui] ipudicos licet castis oculis aspe-
xit amittit. nec vereare nequit p[er]at sacrificio.
Ego p[ro] te hostiā deo me reddo. tu p[ro] me mili-
tem christo h[ab]is bonā militiā castitatis. q[ui] sti-
pēdijs militat sempiternis. lorica iusticie q[ui] spi-
rituali munimine corpus induat. scutuz fidei
q[ui] vuln[us] repellas. galeā salutis. ibi enī ē presi-

diū n[ost]re salutis vbi ē x[ristus]. q[ui] mulieris caput
vir. virginuz christus. Et inter hec verba cla-
midē exiit suspect[us] tñ adhuc hitus: et p[ro] secu-
toris et adulteri: virgo cervicē. clamidē cepit
miles offerre. Que p[ro]pa illa q[ui] gra cū i lupanari
de martyrio certaret: addatur p[ro]sone mi-
les et virgo. Ibe diffiles int[er] se natura. s[ed] si mi-
seratōe cōsiles vt cōpleatur oraculū. Tūc lu-
pi et agni si sil pascēt[ur]. ecce agn[us] et lup[us] nō so-
lū sil pascūt[ur]. s[ed] etiā imolāt[ur]. Quid pla no-
tato bitu euolat puella de laq[ui]o. iā si suis alis
vtpote q[ui] spūalib[us] ferebatur. et q[ui] nulla vnq[ue]
videt[ur] scia. Egreditur d[icitur] lupanari virgo x[risti].
At illi q[ui] videbāt oculis et nō videbāt corde. ceu
raptores ad agnam lupi fremere ad predam
vn[us] q[ui] erat imodestior introiuit. Sz vt hausit
ocul[us] rei gestū. Quid hec inq[ui]t ē. puella ingres-
sa est: vir videtur. Ecce si fabulosuz illud cer-
ua p[ro] virgie: s[ed] quod verū ē miles ex virgine
At etiā audierā et nō crediderā q[uod] aq[ui]s christ[us]
in vina cōuertit. iā mutare cepit et sex[us]. rece-
dam[us] hinc dū adhuc quod fuim[us] sumus. Et
qd[ue] et ipse mutat[ur] sum. q[ui] aliud cerno q[uam] credo
Ad lupanar veni: cerno vadimoniu[m] et tñ mu-
tatus egrediar pudicus exibo. q[ui] adulter itra-
ui. iudicio rei. q[ui] debebatur tāto coronavicto-
ri. Dānatus ē p[ro] v[er]gine. qui cōprehensus ē p[ro]
v[er]gine ita de lupanari nō solū virgies. s[ed] etiā
martyres exierūt. Fertur puella ad locū sup-
plicij cucurrisse certasse abos de nece. Cū ille
diceret. ego suz iussus occidi. te absoluit snia
qm[ue] me tenuit at illa clamauit. Nō ego te va-
dē mort[is] elegi s[ed] precē pudoris optaui. Si pu-
dor querit: manet sex[us]. Si sanguis exposcit
fideiussorē nō desidero: vn[us] dissoluaz h[ic]eo. In
me lata ē ista snia q[ui] p[ro] me lata ē. Lexte si pecu-
nie te fideiussorē dedissey. et absente me iudex
tuū censum feneratori adiudicasset: eadē me
snia cōuinceret: meo p[re]monio soluere tuos
nexus. Si recusarē. q[ui]s me indignā morte cē-
feret. q[ui]nto maior est capitis hui[us] cēsura: mort[is]
ar innocēs ne moriar nocēs. Nihil mediū est
hodie aut rea ero. s[ed] agnis tui. aut martyr mei
si cito redij q[ui]s me audeat excludere. si moraz
feci. quis me audeat absolue. Plus legib[us] de-
beo rea. non solū fuge me. s[ed] etiā cedis aliene
Sufficiūt mēbra mortis q[ui] nō sufficebāt iniu-
rie. est i virgie vuln[us] locus q[ui] non erat cōtu-
melie. Ego obprobriū declinaui si martyriuz
tibi cessi vestē nō p[ro]fessionē mutauī. q[ui] si mi-
hi precipis mortē: nō redemisti me s[ed] circūue-
nisti. caue q[ui]so ne cōtendas caue ne cōtradice-
re audeas. noli eripe bñficiū q[uod] dedisti. Dux
mibi hāc sniam negas. illā restituis superio-
rem. Snia enī snia supioze mutatur. Si po-
sterior me nō tenet supior tenet. possum et vtri

h[ic] ego h[ic] sciola figura obazme s[ed] reser[ua]re d[icitur]
p[ro]p[ri]o d[icitur] obrengr[us] ego h[ic] sciola
whorabin d[icitur] ego n[on] h[ic] sciola
kmone byly metylha l[ic]et s[ed] d[icitur] mezy s[ed]
3. v[er]gent[ur]

*Saluū me fac dñe
et sanctus quoniam
diminuti sunt fideles
hominum*
quod propheta dicebat
quoniam non desec
et hoc est qd
dicebat

De sancto Petro martyre Fo. LVIII

q̄ satisfacc̄ sine si me pri⁹ patiaris occidi. In
h̄nt aliā quā exerceat penā: in virgine ob
noxius pudore. Itaq; glosior eris si videar
de adulteria martyre fecisse q̄ de martyre ad
ulterā reddidisse. Quid expectatis. Duo cō
tenderūt z ambo vicerūt. nec diuisa est coro
na s̄ addita. Ita sc̄ti martyres inuicē sibi bñ
ficia cōferētes. altera principiū martyrio de
dit alter effectū. At etiā p̄hoz gymnasia. da
monē z sintbiāz pictagoreos incolas ferunt.
Quorū vnus cū esset morti adiudicat⁹: com
mēdandoz suoz tēpus poposcit. Tyrannus
aut astutissim⁹ cū repiri nō posse existimaret
petiuit vt sponzorē daret. q̄ p se feriret si ipse
morā facēt. Quid de duob⁹ preclari⁹ nescio.
vtrūq; preclarū. alter vadez mortis inuenit.
alter se obtulit. Itaq; cū reus morā supplicio
faceret: fideiussor sereno vultu mortē non re
culauit. Lū duceretur ad mortē: amic⁹ reuer
sus est. ceruicē substituit: colla subiecit. Tūc
admirat⁹ tyrānus. cariorē p̄his amiciciāz q̄
vitā fuisse. petiuit vt ipse ab ipsīs quos dam
nauerat in amiciciā reciperetur. tāta virt⁹ est
amicicia vt tyrannū inclinaret. Digna laude
s̄ minor a n̄ris. Nā illic ābo viri. hic etiā vna
virgo. q̄ primo etiā sexuz vinceret. Illi amici
isti incogniti. Illi tyranno vni se obtulerunt
Isti tirānis p̄hibus. ac etiā crudeliorib⁹. Qd
ille pepit: isti occiderūt. Inter illos i vno ob
noxia necessitas. In his amboz voluntas li
bera. Ibi q̄z illis prudētiorez q̄ illi⁹ studiū sui
finis amicicie gr̄a. Istis corona martyrii. Il
li em̄ certauerūt hoib⁹: isti dño. hec ambrosi⁹.

Petrus interpreta

tur agnoscens vel discalcias. Ut d̄r
petrus a petros qd est firmū. Per h̄ intelligū
tur tria priuilegia que fuerūt in b̄to petro. Fu
it em̄ predicator egregi⁹: z inde d̄r agnoscēs
qz et p̄fectā scripturarū noticiā habuit. z in p̄
dicatōe qd cuiq; pueniret agnouit. Secūdo
fuit x̄go purissim⁹. z inde d̄r discalcians qz a
pedibus suarū affectionū oēm amorē mortu
um discalciauit z exiit. vt iā nō solū corpe s̄
etiā mente x̄go esset. Tercio fuit martyr dñi
glosius: z inde fuit firmus. qz martyriū p de
fensione fidei cōstanter sustinuit.

Petrus nou⁹ mar

tyr de ordine predicatorū fidei pugil
egregius. de ciuitate veronēsi extitit oriūdu
hic tanq; splendidū lumē de fumo. liliū can
dēs de sentib⁹. rubēs rosa de spinis exoritur.
dñi de penitib⁹ p errore excecatis lucidus pre
dicator exurgit. z de sauciatis mente corpo
rē vtrūq; iam tñone byly

reg; corruptis: virginalē decus p̄cedit. ac de
spinis. i. eterno incēdio deputat⁹: inclit⁹ mar
tyr ascendet. Parētes nāq; suos infideles et
hereticos b̄tus petr⁹ habuit. a quoz tñ errore
se penitus mundū suauit. Lū aut̄ adhuc se
p̄tē esset annorū. z a scholis rediret a patruo
suo q̄ heresim sapiebat qd nā in scolis didice
rit. interrogatur. Qui r̄ndit se didicisse. credo i
deū patrē oīpotentē creatorez celi z terre. Et
ille. Noli dicē creatorez celi z terre. cū ipse v̄si
bilis creator nō fuerit s̄ diabolus oīa ista q̄ vi
dent creauit. Ipse x̄o puer se poti⁹ velle dice
re sicut legerat: affirmabat. z sic scriptuz erat
se poti⁹ credere velle dicebat. Tūc ille p au
toritates h̄ ei p̄suadere vt poterat: mitebatur
Quas oēs puer spūsc̄to replet⁹ sic s̄ eū con
uertit: eūq; p̄prio gladio interemit. vt ille q̄
diuenteret nō h̄ret. Qui indigne ferēs a pue
ro se cōsuluz: p̄ri totū qd inter se gestuz fuerit
retulit z vt petrū a scholis remoueret: mōis
oībus p̄suasit. Timeo ei ait ne cū petr⁹ b̄ti fue
rit eruditus: ad meretricē illā romanā ecclīaz
se cōferat: z sic fidē n̄ram destruat z cōfudat.
Qui nesciēs verū dixit. dū petrū hereticorū
p̄fidia destructurū esse: tanq; alter cayphas
p̄phauit. Sz qz res a deo fiebat. p̄ fr̄is mo
nitis assensuz nō prebuit. sperās qz p aliquē
heresarchā. ad suā sectā trahi faceret cum in
grāmatalib⁹ fuisset erudit⁹. Quidēs iḡ pu
er sanct⁹ nō esse tutū cū scorpionibus hitare
mūdū pentesq; despiciēs: mōs ipse frat̄z pre
dicatoz ordiez itrouit. i quo q̄dez ordine q̄
laudabilē vixerit. innocētī papa in sua eplā
apit dicēs. Lū em̄ b. petr⁹ a mūdī fallatijs in
adolescētie annis p̄uide declinasset: ad ordi
nē fr̄m predicatorū se trāstulit. in q̄ q̄dez ordi
ne. xxx. fere annorū spacio fultus caterua x̄
tutū fide preābula spe astāte. comite charita
te. sic preualuit z p̄fecit circa defensionē ipsi⁹
fidei. p q̄ totus ardebat q̄ s̄ illius diros ho
stes mēte intrepida. feruētq; spū p̄tinuū cer
tamē exercēs. suū tñ agonē diurnuz victrici
supante martyrio feliciter p̄sumauit. z sic pe
trus firm⁹ in petra fidei. petra demū passiōis
allisus ad petrā christū digne lauread⁹ ascē
dit. Virginitatē q̄z mētis z corpis sp̄ illibatā
suauit: nec alicui⁹ mortal̄ criminis vnq; sen
sit tactū sicut suozū confessorū fidei testimo
nio est p̄batū. Et qz suus delicate nutrit⁹. p
teruit in dñm: carnē suā assidua cibi z pot⁹ p
citate restrixit. Ne x̄o p ocij desidīā. hostili
bus pateret insidijs. in iustificatōib⁹ dñi exer
cebat assidue. vt eo circa licita totaliter occu
pato locū in ip̄o illicita non haberent z a spi
ritualib⁹ neq̄tijs tur⁹ eēt. Nocturna qdē silē

245

Aaly autem
furpes actus
actus suos
usque
ad mortem
abscandunt

amplius homin
nes crubesc
gentes

q̄ d̄leum
timantes
et semper sunt
in vulnere

Quam pro fomb
pore nollunt
appavere
vulnerati

qui autem
d̄leum
timet
homines
non exubescat
non exubescat

Nec enim
peior
potest esse
timor
Ievreus
q̄ pena
coelestis

quibus
simile
d̄leum
uirgibus
h̄ec
chares
stomus

q̄ ḡay m̄leat̄ ḡay m̄leat̄
74

et hoc est quod christus dicebat *Luc 18*
 putas cum uenerit filius hominis inueniet fidem
 Nam uigilare *super terram*
 et in stitiam facere **De sancto** Dormire autem
 est negligere

caput 2.

Quidam pa
 putant
 sic uirgines

De quibus
 Apostolus *1 Cor 7*
 loquitur

ut sint sancte
 et corpore
 et spiritu

et sapiens
 quidem uirgo est
 que et corpore
 et animo
 uirgo est

ut neque
 habeat uirum
 uirum

neque habere
 legisset

Quid enim em
 sicut
 sicut
 parentes
 eius

propter uotum
 suum
 in uirginitate

te eam
 tenuerunt
 cum ipsa
 faciem
 post uotum

tia humane deputata deti. p^o dormitōez breuē
 currebāt i studijs lectionū. z somni tps vigi
 lijs occupabat. Dies aut ipendebat pmodis
 aiaz. v^l sedul^o iminendo predicatorib^{us}. v^l cō
 fessionū audietie insistendo. aut hēticorū do/
 gma pestiferū validis rōnib^{us} p^outādo. In q/
 bus spālīs grē dono noscī claruisse. Deuoti
 one insup g^ous. hūilitate lenis. obedia placi
 dus. benignitate suauis. pietate cōpatiēs. pa
 tiētia cōstans. charitate prestabil^{is}. z in cūctis
 morū maturitate cōposit^{us}. alios p^outū
 aromatis attrahēbat. Seruēs qz amator fi
 dei cultor p^ocipu^{us}. p^opu^og^otor ardēs. sic aīo suo
 fidē ipresserat. sic se totū in illi^o mācipauerat
 obsequiū q^o qz ipsi^o opa z xba x^otutē fidei re
 dolebāt. p^o hac qz mortē s^oire cupiēs. h^o prici
 paliter a d^ono attētis z crebris postulatōibus
 supplicasse. p^oba^o. q^o nō sinēt eū ex hac luce mi
 grē nisi sumpto p^o illo calice passiōis nec frau
 dat^{us} ē tandē a desiderio suo. **A**ltis x^o in
 vita sua miracul^o claruit. nā cū apud mediola
 nū qndā ep^om hēticorū a fidelib^{us} captū be. pe
 trus examiaret. z mlti ep^oi z religiosi z maxia
 ps ciuitatis illuc puenisset z dies tū ex predi
 catōne tū examiatōe in longū pstrata fuisset.
 z maxim^{us} estus cūctos affligēt. dixit ille hē
 siarcha corā oib^{us}. **P**etre puerse si tu es ita
 sc^otus sic h^o stult^{us} p^ols te eē affirmat cureū estu
 mori p^omitti. z nō rogas d^om vt nubē aliquā
 inēponat vt nō moriā^{us} h^o stult^{us} p^ols tāto estu.
 Ad quē petr^{us} r^odit. Si vis p^omittē te abnega
 turū heresim tuā. z fidē catholicā recepturū
 rogabo d^om z faciet qd dixisti. Tūc fautores
 hēticorū clamātes heresiarche dixē. p^omit
 tē p^omitte. **E**redēbāt ei q^o fieri nō posset. q^o be
 atus petr^{us} se factuz corā oib^{us} spopōdit z ma
 xime cū n^ola v^l minia nubeclā i aere apperet
 Catholici aut sup p^omissiōe b. petri tristari ce
 pē. timētes ne fides catholica ex h^o p^ofusioni
 pateret. Cū g^o hēticus se obligare nollet. b. pe
 trus cū mag^o fiducia dixit. Ad h^o q^o ver^{us} d^os vi
 sibilis z inuisibilis creator mōstret. z ad con
 solatōez fidelis. z ad cōfusionē hereticorū. ro
 go deū vt aliq^o nubeclā ascēdat. z se iter soles
 z p^olm inēponat. **Q**d mox p^omissio crucis si
 gnaclo factū fuit p^o magnā horā in modū pa
 pillionis p^olm nubeclā ptegete. **C**ōtract^{us} q^o
 dā asserb^{us} noie. cū. v. annos māsisset p^otract^{us}
 ita vt p^o terrā in sextario traheret. mediolanū
 ad b. petrū duc^{us} fuit quē cū b. petrus signa
 set. cōtinuo sanar^{us} surrexit. **Q**uedaz etiam
 mirac^o q^o p^o eū d^os dū adhuc uiueret fec^{us} in/
 nocētius i predicta ep^ola recitat dicēs. Cuius
 daz nobil^{is} filiū p^o nimio z horribili toti^{us} gut
 turis tumore nec loq^{us} nec spirare valētē. leua
 tis ad d^om manib^{us}. z crucis i eo facto signu^{us}

lo. illoqz accipiēte ipsius capā z infirmo su
 ponēte eū ilico sanauit. Idēqz nobil^{is} vehet^{us} ē
 ti postmodū corpis tortōe q^ouatus credens z
 metuēs exinde sibi mortis iminere discrimen
 capā ipsaz quā extūc cōsuauerat reuerenter
 fec^{us} asserri q^o suo apposita pectori: mox vermē
 quendā duo hūtez capita z pilorū dēstare vi
 losuz euomuit plena liberatōe secuta. **C**ui/
 dā etiā iuueni muto. imisso i os digito. suēqz
 lingue soluto ligamie: b^onificiū loq^{us}le concessit
 hec z alia pla dū uiueret dig^otus est p^o eū d^os
 opari. **E**lez cū pestis heretica lōgobardie in
 puincia pullularet z mltas iaz ciuitates con
 tagiōe pestifera ifecisset summ^{us} pōtifer ad pe
 stē diabolicaz obolēdā diuersos inq^ositores d
 ordie predicatorū in diuers^{us} lōgobardie p^orib^{us}
 delegauit. Sz cū apud mediolanū heretici nō
 solū mlti nūero. s^{ed} etiaz magni seclari potētia.
 acuti fraudulēta eloq^{us}ntia: z pleni diabolica
 scia residerēt summ^{us} pōtifer sciēs z intelligēs
 b. petrū virū eē magnimū q^o ab hostiuz forti
 tudie. potētia. mltitudie nō paueret. aiaduer/
 tēs q^o ei^{us} cōstantē x^otutē p^o quaz aduersarioz
 potētie nec i modico cederet. cōg^oscēs etiam
 ei^{us} facūdiāz p^o quaz facile hereticorū fallacias
 detegeret. nō i^ograns isup ipsuz i diuisa plene
 sapia eruditū. p^o quā friuola hēticorū argumē
 ta rōnabilē p^outaret ipsuz tam strēnuuz fidei
 pugilē. z tā indefessus d^oni bellatorē: i medio
 lano z ei^{us} comitatu instituit. z inq^ositorē suum
 auctē p^ocessa plenaria ordiauit. Ipse ig^o inu^o
 ctū sibi officiū diligēt^{us} exercēs. hēticos vbiqz
 p^oq^orebat: nllaz eis requiez tribuēs. s^{ed} mirabl^{is}
 oēs cōfundēs z cōfutās: potēter expellēs: sa
 piēter cōuincēs. ita vt nō possent resistē sapie
 z spūi q^o p^o eū loq^{us}ba^o. **Q**d audientes hētic^{us} z
 dolētes d^o ipsi^{us} morte cū suis fautorib^{us} tracta
 re ceper^{us}: arbitrātes se posse pacifice viuē. si
 eoz tā validus p^osecutor de medio tolleretur.
Cū ig^o p^odicator itrepid^{us}: mox martyr futur^{us}
 de cumis mediolanū. p^o inq^ordōis hēticis p^oge
 geret. i ipso itinē palmā martiri^{us} assecut^{us} est.
 sic innocētius explicat i hec xba. Cū de ciui
 tate cumana. vbi fr^om sui ordis ibi imoratiuz
 p^oor erat. mediolanū p^ogēt: p^o exequēda inq^os
 itōe p^o hēticos sibi ab aplica sede cōmissa. sic i
 publica predicatorē predixerat qdā de ipsozū
 hēticorū credētib^{us} p^oce illoz i duc^{us} z p^orecio
 i eū salutar^{us}. p^opositi iter p^oseq^{us}ntē funest^{us} insi
 list. z i agnū vtiqz lup^{us}. ferus i mītē. ipi^{us} i pi
 uz. furibūduz i māsuetū. i modestū effrenis.
 p^ofanus i sc^om. p^osumit isultū. exercet cona
 tū. mortē intētāt sacrū autē caput illi^{us} crude
 liter ipetens et diris in ipsuz ipressis vulneri
 bus: sauciato sanguie iusti enser: venerādū il
 lū nō diuertētē ab hoste: s^{ed} exhibentē se. p^orin^{us}

*Domine uenit quia nescitis quā hora ueniet Dominus
et uere non fardat sed quantum ad nostram
in constantiam taceat tunc uidetur,
Luce 18.*

Petro martyre *Naya* Fo. LIX

246

hostiāz cesaris sustinentē in patia truces ict⁹
dimisit: spū petere supna ī ipso loco passiōis
occisus. Ipso q̄ sacrilego p̄cussuras ī xpi mi
nistruz gemias inculcāte. Ille nō q̄rula voce
gemēs vl̄ murmurās: s̄ sufferens oīa patient
suū dñō cōmēdo bat spm̄ dīcēs. In man⁹ tu
as dñe cōmēdo spm̄ meū. Symboluz etiā ce
pit dicē fidei. cui⁹ nec ī b̄ articlō desijt esse p̄co
put ipse nephandus quo a fidelib⁹ capr⁹: et q̄
daz ff̄ dñicus q̄ comes illi⁹ erat: ab ipso lictore
p̄cussus dieb⁹ aliqb⁹ supuixit postea retule
rūt. S; cū adhuc martyr dñi palpitaret: cul
tellū crudeles lictor arripuit. et p̄ lara ei⁹ trās
fixit. In ipsa autē die sui martyrii confessor
martyr. p̄pha et doctor q̄dāmō esse p̄meru
it. Confessor ī eo q̄ fide xpi iter tormēta cōstātis
sime cōfessus fuit. et ī eo q̄ ipsa die cōfessione
more solito facta obtulit dō sacrificiū laudis.
Abatyr ī eo q̄ p̄ defensiōe fidei sanguinē su
um fudit. Prop̄ha in eo q̄ cū ipse tūc q̄rtanā
pateret et socij diceret q̄ nō possent mediola
nū applicare. Ille r̄ndit. si nō poterim⁹ ad do
mū fr̄m puenire: apud. s̄. simpliciānū poterim⁹
m⁹ hospitari. Qd̄ et factū ē. Nā cū sacrū ei⁹
corp⁹ d̄ferret: fr̄es p̄pter nimīā p̄p̄t̄ frequentiaz
nō potuerūt illud eadē die ad domū deducē s̄
apud sc̄m simpliciānū deposuerūt et ibi ea no
cte p̄māst. Doctor ī eo q̄ etiā cū pateret fidē
verā edocuit dū simbolū clara voce cecinit.

Eius q̄z passio venerāda dñice passiōi illis
multū fuisse uidet. Xps ei passus ē p̄ x̄tate
quā predicabat. petrus p̄ veritate fidei quāz
defendebat. Xps passus ē ab infideli ip̄lo iu
deorū. petr⁹ ab infideli turba hēticorū. Xps ī
paschali tpe crucifiḡ. petr⁹ eodē tpe marty
riū patit. Xps cū patet ī man⁹ tuas dñe r̄. di
cebat. petr⁹ cū occidē x̄ba eadē clamitabat
Xps p̄ triginta denarijs tradit⁹ fuit vt crucifi
geretur. petrus pro q̄draginta libris papiē. fu
it veditus vt iterficetur. Xps p̄ passionē suā
ad fidē mltos adduxit. petr⁹ p̄ martyriū hē
ticos mltos cōuertit. Quāuis em̄ egregi⁹
doctor et fidei pugil hēticorū dogma pestife
rū in vita sua plurimū eradicauerit. p̄ mortē
tū suā ei⁹ meritis et choruscātib⁹ mirac̄lis fuit
adeo extirpatū. vt q̄ plurimi errorē suū relin
q̄rent et ad gremiū sc̄tē ecclē cōuolaret ita vt
ciuitas mediolanēz et comitat⁹ eiusdē. vbi tot
hēticorū p̄uētacula residebāt. adeo purgata ē
vt alijs expulsi et alijs ad fidē cōuersis null⁹
ibidē auderet aliq̄ten⁹ cōpere. Ples etiāz de
eis maximi et famosi predicatorū ordinē sunt
ingressi. q̄ vsq̄ nūc cūctos hēticos et fautores
feruore mirabli p̄sequuntur. Sic n̄ sampson
ples philisteos interfec̄ moriens q̄ occideret
viuēs. Sic ḡnuz frumti cadēs in terrā et infi

deliū manibus cōpressum et mortuū: vberem
cōsurgit in spicā. Sic botr⁹ in torclari calcar⁹
liq̄ris redūdat ī copiā. Sic aromata pilo cō
tusa odorē plenius cōfundūt. Sic ḡnuz si
napis cōtritū x̄tutē suā multipliciter demon
strauit. Post sc̄ti viri gl̄iosuz triūphū mul
tis eū dñs miraculū illustrauit. quoz q̄daz sū
mus pōtifex refert dīcēs. Post mortē ipsius
lāpades ad sepulcrū ei⁹ depēdentes. plies p̄
seipsas absq̄ oī hūano studio et misterio di
uinit⁹ sunt accēse. q̄z pueniens nimis erat. vt
q̄ igne et lūine fidei excellēter claruerat: singu
lare de ip̄o ignis ac lūmis miraculū appareret
Quidā autē cū velsēt cū alijs et ei⁹ sc̄titatez
et mirac̄la dep̄uaret. sumpto q̄daz obtestatio
nis morsello. q̄ eū nō posset si circa b̄ derelin
q̄ret trās glutire: sensit mox ip̄m sic gutturi ihe
rentē. vt illū inducē vl̄ educē nō valeret. q̄re
illico penitēs et iā vult⁹ mutato colore q̄si sen
tiēs vicinū mortis euentū. facto iter se voto q̄
linguā decetero ad talia n̄ laxaret fuit p̄tin⁹
illo euomito liberat⁹. Idropica q̄dā ad locū
passiōis ipsius auxilio viri pueniens: fusa ibi
orōne sanitatē integrā mox recepit. Obses
sas a demōib⁹ longo tpe mlieres: martyr ipse
deiectis illis cū mltō sanguis vomitu de cor
porib⁹ liberauit febres expulit. lāguores cu
rauit plurimos et diuersos. Quidā sinistre
man⁹ digitū ex morbo fistule plurimoz foras
minū cōcūitate defosus mira cōsolidatione
sanauit. Quidā isup puer ex casu guissimo
sic oppressus vt motu et sensu penit⁹ destituit⁹:
tāq̄ mortu⁹ desleretur: mox et posita de terra
suo pectori sacro ei⁹ martiris cruore cōtacta:
incolumis surrexit. Quidā etiā cui⁹ carnē
cācer edax sedula corrosione voraret: linita/
hui⁹ terra vulneribus est curata. Alij etiāz
diuersi infirmitatib⁹ q̄ sepulcrū ei⁹ in vehicu
lis et alijs sustētacul⁹ adierūt: exinde postmo
dū plena icolumitate recepta: sine aliqb⁹ s̄b
sidijs redire. Cū autē summ⁹ pōtifex innocē
tius q̄rtus b̄. petrū sc̄toz martirū cathalogo
ascripsisset. fratres apud mediolanum ad ca
pitulum conuenerūt. Volentes autem eius
corpus ad altiorē locum transferre cū plus
q̄ per annum sub terra iacuisset. ita sanum et
integrum atq̄ sine alicuius exalatione fetoz
ris repertum est. ac si eadem die fuisset sepul
tum. Fratres igitur super magnum pulpitu
iuxta plateam corpus eius cum magna reue
rentia deduxerunt. et ibidem sic sanū et inte
grum corāz oīni ip̄lo est ostensuz: et ab eo sup
pliciter inuocatū. Preter miracula supra
dicta in lris summi pōtifis posita: p̄lra alia
sunt compta. Nam sup locū passionis eius se
pe luminaria de celo descēdentia. et ad celum

*Cum ip̄s
famen
postuolum
nubere uoluerit
nubere
uoluerit*

*Quid si
pro aliqua
occasione*

*Quid si
non est
Talis*

*Hic si
non est Nupta
uoluntatem
famen
Nubendi
habuit*

*Corpore
Iudem tingo et
urgo est*

*Animo autem
Nupta*

*Quia opus
operare
Sordidatur
Sordidatur*

*Animo autem
uoluntate*

*Quauis
Frecquen
ter occa
sione Nece
sitatis*

*tantum uidebatur. Nam si con sideremus ex quo
 ex quo christus in celum ascendit et quantu uideb
 bant homines ante. Delu uinum et prope tan
 tum spaciū est. De sancto quanto tempore*

*quamuis
 frequenter
 occasione
 necessitatis
 carnalis
 Deus predestet
 predestet
 hominibus
 misericordiam
 spiritualem.
 Si tamen post
 ea uoluntas
 sit in postea
 uoluntas
 necessitati
 consentiat
 non solum
 autem ut
 non concupiscat
 non concupiscat
 Sed etiam
 abstineat
 se ab omni
 re mala
 ut necque
 faciat
 necque
 cogitet
 quod dicit
 splendeat
 Deo*

ascendētia plures religiosi alijs q̄ plures vi
 sibilis sp̄peret. In q̄ lūaria duos fr̄es i ha
 bitu p̄dicatoz se uidisse testati sunt. Qui/
 dā iuuenis noīe gūfredus de ciuitate cumā
 na. dū de pāno tunice. s. petri h̄ret. z qdā he
 retic⁹ eidē deridēdo dicēt. vt si sc̄m eū crede
 ret i ignē pannū ip̄m p̄iceret z si cōburi n̄ cō
 ringeret: absq̄ dubio sc̄tis eēt: z ipe sue fidei
 adhereret. Adorq̄ sup carbones accēsos pā
 nū sc̄i petri picit. s. ab ip̄o igne alti⁹ resiliuit
 Deinde p se sup ipsos carbones rediēs ipsos
 ardētes penit⁹ extirxit. Tūc incredul⁹ ille di
 xit. sic p oīa pānus tunice mee faciet. Positū
 est iḡ sup albatos carbōes ex vna pte pann⁹
 hērici z ex alia pte pānus b̄ti petri. pānus at
 hērici mox vt ignis colorē sensit: penit⁹ est cō
 bustus. pann⁹ dō sc̄i petri in igne preuelauit
 et ignē ip̄m extirxit. ita q̄ nec pilis alijs d eo
 cōbustus fuit. qd vidēs heretic⁹ ad viā veri
 tatis redijt: z miraculū oībus publicauit.

Apud florentiā iuuenis quidā hētica pra
 uitate corrupt⁹ cū in eccia fr̄m de florentia cū
 qbusdā alijs iuuenib⁹ aū qndaz tabulā vbi ē
 depicta martyriū sc̄i petri staret. vidēs lictō
 rē eū pcutientē euaginato gladio: ipse dixit.
 vtinā ego ibidē fuisset qz valid⁹ pcutissem.
 Quo dicto statim mutus affectus est. Cūq̄
 focij req̄rerēt qd h̄ret. z ipse nihil eis r̄idere
 possz cū domū rediret. s. cū in viā ecciaz qn
 dam sc̄i michael vidisset elapsus de manib⁹
 socioz ecciaz itrauit z flectēs genua corde sā
 ctū petrū rogauit vt sibi p̄ceret. voto q̄ potu
 it se obligās. q̄ si liberaret: pctā sua cōfiteret
 z oēm heresim abnegaret. Tūc subito loque
 lā recupauit. z veniēs ad domū fr̄m: abiura
 ta heresi pctā sua cōfessus est. data licētia cō
 fessori q̄ h̄ in p̄lo p̄dicaret. Ipse qz in publi
 ca fr̄m predicatōe surgēs corā oī multitudie
 hec cōfessus ē. *Maui* qdaz dū medio ma
 ris pene naufragiū pateret: seu fluctuū inū
 datōe quassata: oēsq̄ caliginose noctis tene
 bris tenerent: vniuersi naute diuersoz sc̄toz
 suffragia postulabāt. Sz cū nullū sue libera
 tōis videret iudiciū: seq̄ periclitari plurimū
 formidarent. quidā de eis natōe ianuen⁹ sa
 cto silētio sic eis alloq̄tur. *Eliri* fr̄es nūquid
 nō audistis qualiter quidā frater de ordine p̄
 dicatoz. noīe petri nup ob defensionē fidei
 catholice sit ab hereticis interfect⁹ multaq̄ p
 eū dñs signa oīdit. Tūc iḡ deuote implore
 mus ei⁹ p̄fociniū qz sp̄o q̄ a nra nequaq̄ po
 stulatōe fraudabimur. Assentiūt vniuersi be
 atū petrū in sui auxiliū deuotis p̄cib⁹ inuocā
 tes. Illis sic orātib⁹ mox antemna nauis in q̄
 velū appendit cereis accēsis tota plena cōspi

citur. ita q̄ oīs obscuritas illoz cereoz mira
 bili fulgore fugatur: norq̄ illa caliginosa i di
 em clarissimū cōmutat. Respicientesq̄ vide
 runt quendā cū hitu predicator sup velū stā
 tem. de q̄ nulli dubiū fuit qn beat⁹ petri⁹ extir
 terit. Statū iḡ mare deuit z trāquillitas ma
 gna fuit. Cū iḡ predicti naute ianuā incolu
 mes venissent ad domū fr̄m predicatorū ve
 nerūt deo z b̄to petro gr̄as referētes: eis de
 fr̄ibus toti⁹ miraculi seriē narrauerūt. *Abdu*
 lier quedā in flandria. cū iā tres filios mortu
 os pepisset. z ex h̄ a viro odio h̄retur rogauit
 sc̄m petrū vt sibi in auxiliū fieret. Cū q̄ qrtū
 filiū pederisset. sibi mortus ē rebus. quē ma
 ter accipiēs ad rogādū sc̄m petrū totā se cō
 tulit ei vt suū filiū reuiuiscē faceret: precibus
 deuotis exorās. *Eliri* oīes cōpleuerat z ecce
 q̄ erat mortu⁹: appuit viu⁹. Cū iḡ ad baptis
 mū portatus fuisset. z vt ih̄es vocaret diffini
 tū esset: sacerdos cū ei⁹ nomē dicē debuit: ne
 sciens dixit petrus. Tū illud ex deuotōe sc̄i
 petri postmodū sp̄ retinuit. *In* puicia theu
 tonie apud traiectū mulieres quedā vidētes
 ad ecciam frat̄z predicator in honore sc̄i pe
 tri martyris: magnū cōcurū fieri populozū
 dum ipe in platea cōsisteret z filarent astanti
 bus sic dicebāt. Ecce isti p̄dicatores oēs mo
 dū lucrādi nouēt. *Ma* vt magnā possint pe
 cuniā cumulare z lata edificare palatia vnus
 nouū martyre inuenerūt. Dū hec z filia: vt i
 nostris mō t̄pib⁹ cōsuetudo licz mala: ad ip̄is
 garrulatricib⁹ sicuti tor⁹ mūdus plen⁹: muli
 erib⁹ nō modica circa hmōi videntē esse pne
 ptē in sinistrā singula interpretanda dūmodo
 nendi cā vel potius vt ita dixerit: detrahendi
 suas ante domos cōfluunt. vtinā istd memo
 riter om̄es ne etiā ipsi excludant masculi ho
 mines retineret diceret. ecce subito filiū totum
 sanguine cruentat. z digiti quib⁹ filiū torques
 bāt: sanguie mox torq̄ntur. Qd ille vidētes
 z amirātes digitos diligenti⁹ extergūt ne for
 te in eis accidisset aliq̄ incissura. Sz cū digi
 tos oīno sanos ac illesos sp̄icerent z filiū sic
 sanguinolentū videret tremētes ac penitētes
 dicere ceperūt. *Elere* qz p̄ciosi martyris san
 guini detraxim⁹. nobis h̄ sanguis miraculū
 tā stupendū euenit. Currētes iḡ ad domū
 fr̄m: p̄iori oīa exposuerūt: ac filiū sanguie cru
 entatū eidē p̄stauerūt. *Prior* aut ad multozū
 instantiā solennē predicatōem conuocauit. z
 qcquid predictis mulierib⁹ acciderat: coram
 oībus retulit z filiū ipsuz sic cruentatū oībus
 ostendit. *Elere* quidam magister artis gram
 maticae in eadē predicatōe cōsistens. factum
 ip̄m cepit plurimū deridere: z astantibus di

*Non enim curat deus ubi corpus hoīs iaceat
 Sed in qua parte mens: sit locata
 Sine causa quippe loco se humiliavit
 q̄ corda se praefert folio 139
 Favia Tavia post venimuscare
 ex Homilia Herici*

quanto tempore erat uita unius cuius q
que eorum si quis autem oculos habet aper
tos oculos habet intelligit quia mysticum
huius nobis impletum est

Petro martyre

Fo. LX

241

cere. Videte mō qualiter isti fratres simplici
um corda decipiūt. Nam cū aliqbus muliercu
lis de suis familiarib⁹ cōdixerūt. vt filiū ipm
in aliq sanguine tingerent. et sic miraculose ac
cidisse narrarēt. Dū h ille diceret: p̄tin⁹ vltio
nis diuine plagā excepit: et ipsuz validissima
rū febriū estus multis aspiciētib⁹ sic vexauit
vt a predicatōe illa inter man⁹ amicorū in p
priam domū deferret. S; cū vehemēter febrib⁹
excreveret. et ille mortē vicinaz timeret. predi
ctū priore accersiri fecit: et reatū suū p̄fiterē dō
et b̄to petro dicto priore votū vouit q si eius
meritis sanitatē recipet: eū semp ī speciali de
uotōne haberet. et decetero linguam ad talia
nō laxaret. Abira res. Abor vt predictū vo
tū ptulit: sanitatē integraz recepit. Quas
dam etiā vice cū suprior predicti loci qsdam
lapides pulcherrimos et magnos in quadā na
ui duceret: nauis ipsa ab improuisa cuidaz lit
tori sic inhesit vt nullaten⁹ posset moueri: de
scendētes vero naute oēs vnanimiter ipsam
impellebant: s; nequaquā mouere poterāt. Cū
g nauē se amississe putarēt: predict⁹ suprior oī
bus alijs licētiatis manū ad nauim apposuit:
et leuiter ipsaz impellēs dixit. in noīe sc̄i pe
tri martiris in cui⁹ honore lapides istos defe
rim⁹: vade. Statiq; nauis velocissimē se mo
uit: et de littoze sana recessit supra quaz naute
accedētes: oēs sani et hilares ad ppria reme
arunt. In puincia frācie ciuitatis zenonis
puella qdam cū in aquaz rap̄i transeuntem
cecidisset. et p magnū spaciū tp̄is stetit: tan
de de flumie mortua ē extracta: mortis cui⁹
erant qtuor argumēta. s. magnū spaciū tp̄is
et rigiditas corpis et frigiditas et nigredo. de
lata est g a qbusdaz ad ecciam fratru. q cū eā
sc̄to petro vouissent: cōtinuo vite reddita est
et sanitati. Frat iohes polon⁹ cū apud bo
nomiā qrtana laboraret et in festo sancti petri
martyris smonē ad clerū facere deberet: ac
cessionē eadē nocte iuxta cursuz naturalē ex
pectans: timere valde cepit ne iniūcto sibi ser
mone deficeret. Ad sc̄i igit petri puerus sus
fragia ad altare ipsius cū deuotōne accessit.
orans vt ei⁹ meritis iuuaret cui⁹ debebat glo
riam predicare. sicq; factū est. q illa nocte fe
bris penitus cessauit. et postea nunq; eū inua
sit. Patrona qdam noīe gilpoda als gi
rolda vxor iacobi de valle sana. cū p qtuorde
cim annos ab imundis spiritib⁹ fuisset obses
sa. venit ad quendaz sacerdotē dicēs. ego suz
demoniaca et spūs malign⁹ me vexat. Abor
sacerdos territ fugiēs sacristiam intrauit et li
brū quendaz in q erant piuratōes demonū et
stolam latēter sub cappa deferens: cū bona so

cietate ad mulierē redijt quē mox vt demon
vidit ait. latro pessime q iuisti. quid est qd s̄
capa occulte portasti. Cū aut sacerdos adiu
ratōes suas faceret et nihil curatiōis afferret.
venit illa ad b̄m petrū dū adhuc viueret: ab
eo postulans adiuuari. Cui ille pphetica vo
ce rēdit. Cōfide filia nec despes qz et si quod
postulas p̄ficere: ad p̄is non valeo. tñ venit
temp⁹ q id quod a me petis: plenarie obtine
bis. quod et factū est. Nam post passionē ei⁹
cū ad eius sepulcrū predicta mulier accessisset
ab illa infestatōne demonū fuit penit⁹ libera
ta. Abulier quedaz eusemia de loco corci
ango. medietanens diocef septez annis a de
monib⁹ est vexata. s; cū ad sepulcrū sc̄i petri
ducta fuisset ceperūt demōes eaz ampli⁹ agi
tare. et p os ei⁹ cūctis audientib⁹ clamare. ma
riola mariola. petrine petrine. Tūc demōes
exerentes: eam quasi mortuaz dimiserūt. S;
modicū post plene sanata surrexit. asserbat
aut q dieb⁹ dūcis et festiuis et maxime quan
do missa celebrat⁹: eam demōes ampli⁹ mole
stabant. Quedaz mulier noīe verbona de
berēgo p septē annos a demonib⁹ agitata cū
ad sepulcrum sc̄i petri fuisset adducta: vix a
multis viris detineri poterat. In q̄s erat q/
dā credēs hereticorū noīe cōradus de ladria
no. q illuc aduenerat vt sc̄i petri miracula de
rideret q cū predictaz mulierē cū ceteris deti
neret. demones eidē p mulierē dixerūt. Eur
tenes nos. Mōne n̄ es. Mōne te ad talē locū
portauimus et ibi tale homicidium ppetrasti.
Mōne te ad talē et talē locū duxim⁹. et ibi tale
et tale flagitiū cōmisisti. Cū multa peccata s;
ibi dicerent. q nullus alius nisi ipse solus scie
bat. vehemēt expauit. mox aut demōes col
lū et pect⁹ mulieris excoziantes et inde exeun
tes semiuuaz ipaz dimiserūt. q etia post mo
dicū penitus sanata surrexit. Predict⁹ aut cō
radus heretic⁹ hec vidēs et stupēs ad fidē ca
tholicaz est puerus. Sc̄imonialis quidā
erat ī almania ī clauistro Detenbach ordinis
sc̄i lxxi. pstantiens. diocef. q p annū et ampli
us quēz guttas ī genu p̄fessa est. ita q nullo
remedio poterat liberari. hec qz sepulcrū sc̄i
petri corpuliter visitare nō poterat. vtpote q
erat sub obedientia p̄stituta. et qz infirmitate
guissima vrgebatur. cogitauit saltem predi
ctum sepulcrū mentali gressu adire. ac deuot
tōne sedula visitare. Discens vero q ī. xliij.
dietis de loco illo mediolanum posset adiri.
quondie p qualibet dieta centuz pater n̄ ad
honorem sc̄i petri dicere cepit. Adirū immo
dum cū istas mentales dietas taliter cepit fa
cere: successimē semper et paulatim cepit se

necque
cogitat
quod displicet
Deo

quia corpus
fornicatur
quod cum uiro
coniungitur

anima autem
quando
diaboli
uoluntatibus
sociatur

Qua hanc
non seruat
facta est
ipsa uirgo.

Et uere facta est
quod per
sc̄iam uirgin
nitatem
corporis
putat se Deo
placere

Eccē enim
quemadmo
dum
cum mandu
casset et
tritis
non anima
manducat
sed corpus

Anima uirginis per concupiscentiam animas fornicari
Sicut enim est qd aliud est concupiscere aliud uelle
aliud uelle; Concupiscere passionis est
uelle autem arbitrii

impletum est. omne enim studium spirituale
relinquimus et ad carnalia. De sancto Petro
transimus

De sancto Petro

cum manducas
et bibis
non anima
manducat
sed corpus

ves enim
in corporalis
corporali
cibo
non pascitur

Sic cum
vir mulieri
aut mulier
viro
coniungitur
non anima
copulatur
sed corpus

propter ea
frequenter
fit
ut nupta
si alias
non peccet
melior sit
quam illa
quam virgo est
quam virgo est

melius hñe. At ubi ultimā dietā p̄fecit. et ad
tumbā mentali gressu puenit flexis genibus
ac si p̄ntialiter corā tūba astaret. psalteriū cū
deuotione maxia totū legit. Quo expleto ab
illa infirmitate adō liberatā se sensit. vt iā ide
modicū quid sentiret. Rediēs vero eo mō q̄
iuerat anteq̄ oēs dietas expleuisset. penitus
est sanata. **¶** Vir quidā de conapitio de vil-
la mazati. noīe rufin⁹ grauē valde infirmita-
tē incurrit. Mā vena in inferiorib⁹ partib⁹ an-
terius sine cessatōe sanguinē emittebat. ita q̄
a nullo medicorū aliq̄d sibi remediūz adhiberi
poterat. Lū q̄ sanguis p̄ sex dies et noctes cō-
tinuo effluxisset. ille bñm petru⁹ deuote in sui
auxiliū iuocauit. q̄ tā subito sanat⁹ est. vt iter
effusa orōez et receptā liberatōnez nullū pene
fuerit iteruallū. Lū autē sopori se dedisset. vi-
dit quendā frēm in habitu ordis predicatorū
grossum facie atq̄ brunū. quē sociūz bñi petri
martyris existimat. sic vere et talis forme exi-
terat. q̄ cū expāssione palmas plenas sangui-
ne cū quodā suauī vnguēto eidē offerebat di-
cēs. Sanguis adhuc recens ē. Veni igr̄ ad re-
centē sanguinē sci petri. Qui euigilās. sepul-
crū sci petri statuit visitare. **¶** Luz in ramis
palmarū cū adhuc viueret mediolani p̄dica-
ret. et ibi vtriusq̄ sexus eēt maxia multitudo
dixit publice alta voce. Scio p̄ certo q̄ here-
tici tranctāt mortē meā ita q̄ p̄ morte meā iā
pecunia d̄posita ē. s̄ faciāt q̄cquid possint. qz
magis psequar̄ eos mortu⁹ q̄ nūc viu⁹. q̄ ve-
re fuisse manifestū ē. **¶** Apud florentinū i mo-
nasterio de ripulis sc̄imonialis quedā i ora-
tione posita ea die q̄ beat⁹ petr⁹ mortē sustinu-
it. vidit btāz x̄ginē in excelsō throno i glia re-
sidere et duos frēs de ordie predicatorū i celū
ascendē. et hinc et inde iuxta eā collocatos eē
Et cū inq̄reret q̄ nā essent. audiuit vocē dicē-
tē sibi. H est fr̄s petr⁹ q̄ in p̄spectu dñi tāq̄ su-
mus aromati gloriofus ascēdit. Repertūq̄
p̄ certo est. q̄ eadē die mortem subiit. q̄ dicta
sc̄imonialis visionē vidit. **¶** Vir cū quīz lōga
infirmitate laboraret ad rogandū bñm petru⁹
tota deuotione se p̄tulit et sanitatē integrā mor-
recepit. **¶** Quedā comitisse de castro maxio
hypoziens̄ dioce⁹. cū in bñm petru⁹ spālez de-
uotōez haberēt et ei⁹ vigiliā ieiunarent cū ad
suā ecciāz vt audirēt vespas accessissent vna
earū cādelā quandā in honore bñi petri mar-
tyris aī q̄ddaz altare bñi petri apli posuit cō-
burendā. q̄ cū domū rediissent. sacerdos aua-
ricia duct⁹ in ipaz candelā sufflās. eā extinxit
s̄ mox lumē rediit et denuo ipaz accēdit. Se-
cūdo ac tercio eaz extingūē voluit. s̄ lumē vt
p̄xi rediuit. p̄xi redio affect⁹ choz intrauit. et

an̄ maius altare aliā candelā inuenit. quā cle-
ricus in hōiōrē bñi petri posuerat. q̄s ei⁹ vigi-
liāz sibi ieiunabat. quā sacerdos bis extingue-
re voluit. s̄ nequit. **¶** Qd̄ vidēs cleric⁹ irat⁹ di-
xit. Domie apertūz miraculū nō videtis. q̄
sc̄tus petr⁹ nō vult vt suā extinguat̄s cande-
lā. Territi igr̄ et stupētes sacerdos et clericus
ad castrū ascēdēt. et predictū miraculū omēs
narrauerūt. **¶** Vir quidam noīe roba de meda
cū vsq̄ ad vestes i ludo oīa pdidisset. domū
i sero rediēs cū lucerna ascēsa lectū suū adiit
et vidēs se tā viles pānos hñe. et se tot amissis
se p̄siderās. p̄ nimia despatōe cepit demōes
inuocare. ac se eisdē ore nephario cōmēdare.
Statimq̄ tres demōes affuerūt q̄ lucernā accē-
saz in solariū p̄ciētes. eū p̄ collū arripuerūt
tā fortē ipz stringentē vt nullaten⁹ loq̄ possz
quē cū plurimū agitarēt q̄ erāt in domo infe-
riori ad eū ascendētes dirext. **¶** Quid ē qd̄ agi-
o roba. Quib⁹ demōes r̄iderūt. Ite in pace
v̄sa et lectos v̄ros intrate. illi autē predicti vi-
ri vocē esse credētes p̄tin⁹ rediēt. illis credē-
tib⁹ cepit multo fort⁹ a demonib⁹ agitari qd̄
illi p̄gscētes sacerdotē p̄tin⁹ aduacarūt: qui
cū p̄ bñm petru⁹ demones adiurasset. duo p̄ti-
nus exierūt. Seq̄nti autē die ad sepulcrū san-
cti petri adduct⁹ ē. Ad quē guilhelm⁹ vercel-
len⁹ accedens cepit demōnē increpare. Qui
eū quēz nūq̄ viderat ex noīe vocās ait. Fra-
ter guilhelme p̄pter te nunq̄ exibo. qz h̄ n̄ ē
et opa n̄ra fecit. Quēz cū interrogasset q̄ noīe
vocaret. vocor̄ ait balcephas. **¶** Lū p̄ bñm pe-
tru⁹ adiurāt⁹ fuisset. ipm̄ in terrā p̄ciēs mor-
exiuit. Ipse autē perfecte san⁹ remāsit et peni-
tentiā salutarē accepit. **¶** Lū quidā heretic⁹
acerrim⁹ disputator. et eloquentie singular⁹
cū btō petro cū adhuc viueret disputaret et er-
rores suos lubtiliter et acute p̄posuisset in me-
diū. ac be. petru⁹ vt r̄ideret ad p̄posita ip̄ortu-
nus purgeret. Ille deliberatōnez petens. ora-
toriū q̄ddā qd̄ p̄pe erat. intrauit cū lacrimis
orans deū vt cām fidei sue defenderet. et loq̄-
cem tumidū aut ad fidei veritatez reduceret
aut lingue priuatōne puniret. nec per eaz de
cetero contra fidei veritatem tumeret. **¶** Re-
diensq̄ ad hereticum coram omnibus palaz
dixit: vt suas iterūz proponeret rōnes. Qui
ita penitus factus est mutus. vt nec vnus so-
lum verbum aliq̄tenus proferre valeret. **¶** Vir
heretici confusi recesserunt. et catholici deo ḡ-
tias ex hoc retulerunt. **¶** Vir quidam no-
mine opiso credens hereticorū cuz occasione
cuiusdā heretice p̄sanguie sue: ad ecciāz fra-
trū venisset et ad tūbaz sc̄i petri p̄gens duos
ibi denarios cōspexisset. ip̄os denarios acci-

Frequenter enim concupiscimus etiam quod uolumus
Si ergo concupiscimus non consentit uoluntas
uoluntas concupiscencia sola non damnatur

nam enim inuenies modo non dicam laicum
ad aut presbyterum aut episcopum

De s. Philippo et iacobo Fo. LXI

piens dixit. Bonū est vt bibam istos statim
totus cepit tremē. nec de loco eodez aliq̄ten
potuit se mouere. Qui territ predictos dena
rios i loco suo mox restituit. z sic inde abscef
sit. Vidēs aut bti petri virtutē heresim dese
ruit z ad fidē catholicā se puerit. Scholaris
quidā cū de magolana ad montē pessulanū
rediret ex quodā saltu adeo ē rapt⁹ in inglu
tie. vt dolore nimio vexaret. et incedere non
valeret. Hic aliq̄ audies p̄dicare. q̄ quedaz
mulier terrā sanguie bti petri resp̄az sup can
cri corrosionē ponēs fuerat libata. Dixit do
mine de⁹ terra illa nō habeo. s̄ q̄ illi t̄re me
ritis bti petri tantā dedisti virtutez: potes et
isti dare. Accipies igr de terra cū signo cruci
z innocatōe martyris loco supraposuit z sta
tim curatus fuit. Anno dñi. Ab. cclix. in ci
uitate cōpostellana. fuit q̄daz vir noīe bene
dictus q̄ tibias inflatas habebat i modū vtri
um. ventrē tumentē instar pregnātis. faciem
prē nimio tumore horribilē. totūq̄ corp⁹ infla
tū ita vt monstrū aliq̄d videret. Hic cuz a q̄
dam matrona vix sup baculū se sustētat⁹ ele
mofynaz peteret. Illa r̄didit. Magis folla q̄
aliq̄ cibo indigeres s̄ meo p̄silio acquiesce. z ad
domū fratru p̄dicatoz pergens z pctā tua cō
fitens bti petri patrocinia inuocato. Ille aut
cū mane ad domū fratru venisset. z ostiū ec
clesie clausus esset secus portā se posuit z dor
muit z ecce quidā reuerendus in habitu. pre
dicatoz eidē apparuit: z capā ipsuz cooperi
ens eū i ecciam introduxit. Ille aut euigilās
et intus in eccia se esse reperit. z p̄fecte sana
tū inuenit. Quod multis admirantib⁹ intu
lit stuporem cū videret hōem pene mortuuz
tā subito a gūi infirmitate fuisse liberatū.

Hoc de sc̄to fabiano pleriq̄ nō h̄nt.

S. Inctus fabianus

rexī romanā ecciam ānis mltis z tā
dem tpibus decū passus. Iste dñi eligeretur
ad pontificiū vrbis rome. sp̄s sanct⁹ in specie
colūbe multis visus est apparuisse. Iste passi
ones sc̄toz que neglecte fuerāt a notariis fec̄
excipi z scribi z multas basilicas p̄ cimiteria
sc̄toz fabricari fecit. q̄s et dedicauit. hic insti
tuit vt crisma vetus cremaret. et nouū omni
anno in cena dñi cōsecraretur. alia require in
festo bti fabiani et sebastiani martyrum.

Philippus dicitur

os lampadis vel os manuū. Ut d̄r a
philos qd̄ est amor z yper qd̄ ē sup. q̄li amor
supnoz. D̄r os lampadis p̄pter suā luculen

tā predicatōez. os manuū p̄pter assiduā ope
ratōem. amator supernaz p̄pter celestē con
templationem.

Philippus aposto

lus cū. xx. annis p̄ scithiam predica
set. a paganis tenetur z ad imolandū statue
martis ab eisde cōpellit. Tunc subito draco
q̄daz ingens de subbase exiuit qui filiū ponti
ficis qui ignē m̄strabat in sacrificiō interfecit
duosq̄ tribunos quoz ministri philippuz in
vinculis dennebant: extinxit ceterosq̄ adeo
sui status ferore infecit. vt om̄es morbidī red
derentur. Dixitq̄ philippus. Credite mihi et
statuā hanc p̄fringite. z in loco ei⁹ crucez dñi
adorate. vt infirmi v̄ri sanentur z mortui su
scitentur. At hī q̄ cruciabātur clamabāt. Im
fac vt sanemur et hūc martē p̄tinus p̄fringe
mus. Tūc philippus draconi precepit. vt i lo
cū desertū descēderet. ita vt nulli oīno nocer
et. q̄ statim recessit z vltēri nō cōpuit. Tūc
philippus om̄es sanauit et illis trib⁹ mortuis
vite b̄nficiū ipetrauit. sicq̄ vniuersis creden
tibus per annū vnū eis adhuc p̄dicauit. z in
eis presbyteros z dyacones ordinās in aīaz
ciuitatē hierapolim venit. ibiq̄ heresim he
bionitarū q̄ xpm carnē fantastica assumpsis
se dogmatizabant extinxit. Erāt aut illi due
sacratissime virgines p̄ q̄s dñs multos ad fi
dē puerit. philippus aut añ. vii. dies obitus
sui. ep̄os z p̄biteros puocauit eisq̄ dixit. hōi
vii. dies p̄pter admonitōez v̄faz mibi dñs cō
cessit. Erāt aut annoz. lxxvii. P̄ b̄ infide
les ipm tenuerūt z cruci instar m̄gri sui quē p̄
dicabat: affixit z sic ad dñm iniguit. z felicit
vitā p̄pleuit. Iux autē eū due filie ei⁹ vna de
dextris z alia a sinistris sunt sepulte. De isto
aut philippo sic dīc̄ ysid. in li. de vita z ortu z
obitu sc̄toz. philippus gallis p̄dicabat xpm
barbaras gentes. vicinasq̄ tenebras. z tumē
te oceano p̄iūctas. ad scie lumē fideiq̄ por
tū deducit. demū in hierapoli p̄bagie puin
cie vrbe crucifix⁹ lapidatusq̄ obiit. filq̄ cū fi
liab⁹ suis ibi req̄scit. hec ysid. De philippo
aut q̄ fuit vn⁹ de septē dyaconib⁹ dīc̄ hiero. i
martyrologio. q̄ octauo ydus iulij signis et
p̄digijs iclitus ap̄d cesareā req̄euit. iux quez
tres filie ei⁹ tumulate sunt. nā q̄rta ap̄d ephe
suz req̄scit. Prim⁹ q̄ philippus ab ip̄o differt
q̄ ille fuit ap̄ls. ille diaconus. Ille q̄scit ap̄d
hierapolim iste apud cesareā. Ille habuit du
as filias p̄phissas: iste quatuor licet hystoria
ecclesiastica videatur dicere q̄ fuit philippus
ap̄ls qui habuit quatuor filios p̄phissas. s̄
in b̄ magis hieronimo est credendum.

concupiscentia gola non damnat
magis autem et gloriosorem facit
facit Virginitatis coronam

nunc veniamus ad spiritualem eius
eius narrationem; Ad totum B. Iohannes
chrysostomus

248

melior
Iurgo est
et alias
peccat

Quoniam
in illa
non peccat
quā nupta est
corpore
quidem
nupta est
animo autem
iurgo est
Quae aut
alias peccat.
et iurgo est
corpore
quidem
iurgo est
animo autem
formicaria

Sede ne
ne despe
rare
faciamus
etiam
iurgas
bonas
quia dixi
mus
per con
cupiscentiam

qui ad perfectum contemnat seculi bona
credens consummationem esse propinquam

De sanctis apostolis

vnus quisque

Iacobus interpre

tatur supplantator vel supplantans festi-
nantem vel prepanem. Uel dicitur iacobus a iacobus quod est
deus et cobar quod est onus vel pondus: vel iacobus
quasi iacobus a iaculo et cope quod est cesio
quasi cesus iaculis. Dicitur et supplantator mundi
per contemptum. Supplantans festinantem diabolus
prepanem ad omne bonum corpus suum. Male enim
passiones nobis insunt ex tribus sicut dicit gre-
gorius. Ex mala educatione siue puerlatone. Ex
corporis mala habitudine. Ex vicio ignorantie. Lu-
rant autem ut dicitur ex bona consuetudine. Bona ex-
ercitatione. Studio doctrine. sic beatus iacobus
curauit: et ideo corpus ad omne bonum paratum ha-
buit. Dicitur etiam pondus diuinum per caritatem
morum iaculis cesus per martyrium.

Iacobus apostolus

iste vocatus est. et iacobus alpheus. scilicet fili-
us. iacobus frater domini. iacobus minor. et iacobus
iustus. Iacobus alpheus dicitur non tamen secundum carnem sed
etiam secundum nomen interpretationis. Alpheus enim in-
terpretatur doctus vel documentum. Uel fugiti-
uus vel millesimus. Dicitur et iacobus alpheus quod fu-
it doctus per scientiam inspirationem. Documentus per
aliorum eruditionem. fugitiuus de mundo per des-
pectum. Et millesimus per humilitatis reputa-
tionem. Frater quidam domini dicitur ex eo quod similis
sibi fuisse prohibetur. adeo ut plerique in eorum spe-
cie fallerentur. Tamen cum iudei ad capiendum christum
pergerent ne forte iacobum in persona christi caperent
a iuda qui christum a iacobo tanquam eorum familiaris
optime discernerebat signum osculi acceperunt.
hoc etiam testatur ignacius in epistola ad beatus
iohannem apostolum et euangelistam sic dicit. Si licitum est
mihi apud te ad hierosolimam peruenire volo ascen-
dere ut videam illam venerabilem iacobum qui co-
gnominatur iustus. quem referunt christo iesu simili-
mum facie. vitam morem puerlationis. ac si eiusdem
vteri fratres esset gemellus. Quod dicitur si video
et ipsius iohannem secundum omnia corporis eius lineamenta vel di-
citur frater domini quoniam christus et iacobus sicut a duobus
sororibus descendere putabantur. Non enim
dicitur frater domini. quod fuerit filius ioseph sponsi marie sed
alia ratione sicut aliqui volunt dicere. scilicet quod erat filius
marie filie cleophe. quod quidem cleophas fuit fra-
ter ipsius ioseph sponsi marie. Licet magister io-
hannes beleth dicat quod alpheus pater ipsius iaco-
bi fuit frater ioseph sponsi marie. Quod verum non
creditur. Iudei ergo fratres vocabantur quod se ex utraque
parte sanguinis pertinebant. Uel dicitur frater domini propter
progenitum et excellentiam sanctitatis. ob quam per ceteris
apostolis hierosolimitis est episcopus ordinatus. Dicitur etiam
iam iacobus minor ad differentiam iacobi filii ze-

bedei. Licet enim iacobus zebedei natus sit prior su-
it tamen vocatio posterior. Tamen etiam hec consuetudo
doloris plerisque religionibus obferuat. ut ille qui prior
ingreditur maior vocetur: et ille qui posterior minor.
Licet sit prior aut etate maior. aut sanctitate di-
gnior. Dicitur etiam iacobus iustus propter meritum ex-
cellētissime sanctitatis. Nam secundum hieronymum. tamen reuer-
entie et sanctitatis in populo extitit. ut simbra ve-
stimenti eius certatim cuperet tangere. Tamen et de
eius sanctitate sic scripsit egesippus apostolorum vici-
nus sicut in ecclesiasticis historiis legitur. Susce-
pit inquit ecciam frater domini iacobus qui ab omnibus
notatus est iustus. ab ipsis temporibus domini per duras
usque ad nos. hic ex utero matris sue sanctus fu-
it. vinum et siceram non bibit. carnes nunquam manu-
cauit. ferrum in capite eius non ascendit. oleo non
est unctus. balneo non est usus. Sindone. id est ve-
ste linea se induit. Toties in oratione genua
flexerat. ut callos in genibus sicut in calcaneis
videretur habere. Pro hac incessabili et summa iu-
sticia appellatus est iustus et abba quod est interpres
tatum munimentum populi et iusticia. hic solus inter
apostolos propter nimiam sanctitatem permittitur intra-
re in sanctam synagoga. hec egesippus. non quidem causa im-
molationis. sed orationis. Dicitur etiam quod primus inter apo-
stolos missas celebravit. Nam propter sue excel-
lentiam sanctitatis hunc sibi honorem apostoli fecerunt.
ut post ascensionem domini primus inter eos missas hiero-
solimis celebraret. etiam antequam esset episcopus ordi-
natus. cum ad eius ordinationem in actibus dicatur quod
discipuli erant perseverantes in doctrina apostolorum
et communicatione fractionis panis. quod de missa ce-
lebratione accipitur. Uel forte ideo primus cele-
brasse dicitur: quod primus in pontificali eam dixisse per-
hibetur. Sicut petrus postmodum primus in antio-
chia missas celebravit: et marcus in alexandria
hic perpetue virginis custodes extitit sicut tes-
tatur hieronymus. in libro contra iovinianum. In pa-
rasceue autem mortuo domino: sicut dicit iosephus et
hieronymus. in libro de viris illustribus: iacobus votum vo-
uit se non comesturum donec videret dominum a mor-
tuis surrexisse. In ipsa autem die resurrectionis cum
usque ad diem illam. iacobus non gustasset cibum eidem
dominus appuit. ac eis qui cum eo erant dixit ponite
mensas et panem. Deinde panem accipiens benedixit
et dedit iacobo iusto dicens. Surge frater mi co-
mede. quod filius hominis a mortuis resurrexit. Se-
primo igitur anno episcopus eius cum ad diem pasce apostoli
hierosolimam venissent. interrogante eos iacobo
quanta per eos fecisset dominus coram populo referebant. Cum
ergo septem diebus iacobus cum alijs apostolis in templo predi-
casset coram caypha et alijs iudeis. et iam prope
esset ut baptisari vellet repente quidam templi igre-
dies clamare cepit. Viri israelite quid facitis.
Cur ab istis vos magis decipi permittitis. Intu-
at populus percurat ut apostolos lapidare vellet. Acci-

Locum ubi est multum et probe omnia de charitate. Qui habet in se unde audiat. necesse est
gaudeat ad quod audit. Sic enim illi erit lectio ista. tanquam oleum in flamma. Si est ibi quod nutritur
nutritur et crescit. et permixtum. Item quibusdam sic esse debet tanquam flamma ad fontem. Ut si
non ex debito accedente sermone accendatur. In quibusdam enim nutritur quod est. In quibusdam
accenditur. Si debet. Et omnes in una charitate gaudeamus. Ibi autem charitas. Ibi pax. Et ubi humi-
tas. Ibi caritas. Iam ipsum audiamus et ad eius verbum quod dominus suggerat. Iam nobis ut bene intelligamus
de quibus

unusquisque eam dicit in corde suo
in fidelitatis spiritu praevalente
Philippo et Jacobo
Ecce ex quo christus fuit in terris

Fo. LXII

dit at ille hō sup gdu vbi iacob^o pdicabat et
ipluz pcpitauit deorsū z extūc plurimū clau
dicauit. Hec at. vii. anno p^o ascēsiōe domi
ni beat^o Jacobus passus ē. In anno autē
epatus sui. xxx. videntes iudei q^o paulū non
posset occidere eo q^o cessare appellasset z romā
missus fuisset psecutiōis sue tyrānidē in Jaco
bū cōuerterūt cōtra eū occasiōē querentes.
et sicut pdictus egesipp^o aploz cōrepaneus
refert fm q^o in historia ecclesiastica inuenit. Ju
dei ad eū conuenerunt dicētes. Quamvis te
vt reuoces populū qz ipe errat in ihu. putas
q^o ipe sit xps. Precamur g te vt suadeas om
nibus puenientib^o in die pasce de ihu tibi em
obtempabimus oēs z de te tā nos q^o popul^o
testimoniū ferim^o. qz iustus es z psonā nulli
us accipis. Statuerūt igit illū sup pinnā tē
pli z voce mag^o clamantes dixerunt. Citozū
iustissime cui nos oēs obrepare debem^o qm
populus errat p^o Jesum q^o crucifix^o est enun
cia nobis quid tibi videat. Tūc Jacob^o cū in
genti voce rēdit. Quid me interrogetis de fi
lio hominis. ecce ipe sedet in celis a dextris sū
me virtutis dei venturus iudicare viuos et
mortuos. Hec audiētes xpiani valde gauisi
sunt z libent^o eū audierūt. Pharisei autē z scri
be dixerūt male fecim^o tale testimoniū p̄stare
Jesu s^o ascēdamus z pcpitemus eū deorsum
vt ceteri terreant et ei credere nō p̄sumant z
simul voce mag^o clamaueūt di. Q^o z iust^o er
rauit. Ascenderūt g z pcpitauerūt eū. Lū g
pcpitassent lapidib^o eū obruebāt di. Lapi
dem^o Jacobū iustū. qui deiect^o nō solū mori
non potuit s^o puerus z sup genua pcumbēs
dicebat. Rogo dñe dimitte eis qz nesciūt qd
faciūt. Tūc vn^o ex sacerdotib^o ex filiis rechab
exclamauit. parcite qso qd facitis pro vobis
orat hic iustus quē lapidatis. Tūc vn^o ex ip
sis particā fullonis arripiēs valido ictu ca
put eius impetijt z cerebrū excussit. Hec eges
sippus. taliqz martyrio migrauit ad dñm sub
Herone q^o cepit anno dñi. lviij. sepult^o ibidez
ppe templū. Lū autē ppls veller ei^o mortem
vindicare z malefactores capere z punire p
tinus aufugerūt. Refert Iosephus q^o pro
pter peccatū mortis Jacobi iusti factū ē exci
diū in hierusalē z dispsio iudeoz s^o nō solum
ob mortē Jacobi s^o etiā ob mortē dñi p̄cipue
destructio ista facta est fm qd dicit dñs. Nō
relinqnt in telapidē sup lapidē eo q^o nō cog
ueris tps visitationis tue. Sed qm nō vult
dñs mortē pctōis z vt ipi excusationez non
haberēt p. xl. annos eoz penitētiā expecta
uit z p aplos maxie p Jacobū fratrem dñi in
eos cōtinue pdicantē eos ad penitētiā reuo

cabat. S^o cū p admōitiōē eos nō possz reuo
care voluit eos saltē pdigijs exterrere. Itaqz
i his. xl. anis sibi ad p̄nias dat^o multa mōstra
et pdigia sicut refert Ioseph^o euenerūt. Itā
stella p̄fulgēs gladio p oīa simul visa ē ciuita
ti desup imminere ac p totū annū exicalib^o flā
mis ardere. In quodā festo azimoz hora no
ctis nona tātus fulgor arā tēplūqz circūde
dit vt oēs diē clarissimū factū ēē putarēt i ea
dē festiuitate vitula ad immolādū adducta
inter ministroz man^o agnā subito est enixa.
Post aliq^o dies ppe solis occasum visi sūt
curi^o z qdrige in oī regione p aerē ferri z ar
matoz coh oxes misceri nubib^o et vbes cir
cūdarē agminib^o improuis. In alio diē
festō q^o p̄thecoste appellat noctu sacerdotes
templū ingressi ad ministeria ex more cōplen
da motus quosdā strepitūqz senserūt ac vo
ces subitas audierūt dicētes trāseam^o ab his
sedib^o. Itā quartū etiā annū belli qdā vir
noīe ihs ananie fili^o in festo tabernaculoz re
pente clamare cepit. Vox ab oriente vox ab
occidēte. vox a qtuor vētis. vox sup hierlīm z
sup templū. vox sup spōsos z spōsas. vox su
per pplm vniuersū. Predict^o igit vir capif
cedit verberat. s^o ille aliud dicere neqens qz
to plus verberabat tāto fortius clamitabat.
Ad iudicem igitur adducitur tormentis di
ris afficitur. vsqz ad patefactionem ossium
laniatur. s^o ille nec preces nec lacrimas effun
debat s^o cū quodā vllulatu p singla pene ver
ba eadē pferebat. Addēs etiā hoc veve hie
rosolimitanis. hec Iosephus. Lū autē iu
dei nec admonitiōib^o cōuerterent nec tātis
pdigijs terrerent p^o. xl. annū dñs vespasia
nū z titū hierlīm adduxit q^o ipam ciuitatē fun
destruxerūt. Hec autē fuit cā aduē^o ipoz
in hierlīm sicut in qdā historia inuenit l^o apo
crifa. Elidens pilat^o qz ihs innocēter cōdē
nauerat timēs offensaz tiberij cesaris p se ex
cusando nūciū noīe albanū ad cesarē destia
uit. Eo autē tpe vespasian^o monarchiā in ga
latiā a tyberio cesare tenebat. Itāci^o igit pila
ti a vētis ptrarijs in galatiā pellit z ad vespe
sianū adducit. Talis autē ibi fuabat p̄suetu
do vt qcuqz ibidē naufragiū pateret reb^o et
seruituti pncipi subderet: quē vespasian^o qd
cēt aut vñ veniret seu q^o tēderet req̄siuit. Lū
ille hierosolimitan^o sum. de ptibus illis veni
romā vsqz tēdebā. Lū vespasian^o. de terra
sapientiū venis. artē nosti medicamīs. medi
c^o es curare me debes. Tlespasian^o ei qdā
gen^o vermiū narib^o insitabū infātia gerebat
vñ z a vespis vespasian^o dicebat. Lū vir il
le rēdit. artē medicamīs dñe nescio z iō cura

249.
Angustinus Deus predestinatione plus amant ut ad eam nos amando perducatur id est ad salutem
hoc per peccatum significatum plus amantem Sed minus amatum quia id quod per illum figuratum est
hoc afficit Bona

ex quo congruus in Ternis semper dicitur
 confirmatio ueniet Et ecce nondum uenit
 De. f. Philippo et Jacobo
 ne forte non pparanda causa

deccat. meum Contra me est semper. Sit ante quod non uis esse ante Deum. Si autem postea
 feceris peccatum tuum. ne torquet tibi illud Deus ante oculos tuos. Et tunc retorquet. Quando nam benit
 tuncus. Quod nullus aut. Currite de tenebra uos. Comprehendat. Dicit Augustinus. Fratres. Euangeliste
 salutem uos. Euangeliste. Dum tuncus est. Nullus Retardetur a templo Dei. Nullus retardetur
 a opere Dei. Nullus quocumque ab oratione. Continui. Nullus a Solita. Quoties fraudetur. Euangelista
 te. Cum dies est. In cet. Dies. Christus est. Ignosce uers. Sed agnoscentibus. Punire autem

re te nō valeo. Lūi vespasian⁹. Nisi me cura-
 ueris morte morieris. Lūi ille ait. Ille q̄ cecos
 illuminauit demones effugauit. mortuos su-
 scitauit ille nouit. q̄ artē medēdi igro. Lūi ve-
 spasian⁹. Quis ē ille de q̄ tāta p̄fari. z ille.
 Iesus nazaren⁹ quē iudei p̄ inuidiā occiderūt
 in quē si credideris sanitatis gr̄az p̄sequis. Et
 vespasian⁹. Credo quia qui mortuos su-
 scitauit me etiam de infirmitate hac libera-
 re poterit. z hec dicendo vesp̄ de naribus
 ei⁹ ceciderūt z p̄tinuo sanitatē recepit. tūc ve-
 spasian⁹ ingēti gaudio replet⁹ ait. Lert⁹ suz
 q̄ fili⁹ dei fuit q̄ me curare potuit. Petita igitur
 a cesare licētia hierosolimā cum manu ar-
 mata p̄gā z oēs p̄ditores h⁹ z occisores fun-
 dit⁹ euertā. Dixitq̄ albano nūcio pylati. Re-
 bus z uita san⁹ z incolumis domū tuā mei li-
 cētia reuertaris. Vespasian⁹ igit⁹ romā adijt.
 et destruēdi iudeā z hierlm̄ a tiberio cesare li-
 centiā ipetrauit. Per annos igit⁹ plures exer-
 citū p̄gregauit tpe. s. neronis impatoris cuz
 iudi ipio rebellassent. Tū fm̄ cronicas nō se-
 cerūt hoc zelo xpi s̄ q̄ a dñio recesserāt roma-
 noz. hierlm̄ igit⁹ cū copioso exercitu vespasi-
 anus aduenit et in die pasce hierlm̄ p̄ circui-
 tū potenter obsedit ibiq̄ infinitā multitudi-
 nē q̄ ad diē festū puenerat conclusit. Per ali-
 qd̄ aut tps̄ añq̄ vespasian⁹ hierlm̄ aduenirz
 fideles q̄ ibi erāt a spūscō admonent⁹ vt in-
 derecedāt z in qdā oppido trāsiordanez qd̄
 pellan vocat⁹ secedāt vt ablatis ab urbe sc̄tis
 uiris celesti vindicte fieret loc⁹ tā de urbe sa-
 crilega q̄ de pp̄lo scelerato. Quādā aut ciui-
 tatē iudee noie ianapā in q̄ Ioseph⁹ z dux et
 princeps erat primo oīm ē aggressus s̄ Iose-
 ph⁹ cū suis uiriliter resistebat. Tādē vidēs io-
 seph⁹ imminere excidiū ciuitat⁹ assumptis. xi.
 iudeis subterraneū domū intrauit ubi qdri-
 duana fame afflictī iudei nō cōsentiēte Iose-
 pho malebāt ibid̄ mozi q̄ vespasiani se subū-
 cere seruituti. Volebātq̄ se mutuo interfice-
 re z sanguinē suū in sacrificiū deo offerre. Et
 qm̄ Iosephus int̄ eos dignior erat. volebāt
 eū p̄mitus occidere vt eius effusione sangui-
 nis deus citi⁹ placaret. Uel vt in qdā croni-
 ca dī iō se mutuo interficere volebat ne da-
 rentur in manib⁹ romanoz. ac Ioseph⁹ uir
 prudēs et mozi nolēs iudicē mortis z sacrifi-
 cii se cōstituit z q̄s prioz alio occidēdus eēt i-
 ter binos z binos sortē mittere iussit. Adissis
 igit⁹ sortib⁹ sortis nunc vnū nūc aliū morti tra-
 deret. donec vētū ē ad vltimū. cū q̄ Ioseph⁹
 sortē missurus fuit. Tūc Iosephus hō stren-
 nu⁹ z agilis gladiū illi attulit et qd̄ magis eli-
 geret vitā. s. aut mortē req̄siuit. z vt sine dila-

tionē eligeret p̄cepit. z ille timēs r̄sudit. Tūc
 re nō recuso si gr̄a tui vitaz cōseruare valeo.
 Tūc Ioseph⁹ vni familiari vespasiani et sibi
 etiā familiari latēter locut⁹ ē vt sibi vita do-
 naret⁹ petijt. z qd̄ petijt impetravit. Lū autēz
 ante vespasianū Ioseph⁹ eēt adduct⁹ dixit
 ei vespasian⁹. Abortē meruisses si hui⁹ petiti-
 onib⁹ liberat⁹ nō eēs. Et Ioseph⁹. Si qd̄ p̄-
 peraz actū ē in meli⁹ cōmutari potest. Et ve-
 spasian⁹. Qui vict⁹ ē quid facere pōt. Et io-
 seph⁹. Aliqd̄ facere potero. Si dictis meis au-
 res tuas demulsero. Et vespasian⁹. Cōcedat
 vt x̄bis inhereas. Et quicqd̄ boni dicturus
 es pacifice audiat. Et Ioseph⁹ ipator ro-
 manus interijt z senatus impatorē te fecit. et
 vespasian⁹. Si p̄pheta es q̄re nō es vaticia-
 tus huic ciuitati q̄ mee sit subiicienda diuioni
 Et Ioseph⁹ p̄. xl. dies h̄ eis p̄dixi. Interea
 legati romanoz uenirūt vespasianū in ipiū s̄
 limatū asserūt eūq̄ romā deducūt. Hoc quo-
 q̄ Eusebius in cronica testat⁹ q̄ sc̄tus Iose-
 phus vespasiano p̄dixit taz de impator⁹ mor-
 te q̄ de sua sublimatione. Reliqt̄ aut vespasi-
 an⁹ titū filiū suū in obsidiōe hierlm̄. Tit⁹ autē
 eadē historia apocripha legi⁹ audiēs pr̄ez suū
 in impiū s̄limatū tanto gaudio z exultatiōe
 replet⁹ q̄ neruoꝝ cōtractōe ex frigiditate cor-
 rumpit⁹ z altero crure debilitat⁹ paralisi torq̄-
 tur. Ioseph⁹ autē audiēs titū palisi laborare.
 causaz morbi z tps̄ morbi diligēt inq̄rit. cau-
 sa nescit. morb⁹ igit⁹. de tpe aut. qm̄ audita
 pris electōe hoc sibi acciderit ap̄f. Ioseph⁹
 aut uir puid⁹ z sapiēs ex paucis multa cōie-
 cit z ex tpe morbi z causaz inuenit sciens q̄
 gaudio z leticia sup̄habūdanti debilitat⁹ fue-
 rit. Adiuertens itaq̄ q̄ cōtraria contrariis
 curant⁹. sciens etiaz q̄ quod amore cōquiri⁹
 dolore frequēter amittit⁹ querere cepit an ali-
 quis esset qui principis iūmicicis obnoxio⁹ te-
 neretur z erat ibi seru⁹ adeo tito molestus vt
 sine uehemēti cōturbatōe nullaten⁹ in eū pos-
 set respicere nec etiaz nomē ei⁹ audire. Dixit
 itaq̄ tito. Si curari desideras oēs q̄ in meo
 comitatu uenerint saluos facias. Lūi tit⁹ q̄
 cūq̄ in tuo comitatu uenerit secur⁹ habeat
 et salu⁹. Tūc ioseph⁹ cito p̄adiū fieri p̄cepit
 et mēsa suā mēse titi oppositā locauit z seruū
 suū a dextris suis sedē fecit. Quē tit⁹ respici-
 ens molestia cōturbat⁹ ifrenuit z q̄ pus gau-
 dio ifrigidat⁹ fuēat accēsiōe furoris icaluit
 neruosq̄ distēdēs curat⁹ fuit. P⁹ h̄ tit⁹ z s̄
 uū in sui gr̄az z iosephū in sui amicitia rece-
 pit. Utrū at h̄ historia apocripha narranda sit
 lector⁹ iudicio reliquat⁹. Biēnio igit⁹ a tito
 hierlm̄ obsessa iter cetēa mala q̄ obsessos gra-

punire et multos cadentes se et putantes se esse aliqui
 cum mobilis sint. In dilectione eius autem eius et in
 misericordia eius qui ambulat etiam liberatus ab illis
 letalibus et grandibus peccatis. Quia sunt facinora
 hominum homicidia furti. adulteria. propter illa quod
 minuta uidentur esse peccata. Lingua aut cogitationum

De inuentiōe sancte crucis Fo. LXIII

250

uiter purgebāt tāta fames oēs tenuit q̄ parē
res filijs z filij parētib⁹. viri vxorib⁹ z vxores
viris cibos nō tātū e manib⁹ s̄ etiā ex ip̄is dē
tib⁹ rapiebāt. Iuuenes etiā etate fortiores ve
lud simulacra p̄ vias oberrādo p̄ vias exani
mes cadebāt q̄ mortuos sepeliebāt. sepe sup
ip̄os mortuos mortui cadebāt. Fetores itaqz
cadaucz nō ferētes ex publico sumptu ip̄a se
peliebāt. S; deficiēte sumptu vincēte cada
uez militū die de muro cadauera p̄cipitabāt
At tū? circuiēs cū vidissz valles repletas ca
dauerib⁹ et totā patriā ex eoz fetore corruptā
man⁹ suas cū lacrimis ad celū leuauit dices.
De⁹ tu vides qz ego h̄ nō satio. Tāta enī ibi
fames erat q̄ calciamita sua z corrigias come
debāt. Abatrona qdā insup genere z diu
tys nobilis sicut in historia ecclesiastica legi⁹ cū
p̄dones in ei⁹ domū irruētes eā oib⁹ expoli
assent nec sibi vltra qd comederet remāssisset
paruulū lactātē tenēs in manib⁹ ait. Infelici
mris infelicioz fili. in bello. i fame. in direpti
one cui te refuabo. veni ḡ nūc o mi nate esto
mri cib⁹. p̄donib⁹ furor. secul⁹ fabula. z his di
ci filiū iugulauit z corpit z dimidiū comedēs
ptē alterā occultauit. z ecce p̄festim p̄dones
odorē carnis cocte sētiētes i domū irruūt z ni
si carnē p̄dat mortē mināt. Tūc illa detegēs
infātis mēbra. ecce inq̄t ptē optimā vobis re
fuaui. At illos tāt⁹ horroz iuasit q̄ nec loqui
potuerūt. At illa. Ahe⁹ ē inq̄t fili⁹ h̄. meum z
p̄ctm. Securi edite qz p̄or ego comedi quem
genui. nolite fieri aut mri religiosiores aut fe
mris molliores. q̄ si vicit vos pietas z horre
tis ego totū comedā q̄ dimidiū iā comedi. il
lū xō tremētes z territi discesserūt. Tādē se
cūdo anno impij vaspasiani tū? hierlm cepit
et captā subuertit. tēplūqz fundit⁹ destruxit.
et sicut iudei xpm. xxx. denarijs emerāt. sic et
ipe vno denario. xxx. iudeos vendidit. Sicut
aut narrat Ioseph⁹. xcvij. milia iudeorū vē
dita sunt. z vndecies cētena milia fame z gla
dio pierūt. Regi⁹ qz q̄ tū? intrās hierlm
quēdā murū densissimū vidit ip̄m qz p̄forari
p̄cepit. Facto qz foraminē quēdā int⁹ senē aspe
ctu canicie venerabilē inueniēt. q̄ req̄sit⁹ q̄s
eēt r̄ndit se eē Ioseph ab aramathia ciuitate
iudee seqz a iudeis ibidē inclusū z muratū fu
isse eo q̄ xpm sepelisset. Addiditqz q̄ ab illo
tpe vsqz nūc celesti cibo sit past⁹ z diuio lumi
ne cōfortat⁹. In euangelio tū nicodemi dī q̄
cū iudei ip̄m reclusisset xps resurgēs eū inde
eripuit z in arimathia duxit. Pōt dici q̄ cuz
educt⁹ a p̄dicatōe xpi nō cessaret a iudeis ite
rū est reclusus Abortuo qz vaspasiano ip̄ato
re tū? fili⁹ ei⁹ eidē i ip̄io successit q̄ fuit vir cle

mētissim⁹ z multe liberalitatis. tāteqz boni
tati fuit sicut ait eusebi⁹ cesariensi. in cronica z
testat h̄ie. q̄ dū qdā sero recordat⁹ fuisset q̄
illo die nil boni egissz aut nihil dedissz ait. O
amice hūc diē pdidi. p̄ lōga xō tpa qdā in
dei hierlm reedificare volētes. exeūtes p̄mo
mane plurimas cruces de roze inueniēt q̄s t
riti fugiētes z scdo mane redeūtes vnusqzqz
vt ait miler⁹ i cronica cruces sanguineas ve
l sibi⁹ suis insitas inuenit. q̄ vehementē territi i
fugā itez x̄i sūt. s̄ tercio die reuersi vapore
ignis de terra p̄deūtis penitus sūt exusti.

Inuentio sc̄te cru
cis dī qz tali die crux inuēta fuisse re
fert. iā z antea fuit inuēta a seth filio adā in
terrestri padiso sicut infra narrat. a salomōe
in libano. a regina sabba in salomōis tēplo a
iudeis in aq̄ piscie. hodie ab belena in mon
te caluarie.

Inuentio sc̄te cru
cis p̄ annos. cc. ampli⁹ a resurrectōe
dñi facta ē. Regi⁹ ei i euangelio nicodemi q̄
cū adāz ifirmaret seth fili⁹ ei⁹ portas padisi
adiit z oleū ligni mie q̄ corp⁹ p̄ris pungeret
et sanitatē recipet postulauit. Cui apparens
mich ael archāgel⁹ ait. Noli laborare neqz fle
re p̄ oleo ligni mie obtinēdo qz nullaten⁹ il
lud asseqz poteris nisi qñ p̄pleti fuerit quinqz
milia quin genti anni. licet ab adam vsqz ad
passionē xpi anni tū. v. mille. cxcix. fluxisse
credāt. Regi⁹ qzqz alibi q̄ angel⁹ eidē ramū
sculū quēdā obtulit z iussit q̄ in mōte libani
plātaret. In qdā xō historia grecorū l; apo
crifa legi⁹ q̄ angel⁹ de lig i q̄ peccauit adā ei
dē tradidit di. q̄ qñ faceret fructū p̄ sanaret
q̄ rediēs z patrē mortuū inueniēs ip̄m ramū
sup tumulū p̄ris plātavit q̄ plātāt⁹ in arborē
magnā creuit z vsqz ad salomōis tpa p̄dura
uit. Utrū aut hec sint x̄a lectoris iudicio reli
quat cū in nulla cronica vel historia autēti
ca hec legāt. Salomō aut arborē tā pulcrā
p̄siderās ip̄am p̄cepit incidi z in domo saltus
locari. Nūsqz tū vt ait Ioh. belet. iocari po
terat nec alicui loco apta repiri valebat. s̄ mō
aut excedebat lōgitudinem aut deficiebat ni
mia breuitate. si qñ xō fin loci exigētiā ip̄am
rōnoblī decurtassēt adeo breuis videbat q̄
oīno icōgrua habebat. Ob h̄ idignati artifi
ces ip̄as reprobaueſt z sup qndā lacū vt eēt
p̄os trāseūtib⁹ piecēt. Regia aut sabba cuz
venissz audire sapiāz salomōis z p̄dictū lacū
trāsire vellz vidit in spū q̄ saluator mōi i lig
suspēdēd⁹ fuerat z iō sup illō lignū trāsire no

aut amoderationis in rebus concessis. Fa
cit veritatem Confessionis, et venit ad lucem in
operibus bonis. Quomodo minuta plura pecca
ta si negligantur occidunt. Minuta sunt gutta
quae flumina implent. Minuta sunt gutta arane

Sed si multa arena imponatur premit atqz opprimat hoc facit sentina neglecta quod facit ductus
in mensura pallatim per sentinam intrat Sed diu intrando at non excedendo non exhaurendo
morantur malum. Quid est vitium exhaurendum? In si bonis operibus agere, ut non obruant pecca
ta per commendo. Inueniendo. Ignoscendo. Igitur autem quibus saculi molestum est
plenam tentationibus in rebus prosperis ne extollat, in rebus aduersis ne frangat cum tibi debeat

*In hoc uero uoluit sollicitudinem suam de corruptionem
 Rursus qui te flagellat in isto saeculo ad emendationem facit. Augustinus
 Tanto patrem audientem. Ne sentias tubicam punientem. Hae quotidia dicimus uobis. Sed gebe
 in ianda sunt Quia bona et salutaria sunt. Hae significantius in tractato xlii in expositione
 in Euan gelius Beati Tobanis*

*Qui autem non uerba credit confirmationem
 esse propinquam non ex uerbis q̄ dicit aut audit
 aut audit sed De inuentione sed ex ope
 uerbis quod agit cognoscitur*

luit s̄ ipm̄ p̄tin⁹ adorauit. In historia tamen
 scholastica legit q̄ p̄dictū lignū regia sabba ī
 domo salr⁹ uidit. Lūq; ad domū suā redisset
 intimaui salomoni q̄ ī illo lig q̄dā suspēden
 dus eēt p̄ cui⁹ mortē regnū iudeoz deleri de
 beret. Salomō igr̄ p̄dictū lignū inde sustulit
 et in pfundissimis tre uiscerib⁹ illd̄ demergi
 fecit postea p̄batia piscia ibidē sc̄rā ē ibi na
 thinei hostias abluebāt. Uñ nō solū ex descē
 su angeli s̄ enā ex uirtute ipius ligni tradit̄ ibi
 fieri z aq̄ p̄motionē z infirmoz curationem.
 Appropinq̄nte x̄o passiōe x̄pi p̄dictū lignū su
 pnatasse phibet. Lū illd̄ aut̄ iudei uidisset ip
 suz acceperūt z crucē dñō pauerūt. Ipa autē
 crux x̄pi ex q̄tuor generib⁹ lignoz fuisse phibet.
 s. palme. cipressi. oliui z cedre. Uñ x̄sus.
 Ligna crucis palma cedrus cipressus oliua.
 In cruce enī fuit hec q̄d duplex oīa lignoz. s.
 lignū erectū. lignū trāuersū tabula sup̄posi
 ta z trūc⁹ cui crux erat infixa. Uñ fm̄ s̄re. tu
 ronēse tabula trāuersa q̄ fuit sub pedib⁹ x̄pi
 vñ q̄dlibz hoz potuit eē alicui⁹ p̄dictoz. hāc
 differentiā ligz uidet̄ ap̄s inuere cū di. Ut
 possit̄ p̄phēdere cū oib⁹ sc̄tis q̄ sit lōgitudō.
 latitudo. sublimitas z pfundū. Quē x̄ba ibi
 dē Aug. doctor egregi⁹ sic exponit. i. cruce
 dñi cui⁹ latitudo dī in trāuerso lig q̄ extēdū
 tur man⁹. lōgitudō a tra vsq; ad ipam latitu
 dinē q̄ a manib⁹ infra totū corp⁹ affigit. alti
 tudo a latitudie vsq; sursum cui adheret ca
 put. pfundū x̄o q̄d terre infixū abscondit̄. q̄ si
 gno crucis oīs actio hūana z xp̄iana describit̄.
 Bene opari in x̄po z ei pseuerant̄ iherere. spe
 rare celestia. sacra nō pphanare. Istō lignuz
 crucis p̄ciosū p annos. cc. z ultra sub terra latu
 it s̄ ab helena m̄se p̄stātini ipator⁹ h̄ mō rep̄
 tū fuit. In tpe illo p̄gregata ē iux̄ danubium
 fluiū mltitudo innūerabilis barbaroz. volens
 fluiū trāssire z oēs regiōes vsq; ad occidētē
 suo dñio ibingare. Qd̄ vbi p̄stā. ipator⁹ repit
 castra mouit z p̄ danubiz se cū suo exercitu
 collocauit. At barbaroz crescēte multitudie
 et iā fluiū trāssēte p̄stātini nimio t̄ore p̄cu
 tit̄ vidēs q̄ eēnt die crastino cū eo plū p̄mis
 suri. Seq̄nti igr̄ nocte ab angelo excitat̄ z vt
 sursum respiciat̄ admoneť. q̄ in celū aspiciens
 uidit signū crucis ex clarissimo lumie factū li
 teris aureis hūc titulū h̄is scriptū. In h̄ sig
 vinctes. Qui celesti uisiōe p̄fortat̄ similitudinē
 crucis fecit z ipm̄ añ suū exercitū ferri iussit. ir
 ruēsq; in hostes ipos in fugā x̄tit z multitudi
 nē maximā interfecit. Tūc p̄stātini oēs rēplo
 rū p̄tiffices puocauit z cui⁹ dei h̄ signū esset
 diligēt⁹ iqsuit. q̄b⁹ se nescire dicētib⁹ q̄daz
 xp̄iani aduenēnt z ei sc̄rē crucis misterii z si/

dē trinitatis plen⁹ narraueſt. q̄ ī x̄pm̄ p̄fecte
 tūc credidit z ab eusebio papa vel fm̄ q̄sdā a
 cesariēsi ep̄o sac̄rū baptisma suscepit. s̄ ī hac
 historia multa ponūt q̄b⁹ cōtradicit historia
 triptita z ecclesiastica z vita sc̄ri siluestri z gesta
 p̄tifficū romāoz. Scdm̄ q̄sdā nō fuit iste cō/
 stātini ipator⁹ q̄ a. b. siluestro papa fuit bapti
 zat⁹ z ad fidē p̄uers⁹ sic aliq̄ historie uident̄ ī
 nuere. s̄ fuit p̄stātini p̄r ipi⁹ p̄stātini sic in ali
 quib⁹ historiis inuenit̄. Ille enī p̄stātini alio
 mō ad fidē venit sic in historia sc̄ri siluestri le
 git̄ nec ab eusebio s̄ a siluestro baptizat⁹ esse
 narrat̄. Adortuo tñ ip̄o p̄stātino p̄stātini me
 mor uictorie p̄ris quā x̄ute sc̄rē crucis habu
 erat helena m̄fex suā ierosolimā p̄ ipā cruce
 inueniēda trāsmisit sic iferi⁹ ē notatū. Histo
 ria tñ ecclesiastica hāc uictoriā alit̄ factā narrat
 Aut enī q̄ cū maxēti⁹ romanuz ipiū iuuuissz
 p̄stātini ipator⁹ iuxta p̄tē in albinū cū maxē
 tio p̄fictur⁹ aduenit. Lū igr̄ anxi⁹ multū eēt
 et p̄ sibi mittēdo auxilio ad celū oculos cre
 bro leuaret uidit p̄ soporē ad oriētis p̄tē in ce
 lo signū crucis fulgore igneo rutulare ange
 losq; astare z sibi dicere. Cōstantine in h̄ vin
 ces. Et vt dī in historia triptita dū cōstan
 tin⁹ q̄d eēt mirareſt. x̄ps nocte supueniēte eis
 dē apparuit cū sig q̄d uidit in celo. iussitq; vt
 fieret eius signi figuratio q̄ foret auxiliū ī cō
 gressibus plioz. Tūc cōstantinus letus redi
 ens z de uictoria iaz securus signū crucis q̄d
 in celo uiderat in sua finote designat. vexilla
 militaria in signaculum crucis transformat z
 in manu dextera aureaz crucē portat. P̄ h̄
 dñm̄ exorauit ne dexteraz suaz quas sig crucis
 munierat saluari cruore romani sanguis cru
 entari vel maculari pmitteret s̄ sine sanguis
 effusiōe uictoriaz sibi de tyrāno p̄staret. max
 xētius aut̄ iussit nauibus ad decipulā p̄posi
 tis fluiū sterni z suppositis p̄tib⁹ exeq̄ri. Lū
 iaz aut̄ cōstantinus ad fluiūz appropinq̄ret
 maxētius ī occurſū cū pauc⁹ uelocius ei p̄git
 iubēs vt ceteri se seq̄nt̄. sui⁹q; oblit⁹ opis p̄
 tē cū pauc⁹ cōscēdit z decipula qua cōstanti
 nū decipere uoluit ē deceptus z in fluiū p̄fū
 dū demersus. Cōstantinus x̄o ab oib⁹ uina
 nimē ē susceptus. z sic legit̄ in q̄daz cronica
 sat̄ autētica. Cōstantinus p̄fecte tūc nō cre
 didit nec tūc sac̄rū baptisma suscepit s̄ aliq̄n
 to t̄pis intiecto uisionē illaz petri z pauli ui
 dit z sac̄ro baptismate p̄ siluestrē papaz rena
 tus z a lepra mūdatus in x̄pm̄ deiceps p̄fecte
 credidit z sic m̄fex suā helena hierosolimā m̄
 sit vt crucē dñi req̄rēt. Amb. tñ ī eplā de obi
 tu theodosij z historia triptita dicūt q̄ ī vltis
 cōstitutus baptismū suscepit. baptismū disse

coquo gatur qui enim uera credit
con summationem propinquam
nihil curat
de mun do

sancte crucis

251 Fo. LXIII

rens ut possit in iordanis flumie baptizari. Idē dī. hiero. in cronica. Certū ē aut q sub siluestro papa xpian^o effect^o ē. Utrū aut bap/ tismū distulit in dubiū xrist. Utrū de illa legen/ da scī siluestri q ad plura sit dubitatur. Hec igr historia de inuentione crucis q in ecclesiasti/ cis historiis inuenit cui etiā cōsonat cronice. Vide ē eē magis autētica q illa q p eccias reci/ tat. Cōstat em multa ibidē eē q nō cōsonant veritati. Nisi forte qd vellet dicere ut superius dictū ē q nō fuit cōstātī^o ille s cōstātī^o p^r eius qd tū multū autenticū nō videt. licet in quibusdā vltra marinis historiis sic legat. Cū aut helena hierlm aduenissz oēs iudeoz sapiētes q p totā regionē repti sūt ad se cōgre/ gari pcept. Hec aut helena prius stabularia fuerat. s ppter ei^o pulcritudinē cōstātī^o sibi eā cōiunxit sū qd dī. Amb. in hec vba. Sta/ bularia hāc fuisse asserūt s cōiuncta ē cōstanti/ no seniori q postea regnū adept^o est. Bona stabularia que tā diligēt psepe dñi reqsiuit. Bona stabularia que illū stabulariū nō igno/ raut q vulnera curauit a latrōib^o vulnerati Bona stabularia que maluit oīa estimāe ster/ cora ut xpm lucrificaret. Idē illā xps de stercore leuauit ad regnū hec Amb. Alij dō asse/ rūt z in qdā cronica satis autētica legi^o q ip/ sa helena fuit filia choelis regis britonū quaz cōstātī^o in britāniā veniēs cū eēt vnica p^ri suo duxit vxorē. vñ insula p^o mortē choelis sibi deuenit. hoc z ipi britones attestant licet alubi legat q fuit treuerēsis. Iudei igr nūm/ um formidātes dicebāt ad inuicē. Quare pu/ tatis q regia nos ad se faciat cōuocari. Un^o aut ex eis noie iudas dixit. Scio em qz vult a nobis discere vbi mās sit lignū crucis in quo xps crucifix^o fuit. Elidete g ne aliq cōfiteri sibi psumat. Sin autē certissime sciatis q lex nra euacuabit z p^rne traditiōes fundit^o de/ struent. Zache^o em auus me^o p^rnuiciat p^ri meo symoni z p^r me^o moriēs dixit mihi. Eli de fili qñ inquiret crux xpi illā manifesta an/ teq aliq patiaris tormēta nūq ei extit gēs iudeoz regnabit s illi q crucifixū adorāt. qd ipse xps filius dei erat. cui ego dixi. P^r mi si de p^res nri ipm eē filiū dei cognouit cur ipz crucis patibulo affixerūt. z rñdit. Hōiūt dñs qz nūq in cōsilio eoz extit s eis sepi^o p^radi/ xi. qz dō ipse phariseoz vicia exprobrabat ip/ sum crucifigi fecerūt. Ipse dō die tertia resur/ rexit z celos vidētibz discipulis penetravit In quē stephan^o frat tu^o credidit quē iudeo/ rū vesania lapidauit. Elide g fili ne ipm vl^o di/ scipulos eius audeas blasphemāe. Nō vide/ tur aut multū p^rbabile qz p^r istius iude tem/

pore passionis xpi esse potuerit cū a passione xpi vsq ad helena sub qua iudas fuit fluxe/ rint plusq. cclxx. anni. nisi forte diceret q tūc hoies plusq mō viuebāt. Dixerūt g iudei ad iudā. Nos talia nunq audiui^o. verūtamē si de hoc regina quesierit vide ne hoc sibi ali/ quatenus cōfitearis. Cū g illi ante reginā ste/ tissent z illa interrogasset eos de loco vbi fue/ rat dñs crucifix^o z ipi locū nullaten^o indicare vellēt iussit eos oēs igne cremari. At illi oēs timentes tradiderūt iudā dī. Hic dñs iusti et pphete fili^o optime nouit legē z tibi oīa que quesieris ab eo indicabit. Tūc illa oēs dimi/ tens tenuit iudā solū. Cui dixit. Abors z vita tibi pposita sunt quod malueris elige. Qstē de igr mihi locū qui golgatha dī vbi fuit do/ min^o crucifix^o ut crucē eius inuenire possim Respondit iudas. Quō locum scire valeam cū ducenti anni iā z amplius fluxerint z neq q illo tpe natus essem. Cui regina p crucifi/ xū fame te perimā nisi mihi dixeris veritatē Ip^m igr in puteū siccū iussit p^rici z ibidez famis molestia cruciari. Cū ergo ibidem sex dieb^o sine cibo mansisset. die septimo extrahi petiit z crucem se indicatuz p^rmittit. Luz er/ go extractus ad locū venisset z ibidē orasset locus subito cōmouet z fumus aromatū mi/ ri odoris sentit. Ita ut miratus iudas amba/ bus manibus plauderet z diceret. In verita/ te xpe tu es saluator mundi. Erat aut in loco isto sicut in ecclesiastica historia legi^o templum veneris quod adrianus impator ibidē con/ struxerat ut si quis xpianorū in loco illo ado/ rare voluisset videret venerē adorare z ob h infrequēs z pene obliuioni datus fuerat loc^o Regina tūc templū fundit^o fecit destrui z lo/ cum inarari. Post hoc iudas pcingens se vi/ lter fodere cepit z viginti passus fodiēs tres cruces absconditas repit qd ad reginā p^rin^o deportauit. Cum aut crucē xpi ab alijs latro/ nū nescirent discernere eas in medio ciuitatis posuerūt ibidē gloriā dñi p^rstolantes. Et ece cum circa horam nonam quidam iuuenis mortuus deferret Judas feretrum tenuit et primā z secundā crucē sup corp^o defuncti appo/ suit s nequa q ille surrexit. Apponēs aut terti/ am p^rinus rediit defunctus ad vitam. In hi/ storia aut ecclesiastica legi^o q cū quedā mulier primaria ciuitatis semiuia iaceret machari^o ep^s hierosolimitanus primam z secundā cru/ cem adhibuit s nihil p^rfecit. tertiā vero ap/ posuit z mulier aptis oculis p^rinus sanata surrexit. Ambrosius vero dicit q discruit ip/ sam crucem dñi p titulum quem posuerat py/ latus quem titulum ibidem inuenit et legit.

Deleuerunt homines magis tenebras quam lucem creant enim mala opera eorum. Venire ad lucem id est christum
multi enim dicunt Augustinus. Dixerunt. peccata sua et multarum sunt Confessi peccata sua. Quia qui Confessi
fuerunt peccata sua: et accusat peccata sua iam cum deo facit. Accusat deus peccata tua: Itaque
accusatus. Coniungaris deo: Quasi quod res sunt homo et peccator. Quod audis homo dāns fecit
facit. Quod audis peccator. Ipse homo facit. Dale quod fecisti. ut deus saluet quod fecit.
Augustinus

Nihil curat demundo, nec in postarum
aliquit & seruat qd nec parare exiturus
De s. Jobane an portā latinā
quid portat secum inuia

Propter odoris in te obus tuum: at ames in te obus ei. Sae Augustinus in eum. operum bonorum Confessio de
operum malorum. Cum autem caperit tibi duplicare quod fecisti. Inde incipunt bona opera tua. Quia
quia accessas mala opera tua. In eum bonorum operum Confessio est malorum operum. Facis veritatem
et vanis ad lucem: ut manifestetur opera tua: quia in deo facta sunt. Facis veritatem non te patris
non tibi blandiris non tibi adularis non dicis iustus sum. Cum sis iniquus. Incipis facere veritatem.
Deus eum ad lucem ut manifestetur opera tua quia in deo sunt facta.

Diabolus aut vociferabat in aere dicens.
Iuda qd hic fecisti Jude meo prius opatus
es. Nam ille me suadente fecit pditionem et tu
me rennuente ihu inuenisti crucē. p illū mul-
torū lucrat sum aīas. p te pdere videoz iam
lucratas. p illū regnabā in p̄lo. p te iā expel-
laza regno. Verū tñ tibi vices rependā et cō-
tra te regem aliū suscitabo. q fidē deserēs cru-
cifixi cū tormentis te negare faciat crucifixuz
qd qdē de iuliano apostata dictū videt. qz
iudā ep̄m hierosolimis factū multis tormētis
affecit et martirē xp̄i fecit. Audiēs iudas vocē
ferantē diaboliū nihil extimuit s̄ p̄stanter dia-
bolo maledixit dicens. xps te dānet in abyssū
ignis eterni. Post hoc iudas baptisat et qui-
riacus appellat et hierosolimorū defūcto ep̄o
ibidē in ep̄m ordinat. Verū cū beata helena
clausos dñi nō haberet rogauit ep̄m quiriaciū
vt ad locū pgeret et clausos dñi quereret. qui
cū venisset et ad dñm preces fudisset cōtinuo
velut aurū clauī fulgētes in terra apparuerūt
Quos ille accipiens regine detulit. Illa aut
genua figens in terra et caput inclinās eos cū
multa reuerētia adorauit. Crucis ergo ptem
helena detulit filio. partē vero thecis argēte-
is conditā reliquit in loco. clausos x̄o quibus
dñicū corpus fuerat affixū portat ad filiū. ex
quibus vt Eusebius cesariēsi refert frenos qui-
bus vteret ad bellū composuit et ex alijs ga-
leā suā armauit. Nōnulli aut asserūt vt Gre-
turonensis clausos quatuor in dñico corpore fu-
isse ex quib⁹ helena duos in freno impatoris
posuit. terciū in imagine pstantini q̄ rome su-
pereminet vbi locauit et q̄rtū in mari adriati-
cū qd vsqz tūc fuerat naufragantiuz vorago
piecit. precipiens hoc festū de inuentione. s.
crucis singulis annis solēniter celebrari. Am-
bro. x̄o sic ait. Quesiuit helena clausos dñi et
inuenit et de vno frenos fieri precepit. de alte-
ro dyadema intexuit. Recte clausos in capite
corona in vertice et in manu habēat vt sensu p̄-
emineat. fides luceat. potestas regat. Sā-
ctū aut quiriaciū ep̄m quē iulianus apostata
postmodū interfecit ex eo q̄ sanctā crucē in-
uenit cū vbiqz signū crucis destrueret nitere
Lū em̄ ptra p̄las pgeret cepit quiriacum in-
uitare ad sacrificia ydolorū. qd cū ille rennu-
ret dexterā sibi abscidi fecit dicens. Hac manu
multas epl̄as scripsit quib⁹ multos a deoz
sacrificijs reuocauit. cui dixit quiriac⁹. Adul-
tū mihi canis insensate pfuisti. qz priusqz in
christū credere sepi⁹ ad synagogas iudeoz
scribebam epl̄as vt nullus in christū crederet
et ecce nunc scandaluz mei corpis abscidisti.
Tunc iulian⁹ plumbuz fecit ligari et in os ei⁹

infundi. Deinde lectū ferreū afferri et in eo q̄-
riaciū extendi et desup carbonēs sal et adipem
spargi. s̄ cū quiriac⁹ immobilis pmaneret di-
xit ei iulianus. Si nō vis sacrificare dñs sal-
tē dic te christianū nō eē. q cū execrās recusa-
ret iussit altā foueaz fieri et serpentes venena-
tos ibidē poni et quiriaciū in eandē iactari. s̄
tñ serpētes cōtinuo mortui sunt. iussitqz iuli-
an⁹ quiriaciū in caldariam oleo seruētissimo
plenā mitti. q dū se signans spōte intrare vel-
let rogans dñm vt euz iteruz in martirio la-
uacri baptizaret. irat⁹ iulian⁹ iussit pect⁹ ei⁹
gladio pforari et sic in dño psumari pmeruit.
Quanta autē sit x̄tus crucis in illo fidei no-
tario pz quē qdaz mag⁹ decepit et ad quēdaz
locuz in quē demōes aduocauerat duxit pro-
mittēs ei q̄ multis diuitijs abundaret. et ecce
vidit quēdaz magnuz ethiopē sup excelsū
thronuz sedentē et in circuitu eius alios ethi-
opes circa euz cuz lanceis et fustibus stantes.
Tunc ille maguz predictuz interrogauit dicens
Quis ē iste puer. et ille dñe fuus n̄ ē. Lūi de-
mon. Si vis me adorare et fuus me⁹ eē et chri-
stuz tuum negare faciaz te sedere in dextera
mea. Ille autē signuz crucis mox edidit et se
christi saluatoris seruuz libere eē exclamauit
Statimqz vt edidit signū crucis oīs illa demonū
multitudo euauit. p̄ h̄ cuz qdaz vice tem-
pluz. s. Sophie predict⁹ notari⁹ cuz dño suo
intrasset et añ saluatoris imaginem ambo sta-
rent vidit dñs su⁹ q̄ predicta imago sup no-
tariuz oculos fixos haberet et ipsuz attente re-
spiceret. Qd vidēs dict⁹ dñs et admirās iu-
uenē ex pte dextra stare fecit. Viditqz q̄ ima-
go illā itez pte oculos voluissz et sup notari-
um fixos haberet. Rursusqz fecit ipsum ire
ex pte sinistra et ecce imago iteruz oculos vol-
uit et notariuz vt p̄us respicere cepit. Tūc ad-
iurat⁹ a dño vt sibi diceret qd apud deuz me-
ruisset. ppter qd sic euz imago respiceret. Di-
xit se nulli⁹ boni psciuz esse nisi q̄ eum coram
diabolo negare nolisset.

Iohannes aposto-
lus et euangelista duz ephesi predica-
ret a p̄sule capis et vt dñs immolet inuita-
tur. Qui duz rennueret in carcerez mittit et
ad domicianuz impatores epl̄a destināt in q̄
mag⁹ sacrilegus et deoz cōtemp̄tor et cru-
cifixi cultor notat. iussu igit domiciani romaz
deducit et deducto oēs capilli p derisione a
capite p̄scindunt ac añ portaz vrbis q̄ lati-
na dñ in doleuz feruentis olei igne desubē cā-
dente mitti iubet. nullū tñ dolorē ibidē sen-
sit. s̄ penitus illelus exiuit. In illo igitur loca

Fo. LXV

252

fiūt. s. in festo sc̃i marci. q̃ d̃r letania maior. ⁊ tribus diebus añ ascēsiōē dñi. q̃ d̃r minor. Et interpretat̃ letania supplicatio vel rogatio. Prima igitur letania tripliciter vocatur. P̃mo letania maior. Sc̃o dicit̃ p̃ces s̃e septiformis. Tercō d̃r cruces nigre. D̃r s̃ūt letania maior p̃pter tres causas. s. ratio-
ne illius a quo instituta est. s. a magno Gre-
go. papa ṽbis rome. Ratione loci in quo in-
stituta est quia rome que est dñā ⁊ caput mū-
di ex eo q̃ ibi est corpus principis apostolor̃
et apostolica sedes. Ratione cause p̃ qua in-
stituta est quia p̃ magno et grauissimo mor-
bo. Romani em̃ cū in quadagesima continē

ter virisissent et i pasca corpus domini receperent postmodum comestationibus. ludis et luxuria frena laxabant. Ideoque deus puer catus pestem maximam in eos misit. quam ignariam vocant. i. apostema siue inflaturam in inguine. Tam seua autem illa pestis fuit vt homines in via. in mensa. in ludis. in colloquijs subito morerentur. ita qd cum aliquis vt dicitur sternutabat sepe cu ipsa sternutatione spiritum exalabat. Unde cum aliquis aliquem sternutantem audiebat statim accurrens. deus te adiuuet acclamabat et abinde vt dicunt hec consuetudo seruatur vt cu aliquem sternutantem audimus deus te adiuuet acclamamus. Rursus vt scribitur cu aliquis oscitabat frequenter continuo et subito spiritum emittebat. Unde cu aliquis se velle oscitare sentiebat continuo signum crucis sibi imprimere festinabat et hec consuetudo similiter usq; modo seruatur. hec autem pestis quoliter ortum habuerit in vita sancti Gregorii reperitur. Secundo dicitur processio septiformis ex eo qd beatus Gregorius processiones quas tunc faciebant per septem ordines disponebat. Nam in primo ordine erat omnis clerus. In secundo omnes monachi et religiosi. In tercio sanctimoniales. In quarto omnes infantes. In quinto omnes laici. In sexto omnes vidue et continentes. In septimo omnes conjugate. Sed quod non possumus in numero personarum supplemus in numero letaniarum quia septies dici debent antequam signa deponantur. Tercio dicuntur cruces nigre quoniam in signum meroris ex tanta strage hominum et in signum penitentie homines nigris vestibus induebantur. Et forte propter eandem causam cruces et altaria saccis cilicinis velabant. homines etiam fideles vestes penitenciales debent assumere. **A**lia autem dicitur letania minor que fit tribus diebus ante ascensionem quam beatus Adamertus episcopus viennensis tempore Leonis imperatoris qui cepit anno domini quadringentesimo quinquagesimo octauo ante institutionem prime instituit. Que dicitur letania minor rogationes et processio. Dicitur autem letania minor ad differentiationem prime. quia scilicet instituta est a minori episcopo. in minori loco. et pro minori morbo. Causa autem institutionis huius hec fuit. Tunc enim apud viennam frequentes et maximi terremoti fiebant quod domos et ecclesias plurimas subuertebant nocturni sonitus et clamores sepe audiebant. Tunc etiam aliud terribile accidit. quod in die pasce ignis de celo cecidit et regis palatium

Quia et hoc ipsum tibi displicuit peccatum tuum Non tibi displicaret Nisi Deus tibi in careret
et eius veritas tibi ostenderet Dicit Augustinus Sed qui a tuam admittis Diligit peccata sua
odit ad momentum Lucem et fugit eam ut non apparereant opera eius mala et diligit
Qui autem facit veritatem iudicat in se mala sua Non sibi pareat non sibi ignoscit ut
Deus ignoscat Quia quod vult ut Deus ignoscit ipse agnoscit et venit ad lucem
et tras eam et ille qui in se odit et ostendit Dicit Deo ubi est faciem tuam a peccatis meis
Invento est nisi intarum Deat Quia facinus meum ego cognosce et peccata mea con

De letania duplici

media nocte
clamor factus
est

quasi clamor
Iherusalem
et Iherusalem
cantum
Angelorum

Qui clamor

Ecce sponsus
venit
exi obviam

vide putas
iubet exire

De dominibus
de civitatibus

Non nec
animi gratia
sed ut exeant
de mundo

exant
de imgu
carnis
natura

1 corinth 15

Ex eo quod
Apostolus
ait

In nouis
ma
tuba
data
nobis

cui premanuit. Aliud insup mirabili⁹ fiebat. Sic eni demones porcos intrauerit sic pmissioe dñi ppter pctā hoim lupos z alias feras intrabant z nullos ferētes nō solū p vias sed etiā p ciuitatē publice discurrebant z passim pueros z senes viros z femias deuorabant. Cū igr tā dolorosi casus q̄tidie fierēt p̄dictus ep̄s triduanū ieiuniū indixit. Letanias istitu it z sic p̄dicta tribulatio p̄queuit. Deinde statu tū ē ab ecclia z firmatū vt hec letania vniuer/ saliter obfuer. **Dicit** etiā rogatiōes q̄ tūc oim sc̄tōrū suffragia implozamus. Et merito talis obfuita his dieb⁹ p̄uāda ē z rogatiōi bus sc̄tōrū z ieiunijs his dieb⁹ insisterēdū mul/ ticiplici rōe. P̄mo vt de⁹ bella pacificet que in vere frequēti⁹ cōcitant. Sc̄do vt teneros ad huc fructus terre cōseruādo multiplicet. Ter cio vt mor⁹ carnales q̄ h̄ tpe magis feruēt in se q̄sq̄ magis mortificet. In vere enī sangui s magis feruet z illiciti mor⁹ magis pullulant. Q̄rto vt ad receptionē sc̄tispūs se q̄sq̄ ma/ gis habiliter. nā p tps ieiunij hō magis habi litat z p rogatiōes dignior reddit. Duas ali/ as rōes assignat m̄gr Guilb. altissiodorensis. P̄ma vt. s. xp̄o ascēdente z dicente. petite z accipietis cōfidenti⁹ petat ecclia. Sc̄da quia ecclia ieiunat et orat vt parū habeat de carne p ipius carnis macerationem. z acquirat sibi alas p orationē quia orō est ala aie qua vo/ lat in celū vt sic xp̄m ascendentē libere possit assequi. qui ascendit iter pandens ante eos. et volauit sup pennas ventorū. Quis enī que multū abundat in carne z parū in plumis be ne volare nō potest sicut patet in strutione. **Dicit** etiā p̄cessio q̄ tūc ecclia generalē fa/ cit p̄cessionē. In hac aut p̄cessione crux de/ fert campane pulsant. vexillū portat. Dra/ co quidā cū ingēti cauda in quibsdā ecclesi is baiulat z oim sanctorū singularit p̄oci/ nia implozant. Ideo aut ibidem crucem de/ ferimus z campanas pulsamus vt demones terri fugiant. nā sicut rex in suo exercitu hz insignia regalia. s. tubas z vexilla. sic xp̄s rex etern⁹ in sua ecclia militanti hz cāpanas p tn bis z cruces p vexillis. Et sicut aliq̄s tirā⁹ valde timeret qui alicui⁹ regis potētis z sibi inimici tubas in sua terra audiret z vexillavi deret. sic demones q̄ sunt in isto aere caligio/ so vehementer metuūt q̄n tubas xp̄i. s. cāpanas pulsari sentiunt z vexilla. s. cruces conspiciūt. Et ista dī esse ratio quare ecclia campanas cō/ suciit pulsare q̄n tempestates concitari vidz vt. s. demones q̄ h̄ faciunt tubas eterni regis audiāt z sic terri fugiāt z a tempestatis con/

citatione quiescāt. Licet alia ratio sit. q̄ cam pane tunc fideles admonent z puocant vt p instāti piculo orationi insistant. Aliud etiam vexillum eterni regis est ipa crux fm illud. Vexilla regis p̄deunt fulget crucis misteriu m zē. Quod quidem vexillū demones val de timent fm q̄ dicit Lriso. Ubicūq̄ inquit demones signum dominicū viderent fugiūt timentes baculū quo plagam acceperunt. et hec est ratio quare in quibsdā ecclesijs tem/ pore tempestatis crux de ecclesia extrahitur et tempestati opponitur vt. s. demones vexil lum summi regis videant z terri fugiāt. Iō igr crux in p̄cessione deferit z cāpane pulsāt vt demōes in ipō aere existētes triti fugiāt et a nra infestatōe desistāt. Vexillū aut ibidem deferit p̄p̄t rēp̄sētādā victoriā resurrectōis z victoriā ascēsiōis xp̄i q̄ cū maḡ p̄da celos as/ cēdit. Vbi p aera vexillū incedēs ē xp̄s in ce/ lū ascēdēs. z sicut vexillū q̄ in p̄cessiōe de/ fertur multitudo fidelū sequit sic xp̄s ascēdē tē maḡ sc̄tōz collectio comitat. Latus aut q̄ ibi sūt significāt cant⁹ z laudes angeloz qui xp̄o ascēdēti obuiarūt z ipm cū sua societa/ te vsq̄ in celū cū multis laudib⁹ pduxerunt. In quibsdā aut ecclesijs z maxie in eccle sijs gallicanis p̄suetudo hēt q̄ draco quidā cū lōga cauda z inflata plena. s. palea vel aliq̄ tali duob⁹ dieb⁹ p̄mis añ crucē z sc̄cio cū cau da vacua p⁹ crucē deferit. p q̄ significat q̄ i p̄mo die añ legē. z in sc̄bo sub lege diabolus in h̄ mūdo regnauit. In tercio aut die. s. gr̄e p passionem christi de suo regno expulsus fu it. Rursus in ipsa p̄cessione oim sanctorū sin gularit p̄ocinia postulam⁹. Quare aut tūc sc̄tōs rogam⁹ plures cause sunt superi⁹ assi/ gnate. **Sunt** aut z alie cause generales p pter q̄s deus ordinauit vt sc̄tōs orem⁹. s. pro pter nostrā inopiā. sc̄tōrū gl̄iam z dei reuerē tiā. Sc̄tā enī vota supplicantiū scire pūt q̄ i il/ lo eterno speculo intelligūt quātū vel illis p tinet ad gaudium vel nobis ad auxiliū. P̄ma ergo ratio est ppter nostrā inopiam. z h̄ vel ppter inopiam quam habem⁹ in meren do vt vbi nostra nō suppetunt merita patro cinent aliena. Vel ppter inopiam quam ha bemus in contemplando vt qui nō possum⁹ summam lucem aspicere in se saltem in san/ ctis aspicere valeamus. Vel ppter inopiam quam habemus in amando. quia plerumq̄ imperfectus homo magis sentit se affici circa vnum sanctū q̄ etiam magis sentit se affici circa est ppter sanctorū gloriā. Vult enim deus vt sc̄tōs inuocem⁹ vt dñi p̄corū suffragia q̄

occasio estimandi clamorem illum esse
de quo dominus dicit
Ecce clamor factus est
estimemus clamorem esse

petim⁹ ipetram⁹ ipos magnificem⁹ z glificā
do collan demus. Tercia rō ē pp̄ dei reuerē
tiā v̄r̄p̄ctōz q̄ deū offēdit q̄si nō audeat ip̄z in
pp̄ria p̄sona adire s̄ amīcorū possz p̄rocinia
imp̄lorare. In h̄mōi aut letanīz eēt illud an
gelicū canticū fr̄q̄ntandū. Sctē de⁹ sctē for
tis sctē z imortalis miserere nob. Refert em̄
Job. Dām. li. iij. q̄ cū apud cōstantinopolim
pp̄t q̄ndaz tribulationē letantie fierēt q̄dam
puer de medio ppli in celū ē raptus z illud cā
ticū ibidē edoct⁹. Deide ad pplm rediēs illd
angelicū canticū i cōspectu ppli decantauit. z
mor ois tribulatio cessauit. In calcedonensī
q̄z synodo fuit istud canticū approbatū z cō
cludit ita Dām. Mos aut dicimus q̄ p istud
canticū demones recedant. Huius ḡ canticū
laus z autoritas ex q̄tuor colligit. Primo ex
eo q̄ angel⁹ illd edocuit. Secūdo ex eo q̄ ad
eius plationē illa tribulatio cōq̄euit. Tercio
ex eo q̄ calcedonensī sinodus illud approba
uit. Quarto ex eo q̄ demones illud timent.

Ascensio domini

quadagesimo die a resurrectione facta
est. Circa quaz ascensionē septē p ordinē cōsi
derāda s̄t. P̄rio vñ ascēdit. Secūdo quare n̄
statū post resurrectionē ascēdit s̄ tot dies ex
pectauit. Tercio qualiter ascēdit. Q̄rto cū q̄
bus ascēdit. Q̄uito q̄ merito ascēdit. Sexto
quo ascēdit. Septio quare ascēdit. Cir
ca primū notandū q̄m de mōte oliueti x̄p̄s be
thaniāz celos ascēdit q̄ mōs fin aliaz trans
lationez d̄r mōs triū luminū. naz de vna no
cte ex pte occidentis illuminabāt igne templi.
q̄ erat ignis iugis in altari. Adane ex pte ori
entis p̄mo excipiebat radios solis anteq̄ illu
mīaret ciuitatez. Habebat insup in se copiaz
olei quod est fōmētū luminis z iō d̄r mōs triū
luminū. In hūc igr mōtez x̄p̄s discipulos ire
p̄cepit. Itā i ip̄a die ascensionis bis apparuit sel
xi. apostolis comedentibus i cenaculo. Om
nes q̄dez taz apli q̄ alij discipuli necnō mulie
res habitabant i illa pte hierl̄z q̄ dicebat mel
lo. s̄ in mōte syon vbi dauid cōstruxerat sibi
palatiū z erat ibi illud cenaculū grande stras
tū in quo dñs p̄cepit sibi parare pasca z in il
lo cenaculo tunc. xi. apli habitabant. Ceteri
aut discipuli z mulieres habitabant circūqua
q̄ p diuersa hospitia. Dū igr i illo cenaculo
comederent dñs eis apparuit z incredulitatē
eorū exprobrauit z cū comedissz cū eis z p̄ce
pisset vt i montez oliueti x̄sus bethaniāz
irent ibidez eis iterū apparuit ac indiscrete q̄
rentibus m̄dit z eleuatis manibus eis b̄ndi
xit z inde coram eis in celū ascendit. De loco

aut ascensionis di. Simplicius ep̄s hierosoli
mitanus z habet in glo. q̄ dū ibi postea edi
ficata esset eccia locus ille in quo insisterunt
vestigia x̄pi ascēditis nūq̄ potuit sterni pa
uimēto. immo resilliebāt marmora in ora col
locantiū. Lascati etiam pulueris a dño h̄ di
cit esse documentū q̄ vestigia ip̄ressa cernun
tur z eandē adhuc speciem velut pressis vesti
gijs terra custodit. Circa scēm quare. s̄ nō
statim ascendit vt resurrexit. s̄ p quadragita
dies expectare voluit. Notandū q̄ hoc fecit
pp̄ter tres rōes. Primo pp̄ter resurrectionis
certificationē. difficili⁹ em̄ erat p̄bare x̄itatē
resurrectionis q̄ passionis q̄ a p̄ma die vsq̄ ad
terciā vere poterat p̄bari pa s̄sio. Sz ad verā
resurrectionem probandam plures require
bantur et ideo mai⁹ tempus requiebat inter
resurrectionē z ascensionē q̄ inter passionē et
resurrectionē. De hoc sic dicit Leo papa in
fmone de ascensione. quadragenari⁹ hodie
dierū repletus est numerus sacratissima ordi
natione disposit⁹ z ad vtilitatem n̄re eruditi
onis ip̄ensus vt dū a dño in hoc spacio mora
p̄sētie corporis extēdit fides resurrectionis docu
mētis necessarijs muniret. Gr̄as agim⁹ diui
ne dispensationi z sanctorū patrū necessarie
tarditati. Dubitatū est ab illis ne dubitaret
a nobis. Sc̄do pp̄ter apostolorū cōsolationez
q̄ em̄ consolationes diuine sup̄abundat tri
bulationibus z tempus passionis fuit temp⁹
tribulationis apostolorū iō plures debuerūt
esse dies isti q̄ illi. Tercio pp̄ter mysticam si
gnificationē vt p hoc daret intelligi q̄ cōso
lationes diuine comparē ad tribulationes si
cut annus ad diē. dies ad horaz hora ad mo
mentū. Quod em̄ compent sicut annus ad
diē p̄z p illud qd legi⁹ ysa. lxx. Predicarem
annū placabilem dño z diē vltionis deo n̄ro
Ecce p diē tribulationis reddit annum con
solationis. Qd aut comparentur sicut dies
ad horam patet p hoc q̄ dñs quadragita ho
ris mortuus iacuit. quod fuit tribulationis z
per quadraginta dies resurgēs discipulis ap
paruit qd fuit p̄solatōis. vñ gl. Quadragita
horis mortu⁹ fuerat pp̄t h̄. xl. dieb⁹ se viuere
p̄firmabat. Qd x̄o p̄p̄ent sic hora ad momē
tū insinuat ysa. liij. In momēto indignatōis
abscondi faciē meā parūp a te z i mīa sēpitna
miser⁹ suz tui. Circa tciū q̄lit. s̄ ascēdit. No
tādū q̄ ascēdit p̄rio potēt q̄ p̄p̄rijs viribus
ysa. lxxij. Quis ē iste q̄ venit de edō ticti ve
stib⁹ de bosra. Iste formosus in stola sua gra
diens in mltitudine x̄tutis sue. Itēz Job. iij.
Nemo ascendit in celū. s̄. pp̄ria virtute nisi q̄
descēdit de celo filius hominis qui ē in celo.

ipsa signa
quae sunt
ab eis

qui argo
intelligit
illa signa.

Signa
claman tia:
seculi finem
ille audit
clamorem
Tubarum
tubarum
clamantium

quauant
sponzus
quauam
uocem
non corporis
auris audit
sed animo
intellectus

Tunc surg
gentes
omnes
uigiles
illae

ostendimus clamorem esse
quam in reuelatione sua iohannes
exposuit Apocah. 1. 4 et 8
quarum Tubarum clamores sunt
ipsa signa quae sunt ab eis

De ascensione

Licet ei q̄si in q̄ dā globo nubie ascēderit. h̄ tñ nō fecit q̄ nubis misterio idēgeret s̄ vt p̄ h̄ osideret q̄ ois creatura pata ē obseq̄ creatori suo. Ip̄e ei potētia deitatis sue ascēdit. z in h̄ notat differētia s̄m q̄ d̄r in historia scholasti/ ca. Nā enoch trāslat⁹ ē. helias subuect⁹ est. s̄ ihs pp̄ria v̄tute ascēdit. p̄m⁹ s̄m s̄re. p̄ coitū generat⁹ z generās. Scōs generat⁹ s̄ n̄ gene rās. Terci⁹ nō generat⁹ nec generās. Scōo ascēdit patēt q̄ videntib⁹ disciplis. Un̄ d̄r videntib⁹ illis eleuat⁹ ē. Itē Joh. xvi. Ua do ad eū q̄ misit me z nemo ex vob̄ interrogat me q̄ vadis. glo. Ita palā ascēdit vt nemo i terroget q̄d visu corpali fieri cernat. Itē ei ill videntib⁹ ascēdere voluit vt ip̄i testes ascēsiō nis existerēt z naturā hūanā in celū ferri gau derēt z ip̄m seq̄ desiderarēt. Tercio letat⁹. q̄a iubilātib⁹ angelis. ps. Ascēdit d̄s i iubilatōe Aug. Ascēdēte x̄po pauet oē celū. astra mirā tur. plaudūt agmīa. tube sonāt z leti se miscēt blāda modulamīa choz. Q̄rto velocit̄ exul tavit vt gigas ad currendā viā. valde ei ve locit̄ ascendit q̄n̄ tātū spaciū q̄si in mōmto p currit. Refert ei rabi moyses maxīm⁹ phus. q̄d q̄libz celū cuiuslibz planete h̄z in spissi tu die viā q̄ngētoz annoz. i. spaciū tātū q̄tūm possz aliq̄s ire de via plana i q̄ngēt̄ annis. et distātia int̄ celū z celū est s̄lī. vt dicit via q̄ngētoz annoz z iō cū sint septe z celi erūt s̄m ip̄m a centro terre vsq̄ ad p̄cauū celi saturni q̄d est celū septimū. via septē milliū annoz z septigentozū annoz. i. tātū spaciū q̄tū d̄ via plana aliq̄s iet in septe z milib⁹ septingentis annis si tātū viuēt. Ita q̄ q̄libz ann⁹ p̄pona tur ex. ccc. lxx. dieb⁹ z iter cuiuslibz diei sit q̄ dragita miliariaz q̄libz miliare sit duoz mi liū passū siue cubitozū. hec rabi moyses. Utrū aut̄ h̄ verū sit d̄s scit. h̄ac ei mensura/ tionez ille nouit qui oīa fecit in nūero pōdere et mensura. Iste igr̄ fuit magn⁹ salt⁹ quez fec̄ x̄ps de tra. i. celū. z de h̄ saltu z q̄busdā alijs saltib⁹ x̄pi sic di. Amb. Saltu q̄dā x̄ps v̄it i hūc mōm apud patres erat z in. x̄ginez venit z ex x̄gie i p̄sepe trāslit. descendit in iordanē ascendit i crucez. descendit in tumulū. surrexit e tumulo z sedet ad p̄ris dexterā. Circa q̄r tū cū quib⁹. i. ascēdit notādū. q̄ ascēdit cum maḡ p̄da hoīm z maḡ multitudie angeloz. Q̄d ei cū maḡ p̄da hoīm ascēdit p̄z p̄ ill⁹ q̄d d̄r in ps. Ascēdisti in altū cepisti captiuitatez zc. Q̄d aut̄ ascēdit cū mltitudie angeloz p̄z p̄ illas interrogatōes q̄s x̄po ascēdēte mi nores angeli fecerūt maiorib⁹ vt h̄et ysa. lxiij Quis ē iste qui venit de edom tinctis vesti

bus de bosra. Ubi dicit glo. q̄ quidā angeli si plene cōgscētes mysteriū incarnatiōis passio nis z resurrectiōis vidētes ascēdere ad celos d̄m cū mltitudie angeloz z s̄ctōz hoīm p̄ p̄ia virtute ip̄m incarnatiōis z passiois mi sterium admirant̄ z angelis comitatib⁹ do minū dicunt. Quis est iste qui venit zc. Et i ps. Quis est iste rex glie. Dyoni. aut̄ in libro angelice hierarchie. c. vij. insinuare videt̄. q̄ dū x̄ps ascenderet tres questiones ab angelis facte sunt. Primā fecerūt maiores angeli ab inuicē sibiūpis. Scōam fecerunt ip̄i maiores x̄po ascendenti. Terciā fecerunt minores ma ioribus. Querunt igr̄ inter se maiores dicē tes. Quis est iste qui venit de edom tinctis vestibus zc. edom sanguineus interpretatur bosra minuta quasi diceret. q̄s est iste qui ve nit de mundo sanguineo p̄ peccatū z minuto per maliciā p̄tra deum. vel qui venit de mun do sanguineo z inferno minuto. R̄ndit d̄ns. ego qui loquor iusticiā zc. Dionisius ponit talem litterā ego eū dicit disputo iusticiam et iudiciū salutaris. In redemptione huma ni generis fuit iusticia in q̄tū. i. factor creatu ram suā a d̄no alieno reduxit z fuit iudiciū in q̄tū diaboluz inuasorem alieni iuris ab eo quē possidebat hominē potenter eiecit. Sed s̄m hoc facit Dionisius questionē. cū ip̄i supe riores angeli sint deo p̄mi et immediate a d̄no illuminent̄ quare ab inuicē querunt qua si ab inuicēz discere cupientes. Sed sic soluit ip̄e z cōmentator exponit in eo q̄ interrogāt significant se scientiam appetere. In eo autēz p̄mo inter se cōserunt demonstrant q̄ diui nam in se p̄cessionem non audent p̄uenire. Apud se ergo p̄mo interrogare deliberant ne forte illuminationem que ip̄is a deo sit ni mis festina. interrogatione p̄ueniāt. Scōa questio est quā fecerūt ip̄i sup̄mi angeli ad christū dicentes. Quare ergo rubrū est indu mentum tuū z vestimenta sicut calcantiūz in torculari. D̄ns dicit habuisse indumentūz id est corpus suū rubrū id est sanguine cruen tatum ex eo q̄ adhuc dū ascenderet in corpo re suo cicatrices habebat. Voluit eū cicatri ces in corpore suo seruire s̄m q̄ dicit Beda quinqz de causis. Aut̄ eū sic. Cicatrices do minus seruauit z in iudicio seruaturus est vt fidem resurrectionis astruat vt pro homini bus supplicando eas patri representet vt bo ni q̄ misericorditer redempti videant. et re probi q̄ iuste sint damnati recognoscant. vt perpetue victorie sue certum triumphum de ferat. Huic ḡ questionē d̄ns sic r̄ndz. Torcu

Quare non Sabitis et intelligitis ac nouissima prouidatis. Dicit Augustinus. Hinc est quod nos peccatores terribiliter deus allo quitur. Dicans inquit. Ego in interitu uestro videbo et subsanabo vos. Cum in nobis quod timebatis aduenerit. Quam metuenda est illa Domini Sententia utinam doctor saparet. Dicit Augustinus et in pallato cordis rumi narat.

cap. 8. Optulit filij humani uani filij hominū mententiam. Quam diliget iniquitatem. Optulit enim suam. Et odibiles sunt deo impii et impietas eius unde psalmus. Nonne qui oderunt te deo odieram et cetera. Perfecto odio oderam illos psal. 138. Item altissimus odit habet peccatores et misertus est peccantibus. Quare tam choniam tam choniam. Quare non extinguitis auariciam. Quare non contemnitis luxuriam. Quare non promittis superbiam. Quare non extinguitis auariciam. Quare non contemnitis luxuriam. Quare non promittis superbiam. Quare non extinguitis auariciam. Quare non contemnitis luxuriam.

lar calcaui sol^o & de gētib^o nō ē vir mecū. Et
pōt vocari torcular crux in q̄ tāq̄ in p̄lio sic est
pressus vt etiā sanguis sic effūderet. Vel tor
cular vocat diabolu q̄būanū gen^o sic funib^o
pctōz inuoluit & strixit vt q̄cqd in eis spūale
erat expmeret & solū vinaria remanerēt. Sz
nī bellator torcular calcauit. vincla pctōz di
rupit & in celū ascēdēs postmodū tabernā ce
li aperuit & vinū scilspūs effudit. Tercia q̄o
est quā fecerūt minores angeli maiorib^o di.
Quis ē iste rex glie. Quib^o illi rīdēt. Dñs
virtutum ip̄e est rex glorie. De hac angelorū
q̄oe & alioz cōueniēti rīdēt sic di. Aug. Sā
ctificat diuio comitatu īmēsus aer. & oīs illa
volitans p̄ aera demonū turba xp̄o ascēdēte
trāsfugit. Quibus accurrētes angeli q̄s esz
sciscitabant di. Quis ē iste rex glie. Quibus
aliū rīdēt dīxēt. Ihic ē ille cādīd^o & rose^o. H
ē ille q̄ n̄ hz spēs neq̄ decorē. Infirmitas ī lig.
fortis ī spolie. vilis in corpusculo. armatus ī
p̄lio. sedus ī morte. pulcer ī resurrectōe. cādī
dus ex x̄gie. rubicūdus ī cruce. fuscus ī ob
probrio. clarus in celo. **C**irca quitū. s. quo
merito ascēdit. Morādū q̄ triplici merito ascē
dit. De q̄ di. Ihic. Prop̄ veritatē. q̄ illa q̄ p̄
pphas diu p̄miseras adimplesti. Et māsue
tudinē. q̄ sicut ouis p̄ vita p̄li īmolaris. Et
iusticiā nō cū ptātē. s. iusticia eripuisti hoīez.
et deducet te mirabilē dextera tua potētē.
siue x̄tus deducet te h̄ ē in celuz. **C**irca se
ritū. s. ascēdit. Morādū q̄ sup oēs celos as
cēdit. fm q̄ dī Eph. iij. Qui descēdit ip̄e ē &
qui ascēdit sup oēs celos vt adimpleret oīa.
Sup oēs celos di. q̄ plures sunt celi sup q̄s
ip̄e ascēdit. Est em̄ celū materiale. rōnale. itel
lectuale & sup̄stāntiale. **C**eluz materiale
multiplex ē. s. celū aerēū. & etherēū. olimpiū
igneū. sydereū. cristallinū & empyrreum.
Celū aut̄ rōnale ē hō iustus q̄ dī celū rōne
inhabitatōis diuīe. q̄ sicut celū ē sedes & ha
bitatio dei fm q̄ dī ysa. lxxvj. Celū mihi sedes
est. Sic aīa iusti fm q̄ dī in sapia. Aīa iusti se
des ē sapie. Rōe cōuersatōis sc̄tē q̄ sc̄ti p̄ cō
uersationē & desiderū sp̄ habitant ī celo. Si
cut dicebat apls ad Phil. iij. M̄sa p̄uersatio
in celis ē. Rōe opatōis cōtinue q̄ sicut conti
nue mouet sic & sc̄ti p̄ bona opa cōtinue mo
uent. **C**elū intellectuale ē angelus. Ange
li em̄ dicūt celū q̄ instar sunt celi altissimi rō
ne dignitatis & excellētie. De quoz dignita
te & excellētia di. Dion. in li. de diuinis no.
ca. iij. Diuine mentes sunt sup reliq̄ existen
tia & viuūt sup reliq̄ viuētia. & intelligūt & co
gnoscut sup sensuz & rōez & p̄ lūsq̄ oīa existē
tia pulcrū & bonū desiderant & eo p̄cipant

Sc̄do sunt pulcerrimi rōe nature & glie. De
quoz pulcritudinē di. Dion. in eodē li. Ange
lus ē manifestatio occulti luminis. speculum
purū clarissimū. incōtāminatū. incoīndnatū
immaculatū suscipiēs. si fas ē dicere pulcritu
dinē boniformi deiformitati. Tercio s̄ fortis
simi rōe x̄tute & potētē. De quoz fortitudinē
di. Dan. li. ij. c. iij. Fortes sunt & pati ad dei
volūtatis expletionē & vbiq̄ p̄feti inueniūt
vbiq̄q̄ diuinus iusserit nutus. Celū em̄ ha
bet altitudinē. pulcritudinē. fortitudinē. De
duob^o p̄mis Eccl. xliij. Altitudinis firma
mētū pulcritudo ei^o zē. De sc̄io Job. xxxvij
Tu forsitan cū illo fabricatus es celos q̄ soli
dissimi quasi ere fusi sunt. Celū aut̄ sup̄stā
ntiale ē equalitas diuine excellētie de quo xp̄s
venit & vsq̄ ad illud postmodū descēdit. de
quo dī in ps. A summo celo egressio ei^o & oc
cursus eius vsq̄ ad summū eius. sup oēs igr̄
hos celos vsq̄ ad ip̄m celuz sup̄stāntiale
xp̄s ascēdit. Quod em̄ ascēdit sup oēs celos
materiales habet p̄ illud q̄ dī in ps. Eleua
ta ē magnificētia tua sup celos ds. Sup oēs
em̄ celos materiales vsq̄ in ip̄m celū empir
reū ascendit. nō sicut helias q̄ ī curru igneo
ascendit vsq̄ ad sublunarem regionē. nec eā
transcendit. s. in paradysum terestrē transla
tus est que adeo eminet vt pertingat ad sub
lunarem regionē nec eā transcendit. In hoc
ergo celo empyrreo xp̄s residet & est specialis
et pp̄ia eius mansio & angeloz & alioz san
ctoruz & congrue cōuenit hec habitatio habi
tatoribus. Illud em̄ celum ceteros celos ex
cellit. dignitate. prioritate. situ & ambitu. & iō
est cōueniens habitatio xp̄i qui omnes celos
rationales & intellectuales transcendit digni
tate. eternitate. situ immutabilitatis & ambi
tu potestatis. Similiter est congrua habita
tio sanctoruz. Illud em̄ celum est vniforme.
immobile luminositatis perfecte & capacita
tis immense. Et recte cōgruit angelis & san
ctis qui fuerunt vniformes in opatione. im
mobiles in dilectōe. luminosi in fide siue co
gnitōe. capaces in spū sancti receptione. q̄
aut̄ sup omnes celos rationales. i. omēs san
ctos ascenderit p̄z p̄ illud quod dī Cant. ij.
Ecce iste venit saliens in montib^o. transiliēs
colles. Et vocant montes angeli. colles x̄o
viri sancti. Quod x̄o sup omnes celos intel
lectuales id est angelos ascenderit p̄z p̄ illud
quod dī in ps. Qui ponis nubes ascensū tu
um qui ambulas sup pennas ventorū. Item
ascendit super cherubin & volauit sup pēnas
ventorum. Quod autem vsq̄ ad celum su
persubstāntiale id est dei equalitatē ascēderit

In
peccatoribus dicitur Ego In
Interitu vestro ridebo. hoc est Cum finis vestri uenerit vos derisione dignos clamabo. Et
cum irruerit super uos. repantia Calamitas Subfano id est. Cum amara mors uos monderit
Eterna subfano dignos clamabo. Auditu peccator tremilleu Santo yam. Quam si Intel
ligeres sine dubio ex pauesceres Sed quara non intelligis Quia Sacer Scribituras Negligenter legis
Ite. natus tua nite male quos facis, peccatu que Committis facit at Dicta. & opera

haret Quantam Contineat amaritudinis quantum for
midinis qui ualera si Secret Omni hora Cantus Vitam
suam Cūto dicit hac Augustinus in speculo peccatoris
si dicis forsan quod de derisio quod dederisio, et subfano
ho non cadunt in ipsum dum nec aius pauescenda
Sanctissima q̄s simplex natura huius modi

De spiritus sancto

patet p illud quod of Abar. vlti. Et dñs q/ dem Iesus postq locutus est eis assumptus est in celū z sedet a dextris dei. dextra em dei est equalitas dei. Berni. Dñs o meo singularit a dño z dictū z datū est sedere a dextris glie ipius vtpote in gloria coequali. in essentia cō substantiali. p generatione consimili. maiestate nō dispari. eternitate non posteriori.

¶ Uel potest dici q xps in ascensione sublimis fuit quadruplici sublimitate. s. locali. remuneratiōe pñij. cognitionali z xtrali. De primo Eph. iij. Qui descendit ipse ē z q ascēdit sup omnes celos. De scō ad Phi. ij. Factus est obediens vsq ad mortem zē ppter quod exaltauit illum. Ubi dicit Aug. Humilitas claritatis est meritum. claritas humilitatis est pñium. De tercio ps. Ascendit sup cherubin. i. sup omnem scientie plenitudinem. De quarto patet qz ascēdit etiā super seraphi Eph. iij. Scire etiā supeminētē charitatem xpi.

Circa septimū quare. s. ascendit. Notandum q ascensionis sue nouem sunt fructus uel utilitates. Prima utilitas est consecutio amoris diuini. Joh. xvi. Nisi ego abiero pacit nō uenit. ubi dicit Aug. Si carnalit mibi hēseritis capaces spiritus non eritis. Secunda est maior cognitio dei. Jo. xiiij. Si diligeritis me gauderetis utiqz qz uado ad patres zē. Ubi dicit Aug. ideo subtraho formā istam serui in qua pater maior me est. ut deus spiritualiter videre possitis.

¶ Tercia est meritum fidei. De hac sic dicit Leo in smone de ascensione. Tunc ad equalem patrifiliū eruditior fides gressu mētis cepit accedere. z cōtrectatōe corporee in xpo substantie qua patre minor est nō egere magnaz em hic vigor est mentiū incūctanter credere que corporeo non uident intuitu. et ibi vigere desiderium quo nequeas inferre conspectū. Aug. in li. cōfessionū. Exultaui ut gigas ad currēdā viā. Mō ei tardauit s cucurrit clamās dictis facti morte. vita. descēsu. ascēsu clamās ut redeam⁹ ad eū z discessit ab ocul⁹ ut redeamus ad cor z iueniam⁹ eū.

¶ Quarto est nra securitas. Bō ei ascēdit ut nō aduocat⁹ sit apō patrem. valde at securi eē possum⁹ qñ talē aduocatū apō patrē nos habere consideram⁹. i. Jo. ij. Aduocatū habemus apud patrē Iesus xpm iustuz z ipse est ppitiatio p peccatis nostris. De hac securitate dicit Berni. Securū accessum habes o homo apud deum ubi mater añ filium et filius ante patrem. mater ostendit filio pectus et vbera. filius ostendit patri latus et vulnera. Nulla poterit ergo eē repulsa ubi tot sunt charitatis insignia. Quinta ē no-

stra dignitas. Amaxima quidez nostra dignitas est qñ natura nostra vsq ad dexteraz dei exaltata est. Unde z angeli hanc dignitatez in hominibus cōsiderantes deinceps phibuerunt se adorari ab hominibus. sicut dicitur Apo. xxiij. Cecidi inqt añ pedes eius ut adorarem eum z dixit mihi uide ne feceris cōseruus tuus sum z fratrū tuoz. ubi dicit glo. in uel. nō phibuit se adorari s post ascēsiōnez videns sup se exaltari hominē ab homine tñmuit adorari. Leo papa in smone de ascēsiōne. Hodie natura nostra humanitatis vltra cunctaz altitudinem potestatum ad dei pñis est pfecta cōfessum ut mirabilior fieret gratia dei cum remotis a cōspectu hominū q merito reuerentiā sui sentiebant indicere. fides si diffideret. spes non fluctuaret. charitas nō tēperet.

¶ Sexta est spei nostre soliditas. Hebr. iij. Habentes ergo pontificem magnum qui celos penetrauit. Iesus filiū dei teneam⁹ spei nostre confessionem. Itēz Hebr. vi. Qui pfugimus ad tenendā ppositā spē quā sicut anchoram habemus anime tutā ac firmā z incedentē vsq ad interiora velaminis ubi p cursor p nobis introiuit Iesus. De hac iterū Leo. Cristi ascensio nostra est pfectio z quo pcessit gloria capitis eo spes tendit z corporis.

¶ Septima est vie ostensio. Adichee. ij. Ascendit iter pandens ante eos. Aug. Tū tibi factus est saluator surge z ambula habes quo noli pigrescere. ¶ Octaua ianue celestis aptio. sicut em primus adam apuit ianuas in ferni sic Iesus paradisi. Unde eccia cantat. Tu deuicto mortis aculeo aperuisti credentibus regna celoz. ¶ Nona loci pparatio. Jo han. xiiij. Uado parare uobis locum. Aug. Dñe para quod paras. nos em tibi paras et te nobis paras qñ locum paras et tibi in nob et in te nobis.

De spiritus sancto ho

dierna die ut sacra actuum testat hēstoria in aplos in liguis igneis missus ē. Circa cuius missionem siue aduentum octo cōsideranda sunt. Primo a quo missus est. Secundo quot modis mitti siue missus ē. Tercio quo tpe missus est. Quarto quotiens missus est. Quinto qualiter missus est. Sexto i quos missus est. Septimo ppter quid missus est. Octauo p quid missus est.

Circa primum scilicet

a quo missus est. Notandū q spiritus sanctus pater misit. z fili⁹ misit. z spūs scūs seipm uel dicit misit. De pmo. Jo. xiiij. Paraclit⁹ autēz

Festucam in alieno oculo respiciens sed trābam in oculo tuo nonfiderans ceteros reprehādens teipsum nonfiderans alios uisuparans te collaudans malicia inuentor discipline destructor amicus uiciorum hostis virtutum hęc sunt quę hominem excācant dicit Augustinus.

Tua mala non sapienter respicias tuos ad mensum tardus ad fecerem potius ad potandum. Tu recte uinas ne cures uerba malorum. Quid qd agis prudente age et respice frum et detractorem pigro uero adorationem. Secutor

spiritus sanctus quem mittet pater in nomine meo etc. De secundo Joh. xvi. si autem abiero mittam enim ad vos. Absilio enim in istis inferioribus habet copationem ad suum mittentem sub triplici habitudine. scilicet ut ad dantem eum. et sic mittitur radius a sole. ut ad dantem virtutem et sic mittitur iaculum a projectore. ut ad dantem iurisdictionem siue auctoritatem. et sic mittitur nuntius a preceptore. Secundum hunc triplicem modum missio potest convenire spiritui sancto. Abiit enim a patre et filio tanquam ab eis habens esse et virtutes et auctoritatem in operando. nihilominus spiritus sanctus seipsum dedit et misit. quod videtur insinuari Jo. xvi. cum dicitur. Cum autem venerit ille spiritus veritatis. Nam sicut dicit Leo papa in sermone de pentecoste. Beate trinitatis incommutabilis deitas. una est in substantia indivisa in opere conforis in voluntate. par in omni potentia. equalis in gloria. Divisit autem sibi opera nostre redemptionis misericordia trinitatis ut pater propiciaretur. filius propiciaret. spiritus sanctus igniret. Quia enim spiritus sanctus deus est. ideo recte dicitur seipsum dare. Hoc autem quod spiritus sanctus deus sit. ostendit Ambrosius in libro de spiritu sancto sic dicens. Ex quatuor istis manifestis divinitatis eius gloria comprobatur. Deus enim esse cognoscitur. aut quod sine peccato est. aut quod peccata condonat. aut quod creatura non est. sed creator est. aut quod non adoratur. sed adoratur. Et in hoc ostenditur quomodo beata trinitas se tota liter nobis exhibuit. pater enim omnia quae habuit nobis exhibuit. quod sicut dicit Augustinus. misit nobis filium suum in precium nostre redemptionis spiritum sanctum in privilegium nostre adoptionis. et seipsum totum reservat in hereditatem adoptionis. Similiter filius totaliter se nobis exhibuit. quia sicut dicit Bernardus. ipse pastor ipse pascua ipse redemptio. Dedit enim nobis animam in precium. sanguinem in potum. et carnem in cibum. et deitatem in premium. Similiter et spiritus sanctus totaliter omnia sua dona nobis exhibuit et exhibet. quod sicut dicitur. I. Corinth. xii. Alii per spiritum sanctum datur sermo scientie. alii sermo sapientie. secundum eundem spiritum. alteri fides in eodem spiritu. Leo papa. spiritus sanctus impator est fidei. doctor scientie. fons dilectionis. signaculum castitatis. et totius causa salutis.

Circa secundum. scilicet quot

modis mittitur siue missus est. notandum quod spiritus sanctus duobus modis mittitur. scilicet visibiliter et invisibiliter. Invisibiliter cum mentibus sanctis illabatur. Visibiliter cum in aliquo signo visibili demonstratur. De missione invisibili dicitur Joh. iii. Spiritus ubi vult spirat et vocem eius

audis. si nescis ubi veniat aut quo vadat. nec mirum quod sicut dicit Bernardus. de verbo invisibili per oculos non intravit. quod non est coloratum. sed neque per aures quod non sonuit. si neque per nares quod non aeri misceatur. si menti nec inficit aerem. si fecit. neque vero per faucem quod non est mansum vel haustum. nec tactu corporis. quia illud palpabile non est. Queris igitur cum ita sint investigabiles viae eius. ubi adesse noverit. Mempe ex motu cordis intellexit presentiam eius. et ex fuga viciorum advertit potentiam virtutis eius et ex discussionibus siue redargutionibus occultorum eorum admiratus sum profunditatem sapientie eius. et ex quantulaculis emendationibus morum eorum expertus sum bonitatem mansuetudinis eius et ex reformatione et renouatione spiritus mentis mee precepi utique speciem decoris eius. et ex intuitu horum omnium simul expaui multitudinem magnitudinis eius. hec Bernardus. Absilio autem visibilis est cum in aliquo visibili signo ostenditur. Et notandum quod in quatuor specibus visibili spiritus sanctus monstratus est. Primo in specie colube super christum baptizatum. Luc. iii. Descendit spiritus sanctus corporaliter specie. sicut coluba in ipsum. Secundo in specie nubis lucide super christum transfiguratum. Math. xvii. adhuc eo loquente. ecce nubes lucida obumbravit eum. ubi sic dicitur. Sicut baptizato domino sic et glorificato misterium sancte trinitatis ostenditur. spiritus sanctus ibi in coluba. hic in nube lucida. Tercio in specie flatus. Jo. xx. Insufflauit et dixit accipite spiritum sanctum etc. Quarto in specie ignis. Quinto in specie lingue et in hac duplici specie apparuit hodie. Ideo autem in hac quatuor specibus spiritus sanctus monstratus est ut deus intelligi quod hanc rem proprietatem operatur in cordibus in quibus illabatur. Primo monstratus est in specie colube. Coluba gemitum per cantu habet felle caret. in foraminibus petre manet. sic spiritus sanctus illos quos replet. facit per suis peccatis gemere. ysaie. lix. Rugiemus quasi viri oves et quasi colube meditates gememus. Ro. viii. Ipse spiritus postulat per nobis gemitibus inenarrabilibus. id est nos postulantes et gemetes facit. Secundo sine felle amertudinis est. Sap. xii. Quod bonum et suavis est domine spiritus tuus in nobis. Item in eodem capitulo. vii. vocat suavis. benignus. humanus ex eo quod suaves benignos et humanos faciat. suaves in sermone. benignos in corde. et humanos in opere. Tercio in petre foraminibus. id est christi vulneribus habitare. Lanti. ii. surge prope amica mea. speciosa mea. coluba mea et veni. glo. fons mihi pullos meos infusione spiritus sancti. in foraminibus petre. glo. in christi vulneribus. Treno. vlti. spiritus oris nostri christus dominus caput est in peccatis nostris. cui diximus. in umbra tua vivemus in

Et adeo ipsum separant haec sunt que monachum conuersum efficiunt peruersum clericum hereticum christianum antichristum. Qui enim christianus non est antichristus est. Non est christianus qui uita moribus christo est contrarius. Haec Haec v.

Haec Haec ut Insipiens non cognoscit et stultus non intelligit: et ideo dicitur probata. Simul insipiens et stultus peribunt. Sed que est distantia inter insipientem et stultum? Insipiens debet dicatur quasi non sapiens. multi enim manent qui sapientias non sunt tamen stulti non sunt multi iusti. multi iusti non sunt. Quis est insipiens et stultus respondet. Insipiens est qui se agnoscit. gaudium

De spiritu

se a paradiſi gaudijs parquum eſſe non conſiderat et ſeculem in hoc exilio non
allendit. Stultus eſt qui licet iſta cognouerit Libari tamē amundo miſeria per uita
meritum non intendit Item Inſipiens qui non credit futura ſupplicia reſproborum eſſe
perpetua et gaudia iuſtorum æterna. Stultus autem eſt qui licet credat, tamen
ut mortem perpetuam euadat Et gloriam æternam caſtro inuendo præque conuerſando
acquirat non intendit Juſto igitur Dei iudicio Simul Inſipiens et Stultus peribunt. *hoc
explanat
Beatus
Hugugh*

gentibus. q. d. ſpūs q̄ ē oris n̄rī. qd̄ os n̄rī ē
xp̄s dñs q̄ eſt os n̄rī. et caro n̄ra. facit nos di
cere xp̄o in ymbra tua. i. in paſſione tua in q̄
xp̄s fuit tenebroſus et deſpectus uiuē p̄ iu
gem memoriā. **Secundo** mōſtrat̄ ē in ſpe
cie nubis. nubes a terra eleuat̄. refrigeriū p̄
ſtat. et pluuiā generat. Sic ſpūs ſanct̄ q̄s re
plet a terra eleuat̄ p̄ contemptū terrenorum.
Ezech. viij. Eleuauit me ſpūs inter celum et
terrā. et eduxit me i hierl̄m i viſione dei. Itē
Ezech. j. q̄cūq̄ ibat ſpūs illuc eūte ſpū et ro
te p̄ter eleuabāt ſeq̄ntes eū ſpūs ei vite erat
in rotis. Itē Greg. guſtato ſpū deſipit om̄is
caro. Scdo refrigeriū p̄ſtat q̄ incētiua vicio
rū. Un̄ et qm̄ marie dictū ē ſpūs ſanct̄s ſupueni
et i te et virtus altiffimi obumbrabit tibi. i. te
ab oī eſtu vicioz refrigerabit. Un̄ et. ſ. voca
tur aq̄ q̄ h̄z vim refrigeratiuā. Jo. viij. Flui
da de ventre ei⁹ fluent aq̄ viue. hoc aut̄ dixit de
ſpūs ſancto quē erāt accepturi credētes in euz
Tercio generat pluuiā lacrimaz p̄s. Flauit
ſpūs ei⁹ et fluent aq̄. ſ. lacrimaz. Tercō mon
ſtrat̄ ē in ſpē ſtat̄. ſtat̄ leuis ē et ad respirā
dū neceſſarius ē. Sic. ſ. leuis. i. velox ē ad ſe
diffundendū. oībus ei mobilibus mobilior ē
glo. ſup illud factus ē repēte de celo ſon⁹ rē.
Nescit tarda molimina ſanctiſpūs gr̄a. Se
cūdo calidus ē ad inflāmandū. Lu. xij. ignez
veni mittē in terrā et qd̄ volo niſi vt ardeat.
vñ et auctro v̄eto calido p̄pat. Cant. iij. ſur
ge aq̄lo et veni auſter per ſila ortū meū. Ter
cio lenis ē ad demulcendū. vñ et ad ei⁹ lenita
tē inſinuandā vōtur noīe vñctōis. j. Jo. ij.
vñctio ei⁹ docet nos de oībus. Moie rorī vñ
cātāt ecclia. et ſui roris intima aſp̄ione ſecun
det. Moie aure tenuis. iij. Reg. xix. et poſt
ignē ſibilus aure tenuis. et ibi dñs. Quarto
neceſſari⁹ ē ad respirandū adeo q̄ppe neceſſa
rius ē. q̄ ſi ad hōzā ſubtraheret hō p̄tinuo mo
reret. ſic et de ſpūs ſcto intelligendū ē. p̄s. Au
feres ſpūm eoz et deſiciēt et in puluere ſuū re
uertētur. Jo. vi. ſpūs ē qui viuificat. **Q̄r
to** mōſtratus ē in ſpē ignis. Q̄uito in ſpecie
lingue. q̄re aut̄ in hac die duplici ſpē apparui
t dicitur infra.

Circa tertium. ſ. quo

tempore miſſus ē. Notandū q̄ miſſus ē q̄nquage
ſimo die a paſca. Ideo aut̄ in die q̄nqueſima
miſſus ē. vt deſ̄ intelligi qm̄ a ſpūs ſcto ē legis
p̄fectio. eterna remuneratō et pctōz remiſſio
Legis p̄fectio qm̄ ſm̄ glo. a die agni imolati
q̄nqueſimo die data ē lex in igne. In nouo ē
etiā teſto q̄nqueſimo die a paſca xp̄i deſcen
dit ſpūs in igne. lex i mōte ſynai ſpūs i mōte

ſyon. lex i ſblimis montis loco. ſpūs dat i ce
naculo. vñ p̄ h̄ inſinuat̄ q̄ ip̄e. ſ. eſt perfectio
toti⁹ legi. q̄ plenitudo legis ē dilectō. **Se
cūdo** ē eterna remuneratio. vñ glo. ſicut. xl.
dieb⁹ quib⁹ poſt reſurrectionē cū diſcipulis
cōuerſatus ē. p̄ſitem eccliam designat. ita qm̄
quageſimus dies q̄. ſ. dat̄. denariū eterne re
munerationis exp̄mit. Tercō pctōz remiſſio
vñ glo. ibidē. iō in quāqueſimo āno indulgē
tia fiebat in iubileo. et p̄. ſ. pctā remittūtur. et
ſeq̄tur i glo. i ſpūali iubileo rei reſoluūt̄ debi
ta mittūtur. exules i p̄ria reuocāt hereditas
amiſſa reddit̄. ſui. i. hoīes pctō venundati a
iugo ſeruitutis liberāt̄. hucusq̄ glo. Rei mor
tis ſoluūt̄ et liberātur. vñ Ro. viij. Lex ſpūs
vite in xp̄o liberauit me a lege pcti et mortis.
Debita pctōz dimittūt̄. q̄ caritas opit mul
titudine pctōz. Exules in p̄riam reuocātur.
p̄s. ſpūs tu⁹ bon⁹ deducet me i terrā rectam.
Hereditas amiſſa reddit̄. Ro. viij. Ip̄e ſpūs
teſtimoniū reddit̄ ſpūi n̄ro q̄ ſum⁹ filij dei. ſi
autē filij et heredes. Serui pctō liberātur. ij.
Cor. iij. vbi ſpūs domini. ibi libertas.

Circa quartū. ſ. quoti

ens aplis miſſus ē. ſciendū ē q̄ ſm̄ glo. trib⁹
vicib⁹ dat⁹ eſt. ſ. añ paſſionē. poſt reſurrectō
nem. et poſt aſcenſionē. Primo ad faciendū
miracula. ſecūdo ad relaxandū pctā. tercō
ad p̄firmādū corda. **Primo** qm̄ eos ad pre
dicandū miſit. et ſup oīa demonia et vt lāquo
res curaret̄ p̄tatem dedit eis. Ihec em̄ miracu
la p̄ ſpūs ſanctū ſūt. ſm̄ q̄ d̄r math. xij. ſi aut̄
in ſpiritu dei eiſcio demonia proſecto in vos
venit regnū dei. Mō tñ cōſeq̄es ē vt quicū
q̄s habet ſpūs ſctm̄ faciat miracula qm̄ vt gre.
ait. Miracula hoīem ſctm̄ nō faciūt ſ̄ oſten
dūt. nec q̄cūq̄s facit miracula h̄z ſpūs ſanctū
qm̄ et mali aſſerūt ſe feciſſe miracula. dicētes.
dñe dñe nōne i noīe tuo p̄phetizauim⁹. et i no
mine tuo eiecimus demonia. De⁹ em̄ fecit mi
racula p̄ auctoritatē. āgeli p̄ materie habilita
tionē demones p̄ virtutes naturales rebus i
ſitas. magi p̄ occultos ſctus cū demonibus.
boni xp̄iani p̄ publicā iuſticiā. mali xp̄iani p̄
ſiḡ publice iuſticie. **Scdo** dedit eis ſpūm
ſctm̄ qm̄ i eos iſufflauit dicēs. Accipite. ſ. q̄z
remiſeritis pctā remittūt̄ rē. nō tñ p̄r q̄s pctm̄
remittē q̄tū ad maculā q̄ ē i aīa. aut q̄tū ad
reatū. i. obligationē ad penā eternā aut q̄tū
ad dei offenſam q̄ ſolū ex inſuſiōe gr̄e et d̄tur
te p̄tritōis remittit̄ d̄r tñ ſacerdos abſoluere
tū q̄ a culpa abſolutūz eē iſinuat. tum q̄ pe
nā purgatoriā i tp̄alē cōmutat. tūz q̄ de ip̄o
tp̄ali p̄tē relaxat. **Tercō** dedit eis hodie

Quod tamen non fieret ſaperrent et intelligerent
ac nouiſſima prouiderant. Ecce mi frater tam legiſti
am uidiſti in hoc ſpeculo peccatoris quid ſapias
quid intelligas Quomodo nouiſſima prouidera debeas
ſuper eſt igitur ut diligenter diſcas et in corde firmes

na die qñ eorum corda sic solidata sunt. vt nil
tormēta timerent. ps. spū oris ei⁹ oīs vīr⁹ co-
rū. Aug. talis est grā spūscī q si trīsticiā iue-
nit. dissoluit si desiderū pñciosum cōsumit.
si trepidationē abijcit. Leo papa. spabat ab
aplis spūscī. nō vt tūc primū sacroz hīta-
tor esse iciperet s vt sacra sibi pectora. 7 fer-
uenti⁹ accēderet 7 copiosius mūdaret. cumu-
lans sua dona nō in ichoās. nec iō nou⁹ ope
quia ditior largitate.

Circa quintū qualiter

scz missus ē. Notandū q missus ē cuz sono. i
linguis igneis. 7 ipe lingue apparuerit sedēdo
Son⁹ at fuit repentin⁹. celestis vehemens 7
replēs. Repetin⁹. qz. si. tarda molimīa nescit
Celestis qz celestes efficit. Vehemens qz tior-
rem filialem inducit. vt qz eternū ve adimit.
vñ vehemens qñ ve adimens. Vel qz men-
tez ab oī carnali amore vehit vñ vehemens qñ
si vehens mentē. Fuit 7 replens. qz. si. omnes
aplos repleuit. Unde repleti sunt omnes 7c.
Triplex at est signū plenitudis qd fuit i apo-
stol. Primū ē n rsonare. vt i dolio qd cū ple-
nū est n rsonat. Job. vi. Nūqd mugiet bos
cū an p sepe plenū steterit. q. d. cum p sepe cor-
dis plenitudine hz grē. locū n hz mugit⁹ im-
patie. Hoc signū habuerunt apli. qz i tribula-
tionib⁹ p impatiam nō resonabāt. imo ibant
gaudētes a p̄spectu p̄cilij. qm digni hīti sunt
ptumelias p xpi noie pati. Act. v. Scdm si-
gnum est n pl⁹ recipe siue facietatez hre. Qñ
em vas aliq liqre plenū ē aliud recipe nō pōt
sūt hō sat n appetit ampli⁹ sic scī q hnt pleni-
tudine grē. nō pnt recipe aliū liqre dilectōis
ērene ysa. j. Plen⁹ sum holocausta arietuz et
adipē pinguiū 7 sanguinē vituloz 7 agnorū
7 hircorū nolui. Sūt q gustauerit celestes sua-
uitatez. iō nō sitiūt trena voluptatem. Aug.
Qui biberit de fluuiio paradisi cui⁹ vna gutta
maior est oceano restat vt in eo sitis huius
mundi extincta sit. Hoc signū habuerūt apli
q nihil ppiuz voluerunt hre. s i cōi oīa diui-
dere. Tercius signum est supfluere vtz in flu-
uio inūdāte. Eccl. xxiij. q implet qñ p̄bison
sapiam. Ad lram illi⁹ fluuiū ppiū est efflue-
re. 7 circūadiacentia irrigare. sicut apli cepe-
runt effluere qz ceperūt loqui varijs linguis.
vbi dic glo. Ecce signū plenitudis. plenum
vas erūpit. ignis i sinu n p̄t occultari. Cepe-
runt itez circūadiacentia irrigari. vñ petrus
statim predicare cepit. et tria milia conuertit.
Scdo missus est i linguis igneis. Circa qd
tria videnda sunt. Prio qre cōiuncti i linguis
igneis. Secundo qre i igne poti⁹ q in alio

elemento. Tercō qre in lingua poti⁹ q in alio
membro. De primo sciendum q triplici rōne
apparuit i linguis igneis. Prio vt xba ignea
pferrent. Secundo vt legē ignea p̄dicarent. s.
legez amoris. De his duob⁹ Ber. Venit. ff.
linguis igneis vt linguis oīm gētium verba
ignea loqrent. 7 legē ignea lingue ignee p̄di-
cārēt. Tercio vt spūscī q ignis ē p eos loq
cognoscerēt et h ne diffiderēt. et ne alioz cō-
uersionē sibi attribuerēt. et vt oēs eoz verba
tanq dei audirent. De secundo sciendū q
missus est in spe ignis multiplici rōne. prima
sumit penes ei⁹ septemplex grām. Spūs ei
ad modū ignis alta hūiliat p donū timoris
emollit dura p donū pietatis illuminat obscu-
ra. p sciam restringit fluida. p p̄siliū p̄solidat
mollia. p fortitudinē clarificat metalla tollē-
do rubiginē p donū intellect⁹. sursum tēdit p
donū sapie. Scda rō sumit penes eius di-
gnitatē 7 excellentiaz. Ignis em excellit oīa
elemēta. specie. ordine. 7 x̄tute. Specie rōne
pulcritudis i luce. Ordie rōne sblimitatis i s-
tuatōe. Virtute rōne figorositat⁹ in actione.
Sic 7. ff. in his oīa excedit. ppter primūz dī
spūscī incoīnat⁹. ppter secūdū qz capi-
at oēs spūs intelligibiles. propter terciū hīs
oīm x̄tutez Sap. viij. Tercia rō sumit penes
ei⁹ multitudinis efficacitā. hāc rōem assignat
Rabanus di. Ignis qtuor hz naturas. vrit.
purgat calefacit. 7 illuminat. sūt spūs exurit
pctā. purgat corda teporē excutit. i grātias il-
lustrat. h Raban⁹. Exurit pctā. vñ zach. xij.
p ignē vrā eos sicut vrit argentū. hic etiam
igne vri petebat ppha di. Tre renos meos
7 cor meū. Purgat corda. ysa. iij. Si sangui-
nem hierlīm lauerit de medio ei⁹ in spū iudi-
cij 7 spū ardoris. Teporē excutit. Vñ dī de il-
lis qd replet. ff. Ro. xij. Spū feruētes 7c. Jte
Gre. In igne apparuit spūs. qz ab oīm corde
qd replet torporē frigoris excutit. 7 h in desi-
derio sue eternitat⁹ accēdit. Ignorātiā illu-
strat. Sap. ix. Sensum autē tuū qd sciet nisi
tu dederis sapiam 7 miseris spūscī tuuz
de altissimis. Et. j. cor. ij. Rob aut reuelauit
de⁹ p spūm suū. Quarto sumit penes ipius
amoris naturā. Amor em p ignē hz significa-
ri triplici rōne. Primo qz ignis sp est i motu.
sic 7 amor spūscī qd replet sp facit esse in
motu bone coopatiōis. vñ gre. Nūq ē amor
dei ociosus opat em magi si ē. si aut opari ne-
gligit. amor nō est. Scdo qz ignis inf cetera
elemēta ē maxie formale 7 modicū hz de ma-
teria 7 mltuz de forma. Sic amor spūscī qd
replet facit hre modicū de amore terrenoz 7
plurimū de amore spūaliū. vt iā nō carnalia

at in corde firmes quid sane sapias at recte
intelligas. Quomodo nouissima tua prudentia pro-
videas ut per hanc eternam damnationem Ingi-
as at cum dño nostro Iesu christo vitam
eternam possideas Amen finis
speculi peccatoris

Aug. Saluum non vis ab ipso extirpato iudicaberis
Suntur amoribus peccatorum. Sicut a morte serpentia
Sicutam fuerit mala fides tua. Deuorbor non potes refici par verbum
at si tibi contigerit pariterbum fides tua deuorbo ut par illud factus sis
per te defeceris alle te reficiat qui te facit. Si par te defeceris efficeris
te te faceret Qui te excauit. Quomodo te dicit am vqerect par verbum
aliquid sentias deuorbo hanc angustias

De sancto spiritu

Augustinus
Quare
confitetur
quia ex mor-
tuo factus
est uiuus
Scriptura
quippe ait
A mortuis
quasi qui
non sit
per confes-
sio
Si perit a mortuo
confessio
qui confite-
tur uiuit
uiuit
et si pecca-
tum confi-
tetur utique
a morte re-
uixit
Si peccati
confessor
reuiuit
quis illum
suscitauit
nullus mort-
uus est
suscitator

carnaliter. s. potius spūalia spūaliter diligit
Distinguit em̄ Bern. quatuor modos diligēdi
scz diligē carnē carnalit. spūm carnalit. carnē
spūaliter. et spūm spūaliter. Tercio qz ignis hz
alta inclinare. sursum tendere. fluida aduna-
re et cōgregare. Per hec tria itelligit triplex
vis amoris. Amor em̄ sicut hz ex verbis dyo-
nisi in li. de diu. no. habet triplicē vim. s. in-
clinatiuā. eleuatiuā. et coordinatiuā. Incli-
natiuā. qz inclinat supiora inferioribus. Ele-
uatiuā. qz eleuat inferiora supioribus. Coor-
dinatiuā. qz coordinat eālia coeālibus. hec
dyonisius. hāc em̄ triplicē vim amoris spū-
tūsancti efficit in his quos replet. qz inclinat
eos p hūilitatē et sui cōtemptū eleuat in des-
deriū supnoy. et coordinat inuicē p vniformi-
tatē moy. De tercio sciēdū q apparuit po-
tius in lingua q in alio mēbro. triplici rōne.
Lingua em̄ ē mēbrz igne gehenne inflāma-
tū difficile ad regendū et vtile bñ rectū. qz er-
go lingua igne infernali inflāmata erat. ideo
igne spūsancti indigebat. Iaco. iij. Lingua
nra ignis ē zc. qz difficile regit. ideo p ceteris
mēbris gfa spūsancti indiget. Iaco. iij. Dis-
natura bestiarū et volucrū et ceteroz domā-
tur et domita sunt a natura humana linguaz
aū hoīm nullus hoīm domare pōt. qz vtilis
valde si bñ regit. ideo necesse fuit vt spūsan-
ctum rectorez hret. Io lingua etiam apparuit
ad significandū q pdicantibus valde neces-
sarius fuit. Predicantibus em̄ necessarius est
qz facit eos loq feruenter absqz trepiditate. et
ideo missus ē in spē ignis. Bern. venit. s. sup
discipulos in linguis igneis. vt verba ignea
loqrent. et legē igneaz lingue ignee pdicaret
pudent absqz pusillanimitate. Actu. iij. Re-
pleti sunt omnes spūsancto. et ceperūt loq cuz
fiducia verbū dei zc. Multipl ppter capa-
citatē auditorū diuersitatez. et ideo dī Act.
ij. q ceperūt loqui variis linguis. Utilit ad
edificationem et vtilitatem. ysaie. lxi. Spūs
dñi sup me eo q vnxit me zc. Tercio ipse lin-
gue apparuerūt sedendo ad significandū q
pudentibus necessarius erat. Presidētibz qz
et iudicibus necessarius ē. qz pferit auctorita-
tem ad pctm remittendū. Job. xx. Accipite
spūsanct. qz remiseritis pctā zc. Sapiam ad
iudicandū. ysa. xlii. Pōnā spūm meū sup eum
iudiciū gentibus pferet. Adansuetudinē ad
supportandū. Nume. xi. Dabo eis de spū qui
in te ē. vt supportet onū ppli tecuz. spūs moysi
erat spūs māfueritissim⁹ zc. Ornatiū sanctitatis
ad informandū. Job. xxvi. Spūs domini o-
nauit celos.

Circa sextum in quos

scz missus ē. Notandū q missus ē in discipu-
los q fuerūt. receptacula mūda z habilia ad
suscceptionem spūsancti. ppter septē q fuerūt
in eis. Ipi em̄ pmo fuerūt animo deti. qd no-
tatur in hoc q dicit. dñs cōplerent dies pen-
thecostes. i. dies reqetionis. Illud em̄ festus
erat ad requiē deputatū ysa. lxvi. Sup quez
reqesceat spūs me⁹ nisi sup humilē et detū zc.
Secūdo dilectione vniti. qd notat in hoc qd
dī. erat oēs piter. Erat em̄ eis cor vnū z aia
vna. Sicut em̄ spūs hoīs nō viuificat mē-
bra corpis nisi in vita. sic nec spūsanct. mēbra
spūalia. et sicut ignis lignoz diuisione extin-
guif. sic. s. p discordiā in hoibus. Et ideo cā-
tatur de aplis. Inuenit eos p cordes caritate
et illustrauit eos inūdans diuinitas deitaz.
Tercio loco secreti q notat in hoc qd dī in eo-
dem loco. s. in cenaculo. Iose. ij. Ducā eā in
solitudinez z loquar ad cor eius. Quarto
ofone assidua. Cū pmittit erat perseveran-
tes vnanimiter in ofone. Cū cantem⁹ de eis
orātibz aplis deū venisse. Qd em̄ ofo neces-
saria sit ad susceptionē spūsancti ofidif sap.
vi. Inuocauit z venit in mē spūs sapie. Itē
Joh. xlii. rogabo ptem meū z aliū pacitum
dabit vobis. Quinto humilitate pdit. quod
notat in h qd dī sedentes. ps. Qui emittis
fontes in puallibus. i. grām spūsancti donat
humilibus z sup quez reqesceat spūs me⁹ zc.
Sexto pace cōiuncti. qd notatur in hoc q
erat in hierlīm q interpretat visio pacis. Qd
ad recipiendū spūsanct. par necessaria sit ofte-
dit dñs Jo. xx. Primo pacē obtulit. di. Pax
vob. Deinde statim inflauit z dixit. Accipite
spūsanct. Septimo in cōtēplatione erecti.
qd notat in h q spūsanctū receperūt in supi-
ori cenaculo. Cū dicit glo. ibidē. q. s. deside-
rat. carnis domiciliū trāscēdēs mētis ptepla-
tionem calcat.

Circa septimū propf

qd. s. missus ē. Notandū q missus ē ppter sex
causas q notatur in hac auctoritate. Paracletus
aū spūsanct⁹ zc. Primo ad pōlādūz
mestos. qd notat cū dī pacitus. qd idē ē qd
pōlator. ysa. lxj. Spūs dñi sup me euāgelisa-
re paupibz misit me. z seqtur. vt ponere pō-
lationē lugentibz syon. Gre. pōlator spūs dī
q de pcti ppetratione merētibz dū spez venie
prepat. ab afflictione tristicie mentem leuat.
Secundo ad viuificandū mortuos. qd
notat cuz dī spūs qz. s. ē q viuificat. Ezech.
xxxv. Ossa arida audite vbu domini. hec

ex sermone sancti iacobi Apostoli
Beda presbiter. huiusmodi
pollicetur electis. ut digna praeemys merita
premonstrat. sic vitam donat eternam

dicat dñs deus oñibus his. Ecce ego immit-
tam intra vos spūm et viuetis. Tercio ad
sanctificandū immūdos. quod notat cum di-
cit sanctus. sicut est dñs spūs qui uiuificat. ita
sanctus q̄ sanctificat et mūdāt. Tñ sanctus idē
est quod mundus. ps. Fluminis impetus. i.
mūdāns et abūdāns grā spūssancti. letificat
ciuitatez. i. ecclesiā dei. et p̄ istud flumē sancti-
ficauit tabernaculū suū altissimus. Quarto
ad confortandū amorez inter discōrdes et
odiosos. quod notat cuz dicitur pat. pat. em̄
dicit eo q̄ naturaliter diligit nos. Job. xiiij.
Ipse em̄ pater amat nos. Si pater et nos filij
eius. et fratres adiuicem. et inter fratres perfe-
cta amicitia pseuerat. Quinto ad saluādū
iustos. quod notat in eo quod dicit in nomi-
ne meo quod ē ih̄sus et salus interpretatur. i. no-
mine igit̄ ih̄esu. i. salutis. pater misit spūm vt
ostenderet quod ad saluandas gentes venit

Sexto ad docendū ignaros quod notat
in eo quod dñs. Ille vos docebit oīa. Circa
octauū notandū q̄ datur siue missus ē in pri-
mitiua ecclesia p̄ orationē. vñ orantibus apo-
stolis et. et Lu. iij. Orante ih̄u descendit spi-
ritus sanctus et. Secūdo p̄ verbi dei deuotā
et attentam auditionem. Act. x. Adhuc loqn-
te petro cecidit spūssanctus sup oīes qui au-
diebant verbū et. Tercō p̄ assiduam opatio-
nem. q̄d notat in manuū impositione. Act. viij.
Tūc imponebant manus sup illos et ac-
cipiebant spūssanctū. Et impositione manuū
signat absolutionē que fit in confessionibus.

Gordianus a geos

quod ē dogma siue dom⁹ et dian q̄d
ē clarū q̄si clara dom⁹ in qua habitabat de⁹.
Sicut em̄ dicit Aug. in li. de ciui. dei. Bona
domus ē parib⁹ membris disposita. ampla et
lucida. Sic ille sanctus fuit piter dispositus
p̄ concordie imitationem. āplus p̄ caritatez.
lucidus p̄ veritate. Epymachus ab epy q̄d ē
supra. et machos quod ē pugna. q̄si p̄ super-
nis pugnans.

Gordianus vicari

us iuliani impatoris. cū quendā xpi-
anū nomine ianuariū ad sacrificandū cōpel-
leret ad p̄dicationē tñ ip̄ius ianuarij. ad fidē
cū vxore sua nomine marina. et. liij. viris. cō-
uersus ē. Quod audiēs iulianus iussit ianu-
ariū in exiliū mitti. gordianū vō si sacrifica-
re nollet capite trūcari. Decollatus ē igit̄ be-
atus gordianus et corpus eius ad canes per
octo dies p̄iectum ē. s̄ cum oīno remansisset
intactū tandē a familia sua rapit. et cū beato

epymacho quē dudū p̄dictus iulianus occi-
di fecerat. nō lōge ab vrbe miliario fere vno.
circa annū dñi. cccly. sepelitur.

Ereus interpreta

tur lucis cōsiliū. vel nereus a nereth
quod ē lucerna. et vs festinās. vel nereus q̄si
ne. i. nequaquā reus. Fuit q̄ cōsiliū lucis i vir-
ginitatis p̄dicatione. Lucerna inhonestā cō-
uersatione. Festinās in celi seruire. Nereus.
id ē nequaquā reus in cōscie puritate. Achil-
leus ab achi quod ē frat̄ me⁹. et lela quod est
salus. q̄si frat̄ salus. Ilox passionē eutiches
victorinus et maro serui xpi scripserunt.

Ereus et achilleus

eunuchi cubicularij. domicille nepti
domiciani impatoris fuerūt quos beat⁹ Pe-
trus apl⁹ baptisauit. Cū ergo p̄dicta domi-
cilla aureliano filio cōsulis nupta esset. et gē-
mis et purpureis vestibus tegeret. nereus et
achilleus fidē predicauerūt. et xginitatē mul-
tipliciter cōmendauerūt ostēdentes virgini-
tatē deo esse primā. angelis germanā homi-
nibus innatā. vxorem viro subijci. pugnis et
calcibus cedi deformes ptus sepius p̄creari.
Rursus q̄ vir matris pia monita sustinebat
oportere grādia cōiucia pati mariti. Illa au-
tem inter cetera dixit. Scio p̄rem meū fuisse
zelotipuz et m̄rem meā ab eo cōiucia plurima
passam esse. Nūquid vir meus talis futur⁹ ē
cui ille. Quoniā q̄dū sunt sponsi videntur
esse benigni s̄ mariti effecti crudeliter dñant.
et aliqui ancillas p̄ferūt dñabus. Qis aut̄ san-
ctitas amissa p̄ p̄niam reuocari pōt. nisi sola
virginitas ad suū statū reuocari nō pōt. Re-
atus em̄ p̄ p̄niam expelli pōt xginitas reuo-
cari nō pōt. Tūc flauia domicilla credidit. et
virginitatē vouit. et a sancto clemente velata
ē. Ad sponsus ei⁹ audiēs licētia a domiciāo
impetrata. xginē cū sanctis nereō et achilleo
in pontianā insulā relegauit putans se p̄ hoc
posse xginis p̄positum imutare. Post aliq̄
tempus cū ip̄e ad insulam pr̄xisset. et multis
muneribus sanctos vt virgini suaderent. in-
duceret. h̄mōi penitus respuētes magis eaz
in dño cōfortabāt. Quapropter cū ad sacri-
ficia cōpellerent. et dicerent se a beato Petro
aplo baptisatos nulla rōne posse ydolis imo-
lare. capite cessi sunt circa annū dñi. lxxx. q̄-
rum corpa iuxta sepulcrū petronelle posita
sunt. Alios etiam. s̄. victorinū euticem et ma-
ronē q̄b⁹ domicilla adhebat. tanq̄ seruos
tota die in suis p̄dijis laborare faciebat. Et ve-
spere cantabāt ad m̄nducandū eis dabat.

Sic vitam donet eternam ut per Angustam
ut p̄ angustam portam. et auctam uiam. ad hanc per-
ueniendam esse decernat
vnde ait contendite ad hanc portam
non parua

Dico vobis quod quid agat quod per superbiam subiens. sibi uidetur si quis uideat
tribus dedit dñfilium et dixerit ei. Frater non debes sic egere Non cum dignatur au-
diere Quia se magis sapientem putat Quam illum qui dat Cōsiliū h̄c de uirtute fecit

De sancto Pangrati

nullus mor-
 tuius est
 gurgis
 Sugator
 ille solus
 qui potuit
 Sugatave
 qui mortua
 carne
 non mortuus est
 Et enim hoc
 Sugatavit
 quod mortu-
 um fuit
 ille Sugata-
 bat qui
 uinebat in se
 In carne
 autem
 Sugatan-
 da mortu-
 us fuerat
 non enim
 pater filium
 solus suga-
 tavit
 de quo
 dictum est
 ab Apo-
 stolo pro
 pter quod
 deus
 enim
 exaltavit

Tandem euticem cedi iussit quousque spiritum ex-
 alaret. Clitorinus vero in aquis fetentibus
 suffocari. Aharonem vero saxo ingenti oppri-
 mi iussit. Cum autem immanissimam petram quam
 viri lxx. viri mouere poterant super eum iacta-
 sent. ipse predictum lapidem in humeros suos ac-
 cepit. et quasi leues paleas ad duo miliaria por-
 tauit. et cum plurimi credidissent consularis eum
 occidi fecit. Post hoc aurelianus domicellam
 de exilio reduxit. et duas virgines eufrosinam
 et theodoram collectaneas eius ut ei suade-
 rent misit. quas tamen domicella ad fidem conuer-
 tit. Tunc aurelianus cum sponsis predictarum puel-
 larum et tribus ioculatoribus ad domicillam ve-
 nit. ut ei nuptias celebraret. et ipsam saltare vi-
 olenter opprimeret. Sed cum domicella predictos
 sanctos iuuenes conuertisset. Aurelianus domi-
 cillam in thalamum introduxit. et ibidem mi-
 mos canere fecit. et ceteros secum saltare iussit
 volens eum postmodum violare. Sed cum defice-
 rent mimi in canendo. et ceteri in saltando. ipse
 tamen per duos dies non cessauit quousque in saltan-
 do deficientes expirauit. Lurarius vero frater
 eius impetrata licentia omnes qui crediderant
 interfecit. et cubiculo ubi predictae virgines mor-
 rabantur ignem supposuit. qui orantes spiritum emi-
 serunt quare corpus sanctus cesari manere ille-
 sa reperiens sepeliuit.

P Pangrati a pan

quod est totum et gratum quod est cito. quasi
 totum cito gratum. quia in sua pueritia. vel sicut
 dicitur in glosario pancras dicitur rapina. pancra-
 narius flagellis subiectus. pancrus lapis va-
 rie coloratur. Ipse enim rapuit perdam captiuorum
 siue subiectus flagellis tormentorum. coloratur
 varietate virtutum.

P Pangrati nobis

lissimis orationibus dum apud fratri-
 am et patre et matre oratus esset. sub cura dyo-
 nysii patris sui relictus est. Ambo ergo romam
 ubi largum habebant primum redierunt. in qua
 rum vico cornelius papa cum fidelibus latitabat.
 A quo quidem cornelio cum predictus dyonysius
 et pangratus fidem christi recepissent. tandem dyo-
 nysius in pace moritur. et pangratus capis et
 cesari periturus. Erat autem pangratus quasi anno-
 rum. xlii. cui dixit dyoclecianus cesar. Infantule
 suadeo tibi ne mala morte moriaris quia cum
 puer sis facile deciperis. et quia nobilis copro-
 baris et carissimi mei filii exististi. rogo te ut
 recedas ab hac uesania. ut velut filium meum
 te habeas. Cui pangratus. Et si puer sum cor-
 pore cor tamen gero senile. et virtute dum mei

ihu christi terror vester tantus apud nos est quantum
 hec picture quam cernimus. Dum autem tui quos me
 hortari colere. deceptores et germanorum stu-
 pratores fuerunt. qui etiam nec parentibus peper-
 cerunt. Quod si hodie seruos tuos tales cognos-
 sceres protinus occidi iuberet. Tales deos mi-
 ror quod colere non erubescis. Augustus igitur pu-
 tans se a puero victum iussit eum in via aureliana
 decollari. circa annum domini. cclxxxvii. Cuius cor-
 pus octauilla senatrix diligenter sepeliuit. Ad
 eius sepulcrum. ut ait Gregorius. turonensis. si quis
 falsum iurare voluerit. antequam ad chorum can-
 celli perveniat aut statim a demone captus in-
 sanit. aut cadens in pavementum perit vitam
 perdit. Vis non modica iter duos erat. et iudex
 cum mime ignorabat. Zelo igitur iusticie iu-
 dex ductus ambos ad altare sancti petri deduxit.
 et ibidem reum innocentiam suam quam pre-
 tendebat iuramento expiare coegit. Rogans apo-
 stolus ut aliquo indicio ostenderet veritatem.
 Cum autem ille iurasset et nihil mali passus fuisset
 Iudex eius malicie conscius zelo accensus iusti-
 cie exclamavit. senior iste petrus aut nimis mi-
 sericors est aut minori desert. Ramus ad pan-
 gratium iuuenem. et ab eo requiramus. Cumque
 venissent et super tumultum reus iurare falsum
 presumpsisset. manum inde trahere non potuit et
 idem postmodum expiravit. unde usque hodie a
 plerisque observatur. ut super reliquias beati pan-
 gratii pro arduis iuramentum fiat.

P Icto de festiuitate

tibus qui occurrunt inter tempus recon-
 ciliationis. quod tempus representat ecclesia a
 pascha usque ad octavam penthecostes. Sequitur
 videre de festiuitatibus qui eueniunt infra
 tempus peregrinationis quod tempus represen-
 tat ecclesia ab octava penthe. usque ad aduentum
 Principium autem huius temporis non semper
 hic incipit sed iuxta paschalem terminum va-
 riatur.

V Urbanus ab urba

nitate dictus. vel urbanus ab urbe quod
 est lumen vel ignis. et banal responsio. Fuit enim
 lumen per conseruationem honestam. Ignis
 per caritatem succensam. Responsio per do-
 ctrinam. Fuit lumen siue lux. quia lux est in
 aspectu amabilis. in absentia immaterialis in
 situ celestis. in actu putilis. Sic ille sanctus fuit
 amabilis in uersatone. Immaterialis in modo despe-
 ctione. celestis in contemplatione. vnde in predicatione.

V Urbanus calixto

pape successit. cuius tempe cum fuisset

contentione non parua. unde ait Contende
 te intrare per angustam portam contentione
 enim non parua: opus est: Si quis ad alta velit
 velit ascendere. Nam cum tanto gudio

maxima persecutio in xpianos. tandem alexander. cui mater noie hamea xpiana erat qua origenes conuerterat. imperium sumpfit. Ipsa igitur filium precibus maternis induxit. ut a persecutione xpianorum cessaret. Clericamque aliam chus urbis prefectus qui beatam ceciliam decollauerat in xpianos crudeliter seuebat. Sanctum igitur urbanum diligenter inquiri fecit. et in quodam antro procurante carpassio quodam ministro cum tribus presbiteris et tribus dyaconibus repertum in carcerem mitti iussit. Post hoc coram se ipsum adduci precepit et quod quinquaginta milia hominum cum sacrilega cecilia et illustribus viris tyburcio et valeriano seduxerat eidem obiecit. et thesauros cecille requisivit. Cui urbanus ait video plus te ad seuiendum in sanctos ducit cupiditas quam cultus deorum. Thesaurus cecilie per manus pauperum celos conscendit. Cum igitur sanctum urbanum cum sociis plumbatis cederent. et ipse nomen domini helyon inuocaret subridens prefectus ait. Sapiens vult iste senex videri. ideo nunc ignota loquitur. Cum autem supari non possent inter in carcerem recluduntur. ubi tres tribunos ad se venientes cum custode carceris anolino sanctus urbanus baptizauit. Audito igitur quod anolinus christianus factus esset. prefecto iussit et sacrificare rennuens decollatur. Sanctus autem urbanus cum sociis ad simulacrum ducit et thura imponere urget. Tunc orante urbano simulacrum cecidit. et viginti duos sacerdotes qui ignem ministrabant occidit. Tunc grauissime laniatur. et post hoc ad sacrificandum ducitur. Qui in ipsum ydolum expuentes. frontes cruce munierunt. et inuicem dato pacis osculo capitalem sententiam acceperunt. sub alexandro qui cepit circa annum domini. ccxx. Sed statim carpassius a demone arripitur et deos suos blasphemans. et christianos inuitus magnificans a demone suffocatur. Quod eius vxor in armenia videns cum filia sua lucina et tota familia a sancto fortunato presbitero baptismum suscepit. et post hoc sanctorum corpora honorifice sepeliunt.

Petronella cuius vi tam sanctus marcellus scripsit fuit filia sancti petri apostoli. Que cum nimis speciosa esset et ex voluntate patris febribus laboraret. discubentibus apud eum discipulis. dixit ad eum tytus. Cum omnes a te sanentur iherosolimiti. cur petronellam iacere permittis. Cui petrus. quia sic ei expedit. Clericamque ne putet impossibilitas sanitatis eius meis sermonibus excusari ait ad illam. Surge petronella velociter et ministra nobis. qui statim sanata surrexit.

et eis ministravit. Completo autem ministerio. dixit petrus. Petronella redi ad lectum tuum. qui statim rediit et ut prius febribus laborare cepit at ubi in dei amore cepit esse perfecta. eam perfecte sanauit. Comes igitur flacchus ad eam venit ut ipam propter eius pulcritudinem acciperet in vxorem. cui illa respondit. Si me in vxorem desideras iube ad me virgines venire qui me usque ad domum tuam debeant sociare quas cum ille pararet Petronella ieiuniis et orationibus insistere cepit. et corpus domini suscipiens ac in lecto se reclinans post triduum ad dominum migravit. Flacchus delusum se videns ad feliculam sociam Petronelle se conuertit. et ut aut sibi nuberet aut ydolis immolaret precepit. Quod cum illa vtriusque rennueret prefectus septem diebus sine cibo et potu in carcere eam esse fecit ac postmodum in eculeo tortam occidit. ac eius corpus in cloacam proiecit quod tunc sanctus nicodemus eleuas sepeliuit. Tunc a flaccho comite nicodemus accersitur et sacrificare rennuens plumbatis cedit et in tyberim eius corpus proiecit. sed a iusto eius clerico leuatum et honorifice sepelitur.

Petrus exorcista dum

ab archemio in carcere detinetur et predicti archemii filia a demone vexaretur. et ob hoc a patre sepius plangeret dixit ei petrus. Quod si in christum crederet statim filia eius sanitatem recipiet. Cui archemius. miror quod ratione dominus tuus filiam meam liberare poterit. qui te tanta patientia pro eo liberare non valet. Cui petrus potes quod deus est deus meus eripe me. si vult ut per passionem transitoriam pueniam ad gloriam sempiternam. Cui archemius. si me catenas super te duplicem te deus tuus te liberauerit et filiam meam sanauerit. primum in christum credam. Quod cum factum fuisset. sanctus petrus candidis vestibus induit. et tenens signum crucis eidem apparuit. et ille eius se pedibus prestravit et filia eius sanata. ipse cum tota domo sua baptismum suscepit. permittitque aliis incarcerationis quod exiret liberi quicunque vellet fieri christiani. multisque aliis credentibus a beato marcellino presbitero baptizant. Quod audiens prefectus omnes in carceratos ad se adduci precepit. Quos archemius conuocans et manus eorum deosculans. dixit. ut si quis vellet venire ad martyrium veniret in trepidus. quod si quis nollet abiret illesus. Comperito autem iudex quod marcellinus et petrus eos baptizassent ipsos accersit et eos separatim in carcere reclusit. Marcellinum quod nudum super virum fractum prosternit. et ei lumem et aquam negat. Petrus vero in alio carcere altissimo et artissimo cypum prestringit. Angelus autem domini marcellinum intus

m iiii

Nam cum tanto sudore uertices Montium subeamus. quantum necesse est conari ut conuergentiam in celis habere. et in monte sancto domini mereamur quiescere hinc b. d. a. p. v. e. g. b. i. t. a. r.

Legitur Cui superstitum habet sine causa habet alias virtutes. ymo deus non habet sed uidetur habere aliquid quod deo amicum sit Superbia nemonestatio fit Silemianus Eriguntur Si orationem facimus pro peccatis. alius Iamnat. pro peccatis suis et pro peccatis suis perdititatem agens In Superbiam extollitur. ydeo Iamnas ydeo oras ydeo predicat facis. ut contra Daum facis Monachus

De sancto Primo

Monachus Si superbus est multum ei melius fuerat Si uxorem duxisset Ego Simbri
citar duco Et liberam fronte hoc dico: Quia quicunq; superbus est melius esset ei Et hoc
ad comparationem malici dico ut alia omnia. Iulia habuit Et ex malis suis in elinatur
Ad penitentiam; et non omnes despicere Si autem post peccata ageret penitentiam;
utiq; Dei misericordiam mereretur. Qui enim superbus omnium malorum habet form
cupium Et non agit penitentiam quasi iustus sit in sermone beatus Augustinus De obediencia

ens et solvens ipsum cum petro in domo archemii
restituit. et ut septem diebus ipsum confortarent.
et postea se iudici presentarent precepit. Cum ergo pre
dictus iudex eos in carcere non inuenisset ac
cessitum archemii et sacrificare nolentem in
terra cum uxore sua viuos obrui iussit. quod san
cti marcellinus et petrus audientes illuc ve
nerunt et in illa cripta sanctus marcellinus christi
anis se protegentibus missam celebrauit. Dixe
runtque sancti ad incredulos. ecce archemium
potuissim liberare et nos abscedere. sed neu
trum volumus facere. tunc irati gentiles. Arche
mii gladio necauerunt. Marcellinum autem et petrum
ad siluam nigram quam nunc candida. propter eorum mar
tyrium vocatur. decollarunt tempore dyocleciani qui
cepit anno domini. cclxxxvij. quorum alas vestibus
splendidis et gemmis indutis ab angelis in ce
lum deferri spiculator nomine dorothaeus vidit.
vultu et christiani effectus est. postmodum in pace deuit.

Primus quasi sum

Primus et magnus. Felicianus quasi felix
anus. id est felix senex. Ille enim dicitur summus siue ma
gnus dignitate propter martyrii perpassiones
Potestate propter miraculorum operam. San
ctitate propter vite perfectionem. Felicitate propter
gloriosam fructum. Iste autem dicitur senex non
tempore propter antiquitatem. sed etiam propter reue
rentem dignitatem. propter sapientie maturitatem.
et propter morum grauitatem.

Primus et felicia

nus apud dyocleianum et maximianum
a templorum pontificibus accusant. quod nisi eos
sacrificare fecerit nulla a diis. beneficia obtri
nere valebunt. iussu igitur impatorum in carcere re
cluduntur. sed ab angelo soluti. postmodum iterum
impatoribus presentantur qui cum in fide firmi persiste
rent crudeliter laniati ab iniuicem separent. Di
citque preses feliciano ut siue senectuti consuleret
et diis immolaret. Cui felicianus. Ecce iam. lxxx.
annos habeo et. xxx. anni sunt ex quo veritatem
agnoui. et elegi deo vivere quam me potius de tuis
manibus liberare. Tunc iussit preses eum ligari et
clauos in manibus et pedibus affigi ei qui dixit.
tam diu sic eris donec nobis consenseris. qui dum
leto vultu persisteret. eum ibidem torquenti iussit et
nihil penitus ministrari. Post hoc sanctum
primum adduci fecit ei qui dixit. Ecce frater tuus
impatorum decretis consensit. et ob hoc magnus
in palatio venerat. tu igitur similis age. Cui il
le. Licet filius diaboli sis. verumtamen in parte dixi
sti quod frater meus impatoris celestis decreto
consensit. Tunc iratus preses iussit facibus latera

eius incendi. et plumbis bullas in os eius in
fundi. cernente feliciano ut sic terreri posset.
Ipsae autem plumbum tanquam aquam frigidam suauiter
bibit. Tunc preses iratus duos leones ad eos
mitti precepit. qui statim ad pedes eorum se piece
runt et tanquam agni mansueti coram eis steterunt.
Rursum viros crudeles dimittit et cum leoni
bus mansuescit. Aderat ad hoc spectaculum
plusquam. xij. milia virorum de quibus quingenti viri in
domino crediderunt. Preses autem sanctos fecit decol
lari et eorum corpora canibus et auiibus proici. sed tamen
ab eis illesa a christianis honorifice sunt sepul
ta. Passi sunt autem circa annos domini. cclxxxvij.

Barnabas interpre

tatur filius venientis vel filius consolatio
nis. aut filius prophete. aut filius concludens.
Quatuor vicibus ponitur filius. propter quatuor mo
dos filiationis ipsius. Dicitur enim filius in scriptura
ratione generationis. eruditionis. imitationis.
et adoptionis. Fuit enim a christo regeneratus per
baptismum. eruditus per euangelium. est ipsum imi
tatus per martyrium. Et ab ipso adoptatus per ce
lestem premium et hoc quantum ad se. Quantum vero
ad alios fuit adueniens consolans. prophetas. et
concludens. Adueniens discurrendo et predi
cundo ubique. quod pater quod fuit socius pauli. Quo
solus pauper et desolatus. pauper quibus ele
mosinam detulit. desolatos quibus ex parte apostolorum
epistolam destinavit. Prophetas. quia prophetie
spiritu claruit. Concludens quod magnam multitudi
nem in fide conclusit et adunavit sicut patrum cum
missus fuit in antiochia. De his quatuor Actu.
xi. Erat vir. id est virilis. quantum ad premium. bonus
quantum ad secundum. Plenus spiritu sancto quantum ad ter
cium. et fidelis quantum ad quartum. Et passionem
perpauit Iohannes qui et marcus eius sobrinus
et maxime a visione ipsius iohannis visus fere in fine
quam beda de greco in latinum credit transulisse.

Barnabas leuites

cyprius genere. vultus de. lxxij. discipulis
domini. ab historia actum in multis extollit et lauda
tur. fuit namque optime informatus et ordinatus. et
quantum ad se et quantum ad deum et quantum ad proximum.
Quantum ad se ordinatus extitit secundum tres vires. id est.
rationalis. concupiscibilis et irascibilis. Habuit
namque rationalis illustrata lumine cognitionis.
vultus de Actu. xij. Erat autem in ecclesia qui erat antio
chie prophete et doctores in quibus Barna
bas et symon etc. Secundo habuit concupiscibi
lem purgata a puluere munda ne affectus
unde dicit Actu. iij. quod ioseph qui cognomi
natus est Barnabas ab apostolis cum habe
ret agrum vendidit illum et attulit precium et

Nemo vadit ad magistrum et docet magistrum suum
Vadis ad peritorem magistrum Hoc totum quare dico
ut obedientiam exhibeamus patribus nostris Qui patri
bus non obsequitur Deo non obsequitur Dicit enim Dominus
Qui nos contemnit me contemnit Qui ergo contemnit
apostolos contemnit christum.

De sancto Wito

placet dico uobis Omnia peccata odio habet Deus mendacium perurum furtum et ceterum cap. 11
in quibus si quis deprehensus fuerit non potest oculos leuare sed sic eum debemus. Quasi ex oculis
in quibus Superbus est multo peius facit quam adulterium et tamen loquitur Cumeo. Qui seruiciorum est.
quod si aliquis dicere uideat me caro mea carum meum carum meum carum meum carum meum carum meum
in comparatione meli dico. Quicquid altius peccatum facit non iniquitatem si furtum fecerit se excusare potest
superbus quid diceret.

ete apparuit dicens. Ne phibeas Barnabam ire cypriū. qz multos ibidē illuminabit z mar tyriū psummabit. Pergēs. gñ barnabas cy priū cū Johe euāgelistis sciti mathei secū detulit z sup. i firmos ponens multos dei x tute sana uit. Cū aut de cyprio exissent iuenerūt elimaz magni. quē paul⁹ luie octoz ad tps puarerat q eis restitit z paulū intrare phibuit. Die igitur qdam uidit barnabas hoies et mulieres nudas currentes z sua festa agētes. vñ indi gnar⁹ templo maledixit. z subito ps eius cor ruens multos oppressit. tandē salaminaz de uenit. z ibidē s en p dicitur magus seditionez nō modicaz excitauit. Lōprehendentes igit iudei barnabā. multis affectū iniurijs trahē bant z iudici ciuitatis puniendū tradere festi nabāt. Comperto aut q eusebius vir magn⁹ z potens de genere Heronis illuc aduenisset timuerūt iudei. ne ipm de manibus corū eris peret z sic liberuz abire pmitteret. Ligantes igit funē in collo ei⁹ extra portā euz traxerūt z ibidē eū. prin⁹ cōbuserunt. Deniqz nec sic impij iudei satiati eius ossa in qdā vase plū beo recluserūt. in mare eadē pcpitare volen tes. Johe aut discipul⁹ ei⁹. cū duobus alijs denoche cōsurgēs ea rapuit z in qdam cripta occulte sepeliuit. Que ibidē. ut ait sigbert⁹. vsqz ad tpa zenonis impatoris z gilasij pape vsqz ad annū dñi qngentesimū latuerūt. Sz tūc ipso reuelāte repta fuerūt. Btūs aut doxo theus sic ait barnabas in roma xpm primuz p dicitur. eps mediolanensiu factus.

Virtus dicitur a vi ra. distinguit aut Augu. i. li. de ci. dei triplex genus vite. i. actiuus qd ptinet ad vitā actiuā. Ociosum qd ptinet ad ociū spū ale vite ptēplatiue z ex vtroqz ppositū. Et il lud triplex gen⁹ vite fuit in eo. Vel vitus q si virt⁹. i. virtuosus. modest⁹ q si stans in mō hoc ē in medio virtutis. Quālibet em virtu tem tanqz medium circūstāt duo vicia tanqz extrema. Mā extrema prudentie sunt dolosi tas z fatuitas. extrema tpantie desiderioz carnaliuz adimpletio z oimoda sui afflictio. Extrema fortitudis. pusillanimitas z temeri tas. Extrema iusticie crudelitas z remissio.

Et puer egregi⁹ et fidel⁹ annoz. xij. in sicilia martyriū passus est. Ibi a pfe crebro verberat ex eo q ydola ptēnebat nec ipa adorare volebat. qd audiens valerian⁹ pfect⁹. puerū accersit et sacrificare nolentē fustib⁹ cedi iussit. brachia

aut verberatium et man⁹ pfecti statim au erūt clamauitqz pfectus. ve mihi qz manum amisi. Cui vitus. accedāt dñi tui z te sanent si pñt. Cui ille. Nunqd z tu facere vales hoc. Cui vitus. In noie dñi mei valeo. Statimqz p eo orauit z sanitatez sibi obtinuit. Dixitqz pfectus pri. corripe puez ne male peat. Tūc eū in domū ducens diuersis musicis z generi bus z puellarū lusiis aliarūqz deliciarū ge neribus immutare aīm pueri satagebat. Cuz aut eū in thalamū inclusisset. mirabilis odo ris fragrantia inde exiit q pfem z totā fami liā nimio odore pfudit. Aspiciensqz pf p osti um vidit septē angelos circa infantē stātes. Dixitqz. dñi venerūt i domū meā. Statimqz cecatus est ad cui⁹ clamorē tota ciuitas luca na cōmota ē. ita vt valerian⁹ occurreret z qd sibi accidisset. interrogauit. Cui ille. Deos vi di igneos. z vultū corz ferre nō potui. Ad tē plū igit iouis deducit. z p recuperatione lumi nis thaurū cū cornibus aureis pollicet s euz nihil pficeret filiū p sua sanatione rogauit. z lumē suis pcibus recupauit. Cum aut nec sic crederet s potius filiū occidere cogitaret. an gel⁹ dñi modesto pedagogo eius apparuit. z vt nauim conscēdēs puez ad aliā terrā duce ret impauit. Qd cū fecisset aqla eis cibū affe rebat. z mltā mirabilia ibidē faciebat. Inter ea fili⁹ diocleciani impatoris a demone arri pis. z nisi vit⁹ et lucan⁹ veniat. se nūqz exire fatef. Cui qñf. z inuētus ad impatorē duci tur. Cui dioclecian⁹. puer puez meuz sanare vales. Cui ille nō ego s dñs. Statimqz super eū man⁹ imposuit. z prin⁹ ab eo demō ausu git. Et ait dioclecianus. Puer consule tibi. z dñs sacrificā. ne mala morte itereas. Quod cum ille recusaret z in carcerem euz modesto missus fuisset. subito ferri moles q eis erat im posita cecidit. et carcer immenso lumine cho ruscauit. Qd cum impatori nūciatum fuisset eductus in clibanū ardente mittit. s tamē il lesus egreditur. Tūc leo terribilis ad eum de uorandū mittit. s tñ ab eo fidei x tute placat Tandē ipse cum modesto et crescētia nitrice sua. q sp eū secuta fuerat. in eculeū suspēdi iu betur. s subito aer pturbat terra concutitur. tonitrua mugiunt ydolorūz templa corruūt. et multos occidunt. Imperator autem terri tus fugiens. pugnis se percutiebat di. Ele mi hi q ab vno puero victus sum. Illi autē ab angelo continuo soluti. iuxta quoddā flumē sequuenerūt et ibidē pausantes et orātes ani mas dño reddiderūt. Quoz corpa ab aquil lis custodita. florentia illustris matrona san

Superbus quid diceret. Ideo superbia Manus malum est. Quia excusationem non habet. Cetera vitia eis nocent qui dei Committunt Ceterum Superbia plus omnibus nocet. Hoc ergo dico. Ne Cogitatis peccatum non esse Superbiam. Quid enim dicit Apostolus. Ne quis in cadat In Iudicium dyaboli. Videtis ergo. nō modo quicunque Inflat. In Iudicium dyaboli meret.

Quīricus querens
arcum. Vel achisil qđ ē fortitudo et
cus niger. Vel a qris qđ ē hasta. Vel a quiri
les qđ dī sedile. Ipse em̄ fuit arcus. i. curuus
in sui humiliatōe. fortis ī tormētōrū p̄fessioe
niger in sui despectioe. hasta in inimici de/
bellatiōe. dei sedile ex dei habitatōe. Hec em̄
in eo gr̄a suppleuit q̄ eras negauit. Fulita iu
uans vita. qz vita spūali vixit et p̄ hanc mul
tis profuit.

iulite illustrissime matrone yconij q̄
 dem declinare volens in tharsum sici-
 uero suo drico q̄ erat triū annoꝝ veit.
 xandro p̄sidi p̄statutur in vlnis suis p̄-
 tās. qđ due famule sue vidētes fuge-
 ā p̄tin⁹ reliq̄runt. P̄ses igit̄ puez in
 uis suscepit. ⁊ m̄rem sacrificare nolētē
 neruis flagellari p̄cepit. Puer aut̄ ma-
 gellari cōspiciēs amare flebat. ⁊ lamē-
 tes voces dabat. At p̄s puez quiricuz
 as ⁊ sup̄ genua ponēs. eū oscul⁹ ⁊ alijs
 ijs demulcebat. Infans at̄ ad m̄rem re-
 s. p̄sidi oscula abhorrebat ⁊ caput cū i/
 tōe aut̄ens. vultuz ei⁹ vngul⁹ laniabat.
 dsonās voces dabat. q. d. ⁊ ego xp̄ia-
 m. Tādē diu reluctās p̄sdez in scapul⁹
 dicit. Tunc p̄ses indigtus dolore cruci-
 puez ab alto p̄ q̄dus precipitauit. ita vt
 li tenelluz cerebꝝ adhereret. Iulita ve-
 i ad regnū p̄cessisse vidēs leta ḡra deo
 dicit. Tunc iulita iussa ē excoziari ⁊ bulli-
 ce perfundi. ⁊ demum capite truncari.

hoc ergo dico secundum quod scriptum est Deus superbis re-
sistit humilibus autem dat gratiam, ut omnia Inquit
peccata fugiamus maxime Superbiam Dico vobis qui
agat cum per superbiam saeculans sibi videatur. Si
quis vni de fratribus dederit consilium et dixerit ei frater
non habes et cetera non cum indignatur audire quia scem
quis sapientiam putat quam illum qui dat consilium:

Arina virgo vni-
ca erat p̄ri suo. Cū āt p̄r quod dā mo-
nasteriū itraisset. mutauit h̄itū filie sue. vt nō
semia s̄ mascul⁹ videre rogauitq; abbatē z
fr̄es vt filiū suū vnicū recipent. q̄ ei⁹ p̄cibus
annuētes ī mōachū ē rept⁹ z fr̄ marin⁹ ab oī-
bus appellat⁹. Cepit āt valde religiose viuē
z valde obediēs eē. Cū āt esset. xxviij. annoz
z p̄r eius se morti appropin̄re sentiret. filiā
suā v̄dūit. z ip̄m ī bono p̄posito p̄firmās p̄ce-
pit ne aliqui alicui reuelaret q̄ mulier eēt. ibat
igī fr̄eq̄nt cū plastro z bobus z ligna mōa-
sterio deferēbat. Cōsueuerat āt hospitari in
domo cuiusdā viri cui⁹ filia cū de q̄dā milite
p̄cepisset it̄rogata. marinū monachū se vi-
olasse asseruit. It̄rogat⁹ āt marin⁹ cur tātū
flagitiū p̄petraisset se peccasse fatef̄ z veniā p̄-
cat. Statim de mōasterio eiectus ad ostium
mōasterij māsīt. z trib⁹ ānis ibidē p̄manens
buccella pais sustētabat. Postmo⁹ fili⁹ abla-
ctat̄ abbati m̄ritū. z marino educād⁹ tradit̄.
z cū eo ibidēp̄ duos ānos comorat. Dia aut̄
cū maxia patia recipiebat. et ī oib⁹ gr̄as deo
reſerebat. Tandē eius b̄ūilitatis z patie fr̄es
miserti. eū ī mōasteriū recipiūt. z q̄q; officia
villiora sibi iniūgunt. Ip̄e āt oīa hilarit̄ susci-
piebat z cūcta patient̄ z deuore agebat. Tā-
dē z bonis opib⁹ vitā finis m̄guit ad dñm
Cū āt corp⁹ ei⁹ leuarent. z ī villi loco sepelire
disponerēt. respicientes mulierē ip̄m eē vide-
rūt. stupefacti sunt oēs. z t̄iore p̄terrīti se ī dei
famulā p̄limuz deliq̄sse fatef̄. Currūt oēs ad
tā gr̄ade spectaculū. z veniā postulāt īgr̄atie
z delicti. Corp⁹ igī ei⁹ ī eccia honorifice po-
suerūt. Illa āt q̄ famulā dei īfamauerat a de-
mone arripit̄ z scel⁹ suū p̄itēs. z ad sepulcrū
x̄gis veniens liberaf̄. Ad cui⁹ tumultū ppli
vndiq; confluūt z multa miracula ibi fiunt.
Obūt aut̄. xiiij. kalendas iulij.

qđ est sacrū z vas. Uel a geua qđ est
incolatus z syor puulus. qđi sacer p vite meri
tū. vas p xtutū receptaculū. 'Peregrin' per
mundi cōtemptum. paruulus p sui despectū

thos qđ ē primū z syos de^o sue diuini-
n^o. v^ol^a. pcul z stasīs quod ē posītō q̄si prim^o
p dignitatē. dīn^o p dilectōem. pcul posīt^o a
mūdi affectōe. hōz passionē lambrosi^o i libel-
lo ad caput eoz posito scriptam inuenit.

Augustinus Tria sunt genera hominum quidam odit, Remanentem, Ratro Reducentem, Aberrantem.
 Qui non proficit remanet in via, qui forte meliore proposito Declinat
 ad id quod deterius valequerat, reuersus est ratro, qui fidelem Efficit aua Errant
 Cum turpis sit nobis et celerioribus ratro, Cum Ambullantibus tamen Quis est qui non proficit
 Qui Saputaneit esse Sapientem Qui dixerit sufficit michi quod sum, Qui non attendentibus
 qui dicit, aua ratro Oblitus mea que antea sunt extantus Secundum intentionem

et considerare arma illius vel arma illorum
iubet. iubet. iustitiam iubam ut fiant ad monitum

De sancto geruasio et prothasio

tunc omnes

Geruasius et prothasius

fratres gemini fratres filij fuerunt sancti vitalis et beate valerie. Qui omnia sua pauperibus erogantes manebant cum sancto nazario qui apud ebrudunum oratorium construerebat. et ei celsus puer lapides porrigebat. Quod nazarius iam celsum habuisse narrat forte per anticipatorem accipit cum longe post cum sibi fuisse oblatum ex historia nazarii colligat. Cum autem omnes ad neronem impatorem ducerentur sequeretur eos ciuili puer celsus. Quem cum unus militum alapis cederet et cedente nazarius increparet irati milites nazarium calcibus ceciderunt et ipsum cum alijs in carcere recluserunt. et postmodum in mari precipitauerunt. Geruasium vero et prothasium mediolanum duxerunt. Nazarius vero miraculose liberatus mediolanum venit. Eo tempore superueniente comite astasio qui per marchomanos perficerebat ad bellum deorum cultores eidem occurrerunt. asserentes quod dum sibi rindere contemnerent nisi prius geruasius et prothasius immolarent. Continuo igitur tenentur et ut sacrificent inuitantur. Cui cum geruasius omnia ydola surda et muta diceret. et ipsum ab omnipotenti deo victoriarum habere doceret. Iratus tam diu eum plumbatis cedi iussit quod diu spiritum exalaret. Deinde prothasium accersiri fecit. eique dixit. Adhuc vultu vivere stude et noli cum fratre tuo mala morte perire. Cui prothasius. Quis est mihi ser. ego qui te non timeo. aut tu qui me timere probaris. Cui astasius. Ego te miser homo quomodo timeo. Cui prothasius. In hoc me timere et te ledi probaris. si non sacrificauero dijs tuis. Si enim te ledi a me nequaquam timeres. nunquam ad sacrificium ydolorum me ipse compelleres. tunc eum comes in eculeum suspendi precepit. Cui prothasius non tibi comes irascor quoniam cecos tui oculos cordis attendo quoniam potius tui misereor. quoniam nescis quid facias. age igitur quod cepisti. ut mihi cum fratre meo occurrere possit benignitas saluatoris. Tunc comes iussit eum decollari. Philippus autem seruus christi cum filio suo corpora eorum rapuit. et occulte in domo sua in archa saxeae sepeliuit. et libellum eorum ortum finem et vitam continerem ad eorum caput posuit. Passi sunt autem sub nerone qui cepit circa annum dominici. lxxij. horum corpora multo tempore latuerunt. sed tempore beati Ambrosii hoc modo repta fuerunt. Ambrosio namque in ecclesia sanctorum naboris et felicitis in oratione posito. ita ut nec vigilaret aperte. nec dormiret integre. apparuerunt ei duo pulcherrimi iuuenes. vestibus candidissimis. id est. colloquio et pallio induti. caligulis calceati. secum extensis manibus orantes. Quauit igitur Ambrosius ut si illi

sio non ultra appareat. si autem veritas denuo reueletur. Illi igitur modo canente gallo orantes secum iuuenes apparuerunt. Tercia vero nocte de facto iam corpore vigilijs. non dormienti sed stupet. cum tertia sibi apparere persona quam sibi paulo apostolo videbat. scilicet quod in pictura perspexerat. Illisque tacentibus apostolus sibi dixit. Isti sunt qui nihil terrenum desiderantes. monita mea secuti sunt quorum corpora in eo loco reperies in qua stas. Duodecim pedum altitudine terre cooperta archam inuenies et ad caput eorum libellum in quo ortus eorum continetur et finis. Locutis igitur vicinis coepit ipse prior terre fossor accessit et omnia prout dixerat sibi paulus inuenit. Et licet iam tricenti anni et ultra fluxissent. ita tamen corpora eorum incorrupta sunt repta. ac si ipsa hora ibidem fuissent posita. Insup. vero odor suauissimus et nobiliter de fragrabat. Tunc autem quodam tangens fere trum illuminatus est. Et multi alij meritis eorum curati sunt. In horum solennitate pax inter longobardos et romanum imperium reformata fuit. Et ideo beatus Gregorius papa. Quod dominus pacem in plebem suam in introitu misisse cantari instituit. Unde et officia partim sanctis conueniunt. partim euentibus qui ipsis contingere diebus. Refert Augustinus in li. xx. de ciui. dei. Quod ipso tempore impatore et multa turba quidam cecus apud mediolanum ad corpora martyrum geruasii et prothasii lumem recepit. Utrum autem sit predictus cecus an alius ignorat. Idem quoque refert ibidem. quod quidam iuuenis in villa victoriana qui ab hyporegio. xxx. miliaribus distat. cum in quodam flumine equum lauaret. continuo diabolus eum vexauit. et in flumen tanquam mortuum proiecit. Cum autem vespere in ecclesia beatorum geruasii et prothasii. qui prope erat. cantarent. ille vocibus illis quasi percussus cum grandi fremitu ecciam intrans. altare tenebat. inde amoueri non valens. tanquam si ibidem alligatus fuisset. Et cum demon ut inde exiret adiuraret ille se eius membra amputare cum exiret minabatur. Cum ergo adiuratus exiret oculus eius in maxilla fusus tenui venula dependebat. sed in loco suo sicut potuerunt oculum reuocarunt. et ecce intra paucos dies meritis sanctorum geruasii et prothasii plene sanatus est. Ambrosius quoque in prefatione sic ait. Hi sunt qui verilo celesti signati victicia apostoli arma sumpturunt a mundanis nexibus absoluti. nequissimi hostis vicioz aciem prosternentes. liberi et expediti christum dominum sunt secuti. Quod quod felix germanitas. qui sacris inheredo eloquijs nullo potuit interpellari contagio. Quod quod gloriosa certaminis causa. ubi pater coronatur quod vultus mater effudit.

Secundum intentionis Sequor ad palmam uocationis Dei in christo sequi
Currentem Se dixit Sequentem se dixit. non remanet non retrospexit.
Abstulit ut errant quia uiam ipsum docuit qui et tenebat et ostendebat
Callentiam autem eius ut mittamus. Si imitatores mei estote. Sicut et ego christi
Arbitramur ergo nos dilectissimi In uia nobiscum ambulare. Si tardus sumus peruenientes
non inuadentes ouerimus Quod Sequamur Si p

Qui sunt et aberrantes omnes heretici Qui
relicta omni ueritatis uia Errando per desertum.
Retrouantur et animas captant in peccatis
prope diuntque nequis ad patriam ualeant peruenire
Effecti Semitarii Induti ouina pelle Cum sint
in tuis Lupi rapaces predicantes obnoxium
non inuadentes ouerimus Quod Sequamur Si p

tunc omnes milites festinant arma sua aspicere
ubi sit gladius eius ubi lancea sit posita.

De scto Johāne baptista Fo. LXXIII

Iohānes baptista

multiplicit̃ noīat. Dī em̃ ppheta. amicus spōsi. lucerna. angel⁹. vox. helyas. Baptista saluatoris p̃co iudicis. ⁊ p̃cursor regis. In ppheta designat̃ p̃rogatiua cognitonis. In amico spōsi p̃rogatiua dilectōis. In lucerna ardenti p̃rogatiua sanctitatis. In angelo p̃rogatiua virginitatis. In voce p̃rogatiua humilitatis. In helya p̃rogatiua feruoris. In baptista p̃rogatiua mirabilis honoris. In p̃cone p̃rogatiua predicationis. In p̃curso re p̃rogatiua preparationis.

Stiuitas iohānis

baptiste ab archāgelo gabriele h̃ mō annūciata fuit. Dauid em̃ rex sicut habet in historia scolastica volens cultū dei ampliare xliij. sūmos sacerdotes instituit. Quorū tamē vnus maior erat q̃ p̃nceps sacerdotū dicebatur. Statuit autē sedecim viros de eleazar. et octo d̃ ythamar. ⁊ fm̃ sortes d̃dit vnicuiq̃ ebdomadā vicis sue. Abyas autē octauā ebdomadam habuit de cui⁹ genere zacharias fuit. Erant autē zacharias ⁊ vxor ei⁹ senes ⁊ absq̃ liberis. Cū ergo zacharias templū dñi vt incensum poneret ingressus fuisset. ⁊ multitudo populi de foris expectaret. apparuit ei gabriel archāgelus. Cū autē zacharias in eius visioe timeret: ait angel⁹. Ne timeas Zacharia qm̃ exaudita est oratio tua. p̃pū est em̃ honorū angelorū fm̃ q̃ dicit glosa ex sua visioe terribus benigna exortatioe p̃tin⁹ p̃solari. Ecōtra mali angeli se in lucis angelos trāsfīgūrātes. si quos ex sui p̃sentia terribus senserit. ampliori eos horrore cōcutiunt. Annūciat igī gabriel zacharie se filiū habiturū cui⁹ nomē iohes esset: qui vinum et siceram non bibet ⁊ aū do minū in spiritu ⁊ virtute helye p̃cederet. Iohānes vocatur helyas rōne situs. qz ambo in deserto. rōne victus. qz ambo victu parci. ratione cult⁹. qz ambo vestitu inculti. Rōne officij qz ambo p̃cursores: sed ille p̃cursor iudicis iste saluatoris. Rōne zeli qz vtriusq̃ verbū q̃si facula ardebat. Zacharias autē p̃siderās suā senectutē ⁊ vxoris sterilitatē dubitare cepit et more iudeorū signū ab angelo req̃siuit. Angelus autē p̃ eo q̃ verbis suis nō credidit ipm̃ taciturnitatis plaga percussit. Notandū autē q̃ dubitatio p̃suevit fieri. ⁊ excusari aliqñ p̃p̃missorū magnitudinē. sicut legī de abrahā Cū em̃ dñs sibi p̃mississ̃ q̃ semē suū terrā chanaan possidet. dixit ad eū abrahā. Dñe de⁹ vñ scire possim q̃ possessur⁹ sū eā. Et rīdens dñs. sume inq̃t mibi vaccā triennē ⁊c. Aliqñ

p̃pter fragilitatē p̃p̃rie p̃siderationē: sic patz in gedone q̃ ait. Obsecro mi dñe in q̃ libera bo israel. Ecce familia mea infima est i manasse. et ego minim⁹ in domo p̃ris mei. ⁊ ex h̃ signū petijt ⁊ accepit. Aliqñ p̃pter nature iposibilitatē: sicut patz in sara. Cū em̃ dixiss̃ dñs reuertēs veniā ad te ⁊ habebit sara filiū. risit sara post ostiū: dī. Postq̃ iā senui ⁊ dñs me⁹ vetul⁹ est ⁊c. Quid est q̃ solus zacharias ex eo q̃ dubitauit plagā taciturnitatis incurrit cū ibi esset ⁊ magnitudo p̃missiois. ⁊ cōsideratio p̃p̃rie fragilitatis q̃ talē filiū se habiturū indignū reputabat. ⁊ cū h̃ iposibilitas naturalis. hoc multiplici de causa factū fuisset putat. P̃rio fm̃ bedā. qm̃ discredēdo locutus ē. iō silētiū plectit̃. vt tacēdo credē discat. Scōo qm̃ iō mur⁹ effect⁹ est vt maius miraculū in natiuitate filij appareret. Cū em̃ in natiuitate iohis p̃ri loq̃la reddid̃ miraculū miraculo cumulā. Tercio qz p̃gruū fuit vt voces amitteret qm̃ vox nascebat ⁊ legi silentiū impenebat. Quarto qm̃ ip̃e a dñs signū petijt: ⁊ ip̃am taciturnitatē in signū accepit. Cū autē zacharias foras ad p̃lm̃ exisset ⁊ eū factū mutū videret: cognouerūt ip̃o inuente q̃ visionē vidisset in tēplo. Cōpleta autē septiana officij sui abiit in domū suā ⁊ p̃cepit elizabeth. ⁊ mē sibus qnq̃ se occultauit. qz sic ibi dīc̃ amb. p̃p̃ sui erubescere etatē: ne i senectute vacasse libidini videret. et tñ gaudebat sterilitatē care re obprobrio. qz obprobriū est mulierib⁹ non habere premiū nuptiarū. p̃pter qd̃ nuptie celebrant ⁊ carnalis coitus excusat. Adēse autē sexto b̃tā maria q̃ iam dñm p̃ceperat p̃gratulus virgo secūda ablata sterilitate ⁊ cōpatiens senectuti venit ad elizabeth. Et cū eā saluasset b̃tūs iohes iā sp̃scto replet⁹ sensit filiū dei venire ad se. ⁊ p̃e gaudio in m̃ris vto exultauit ⁊ tripudiāuit. ⁊ motu salutauit quē voce nō potuit. Exultauit em̃ q̃si gestiens salutē ⁊ dñs suo assurgere. māsīt q̃ virgo b̃tā cū cognata sua trib⁹ mensib⁹ ministrās ei. natūq̃ puerū suis sc̃tis manib⁹ de terra leuauit vt habet in historia scolastica et quasi morez gerule officiosissime pegit. Hic dñi p̃cursor beatus. nouem specialiter p̃uilegijs claruit. Nam idem angel⁹ qui dñm annūciāuit: ipm̃ annūciāuit. In vtero matris exultauit. mās dñi ipm̃ a terra leuauit. linguā patris reseat baptismū prim⁹ ordinat. xpm̃ indice demonstrat ipm̃ xpm̃ baptizat. ipm̃ p̃e oibus laudat xps̃. in lybo posuit xpm̃ venturū p̃nūciat propter hoc nouem p̃uilegia vocabatur ab ipso domino. ppheta et plusq̃ ppheta. Cū quare dicatur etiam plusq̃ propheta sic ait:

Vxor enim Loth quae liberata a Sodomis contra
praeceptum retro aspexit, quod auferat perdidit
hec immemto in statuam salis repente conuer
sa est, nisi ut fatuos suos etiam expleto conuer

si putatis nos celeriter morari. Currere nobiscum unum est ad quod omnes festinamus
ut qui tardus atque coelestis ambulamus qui sunt et redidentes qui ex continentia
revertuntur ad mundum. Qui ex sancto et singulari proposito virginis factus dñs
tū in turpitudine voluptatis et corrupta mente corripuit simul et carnem 1405.
In crepat. Apostolus petrus dicens melius illis erat non cognoscere uiam salutis quam
et ano se habet retro m. 1406. O malum retro respicere

ubi taceat scutum: et gaccurruntis tempore
arma sua studuit immaculata custodire
parratus et letus **De sancto** letus currit
ad inspectionem

pphe est bñficiū a deo accipe. Nūquid pphe
est bñficiū baptismatis deo dare. pphe est vt
deus de illo phetet. Om̃s pphe pphetaueſt
de xpo. de illis aut̃ pphetatū nō est. Ipe aut̃
nō solū pphetauit de xpo sed etiā alij pphete
pphetaueſt de illo. Om̃s p̃tiores xbi fueſt.
iſte aut̃ ipſa vox. Quantū aut̃ vox p̃rimior
verbo nō tamen verbum: tantum iohannes
propinquoꝝ chriſto nō tamen chriſtus.

Secūdū ambrosium

laus iohānis ex q̃nq; colligiſ vel cōprehēdiſ
ſc̃z ex parētib⁹. ex miracul⁹. ex morib⁹. ex mu-
nere ⁊ p̃dicatiōe. Laus aut̃ parentū ſm̃ eun-
dem ambro. ex quinq; manifeſtaſ. ait eſm̃ ſic.
Plena laudatio q̃ gen⁹ in moribus. mores in
eq̃tate. officiū in ſacerdotio. factū in mādatiſ
iudiciū in iuſtificationib⁹ cōprehendit.

Secūdo ex miraculis

quorū quedā fuerūt aū ei⁹ p̃ceptionē in vtero.
ſc̃z angelica annūciatio. noīſ ipoſitio. ⁊ loq̃le
patris amiſſio. Quedā q̃tū ad ei⁹ p̃ceptionē
in vtero. ſc̃z ſup̃natural⁹ cōceptio. ei⁹ in vtero
ſac̃ificatio. ⁊ pphetaliſ doni repletio. Que-
dā q̃tū ad ei⁹ natiuitatē ex vtero. ſc̃z vtriuſq;
parentiſ ſp̃iſ pphetaliſ adeptio. q̃ ⁊ mater
nomē ſciuit ⁊ pat̃ canticū edidit. Loq̃le p̃riſ
reſeratio ⁊ ſp̃iſ ſc̃ti repletio. Vñ ⁊ zacharias
pat̃ ei⁹ replet⁹ eſt ſp̃iſ ſc̃to ⁊ c. Amb. reſpice
iohannē quāta viſ ſit in ei⁹ vocabulo. cui⁹
nūcupatio reddit muto vocē. patri prolem ⁊
pietate. p̃lo ſacerdotē. P̃ri⁹ eſm̃ erat tacēſ lin-
gua. ſteriliſ filio. p̃uat⁹ officiū. at vbi iohānes
naſciſ. ſit repēte pat̃ ppheta. loq̃le vſū recipit
prolem a ſp̃ituſancto ſuſcepit. ſacerdotem
functio recognoſcit.

Tercio ex morib⁹ q̃

ſanctiſſime vite fuit. de cui⁹ ſc̃titate dīc̃ crīſo.
Cōuerſatio ioh̃iſ oīm vitā culpabilē faciebat
apparere. Quēadmodum enim ſi videriſ al-
bam veſtē dicis ſatiſ cādida veſtiſ. ſi vero p̃-
poſueriſ eā iuxta niuē incipit tibi ſordida ap-
parere. ⁊ ſi vere ſordida non eſt. Sic q̃tū ad
cōparationē ioh̃iſ oīſ hō videbat̃ imundus

Cui⁹ qdē ſanctitatiſ triplex habuit teſti-
moniū. P̃rio a ſup̃ celeſtib⁹. i. ab ipſa trinita-
te. Et p̃rio a q̃ vocat̃ eū angelū. Ab alach. ij.
Ecce mitto angelū meū ⁊ c. angel⁹ aut̃ eſt nō
men officiū nō nature. ⁊ iō dīc̃ angel⁹ rōne offi-
ciū ex eo q̃ oīm angelorū officiū exercuiſſe vi-
detur. Habuit eſm̃ officiū ſeraphin. Interp̃-
ſatur eſm̃ ſeraphin ardēſ. q̃ illi nos ardēteſ
faciūt ⁊ in dei amore p̃l⁹ ardēt. ⁊ de ioh̃e dīc̃it

in eccl̃a. Surrexit heliaſ q̃ſ igniſ ⁊ c. ipe eſm̃
venit in ſp̃u ⁊ virtute helie. Sc̃do habuit offi-
cium cherubin. Cherubin eſm̃ interp̃taſ plen-
tudo ſc̃ie. ⁊ ioh̃e dīc̃ lucifer. Job. xxvij. ex eo
fuit termin⁹ noctiſ. ignoꝝāne. ⁊ iuſtū luc⁹ g̃re
Tercio habuit officiū thronorū q̃z officiū eſt
iudicare. ⁊ de ioh̃e dīc̃. q̃z arguebat herodem:
di. Nō licet tibi h̃fe vxorē fratriſ tui. Quar-
to habuit officiū dñationū. qui docēt nos er-
ga ſubditos dominium gerere. ⁊ ioh̃eſ erga
ſubditos habebat̃ in amore erga reges in ti-
more. Quito officiū p̃ncipatū. q̃ docent nos
ſup̃iores reuereri. ⁊ ioh̃eſ de ſe dicebat. Qui
de terra eſt de terra loquit̃: de xpo aut̃ qui de
celo venit ſup̃ om̃iſ eſt ⁊ c. Itē cui⁹ nō ſū dign⁹
corrigiā calciāmētū ſoluere. Sexto officiū po-
teſtatū per quos poteſtateſ aeree vel p̃trarie
arcent̃. q̃ nō potuerūt nocere ſibi iā ſc̃tificato
A nobiſ etiā arcebat̃ cuz ad baptiſmum p̃nie
nos diſponebat. Septimo officiū virtutū per
quos ſiūt miracula. ⁊ bt̃iſ ioh̃eſ multa mira-
cula in ſeipſo oſidit. Ab agna eſm̃ miracula mel-
ſilueſtre ⁊ locuſtaſ edere. pilos camelorū in-
duere ⁊ h̃mōi. Octauo officiū archangelorū.
q̃ſ reuelabat̃ maiora ſicut ea q̃ ſpectāt ad no-
ſtram redēptionē. cū dicebat. Ecce agn⁹ dei
⁊ c. Nono officiū angelorū q̃ſ annūciabat̃ mī-
nora: ſicut ea q̃ ſpectāt ad moꝝ vt illud. pe-
nitentiā agite appropinq̃bit eſm̃ regnū celorū.
Itē nemiſe p̃cutiat̃ ⁊ c. Sc̃do habuit teſ-
timoniū a filio ſicut patet Matth. xj. vbi eſt
xp̃ſ mltiplici⁹ ⁊ mirabili⁹ cōmendat̃: di. inter
cetera. Inter natoſ mulierū nō ſurrexit ma-
ior ioh̃e baptiſta. Petr⁹ damiani. ab illo xbo
iohāniſ ſiūt deprompta ſconia p̃ q̃d fundata
eſt arida. ⁊ mouent̃ ſydera et ſunt cōdita ele-
mēta. Tercio a ſp̃iſ ſc̃to p̃ patrē ſuū dīxit.
Tu puer ppheta altīſſimi vocaberiſ. Sec-
cūdo a celeſtib⁹. i. ab angel. ſic patet Luce. j.
vbi eſt angel⁹ mltiplici⁹ cōmendabat̃ oſidēſ
qñate ſit dignitatiſ q̃ ad deū cū dīcit. Erit ei⁹
mag⁹ corā dño. quante ſc̃titaris q̃ ad ſeipm̃.
cū ſubdit. vinū ⁊ ſc̃icrā nō bibet. ⁊ ſp̃iſ ſc̃to re-
plebit̃ ⁊ c. quāte vtilitatiſ q̃ ad p̃mū cū dī-
cit. Et mltos filiorū iſrael cōuertet ⁊ c. Ter-
cio a ſubceleſtib⁹. i. ab hoīb⁹ ſicut a p̃fe ſuo et
viciniſ. cū dicebāt. q̃ſputaſ puer iſte erit ⁊ c.

Quarto comprehēdi

tur laus ioh̃iſ ex munere. Habuit eſm̃ munus
in ſtatu in vtero. in egr̃ Tu ex vtero. in mūdi
pgreſſu. ⁊ in mūdi egreſſu. In vtero ha-
buit triplex mirabile mun⁹ g̃re. P̃rio g̃ram q̃
in vtero ſac̃tificat⁹ fuit. Vñ fuit ante ſc̃tūſ q̃
natus. Hiere. j. P̃riūſq; te formareſ in vtero

vnde etiam in hodierna ſancti euangelij lectione
cum filij zebadai ab eo ſedes regni peterent
confeſtiſ illos ad bibendum calicem ſuum
hoc eſt hoc eſt ad mittendum paſſero
m̃ſ ſuū agonem. ⁊ c.

ubi taceat scutum: et gaccurruntis tempore
arma sua studuit immaculata custodire
parratus et letus De sancto letus currit
ad inspectionem

Luc
18

ad inspectio nem et qui tempore secum habuit
gladium suum virginem dimiserit
aut Loricam sive Desce
Johane baptista Fo: LXXV

nouite rē. Scōo grām qua pphetare meruit
sicut qñ in ytero mris exultās deus adesse co
gnouit. Tñ criso. volēs oñdere qualē fuerit
plusq ppheta. dicit pphete est p merito con
uersatōis z fidei pphetiā accipe. Nūquid p/
phete fuit vt pñ fieret ppheta qñ hō. Et qñ cō
suetudo erat vt pphē iungerent. Tūc qñ be
ata virgo elizabeth salutauit xps iohannē in
pphetā inunxit. fm q dicit criso. in hec verba
Jō xps fecit mariā salutare elizabeth: vt fmo
pcedēs de ytero matris vbi habitat dñs. z p
aures elizabeth igressus descēderet ad iohan
nē vt illic eū vngeret in pphetā. Tercio grāz
qua suis meritis matri pphetie spm tradidit.
Unde criso. volēs oñdere qñ fuit plusq p
pheta ait. Quis pphetarū cū esset ppheta. p
phetā facere potuit. Iheronimus quidē vnxit elize
um in pphetā. nō tñ pphetizādi grām ptulit
Iste aut in yters matris exiliēs: diuini introi
tus sciaz mri donauit. z os illi xbo pfessōis
aperuit: vt cui nō videbat psonaz cognoscēt
diuitatē: di. Tñ hoc mihi vt mat dñi mei ve
niat ad me. In egressu ex ytero habuit tri
plex mun^o grē. qñ ortus ei^o fuit miraculosus.
sanct^o z iocūdu. Quia miraculosus excludi
tur defectus impotētie. qñ scūs: reatus culpe
qñ iocūdu lamentū miserie. Celebrat aut ei^o
ortus siue natiuitas fm magistrū guilhelmū
alissodorense triplici rōne. Primo rōne scifi
catōis in ytero. Scōo rōne dignitatis in offi
cio. ipe em tanq lucifer venit eternū gaudiū
nobis prim^o nūciauit. Tercio rōne iocūditatē
in ortu suo. Dixerat em angel^o z multi in na
tiuitate eius gaudebūt. z iō dignum est vt et
nos in natiuitate ei^o gaudeam^o. In pcessu
habuit similē multiplex mun^o. In hoc autez
patent eius excellentissima z diuersa munera
gratie. qñ habuit perfectionē oīm sanctorū.
nam ppheta fuit qñ dixit. Qui post me ven
turus est zc. Plusq ppheta qñ christuz digi
to demonstrauit. Apl^s. quia a deo missus fuit.
Apostolus em idem est quod missus. Unde
fuit homo missus a deo zc. Martyr. qñ pro iu
sticia mortem sustinuit. Confessor. qñ pfessus
est et non negauit. Virgo. vnde z ppter ipsi^o
virginitatē angel^o est appellat^o. Adalachie. ij.
Ecce ego mitto angelū meū zc. In egressu
de mūdo habuit triplex mun^o. Quia efficit
martyr inuict^o. Tūc em palmā martyrii ade
ptus est. Dirigē nūcius pñciosus. Ipe em tūc
illis qui erāt in limbo pñciosū nūciū attulit
scz de aduentu xpi z redēptōe ipōrū. Et colit
exitus glōsus. Eius em exitus de oībus q ad
lymbum descenderunt specialiter ab ecclesia
solennizatur et gloriose colitur.

Quinto ex predicatōe

Circa cuius pdicationē angel^o qttuor ponit
cum dicit et multos filioz israel conuerteret ad
dñm deū ipsoz. z ipse pcedet. Et tāgit qñ
tuor. scz fructū. ordinē. virtutē et finē. sicut in
littera patet. Et notādūz q pditatio iohis
tripliciter fuit cōmendabil. Ipse nāq pdica
uit feruētē. efficacit^o z prudent. Feruenter
cū dicebat genimīa vituparū: qñ ostēderet vob
fugere a ventura ira. Qui qdē feruor fuit in
flamat^o charitate. qñ erat lucerna ardens: vñ
ipse dicit in psona hie. Posuit os meūz qñ
gladiū acutū. Informat^o veritate qñ erat lu
cerna lucens. vñ Jōh. v. Vos misistis ad iō/
hannez z ille perhibuit testimonium veritati.
Directus a discretione siue scientia: vñ tur
bis et publicanis z militib^o fm vniuscuiusq
exigentia propriā legē dedit. firmus pstantia
vñ tāconstanter pdicauit q ex hoc vitā ami
sit. Ihec em qttuor debet hñe zelus fm q dicit
Berni. zelum tuūz inflāmet caritas. informet
veritas regat scia. z firmet cōstantia. Se
cūdo efficaciter. qñ ad pdicationē eius multi
puersi sūt. pdicauit em xbo p assiduitatē do
ctrine z exēplo p scitātē vite. pdicauit z puer
tit meritis z orōnib^o deuotis. Tercio pru
dētē cuius prudētia pdicatōis in trib^o fuit
Primo in eo q vsus fuit cōminatōib^o: vt ma
los terreret. d. Jam em securis ad radicē ar
boris posita est. Scōo pmissionib^o vt bonos
alliceret. di. Penitentia agite appropinqbit ei
regnū celoz. tercio moderationib^o: vt medio
cres paulatim ad pfectionē attraheret. Tñ tur
bis z publicanis et militib^o leuia imponebat
vt postmodūz ad maiora pueherent. turbis
vt opa misericordie facerēt. publicanis vt se
ab alioz appetitu abstererēt. militib^o vt nemi
nē cōcuterēt. nullā calumniā facerēt z suis sti
pendijs pntenti essent. Et notādū q iohā
nes euāgelista hac die migravit ad dñm: sed
ecclā ipsius festū in terciū diē p xpi natiuita
tē celebrandū instituit. qñ tūc ei^o ecclā dedicata
fuit. Et solēnitās natiuitatis bñ iohānis bap
tiste in suo die remansit. nimirū qñ hic dies ab
angelo gaudio natiuitatis pcuroris autēti
cat^o fuit. Nō aut dogmatizādū est q euāgeli
sta baptiste cesserit tāq mior maiori. Nō em
decēs est qñ maior eoz sit disputare qd etiā
exēplo diuinit^o est ostēssū. Erāt em. vt legitur
duo doctores theologi quoz vn^o iohannem
baptistā. alter xō iohē euāgelistā pferbat.
Tandē sup b solēni disputatōe indicta: qñbz
valde sollicitus erat auctoritates et efficaces
rōnes inuenire quibus suū iohannē posset

passionis suae agonem reuocat ut Memini Bent
quia: Celestium summa petere
non nisi per abiecta: let aspera Terrarum
deberent. hac ex Beda. sermone folio
et unus in sinistro in regno tuo

Dauidante Legitur libar unus non est Augustini. Presens Seculum. Si Despicere non ualeat
Salem Cum iusticia possidet. Qui in adulescentia Erroret. Salem tam in
Qui in adulescentia Erroret. Salem tam in sanctitate Despicat et mala quae peccando
comisit penitendo nam expurgat. Ecce palatium pauperum. Deficit mundus et curata quae uidentur.

*Sanctum frangi aut rumpi cum audierit Tubam
et ipse quidem excitatus timore festin
nat. Lm. d.
regladum*
De. s. Johāne et Paulo

*Unus in sinistra
in regno tuo*

*Nemo autem
q̄stmet Matrem
pro filiis
abgguat
illorum consensu
et nota
petisse
sed potius
intelligat
unani in
omnium
consilio
commissi
eorum fuisse
depositum*

*ne scitis
quid petatis
nasciebant
enim quid
petarent
qui in regno
celestis patris
quem quam
ad sinistram
christi
sedentem
esse putabant
cum mille
discretione
nouissimi
examinis
omnes
electi*

preferre. Adueniente autē disputatiōis die: q̄li-
bet scōrūz emulatoz suo apparuit. ei q̄ dixit.
Bene cōcordes sumus in celis de nobis non
disputetis in terris. Tūc illi sibi adinuicē et oī
p̄lo vissionē publicauerūt. et dñm benedixerūt
Paulus historiographus lōgobardoz ro-
mane ecclē dyacon⁹ et cassinē. monach⁹. cuz
deberet quadā vice cereū p̄secrare. fauces ei⁹
rauce sūt. cū pri⁹ vocalis esset. Ut q̄ vox sibi
restitueret hymnum. s. Ut queant laxis rē.
ad honorē beati iohānis cōposuit: vbi in p̄n-
cipio petit sibi vocē restitui. sicut et zacharie
restituta fuit. **O**ssa mortuoz aīaliū vndecū
q̄ collecta in hac die ab aliquib⁹ p̄burūt. Lu-
ius duplex ē causa: vt ait iohes beleth. Una
est ex antiq̄ institutiōis obseruantia. si etem q̄-
dā aīalia q̄ diacones vocant que in aere vo-
lāt. in aquis natāt. in terra ambulant. **Q**uāq̄
autē dū p̄ aera ambularēt ad libinē p̄citabāt.
et in puteis et in aliq̄s fluminalib⁹ sperma lacta-
bāt et inde seq̄bāt letalis ann⁹. **C**ontra hoc q̄
istud inuentū fuit remediū vt de ossib⁹ aīaliū
rogus fieret. et sic talia aīalia fumus fugaret.
Et q̄ istud maxie hoc tpe fiebat. iō istud ad-
huc ab aliquib⁹ obseruat. **A**lia causa est ad re-
p̄sentandū. q̄ ossa sc̄ti iohānis in sebastē ciui-
tate ab infidelib⁹ cōbusta fuerūt. **S**eruntur
etiā facule ardētes. q̄ iohānes fuit lucerna ar-
dens et lucens. Et rota x̄i. q̄ sol tūc in circu-
lo descēdit ad significandū q̄ fama iohannis
q̄ x̄ps putabāt descēdit p̄m q̄ ip̄e testioniū p̄-
hibuit: di. **A**de optz minui. illū at̄ crescē. **H**oc
significatū est q̄ dic̄ aug⁹. i. eoz ortib⁹. et i. eoz
mortibus. **I**n eoz ortib⁹ q̄ circa natiuitatem
iobis dies incipiūt decrescere. circa natiuita-
tē x̄pi crescere. **J**uxta illud: solsticiūz decimo
x̄pm p̄reit atq̄ iohem. **I**tē in eoz mortib⁹. q̄
corpus x̄pi in cruce fuit exaltatū. corp⁹ iobis
capite minoratū. **R**efert paul⁹ in hystoria
lōgobardoz q̄ rocharit rex lōgobardoz iūc
ecclām sc̄ti iobis baptiste cū multo ornatu se-
pult⁹ fuit. quidā vero cupiditate illect⁹ nocte
sepulcrū aperiēs: abstulit vniuersa. **L**ui bt̄us
iohānes aparēs: dixit. **C**ur ausus fuisti tan-
gere mihi cōmissū: ecclām meā decetero igre-
di nō valeb. q̄d vtiq̄ sic euenit. **M**ā q̄cūq̄
p̄dictā ecclām intrare volebat. q̄si a validis-
simo pugile guttur eius feriebat. et sic subito
retr oruebat.

I. Iohānes et paul⁹

Primicerij et p̄positi p̄statiē filie p̄stātini
augusti fuerūt. **E**o autē tpe cum gens sc̄thica
daciā et traciā occuparet. et gallican⁹ dux ro-
mani exercit⁹ p̄dictā gentē mitti deberet. cō-

stantiā filiā cōstantini p̄ mercede laboris sibi
in vxorē dari petebat. **Q**d etiā romani p̄nci-
pes instāt⁹ fieri postulabāt. **P**ater autē pluri-
mū tristabat sc̄iēs filiā suā postq̄ a bt̄a agne-
te sanata fuerat i. x̄ginitatē p̄posito positā fa-
cili⁹ occidi posse q̄ ad cōsensū inclinari. **C**ir-
go tū de deo cōfidens patri cōsultuit. vt eā si-
bi sp̄odeat cū victor rediret. **V**erūtāmē duas
filias suas q̄s ex vxore defūcta suscepit idem
gallican⁹ secū manere p̄mitteret vt p̄ eas mo-
res et votū patris scire posset. **E**t ipsa duos p̄-
positos suos iohē et paulū sibi concederet
in spe quasi maioris firmitatē. rogans deū vt
ip̄m et filias puerteret. **Q**d vbi omib⁹ placuit
gallican⁹ assumptis iohāne et paulo et copio-
so exercitu p̄ficiscit. et tū a sc̄iticarū gēte eius
exercitus frangit. et in vrbe traciārū ab hosti-
bus obsidet. **T**unc accedētes iohānes et pau-
lus eidē dixerunt. **S**ac votum dec. ii. et eris
victor melior q̄ fuisti. **Q**d cū fecisset iuuenis
in humero ferēs crucē statiz sibi apparuit ei q̄
dixit. **S**ume gladiū tuū et seq̄re me. **Q**uē ille
accipiēs per media castra iuit. et ad regē vsq̄
deueniēs illūq̄ occidens solo timore vniuer-
sum exercitum subiugauit. et romanis tribu-
tarios fecit. **D**uo q̄ milites armati eidem ap-
parentes euz hinc inde confirmabāt. **F**actus
igitur x̄pianus romā rediit. et cum multo ho-
nore susceptus rogauit augustū vt sibi indul-
geret. si filiam minime despōsaret. eo q̄ dece-
tero christo p̄tinenter viuere p̄poneret. **Q**d
cū augusto plurimū placuisset. et due filie gal-
licani a p̄statiā virgine ad x̄pm puerse essent.
ipse gallicanus ducatu cessit. et oīa paupib⁹
tribuēs x̄po cū alijs seruis dei in paupertate
seruiuit. **M**ulta autē miracula faciebat. ita vt
solo visu demones de obsessis corporib⁹ effu-
garet. **H**ui⁹ sacre opiniōis fama in toto orbe
terrarū int̄m excreuit vt ab oriēte et occidente
veniētes viderēt virum ex patricio p̄sule la-
uantē pedes pauperū. ponentē mensā. aquā
manib⁹ effūdētē. lāguētib⁹ sollicitē ministrā-
tem. et cetera sancte seruitutis officia exhibē-
tem. **C**ōstantino igi⁹ defūcto p̄stantius p̄stā-
tini magni fili⁹. arriana heresi deprauat⁹ im-
perium tenuit. **V**erum cum constantius frat-
ter constantini duos filios sc̄licet gallū et iu-
lianū reliquisset. p̄stanti⁹ impator dictū gallū
cesarem fecit. et p̄tra iudeā rebellantem misit
Quem tamen post modū interfecit. **J**ulian⁹
vero timens ne exemplo fratris a constantio
perimeretur. monasterium ingressus est vbi
magnam religionem simulans lector ordinatus
est. qui per maleficum demonem cōsultuit
responsū accipiēs q̄ ad imperiū sublimādus

*O mnes electi, omnes electi ad dexteram summi regis
ac iudicis legantur esse statuendi.*

*Nichil quippe singulum vita illa
nichil habet. felicitas aeterna reprobis*

esset. Post aliqđ tps vrgentib⁹ aliquib⁹ nego-
 cijs pstanti⁹ iulianū cesarē fecit. et ipm in gal-
 liā destinauit qđ omia strenue agebat. Abortuo
 aut: vt dictū est. pstantio: et iuliano apostata
 in impiū a cōstantio sublimato: iussit iulian⁹:
 vt gallican⁹ aut dijs imolaret aut abscederet
 Tāto em̄ viro non audebat necē inferre. Ille
 igit alexandriā prexit. et ab infidelib⁹ per cor-
 trāssus martij coronā pcepit. At iulianus
 capt⁹ cupiditate sacrilega: auariciā suā euan-
 gelij testimonio colorabat. Nam facultates a
 xpianis auferēs dicebat. xps vñ diē in euāge-
 lio. Qui nō renūciauerit oib⁹ qđ possidet nō pōt
 esse me⁹ discip⁹. Audiēs igit qđ iohēs et paul⁹
 ex opib⁹ quas xgo cōstātia reliqrat: xpianos
 paupes sustētabāt: mādauit eis dē qđ sicut cō-
 stantino ita qđ et sibi adherere deberent. At illi
 dixerūt. Dū glōsi impatores cōstantin⁹ et fili⁹
 eius pstanti⁹ se esse suos xpi gloriabant: nos
 famulabamur eis dē. Tu vero qđ religionem
 plenā virtutib⁹ reliqisti a te oīno recessim⁹ et ti-
 bi obedire ptenimus. Quib⁹ iulian⁹ manda-
 uit. Ego in ecclā clericatū obtinui. et si volu-
 sem ad primū ecclē statū puenissem: s̄ cōside-
 rans vanū esse inerciam sectari et oīū: militie
 aīm dedi. dijsq; sacrificas eoz suffragijs im-
 perium obtinui. Uñ vos in aula regia nutriti
 nō debetis lateri meo deesse. vt pmos vos in
 palacio meo habeā. Qđ si a vobis cōtēptus
 fuero agam necesse est vt contēni non possim
 Qui rudentes dixerūt. Deū tibi pponentes
 minas tuas nequaq; timem⁹. ne dei eterni ini-
 micitias incurram⁹. Ad hoc iulian⁹. Si isra-
 decē dies vltra ad me venire pteperit: coacti
 postmodū faciet. qđ spōte facere nō curatis.
 Qui sancti ruderūt. Jā decē dieū pterisse esti-
 ma miser. et hodie facito qđ tūc te facturū esse
 minaris. Quib⁹ iulian⁹. Putatis ne qđ mar-
 tyres vos faciāt xpiani: nisi mihi cōsenseritis
 puniā vos nō vt martyres s̄ vt publicos ho-
 stes. Tūc iohēs et paul⁹ per totos decem dies
 elemosynis insistentes. oīa sua paupib⁹ eroga-
 bāt. Decima aut die missus est ad eos therēti-
 nus. qui dixit eis. Dñs noster iulian⁹ statun-
 culū aureū iouis ad vos misit: vt eidē thura
 incēdatis: alioqn ambo simul phibitis. Qui
 sancti dixerūt. Si tuus dñs est iulian⁹ habe-
 to pacem cum illo: nob aut nō est ali⁹ nisi dñs
 iesus xps. Tūc iussit eos occulte decolari. et
 in fouea intra domū sepeliri. famā faciēs qđ in
 exiliū essent missi. Post hoc fili⁹ therētiani a
 demone arripit. at intra domū clamare cepit
 qđ a demōe vreret. Qđ vidēs therētian⁹: sce-
 lus cōfitef. et xpian⁹ efficit. Passio sanctorū
 ab eo cōscribit. et ei filius liberatur. Passi sūt

aut circa annū dñi tricentesimū sexagesimum
 qrtum: Refert Gregori⁹ in omeli a euangelij.
 Si quis vult venire post me rē. qđ quedā ma-
 trona dum ecclām istoz martij frēntius vi-
 sitaret. et die quadā inde rediret. duos stātes
 monachos sub pegrino habitu inuenit: quos
 pegrinos credēs elamosynā ipis dari pcepit.
 Sed priusq; dispēsator eis ad largiendū ap-
 propinquasset. astiterūt ei vicini⁹. et dixerūt. Tu
 nos modo visitas: nos te in die iudicij reqre-
 mus. et qđquid poterim⁹ tibi pstabim⁹. Quo
 dicto ab oculis eius ablati sunt. Sanctus
 Ambrosius de his martyrib⁹ in prefatione sic
 dicit. Beati martyres iohānes et paulus vera-
 citer impleuerūt: qđ dauidica voce dicif. Ec-
 ce qđ bonum et qđ iocundū habitare frēs i vñū
 Mascendi lege cōfortes. fidei societate con-
 iuncti passiōis eq̄litate cōsimiles in vno sem-
 per domino gloriofi.

Ep̄o papa vt i mira

culis bte xginis legif dū in ecclā scē
 marie maioris in die dñice resurrectōis missā
 celebraret. et dū fideles p ordinē cōicaret. et qđ-
 dam matrona manū ei⁹ osculata fuisset: ex h
 in eū vehemēs carnis tēptatio insurrexit. At
 vir dei in semetipm seuisim⁹ vltor insurgit. et
 eodē die manū se scandalizantē occulte peni-
 tus aputauit. et a se reiecit. Interea murmur
 oriebat in p̄lo: cur sūmus pōtifex diuina mo-
 re solito nō celebraret. Tūc leo ad beatā virgi-
 nē se puertit. et ei⁹ puidētie totalit se cōmisit.
 Tūc illa cōtinuo sibi astitit et manū illi suis
 scitissimis manib⁹ restituit et cōfirmavit: iubēs
 vt pcedet et filio suo sacrificiū imolaret. Leo
 igitur oīū p̄lo qđ sibi p̄tigerit p̄dicauit. et ma-
 restitutā oībus euidenter ostēdit. hic calcedo-
 nēsi. cōciliū celebravit: solas xgines velari ibi
 dem instituit. Ibi etiā statutū fuit: vt xgo ma-
 ria mat dei appellaret. Ep̄o qđ tpe attila ita-
 liā deuasabat. igit sc̄us leo in ecclā ap̄loz
 tribus dieb⁹ et tribus noctibus orōni vacās:
 post hoc dixit ad suos. Qui vult me sequi se-
 quat. Cū igit ad attilaz appropinquasset: ille vt
 beatū leonē vidit de equo descendit eiusq; pe-
 dib⁹ puolūt: rogauit vt peteret quicqd vellz
 qđ petijt vt ab italia discederet. et captiuos re-
 laxaret. Et dū argueret a suis qđ triūphator
 orbis a sacerdote victus esset. respondit: pro-
 uidi mihi et vobis. Elidi em̄ a dextris eius for-
 tissimū militem euaginato gladio stantē: mi-
 hiq; dicentem. Nisi huic parueris cum omni-
 bus tuis interibis. Cum beatus Leo eplam
 ad fabianum episcopum cōstantinopolitanū.
 aduersum Euthiciū et nestoriū scripsisset

Sed omnes qui illuc venire meruerunt. Securi in propria baptis-
 ma. Sed cum Anycelis. In Enmarabilis sempi-
 terna. A christo premia Tribuentur. Et quod oculus non vidit. sicut dicit Apostolus. Sed
 nec auris audiuit. nec in cor hominis ascendit. quod preparauit Deus diligentibus se.

nichil habet felicitas eterna reprobū
 Nichil pax sempiterna recipit Eadū cum
 singula autem christi cum in bono accipitur
 praesens sanctorum et Ecclesiarum autem intelligitur
 Unde scriptum est Longitudo dierum in dextera eius

De sancto

fuit notare nolebat. qz vt ait **Crisost.** si ipsum
 nominasset. petrus cōtinuo surrexisset. et ipse
 protin^{us} trucidasset. **I**hic super mare ad do-
 minum ambulauit. in dñi transfiguratione et
 puelle suscitatione a deo elect^{us} fuit. Staterē
 in ore piscis inuenit. claus. regni celoz a dño
 accipit. pascēdas oues a xpo suscepit. tria mi-
 lia hominum in penthecostes sua p̄dicatione
 conuertit. ananie z saphire mortem predixit.
Eneam paraliticū curauit. corneliū bapti-
 zauit. tabitam suscitauit. ymbra sui corporis
 infirmos sanauit. et ab herode incarceratur:
 sed ab angelo liberatur. **Q**ualis autem eius
 cibus vel indumentum fuerit: ipse hoc in li-
 bro clementis testatur. Panis inquit solus
 mihi cum oliuis. et raro cum oleribus in vsu
 est. indumētum autem hoc est mihi qđ vides
 tunica cum pallio. et hoc habens nihil aliud
 requiro. Fertur quoqz quia in sinu semper su-
 darium portabat. quo crebro fluētes lacrimas
 tergebat. quia quando dulcis allocutionis z
 presentie domini memor erat pre nimio amo-
 ris dulcedine lacrimas continere nō poterat.
Quando etiam culpam negationis ad me-
 moriam reducebat yberrimas lacrimas emit-
 tebat. Unde adeo in p̄suetudine habuit flere
 vt eius facies tota adusta lacrimis videretur
 sicut dicit clemens. Idē etiā dicit qđ audito in
 nocte gallicantu ad orationem surgere cōsue-
 uerat: tunc sistr̄ ad fletum prumpere p̄sueuit.
Refert quoqz clemēs fm qđ in ecclastica histo-
 ria inueniē. qđ cum vxor petri ad passionem
 duceret petrus ingēti gaudio exultauit ac eā
 p̄p̄riocans noīe post eā clamauit. **C**on-
 iunx memento dñi. **Q**uadā vice dñ petro
 ap̄ls duos de discipulis suis misisset ad p̄di-
 candū. dñ viginti dietas iuissent vnus illorū
 defunct^{us} est: alter vero ad petrū redijt. z qđ ac-
 ciderat nūciauit. Hoc dñ fuisse bt̄s marcial.
 vel fm quosdā beatos maternos. **A**libi legiē
 qđ primus fuit beatus fronto. focus qui defun-
 ctus est fuit p̄sbyter georgius. **T**unc petro su-
 am baculum sibi tradidit precipiens vt ad so-
 cium p̄geret: z eum sup illū poneret. **Q**đ cuz
 ecisset ille qui iam per .xl. dies iacebat mor-
 tuus protinus surrexit viuus. **E**o tpe erat in
 ierusalē quidā mag^{us} noīe symō. qđ se primaz
 vitatē dicebat z sibi credentes p̄petuos effici
 sseribat. z nulla sibi ip̄possibilia dicebat. **R**e-
 citur etiā in libro clementi ip̄m dixisse. adora
 or: vt deus publice diuinis donabo honori-
 us. z quicqđ voluero facere potero. Aliquū
 mater mea rachel iubēt me exire ad cam-
 um vt meterē: ego falcē videns posita p̄p̄-
 pi faldi vt per se meteret z messuit. decuplo

extitit. Vocat^r est symō bariona. Symon interpretat^r obediēs vel ponēs tristitiam. Bariona fili⁹ colūbe. bar lingua syra fili⁹. iona hebraice colūba. Fuit em̄ obediēs qū xp̄s eū vocauit. qz ad vni⁹ iussiois vocē domino obediuit ponens tristitiam quando christum negauit. qz egressus foras fleuit amare. Fili⁹ columbe. quia deo simplici intentioe fuit. Secūdo vocat^r est cephas qd̄ interpretat^r caput v^l petra vel increpās ore. Caput rōne p̄ncipat^r in relatioe. petra rōne firmitatis in passione. Increpās ore rōne p̄statiē i p̄dicatioe. Tercio vocat^r ē petr⁹ qd̄ iterptat^r agnoscēs v^l discalciās v^l dissoluēs. Agnoscēs. qz xp̄i diuinitatē agnouit cū dixit. tu es xp̄s fili⁹ diuini. Discalciās. qz pedes affectuū suorū ab omī ope mortuo ⁊ terreno discalciauit cū dixit. Ecce nos reliquim⁹ oīa ⁊c. Et vincula pctōrū a nob̄ dissoluit. ⁊ h̄ per clauēs q̄s a dño accepit. H̄a buit eū triplex cognomē. Dicit^r em̄ symō iohāna. qd̄ interpretat^r: dñi pulcritudo. Scdo symon iohānis qd̄ iterptat^r: cui donatū est. tercio symon bariona qd̄ interpretat^r fili⁹ colūbe. p qd̄ dāc̄ itelligi q̄ ip̄e habuit pulcritudinē mortuū dona x̄tutū: habūdantiā lacrimarū: qz colūba habet gemitū p̄cātu. Istud aut̄ nomen petrus. iesus p̄mo sibi imponendū p̄misit. cū dixit Ioh̄. j. Tu vocaberis cephas qd̄ interpretat^r petrus. Scdo p̄missū ip̄osuit sicut dicitur Abar. iij. imposuit symoni nomē petrus. Tercio impositi cōfirmavit: cū dixit Abath. xvi. Et ego dico tibi qz tu es petr⁹. et sup̄ hāc petra edificabo eccliam meā. Et⁹ martyriū marcell⁹ lin⁹ papa egesipp⁹ ⁊ leo papa scripserunt.

inter ceteros ⁊ sup̄ cetos aplos maio
ris feruoris extitit. Nam et scire dñi pditorē
voluit. q̄ vt dicit augustin⁹. Si eū sciissz de
tribus discerpisset. et ob hoc dñs proditorem

Eternam vitam ubi nullum laborem sustinebitis ubi semper
 summa securitas Summa felicitas Summa libertas
 Felix Beatitude ubi aliam impletur vel Dominus in Euange-
 lio dicit Fulgebunt iusti sicut Sol in regno patris mei
 Qualis putabis tunc erit splendor splendor animarum
 Quando Solis claritatem habebit lux corporum

opus implere. Sic et Domino. ab gente.
malus. Sarius. non aspiciet opera sua
quod facit

Petro apostolo

Jo. LXXVIII

204

amplius ceteris. Addidit quoque et hoc secundum quod
dicit hiero. Ego sum simo dei. ego speciosus. ego
pacificus. ego omnipotens. ego omnia dei. Serpentes
quod eneas faciebat se mouere. statuas eneas et
lapides ridere. et canes catrare: hic igitur ut li-
nus ait. volens disputare cum petro. et ostendere
quod deus esset statuta die venit ad locum certa-
minis et astans petrus dixit. Pax vobis fratres
quod veritatem amat. Cui symon. Nos tua pace opus
non habemus. si enim pax sit et concordia: ad inueni-
endam veritatem nihil proficere poterimus. habuit enim in se
pacem latrones. propter quod non noli inuocare pacem:
sed pugnam. duobus enim dimicantibus tunc erit pax
alter fuerit superat. Et petrus. Cur times audire
pacem. ex peccatis enim bella nascuntur ubi autem pec-
cata non sunt pax est. In disputatione veritas
in opibus iusticia inuenitur. Et symon. nihil dices
ego ostendam tibi more deitatis mee potentiam
ut repetere adores me. Ego sum prima veritas et
possum volare per aerem. nouas arbores facere. la-
pides in panem mutare. in igne sine lesione dura-
re et omnia quod volo possum facere. Contra hunc igitur pe-
trus disputabat et omnia eius maleficia detegebat
Tunc symon videns quod petro non posset resistere
omnes libros sue magicæ artis ne forte magister pro-
deret in mare proiecit. et romam ibi de se habere
precepit. Quod ubi petrus cõperit ipsum insequi et ro-
mam usque proficiscitur. Quarto ergo anno claudius impa-
toris petrus romam applicuit. et ibi annis. xxv. le-
git. Et duos episcopos. Linum et Cleum sibi coadiu-
tores: ut ait Iohannes beletus: unum extra muros
vrbis alium intra ordinauit. Predicationi autem infi-
rmis: multos ad fidem peruertebat. et infirmos quod
plurimos curabat. Et in predicatione sua semper lau-
das et preces castitatis. quattuor cubinas agrippe
prefecti adeo peruertit quod ad prefectum redire vel-
teri recusaret. Unde iratus prefectus aduersus pe-
trum occasione querebat. Post hoc apparuit dominus
petro dicens. Symon et Heron contra te cogitant: sed
ne timeas. quia tecum sum ut eruam te. et dobo tibi fructum
meum Pauli solacium: quod cras romam ingredieris.
Scies igitur petrus: ut ait Linus: quia velox esset de-
positio tabernaculi sui in conuentu fratrum posi-
tus: manum Clemetis apprehendit. et eum in episcopum
ordinauit. et in cathedra loco sui sedere coegit.
Post hunc paulus sic dominus predixerat romam venit. et
cum petro christum predicare cepit. Symon autem magister
intra a Herone amabatur. quod vite eius et salutis et
totius ciuitatis custos sine dubio putabatur.

Quandam autem die: sic dicit Leo papa. dum ante
Heronem astaret: eius effigies subito mutabatur et
more senior: more adolescentior videbatur. Quod cum
videt nero: verum hunc esse filium dei estimabat.
Dixitque symon magister neroni. sicut idem refert.
Et scias optime impator: me dei filium esse. iu-

be me decollari. et die tertia resurgam. Prece-
pit igitur nero carnifici ut eum decollari deberet.
quod cum putaret se decollare symonem decollauit
arietem. symon autem arte magica illesus euasit:
et arietis membra colligens ea abscondit. et tribus die-
bus se occultauit. sanguis autem arietis ibidem
congelatus remansit: Die autem tercio ostendit se nero-
ni: dicens. Fac sanguinem meum quod effusus est exter-
gi. quia ecce ego quod decollatus fueram sicut promisi
die tertia resurrexi. Quem nero videns obstu-
puit et ipsum verum dei filium esse putauit. hec leo.
Aliquis etiam cum in coelauit cum nerone esset de-
mon in eius specie foris ipso loquebatur. Denique ro-
mani in tanta veneratione eum habuerunt. quod eidem
imaginem fecerunt. et hunc titulum superscripserunt
Symoni deo sancto. Petrus autem et paulus: ut
leo testatur: ad Heronem introierunt et omnia
eius maleficia detegebant. Addidit quoque petrus
quod sicut in christo sunt due substantie. scilicet
dei et hominis. sicut et in isto mago sunt due sub-
stantie. scilicet hominis et diaboli. Dixitque sy-
mon: ut testatur sanctus abarcellus et leo.
Ne diutius hunc patiar inimicum. precipi-
am angelis meis ut vindicent me de isto. Cui
Petrus. Angelos tuos non timeo: sed ipsi
me timeant. Heronem dixit. Non times symonem
qui diuinitatem suam rebus affirmat. Cui pe-
trus. Si diuinitas est in ipso. dicat nunc mihi
quod cogito: vel quod facio. Quam cogitationem
meam prius auribus tuis insinuare volo. ut
non audeat mentiri. Heronem dixit: accede huc et
dic mihi quid cogitas. Petrus autem accedens
secreto dixit. Iube mihi panem ordeaceum affer-
ri. et occulte dari. qui cum allatus fuisset. et petrus
illum benedixisset. et sub manica abscondisset.
dixit. Dicat mihi symon qui se deum fecit. quid
sit cogitatum. quid dictum. et quid sit factum.
Respondit symon. Petrus magis dicat quid
cogito ego. Dixitque Petrus. Quid cogitet
symon me scire docebo. dum quod cogitaue-
rit fecero. Tunc symon indignatus clamauit
Procedat canes magni et deuoret eum. Et subi-
to canes maximi apparuerunt. et in petrum impe-
tum fecerunt. Ille vero panem benedictum obtulit
et subito ipsos in fugam conuertit tunc dixit ad ne-
ronem petrus. Ecce ostendi me nosse quod et me co-
gitauerat symon non verbis sed factis. Nam quod pro-
miserat et me angelos venturos. exhibuit canes
ut ostendat se diuinos angelos non habere sed ca-
ninos. Dixit symon. Audite petre et paula. si habet
vobis nihil possum facere. veniemus ubi oportet
me vos iudicare. ego autem modo vobis parco. hec
leo. Tunc symon ut ait egesippus et linus in sup-
bia elatus ausus est se iactare quod posset mortuos
suscitare. Et accidit ut quodam iuuenis moreretur

Non erit ibi fames non frigus non aestus
non lassitudo terreni nec ulla tentatio inimici non
peccandi voluntas nec delinquendi possibilitas
sed totum tactum totum exultatio possidebit
et omnes quæ sociati Anyalis sine ulla carnis

Sine ulla carnis infirmitate veniunt. Ibi nam non erit ulla tristitia nullus ibi dolor
nullus timor nulla mors Sed perpetua semper sanitas parauerat nullam
ibi. Confurgit malicia nulla carnis miseria nulla. Eadem: nulla omnino necessitas
ibi. Confunditur in finitudo semper beatitudo quam etiam qui saniet adhibetur semper tenet
Archid. hoc loco dico magnificatus nichil offensus nichil pulchrum
mibi. necius nichil illa abundantia copiosus

Ecce qualem Beatitude perditurus est, Qui modo se dum nec Emendare Noluerit
 idcirco nos fratres dñs auxiliante dedignemur ultra seruire peccato. Quibus tanta Beatitude prop
 paratur in celo. Dum ergo tempus est, festinemus propiciam nobis habere Dominum Despiciamus etiam
 que terram narrant, ut adipsamur celestia. Cogitemus peregrinos nos esse in hoc seculo. Ut
 Libenter festinemus, ad celos vellociter animi transeunt cuncta et cito tanquam umbra paxe
 unt cuncta que hic videntur

opera sua quod facit quod non facit
 aut quomodo credit nec cogitat
 quia uenturus **De sancto est Dominus eius**
 et opera perfecturus

vocatis ergo petro et symone. hac omnis de vo
 luntate symonis sniaz firma est. ut ille occide
 tur q mortui suscitare non possit. Symon igit
 du sup mortui suas incatates facit: visus e
 a circustantib caput agitare defunct. Tunc
 omis exclamantes petru lapidare volebat. Pe
 trus aut vix impato silio dixit. si viuit defu
 ctus surgat abulet et loqr. Alioqn sciatissan
 tasma esse. qz caput mortui comouet. separet
 symo a lectulo. ut plene figmeta diaboli dnu
 dent. Sepat igr symo a lectulo et puer imobi
 lis remasit. Petr aut a loge stas. et orone fa
 cta exclamauit: di. Adolesces: in noie iesu xpi
 nazareni crucifixi surge. et statim vii surrexit et
 ambulauit. Lu aut plsvellet symone lapida
 re. ait petr. satis est illi ad pena q se i suis ar
 tib agnoscit supatu. mgr at nr nos docuit ut
 p mal boua reddam. Dixit aut symo: scito
 te vos petre et paula. no vob ptigit qd cupitis
 ut martyrio vos digner coronare: q ruderit.
 Adueniat nobis qd cupim tibi autem nunq
 bn sit: qcuq loqr is metiris. Tuc symo ut ait
 scus marcell: iuit ad domu marcelli discipuli
 ei. ligauitq maximu canem ad ostiu ei dom:
 di. Huc videbo si petr q ad te venire psuevit
 igredi poterit. Post paululu venit petr. et fa
 cto signo crucis canem soluit. Canis aut oibus
 alijs bladus: solu symone pleqbat. q apprehē
 dens ea ad terra subr se deiecit et eu stragula
 re volebat. Accurrens aut petr cani clamauit
 ne ei noceret: et canis quide corp ei no lesit: s
 vestes adeo lacerauit ut ille nud penit rema
 neret. Popul aut ei et maxie pueri simul cuz
 cane tadiu post eu cucurrent. donec illu qsi lu
 pu de ciuitate fugaret. Lui obprobrii pudo
 re no ferēs p annu nusq coparuit. Ad marcell
 aut hec miracula vidēs deiceps petro adhe
 sit. Postea aut symo redies: iteru in neronis
 amicitia est recept. Symo igr: ut refert leo:
 pplin puocauit et se a galileis graui offensu p
 hibuit. et io vrbē qua tueri solebat se deserere
 velle dixit. et die statue q in celu debet ascēdē
 qz no dignabat in terr ampli habitare. Sta
 tuto igitur die turrin excelsa vl scdm linu ca
 pitolium conscendit. et inde se desiciens coro
 natus lauro volare cepit. Dixit aut paul ad
 petrum. Abeam est orare et tuum est impera
 re. Dixitq Nero. Uerax est hic ho: vos aut
 seductores estis. Petr aut dixit ad paulum.
 Paule erige caput et vide. Luqz eleuasset ca
 put et vidiss symone volante: dixit ad petru.
 Petre qd cessas pfice qd cepisti. ia em vocat
 nos dñs. Tuc petr ait. Adiuo vos ageli sa
 thane qui eu in aera fertis. p dñm nrm iesum
 xpm: ut ipm ampli no feratis s coruere di

mittat. et ptnuo dimissus corruit. et p fractis
 ceruicib expirauit. Audies h nero tale viz se
 perdidisse doluit. Dixitq aplis. suspecto aio
 me fecisti: pptea malo exēplo vos pdā. h leo
 Deditq eos i manu paulini viri clarissimi. et
 paulin tradidit eos i custodia mamertini sb
 cura militu pcessi et martiniani. qd tñ milites
 petrus ad fidem conuertit. Unde carcerem
 aperuerunt et eos liberos dimiserunt. Qua
 propter paulinus post passionē aploz pces
 sum et martinianū accersuit. et coperto q xpi
 ani essent: capite cesi sūt. Rogabant ergo fra
 tres petru: ut inde discedet. et cu discedē nol
 let: tandē pcib vici abscessit. et cum venisset
 ad portā: ut leo et lin testantur. ad locum vbi
 nunc dñ sancta maria ad passus. vidit xpm si
 bi occurrentem. et ait. Dñe quo vadis. q res
 ppondit. Venio roma iteru crucifigi. Lui pe
 trus. Dñe iteru crucifigeris? Lui dñs. etiā. pe
 trus xō ait. Ergo dñe reuertar ut tecu crucifi
 gar. His dictis dñs videt petro et lacrimate
 in celu ascēdit. Qd dñ de sua passiōe dictu i
 telliget. redijt. Luqz h fratrib retuliss. a mi
 stris neronis capis et prefecto agrippe psenta
 tur. Factaqz est ei facies sic sol ut ait linus.
 Lui dixit. Tu ne es ille q in plebib et mulier
 culis quas a thoro viroz separas gloriaris.
 Quē apls increpans. dicebat se in cruce dñi
 gloriari. Tunc Petrus tanq alienigena ius
 sus est crucifigi. paulus vero qz ciuis erat ro
 man iussus est capite triscari. De hac autē
 snia in ipsos data. dicit dyonisi in epla ad ti
 motheum de morte pauli in hec verba. Fra
 ter mi Timothee. si vidisses agones consum
 mationis ipsoz. defecisses quide pre tristitia
 et dolore. Quis no fletet illa hora quādo pre
 ceptu snie egressu in eos est ut petr. s. crucifi
 geret. et paulus decollaret. Vidisses tuc tur
 bas gētiliū et iudeoz pcutientes eos. et expuen
 tes i facies eoz. Adueniete aut tribili tpe cō
 sumatōis ipoz. cu separent ab iuicē. ligauert
 columnas mudi no vtiq absqz fratrū gemi
 tu et ploratu. Tuc inqt paul petro. Pax tecu
 fudamētū ecclaz. et pastor ouiu et agnoz xpi.
 Petr ait ad paulu. Glade i pace pdicator bo
 noz mox. mediator et dux salutis iustoz. Luz
 aut elogasset eos abinuicē. secur sum mgrm
 meū. Hō em in eodē loco occiderūt eos. hec
 dyonisi. Petrus aut. ut leo et marcell te
 stan. dñ venisset ad crucē ait. Qm dñs me
 de celo ad terram descendit. recta cruce subli
 matus est. Abeam aut quem de terra ad celu vo
 care dignat. crux mea caput meū i terra debz
 ondere et pedes ad celu dirigere. Ergo qz no
 sum dignus ita in cruce esse ut dñs meus cru

inde scriptum est. Longitudo dierum in dexte
 ra eius. in sinistra eius limitia et gloria
 quia et in huius exilio peregrinationis
 limitans et gloria. Fidei donec
 ad eternam perueniamus

cem mea girare. et capite dimisso me crucifigi te. Tunc illi crucē verterūt et pedes sursum. manus autē deorsum fixerūt. Tūc plūs furore repletus volebat nerone et pfectū occidere et aplm liberare. Qui eos rogauit ne passionē suā impedire deberēt. Dñs autē. vt ait egesippus et linus. aperuit oculos eorū q̄ ibi flebāt. et viderūt angelos stātes cū coronis de florib⁹ rosarū et liliorū et petrū in cruce stantē cum eis et libatū a xpo accipientē. et ea verba que loquebat ibi legentē. Tunc petrus vt testat idem egesipp⁹ de cruce dicere cepit. Te dñe imitari optauī. sed rectus crucifigi nō vsurpauī. Tu semp rectus excelsus et alt⁹. Nos prim hoīs filij qui caput suū dimerisit in terrā: cui⁹ lapsum significat species generatōis humane: sic em nascimur vt pni in terrā videamur effūdi. Aduta ta q̄ p dītōe vt hoc putet mundus dextrū qd pstat esse sinistrū. Tu dñe mihi oīa es. totum qd es. tu mihi totum et nihil aliud nisi tu sol⁹ gratias tibi ago spiritu toto: quo viuō. quo te intelligo: que interpello. Tūc due alie rōnes tāgunť quare rect⁹ noluit crucifigi. Vides q̄ petr⁹ q̄ fideles glām suā vidissent: grās agēs deo fideles cōmēdāns spm̄ emisit. Tūc marcellus et apuleus fratres discipuli eius. eum de cruce deposuerunt: et diuersis condientes aromatib⁹ sepelierūt. Isidor⁹ in libro de ortu et obitu sanctorū sic ait. Petrus postq̄ antiochenā fundauit ecclām: sub claudio cesare ptra symonē magum romā pergit ibiq̄ predicans euangelij. xxv. annis eiusdeꝝ vrbis pōtificationem tenuit. tricesimo autē sexto anno a passione dñi a nerone deorsū vt ipse voluit crucifig⁹ est. hec ysid⁹. In ipso autē die petrus et paulus dyonisiō apparuerūt. fm̄ q̄ ipse ait in pdicta eplā in hec verba. Attende miraculum vide prodigiū frater mi timothee. diei victimationis ipsoꝝ. Nam psto fui in tpe separationis ipsoꝝ. Post mortē autē illoꝝ vidi eos inuicē manu ad manū intrātes portas vrbis. et indutos vestes luminositatē: vel veste luminis et coronis claritatis et lucis ornatos. hec dyonisi⁹. Nero autē impunit⁹ nō extitit super hoc scelere et alijs que cōmisit. Nā manu ppria se peremit. Quorū scelex hic aliqua breuī infelicitatē. Cū seneca mgr̄ suus vt in quadā hystoria licet apocripha legiť. p dignā mercedē laboris sui speraret: iussit nero ipm̄ eligere in cui⁹ arboris ramo suspēdiū affectaret: dicēs q̄ hoc premium laboris sui ab eo recepturus esset. Cū autē seneca requireret. vñ hoc mortis supplicij meruisset: accutū gladiū sup ei⁹ verticē crebro vibrari fecit. Seneca autē nutu capitis minati gladio cedebat. vebemēter timēs p-

clitari mortis piculo. Cui nero ait. mgr̄ vt qd nutu capitis minati gladio cedis. Cui seneca rīdit. Iō sū: et iō morte vereor et inuit⁹ morior Cui nero ait. Sic ego adhuc te metuo vt puer metuere p̄sueui. Quare te viuēte q̄te non potero viuere. Dixitq̄ seneca. Si me mori necesse est: saltē mihi pcede vt qd voluero eligā genus mortis. Cui nero. Festinus eligas. tñ mori ne differas. tunc seneca balneo in aqua facto: in vtroq̄ brachio sibi minui fecit: et sic nimio sanguis fluxu ibidē vitā finiuit. Et sic qdā p̄sagio seneca nomē habuit q̄ si se necās. q̄ qdāmō. licet coact⁹. manu ppria se necauit. Hic seneca duos frēs habuisse legiť vn⁹ fuit Julij gallij declamator egregi⁹ q̄ manu ppria se peremit. Ali⁹ mela pat lucani poete q̄ lucan⁹ iussu neronis incisioe venarū obisse legiť. Rursus nero nefaria mētē vesania duct⁹. vt in eadē hystoria apocripha repit. matres occidi et scindi iussit. vt vidēt q̄lit in eius vtero fouebat. Phisici vero eū de matris p̄ditōe arguētes dicebant. Jura negant et fas phibet: vt fili⁹ matrē necet q̄ ipm̄ cū tāto dolore peperit et cum tāto labore et sollicitudine enutriuit. Quibus nero. Faciatis me puero imp̄gnari. postea parere: vt quāt⁹ dolor m̄i mee fuit possim scire. Iōc insup voluntatē pariendi cōceperat: eo q̄ per vrbem transiēs qñdam mulierem parientem vociferantē audierat. Dicunt ei. Non est possibile qd nature cōtrariū est. nec est scibile qd rationi non est cōsentaneū. Dixit q̄ eis nero. Nisi me feceritis imp̄gnari et parere om̄es vos faciā crudeli morte interire. tūc illi eū ipotionātes ranā sibi occulte ad bibendū dederunt. et eam artificio suo in eius ventre excrecere fecerūt. Et subito venter eius nature contraria non sustinens intumuit. ita vt nero se puero grauidū existimaret. Faciebantq̄ sibi seruare dietā q̄lem nutriēde rane nouerāt conuenire. dicētes q̄ propter conceptum talia eum obseruare oporteret. tandē nimio dolore vexat⁹ medicis ait. Accelerate tēpus partus. quia languore pariendi vix anhelitū habeo respirādi tunc ipm̄ ad vomitū impotionauerunt. et ranam visu terribilē humorib⁹ infectā et sanguine edidit cruentatam. Respiciensq̄ nero partum suū ipsum abhorruit: et mirabatur adeo monstruosum. Dixerunt autem. q̄ tam deformem fetum protulerit ex eo q̄ tps part⁹ noluerit expectare. Et ait. Sui ne talis de matris egressus latibulis. Et illi. Etiam. Precepit q̄ vt fetus suus aleret. et testudini lapidū seruandus includeretur. Iōc autem in cronicis non leguntur sed apocripha sunt. Deinde mir-

ibi tam in regno celesti tam non formidabitur fortissimus hostis qui cupit
animas quātū augere, Nec facies omnino turpulentā fortioris. Non
p̄cūte tūmbrā barbarorum immunitas Nec ultra timebitur illa ulte
rius aduersitas Nemo in illo loco gloriose Indigebit uestimento
non est illuc frigus nec estus 265 supra

ad eterna perueniamus. Ne faciamus
de qua uidelicet gloria Apostolus Roman
et gloriamur in spe glorie filiorum dei in tribulatione
Longitudo quippe dierum in dextera redemptoris est
qua in illa superna habitationis gloria
alectis omnibus lux in de eterna dona
donatur in sinistra uera illius diuitia et gloriā

De laborantibus in vinea patris famulati. in euangelio
totum pondus dei parat est. portamus n. s. denarium
in labore n. s. mercedem. Et tantum singula laborum plane
omnes servi homines. quibus merces maior est quam gratia patris
Quanto melius erat gratiam patris habere sine mercede
quam mercedem sine gratia

Tunc aspiciat opera sua: tunc incipit Fasti
mare, sed nihil ei proderit Fastiatio eius
De fcto Petro apostolo

ratus qualis et quanta fuerit successio troye: ro
ma per septem dies et noctes succendi fecit. quod
ex altissima turri prospectas: letatusque flamme
pulcritudine. turgido habitu helyada decata:
bat. Ihe. sicut habet in cronicis. rethib aure:
is piscabat: cantibus intedebat: ita ut omnes cy:
tharistas et tragedos suparet. Uirum in vxore
duxit. Ipse a viro ut vxor acceptus est: ut ait
ozosius. Romani vero ei vesania vltiori non
feretes. in eum impetum fecerunt: et vsque extra ciui
tatem persecuti sunt. Qui videt quod euadere non posset:
fuisse dentium morsibus excacuit. et se per medium pa
lo transiit: et tali morte vitam finiuit. Alibi tamen
legitur quod a lupis deuoratus sit. Redentes roma
ni ranam in testudine latitantem inuenerunt: et ip
sam extra ciuitatem precipites cōbuserunt. Ubi
et pars illa ciuitatis. ut aliquid dicunt ubi latue
rat rana lateranis a latente rana nomen accepit
Ipe sancti cornelij pape: greci fideles aploz
corpa furati eadem asportabant. Sed demones
in ydolis habitantes diuina coactivitate cla
mabant. Uiri romani succurrite quod dii vsi aue
runt. Quapropter fidelibus intelligentibus de
apostolis: gentilibus vero de suis diis: multitu
do adunata fidelium et infidelium persequi
tur. Unde greci timentes apud cathacumbas
apostolorum corpora in puteum proiecerunt:
sed a fidelibus inde postmodum sunt extracta.
Gregorius tamen in registro dicit. quod tanta eos
vis tonitruum atque fulguris terruit ac dispersit.
ut ea apud cathacumbas dimitteret. Sed cum
dubitarerit quod ossa essent beati petri et que beati
pauli. orantibus fidelibus et ieiunantibus insistentibus
de eis risum est. Abiura ossa sunt predicator
ris. Abiura vero piscatoris. Et sic ossa se ab
inuicem supauerunt et in suis ecclesiis quasi cuili
bet edificauerunt: posuerunt. Alij vero dicunt quod
siluester papa volens ecclesias psecrare. tam magna
quam parua ossa in lacu summa reuerentia potera
uit et medietate in vna ecclesia: et medietate in
alia collocauit. Refert gregorius in dialogo
quod in ecclesia sancti petri ubi corpus eius requiescit.
quod vir quidam erat agoncius nomine magne
humilitatis et sanctitatis existens. Cum vero
quedam puella paralitica in eius ecclesia perma
nens: manibus teperet: et dissolutis renibus cor
pus per terram traheret diuque a beato petro sani
tatem peteret ei per visionem assistit: dicens. va
de ad agoncium mansionarium: et ipse te salu
ti restituit. Lepit igitur illa per ecclesie loca se
huc atque illuc trahere: et quis esset agoncius in
uestigare. Cui repente obuiam ipse factus est quem
quererat: ei dixit. Pastor et nutritor noster
beatus Petrus apostolus ad te me misit: ut ab
infirmis me liberet. Cui ille respondit.

Si ab ipso missa es: surge. Apprehensaque eius
manu ipsam leuauit. illaque nullo languoris
vestigio remanente plene sanata fuit. In
eodem quoque libro ait gregorius. quod galla vi
bis rome: nobilissima puella symachi consu
lis ac patricij filia marito tradita. in vnius an
ni spacio eius est morte viduata. Quam dum
ad iterandum thalamum etas et opes vocarent:
elegit magis spiritualibus nuptiis copulari
de eo. in quibus a luctu incipitur. sed ad eter
na gaudia peruenitur. quam carnalibus nuptiis
subijci que a leticia semper incipiunt: et ad fines
cum luctu tendunt. Huic autem cum valde
igne conspersio corporis inesset: ceperunt me
dici dicere. Quia nisi ad amplexus viri redi
ret. calore nimio contra naturam barbam ha
bitura esset. Quod ita post factum est. Sed illa
nihil exterius deformitatis timuit: que interi
orem speciem amauit. Nec veritas est si hoc in
ea sedaretur: quod a celesti sposo non amaret.
Abiecto igitur seculari habitu: apud ecclesi
am sancti petri monasterio se dedit: ibique mul
tis annis in simplicitate orationibus et elemo
synis deo seruiuit. Tandem cancri vlcere in
mamilla percussa. Dum ante eius lectum duo
candelabra semper lucerent. quia velut ami
ca lucis. Non solum spirituales. Sed etiam
corporales tenebras odio habebat. Uidit be
atum petrum apostolum inter ipsa duo candelabra
ante eius lectulum constitisse. Qui ex amore su
um audacia: exultauit et dixit. Quid est domine
meus. Dimissa sunt mihi peccata mea. Cui ille
benignissimo vultu inclinato capite annuit:
dicens. Dimissa. Veni. Et illa. Rogo ut soror
benedicta veniat mecum. Et ille. Non. si talis
veniat tecum. Quod illa abbatisse indicans die ter
cia cum illa defuncta est. In eodem insuper libro
gregorius ait. quod dum pschyter quidam magne san
ctitatis ad extrema deductus esset: cum magna le
ticia clamare cepit. dicens. Benueniunt domini mei.
Benueniunt domini mei. Quid ad tantillum scilicet fuit
vestrum dignati estis venire? venio. venio.
gratias ago. gratias ago. Licet qui astabant qui
bus hec diceret interrogaret. ille admirando
respondit. Numquid conuenisse huiusmodi sanctos apostolos petrum
et paulum non videtis. Cum vero iterum ut prius
repeteret: sancta illa anima e carne soluta est.
Dubitatur autem ab aliquibus. utrum eadem
die petrus et paulus passi sunt. Dixerunt enim
quidam quod ea die reuoluto anno. Hieronimus
ut omnes fere sancti. qui de hoc tractant: in hoc
concordant quod ea die et anno passi sunt sicut ma
nifeste etiam habet ex epistola dyonisi. et sicut di
cit leo in quodam sermone. ubi sic ait. Non ei sine
causa factus putamus. quod vna die in vno loco.

negabant quid peterent. quia si
nuabant humano arbitrio predestinati
quibus quisque sedibus in futuro
et per meritum. Donec tu
et potius ad dominum prececabam

sed nihil ei proderit Festinatio eius
quia multorum querum negligentia non potest
una chora explevi

De scō Paulo

Fo. LXXIX

266

vnus tyranni tolerauere sniam. In vno die
passi sūt. vt ad xpm pariter puenirēt vno lo/
co ne alteri roma deesset. sub vno psecutore vt
eqlis crudelitas vtrūq; pstringēt. Dies g p
merito. loc⁹ aut p glia. psecutor decret⁹ est p
xute. hec leo. Licet aut eadē die z hora pas/
si sūt nō tñ eodē loco s in diuersis. Et qd dīc
leo q eodē loco passi sūt. hoc dīc ex eo q am/
bo rome passi fuerūt. De h quidē sic xps dīc/
xit. Ense coronat paulus. cruce petr⁹ eodem.
Sub duce luce loco: dux Hero roma locus.
Item ali⁹. Ense sacrat paulus. par. lux. dux.
vrb. cruce petrū. Licz aut die passi fuerit or/
dinauit tñ gregorius vt ipa die speciali fieret
quo ad officiū solēnitas petri z in sequēti die
cōmemoratio pauli. Tñ qz ea die fuit dedica/
ta ecclia scī petri. tum qz maior est dignitate.
tñ qz pōr pūsiōe. tñ qz pmatū obtinuit rome.

Paulus interpreta

tur os tube. vel os eoz seu electū mi/
rabile vel electōis miraculū. vel paul⁹ a pau/
sa qd est reqes. vlt of modic⁹ latine. Per hec
itelligunt sex progative qz habuit. Psa est
lingua fructuosa. qz ab ilirico vsq; hierlm res/
pleuit euangelii. z iō of os tube. Scda chari/
tas viscerosa. qz qz isiriat⁹ z ego nō infirmor
zē. Et inde of os eoz. os scz cordis de q ipse
dicit os nrm patet ad vos o chozinthi cor no/
strū dilatati est. Tercia est puerio miraculo/
sa: z inde dīcī electū mirabile. qz mirabiliter
elect⁹ z puerus fuit. Quarta est man⁹ oposa
z inde of electōis miraculū. Magnū em mi/
raculū fuit. qñ elegit sibi pprijs manib⁹ sum/
ptus acq̄rere: z icēssātē p̄dicare. Quinta fuit
p̄tēplatio deliciosa qz rapr⁹ est vsq; i tciū celū
z inde fuit dñi reqes. qz i p̄tēplatiōe exigī re/
quies mētis. Sexta est hūilitas xtuosa. z in/
de of modic⁹. De h at noie paul⁹ tres sūt opi/
niones. Origenes vult q sp fuerit binomius
z vocat⁹ sit sp saulus z paul⁹. Raban⁹ vero
vult q asī dīc⁹ est saulus a saule rege supbo.
Sz p puerionē vocat⁹ est paulus qñ puil⁹
a modico z humili spū. Tñ z nomē suū inter/
pretādo dicebat. Ego sum minim⁹ aploz zē.
Beda at vult q dīc⁹ est paulus a sergio pat/
lo pconsule quē ad fidē puerit. Passionem
sancti pauli linus papa conscripsit.

Paulus apostolus

post sui puerionē: multas psecutiōes passus
est. quas btūs hilari⁹ breuī enumerat: dicēs.
Paulus apostolus in philipis virgis cedit.
in carcere ponit z ligno pedibus affigit. in li/
stris lapidatur. in iconio z thessalonica ab ini

quis persequitur. In epheso feris datur. In
damasco per sportā e muro deponit. In hie/
rusalē sistit cedit ligat. insidiat. In cesaria
claudit. crimiat. Nauigās in ytalīa piclo di/
rigit. Romā veniēs: sub Herone iudicat: et
occisus finit. hec hilari⁹. Aplatum inter gē/
tes accepit quendā contractum in listris ere/
xit. Iuuenes qui de fenestra ceciderat z expi/
rauerat suscitauit. z mltā alia miracula fecit.
Apud mitilenā isulā vipera manū ei⁹ iuasit.
s nihil cū lesit qn potius in ignē ipaz excussit
Dicitur quoq; q omīs qui de progenie illius
hoīs qui Paulū hospitio suscepit. nascunt: a
venenosiss vllaten⁹ non ledunt. Tñ cū pueri
nati sūt: in cunis eoz serpētes ponunt. vt pro/
bent si vere eorum filij sunt. Inuenit autē
aliqui q paulus est minor petro. qñq; maior.
qñq; eqlis. Sed reuera minor dignitate ma/
ior p̄dicatiōe. equalis sanctitate. Refert
haymo. q paulus a pulloz cātu vsq; ad quā/
tā horā labori manū insisitebat. Deinde p̄/
dicatiōi vacabat ita q plerūq; vsq; ad noctē
sermonē p̄trahēbat. Residuū xō tps come/
stioni. somno orōni satis necessariū erat. Dū
venisset xō romā cū Hero nondū esset in im/
perii confirmat⁹. z etiā audiēs q de lege iu/
deoz z fide chustianoz inter paulū z iudeos
q̄stio vertebat. nō mltū inde curauit. z sic pau/
lus quo volebat libere ibat. z libere p̄dicabat
hiero. quoq; in libro de viris illustrib⁹ ait. q
xxv. anno a passione dñi hoc est Heronis se/
cūdo paulus romā vincit mittit: z p bienniū
in libera manens custodia: aduersus iudeos
disputauit. Deide a Herone dimissus: euāge/
liū in occidentis p̄tib⁹ p̄dicauit. Quartodeci/
mo xō Heronis anno. eodez auno z die quo
crucifix⁹ est petr⁹. capite truncat⁹. hec hiero.
Et aut sapiētia z religio vbiq; diuulgaba/
tur z ab oib⁹ admirabilis habebat. Multos
etiā de domo cesaris sibi in amicitia copula/
uit: z eos ad xpi fidē puerit. Quedā etiā sc̄p/
ta eius corā cesare recitata sunt z ab oib⁹ mi/
rabiliter cōmendata. Senatus etiā de illo al/
ta nō mediocrit sentiebat. Quadā xō die
dū paul⁹ circa vespas in qdā solario p̄dicaret
quidam iuuenis nomie Patroclus pincerna
Heronis et sibi admodū dilect⁹. vt paulū p/
pter multitudinē cōmodius audiret: fenestrā
ascendit. et paululū ibi dormitando decidēs
expirauit. Qd audiēs nero plurimū de eius
morte doluit: z statim alium in eius officiū or/
dinauit. Paulus vero per spiritū hoc cogno/
scens: dixit astantib⁹. vt illuc irent ad patro/
clū cesaris karissimū ad se defunctū afferret.
quē allatum: paulus suscitauit. z ad cesarem

precabantur ut fiduciam et gloriam spei
quam habebat usque ad finem firmiter
bono incharrendi perducerent
scientes quicquid boni agerent
ipsa in iustitabili mercede

contra sunt alij qui quantum cumq; laborant. Val quo cumq;
tampore in vineam venerint nichil tamen insignitiles gerant
se fatentur solum dei bonitatem attendant. fatentur se neq;
denarium neq; gratiam putis. Meruisse dicunt cum tale de
iacob minor gēne omnibus miseratibus suis i me miran
de bonitatem cum gaude

Ius sum ego et que domus patris mei. Ita feruorem patris
pretulerunt. Et cum hoc mercedem consequuntur etiam si vix vna
chora laborarint. Atque si nouissimi videantur, tamen primi erant.
Docet igitur hęc parabola primo gratiam esse non debitum. Quid
quid ei. Deo nobis datur omnes enim iusticie nostre tanquam panis
mensurate.

Itaque autem sapientibus dixerunt.
Date nobis de oleo nostro.
Quia lampades nostre extinguuntur.

De sancto

cū socijs suis misit. Qui cū de morte ei lamē
taret: ecce patroclus viuēs adesse pre forib⁹
nūciatur. Audiens nero patroclū viuū quez
paulo ante nouerat mortuū: plurimū quidez
expauit et eū ad se ingredi recusauit. Et tande
psuasū amicorū itroire permisit. Lūi nero ait.
Patrocle uiuēs. Et ille. Cesar uiuēs. Et nero.
Quis te fecit uiuē. Et ille. Dñs iesus xps om
niū rex seculorū. Brutus nero dixit. Ergo ille
regnabit in seclā. et resolut oīa regna mundi
Lūi patroclus. Et iā cesar. Tūc nero dedit ei
alapaz dicens. Ergo militas illi regi. Et ille.
Et iā milito. qz me a mortuis excitauit. Tūc
qñqz ministri impatoris q ei iugis assistebant
dixerūt ei. Lur ipator pcutis iuuenē prudētē
et veracit ridentē. Nā et nos illi regi inuictissi
mo militam⁹. Qd audiens nero: eos reclusit
in carcerē vt nimis torqret: qz an nimis dile
xerat. Tūc oīes xpianos fecit inqri: et oīes si
ne interrogatōe p tormēta varia puniri. Tūc
paulus vincit⁹ inter ceteros ante neronez ad
ductus est. Lūi nero. Qd hō magni regis ser
uus mihi aut vincit⁹. Lur milites meos mihi
subtrahis et tibi recolligis. Lūi paulus. Non
solum de tuo angulo milites collegi. Et etiam
de orbeyniuerso. quib⁹ rex nr dona talia que
nūqz deficiēt et q oīem excludēt indulgentiā.
largiet. Huic si subiect⁹ esse uolueris. saluus
eris. Qui tāte exat potētē. vt iudex oīm ve
niat et mūdi hui⁹ p ignē figurā resoluat. Ihec
gudicēs nero et ira succēsus. qz figurā mūdi p
ignē paulus dixerat dissoluendā. oīes mili
tes xpi igne iussit cremari. Paulū vero tanqz
maiestatis reū capite trūcari. Tāta aut xpia
noy tūc occisa est turba. vt plūs roman⁹ pa
laciū neronis x tute irrūperet. et seditionē p euz
excitare molēs. pclamaret. pone modū cesar
tpā occisionē vel iussionē. nostrates sūt quos
pdis. Romanū tuent impīū. timens impator
mutauit edictū vt null⁹ xpianos tāgēt donec
ipator d eis plen⁹ iudicaret. Quapropt paul
us iterū est reduct⁹. et aspectui neronis obla
tus. Quē vt nero vidit. vehemētissime excla
mauit. Tollite maleficiū. decollate ipostorez
nec sinite viuere crimiatozē: p dīte sensuū alie
natozē. Auferte de suplicie tre mentiū imuta
tozē. Ad quē paul⁹ ait. Nero tpe modico pa
tiar. si uiuā eternalit dño iesu xpo. Nero dixit
Auferte ab eo caput vt me rege suo fortiozem
intelligat q cum deuici. et videam⁹ si semp vi
uere valeat. Lūi paul⁹. Ut scias me post mor
tem corpis eternalit viuere. cū mihi caput ab
scissum fuerit. uiuus tibi apparebo. et tūc cog
scere poteris. qz xps est de⁹ vite et mortis. Et
bis dictis ad locū suplicij ducit. Qui cū du

ceretur. dixerūt ei tres milites q eū ducebant
Dic nobis paulē qz est iste rex vester quē tñ
diligitis. qz p eo magis mori qz viuere eligis
et qualē inde mercedē habebitis. Tūc paul⁹
de regno dei et pena iferni adeo eis pdicauit.
qz eos ad fidē cōuertit. Qui cū rogaret eū vt
libere abiret quo vellet. ait. Absit frēs vt fugi
am. Nā em sum profug⁹. Et miles xpi legitimi
mus. Scio em q per hāc vitā transitoriā ad
vitā trāsibo eternā. Ador aut vt fuero decol
latus viri fideles rapiant corp⁹ meū vos autē
locū notate et illuc cras mane venite. Inueni
etis em iuxta sepulcrū meū duos viros oran
tes. scilicet tytum et lucam. Quib⁹ cū dixeris
qua de causā vos ad eos misit. ipsi vos bapti
zabūt et regni celestis faciūt coheredes. Qd
cū loqueret. misit nero duos milites vt vide
rent si adhuc esset occisus. et cū eos vellet con
uertere. illi dixerūt. Lūi mortuus fueris et re
surrexeris. tūc credem⁹ his q dicis. Nūc autē
cito veni qd meruisti accipe. Lūqz ad locum
passionis ducere. in porta hostiēs cuidā ma
trone noīe plautille discipule pauli. q fm dyo
nisiū alio noīe dicebat lemobia. qz forte bino
mia fuit. obuiā habuit. Que flēs suis orōni
bus se recōmendare cepit. Lūi paulus. Vale
plautilla eterne salutis filia. cōmode mihi ve
lum q caput tuū tegis et inde oculos meos li
gabo et postmodū tibi restituā illud. Qd dñ
sibi traderet. irridebāt ei carnifices dicentes.
Quid ipostori isti et mago tam preciosū pan
num tribuis. vt ipsum amittas. Lūqz ad locū
passionis paulus venisset. ad orientē versus et
manib⁹ in celum extensis. diutissime cū lacri
mis patria voce orauit et gratias egit. Post
hoc valesaciens fratrib⁹ oculos sibi de velo
plautille ligauit. et vtrūqz genu in terra figēs
collū extendit. et sic decollat⁹ est. Adorqz ei⁹
caput de corpore exiliēs iesus chris⁹. qd sibi
in vita tam dulce extiterat. et tam crebro noia
uerat. hebraice clara voce insonuit. Df enim
ipsum in suis epistol⁹ xpm vel iesū vel vtrūqz
quingentis vicib⁹ noiasse. De ei⁹ aut vulnere
vnda lactis vsqz i vestimēta militis exiliuit. et
postea sanguis effluxit. i aere lux imensa emi
cuit. de corpore odor suauissimus emanauit.
Dyonisius autem in epistola ad timotheū
de morte pauli sic dicit. In hora aut illa tristi
cie plena frat mi dilecte dicēte carnifice pau
lo. Lolum para. Tunc beatus apostolus sus
sperxit in celum. muniens frontē: et pectus
suum signo crucis: et dixit. Domine mi iesu
chris⁹. in manus tuas commendo spiritum
meum. et tunc absqz tristitia et compulsionē
extendit collū suū. et suscepit coronā pcutien

imo ne ipsa passiones quidem hu
ius temporales sunt condigne ad
futuram gloriam.

deficit gratiam qui sibi bene c
bane congruus est Fiducialiter et
et magnanimitate agit

De sancto

super eos. quia neminem habemus interpretem pavorum et paradigmatum et eloquiorum ipsorum. Dauid propheta plangebat filium suum et dicebat. Ule mihi pater fili mi ve mihi. Ego autem ve mihi magister mi vere ve mihi. Amodo defecit et cessauit concursus discipulorum tuorum romam venientium et querentium nos. Nam nemo dicitur est. eamus et videamus doctores nostros et interrogemus eos. Quia nos regere oporteat ecclesias nobis commissas et interpretabuntur nobis eloquia domini nostri iesu christi. et eloquia prophetarum ve ve his filiis frater mi. qui priuati sunt patribus spiritualibus quibus priuatus est grex et nobis etiam frater ve qui priuati sumus magister nostris spiritualibus qui collegerant intellectum et sciam veteris atque noue legis et collegerant in suis epistolis. Ubi est cursus pauli labor sanctorum pedum eius. Ubi est os loquens et lingua consulens et spiritus beneplacens deo suo. Quis non ploret et vllulet. Nam qui meruerunt gloriam et honorem apud deum tanquam malefactores traduntur in mortem. Ule mihi quoniam in illa hora intuitus sum corpus sanctum sanguine innocenti cruentatum. Iheu mihi pater mi magister et doctor. non qui dez reus tali morte extinxit. Hunc ergo quo ibo te querere gloria christianorum et laus fidelium. Quis conticescere fecit vocem tuam fistula ecclesiarum. et fistula altissima. plectrum psalterii decacordi. Ecce introisti ad dominum deum tuum quem desiderasti et toto affectu percipuisti. Hic in roma praua amicitia equales facte sunt in malo. Hierusalem crucifixit dominum nostrum iesum christum. Roma vero apostolos eius interemit. Hierusalem autem seruit ei quem crucifixit. Roma autem solenniter glorificat quos interemit. Et nunc fratrem mi thimothee quos dilexisti et toto corde desiderabas. saul dico regem et ionatham in vita sua non sunt separati nec in morte. Et ego non sum separatus a domino magistro meo nisi cum sepauerint nos homines pessimi et iniqui. et separatio huius hore non erit semper. Anima eius cognoscit dilectos etiam sine his qui ei loquantur qui nunc ab eo elongati sunt. In die autem resurrectionis magna iactura esset separari ab eis. hec dionysius. Ioannes crisostomus in libro laudibus pauli hunc gloriosum apostolum multipliciter commendat sic dicens. Nihil prius errauit quam primum insigne virtutum ac paradisi spiritalem pauli animam nuncupauit. Que autem lingua laudibus eius inueniatur equalis cum omnia que sunt in omnibus bonis anima sua vna possideat et ea cuncta plene ac cumulatim nec solum hominum sed etiam quod est amplius angelorum. Nec tamen idcirco reticebimus quin potius pauca dicemus. Est enim hic maximus laudis genus. cum orationis copia virtus superat et

magnitudo laudati. Sicque vinci multo est nobis gloriosus quam sepe vicisse. vnde igitur oportu-
nius laudem eius sumemus exordium. nisi ab ipso primum ut ostendam eum bona omnium possidentem. Abel obtulit sacrificium et inde laudatus est si pauli hostiam adducamus in medium. quantum celum a terra superius apparebit. si quidem semetipsum per dies singulos imolabat. Quam tamen hostiam dupliciter offerebat. tum in corde tum in corpore mortificationem circumferens. Non enim oues offerebat aut boues. sed seipsus dupliciter imolabat. Neque his contentus fuit sed etiam orbem vniuersum studuit offerre. qui terram ac mare greciam atque barbariez omnemque sub sole regionem quasi volitans circuiuit. ex hominibus angelos faciens quoniam ipsos homines quasi ex demonibus in angelos peruehens. Quid huic hostie reperies equale quam paulus gladio spiritus sancti imolauit. et in illo altari quod super celum locatum est obtulit. Sed abel dolo germani percussus occubuit. Paulus vero ab eis interfectus est. quod ab innumeris malis cupiebat eruere. Uis autem eius innumeratas tibi ostendam mortes tot utique quot etiam dies vixit. Hoc se tamen in archa legis seruasse cum liberis: hic autem multo seuiore in undante diluuium. non archam coaptando a copagibus tabularum: sed epistolas componendo per tabulam vniuersum orbem periclitantem ex medijs fluctibus liberauit. Hec autem archa non vno loco circumferretur quam orbis terminos comprehendit: nec bitumie ac pice sed spiritus sancto et tabule sunt puncte. Hec suscipiens pene irrationabilibus aialibus stultiores: imitatores efficit angelorum. hinc quod illa vincit archam. quod illa cornu recipiens cornu rursum emisit et includens lupum feritatem eius mutare non potuit. Hic vero accipitres miluosque suscipiens. fecit colubas et excludens omnem feritatem mansuetudinem spiritus introduxit. Abraham mirantem omnes quod ad dei preceptum. patriam atque cognatos reliquit. Sed quod paulo possit equari quod non tamen modo patriam vel cognatos: sed ipsius quod mundus reliquit. imo etiam celum et celum celi: et hec omnia christum suscipiendo despexit vnum per cunctis. istud solus id est christi charitate requies. neque instantia inquit. neque futura neque altitudo neque profundum. neque creatura alia poterit nos separare a charitate dei. Sed et abraham in piculum se tradens hostibus filium fratris eripuit. At paulus vniuersum orbem ut de ipsa diaboli extraheret manus innumerabilia picula sustinuit: proptereaque mortibus maximam securitatem alijs copauit. Filius quod suum abraham voluit imolare. Paulus vero semetipsum millies imolauit. In ysaac patientiaz aliqui admirantur. quod puteos a se factos obstrui patiebatur. At paulus non puteos. cernens

charitas non querit quod sua sunt
ubi intarim observa non videtur. sed
gratiae in medium esse. Quod deus
aliquando hominibus aufert occasiones
peccandi. Non nobis id facit quia
e. quam inuideat. Sed

secundo quia ex hoc Evangelio gratiam hanc et bonitatem dei
eandem esse erga altos et humiles primos et nouissimos sanctos
et peccatores et huius gratie nullus se praelio ractare vel pres
sumere potest. Non enim iudeorum deus tantum sed et omnium.
nec per sonam hominis accipit et sapiens migeris omnium et
nichil odisti eorum que fecisti vera magna consolatio hanc com

mentarius
in matrem
cap. 7
fol. 282

quemadmodum si quis in fuso oleo
addat lumen lucernae sic et ille conseruatione
operum bonorum suorum sancti spiritum confortat

Paulo apostolo

Jo. LXXXI

Confortat
et Fidei
sua addit
audaciam

lapidibus obrutos: si proprium corpus non solum sicut ille cedebat sed eos etiam a quibus patiebatur in celum studebat euehere. Quanto enim amplius obtruebatur iste fons: tanto magis erumpere ac plures a se effundendo fluuios manabat. De loganimitate atque patientia iacob scriptura miratur et que nam illa est adamantina anima que pauli patientiam possit imitari. Regem enim septem annorum: et totius vite fuitum pro sponsa pertulit christi. Non aduersus solum estu diei et noctis gelu. et temptationes mille pressus: et nunc quidem verberibus: nunc vero lapidibus scissus atque collisus. et inter certamina ubique periliens: capras oues ex diaboli faucibus abstraherebat.

Sed ioseph pudicie virtute decoratus est et ego vereor ne iam ridiculum sit hinc etiam paulum laudare qui semetipsum crucifigens. non solum humanorum corporum pulcritudines. sed omnia etiam que videtur rebus clara ac decora cernebat. quemadmodum nos fauilla cinerumque conspiciamus. qui quasi mortuos prius ad mortuum immobilis permanebat. Stupent iob omnes homines: est enim athleta mirabilis. Ac paulus non mensibilis tantum. sed annis pluribus in agone perdurans tam clarus emicuit non teste gleba sanie carnis radens sed in ipsius intelligibile os leonis frequenter incurrens et pugnas aduersus temptationes inumeras. omni erat lapide tolerantior. Qui non a tribus et quatuor amicis sed a cunctis infidelibus a fratribus etiam obprobria sustinebat perferat ab omnibus maledictus. Et illi erat magna hospitalitas et cura pauperum. Sed quam ille curam pendebat carne debilibus hanc iste animis morbidis exhibebat. Illius hominem aduentum aperiebatur domus. Huius vero anima vniuerso patebat orbi. Et ille quidem cum oues et boues haberet innumeros: erat in pauperes liberalis. Illic vero nihil amplius corpe suo possidens. de hoc sufficienter indigentibus ministrabat. Quod alicui commemoras: necessitatibus inquit meis. et his qui mecum erant ministrauerunt manus iste. Sed etiam vermes atque vulnera seuos sancto iob inferabant dolores. Sed si pauli verbera. famem. caliditasque seu picula consideres que a domesticis. ab extraneis a cetero patiebatur orbe sollicitudinem quam ipse per ecclesiam. visionem quam per scandalizatis singulis prebatur: videbis quod omni erat saxo durior: anima illa et ferrum atque adamantem firmitate superabat. Que enim ille corpe: hementem paulus sustinuit: quem omni verine molestior de singulis quibusdam laboribus mesticia consumebat. Tunc et iuges ex eo fontes lacrimarum non diebus solum: sed etiam noctibus effluebant. Omnisque muliere perurienti vehementius affligebatur in singulis. propter quod etiam dicebat. Si

lioli mei quos iterum parturio. Moyses proinde salutem deleri elegit in libro Moyses itaque se cum ceteris obtulit perire. Paulus pro ceteris. Non enim cum peuntibus perire voluit: sed ut alii saluarentur: ipse de glorie eternitate decidere. Et ille quidem pharaoni hic diabolo quotidie repugnabat. Illa pro vna gente. iste pro vniuerso orbe certauit: non sudore sed sanguine. Iohannes in cibis locustas et mel siluestre sumebat: sed paulus ita in medio mundi strepitu. quemadmodum ille in heremo quiete versatus est. Non qui dem pastus locustis aut melle siluestri. multo autem victu viliori his contentus est ac necessario quidem indulgens cibo: feruenti studio predicandi. Clerum illius aduersus herodiam apparuit magna constantia. Et ille non vnum aut duos aut tres: sed innumeros et filii positas potestate corripuit: imo longe illos seniores tyrannos. Restat ut paulum iam angelis comparemus in quibus magnificum predicamus. quod cum omni cura deo obediuit. Quod dauid admirando dicebat. potentes virtute facientes verbum eius et cetera. Quid vero aliud propheta in angelis miratur qui facit inquit angelos suos spiritus et mistros suos ignem ventem. Sed in paulo possumus inuenire. qui velut ignis ac spiritus totam terram percurrit orbem. et percutiendo purgavit. Sed non dum celum iste sortitus est et huius omnino mirabile quod talis peruersabat in celis mortali adhuc carne circumdatus. Quanta ergo nos condemnatione digni sumus cum vno homine bona in se omnia congregante nec minimam quidem partem eorum studeamus imitari. Non enim aliter est ille sortitus naturam: nec dissilem nactus animam. nec alterum in habitans mundum: sed in eadem terra. eademque regione. sub eisdem etiam legibus nutritus moribus cunctos qui nunc omnes sunt vel fuerunt animi virtute transcendit nec ideo in illo sed solum mirabile est. quod pre habundantia deuotionis quiddam non sensit dolores pro virtute susceptos: sed quod virtutem ipsam pro mercede pensauit. Itaque nos qui dem propter eam nec proposita mercede certamus quam ille proplectens etiam sine premio diligebat cuncta illa que aspersione sui videtur impedire virtutem cum omni mansuetudine propter quod quotidie celsior quotidie assurgebat ardentior. et interitatis sibi picula noua se alacritate peribat. Qui cum sibi mortem iam iminentem videt: ad consolationem delectationemque gaudij alios prouocat dicens. Gaudete et congratulamini mihi. Itaque ad persecutionem et iniurias que ob predicandi studium sustinebat: magis quam ad bonorum oblectamenta peribat morti potius quam vite desiderium appetens. pauperumque opulentie et multo amplius labores quam alij requiem pro labore ac merore magis eligens quam alij volu-

Quam autem
male
sibi conseruatione
us est
Semper
pusillanimis
et timidus
et quem
quemadmodum
sub ducto
oleo
minuitur
lumen
lucernae
sic ille
conseruatione
ratione
operum
suorum
malorum
sancti spiritum
confundit
confundit
atque infidelitatis suae
ad huc
diffidentiam
addebat

Sed ne multum peccantes grauius damnare cogatur
ob eam causam etiam hominis vitam
urat. nunc vix 70 Annum Antem gat. abbre
Sed ne diu uiuentes multum peccamus
ad quod adeo grauius damnamur

diffidentiam reddidit? Ideo ergo mentes pec-
 catores ad sanctos dicitur sancti
 data nobis. De oleo nostro sancti.
De sancta

ptatē: studiosius p inimicis: z fructuosi orās
 q alij aduersus inimicos. Tū illi formidā-
 dū erat atz metuendū offensa nimirū dei. nec
 desiderabile aliud erat nisi placē deo sp. Nō
 dico aut q nihil pūtiuz desiderabat: s nec ali-
 qd futuroz. Non em̄ mibi dicas mercedes z
 gentes. exercitū pecunias. puincias. ptates.
 hec em̄ nec qsi aranearūz fila reputauit: s ea
 q pmittunt in celis z tūc ei ardētē in xpo a-
 more videb. hūc si qdē p ei amore nō āgeloz
 si archāgeloz dignitatē nec qd qz hoz sile pū-
 piuit. Qd ei erat mai oib xpi amore fuebāt
 Lū h beatiorē cunctis se putabat. sine h aut
 neqz dūiantū neqz pncipatū socius esse cu-
 piebat: s cū hac dilectōe magis esse vel extre-
 mus imo etiā ex numero penultimozū q sine
 hac inē summos honores sublimes. Hoc em̄
 erat illi maximū ac singulare tormētū: ab hac
 charitate discedē. Hoc illi erat gehēna h sola
 pena h infinita z intolerāda supplicia. S; p/
 frui charitate xpi. hoc illi vita. h mūdus. hoc
 regnū hec pmissio hec bona vidabāt in nu-
 mera. Sic despiciebat vniuersa q tūmē. vt
 solet herba iā putrefacta ptēni. Tyrannos
 xō ac ppos spirantes furozē velut qsdaz esse
 culices estimabat. Abortē xō atqz cruciatus
 z mille supplicia qsi ludū putabat esse puero-
 rū. dūmodo pro xpo aliqd sustineret. Deco-
 rabatur em̄ vinct cathēna magis q dyade-
 mate coronat. Et em̄ coartatus carcē habi-
 tabat in celo. Ac libētius xbera recipiebat. z
 vulnera q alij brauiā diripiant. Et dolores
 nō min q pnia diligebat. cū ipsos vtiqz do-
 lores loco duceret premioz ppter ea ipos eti-
 am grām nomīabat qm q nob sunt cause tri-
 sticie: hec illi maximaz pabant voluptatem.
 Aderore qz maximo vrebāt propter qd z di-
 cebat. Quis scandalizat z ego nō vroz. Et
 am si merore dicat qz inesse aliquaz volup-
 tātē. Multi em̄ q filiozū mortib vulnerant. ali-
 quid consolatiois accipiūt cū suis fletib relin-
 quūtur: magisq dolent cū dolere prohibent.
 Sicut Paulus nocte ac die cōsolatōem acci-
 piebat ex lacrimis. Nullū qppe tanto affectu
 mala propria qnto ille desiebat aliena. Quē
 admodū em̄ illū opinariis afflictū. cū pditio-
 nem desleret pctōz. q vt illi salui fierent a ce-
 lozū glia cupiebat aīam excludi. Nam nō sal-
 uari illos multo acerbius estimabat. qz semet
 ipsuz pire. hūc qz cui nam rerū poterat qz cō-
 pare. cui ferro. cui adamātū. Quid naz aliqd
 illaz appellat aīam aureaz vl magis adaman-
 tinaz. Nam z omī erat adamātē fortior auro
 gemmisq pciōsior. z alteraz quidez materiāz
 firmitate. alteraz supabat pciōsitate. Cui igitur
 rei hui ab aliq aīa cōpetur. Earum qui/

dem que sunt oīno nulli. Qd si vel auro ada-
 mantis fortitudo vel adamanti honor daref
 auri. tūc forte aliq mō cōpatio ei. Pauli pos-
 set aīe puenire. S; qd ego adamātē z aurūz
 ad similitudinē adduco pauli. mundum si ex di-
 uerso appendas oēm z tūc videb apte pauli
 mergē pond examis. Absūdo igr z oib que
 i mō s paulū dicim digōz. Si igr mōs eo
 dignus nō est. s forte vel celū s istud qz inue-
 nitur iferi. Si em̄ nō solū celū s etiā q hntur
 in cel dei postposuit charitati qmodo nō ma-
 gis dñs q tātō em̄ benignior paulo qnto ma-
 liciā bonitatis antecellit. inumeris celis eum
 iudicat digniorē. Non em̄ nos tm̄ dilexit de-
 quātuz a nob ipe diligit s tātō effusi quātō
 nec pmo sufficit explicare. In paradisu qz
 hūc de rapuit z in celū terciū sbleuauit. Nec
 imerito siquidē paul in ēra gradiēs. sic se ge-
 rebat in cūctis qsi angelozū societate fruerē
 Nā visibili ad hoc corpozū colligat: illozū p-
 fectōe gaudebat. tātisq fragilitatib sditus
 in nullo inferior supius xutib apparere cer-
 tabat. Nā z tanq pēnat totū docēdo puola-
 uit orbē. z velut i corpozē labores piculaz
 ptēpsit: z qsi iā celū possidēs cūcta pīsus ter-
 rena despexit z tanq cū ipsis iā in corpozēis
 virtutib degēs iugi mētis itentōe vigilauit:
 z angelis qdez sepe diuersarū gentiū cura cō-
 missa est: s null illoz ita creditū sibi pīm gu-
 bernauit: vt paul vniuersuz orbē. Sic aut
 aliq indulgentissim pf afficiē erga filiū fre-
 neli cōprehēsus. cui qnto magis cōuicijs icti-
 busq pullat. tātō ei potius miseref z deslet.
 ita paulus istis a qbus affligebāt maiora ad-
 hibebat fomēta pietatis. Nāq sepe p illis q
 eū qnquies xberauerāt z eius sanguinē sitie-
 bant z lacrimabāt z vehemēter dolebat z p
 eis orabat dicens. Frēs inqt volūtas qdem
 cordis mei zc. Vehemēter qz mordebatur ac
 penitus dissecabāt cū eos peresites videret.
 vt em̄ missum in ignē ferrū totū pfecto ignis
 efficiē. sic paulus charitate succensus effect
 est totus charitas. q qsi cōis totius mōi esset
 pf ita in amore vel actōe hoīm z ipos eoz im-
 mitabāt pntes. imo cūctos nō carnales verū
 etiā spūales pfes sollicitudinē ac pietatē supā-
 bat. Dē em̄ pīsus hoīm deo exhiberet cu-
 piebat qsi eū vniuersū mōm ipe genuisset. sic
 oēs in dei reg festinabat inducere corz z ani-
 mā p his q diligebat ipendēs. hō iste igbi-
 lis z circūferarius q artē exercebat in pellib
 tanta xtute pgressus est vt vix triginta anno-
 rū spacio z romanos z pīas z parthos z me-
 dos indos z scithas ethiopes z saromathas
 atqz saracenos et omne pīsus hoīm gen s
 iugo mitteret veritatis. Et sic in stipulas aut

nunc. panem se vocans celestem unde qui ederet uideret in
 nunc. panem. nunc aquam uiuat, unde qui biberet conciperet in
 In ueterum, nunc aquam uiuat, unde qui biberet conciperet in
 In se. se fontem aquae salutantis, in uita. p. termam, nunc lucem
 mundi, quae illuminat omnium mentes, quae illuminat omnium mentes
 nunc filium. et legatum Dei patris, qui quae crederet uitam pter
 niam. con. saquebatur

ista inestimabili mercede remuneraret
 et quidam laude digna est: pia simplici-
 tas eorum qui fiducia deuota mentis
 Sedere in regno circa dominum

Paulo apostolo Fo. LXXXII

Salvare in regno circa. Dominum poscebant
Sed multo dignius laudabilis erit
prudens humilitas eius, qui congruentia
proprie fragilitatis ait psalm 83
Es levi abiectus esse in domo dei mei magis
quam in habitare in tabernaculis peccatorum

se timore necessaria sunt. fructū amantis ⁊ multorū remedia cogitantis sicut ⁊ fecit paul⁹ q̄ dū a pseudo capeſ in laudes ſuas ire com- pulſus eſt maxie. q̄ dignitatē ſuā oſiderent. Plura autē maiora celauit. Veniā inq̄t ad vi- ſiones ⁊ reuelatōem dei parco ⁊c. Tāto pau- lus tanq̄ crebra cū deo hñs colloquia. q̄nta nec pp̄b̄az ap̄loz vllus habuit. p̄ ea ipſe hu- milior reddebat viſus eſt plagas metuere vt diſceres qz cū fm naturā vn⁹ erat ex plurib⁹ p voluntatē nō ſolū mltos hoies. verūetiam vnus ex angel⁹ erat: neq; vero metuē plagas reprehensione dignū ſi plagarū metu aliqd indignū pietate ꝓmittē. hīpo em̄ q̄ plagas ti- met. q̄ in certamie nō vincit admirabilior oñ diſ q̄ ille qui nō timet. ſic nec merē culpabi- le eſt. ſi p merorē dicē aut facē aliqd eoz q̄ dō diſplicēt. Ih̄nc q̄lis fuerit paul⁹ oñ diſ: qz i ta- li natura viuēs potuit qdāmodo ſupra natu- rā q̄ ſi mortē timuit nec ipſa quidē recuſabat. Nō em̄ naturā hñe infirmitatib⁹ ſubditā. ſed ſuie infirmitatib⁹ criminofum ē: vt merito ille mirabil⁹ habeat q̄ imbecillitatē nature vo- lūtatis virtute ſupauit. q̄ ſi iohe⁹ qui diceba- tur marc⁹ a ꝓſortio ſepauit: hec itaq; rectiſſi- me p ꝓdicatōis officiū efficit. cū ſiquidez qui iſtud ſuſcepit officiū. nō optet eſſe mollez aut reſolutū. ſi fortē. ⁊ p cuncta robuſtū. Neq; ei aliquis dz attingē ꝓclari hui⁹ mūeris ſucti- onē. niſi patus ſit animā millies tradē i mor- tem atq; diſcrimīa. q̄ em̄ nō tali aio ē multos alios ſuo ꝓdet exēplo. magis vtile eſt ſi qui- eſcat ſibiq; tantū vacet. Nō ita gubernatōrē nō ad beſtias dimicantē. nō ludo gladiato- rio deſtinatū nō quēpiā ſic ad diſcrimīa atq; mortes patā aiām oportet hñe: vt eū qui offi- cium ſuſcepit ꝓdicandi. Nā et ꝓcula ꝓſe- cto maiora ⁊ aduerſarij ſeuiores nec vſq; ꝓ- ſus ſili ꝓditōe certaſ. Celū nanq; in ꝓmio. in ſupplicio. gehenna ꝓponit. Si x̄o aliq̄ int̄ eos ꝓmotio facta ē. noli h̄ delictū putare: nō em̄ cōmouerī malū eſt. ſi irrōnabiliter nulloq; iuſto flagitante negotio cōmouerī malū eſt. Ih̄uc em̄ affectū ꝓuidus nob̄ creator inſeruit vt dormiētes aīas atq; reſolutas. ab inertia atq; deſidia ſuſcitaret. q̄ſi em̄ gladio aciem. ita mēi nñe ire aciem iꝓſouit vt cu⁹ oportet vtamur. Benignitas autē nō ſp bona ē. ſi cu⁹ illaz tꝓs affligat. qñ x̄o id nō a deſt. etiam illa vicioſa ē. Ita ⁊ paul⁹ ſepe h̄ vſus ē affectu. ⁊ modeſte loq̄ntib⁹ melior erat irat⁹. Hoc autē in eo erat mirabile. qz cū vinculis verberib⁹ atq; vulnerib⁹ longe ſplendidior erat. dyade- mate purpureaq; fulgētib⁹. Cūq; vincit ꝓ ta- vatum pelagus ducebat. ita gaudebat tan-

[illegible]

Non solum ad euadendam penam
sed etiam ad gloriam consequendam
De sancta Felicitate

q̄ in maximū inpiū duceretur. Post q̄ ve
ro romā ingressus est nec ibi stare contentus
est. s̄ in hispaniā pcurrit: nec vnū quidē diē i
ocio passus est z quiete transire. s̄ in predica
di ardore ip̄o igne ardētior nec picula timuit
nec irrisiones erubuit. Hoc x̄o maiori admi
ratōne dignū est q̄ cū tā audax esset ac velut
ad pugna sp̄ accinctus. z ignē quēdam belli
aspirās rursus placibilē atq̄ flexibilē se pre
bat. Itā seuiētī vel poti⁹ seruētī preceperit: vt
iret tharsum nō recusauit: dixerūt p̄ murū eū
oportē deponi z passus est. Ihui⁹ rei gr̄a ita fa
ciebat. vt predicatori diutius insisteret. z mul
tis hinc credētibus iret ad xp̄z. Abetuebat p̄
fecto. nec forte paup̄ hinc atq̄ inops salutis
multoz abscederet. Certū cū q̄ hī q̄ sub vno
pugnāt in gr̄o. viderint infixa vulnera. fluen
tē sanguinē z nec sic hostib⁹ aliqui cedentes. s̄
stantē fortit. hastasq̄ vibrantes. z crebris icti
bus aduersarios corruere facientes nec oīno
dolori pcentē. maiori absit dubio tanta duci
alacritate subdunt. Hoc ita factū ē in pauloz.
videntes em̄ illū ligatū cathenis. z nihilomi
nus in carcere predicantē vidētes etiā vulne
ratū z tñ verberantes ipsos sermonē capien
tes: maiore pfecto fiducia colligebat. id q̄ si/
gnificās ait ita vt plures e fratrib⁹ cōfidētes
in vinculis meis abundāter auderent sine ti
more verbū dei loqui. Tūc certiorē alacrita
tē z ipse capiebat. ac vehemētius in aduersa
rios ferebat. sicut em̄ ignis in diuersas pluri
mū materias incidēs auget. magis incremē
ta fortit. sic etiā lingua pauli quibuscūq̄ fuit
set admota ad se eos p̄tinue trāsferebat. Im
pugnatores q̄ in ei⁹ pabulū sp̄iale efficieba
tur. q̄ p̄ ipsos euāgelij flāma magis crescebat
Ihec crisosto.

Septem fratres fu

erunt filij btē felicitatis. quoz nomia
sunt. ianuaris. felix. philippus. siluan⁹. alex
ander. vitalis z marcialis. Hos oēs cuz m̄se
iussu impatoris antonij. publius p̄fect⁹ ad
se vocari fecit. Suscitq̄ matri vt sui z filiorū
suoz misereri deberet. q̄ ait. Itaq̄ blādicijs
tuis poſo allici: nec terroribus frangi. Secu
ra em̄ suz de sp̄sctō quē habeo. q̄ te supabo
viva z melius vincā occisa. Et cōuersa ad fi
lios ait. Videte filij in celū. z sursum aspici
te charissimi: q̄ ibidē xp̄s nos expectat. fortiter
p̄ xp̄o pugnate z fideles vos in xp̄i amore ex
hibete qd̄ p̄fectus audiēs eā alapis cedi iui
sit. Lū ḡ m̄ et filij in fide pstantissimi pmane
rent. oēs m̄se evidente z confortante. diuersis
sunt supplicijs pempti. Hāc btām felicitatem

vocat greg⁹. plusq̄ m̄sez. q̄ septies passa est
in septē filijs z octauo in corpe suo. Idē gre
go. in omel. btā felicitas que credēdo extitit
ancilla xp̄i predicādo facta est martyr christi
Septē quippe filios sic post se relinq̄re timuit
viuos in carne. sicut carnales parentes solēt
metuere ne mortuos pmittant. parturiuit spi
ritu quos carne peperat vt predicando pare
ret deo quos carne peperat mūdo. Filios su
os quos carnem suā esse nouerat sine dolore
nō poterat morientes videre s̄ erat vis amo
ris interior que dolore vicerat carnis. Recte
ḡ hanc seminā vltra matrē dixerim que toti
ens in filijs est z tā desiderantē extincta. Duz
em̄ multipl̄ martyriū obtinuit. ipsa q̄z mar
tyrij palmam vicit. q̄z amore xp̄i sola mors
sua ei minime suffecit. Passi sunt circa annuz
dñi centesimū nonū.

Theodora nobilis

mulier z speciosa apud alexandriam
tpe zenonis impatoris. virū habebat diuites
ac timentem deū. Diabolus autē theodore in
uidens scitatu. virū quendā diuitē in illi⁹ cō
cupiscētiā icitauit. Qui eam crebris nuncijs
z munerib⁹ molestabat vt astensum sibi prebe
ret. Sz illa nūcios respuebat z munera contē
nebat. Intm̄ autē eū molestabat. q̄ ipsaz quie
tem h̄re nō permitteret. z pene deficere vide
retur. Tandem q̄ndam magā ad eam misit.
que eā vt viri illius miseret. sibi q̄ cōsentiret
plurimū hortabatur. Que cum diceret se co
rā oculis dei cūcta cernentis tā grande pctm̄
nūq̄ cōmittere. malefica adiunxit. Quicqd̄
in die sit h̄ytiq̄ de⁹ scit z videt. qcquid autez
aduesperascente z occidente sole cōmittit de
us minime intuet. Dixitq̄ puella malefice.
Nūq̄o veritatē dicis. Et illa etiā: dico verita
tem. Decepta puella x̄bis malefice. dixit vt
aduesperascente die virū ad se venire faceret
z voluntatez suā adimpleret. Qd̄ cū viro re
tulisset. ille vehementer exultās hora qua cō
duxerat ad eā venit. secūq̄ cōcubuit z absces
sit. Theodora autē ad seip̄am rediens amariss
sime flebat z faciem ei⁹ pcutiebat dicēs. Heu
heu. me pdidi aiām meā destruxi aspectū de
coris mei. Elir autē ei⁹ domū rediēs z vxorez
suā sic desolatā z merentē videns cām tamē
nesciens eaz p̄solari nitebat. Sz illa nullā cō
solatōem p̄cipē volebat. Abane autē facto qd̄
dā monasteriū monialiū adiit: et abbatissaz
interrogauit an deus qd̄dam gūe delictū qd̄
die aduesperascente cōmiserat scire posset. Cui
illa. Nihil deo abscondi pōt z dñs scit z videt
om̄e qd̄ sit quocūq̄ hora illd̄ cōmittat. Que
flens amare dixit. Da mihi libzū seti euange

quem ego bibiturus sum. calicem felicit
diat amaritudinem passionis
qui in fidelium decore bitata crebro iugis offer
turo offertur Nam hanc quicūq̄ humilitat
pacenter accipit sententia pro christo suscipit
merito Cum illo sublimiter regnabit in Bada

ne faciebant
quid poterant
qui sublimi
fatum potius
p̄miorum
domino
operum
p̄fecti
onem
grebant
sed cele
stis eis
magister
quid primo
grandum
esset
Ingnans
reuocat
aduiam
Laboris
q̄ ad
brauium
p̄vtn
gere
p̄vtn
vtrū
fionis
amen

potestis
calicem
bibere

accomodate nobis auxilium operum bonorum
bonorum uestrorum id est intercedite
pro nobis peccatoribus

Desctā Theodora

Fo. LXXXIII 270.

lū. vt fortiar memetipam. Aperiēs repperit.
qđ scripsi. scpsi. Rediens g domuz dū qđam
die vir su⁹ abesset comam suaz p̄cidit. z vesti
mēta viri assumēs. ad qđdam monasterium
monachoz qđ p decē octo milia distabat se
stinavit. z vt ibidē cū mōachis recipē petijt
z qđ petijt ipetrauit. Inrogata d noie dixit
se theodoz nūcupari. Illa xō officia oīa hūi
liter faciebat z ei⁹ fuitiū oib⁹ gratū fuit. Post
aliq⁹ g annos abbas frēm theodoz vocauit
z vt boues iūgeret z oleū de ciuitate afferret
p̄cepit. Vir aut ei⁹ plurimū flebat timens ne
cū altero viro recessisset. Et ecce angelus dñi
sibi dixit. Surge manez sta i via martyrij pe
tri apli z q̄ tibi obuiauerit ipsa tua vxor erit.
Quo facto theodora cū camelis venit. z vi
rū suū videns z recognoscens intra se dixit.
Iheu me vir bone me⁹. q̄ntum laboro vt eripi
ar a pctō qđ feci in te. Lū aut appropinquas
salutauit eū dicens. Gaudeat dñs meus. Il
le aut eam penit⁹ nō coguit. Sed cū diutissi
me expectaret z se deceptū clamaret. facta est
vox ad desū dicens. Ille q̄ te heri mane salu
tauit. vxor tua erat. Tante at scitis fuit be
ata theodora vt mltā miracula faceret. Nam
hoiem a bestia laceratū eripuit z suis precib⁹
suscitauit. Ipam bestiam insecuta mēdixit.
q̄ subito mortua corruit. Diabolus aut scita
tem suam ferre nō valens eidē appuit dicēs.
Aderetrix p̄ oib⁹ z adultera. reliq̄sti virū tuū
vt huc venires z me ptemnetes. p x̄tutes me
as tremendas in te suscitabo plū. z si nō te fe
cero crucifixū negare non dicas. qz ego sum.
Ipa aut signū cruci sibi edidit. z prin⁹ demō
euanuit. Quadam aut vice cū d ciuitate cū
camelis rediret. z in quodam loco hospitata
fuisset. puella quedam nocte ad eam venit sic
dicens. Dormi mecū. Que cū respueret. iuit
ad alterū q̄ i eodem loco iacebat. Lū aut ei⁹
venit intumuisse. z de q̄ pcepisset iterrogata
fuisset ait mōach⁹ ille. Theodorus dormiuit
mecū. Matū igr puerū ad abbatē monasterij
transmiserūt. Qui cū theodozū increparet z
ille indulgeri sibi peteret. scapulis suis puez
imposuit. z de monasterio piecit. Illa aut ab
iecta p septē annos extra monesteriū mansit
z de lacte pecoz infantez nutriuit. Diabolus
aut tante ei⁹ patiētie inuidēs in spēm viri sui
se trāfigurauit ei q̄ dixit. Quid hic agis do
mina mea. ecce languet p te. nec aliquā pso
latōem recipio. Tleni g lux mea qz si cū viro
alio iacuisti b tibi indulgeo. At illa credēs vi
rū suū esse dixit ad illū. Nūq̄ ampli⁹ tecū ma
nebo qz fili⁹ iohis militis iacuit mecū z volo
agere pñaz de eo qđ in te peccaui. Et cū oras

set statū euanuit z demonē esse cognouit. Al
tera iterū vice diabolus volēs eā frere. in fili
tudine ferarū terribiliū demōes ad eā venēst
z vir qđaz instigans eas dicebat. Comedite
meretricē hāc. illa aut orauit z euanueit. Al
tera vice multitudo militū veniebat ad eā quā
pnceps p̄cedebat. z eū ceteri adorauerūt. Di
xerūtqz milites theodore. Surgez adora prin
cipē nrm. Quē rñdit. dñm deuz adoro. Qđ
cū principi nūciatū fuisset. iussit eā adduci et
tot tormētis affici. vt mortua putaret z post/
modū oīs turba euanuit. Alia itez vice vidit
ibidē aurū multū. q̄ signās se illud refugit et
deo se recōmendauit. Alia iterum vice vidit
quēdaz canistrū plenū oī genere cibozū ferē/
tē z dicentē sibi. Dic pnceps q̄ te cecidit tolle
comede: qz nesciēs feci h. Illa aut se si gūit z p
tinus euanuit. Lōpletis aut septē annis ab/
bas patiaz ei⁹ p̄siderans. eā recōciliat: z cū
puero suo i mōasteriū itroduxit. Ubi cū du/
os postmodū annos laudabl⁹ pegisset. puez
accepit z secū illū in cella sua clausit. Qđ cuz
abbati reuelatū fuisset. misit q̄sdaz mōachos
q̄ diligent⁹ auscultarent qđ nā cū eo loq̄ret.
Illa aut puez amplexans z deosculās dixit.
Fili mi dulcissime tps vite mee veit. Relinq̄
te deo: ipm p̄rem z adiutorē habear: fili dul
cissime ieiunijz orōib⁹ insistas z sibi⁹ tuis de
uote fuias: hec dicens spm tradidit i dño se
licet obdormiuit circa annū dñi. cccclxx. Qđ
puer cernēs plurimū flē cepit. In ipa aut no
cte visio abbati mōasterij mōstrata ē in hunc
modū. Muptie maxie pabant. z veniebāt or
dies angloz z pphaz z martyz oīm scōz z
ecce i medio eoz mlier sola glā ieffabili circū
data. Et veit vsqz ad nuptias z sedit sup le/
ctū z oēs astantes odorabāt eaz. Et ecce vox
dic. Ihic ē abbas theodor⁹ q̄ falso d puero ac
cusat⁹ ē. Septē tpa sup ea mutata st. castiga
ta est ei qz cubile viri sui coinquauit. Excita
tus aut abbas p̄cit cū sibi⁹ ad cellaz ei⁹ iuit z
eā iā defūctā inueit. Et irantes z discoopien
tes. ipaz eē sciaz iuenēst. misitqz abbas p p̄e
puelle q̄ eaz infamauerat z dixit illi. Vir filie
tue mortu⁹ ē z auferēs vestimentū mlierē esse
coguit. Fact⁹ ē igr timor magn⁹ sup oēs q̄ au
dēst. Angel⁹ aut dñi abbati locut⁹ ē. Surge
velocit equū ascēde z vade i ciuitatē. z si qđ
obuiauerit assume z tecū adduc q̄ dū p̄gēt: q̄
dā vir currēs sibi obuiauit. Quē cū abbas i
trogaret q̄ p̄gēt: ille ait. Adhuc mea mortua
est z vado vidē eā. Et assumpsit abbas virū
theodore in equū. Et veniētes plimū fleuēt
z ipaz cū mltis laudib⁹ sepeliēt. Vir at eius
cellā vxori sue theodore accepit z ibidē pma

proinde qui donum continent et castitatis Corporalis habet e Nam
castitatem mentis tenere habere tenentur, is statuer eo in Domino
et quibus eiat, non inde gloriatur non alijs In gultet Nec
Se ob id agitionem aut pluribus in caplo coronis dignum
mnia iper Deo: p̄stimanda relinquat

Ad monet eos primo passionis sue sequi exempla
et ita demum optate maiestatis culmen

Beata virgo Maria Nec alios longe minor dona
habentes contempsit appetere quem
quem uiuendi ordinem cunctis fidelibus
sequebatur docet

Intercedite pro nobis peccatoribus ad Dominum
 quia iustitia nostra sufficiens est et nos glorificet
De sancta Margaretha ^{secura} ^{et nos ex auro}

Dono eos non commendat Deo, Sed Donorum Vagus Hinc paucos
 circumcisio nichil est, praeputium nichil est, ita et Virginitas (Quod ad salutem
 opus externum attinet) Nichil est. hinc Anotaciones in Iohannem cap. 71
 fol. 107 r. per fratrem Iohannem.
 p. h. concionatorem et cenobij. D. Francisc.
 Guardianum Anno Dni. 1536

nens. tandem in dño obdormiuit. Puer aut
 theodore nutrice seque omni mori honestate
 pollebat: ita q mortuo abbate monasterij in
 abbate ipe vnanimiter est electus.

Margaretha dicitur a
 quadā preciosa gēma q margaritha
 vocat. Que gēma est cādida pua et virtuosa
 Sic brā margaretha fuit candida per virgi-
 nitatē. pua per hūilitatē. virtuosa p miracu-
 loz opatōem. Virtus aut hui⁹ lapidis dī eē
 s sanguis effusio. s cordis passioez et ad
 spūs pfortatōez. Sic brā margaretha habuit
 virtutē cōtra effusioē sui sanguis p constan-
 tiā. qz in suo martyrio constantissima extitit.
 Cōtra cordis passioē. i. demonis tēptatōez
 p victoriā: qz ipsa dyabolū supauit. Ac spūs
 pfortatōez p doctrinā. qz p suā doctrinā mul-
 toz animos cōfortauit. et ad fidē xpī puerit.
 Cui⁹ legendā theozhim⁹ vir erudit⁹ sc̄psit.

Margaretha de cui
 tate antiochie filia fuit theodosij gē-
 tilium p̄iarche. hec nutrice tradit. et ad ad-
 ultā etatē veniens baptizat. et ppter h exosa
 patri plurimū habebat. Quadā igit die duz
 iā annū. xv. attigisset. et cuz alijs virginibus
 oues nutricis custodiret: p̄fect⁹ olibianus trās-
 sū inde faciēs et puellā tam speciosaz cōside-
 rans mox i ei⁹ amore exarsit et pueros ad eaz
 cōcitus misit dicēs. Ite et eam cōprehendite
 vt si libera est eā mihi i vxorē accipiā. Si an-
 cilla ē eam mihi in p̄cubinā habea. Cū ḡ fuis-
 set ei⁹ p̄spectui presentata eam de genere suo
 ac noie et religione requisit. Illa aut r̄ndit
 se genere nobilē noie margarethaz. religione
 xpianaz. Cui p̄fect⁹ duo prima tibi recte cō-
 ueniūt qz nobilis habetis. et pulcerrima mar-
 garitha cōprobaris. Sed terciū tibi nō cōue-
 nit vt puella tā pulcra et nobilis deuz habeat
 crucifixū. Cui illa vñ scis xp̄z fuisse crucifixū
 Et ille ex libris xpianorum. Cui margaretha
 Cū igitur legat pena xpī et glia q verecūdia
 est v̄ra vt vñ credatis et altez denegēt. Cū
 aut margaretha eū sponte crucifixū fuisse. p
 redēptione n̄ra assereret. s nūc eū in eternū vi-
 uere affirmaret. iratus p̄fectus eaz in carcerē
 mitti iussit. Seq̄nti aut die eā ad se vocari fe-
 cit ei⁹ dixit. Vana puella miserere pulcritu-
 dinis tue et deos n̄ros adora: vt tibi bene sit.
 Cui illa. Illū edoro quē tra cōtremiscit. ma-
 re formidat. et oēs creature timēt. Cui p̄fect⁹.
 Nisi mihi cōsentias corpus tuū faciā laniari.
 Cui margaretha xp̄c i mortē seipm p me tra-
 didit et iō p xp̄o mori desidero. Tūc p̄fect⁹

iussit eam in eculeum suspendi. et tam crudeli-
 ter primo virgis. deinde pectinib⁹ ferreis vs-
 qz ad nudatōem ossiuz laniari. q sanguis de
 eius corpe tanqz de fonte purissimo emana-
 uit. Flebant aut q ibi aderant et dicebant. O
 margaretha vere de te dolem⁹. qz corpus tu-
 um tā crudeliter laniari aspici⁹. O qualem
 amisisti pulcritudinē ppter tuaz incredulita-
 tē. Tū nūc vel saltē crede vt viuas. Quib⁹
 illa. O mali cōsiliarij recedite et abite. hec car-
 nis cruciatio est aīe saluatio. Dixitqz an p̄fē-
 ctū. Impudens canis et insatiabilis leo. i car-
 nē ptātem habes. s aīam xp̄s refuat. P̄fē-
 ctus aut faciē clamide operiebat nec tantam
 sanguis effusioē vidē poterat. Deinde eam
 deponi fecit. et eā in carcerē recludi iussit et mi-
 ra ibi claritas fuit. Ubi dū esset orauit dñm
 vt inimicū q secū pugnaturus esset sibi visi-
 biliter demonstraret. Et ecce draco inanissim⁹
 ibidez appuit. q dū eā deuoratur⁹ ipetraret.
 signū crucis edidit et ille euauit. Vel vt ali-
 bi legi⁹. os sup caput ei⁹ ponēs et linguā sup
 calcaneū porrigēs eam p̄tin⁹ deglutiuit. S
 dū eam oborbē vellet. signo crucis se muni-
 uit. et iō draco x̄tute crucis crepuit et x̄go illesa
 exiuit. Istud aut qd dī de draconis deuorati-
 one. et ipius crepatōe apocriphū et friuolū re-
 putat. Dyabolus iterū vt eam decipe possz i
 spēm hoīs se mutauit. Quē videns ei⁹ orōez se
 dedit. et dū surrexisset diabol⁹ ad eā accessit
 manū tenens dixit. Sufficiāt tibi q fecisti. iō
 nūc cessa de mea p̄sona. Illa aut euz p caput
 apprehendit et s̄ se ad terraz deiecit. et sup cer-
 uicē ei⁹ dextrū pedē posuit et dixit. Sternē su-
 pbe demō s̄ pedib⁹ femie. Demō aut clama-
 bat. O beata margaretha supatus sum. si iu-
 uenis me vinceret nō curassem. ecce a tenera
 puella supat⁹ sum et inde plus doleo qz p̄ tu-
 us et mī amici mei fuest. Illa x̄o eū coegit vt
 dicēt cur venisset q se venisse ait: vt sibi p̄sule-
 ret q monitis p̄sidis obediret. Coegit qz vt
 dicēt cur xpianos tā multipliciter temptaret
 Qui r̄ndit. Naturale odiū sibi eē s viros x̄-
 tuosos et q̄uis sepe ab eis repellat. s tū des-
 derio seducendi ipse infestus existit. et qz inui-
 det homini de felicitate quam ipse amisit: qz
 uis eam recuperare nō posset. ipam tamē ali-
 is auferre cōtendit. Addiditqz q salomon in
 finitam demonum multitudinem in quodaz
 vase inclusit. post mortem suam cū de illo va-
 se demones ignem mitterent et hoīs ibidem
 magnū thesaurū esse puterent. et vas confre-
 gerūt et demōes exētes aerē impleuerūt. His
 dictis x̄go pedē subleuauit et dixit. Fuge mi-
 ser et demon statim euauit. Secura igit es/

Apostolus dicens Roman
 Si enim complantati fueri sumus
 similitudini mortis eius simuletiam
 et resurrectionis eius

Anno Dni
 1536

et nos glorificare et nos exultare
Respondunt autem virgines prudentes
De scto Alexio

nec nobis nec nobis sufficiat
Fo. LXXXIII

ficitur. qz que princeps vicerat ministrū pro-
culdubio luparet. Sequenti igit die pueniē-
tibz p̄lis iudici p̄ntat z sacrificare cōtemnēs
erunt. corpusqz facibz ardētibz cōburi. ita qz
cūcti mirarent quō tātenera puella tot possz
tormenta sustinere. Deinde i vase pleno aqua
ipam ligari z poni fecit vt ex penarū cōmuta-
tōne p̄rescēt vis doloris. Sz subito terra cō-
cutit. z cūctis vidētibz virgo illesa egreditur
Tūc quinqz milia viroz crediderūt. z p̄noīe
xpi capitalē sniam acceperūt. Prefect⁹ autē ti-
mēs ne aliqz cōuerterent. cōcitus btāz marga-
rethā decollari p̄cepit. Ille autē ipetrato oīā/
di spacio p se z suis p̄secutoribz. nec nō z pro
ei⁹ memoriā agētibus z se inuocātibz deuote
orauit. Addēs vt quēcūqz in partu piclitans
se inuocaret illesaz ple emitteret. Facta qz est
aut vox de celo qz in suis se nouerit petitioni
busexa uditā. Surgensqz ab orōne dixit spi-
culatori: frater tolle gladiū tuum z p̄cute me.
Qui pcutiēs caput ei⁹ vno ictu abstulit. z sic
martirij coronā suscepit. Passa est autē. xiiij.
kaleñ. augusti vt in ei⁹ hystoria inuenit. Ali-
bi legit qz terciū ydus iulij. De hac sctā vir-
gine sic dicit quidā sct⁹s. btā margaretha fuit
timoris dei plena. iusticia p̄dita. religione cō-
perta. cōpunctōne pfusa. honestate laudabi-
lis. patientia singularis. Nihilqz in ea cōtrari-
um religioni xpiane inueniebat. odiosa patri
suo dilecta dño nro iesu xpo.

Alexius fuit filius

Euphemiani viri nobilissimi roma-
noz. z in aula impatoris p̄mi. Cui tria milia
puerozū assistebant. qz sonis aureis cingebāt
z vestimētis sericis induebant. Erat autē p̄fe-
ctus euphemian⁹ valde misericors. z singlis
diebz in domo sua tres mēse. paupibz. orpha-
nis. viduis z pegrinis pabāt. quibz strēue
fuebat. z hora nona ipse cuz viris religiosis
cibū in timore dñi capiebat. Cui vxor nomie
aglaes eiusdē religionis ac p̄posita erat. Cū
autē filiū nō haberent ad p̄ces tñ suas dñs eis
cōtulit filiū post quē ipsi deinceps i castitate
vivere firmauerūt. Tradit⁹ autē puer liberali-
bus disciplinis. cū oībus philosophie artibz
ipse floretet. z iā ad puberē etatē venisset pu-
ella sibi de domo impiali eligit. z sibi in cōiu-
gē copulat. Venit nox i qz cū spōsa sua susce-
pit secreta silentia. Tūc sanct⁹ iuuenis cepit
sponsaz suā in dei timore instruere ac ipaz ad
xginitatis puocare pudorē. Deinde anuluz
suū aureū z caput balthei qz cingebāt sibi ser-
uāda tradidit dicēs. Suscipe hec z serua. do-
nec deo placuerit. z dñs sit inter nōs. Post h
de sba sua accipiens ad mare discessit. Ascen-

densqz occulte nauez laodiciaz vsqz deuenit.
inde p̄gens i edissaz ciuitatez syrie profectus
est. Ubi imago dñi nri iesu xpi sine humano
ope facta i sindone habebat. Quo pueniēs
oīa qz secū detulerat paupibz distribuit z vesti-
mēta vilia induēs cū ceteris paupibz i atrio
dei genitricis marie sedē cepit De elemosynis
xō q̄ntuz sibi sufficē poterat sibi retinebat. ce-
tera xō alijs paupibz erogabat. At xō p̄ d
recessu filij plurimū ingemiscēs. p̄ vniuersas
mōi p̄tes pueros suos misit. qz eū diligētē in-
q̄rerent. Quoz cū aliqz ad ciuitatē edissaz ve-
nissent ab eo cogniti s̄ ipsi eū mīme cōgscētes.
eidē cū ceteris paupibz elemosynas tribueūt.
qz accipiēs deo gr̄as agens dixit. Gr̄as ago
tibi dñe qz a suis meis elemosynā recipe me
fecisti. Reuersi autē pueri renūciānt p̄ri qz nul-
qz valeat rep̄iri. Ab̄ igr sua a die sui recessus
saccū i pannetō cubiculi sui strauit: vbi ieu-
lans lamētābiles voces dabat dicēs. Ihic sp
in luctu manebo donec filiū meū recupaueo
Spōsa xō ad socrū dixit. Donec audiam de
sponso meo dulcissimo: instar turturis solita-
ria tecū manebo. Cū autē alexi⁹ in predicto
atrio decē et septē annos maneret in dei fui-
tio: imago tādē btē virgis qz ibidē erat cu-
stodi ecclie dixit. Fac introire hoīez dei: qz di-
gnus ē regno celoz z spūs dī req̄scet sup eū
Ihā ofo ei⁹ sic incēsus i cōspectu dei ascēdit.
Cū autē custos de qz nam diceret igraret iterū
ei dixit. Ille qz foris sedet i atrio ipē ē. Tūc cu-
stos festin⁹ exiit z ipm i eccliaz itroduxit. Qd
factū dñi cūctis inotesceret. z ab oibz venerari
cepisset. hūanaz glām fugiēs inde recessit z
laodiciaz vēit. ibiqz nauē ascēdēs. cū i thesau-
rū cilicie vellet p̄gē. disponēte dō nauis a vē-
tis pulla i romanū portū duenit. Qd cernēs
alexī⁹ ait ira se In domo p̄ris mei ignor⁹ ma-
nebo nec alteri onerosus ero. P̄rem igr a pa-
latio redeūtē multitudie obseq̄ntiū circūdatū
obuiū habuit: ac p̄ eū clamare cepit. Serue
dī me pegrinū i domo tua suscipi iubeasz de
micis mēse tue me nutrire facias. vt tui qz pe-
grini dignet dñs miseri Qd audiēs p̄ ob a-
morē filij sui eū suscipi iussit z locū p̄puz i do-
mo sua p̄stituit. Et cibū de mēsa sua tribuit z
ministrū p̄pūum delegauit. Ipse autē i orōibz p̄-
seuerabat z corpus suū ieiunijz z vigilijs ma-
cerabat. Samuli autē dom⁹ ipm multiplici de-
ridebāt z aquā vtensiliū sup caput ei⁹ frequē-
ter fudebāt. Sz ipse ad oīa patiēs valde erat
Decē z septē igr annos i domo p̄ris p̄mansit
sic ignor⁹. Elidēs qz p̄ spm qz appropi n̄q̄ret
terminus vite sue. cartham cū attramēto pe-
tijt z totum ordinem vite sue ibidē cōscripsit.
Dominica igitur die post missarum solennia

22
Sicut enim Seruare legem
alud Seruare sub lege
Sicut Seruus Is autem
aut gpe p̄demi
ad hāc p̄demi
non admittitur
videt quod o mnis Seruus
Sicut enim Seruare legem
alud Seruare sub lege
Sicut Seruus Is autem
aut gpe p̄demi
ad hāc p̄demi
non admittitur
videt quod o mnis Seruus

88. ~~est~~ in his verbis

De sancte Braxede

in sanctuario vox de celo insonuit: dicens. Venite ad me omnes qui laboratis et onerati estis et reficiam vos. Quid audientes omnes territi in facies suas ceciderunt. Et ecce vox secundo dicens. Querite homines dei ut orietur per roma. Querentibus illis et minime inuenientibus iterum dictum est. In domo eusebii quare. Requisitus ille si nihil scire de hoc dicebat. Tunc imperatores archadius et honorius una cum pontifice innocencio ad domum predictam venerunt. et ecce minister alexii ad domum suam venit dicens. Elide domine ne ille peregrinus noster sit: quia magne vite et patientie homo est. Currerunt igitur euphemianus eius defunctum reperit et vultum eius tanquam angeli rutilantem vidit. Voluitque cartham quam in manu habebat accipere. sed nequiuit. Exeunte igitur eo. cum his imperatoribus et pontificibus retulisset. et illi ad eum intrassent dixerunt. Quauis potiores sumus. regni tamen gubernacula gerimus. et hic curam vniuersalis regiminis pastoralis. Da igitur nobis cartham ut sciamus que in ea scripta sunt. Et accedens pontifex cartham de manu sua accepit. et ille eam statim sibi dimisit. Fecitque eam legi coram omni populo et multitudo et patre ipsius. At euphemianus hoc audiens nimio dolore perturbatus obstupuit et facie exanimis resolutusque viribus in terram decidit. Cum vero aliquantulū ad se redisset vestimenta sua scidit. Lepitque canos capitis sui euellere. barbam trahere. atque semetipsum discerpere. ac super filium suum corpus corruens exclamabat. Ihehu me fili mi. quare me sic contristasti. et per tot annos mihi dolores et gemitus infuisti. Ihehu me miserum: quia te video baculum senectutis mee in grabato iacentem et non loquentem mihi. Ihehu me quale consolationem decetero habere potero. Absterge vero eius audiens: quasi leena rumpens rethas scissis vestimentis ruens. coma dissoluta ad celum oculos leuabat. Et cum per nimiam multitudinem sancti corporis adire non posset. clamans dicens. date mihi vicem aditum: ut videam filium meum ut videam consolationem anime mee et qui super vbera mea. Et cum peruenisset ad corpus incumbens super illud clamabat. Ihehu me fili mi lumen oculorum meorum. quare sic nobis fecisti et tam crudeliter nobiscum egisti. Elidebas patrem tuum et me miseram lacrimantes et non offendeas teipsum nobis. Serui tui iniuriabant tibi et sustinebas Et iterum atque iterum prosternerbat se supra corpus nunc brachia super illud extendebat. nunc manus angelicum vultum contractabat osculansque clamabat. Plorate mecum omnes qui adestis. quia per decem et septem annos eum in domo mea habui. et non cognoui. quia vnicus filius meus esset. Serui etiam eum conuinciabant a lapidibus percutiebant. Ihehu ne quis dabit oculis meis fontem lacrimarum: ut

plangā die ac nocte dolorē aīe mee. Sponsa vero eius indutauēte adriatica cucurrit plo-
rans ⁊ dicens. Iheū me qꝫ hodie desolata suꝫ
⁊ apparui uidua: nō habeo in quē conspi-
ciā. nec in quē oculos leuē. nūc ruptū est spe-
culū meū: ⁊ perijt spes mea. Ammodo incipit
dolor qꝫ finē non hꝫ. Pꝫplus autē audiēs hec
lacrimabiliter flebat. Tūc pōtīfex cū impato-
ribus posuēst corpus in honorato feretro. ⁊
duxerūt in mediā ciuitatē ⁊ nūciatū est pꝫlo
inuentū esse hoīem dei. quē ciuitas tota ques-
rebat. ⁊ oēs obuiā curebāt scō. Si qꝫ autē
infirmus illud corpus sc̄tissimū tāgebāt pꝫti-
nus curabāt. ceteri vīsum recipiebāt demonia-
ci curabant. **I**mpatores autē tanta mirabi-
lia vidētes. ceperunt p se cū pontifice lectum
portare: vt ⁊ ipi sanctificarent ab eodē corpꝫ
scō. Tūc impatores iusserūt copiā auri ⁊ ar-
genti in plateis spargi: vt turbe occuparent
amore pecuniarū. ⁊ sine rē corpꝫ sc̄tū pꝫduci
ad ecciam. Sed plebs amore pecuniarū sepo-
sito. magis ac magis ad tactū sacratissimū cor-
poris irruebat. Et sic cū magno labore ad tē-
plū sc̄tī bonifacij martiris illō tādē pꝫduxerūt
Et illic p septē dies in dei laudibꝫ pꝫsistentes
opati sunt monumentū ex auro ⁊ gēmis ⁊ la-
pidibꝫ pꝫciosis. In quo sc̄tū corpꝫ cū magna
veneratōne collocauerūt. De ipso qꝫ monu-
mēto ita suauissimꝫ odor fragrabat vt oībꝫ vi-
deretur aromatibꝫ esse plentū. Obijt aut. xvi
kal. augusti circa annū dñi tricentesimū vice-
simū octauum.

b Rexedisvirgo fu

it bñ potentiane soroz que fuerūt so-
rores sancti nouati ⁊ timothei q̄ ab aplis i fi-
de sunt eruditi. Qui cū psecutōe seuiēte mul-
torū xpianorū corpa sepelissent. ⁊ facultates
suas paupibus erogassent. tãdeꝝ in pace q̄
uerunt. Circa annū dñi. clxy. sub Marco et
anthonio scōo.

Aria interpretatur.

amarum mare vel illuminatrix aut il
luminata. Per hec tria intelliguntur tres par
tes optime quas elegit scz pars penitentie. ps
contemplationis interne. ⁊ pars celestis glo
rie. De qua triplici parte intelligitur quod
dicit dominus. Maria optimam partem ele
git ⁊c. Prima enim pars non auferetur rōne
finis que est consecutio beatitudinis. Secun
da retione continuitatis. qz cōtemplacio vie
p̄tinuatur cū cōtemplatōe patrie. Tercia rōe
sue eternitatis. Inq̄ntuz igr̄ elegit optimā p/
tē p̄nie dicitur amarū mare: quia ibi multam

Sicut aliquando et vos non credi-
distis deo quando adhuc illi crede-
bant nunc autem misericordiam in-
consecuti estis propter illorum in cre-
dultatem. Non merito vestro
ita est. Ita et isti nunc non cre-
diderunt in vestra misericor-
dia.

exce. in vir ute Dei et Laboriosa et vana est
etiam et ipsa lex Dei Quid igitur facies quo tenentur
ut rex tibi lenis tibi frat et utilis Itacesse est enim legem
impleri Accede ad christum ut servituti te addidit Sicut
charitas diffunditur in corde tuo Quia
charitate cum repletum fuerit cor non solum non gravis erit lex
cuius gaudis Sed et iucunda Tunc enim et la
men

verbis *Quod ita futurum est Terribile iud*
dicium illud, ut nulla innocentia: tibi confidat

De sctā maria magdale. Fo. LXXXV et uere

amaritudines habuit. quod patet quia tot la-
crimas fudit q̄ inde pedes dñi lauit. Inq̄n-
tū elegit optimā partē contēplatōis interne.
dñi illuminatrix q̄ ibi hausit auidē qd postmo-
dū effudit abūde: ibi lumē accepit quo post-
modū ceteros illustrauit. Inq̄ntuz elegit op-
timā prem celestis glorie. dñi illuminata. quia
nūc illuminata est z lumē pfecte cognitōis
in mēte. z illuminabit lumē claritatis in cor-
pore. Adagdalena dñi quasi manens rea. vel
magdalena interpretatur munita. vñ inuicta
vñ magnifica. p que insinuat qualis fuit ante
cōuersionē qualis in cōuersione z qualis p-
cōuersionē Nam añ cōuersionē fuit manens
rea per obligatōem ad penā eternā. In con-
uersione munita vel inuicta per penitētie ar-
maturaz. Optime em̄ oibus armis penitētie
se muniuit. q̄ quot in se habuit oblectamēta
tot de se reperit holocausta. Post puerfionē
magnifica per gratie supabundantiā. q̄ vbi
abūdauit delictum supabūdauit z gfa.

Maria magdalena

Ma magdalo castro cognominata cla-
rissimis est orta natalibus. vtpote
ex regia stirpe descendit. cuius p̄f syrus
mater vero eucharīa nūcupata ē. Ihec cū fra-
tre suo Lazaro z sorore sua martha. magda-
lū castrū qd ē secūdo miliario a genazareth z
bethaniam castellū quod ē iuxta hierusalem
z magnā hierosolimorū partem possidebat.
Qui tñ oīa inter se taliter diuiserūt. q̄ maria
magdalum a quoz magdalena nūcupata ē
Lazarus partē vrbis hīrlm. z martha betha-
niam possiderunt. Cū autē magdalēa delitijs
corporis se totū exponeret z lazarus plus mi-
litie vacaret. Adartha pudēs partes sororis
z fratris sue strēnue gubernabat. z militib⁹
et famulis suis ac paupibus necessaria mini-
strabat. Omnia tñ hec post ascensionē dñi vñ
diderunt z ad pedes aploz precium posuerūt
Cū igitur magdalena diuitijs abundaret q̄a
rerū affluentia voluptas comes sequitur q̄n-
to diuitijs z pulcritudine splenduit. tāto cor-
pus suū voluptati subtrauit. Tñ iam pprio
nomie pdito peccatrix cōsueuerat appellari.
Sed cū xp̄s illic z alibi predicaret. illa nu-
tu inspirata diuino. ad domū symonis lepro-
si vbi audiuit euz discumbere. pperauit. z nō
audens vt peccatrix inter iustos cōparere. re-
tro secus pedes dñi mansit. vbi pedes ei⁹ la-
crimis lauit. capillis terfit z vngento precio-
so perunxit. Nam incole regionis illius pro-
pter vehementissimū solis ardorē vngentis
z balneis utebātur. Cūq̄ symon phariseus

272
intra se cogitaret. qm̄ si hic esset prop̄ha a pec-
catrice tangi se nequa q̄ pmitteret. dñs illum
de sup̄ba iusticia redarguit z mulieri oīa pec-
cata dimisit. Ihec ē ḡ illa maria magdalena.
cui dñs tam magna bñficia contulit z tāta di-
lectionis signa ostendit. Nam ab ea septē demo-
nia expulit. in suo amore eā totaliter accēdit
familiarissimā eam sibi pstituit. hospitā suaz
fecit. z p curatricē suam eā in itinere h̄revolu-
it. eā sp̄ dulciter excusauit. Nam excusauit eaz
apud phariseū qui dicebat ipsaz imundaz. z
apud sororē suā que dicebat ipsaz ociosaz. et
apud iudaz q̄ dicebat eā pdigā. lacrimantes
videns lacrimas cōtinere nō potuit. Cui⁹ di-
lectione quadriduanū frēm suuz resuscitauit.
Cuius amore marthā sororē suā a fluxu san-
guinis quē. vij. annis perpeffa fuerat libera-
uit. Cuius meritis marcillā sororis sue famu-
lam. vt illud tā bñm z tā dulce verbum excla-
mās diceret. bñs v̄ter q̄ te portauit dignus
fecit. Nam fm̄ amb. illa fuit marthaz hec ei⁹
famula. Ihec ē in quā illa que dñi pedes lacri-
mis lauit capillis terfit vngento punxit que
tpe gratie solennē penitentiā pmo fecit. q̄ op-
timā ptem elegit. que ad pedes sedēs dñi x̄i/
bñ ei⁹ audiuit. et dñi caput perunxit. que iux-
ta crucē i dñi passiōe fuit. que vnguēta pa-
rans corpus eius vngere voluit. que a mo-
numēto discipulis recedētib⁹ nō recessit. cui
xp̄s resurgēs pmo apparuit. et aploz aplaz
fecit. Post ascensionē igit dñi. s. anno. xiiij. a
passiōe. cū iudei stephanū iā diu occidissent.
z ceteros discipulos a iudee finib⁹ eiecissent.
diuersas gentiū discipuli subeūt regiones. x̄i
bñ dñi ibidē seminātes. Erat autē tñc tps cū
aplis bñs maximin⁹ vnus de. lxxij. dñi disci-
pulis cui a b̄to petro maria magdalena fue-
rat cōmendata. In hac igit disp̄sione. beatus
maximin⁹ maria magdalena. lazarus frater
ei⁹. Adartha soror ipsius. z marcilla pedisse/
qua marthe nec nō z bñs cedonius qui cec⁹
a natiuitate extiterat. sed a dño illuminatus.
oēs hī insil z plures alij xp̄iani nauī ab ifide/
libus impositi z pelago sine aliquo guberna-
tore expositi vt oēs. s. sil submergerent. diui-
no tandē nutu marsiliā aduenerūt. Tñ cū
nullos qui eos hospitio recipe vellēt inuenis-
sent sub quadā porticu que phano gēis illi⁹
terre preerat morabāt. Cū autē b̄tā maria ma-
gdalena viderat pplm̄ ad phanuz pfluere. vt
ydolis imolaret. assurgens vultu placito fa-
cie serena. lingua dista. eos ab ydoloꝝ cultu-
tura reuocabat. z xp̄m p̄stātissime p̄dicabat.
Et admirati sē vniūsi p̄ sp̄ p̄ faciūdia. p̄ dulce
die eloq̄ntie illi⁹ Ihec mix si os qd tā piāz tā

quis est
natus homo
de muliere
qui credit
iustum ge-
esse inue-
niendum
in conspectu
illius
De quo
Beatus gemus
Iob dicit
Stellae in
conspectu
eius non
sunt munda
Iob 23
et celum
sine crimi-
ne non est
Si ergo
impeccan-
tibus
natus
va get
flavum
et cel
quan-
tum
ad in-
stitione
quan-
tum
ad in-
stitione
De

miseri cordia Misericordia gentium christus ex
ut et ipsi misericordiam consequantur. In tan-
tum non crediderunt ut et ipsi non ex pevi-
bus iustificentur sed misericordia
uos quodocumq̄ crediderim co clusit enim
Deus omnia In incredulitate

Rndit Jgus Nesatis. cuius spiritu estis
non enim ueni uelocare mundum
sed saluare

De sancta

ostendens

tantum
ad iugum
am olei
muentur
esse peccatrix
quomodo
anteum
Homo ap
pareat iugus
eius et
sinellolun
fate
peccandi
natura
ipsa
peccatum est
dicante
Apostolo
cap Rom
Ego autem
carnalis
sum
nec mundatus
sub peccato
quod enim
ope uon
non intelligo
non enim
quod uolo
hoc ago
sed quod nolo
hoc ago

pulcra pedibus saluatoris infixerat oscula ce
teris ampli⁹ ubi dei spiraret odore. Post h⁹
aut aduenit pnceps puencie illi⁹ cu vxore sua
vt phida ple ydol⁹ imolaret. Lui magdale
na xpm predicās sacrificia disuasi. Interea
euolutis aliq⁹ dieruz curricul⁹ appuit in visu
magdalena illi matrone dicēs. Quare cū tot
diuitijs abūdetis. scōs di fame z frigore mo
ri pmittitis. addidit z minas nisi marito suo p
suaderet. vt scōz inopiā releuaret. irā dei oī
potētis incurreret. Ipsa aut viro suo uisione
indicare timuit. Seqnti igr nocte eidē filia di
cēs. appuit. s⁹ adhuc viro suo h⁹ indicare ne
glexit. Tercio xō s⁹ intēpeste noctis silētio.
appuit vtriq⁹ fremēs irata vultu igneo. ac
si tota dom⁹ arderet z ait. Dormis ne tyrāne
mēbrū pīs tui sathā. cū vitepera cōiuge tua
q⁹ tibi indicare noluit xba mea. Quiescis ne
crucis xpi inimice. diuersi ciboz generib⁹ vē
tris tui refecta ingluue. z sanctos dei fame z
siti pmittis pīre. Facēs ne in palacio pānis i
uolutus seris. z illos desolatos sine hospi
tio vides z pteris. Nō sic iniq⁹ nō sic euades
nec ipune feres. q⁹ intm eis bñfacere distulisti
Sic locuta ē z abscessit. Lūq⁹ matrona vigi
lans suspiraret z tremere viro suo eadē d⁹ cā
suspirati ait. Dñe mi vidisti ne somniū qd vi
di. Elidi inqt z admirari z pauere nō desino
qd inde faciem⁹. Lui mulier. vtili⁹ est ei obtē
pare q⁹ irā dei sui quē predicat incurrē. Qua
propter ipsos hospitio receperit z eis necessa
ria misrauerit. Cū aut quadā die maria ma
gdalena predicaret predict⁹ pnceps dixit ei.
Putas posse defendere fidē quam predicās
Lui illa. Eqdē illā defendere presto suz vtpo
te q⁹ tidianis miracul⁹ z predicationē mēri mei
peiri q⁹ rome presidet roborataz. Lui pnceps
cū iuge dixit. Ecce dictis tuis p oīa obtpa
re pati sum⁹. si a deo quē predicās nob filiu
ipetrabis. Propt⁹ h⁹ inqt mahdalēa nō rema
nebit. Tūc btā magdalēa p ipis dñm exora
uit. vt sibi filiū cōcedere digrēf. Lui⁹ preces
dñs exaudiuit. z matrona illa cōcepit. Tunc
vir ei⁹ cepit velle pficisci ad petrū vt pbaret
si vt maria magdalena de xpo. predicauerat
sic veritas se hñet: cui vxor dixit. Quid ē do
mie. putasne sine me pficisci. absit. Te em re
cedēte recedā. te veniente veniā. z qescēte q
escā. Lui vir ait. Nō sic fiet dñā. etem cū sis g
uida z in mari sint infinita picula. defacili p
clitari posses. Domi igr qescēs. z possessioni
bus nris curā ipendes. Ecōtra illa instabat.
femineū nec mutās femia morē z cū lacrimis
pedib⁹ eius obuoluta qd petebat tandē obti
nuit. Abaria g hñeris eoz signū crucis impo
suit. ne eos antiquus hostis. in aliq⁹ itinere

impediret. Maue igr oībus necessarijs copio
se onerātes. cetera q⁹ habebāt i marie magda
lene custodia relinqntes. pficisci cepest. Itaq⁹
vni⁹ diei z noctis chrsu cōsummato. cepit ni
miū mare intumescere. vētus flare. ita vt oēs
z maxie matrona gūida: z debil⁹ tāsena inū/
datōe fluctuuz q⁹ sātū guissimis angustijs vr
gerentur. intm q⁹ in eā subito dolor ptus irru
it. z iter angustias vētris z pressuras tēpesta
tis filiū pturiēs expirauit. Mat⁹ igr puerul⁹
palpitabat. Et māmillaz mīnarū querēs so
lacia. lamētabiles dabat vagitus. Prochdo
lor z nat⁹ est infans viu⁹ z matricida effectus
mori cū cōuenit cū nō sit q⁹ vite tribuat alimē
tū. Quid faciet pegrin⁹ z cū vxorē mortuaz
videat⁹ puer⁹ vagientē q⁹ rulis vocib⁹ matr⁹
māmas appetentē. Lamētabat plurimū z di
cebat. Iheu heu miser qd facies. filiū hñc des
rastrī. z matrē cum filio pdidisti. Maue accla
mabāt dicētes. Projiciat i mare h⁹ corp⁹. an
teq⁹ insil⁹ peamus. qdū em nobiscū fuerit. h⁹
quassatio nō cessabit. Et cū corp⁹ cōprehēdis
sent. vt illud in mare iactaret. pcite inqt pere
grin⁹ pte. Et si nec mihi nec mfi pcece vo/
luerit miseram salte puuli vagiētis. Sinite
modicū z sustinete si forte mulier pre dolore i
extasi posita. adhuc valeat respirare. Et ecce
nō pcul a nauī qdaz collis appuit: q⁹ viso vti
lius eē credit corp⁹ z puerulū illuc deferri. q⁹
marinis beluis ad deuorandū dari. Et vix a
nautis prece z precio extorsit. vt illic applica
rent. Lūq⁹ illuc pre duricia foueā nō potuissz
effodere. i secretioni pte coll⁹ clamide supposita
corp⁹ collocauit z puerulum māmīs ei⁹ apo
nēs cū lacrimis ait. O maria magdalēa. cur
ad pditōnis z misie mee cumulū marsilie pri
bus applicuisti. cur infelix a domo admonitō
ne tua h⁹ iter arripui. Petisti ne deuz vt mlīer
mea hac de cā cōcipet vt pīret. Ecce em cōce
pit z pariēdo mortē subiit. Lōceptusq⁹ est na
tus vt peat. cū nō sit q⁹ enutriet. Ecce qd pce
tua obtinui. tibi cui oīa mea cōmendauī. deo
q⁹ tuo cōmēdo. Si potēs ē memor sit aie ma
tris. Et prece tua misereat: ne pereat natus.
Tūc clamō sua corp⁹ cū puero circūq⁹ ope
ruit. et postmodū nauē conscēdit. Lūq⁹ ad
petrū venisset: petrus ei obuius fuit. Qui vi
so signo crucis in humero suo. quis essz z vñ
veniret sciscitatus est. Qui oīa sibi p ordinē
narravit. Lui petrus. Pax tibi fiat. Bñ veni
sti. z vtili consilio credidisti. Nec moleste fe
ras si mulier tuo dormit. si puulus cū ea quie
scit. potēs em est dñs: cui vult dona dare. da
ta aufere. ablata restituere. z merorē tuum in
gaudiu cōmutare. Petrus autē ipsum i bie
rosolimā duxit. z oīa loca in quibus xps pre

Quos muenit in incredulitate hoc est iudeos om
nes. et gentes hos concludit quia ante iudei
peccatores erant non perfidi postquam
iusto in drigto non crediderunt. Equales sunt
gentibus et in misericordia indigent omnes
et consequuntur vt omnium miseretur

dñi. cclxx. ix. kal. feb. Sed hoc ideo inserit ut
historie sororis sue cuius festum precipue h̄ recolit.
hec q̄ historia p̄iugat. Cū igitur eius soror sa-
uina fratrem suum quotidie fletet. et pro eo idolis
supplicaret tandem sibi dormienti apparuit ange-
lus dī. Sauina noli flere. sed quicquid habes
derelinque. et inuenies fratrem tuum in honore
maximo constitutum. Que euigilans collectanee
sue dixit. Amica mea aliquid ne sensisti. Et illa
Etiam domina. Nam uidi hominem tecum loquen-
tem. sed nescio quidē quid dicentes. Non me
inquit accusabis. Et illa. Absit dñā. Quicquid
vis facias. tamen te non occidas. Sicq̄ in cra-
stino ambe recesserunt. Cū ergo pater diu fecis-
set eam inquiri. et non inuenisset eleuatis ad ce-
lum manibus ait. Si tu es deus potens in ce-
lo ydola mea comminue que natos meos sal-
uare non potuerunt. Tunc dñs intonans oīa
ydola cōminuit et p̄fregit. Quod multi uide-
tes crediderunt. Tūc beata Sauina romam
ueniens ab Eusebio papa baptizata. et duos
cecos duosq̄ p̄tractos sanos quinq̄ annis ibi p̄-
mansit. Cui dormienti apparens angelus dixit
Sauina quid est quod facis. ut tuas diuitias de-
serens. nunc hic in delicijs epuleris. Surge et
uade in treas ciuitate ut fratrem tuum ibidez in-
uenias. Dixit ergo famule sue. Non oportet
nos ibi amplius habitare. Et illa. dñā quomodo
ire. ecce omnes valde te diligunt et tu peregre
mori cupis. Et illa. Deus nobis prouidebit.
Et accipiens panem ordeaceum in urbem rauen-
nam deuenit. Veniensq̄ ad domum cuiusdam diuitis.
cuius filia quasi mortua plangebatur se ibidez
a famula hospitio recipi postulabat. que ait.
Dñā mea quomodo h̄ hospitari uales cū filia dñe
mee moriatur. et omnes se grauiter affligant. Nō
propter me inquit morietur itras igitur manū puelle
apprehendit. et sanam ipsam erexit. et cum uel-
lent eam retinere nullatenus acquieuit. Cum q̄
iuxta treas ad milia uenisset. dixitq̄ famule
sue ut parū repausaret. Et ecce uir quidā no-
bilis Liceri nomine de ciuitate dixit ei. Tūc es.
Cui sauina. Hinc sum de ista ciuitate. Et ille.
Cur metiris cū loquela tua indicat te esse pe-
grinam. Et illa. Dñe uere pegrina sū. et fr̄em
meum Sauinianū diu p̄ditum requiro. Cui
ait uir ille. quē queris an paululū pro christo
decollatus est. et in tali loco sepultus. Tunc se
prosteruens in oratione ait. Dñe qui me semp̄
ad in castitate seruasti. non permittas me am-
plius duris itineribus fatigari aut corpus meū
de loco isto ulterius moueri. commendo tibi
famulam meam que propter me tanta susti-
nuit fratremq̄ meum quem hic uidere nō po-
tui. fac ut in regno tuo uidere merear. Finita

autem oratione migravit ad dominum. Quod
videns eius famula cepit flere quia ad sepe-
liendum necessaria non habebat. Predictus au-
tem uir preconem per ciuitatem misit ut homines ad
sepeliendum mulierem peregrinam uenirent. qui
uenientes honorifice eam sepelierunt. Hac
quoque die fit festum sancte Sabine. que fuit
Thaletini militis uxor. cum nollet sacrificare.
sub Adriano imperatore decollata est.

Lupus apud aure

lianū ex genere regali ortus. dum ci-
ctis virtutibus eniteret. Senonensis archieps
est electus. Qui cum oīa fere pauperibus erogaret.
et quadā die plurimos ad conuiuia in-
uitasset. cum uinum ad medium prandium nō
haberet. sic r̄didit ministro. Credo quod deus qui
uolatilia pascit nram perficiet caritatem. et sta-
tim nuncius affuit qui centum uini modios adese
se p̄e foribus nūciavit. Cuius omnes de curia
sibi uehementer detraherent. quod uirginē dei fi-
liam p̄decessoris sui nimis imoderate amaret
coram detrahentibus ipsam uirginē apprehen-
dens osculari est eam dī. Nihil nocent hominum
verba aliena. quē propria non maculat conscientia
Quia enim ipsam deū amare ardentem cognos-
uerat eam mente purissima diligebat. Cuius
rex francoz lotari burgundiam intrans. senas-
callū suū p̄ senones direxisset et ciuitatem obsi-
deret. sanctus Lupus ecclesiam sancti Stephani in-
gressus. campanā pulsare cepit. quare hostes
audientes tantus terror inuasit ut nisi fugerent
mortem se euadere non putarent. Tandem ob-
tentu regno burgundie. cum rex alium senascal-
lum senonem misisset. et beatus Lupus ei cū mu-
neribus non occurrisset. indignatus nimis adeo
eum apud regem infamauit. ut rex beatus Lupum
in exilium destinaret. Qui in doctrina et mira-
culis valde emicuit. Interea senoniti quēdam
episcopum qui locum sancti Lupi inuaserat occidentes
ut sanctus Lupus de exilio rediret a rege im-
petrauerunt. Quē rex uidens in exilio tamen
factum. ita diuinitus est mutatus. ut coram illo p̄-
stratus uirginem peteret multisq̄ auctum muneribus
sue restituit ciuitati. qui dum per parisi-
remear. ei multa incarcerationum turba apertis
ostijs solutisq̄ uinculis obuiavit. Quadam
die dñica dum missam celebraret. lapsa est ce-
litus gēma in eius sancto calice. quā rex inter
suas reliquias collocauit. Rex dotari autem
dies quod campana sancti Stephani in sono mi-
ram haberet dulcedinem misit ut parissus de-
ferretur ut ab ipso sepius audiretur. Sed cū
hec sancto Lupo displicuisset mox ut de urbe
senonica delata est. soni sui dulcedinem perdidit

nontantum
quod filius
nouit patrem
sed etiam
ab illis
quibus
reuelauerit
Filius
patrem
per filium
reuelari
quasi p̄p̄
Mentis nos
stare lumen
ut quod
postea intulit
et cui uolue-
rit filius
reuelare
non filium
fuit tamen
sed patrem
etiam
accipias
ut scias autem
quia sicut
Filius patrem
quibus uult
uult
reuelat ipsum

De sancto Ramertino

Amertinus paga

niā postulabat. Qui cū ea que sibi ptingerant enarraret. prexerūt ambo ad tumbā bti Gor diani ⁊ remoto lapide viderūt plures serpen tes. qui. x. pedū longitudinē excedebāt. Lū/ q; oēs diffugerēt btūs German⁹ eis impauit vt ad talē locū pgāt vbi decetero nemini p̄su māt nocē. Sicq; mamertin⁹ baptizat⁹ ē. ⁊ sa nat⁹ fact⁹ ē monach⁹ mōasterij sc̄i germani. vbi post sc̄m alodiū abbas fuit. **L**ibui⁹ tpe in ei⁹ monasterio sc̄tūs Ahamartin⁹ pbare volens. vili⁹ officiū monasterij ei p̄misit. pasto. ē. l. cū faciēs bubaloꝝ. Lū igr in silua quadā boues ⁊ vaccas libent̄ custodiret tāta sc̄titate polle bat. q; etiaꝝ aues siluestres ad se veniētes ma nu pp̄ia nutriebat. Nā et ap̄ū qui ad cellas eius cōfugerat. a canib⁹ eripuit: ⁊ abire fecit. Latrones quidā cum eū expoliassent. ⁊ vestē eius secū ferētes abirēt. solū ei palliolū dimi serūt. Qui statī post eos clamauit di. Reuer timini dñi mei. ecce denariū colligatū in meo pallio inueni: qui vobis forsītā necessari⁹ erit. Qui p̄tin⁹ reuerētes palliolū cū denario ab stulerūt. ⁊ nudū penitus dimiserūt. Sed cum festinant ad suas latebras p̄perarēt. tota no cte eūtes in ipso crepusculo ad ei⁹ cellulā sunt reperti. Quos ille salutās ī cella sua benigne recepit. pedesq; eoꝝ lauās necessaria quantū potuit. misit. Qui stupefacti de eo quod fecerāt doluerunt ⁊ vnusquisq; eoꝝ ad fidem conuersus est. **Q**uadā vice cum quidā iu niores monachi secum manētes vñe cuidā q̄ ouibus insidiabatur laqueos tetendissent. il la in laqueos nocte irruēs capta tenebatur. Quod sanctus Ahamartin⁹ p̄sciens. de lecto surrexit et eam inueniēs dixit illi. Quid facis o misera. Fuge cito ne capiaris. eamq; dissol uens dimisit. Verum cuz mortu⁹ fuisset ⁊ cor pus eius altisiodorū deportarēt. ⁊ cuz fuisset in quadā villa nullo modo illud inde mouere potuerunt quoadusq; quidam incarceratus subito fractis vinculis liber exiliens venit ad corpus. ⁊ cum alijs vsq; ad vrbem portauit. vbi in ecclā sc̄i germani honorifice ē sepult⁹.

Egidius dicitur ab

e quod est sine. et geos terra. et dian
clarum siue diuinum. Ipse nanq; fuit sine ter
ra per terrenorum despectionem. Clarus per
scientie illustrationem. Diuinus per amorem
qui assimilat amantem amato.

Egidius athenis ex
regia stirpe patre Theodoro matre
vero pelagia progenitus. et sacris litteris ab

pericula mundi
numerari ^{quidem} possunt
sed tollerari
sed Tollerari
nisi spiritu
sancto iuvante
non possunt

S paulus Apostolus
Omnia ergo illa
que Commemo
rant
aspera et gravia
frequenter
et abundan
tius susti
nebat
sed profecto
ciderat ei
spiritus sanctus
qui in exteri
ori hominis
corruptione
interiorem
renovaret
de die in diem
et gustata
regni spūali
sp. initali

in Affluent
tiam delli
ciarum dei
in spe
futuræ
Beatitudi
nis.

powatnia ku zayzrzeniu ulboich
ich na szladowanu, ciato swoje
to rest zydy b. v. v. c. i. y. m. n. e. n.

*na zaruty. ad comuniam. ad alia bona opera
pige absolucionem. zadaigne pokuthe. Gdy 19 wypelnig
m3. jezshie pomoge. tedne pomoge
De sancto Egidio a jezshie nepomoge
tedy prozno. m3. zadaigne absolucio wal*

De sancto Egidio

CXXIII

312

infantia eruditus. Dum quadaz die ad eccle-
siam pergeret. cuida egro in platea iacenti et
elemosynā petenti tunicā suā tribuit. quā in-
dutus sanitatez integram mox recepit. Post
hoc parentib⁹ suis in dñō quiescentib⁹ patri-
monij sui christū fecit heredē. Quā dā vice
dñi ab ecclesia rediret. quidā vir a serpēte per-
cussus eidez obuius exiit. sed oratione fusa
Egidius protinus virus fugauit. Quēdā
demoniacū in ecclā cum ceteris existentē. z si-
deles clamorib⁹ suis turbantē. Egidius demo-
ne fugato sanauit. Uerū humani fauoris for-
midās piculum. clā littus maris petijt. z nau-
tas quosdā in mari picilitates p̄sperit. z facta
orōne tēpestatē oēm sedauit. applicantib⁹ aut
nautis. audito q̄ romā tēderet. grās eius me-
ritis egerūt. z q̄ eum secū gratis ueherēt. p̄-
miserūt. Lū igitur arelatē uenisset. z biennio
cum sancto cesario eiusdē ciuitatis ep̄o māsis-
set. z ibidē quendā triennio febricitantē curas-
set. heremū cupiēs. clam discessit. z cum vere-
demo heremita scititate cōspicuo diu mansit.
vbi sterilitatē terre suis meritis fugauit. Sed
dum vbiqz miraculis choruscaret. hūane lau-
dis timēs piculū. relicto eo interiorē heremū
penetrauit. vbi quoddam antrū z qndam fō-
ticulū reperiēs quandā nihilomin⁹ diuinitus
ceruam preparatā ibidez habuit in nutrice. q̄
certis horis lactis alimonia sibi prebebat. Sz
cū ibidē regis pueri uenirent. predictā vidē-
tes ceruā ceteris feris p̄tēptis. hanc cuz canis-
bus insequunt. A quib⁹ dum uehemētē uige-
retur ad pedes sui p̄fugit alūni. Ille uero ad-
mirās cur preter solitū sic mugiret exiēs z ve-
natores audiens dñm exorauit. vt quam sibi
tribueret nutricem seruaret. Canis aut null⁹
infra lapidis iactū sibi appropinqre ausus est
sed cum nimio vlulatu ad venatores reuerte-
bant. Nocte igit supueniente domuz redeunt
et in seqnti die illuc reuertentes casso labore
iterum domū redierunt. quod dum rex audis-
set rem vt erat suspicatus. cum episcopo z mul-
titudine venatorū illuc properauit. Sz cum
canes vt prius non accedere presumerēt. sed
omnes vlulando redirent. locum vepiū den-
sitate inaccessibilem in girum circūdederunt.
Unus autem incaute sagittaz dirigens vt in-
de ceruam expelleret. viro dei pro cerua orā-
ti graue vulnus infixit. sed milites semitā fer-
ro aperientes ad ipsius deuenerūt speluncā.
et videntes senem habitu monachali vestitū
canicie gutem et etate venerabilem. ceruam
quoqz ad eius genue prouolutam. solus ep̄s
et rex eum pedites adierunt. ceteris retrosta-
re iussis. Et interrogauerūt eum quis esset y

nde uenisset. aut cur tam densam heremiva-
stiatem petisset. seu quis eum vulnerare tam
grauiter presumpisset. Quibus cum ad sin-
gula r̄ndisset. et illi ab eo humiliter ueniā po-
stulassent. medicū sanādo vulnere spopōde-
runt et multa donaria obtulerūt. sed ipse nec
medicinā adhibere uoluit. z munera contem-
nens ad ipsa etiā non respexit. quin pot⁹ sci-
ens uirtutem in infirmitate p̄fici. dñm exora-
uit. ne q̄ diu uiueret sanitati pristinae reddere-
tur. Sed cum rex eum frēqnter uisitaret. z pa-
bulum salutis ab eo reciperet. imensas diuiti-
as obtulit sed eas ille recipe recusauit. admo-
nens vt inde monasteriū p̄strueret vbi mona-
stici ordinis disciplina uigeret. Qd cū rex fecis-
set. vict⁹ Egidius lacrimis et precib⁹ regis post
q̄ plurimū r̄nuisset. illius monasterij curam
suscepit. Hui⁹ sc̄ti famā rex karol⁹ vt audis-
uit. ei⁹ ipetato aduētū reuerentē eū suscepit. q̄
inter cetera salutis colloquia rex euz rogauit
vt pro eo dignant oraret. qz quoddā facinus
enorme cōmiserat qd nulli vnqz ipsi sc̄to cōfi-
teri auderet. Seqnti igit dñica dñi Egidius
celebrās pro rege oraret. angel⁹ dñi eidem ap-
parens cedulā sup altare posuit. in q̄ erat sc̄p-
tum per ordinez z regis pctm z Egidij p̄cib⁹
iam esse dimissuz. Sed tñ penitens z p̄tens
ab illo deiceps abstinere. Adiunctū erat in fi-
ne vt quisqz sc̄tm Egidij pro quocūqz cōmis-
so luocaret. si tñ ab illo desisteret ei⁹ meritis si-
bi remissū non dubitaret. Oblata igit regi sce-
dula pctō suo rex agnito ueniā hūiliter postu-
lauit. Egidius aut cum honore rediens apud
nemanensem urbem filium p̄ncipis qui tunc
obierat suscitauit. Post aliqntū uero tps
prenūciāns monasteriū suū non longe ab ho-
sibus euertendū. Romā adijt. z priuilegiuz
ecclē sue duoz ostia cipressina in quibus scul-
pte erant imagines sanctorū apostolorū a pa-
pa impetrans d̄mittensqz ea in tyberim diui-
no regimini cōmendauit. et ad monasterium
rediens cuidā p̄tracto apud tyberonem gres-
sum restituit. Lūqz ad monasterium redisset
predicta ostia in portu iuenit et gratias agēs
deo q̄ inter tot maris pericula illesa seruasset
ea in liminibus ecclē sue ad decus ecclēsie
et monumentum pacti romane sedis erexit.
Tandem dominus diem sui obitus immine-
re sibi per spiritum reuelauit. Quod ille fra-
tribus indicans et pro se orare suadens in do-
mino feliciter obdormiuit vbi chorus angelo-
rum eius animam in celo ferentium plurimū
se audiuisse testati sunt. Claruit circa annum
domini septingentesimum.

*in spe
futura
Beata
dinis
omnia
prestantia
definit
aspava et
grauia
omnia
valenat
accuam
guant
mugimchrigi
chrigi
portabat
quam Iohem
savanam
S. pautus
eugrabit
in tuans
inturri
bus at
fidelibus
eculis
quanto
pracio
Tempora
amenda
848*

*Bydy czemu pan bog dlugo
trapiel puelgrymowanim fol z eg
czemu b bog tak dlugo
trapiel Bydy puelgrymowanim*

Drug raz mowal jezgli to pomoze cownpelny
 tedne pomomoze a jezgli me niepomozie
 etrik nato tymi glawy abgoiwo waf me tence x floriam

De Nativitate

Stinitas glorio

Quanto argo
 certius
 ac facilius
 ad veram
 beatitudinem
 charitas
 facit
 quod ad
 infernam
 quantum
 potuit
 cupiditas facit
 Quam facile
 tolleratur
 quilibet
 aduersitas
 temporalis
 ut eterna
 pena vitetur
 eterna
 regnes
 Comparatur
 tunc Augu.
 stinus

In levigis Abarie ex tribu iuda. & re
 gia stirpe David duxit originem.
 Abathe aut & Lucas no generatiōem Aba
 rie sed Joseph describunt. & tñ a pceptiōe xpi
 penit alien fuit. qz pfectudo scripture dicit
 fuisse vt nō mulier s viroz generatiōis series
 tereret. Clerissime tñ xgo btā ex pgenie dō
 descēdit. qd pcpue patz ex b. qm vt sepe scpt
 tura testat xps de semine david duxit origi
 nē. Lū igr de solavirgine nat sit. manifestū ē
 & ipam xginē ex stirpe david natā esse. & b ex
 cathena nathā. David ei inf ceteros habuit
 duos filios nathan & salomonē. Ex cathena
 igr nathan filij david. vt testat Iohes dama
 scen. Leui genuit melchij & pantherā. Pan
 thera genuit barpanthera. Barpāter genuit
 ioachim. Joachim xginē mariā. Ex cathena
 aut salomonis. Abathan habuit vxorez ex q
 genuit iacob. Desūcto aut mathan. Abelchy
 ex tribu mathe qui fili qdē leui frā aut pan
 theris. nupsit vxori mathan. msi aut iacob. &
 genuit ex ea hely. Facte sūt aut fies vterini.
 iacob & hely. Jacob quidē ex tribu salomōis
 hely ex tribu mathan. Defunctus aut hely
 ex tribu mathan sine liberis. & accepit iacob fr
 eius q ex tribu salomōis vxorē ei & suscitavit
 semē frs sui & genuit ioseph. Joseph natura
 est fili Jacob ex descēsiōe salomōis. fm le
 gem aut hely qui ex mathā. Nam fili qui na
 scebat fm naturā quidem erat generātus. fm
 aut legē defūcti hec damascen. Sicut aut
 in ecclastica historia dī & Beda in sua croni
 ca testat. Lū oīs generatiōes hebreoz & alie
 nigenarū in archinis tēpli secretiorib serua
 rent. Herodes oīs iussit incēdi. existimās se
 nobilē posse videri. si deficiētib pbamētis p
 genies sua ad israhel ptinere crederet. fūerit tñ
 quidā dñici. sic dicti ob ppinqtatē xpi. q etiā
 nazarei fuerūt. qui ordinē generatiōis chisti
 ptim vt a paus didicerāt ptim vt a quibus
 dā libris habuerāt qd domi habebāt qm pote
 rāt pducebāt. Joachim at accepit vxorē noie
 annā q habuit sororem noie hismeriā. Hec at
 hismeria genuit elizabeth & eliud. Elizabeth
 iohannez baptistā. De eliud nat est eminen.
 De eminen nat est sanct seruat. cui corp
 est in oppido traieci sup fluuiū mosan in epi
 scopatu leodiensi. Anna aut tres viros ha
 buisse dī. s. ioachim cleopham & salome. De
 primo aut viro. s. ioachim vna filia. s. mariā
 mfem dñi genuit. quā ioseph nuptui dedit q
 xpm dñm genuit & pepit. Abortuo ioachim.
 accepit cleophā fratrē ioseph. & genuit ex eo

aliā filiā quā similē mariā vocavit. & alpheo
 postmodū in piuge sociavit. Hec autē maria
 ex Alpheo viro suo quattuor filios genuit.
 scz Jacobū minorē Joseph iustū qui & barla
 bas. Simonē & Judā. Abortuo scdo viro an
 na terciū accepit. scz. Salome ex quo aliā fi
 liā genuit quā rursus mariā vocavit. & zebe
 deo in piugem tradidit. Hec autē maria ex ze
 bedeo viro suo duos filios genuit. scz Jaco
 bū maiorē & Iohannē euāgelistā. Un de hoc
 extat versus. Anna solet dici tres pcepisse ma
 rias. Quas genuere viri. ioachim cleophas
 selomeq. Has duxere viri. ioseph alphe & ze
 bedē. Prima parit xpm iacobū scda minorē
 Et ioseph iustū pepit. cū simde iuda. Tercia
 maiorē iacobū volucrēq iohannē. Sz mi
 rum videt quō beata maria potuit eē cognā
 ta elizabeth vt super dictū est. pstat em eliza
 beth vxorem fuisse zacharie. qui erat de tribu
 leui. & fm legē quilibet de sua tribu & familia
 ducē debebat vxorē. & ipsam de filiab aaron
 lucas fuisse testat. Anna aut fuit fm lhiero. d
 bethleē q erat de tribu iuda. Sed sciendū. qz
 & ipse aaron & ioiada sūmus sacerdos ambo
 de tribu iuda duxerūt vxores. Un tribus sa
 cerdotalis & regalis cognatiōe sp adinuicē p
 ban fuisse pūcte. Potuit at (vt dicit Beda)
 hmōi pūctio recētiōi tpe fieri. datis nupui
 semis de tribu in tribū vt manifeste btām ma
 riā q de tribu regia descēdit. cū tribu sacerdo
 tali cognatiōe generis habuisse pstatet & ita
 btā maria de vtraq tribu erat. Voluit ei do
 mīm vt e trib pūlegiate ppter misterii ad
 inuicē miscerēt. qz de eis dñs nascitur erat q
 vere rex & sacerdos p nobis seipm offerret. &
 fideles suos in militia hui vite pugnātes re
 geret. & post victoriā coronaret. Qd etiā ex
 noie xpi. i. inuicti innuif. qz soli sacerdotes
 & reges & pphete i lege veteri vngēbant. Un
 & nos a xpo christiani dicimur. & gen electuz
 & regale sacerdotiū appellamur. Sz & qd dice
 bat q mulieres tñ sue trib hoib iungerēt
 dictū fuisse pstat ne distributio sortū pfunde
 retur. qz xō leuitica trib sortē inf ceteras nō
 non habebat mulieres de illa tribu nubē po
 terāt cui volebāt. Historiā aut nativitatis
 virginis btī lhiero. vt in plogo refert adole
 scentul in quodā libello legit. Sz post multū
 tps vt se ibidē legisse recoluit pmo rogatus
 trāscripsit. Joachim nāq ex galilea & ciuita
 te nazareth scām annā ex bethleē duxit vx
 rē. Ambo aut iusti erāt. & ambo sine repbēsi
 ne. in oibus mandatis dñi incedebant. Om
 nemq suam substantiam trisarie diuidebant
 ynam partē tēplo & tēpli seruitoribus impen

potum bendzie tep pleban dzngaga any vezyl
 Jys Pan bog dlatego oncom zy doro skim
 dlugo pialgrzymotoa E do puzszal
 y naur potomstwo dzieszkier niewolney
 vtravienia prza pu szagal

Tange x Florian who scilicet Bab. mostum pzet altayem
 inform. athen byl Theologus in sacra scriptura. skosiana
 teyo dria Se kigal naka zome 2 aprae dregma

Anno Dni **Marie virginis** **Jo. CXXIII** 313 Amen
 hione diuina
 hore nual
 nazanubz wmedzere opzcy zizamu bozym

debant. Aliā pegrinis et pauperibus erogabāt. Tercia sibi et familie sue vsib⁹ reservabāt et ita p annos. xx. plem ex pugio nō habētes vouerūt dño q si eis sobolē pcedēt. cā fuitio dñi māciparēt. Cuius rei gratia euz singulis annis in tribus festis pcpuis hrlm frequērent. in festo enceniorū ioachim cū cōtribulib⁹ suis hrlm ascēdit. et euz ceteris ad altare accedēs oblationē suā offerre voluit. Quem vidēs sacerdos cū idignatōe nimia repulit. et cur ad altare dei accedē psumēt icrepauit asserēs nē eē pueniēs maledicto legi obnoxii. oblationē dño legis offerre. nec inē secundos in secundū et qui plm dei nō auxit astare. Joachim igit sic pfusū se vidēs pre pudore domū redire noluit. ne silt a cōtribulib⁹ suis qui hoc audierāt tm obprobriū sustineret. Secedens igit ad pastores suos. cū ibi aliq diu fuisset. qdā die ei soli angelus euz magna claritate apparuit. et de eius visiōe turbatū ne timeret admonuit dicens. Ego sum angel⁹ dñi missus ad te. vt annūciē tibi pces tuas exauditas esse. et elemosynas in conspectu dñi ascēdisse. Uidi enī pudorē tuum et audiui sterilitatis obprobriū non recte tibi obiectū pcti qpe non naturre yltor est deus. et ideo cū alicui⁹ vterū claudidit. ad hoc facit vt mirabili⁹ denuo apiat et nō libidinis esse qd nascit. s. diuini fore muneris cognoscat. Pria gētis vfe mē sara. nōne vsq ad nonagesimū annū sterilitatē obprobriū ptulit. et tñ Isaac. Cui repromissa erat oīm gētū bñdictio generauit. Rachel etiā nōne diu sterilis fuit. et tandē Joseph genuit. qui toti⁹ egypti dñum habuit. Quis fortior sampso/ ne vel sanctior samuele. et tñ hi ambo matres steriles habuere. Rōni igit et exemplis crede dilatos diu pcept⁹ et steriles part⁹ mirabiliores esse solē. Proinde Anna vxor tua pariet tibi filiā et vocabis nomē ei⁹ mariā. Hec vt voluistis erit ab infātia dño psecrata. et ad hoc ex vtero matris sue spiritus scō plena. Nec forinsecus inter populares. s. in tēplo dñi semp morabit. ne quid sinistrū de ea aliquis suspicet. Et sicut ipsa ex sterili mfe nascet. ita mirabiliter ex ea altissimi filius generabit. cui⁹ nomē erit iesus. et per eū oībus gētib⁹ erit salus. Et tibi hoc signū. Cū pueneris ad aureā hierosolimis portā. Annā vxorē tuā obuiā habebis q de tua tardatiōe mō sollicita. tūc in conspectu tuo gaudebit. His dictis angel⁹ ab eo discessit. Anna aut cū amare fletet. et qnā vir su⁹ iuisset ignoraret. idē angel⁹ eidē apparuit. et sibi eadē q viro annūciauerat patefecit. addēs vt pro signo hrlm ad aureā portaz pgeret. et ibidē viro suo redeūti obuiaret. Igitur iuxta

angeli pceptū ambo sibīnuicē obuiantes. de mutua visiōe letati. et de prole pmissa securi. adorato dño. domū redierūt diuinū pmissum hilariter expectātes. Anna igit cōcepit et filiam peperit et nomē eius mariā vocauit. Completo igit per trienniū ablactatōis tpe. ad tēplū dñi virginē cū oblationib⁹ adduxerunt. Erant aut circa templū iuxta. xv. graduum psalmos. xv. ascensiois gradus. Nā q tēplū in mōte erat pstitutū ad altare holocausti qd forinsecus erat adiri nisi per gradus non poterat. In hoz ita nouissimo virgo constituta. cūctos sine alicui⁹ aditorio ita cōscēdit. ac si iam etatis perfecte esset. Perfecta igit oblatione filiā cū alijs virgibus in tēplo dimittētes ad ppria redierūt. Virgo aut qtidie in omni scititate proficiens. et ab angelis qtidie visitabatur. et visiōe diuina quotidie fruebatur. Ait hiero. in quadā epla ad cromaciū et heliodorum q btā virgo hāc regulā sibi statueret. vt a mane vsq ad terciā orōnib⁹ insisteret. A terciā vsq ad nonā textino opī vacaret. A nonā ab orōnib⁹ nō recedebat qusq angel⁹ apparēs sibi escā daret. Quarto aut decimo etatis sue anno pōtifer publice denūciauit vt virgines que in templo instruebant. et etatis tempus impleissent. domū reuerterent et viris legitime iūgerent cui⁹ mādato cū ceteris puissent sola btā mariā virgo hoc se facere nō posse respōdit. Tum quia parentes sui eam domini seruitio mancipassent. tum quia virginitatem suam domino ipsa vouisset. Tūc anxius pontifex eo q neq contra scripturam q dicit vouete et reddite votū infringendum putaret. nec morem genti insuetum introducere auderet. Ad imminentem festiuitatez iudeorum senioribus conuocatis. omnium hec vna fuit sententia vt in re tam dubia consilium domini quereretur. Tum autem orationi insisterent et pontifex ad consulendū dñm accessisset. mox de loco oratorij cunctis audientibus vox insonuit dicens. vt quicūq de domo dauid nuptijs habiles coniugati non essent. singuli virgas singulas ad altare deferret. et cuiuscūq virgula germinasset. et in cacumine eius fm ysa. vaticiniū spiritus sanctus in specie columbe confedisset. ipse proculdubio eēt cui virgo despōsari deberet. Erat iter ceteros ioseph de domo dauid. Cui cū incongruū videretur. si vir tam prouecte etatis tam tenerā virginem duceret in vxorem. ceteris virgas suas offerentibus. solus ipse virgā suā subtraxit. Unde cum nil diuine voci consonum appareret. pontifex iterato dñm consulendū putauit. Qui respōdit q solus ille virgā suā

De vinea
 Domini.
 Grgorius
 papa

Quis vero
 patris fami
 lias. Simili
 tudinem.
 Vetus Tanet
 q conditor
 nostrar
 qui regit
 quos condidit
 et electos
 suos
 sic in hoc
 mundo
 possidet
 quasi subie
 ctos dñi
 nus in domo
 Qui habet
 vineam
 in mulgum
 gerit et
 ecclegram
 quā ab
 ab Aabel
 iusto
 usque
 ad vltimum
 electum

prz epuzal. Aaby sie ono znac dabo
 tyb tylio qz sym przia quale Bozy
 ktory sym nie przia cele gwiaty
 y pial gzy my naziem, a tyb i. forena fan

Apostolus
non est uolentis
neq; currentis
imitate sed est in se uen
his de

De Natiuitate

qui ab Abel
iusto.
origine
ad ultimum
electum
qui in fine
mundi
nasciturus
est
quod sanctos
protulit
quasi tot
palmites misit
haec Gregorius

Sam cztow
wobzawu kiedy
uho wch
Jan Bogzna
aktowny
niezla

Једен водзач
и ње са рама
вода знаат
у Бановцу зана

Z kodzaj tude
 co pana boya
 nieznamy
 a pan boya ichno

Звѣздзъ Тудзі
соіана вбга
знамъ
ахъ ісхъ

Boğ n'fəzn
 7 voddəy ind
 Indri co

pana bogu
 meznar
 a pan bog
 u f
 mezn
 u me

non attulit cui virgo desponsari debet. Pro:
ditus itaq; ioseph cum virgam suam attulis/
set. et ipsa illico florē germinasset ⁊ in eius ca/
cumie colūba de celo veniēs cōsedisset liq̃do
oib; patuit ipsi virginē desponsandā fore.
Desponsata igit̃ virgine ioseph ipse quidē in
sua ciuitate bethleē recedit. domū suā dispo/
siturus ⁊ nuptijs necessaria. puiscus. Virgo
aut̃ maria cū septē virginibus coeuis ⁊ colles/
taneis suis quas ab ostensione miraculi a sa/
cerdote acceperat ad domū parentū in naza/
reth reuerſa est. In diebus aut̃ illis angelus
gabriel ei orāti apparuit. ⁊ de ea nasciturū dei
filiū nunciavit. **D**ies aut̃ natiuitatis virgi/
nis aliq̃nto tpe fideles latuit. Contigit igitur
(sicut refert Iohēs beletb) vt quidā vir san/
ctus sedule p̃tēplatiōi insisterēs singulis annis
vj. idus septēbris in orōne posset locū dissimā
angeloz solēnitatē audiret. Lunq; deuotissi/
me sibi reuelari peteret cur quolibet anno il/
lo t̃m die ⁊ nō alio hoc audiret. diuinum acce/
pit responsū. q; virgo glorioſa maria tali die
fuerit mūdo nata ⁊ ideo hoc manifestaret fi/
lijs sancte ecclie. vt cōcordes fierēt in celebri/
tate celesti curie. Cū aut̃ hoc sūmo pōtifici et
alijs intimasset. et illi orōnib; ⁊ ieiunijs ⁊ scri/
pturis et antiq̃tatū testimonijs veritatē com/
perissent. hunc diem in honore natiuitatis vir/
ginis celebrandum vniuersaliter statuerunt.
Octaua aut̃ natiuitatis b̃tē marie olim nō ce/
lebrabat: sed dñs Innocentius. iiii. natione
ianueñ. ipsaz instituit celebrandā. Cuius hec
causa fuit. Grego. em̃. ix. per mortēz mediam
sublato de medio. romani omnes cardinales
in quodam cōclauī incluserūt vt citius eccle/
sie prouideretur. Sed cuz per plures dies cō/
cordare non possent. et ipi a romanis multas
molestias sustinerent. vouerunt regine celi q;
si eius meritis concordarēt. ⁊ liberi abire pos/
sent. octauas sue natiuitatis diu neglectas de/
cetero statuerēt celebrandas. sicq; in dñm ce/
lestinū cōuenerunt ⁊ liberati per dñm Inno/
centiū votū adimpleuerūt. Celestin⁹ em̃ mo/
dico tpe superuixit. ⁊ ideo per euz impleri nō
potuit. **E**t nota q; tres natiuitates ecclesia
solēnizat. scz natiuitatē christi. s̃ctē marie. et
ioh̃is baptiste. Que tres designāt tres sp̃i/
tuales natiuitates. Cū ioh̃e nāq; in aqua. cū
maria in p̃nia. cum xp̃o renascimur in gloria.
Cū igit̃ natiuitatē baptismi in adultis opor/
teat p̃cedere contritiōē. et glorie similiter. iō
ille due merito vigilias habent. Sed cum pe/
nitentia tota sit. pro vigilia non oportuit vt vi/
giliam haberet. Octauas vero om̃s habent
quia om̃s ad octauā resurrectionē anhelant.

Abiles quidā valde strenuus z beate marie
valde deuot⁹ ad torneamentū vadēs. q̄ddaz
primo monasteriū ad honorē b. marie p̄stru/
ctuz in itinere repertū. missam auditus in/
trauit. Cū aut̄ missa misse succederet. z ille ob
honorē virginis nullā p̄termittere vellet. tan
dē monasteriū exiēs. ad locū concit⁹ p̄pera/
bat. z ecce redeūtes eidē occurrerūt. z ipsum
strenuissime militasse referūt. Qd̄ dum om̄s
q̄ aderāt idē assererēt. z vniuersi eū strenuissi/
me militasse vnanimi acclamarēt. necnō z q̄/
dā qui se ab eo captos dicebāt se eidē offerret
ppendens vir discret⁹ vrbānam reginā. vrbā/
no mō se honorasse. quid acciderit manifesta
uit. et ad monasteriū rediēs filio virginis de/
cetero militauit. **E**ps quidā qui brām ma/
riā in sūma reuerētia z deuotōe hēbat. q̄ndaz
ecclāz b. marie ī nocte media ex deuotōe adi/
bat. z ecce xgo xginū comitata vniūso xginū
choro veniēti viro occurrit. z cū sūmo honore
susceptū ad ecclāz ad quā tēdebat ducē cepit
p̄cinentibus duabus de choro puellis atq; di/
cen tibus. **L**ātemus dño socie cantem⁹ hono/
rē. Dulcī amor christi resonet ore pio. Quos
versus totus alius chorus virginū resumen/
do p̄cantat. p̄dicteq; bine cātatrices binos q̄
sequunt̄ in ordine versus subsecuti sūt. Pri/
mus ad ima ruit magna de luce supbus. Sic
hō cū tumuit p̄mus ad ima ruit. Sicq; viruz
dei cū tali p̄cessionē vsq; ad eccliam p̄duxerūt
duabus semp̄ incipiētibus z ceteris respōdēs/
tibus. **Q**uedā mulier solatio viri sui desti/
tuta. vnicū filiū hēbat. quē tenerrime dilige/
bat. Quadā aut̄ vice fili⁹ ei⁹ ab inimicis capit⁹
z ī custodia carcerat⁹ z yculat⁹. Qd̄ illa audi/
ens incōsolabiliter flebat z brām virginē cui
multū deuota erat pro liberatōe filij importu/
nis precib⁹ exorabat. Tādē vidēs q̄ sic nihil
proficēt. ecclesiam in qua erat sculpta imago
brē marie sola intrauit. z corā imagine stans.
ipsaz sic alloquit̄ di. Virgo brā. pro liberatio/
ne filij mei te sepe rogaui. z adhuc neq; m̄i
misere subuenisti. Patrocinij tuum pro filio
meo imploro. z nullum adhuc sentio fructū.
Igitur sicut filius meus mihi ablat⁹ est. sic
z ego filiū tuū tibi auferam. z obsidē pro filio
meo in custodiam ponam. z hec dicēs propi⁹
accessit. z imaginem pueri quē virgo in gre/
mio baiulabat auferens: domum abiit. Acci/
piensq; imaginē pueri ipsam in lintheo mun/
dissimo inuoluit. et in archa recondens ipsaz
conclauī diligentius obfirmauit. bonum obfi/
dem pro filio suo habere gaudēs et ipsum di/
ligenter custodiens. Et ecce sequenti nocte
beata virgo iuueni apparuit. z ianuam carce

A yż latwie nas pan bog ksbie
iako by wogw towarzystwo przyni
gmie, w głębi smy z światem
spólnego nic nie mieli. Nadto

Marie virginis

CXXV

314

ris operiens inde ut exeat precepit ei qd dixit
 matri tue fili dices. ut meū reddat filiū exq
 reddidi tibi suū. Qui exiēs ad matrē venit. z
 gliter. b. virgo eū liberauerit enarrauit. Al-
 la aut plurimū exultans imaginē pueri acce-
 pit z ad ecclām vadēs bea. marie reddidit fi-
 lium di. Grās tibi dñā refero. qz mihi meū vni-
 cū filiū reddidisti. z nūc tibi filiū tuum reddo
 qz meū me recepisse pſiteor. **E**rat quidam
 fur qui sepe latrocinia exercebat. s. btām ma-
 riam plurimū in deuotiōe habebat. z eam cre-
 brius salutabat. **Q**uadāz igit. vice furtim
 quedā rapiens capis. z suspēdio iudicat. Lū
 aut suspendere. pſtino bñ virgo ei affuit et
 suspensū tribus dieb. vt sibi videbat suis ma-
 nibus sustētauit. ita q nullaz lesionē pſensit.
 Illi vero qui eū suspenderūt casu inde trāseū-
 tes. eū viuētē z vultu hilari reppererūt z ar-
 bitrantes q nō bñ fuisset laqueo astrict. gla-
 dio ipz iugulare volebāt. Sz btā maria feriē-
 tū gladio manū oſponebat. z illi sibi nil nocē
 poterāt. **C**ognoscētes ergo illo referēte. q be-
 ata maria sic eū iuuabat. mirantes eum depo-
 suerūt. z amore virginis abire liberū dimise-
 runt. Qui abiens monasteriū intrauit z quo
 ad vixit in seruitio dei genitricis permansit.
Fuit quidā clericus qui beatā matriā val-
 de diligens horas eius sedule decātabat. Lū
 aut parentes eius morerent. aliū non habē-
 tes heredē. ei hereditatē maximā dimiserunt
 Compulsus est igit ab amicis vt vxorē acci-
 peret. z hereditatē ppiā gubernaret. Qua-
 dā aut die cū ad celebrādas nuptias tendēt.
 in itinere quandā ecclām repperit. z recorda-
 tus seruitij bñ matrie in ipsam ingrediēs ho-
 ras eius dicē cepit. Et ecce btā matriā eidez
 apparuit. z qsi seueri. ei dixit. **O** stulte z infi-
 delis. cur me amicā z sponsā tuā relinqs. z mi-
 hi seminā aliā anteponis. Ad hoc ille cōpun-
 ctus ad socios rediit. z totūz dissimulās cele-
 bratis nuptijs. media nocte oib. relict. clā de
 domo aufugit. z mōasteriū itrās b. marie de-
 uote seruiuit. **S**acerdos cuiusdāz prochie
 z honeste vite nullā missam nisi missā bñ ma-
 rie sciebat. quam in eius honore sedule decā-
 tabat. Apud epm igit accusat z ab eo citius
 accersit. Lū vero coram epō se aliam missam
 nescire dicēt. epō ipm quasi seductore dure re-
 darguit. z ab officio eum suspendēs. ne dece-
 tero eam missā decantare auderet interdixit.
 Sequenti nocte beata maria episcopo appa-
 rens eum plurimum increpauit et cur suum
 cancellarium sic male tractassz requisit. ad-
 vitq. q die. xxx. moreret nisi ille ad consuetū
 officium restitueret. Tremefactus episcopus

presbyterū accersit. z veniam postulans vt
 nullam missam preter illā quā sciebat de btā
 maria celebrare debeat ipauit. **Q**uidā cle-
 ricus vanus et lubac. erat. s. tñ dei genitricēz
 plurimū diligebat. z eius horas sanctas de-
 uote et alacriter decantabat. quadam igitur
 nocte in visioe vidit se aī tribunal dei astare.
 z dominum circūstantibus dicere. de illo qui
 vos aspicit quo iudicio dign. sit. vosipsi de-
 cernatis. quem tādiu toleraui z nullū adhuc
 in eo emendatiōis signum inueni. Tunc dñs
 oibus approbantib. super eum damnationis
 tulit sniam. Et ecce beata virgo surrexit. z fi-
 lio suo dixit pro isto pie fili clementiam tuam
 rogo vt super eum damnationis sniam miti-
 ges viuāt ergo hic ob grām mei. qui ob ppa
 merita adiūct. morti. Lū dñs. tuis em petiti-
 onibus eum tribuo si vel saltē nūc eius corre-
 ctionē inspexero. Et cōuersa virgo ad hoīem
 dixit. Glade et amplius noli peccare. ne dete-
 rius tibi cōtingat. Ille igit excitatus. vitam
 mutauit et religionē petijt z ibi in bonis opi-
 bus vitaz finiuit. **A**pud siciliam anno dñi
 dxxxvij. fuit quidam vir nomie theophilus
 cuiusdē epī vice dñs (vt ait Fulbert. carnolē-
 sis epō) q tāpudent sub epō res ecclasticas
 dispēſabat. q mortuo epō eum dignūz epātū
 ois pſs acclamabat. At ille vice dñatu pter.
 aliū in epm maluit ordiari. Tādē ab ipō offi-
 cio inuite ab epō deposuit. in tantā ipatiētā
 est delapsus. vt ad suā recupandā dignitatē
 cuiusdā iudei malefici pſilium expeteret. Ille
 igit dyabolū aduocauit. z aduocat. pſcit. ve-
 nit. Theophil. g iussu demōis xpz z mſez ei.
 abnegauit. xpīae pſſiōi abrenūciauit. z ipō
 abrenūciatiōis z abnegatiōis cirogphū suo sū
 guie ppo scſpit. z scptū anulo sigillauit. sigil-
 latū demōi tradidit z sic ei. fuitio se addixit.
 In crastinū igit pcuratōe demōis theophil.
 in gratiaz epī recipit. z in sui dignitatē officiū
 restituit. tādē ad se reuerſus. de eo quod se-
 cerat valde ingemuit. z ad virgine glorioſaz
 vt sibi in adiutorium fieret. tota mēis deuo-
 tione cōfugit. **Q**uadā igitur vice beata ma-
 ria in visioe illi apparens de impietate ipsuz
 redarguit. et dyabolo abrenunciare precepit
 ac christum dei filium z omne christianitatis
 propositum confiteri fecit. et sic ipsum in suis
 filiū grām recuperauit. z ad iudicium indulte
 venie iterū sibi aparēs cirogphū qd dyabo-
 lo dederat sibi reddidit. z sup pect. posuit. vt
 iā nō se dyaboli seruum timeret. s. p virgine
 se libez factū gauderet. Quo theophil. rece-
 pto vehemēter exultās. corā epō omniq. pſo
 qd sibi acciderat retulit z cunctis admiranti

qui dicit
 nosse se
 Deum et
 mandata
 eius non cus-
 sto. dicit. mendax
 est
 mendax est

Dens itaqz
 iubet Abſti-
 nentiam.

Antiquus
 rogis
 per. suadet
 p. suadet
 uocitatem
 uocitatem

Ille dñs
 imperat
 Sobrietatem
 1ste. s. car.
 ebrietatem

Ille
 castitatem
 ille castitatem
 ille fornicati-
 onem

Ille
 humilitatem
 1ste
 Superbiam

Ille
 concordiam
 1ste

Dei glor-
 diam

na d to Abygſmy rozu meli nſz pſz gluz be
 Bozen bendanc ze daleko ei
 Szgez. Quozym ſaym ktorz panu bogu
 nſz ktorz gioratu gluzaym
 ozym pſm. rāz nas pſm
 z paval 12

Notitia iudicare et non iudicabimur et non condem-
nabimur. Quod per psalmum dicitur
vult iudicare
cur his idem. **De sancto** *Fid. Dominum*
prohibeat *F. Vi*

psalm
57

iste discor-
diam
ille pacem
ille litem
ille
Mangnetudinem
iste
Iracundiam
ille
Dilectionem
iste
Odium
ille
Largitatem
iste
Tenacitatem
ille
Esulemodynam
iste
Rapinam
ille
Veritatem
ille
Mendacium
ille
Non iuvandum
iste
Periurys
ingratum
ille

bus et virginē glorioſā laudantib⁹ ipſe poſt
triduū in pace quieuit. Quidā vir et vxor
ſua ppe lugdunū circa annū dñi. Adc. filiam
vnicā hñtes eā cuidā iuueni nuptui tradide-
runt. Ob amorē autē filie generū ſuuz ſecum
in domo tenebāt. Adater autē puelle iuuenem
amorē filie ſue tādiligentē colebat vt nō maior
eſſet amor puelle ad puerū q̄ ſocr⁹ ad generū
In ter h̄ hoies malicioſi dicē ceperunt. q̄ hoc
nō filie cauſa facēt: ſ vt eidē pro filia ſeſe inge-
reret. Cum igiſ mulieris animum tanta falſi-
tas concuſſiſſet. timens ne vulgi fabulam ver-
teretur. duos ruſticos alloquit⁹ z ſi occulte ge-
nerū ſtrāgulare velint cuilibz. xx. ſolidos pol-
liceſ. Quadā ergo die eos i celario recludēs
maritū ſuū ex induſtria aliquo ire cōſuluit. et
filia alio trāſmiſit. Tunc adoleſcēs iuſſu dñe
ſue celariū vt viniūz aſſerret ingredit⁹. z mox
a latronib⁹ ſtrangulat⁹. Adox ſocus ipſuz in
lectu filie detulit. z quaſi dormientē veſtibus
circūtexit. Redeuntib⁹ ergo marito z filia ad
menſā poſitis. iubet mſ filie vt maritū debeat
excitare. z ad mēſā vocare. Que cū defunctū
reperiſſet. z hec concita nunciāſſet. tota fami-
lia in lamētum vertit⁹. z illa mulier homicida
q̄ſi dolēs cuz ceteris lamētaſ. Tandē mulier
de ppetrato ſcelere valde ingemuit. z ſacerdo
ti omīa p ordinē conſeſſa fuit. Poſt aliq̄ tps
inter mulere z ſacerdotē litigiū ori⁹ z a ſacer-
dote ſibi generi homicidiū irrogatur. Quod
cū ad parentū noticiā deueniſſet. adducit⁹ ad
iudicē z ab eo ignib⁹ cōcremāda dānat⁹. Sinē
ergo ſuū imminere pſiderās. ad beatā xginē ſe
cōuertit z ei⁹ intrās eccliam. in orōne cū lacri-
mis ſe pſtrauit. poſt modicu⁹ exire cōpellit⁹ z
in magnū proiectā ignē omīs ibidē ſtare ille-
ſaz z incolumē contuent⁹. At parētes pueri.
ignē paruū eſſe putantes ad ſarmēta concur-
runt. z in ignē proſciunt. Elidētes autē q̄ nec
ſic in aliquo ledereſ. lanceis z baſtis eam im-
pugnare ceperūt. Tūc iudex qui aderat vehe-
menter obſtupuit. et eos ab ipſi⁹ impugnatione
cōpeſcuit. Eam autē diligenter conſiderās
nullū in eū ſignū incendiū preter ſola vulnera
lancearū inuenit. Cum autē parētes ei⁹ domū
eam reclauſiſſent. z eam ſomētis z balneis re-
crearent. nolens eam deus vltorius humana
ſuſpicionē fedari. poſt triduum in laudē vir-
ginis perfeuerantem ex hac vita vocauit.

more pene. alij amore pmiſſe pecunie. vicini
vicinos propinqui domesticos ad ſupliciu⁹
trahabant. inter quos. xxxij. a perquiretib⁹
comprehenſi ante regem adducti ſunt. Quib⁹
bus rex. Nō auditiſ qualis pena aduerſus
chriſtianos poſta ſit. Qui illi. Audiuimus et
ſtulticie tue inſſioni irriſimus. Tunc rex irat⁹
neruis crudis eos cedi iuſſit. z lapidibus ora
eorum contūdi mādauit. ac annotata vniūſ
cuiuſq̄ conſeſſione ferro vinctos in carcerē re-
cludi pcepit. Quoz Adrian⁹ cōſtantiā prior
officiū militaris cōſiderans. dixit eis. Adiuo
vos per deum veſtrum vt mihi dicatis. que
eſt remuneratio quaz expectatis pro iſtis tor-
mentis. Ad hoc dixerunt ſancti. Oculis non
vidit. nec auris audiuit. nec i cor hominis a-
ſcendit. que preparauit dominus diligentib⁹
ſe perfecte. Tunc Adrianus in medium pro-
ſiliens ait. Annotate me cuz iſtis. quia z ego
chriſtianus ſum. Quod cum imperator au-
diſſet nolentē ſacrificare vinctum ferro in car-
cere repoſuit. Natalia vero vxor eius. audi-
ens virum ſuum incarceratū ſcidit veſtimen-
ta ſua ſiens plurimum z eiulans. ſed cum au-
diſſet q̄ propter fidem chriſti incarcerat⁹ fuiſ-
ſet. gaudio repleta ad carcerē cucurrit. z vin-
cula viri ſui z alioz oſculari cepit. erat ei xpia-
na. ſ ppter pſecutionē ſe non pnblicabat. Et
dixit ad virū ſuū. Btū es dñe mi Adriane.
quia inueniſti diuitias quas non dimiſerunt
parētes tui. quibus egent hī qui multa poſſi-
dent qñ non erit fenerādi tps. non mutuo ac-
cipiendi. dum nullus de pena aliū liberabit.
nec pater filium. nec mater filiam. nec ſeruus
dñm. nec amicus amicū. nec diuitie poſſeſſo-
rē. Lūq̄ eū admonuiſſet vt omnē glām ter-
reſ nam contēneret: z amicos et parentes ſperne-
ret. z ſemp ad celeſtia cor habēt. Dixit ad eaz
Adrianus. Glade ſoror mea tpe paſſionis no-
ſtre. accedam te vt videas finē noſtrū. Sicq̄
virū ſuū alijs ſanctis recōmendās vt cum. ſ.
confortarent. redijt in domum ſuā. Poſtmo-
dum audiens Adrianus diem paſſionis ſue
adeſſe. dans munera cuſtodib⁹. z ſctōs qui ſe
cum erant in fideiuſſorib⁹. abijt domū vocare
Nataliā ſicut ei iuramēto pmiſerat. vt eoz
paſſionib⁹ pſens eſſz. Quidā autē eum vidēs
precucurrit z nūciāuit Natalie dicens. abſo-
lutus eſt Adrianus et ecce venit. Quod illa
audiēs nō credebat di. Et q̄s potuit eū abſol-
uere a vinculis. z ſepareſ a ſanctis. Dū hoc loque-
retur. puer domestic⁹ venit dicens. en domi-
nus meus dimiſſus eſt. Illa autez putans q̄
martyriū reſugiſſet. amarūſſime flebat et cum

Adrianus a mari-
miano imperatore regnate martyriū
paſſus eſt. Cum ergo predictus maximian⁹
in nichomedia vbe ydolis immolaret. iuſſu
eius cuictos chriſtianos perquirentes. alij ti

Bo tak mowi wſzakge gluzyc mu bendam
Czoraſt poganſkiemu krolowi Aby
aby poznali iaka wielka roznose
jest miedzy gluzycami miedzy
w gluzycy. krolowa z krolowem
takim foli 20

fieri dicens Nolite indicare: Hoc dicendo
non Tollit nobis Intelligentiam iudicandi
sed illud dicitur

Adriano.

315

Fo. CXXVI

pinvys

vidisset eum surgēs veloci^o ostiū dom^o cōtra
eum clausit et dixit. Longe a me efficiat qui a
deo corruit. nec mihi cōtingat loqui ori illius
p qd dñm suū abnegavit. Et cōversa ad eum
dixit. Tu miser sine deo. qd te cogit apphē/
dere. qd non potuisti pficere? qd te supavit a
sc̄tis. aut qd te seduxit vt recederes a cōuētū
paciis dic mihi cur fugisti añq̄ pugna fieret.
añq̄ repugnantē videres. quō vulnerat^o es.
nec dum emissā sagitta. Et ego mirabar si ex
gēte sine deo. et de genere impiorū aliquis of-
feret deo. Iheu me infelicē et miserā quid faci-
am q̄ cōiūcta sum huic ex genere impiorum
Non est cōcessū mihi vni^o hore spaciū vt vo-
carer vxor martyr. s vt dicerer vxor trāsgres-
soris. Ad modicū quidē exultatio mea fuit. et
ecce p secula obprobriū meū erit. Hoc at̄ br̄s
Adrian^o audiēs vehemētē gaudebat admi-
rās de femia iuvene pulcherrima et nobili et no-
bili. et añ. xiiij. mēses nupta. quō talia loq̄ pos-
set. Uñ ex hoc ad martyriū ardētior effectus
vba ei^o libētissime audiebat. Sz cū eaz nimis
affligi vidēt dixit ei. Api mihi dñia mea Ma-
talia. nō em̄ vt putas martyriū fugi. s te vt p-
misi vocare veni. Que non credēs ait. vide
quō me seducit trāsgressor. quō mētē alē iu-
das. fuge a me miser. meip̄am iam interficiat
vt satieris. Et dū moraret̄ ad apiendū ei. di-
xit. Aperi citi^o. nā vadā et yltranō videb me.
et post hoc lugebis. q me añ exitū meū non vi-
deris. Fidei iussorē dedi s̄ctos martyres et si
ministri me requirētes nō inuenerit. sustine/
būt s̄cti tormēta sua. et mea sūt. Ihec audiēs na-
talia. aperuit et sibi inuicē pstrati ad carcerē
simul abierūt. vbi Matalia p. viij. dies s̄ctōrū
vlcera. cū lintheis p̄ciosis exēgebat. Statuta
aūt die. impator eos p̄itari iussit. qui resoluti
penis. qz ambulare non poterāt. velut aīalia
portabant. Adrian^o vero vinctis manib^o seq̄
bat. Deinde Adrian^o portat^o sup eculeū ce-
sari p̄tāt. Matalia vero adiungēs se ei dice-
bat. Elide dñe meus. ne forte trepides. cū tor-
mēta videbis. modicū quidē nunc patieris. s
ptinuo cū angelis exultab. Adrian^o iḡ sacri-
ficare nolēs. grauissime cesus ē. Currēs qz na-
talia cū gaudio ad s̄ctos qui erāt in carcē: ait
Ecce dñs me^o inchoauit martyriū. Cū at̄ rex
ne deos suos blasphemaret. moneret ille ait.
Si ego torq̄or: qz eos qui nō sūt dñj blasphe-
mo. qualit̄ ip̄e torq̄beris q̄ deū verum blaphe-
mas. Cui rex. h vba te illi seductores docue-
rūt. Ad quē Adrian^o. qre seductores eos di-
cis q̄ sūt doctores vite eterne. Currēs natalia
h rīsa viri sui alijs cū gaudio referebat. Tūc
rex a q̄tuor validissimis fecit eū grauē cedi.

Dñs aūt penas et interrogationes et respō/
siones. natalia alijs martyribus qui erant in
carcē ptinuo referebat. Intm̄ aūt cesus est vt
eius viscera effunderentur. Tunc ferro vin-
ctus cum alijs in carcere recluditur. Erat au-
tem Adrianus iuuenis delicatus valde et de/
corus. annorum. xxviij. Matalia vero virum
suum supinum iacentem et totum laceratum
considerans mittens manus sub vertice eius
dicebat. Beatus es dñe meus. qui dign^o esse
ctus es de numero esse sanctorum. Br̄s es
lumē meum. vt patiaris p eo. qui pro te pas-
sus est. perge nunc dulcis me^o. vt videas glo-
riam eius. Audiens autem imperator q mul-
te matrone sanctis in carcere ministraret. pre-
cepitne vltorius ad eos ingredi permittant.
Quod audiens natalia seipsam tonsorauit.
et habitū virilem assumens sanctis in carcere
ministrabat. alias quoqz exēplo suo ad hoc
induxit. rogauitqz virū vt cum esset in gloria
hāc precē pro se facēt. vt se intactā custodiēs
dñs ab hoc seculo citius euocaret. Audiēs at̄
rex que matrone fecissent. iussit incudē asferri
vt confractis sup eum crurib^o. s̄cti martyres
interirēt. Timēs vero natalia. ne vir suus ex
alioz supplicijs terreret. rogauit ministros vt
ab eo incipent. Abscisis iḡ ab eo pedib^o cru-
ribusqz fractis. rogauit eū natalia. vt manū si-
bi abscidi pmitterēt q̄ten^o alijs s̄ctis q̄ et plura
passi fuerūt cōpar esset. q̄ facto Adrianus sp̄m
reddidit. ceteriqz vltro pedes p̄tēdentes ad
dñm migrauerūt. Rex aūt eoz corpora cremari
mādauit. Matalia vero manū adriani in sino
suo abscondit. Cū aūt corpora s̄ctōz in ignem
p̄cipitarēt voluit et natalia se cū eis in ignē p-
cipitare. s subito vehemētissim^o ymber irru-
pit et ignē extingūēs corpora s̄ctōz illesa ser-
uauit. xp̄iani dō p̄silio inuito corpora eoz p̄tati-
nopolim trāfferri fecerūt. q̄usqz pace ecclie red-
dita cū honore referretur. Passi sūt aūt circa
circa annū dñi. cclxxx. Matalia vero domi re-
manēs. manū s̄cti adriani sibi retinuit. quā in
solaciū vite sue sēp ad caput lectuli sui pone-
bat. Post h aūt tribun^o vidēs nataliā tā pul-
cherrimā tanqz diuitē et nobilē. de volūtate im-
patoris honestas matronas misit. vt in suum
piugū cōsentiret. quib^o natalia r̄ndit. Quis
mihi prestare poterit vt cōiungerer tali viro.
sed peto vt triū dierum mihi dentur inducie
vt me valeā pparare. Hoc aūt dicebat vt in-
de fugere posset. Cum aūt dñm exoraret vt se
intactā pseruaret subito obdormiuit. Et ecce
vnus martyriū ei apparuit. et eā dulcē p̄solās
et vt ad locū in q̄ sunt corpora martyz veniat
imperauit. Euigilans igitur et manū Adria-

28a
pauuvs
ingstendum

ille
Aufande
Augstendum

38a
Fulgis Teste
monijis
Inchevendum

ille
Mandat
de ligno
Scientie
boni et
mali.
ne come datis
necom edatis
18a
econtra
ingua cunq̄
die
come de vi-
tis ex eo gen^o
eip̄uentur
oculū gtri
et av. tis
gicū diij
Scientas
bonum
et malum

tr3eae gamu p bog nerychlo zydom

obuence swam petul

Tafzay ktanu wnyktadac bendre
Ty3 truenay m3p po gtarzy stulert
spalnut dopiero panbog obuence swam

De sanctis

Spelnul dy. prero panbog obietni ce swoje
 Aa to 1367. Sze byl ion lud gorawym
 y nadzie tam wspiraw, bo chce
 pan Bog 1367 wychowaney
 1 ego, Wstawczmenan/Sze spuśczi

De Damascenis aliquibus. Cuius vel
cuius vel. cogitatio nobis cogitata non est

Protho et Jacincto

Fo. CXXVII 316

et qualiter in eius concupiscentia estuaret rogās
ut secū carnaliter cōmiseret. statimq; eū appre-
hendēs amplectit. et osculat et ad crimē hor-
tat. qđ factū frater eugeni⁹ abhorruit di. Re-
cte nomē melantiā hīc cognosceris. nigredis
em̄ repleta. p̄fida nigra diceris. et obscura fi-
lia tenebrarū. amica dyabolī. dux pollutionis
fomētū libidinis. soror anxietatis p̄petue. et mor-
tis filia sempiternae. Illa vero se deceptam vi-
de et timēs ne forte scelus publicaret. voluit
ip̄a prior detergē clamareq; cepit qđ eugeni⁹
se voluit violare. Abiit igit ad philip̄uz p̄fe-
ctū et cōq̄sta est di. Iuuenis quidē p̄fid⁹ xpi-
anus ad me medēdi causa īgressus in me ir-
ruens ipudēt. me voluit violare. et nisi vni⁹
ancille q̄ intra cubiculū erat fuisset liberata
suffragio. sue me libidini sociasset. Audiēs igit
p̄fectus ira accendit et missa apparitorū mul-
titudine. eugeniū ceterosq; suos xpi ferro vin-
ctos adduci fecit. diēq; statuit in quo oēs tra-
di deberēt morib⁹ bestiarū. Accersitis etiā eis
corā se. dixit ad eugeniū. Dic nob̄ sceleratissi-
me. hoc vos xps vester docuit. ut operā cor-
ruptiōibus decis et matronas impudētī vesa-
nia violēs. Cui eugenia demissa facie ne ag-
scerēt r̄ndit. Dñs noster castitatē docuit. et in
tegritatē seruātib⁹ vitam eternā p̄misit. Hāc
aut melantiā falsaz testē mōstrare possum⁹. s̄
melius est ut nos patiamur. q̄ qđ illa cū cōui-
cta fuerit puniat. et fruct⁹ patiētie n̄re depeat.
Verūtū adducat ancillā quā diē n̄ri sceleris
esse testē. ut ex ore eius possint refutari men-
dacia. qđ cū adducta ēēt illa. a dñā sua docta.
p̄stanter sibi opponebat. qđ dñam suā opprimē
voluit. Cūq; om̄s de familia sūt deprauati.
sic esse testarent. ait Eugenia. Temp⁹ tacēdi
trāsīt et tps loq̄ndi aduenit. Nolo impudica
in seruos xpi crimē imponat nec falsa gloriē
Et aut mendaciū vitas supet et sapiētia ma-
licia vincat veritatē ofīdam. nō p̄pter iactan-
tiā s̄ p̄pter dei gl̄am. et hec dicens tunicā a ca-
pite vsq; deorsū siue vsq; ad cingulū scindit
et femina apparuit. Dixitq; p̄fecto. tu mihi p̄f-
claudia m̄r. s̄res hi duo qđ tecū sedēt Auitus
et sergi⁹. Ego eugenia filia tua hi duo fratres
Proth⁹ et Jacinct⁹. Qđ p̄ audiēs et filiā cog-
scere incipiēs. in amplex⁹ ei⁹ cum m̄re irruit. et
lacrimas mltas effudit. Eugenia at vestib⁹ au-
reis induit. et in sublime tollit. Ignis aut de
celo venit et melantiā cū suis p̄sumpsit. Sicq;
eugenia p̄fem m̄rem et s̄res totāq; familiā ad
fidē xpi p̄uertit. ita qđ p̄ p̄fē h̄ a p̄fectura de-
posit⁹. a xpianis eps ordinat. et in orōne p̄fi-
stens ab infidelib⁹ occidit. Claudia aut euz
filijs suis et eugeniā romā reuertit. et ibi mlti

ab eis ad xpm sunt p̄uersi. Eugenia aut iussa
impatoris alligato grādi saxo in tyberim p̄-
cipitat sed rupto saxo sup̄ vndas incolumis
gradiebatur. tūc in fornacē ardentē p̄piciit. s̄
extincta fornace refrigerio vtebatur. Recludit
deinde in tenebrosū carcerē. sed lumen can-
didissimū radiabat eidem. Cūq; per decem
dies sine cibo fuisset. saluator eidem apparuit
et panē cādidissimū sibi porrigēs dixit. Acci-
pe cibū de manu mea. Ego suz saluator tuus
quē tota mētis intentiōe amasti. Eodem die
quo ad terras descēdi ipse te eripiam. In die
igit natalis dñi spiculator mittit. et caput ei⁹
abscidit qđ postmodū matri apparuit. et qđ die
dñica se sequerē p̄dixit. Veniente igit dñica
die. Claudia ī orōne posita. emisit spm̄. Pro-
thus aut et Jacinct⁹ cū ad templū ydolorū tra-
herent. orōne simulacrū cōminuerūt. et cū sa-
crificare nollēt. capitis obrutaciōe martyri-
um postmodum compleuerūt. Passi sunt au-
tem sub Valeriano et Gallo. Circa annum
domini ducentessimū quinquagesimū sex-
tum.

Exaltatio sacre cru-

cis dicit eo qđ tali die fides et sancta
crux plurimū exaltata fuit. Morandū autē qđ
an̄ christi passionē lignū crucis fuit lignū vili-
tatis. quia h̄mōi cruces de lignis vilib⁹ para-
bant. Infructuositatis qđ quātūcūq; ī mōte
caluarie plantabatur fructum mine faciebat.
Ignobilitatis quoq; qđ erat suppliciū latronū
Tenebrositatis quia tenebrosū et sine om̄i de-
core erat. Abortis quia ibi hoies morti trade-
bant. Fetoris quia in medio cadauerū plan-
tabat. Post passionē vero fuit multiplici ex-
altata. quia vilitas trāsīt in preciositatē. Cū
dixit andreas salue crux p̄ciōsa et. Infructu-
ositas in fertilitatē. Cān. vii. Ascendā ad pal-
mā et apprehendam fructus ei⁹. Ignobilitas
in sublimitatē. Augu. Crux que erat suppliciū
latronū. trāsīt ad frontes imperatorū. Te-
nebrositas in claritatē. Cris. crux et cicatrices
christi radijs solis in iudicio erunt lucidiores
Abors in vite perpetuitatem. vnde cantatur
et vnde mors oriebatur. inde vita resurgeret.
Fetor in odorem suauitatis. Cān. j. Cum es-
set rex in accubitu suo nardus mea. id ē. crux
sancta. dedit odorem suum.

Exaltatio scetē cru-

cis solēnit ab ecclia celebrat. qđ in ea
fides qđ plurimū exaltata fuit. Anno dñi sex-
ingentesimo decimo q̄nto permittēte dño fla-

in quibus
nimirum
verbis
patenter
innuitur

eos
qui cupidi
tati student
ad monum
cultores
existere

etiam
Si hoc bea-
tus paulus
non affirma-
ret

hoc cupidi-
tatis malum
malum
quod cuncta
procellit
adque
exuperat

et agno
omnia mala
pullulant
Antibi et alia

Scriptura
Eccl. 10
destestan-
do prodi-
tens
Ad nauo
nichil est
Seete
stius

ostawieczne nan gre spu bazali
A niego dobroci w p̄sthe nad zere
swam polkladali. Takie w pier
w tego przy kazania rozkladali
powiemy.

De exaltatione

Rursumque
nichil inaniens
iniquus
quam amare
ibide paccuniam
hic enim
animam
quam
uenale habet

Quia enim
adhuc
hodie
licet bene
agere

Scimus
utrum Cras
liceat

Ignoramus
Fastidantes
ergo pascha
comedite
ad golum
tatem
patris
electis
angelate

gellari populū suū per seiciā paganorū cos/
dras rex persarū . oīa regna terrarum suo im/
perio subiugauit . Hierusalē autem veniens .
a sepulcro dñi territ⁹ redijt . sed tamē partem
sancte crucis . quā sancta helena ibidē reliq̄rat
asportauit . Tolēs autē ab omnib⁹ colī vt de⁹
turrim ex auro et argento interlucētib⁹ gem/
mis fecit . et ibidē solis ⁊ lune ⁊ stellarū imagi/
nes collocauit . per subtile etiam et occultos
ductos quasi deus desup aquā infundebat ⁊
in subterraneo specu equi quadrigas trahen/
tes in circuitu ibāt . vt quasi turrim mouerēt
et tonitruū simularēt . Filio igitur suo regno
tradito . in tali phano prophan⁹ residet et iux/
ta se crucē dñi collocans appellari ab oībus
se deum iubet . Et sicut legit in libro mitrali
de offi . Ipse cosdras in throno residēs . tanq̄
pater lignum crucis sibi a dextris imposuit
loco filij . et gallum a sinistris loco spū sancti .
Se vero iussit patrem notari tunc eraci⁹ im/
perator exercitū copiosū collegit . et p̄tra filiū
cosdre iuxta danubiū flumiū dimicatur⁹ ad/
uenit . Tandē vtriusq̄ principib⁹ placuit . vt
ipī super pontē soli cōsigerēt et qui victor exi/
steret . sine dāno vtriusq̄ exercit⁹ imperium
vsurparet . decretū etiā exijt vt quicunq̄ p̄n/
cipem suum iuuare p̄sumeret . cruribus abscis/
sis et brachijs ob hoc continuo in flumie mer/
geretur . At eraci⁹ totum se deo obtulit . et s̄a/
cte cruci deuotione qua potuit cōmendauit .
Ambolus itaq̄ in cōsctu durātib⁹ . Eracio
victoriam dñs contulit . ⁊ contrariū exercitū
suo impio subiugauit . adeo q̄ vniuersus po/
pulus cosdre fidei xpiane se subdidit . et sac̄
baptisma suscepit . cosdras autē ignorabat exi/
tum belli . quia cum ab omnibus odiret . sibi a
nemine intimatur . Eracius autē ad eum per/
uenit . et in throno aureo eum sedere reperiēs
eidez dixit . Quia lignū sancte crucis fm tu/
um modulum honoraſti . si baptismum et fi/
dem christi suscepis . adhuc vitam et regnū
paucis ad te acceptis obsidibus obtinebis .
Si autē hoc implere contēpseris . gladio meo
te feriam ⁊ caput tuum p̄cidam . Cum igit ille
acquiescere nollet . extracto gladio euz p̄tin⁹
decollauit . Et quia rex fuerat sepelire p̄cepit .
Filium vero suum decē annorū quez cum eo
repi baptizari fecit ⁊ de sacro fonte ipm susci/
piēs regnum paternū ei dimisit . Turrim do/
illam destruēs . ⁊ argētum in p̄dam sui exerci/
tus tribuēs . aurum do ⁊ gēmas ad reparan/
dum ecclias quas tyrannus dstruxerat refer/
uauit . Sanctam igitur crucē suscipiēs . hie ro/
solimā repositauit . Luncq̄ autē de monte oli/
ueti descēdens . per portam qua domin⁹ pas/
surus intrauerat in equo regio et ornamento
impiali ingredi vellet . repente lapides porte
descenderūt . ⁊ inuicē q̄si vn⁹ pies se clauferūt
Sup quo cūctis stupētib⁹ angelus dñi signū
crucis in manib⁹ tenens . sup portas apparuit .
vi . Lū rex celorum ad passionē per hanc por/
tā intraret . ne cultu regio sed humili asello in/
grediēs . humilitatis exemplū suis cultorib⁹
dereliquit . et his dictis angel⁹ abscessit . Tūc
impator lacrimis diffusus seipm discalciauit
⁊ vestimenta vsq̄ ad camisiā exiit . crucemq̄
dñi accipiens vsq̄ ad portā humili baiula/
uit . Aborq̄ duricia lapidū . celeste presensit
impiū . statimq̄ porta se suberigens liberū in/
transib⁹ patefecit ingressū . Odor aut suauissi/
mus qui eodem die eodemq̄ momento q̄ de
turri Cosdre sacra crux fuit ablata hierosoli/
mis de psarū . puincia p̄ tam lōga terraz spa/
cia fuerat illapsus tūc redijt . omīsq̄ mirabili
suauitate refecit . Rex aut deuotissim⁹ in has
crucis laudes prupit . O crux splēdidior cū/
ctis astris . mūdo celebris . hoib⁹ multū ama/
bilis . sāctior vniuersis q̄ sola fuisti digna por/
tare talentū mūdi . dulce lignū . dulces clauī .
dulcis mucro . dulcis hasta . dulcia ferēs pon/
dera . salua p̄sentē catheruā in tuis hodie lau/
dibus p̄gregatā . tuo vexillo signataz . Sicq̄
preciosa crux in suo loco restituit . et antiq̄ mi/
racula renouant . Abortuus quidā vite resti/
tuitur palitici q̄ttuor curant . leprosi decē mū/
dant . ceci q̄ndecim illuminant . demōes effu/
gantur . ⁊ a varijs languorib⁹ plurimi liberā/
tur . ⁊ sic impator ecclias reparās . ⁊ regis mu/
nerib⁹ cumulās ad pp̄ia remeauit . In cro/
nicis autem hoc gestum aliter fuisse narratur
Dicitur em̄ q̄ dū cosdre occupās vniuersa re/
gna hierusalem cum Zacharia patriarcha et
ligno crucis cepisset . et Eracius cum eo pa/
cem facere vellet iurauit se cum romanis pa/
cem non facturum donec crucifixum abnega/
rent et solem adorarent . Tūc eracius zelo ar/
matus . contra eū exercitū mouit ⁊ psas mul/
tis prelijs deuastauit . et Cosdre vsq̄ ad tesi/
fontem fugere compulit . Tandem cosdre dis/
sensionem incurrens . Abderasan filium suū
in regem coronare voluit . Quod syrois p̄n/
mogenitus eius audiens . cum eracio fedus
inijt . patremq̄ nobilibus persequens in vin/
culis eiecit . Quem pane tribulatiōis et aque
angustie sustentans tandem sagittari et occi/
di fecit . Postmodum autem omnes incarce/
ratos cum patriarcha ⁊ ligno crucis Eracio
destinauit . Ille autem preciosum lignum cru/
cis hierusalem derulit et postmodum constā/
tinopoli deportauit . h in mltis cronicis legūt .

Samu napuszczay powenscu z Egiptu
Jan Bog zakon d
Na ogstate bendze obaczal
meisze y zas

De h aut lig cruc sic dixit Sibilla apd pa-
ganos sicut dr in historia triptita. **Q**uod ter bea-
tū lignū in quo deus extēsus ē. hoc forte di-
ctū est ppter vitā nature gratie z glorie q̄ ex
cruce puenit. Apud cōstātinopolim iude-
us quidā ecclesiā sancte sophie ingressus q̄n-
dam imaginē xp̄i ibidē cōspexit. q̄ se ibi solū
considerās gladiū arripuit z appropiās ima-
ginē xp̄i in gutture pcussit statimq; inde san-
guis exiuit z iudei faciē z caput asp̄xit. q̄ ter-
ritus imaginē accepit z ip̄am in puteū p̄ici-
ens statim aufugit. Quidā aut xp̄ianus eidē
obuiāuit sibi q; dixit. vñ venis iudee. aliq̄
hominē occidisti. Et ille fallum ē. cui rursus
homo ille dixit. Clere homicidiū ppetrasti et
ideo sanguine asp̄sus es. Et iude^o. Clere de-
us xp̄ianoz magn^o ē et fides ei^o firma p oia
cōprobat. Nequa q; est hominē pcusi. s̄ xp̄i
imaginē et cōtinuo sanguis emanauit de gut-
ture. Duxit aut iudeus hominem illū ad pu-
teum et inde sanctā imaginē extraxerūt. Pla-
ga aut in gutture xp̄i vt ferē adhuc hodie cer-
nit et iudeus cōtinuo fidelis efficit. **A**pud
syriā in ciuitate berith qdā xp̄ianus sub an-
nua pensione hospiciū habēs. imaginem dñi
crucifixi cōtra lectuli faciē in pariete affixerat
et ibi orōnes suas cōtinue faciebat. **P**o annū
vero aliā domū locauit et imaginē ibidez ex
obliuione reliqt. Quidā aut iude^o p̄dictam
domū conduxit et die quadā vnū de suis cō-
tribulibus ad cōuiuiū inuitauit. Inter epu-
las aut ille q̄ inuitat^o fuerat casu circūspiciēs
imaginē infixā parietis cōtuet. Et in illū q̄ se i-
uitauēat ire fremēs. cur imagiez ihu xp̄i naza-
rene tenere audeat cōminat. Ille aut cum ad-
huc p̄dictā imaginē nō vidisset sacris q̄b^o po-
terat affirmabat q̄ illā de qua dicebat imagi-
nē penitus ignorabat. Tūc ille placatū se si-
mulas valefecit et ad principē sue gētis abiēs
iudeū illū de eo qd̄ viderat accusauit. Iudei
igr cōgregati ad domū eius cōueniūt et visa
imaginē illū cōtumelijs diris afficiūt et extra
synagogā semiuiuū p̄iciūt. imaginē x̄o p̄cul-
cantes pedib^o cūcta in ea dñice passionis ob-
probria renouarūt. Lū x̄o lat^o lācea pforassz
vberti sanguis et aq̄ exiuit et suppositū vas i-
pleuit. Stupefacti iudei sanguinē illū ad sy-
nagogas detulerūt et oēs infirmi ex ip̄o vn-
cti p̄tin^o curabāt. Tūc iudei ep̄o terre ei oia
p ordinē narrauerūt et baptismū et fidez xp̄i
vnamiter susceperūt. Ep̄s aut sanguinē il-
lū in ampullis cristallinis et vitreis cōseruauit
xp̄ianū etiā illū accersiuit et q̄s tā pulcrā ima-
ginē cōposuissz inq̄siuit. At ille dixit. Nicho-
dem^o illā cōposuit. quā moxēs gamalieli. ga-

maliei zacheo. zacheus Iacobo. iacobus sy-
moni dereliqt. Sicq; in hierlm vsq; ad exci-
dium vrbis fuit donec inde a fidelibus in
regnum agrippe delata et inde ad patriā me-
am delata a p̄ntibus meis ad me hereditario
iure deuenit. Factū ē h anno dñi septigētesī-
mo q̄nq̄simō. Tūc oēs iudei synagogas i ec-
clesias p̄secrauerūt. et extūc h mos inoleuit
v̄l ecclie p̄secrarent. q̄z an altaria tñ cōsecbāt
ppter istud miraculū ordinauit ecclia. v. kalē.
decēbris memoriā fieri dñice passiōis. vel vt
alibi legit. v. yd^o nouēbz. vñ z rome p̄secra
ecclia est in honore saluatoris vbi ampula cū
illo sanguine referuat z solēne festuz agitur.
Circa^o crucis etiā apud infideles maxima
p oia p̄probat. Itā vt Gre. in. iij. li. dyf. p̄me-
morat. Andreas fundane ciuitatis ep̄s dum
quādā sc̄timoniāle feminā secū habitāe p̄mit-
teret antiqu^o hostis cepit sp̄z illi^o oculis mē-
tis eius imp̄mere vt in lecto nephāda cogita-
ret. qdā x̄o die iude^o quidā romā veniēs cuz
iā diē declinare cernebat z vbi manē possz mi-
nime repisset in qdā tēplo apollinis ad ma-
nendū se cōtulit. q̄ ip̄m loci ip̄i^o sacrilegiū p̄ti-
mescēs q̄uis fidē crucis minime haberet lig
crucis tñ se munire curauit. Nocte at media
euigilans vidit malignoz sp̄uz turbā q̄si in
obsequiū cuiusdā p̄tatis p̄ire eū q; q̄ ceteris pre-
erat in eoz medio cōsedere q̄ cepit singulorū
sp̄um sibi obsequiū cās actusq; discutē. qd̄
vnusq; q; q̄tū egisset neq̄tie inueniret. Ado-
dū aut discussiois huius Gre. cā breuitatis p̄-
transit. s̄ ex sili in qdā exēplo qd̄ legit in vi-
taspatz innotescere p̄t. Itā dū qdā in tem-
plo ydolorū intrasset vidit sathanā sedētē et
oēm eius militiā ei assistētē z veniēs vnus de
malignis spiritib^o adorauit eū. Cui ille. Tūc
venis. Et ille. In illa puincia fui z ibi bella
plurima suscitauī z p̄turbationes multas feci
et sanguinē copiosam effudi z veni nunciare
tibi. Et sathan ait. q̄to tpe hoc fecisti. Et ait
in. xxx. dieb^o. Et sathan. q̄re hoc tāto tpe fe-
cisti. Et ait assistētib^o. Ite z flagellis eū cedi-
te z duri^o eū verberate. Et sc̄os veniēs ado-
rauit di. In mari dñe eraz z cōmotōes maxi-
mas excitauī z naues multas demersi hoies
q̄plures occidi. Et ait. q̄to tpe hoc fecisti. et
ille i. xx. dieb^o. Et iussit hūc s̄tr flagellari di.
Ita modicū in tanto tpe laborasti. Et tercius
veniēs ait. In qdā ciuitate fui z rixas in qui-
busdaz nuptijs excitauī z multā sanguis effu-
sionē feci z sponsum ip̄m occidi z veni nūcia-
re tibi. Cui dixit q̄to tpe hoc fecisti. Et ille in
decē diebus. Et ille ait. Nōne plura in tot di-
ebus operatus es. Et iussit euz a circūstātib^o

317

Nemo
in edibus
uita et in uere
40v p̄cat

ne in pat̄ia
Locum p̄rdat
p̄dat

Namo Moras
ad appeten
Loca studia
in me etat

sed capta
p̄ficiat
ne nimium

liceat impleve
ne in animū
ne minime
liceat

implere
quod inchoat
quod inchoat

Sic ad amo
venit de
p̄uiri non
p̄uiri

ad ueniat
7° se
quem amamus
Je sus christe

Dominus
Nostris
hac in.

oetana
pagēbo
et statim
in medio

coram dñi
pax vobis
fol 217

maice n eaz ktorego Iudocz do
wzka ten zakon wzgal. od Boga nagekiedy
to rest z Egiptu kiedy wywiedzo
ny przynbedi napuszga m
SA to Tyss by przyciaggnony

De confessione
peccatorum

Vnde et huius
ipsi mortuo
Lazaro
nequaquam
veni foras
ac si aperte
culibet

Vanumque
sed veni
foras

omnis quippe
peccator
cum Culpa
sua intra
conscientiam
abscor. dicit
in trovgus
latet
in quis pan
netratibus
occultatur
sed mortuus
uenit foras

Cum peccator
nequitias
suas

verberari. Et vnus veniens ait. In heremo ma
si z p. xl. annos circa quendam monachum labo
raui z vix tandem ipm in lapsum carnis precipi
taui. Qd sathan audiens de solio suo surrexit
et eum osculas de capite suo coronam abstulit et
capiti illius imposuit ac ipm secum cofedere fe
cit di. Magna re fortiter egisti z plus oibus
laborasti. Ibi igit vel filius pti ee modus illius
discussionis que Gre. ptermittit. Cu g singu
li spūs exponeret qd egissent vnus in mediu
psiliuit et quantā carnis tērationē de illa sa
ctimoniali femina andree animū cōmouisset
aperuit. Ad des q heri hora vespaz vsq ad
huc eius mētē traxerit vt in tergū eius bladi
ens alapa daret. Tūc malignus spūs eū hor
tatus ē vt pficeret qd cepisset. vt illius ruine
singularē inter ceteros palmā teneret. pcepit
qz vt qreret qd nā eēt ille q iacere in tēplo eo
de psumpsisset. Cū aut ille vehementius pal
pitaret z missi spūs eū crucis misterio signa
tū viderent territi clamauerūt. vere vas va
cuū ē signatū. Ad hāc vocē ptius illa mali
gnorū spiritū turba disparuit. Iudeus aut cō
citus ad epm venit z ei oia p ordinez enarra
uit. Qd ille audiens vehementer ingemuit et
omne mulierē a domo sua ptius remouit z
indeū baptizauit. Refert quoq Gre. in li.
dyal. q quedā scimoniales ortū ingrediēs z
lactucā cōspiciēs cōcupiuit eāq signo crucis
benedicere oblita auide momordit. Sz arres
pta a diabolo ptius cecidit. Cū aut beatus
Equitius ad eā venisset diabolus clamare ce
pit ac dicere. Ego quid feci. Sedebā hic sup
lactucā illa venit z momordit me. Ad impe
rium aut pdicti viri mox de ea exiuit. Res
git in histo. ecclesiastica li. xi. q gētilēs p alexā
driam arma serapis in parietib depixerāt.
Theodosius vero illis deletis signuz crucis
depingi mandauit. quo viso gentiles z sacer
dotes ydolorū baptizati sunt dicentes tradi
tum esse ab antiquis q ea que colebāt statēt
donec veniret signū illud in quo ē vita. Que
dā tūc litera apud illos quā sacra vocabant
habebat formā crucis quā dicebant interpta
ri vitam futuram.

Iohannes cogno

mine crisostomus anthiocenus filius
secundi z anthure nobiliū fuit. Cui vita. Ige
nus. cōuersatio z psecutio in historia triptita
pleniū declarāt. Qui cū pbie studiū impē
disset. tādē hanc deferēs diuinis lectionibus
incūbebat. Qui pbitur ordiatus ppter casti
tatis zelū seuerior habebat z feruori magis
q māuetudini seruiebat z ppter vite recti

tudinē incaut⁹ ad futura pspicere nesciebat.
In cōfabulatōe arrogās a nesciētib⁹ putaba
tur. In docendo erat papius. In exponēdo
egregius. ad mores coercēdos optimus. Re
gnantib⁹ igit archadio z honorio augustis.
et damaso in romana sede p̄sidēte fact⁹ ē eps
q dū vitā clericorū repēte corrigē voluit om
nes in suū odiū cōcitauit. cūctiqz eū velut fu
riosum declinabāt z apud oēs ei detrahebāt
Et qz nūq aliquē ad prandiū inuitabat. nec
ab aliq inuitari volebat dicebant euz hoc iō
facere qz turpiter manducaret. Alij ppter ex
cellentē z exq̄situm vsum ciborū hec eū facere
pdicabant. Reuera aut ppter abstinentiā sto
machum z caput sepe dolebat. z ideo prandi
orum epulas euitabat. p̄ls aut ppter sermo
nes quos in eccia faciebat eū plurimū dilige
bat paruipendēs quod cōtra eū emuli loque
rent. Apposuit quoq Iohes z quosdā p̄cep
obiugare z iō contra eū maior inuidia est ac
censa. Aliud quoq fecit quod cūctos valde
cōmouit. Eutropius nanq p̄positus impa
toris z habens consulis dignitatē volens in
quibusdā ad ecciam fugientib⁹ se vindicare
studuit vt lex ab impatore poneret vt nullus
ad ecciam cōfugeret. immo q dudū refugerāt
exerabarent. Post paucos aut dies cū eutro
pius regē offendisset ad ecciam mox cōfugit
Eps aut hoc audiēs ad eū sub altari latitan
tē accessit z omeliā increpatoriā cōtra eū faci
ens ipm durissime obiurgauit ex quo multos
offendit eo q homini infelici nō solum noluit
misericordiam impendere s insup nō destitit
obiugare. Impator ergo Eutropum rapiēs
eius caput abscidit. Pro diuersis igit causis
multos homines fiducialius obiurgabat. et
ideo erat plurimis odiosus. Theophilus
aut alexandrinus eps Iohāne deponere vo
lebat z p̄biterū quendā naie Isidorū intru
dere affectabat z ideo causas depositionis di
ligent querēbat. p̄ls aut defendebat Iohan
nem z eius doctrina mirabili auidate pasce
batur. Sacerdos quoq Iohannes fm eccia
sticas sanctiones viuere cogebat dicēs. non
debere frui honore sacerdotū qui eorū vitā
cōtemnerent imitari. Non solū aut ciuitates
constantinopolitanam strennue gubernabat
s z plures circūadiacentes puincias impiali
autoritate puidis legib⁹ gubernabat. Cūq
cognouisset i phenice adhuc demonib⁹ sacri
ficia ministrari clericos illuc z monachos de
stinauit omniaqz templa ydolorū destrui sed
Eodem tpe gainas quidam erat genere celti
cus. consilio barbarus studio tyrannico ve
hementer elatus. arriana heresi deprauatus

A to 18by pr3y cugniony pamilneciam
Szmezege Dobrodzięstwa
y or Szwa szony ostroszcam mienca
onago nateforym wten gas
mie szkal, sposobnie by byl

magister tñ militū factus. De impatore roga-
uit vt intra ciuitatē sibi suisq; ecciam vnā
daret. Qd cū pmississet rogauit iohē vt ec-
clesiam vnā illi cōcederet vt sic ei⁹ tyrannidē
refrenaret. Ac iohēs stute fortissimus ac toti
us zelo ignitus. Noli inq; o impator hoc p/
mittere nec sanctū canibus dare nec hūc bar-
barū metuas s; ambos nos iube vocari et s; s;
silentio inter nos que dicunt audi. Ego nan-
q; huius linguā sic refrenabo vt hūmōi petere
nō psumat. Qd audiēs impator gaudius est.
et vtrūq; altera die vocauit. Lūq; gainas
vnū p se oratoriū peteret ait iohānes. vbiq;
tibi diuina dom⁹ apta ē z nullus te vetet ora-
re. At ille. Ego alius secte sum z vnū tem-
plū cū meis habere deosco. Multos qdem
p romana republica labores assumpsi z ideo
nō debeo in mea petitōe cōtemni. Lūi Iohēs
Plurima pnia z q transcendūt tua certami-
na recepisti. magister militū factus. cōsulari
toga insup coronatus z optet te p̄siderare qd
dudum fueris z qualis modo p̄spiciaris que
p̄sca paup̄tas z q mō substātia. qbus vesti-
mentis antevtebaris z qbus ornaris mō. igr
quia pauci labores maxima tibi pnia cōtule-
rūt circa honorātē te nō sis ingratus. His ser-
monibus os ei⁹ obstruxit ipm q; ppulit vt ta-
ceret. Dū igr cōstātinopolitanā vrbē strēnue
gubernaret. Gainas impiū ambiēs cū in die
nihil agere posset nocte barbaros misit q; pa-
latiū cōcremarēt. Tūc apte monstratū ē quō
scūs iohēs custodiebat ciuitatem. Barbaris
em angeloz armaturaz ingēs corp⁹ habentiū
copiosa turba apparuit q; ipos p̄tinus effuga-
uit. qd cū dñō suo nunciassent ille valde mi-
ratus ē sciēs exercitū militū p ciuitates alias
cōstitutū. Lū igr seqnti nocte eos itez desti-
nasset a vīsiōe angeloz sunt s̄tr effugati. No-
uissime ille egressus miraculū vidit z fugit ex
istimās milites in die latere z nocte ciuitatez
custodire. Egressus inde ad traciā iuit z ma-
gno cōgregato exercitu cūctā vastabat. timē-
tibus cūctis barbaricā feritatē. Impator er-
go Iohāni sanctissimo onus legationis im-
posuit. Ille aut inimicitiaz immemor alacri-
ter ē pfectus. Gainas xō agnoscēs ei⁹ fiduti-
am pprietate assumpta lōgo itinere eidē oc-
currit suisq; oculis dexterā eius circūposuit.
et filios suos sacra ei⁹ genua osculari pcepit.
huius nāq; virtutis iohēs fuit vt etiā valde
terribiles hūiliari cogeret z timere. eodē q; q;
tpe questio mota ē. vtrū deus corpus habēt.
ex qua questione contentiones z certamina
surrexerūt. alijs hoc. alijs aliud affirmātibz
maxime tñ monachoz turba simplicū ē dece-

pta dicentiū deū forma corporea ēē distinctū
Theophilus aut ep̄s alexandrin⁹ p̄riū sapie-
bat ita vt in eccia p̄ cos q; hūane forme deum
asseruerāt cōtēneret z deū incorporeū p̄dica-
ret. Qd egyptioz monachi agnoscētes habi-
tacula sua reliq̄rūt z alexandriā venientes se-
ditōem p̄ Theophilū excitārūt ita vt eū occi-
dere niterent. Qd ille cognoscēs z timēs ait
illis. Sic vos inq; video sicut dei vultū. z il-
li. si vere inquit dicis q; vultus dei sic ē vt n̄
anathematiza libros origenis q; n̄re opinioni
aduersant. Qd si nō feceris q; impatorib⁹ et
deo rebellia sunt a nobis p̄culdubio sustine-
bis. Et ille. noli scire z ego qdē q; vobis pla-
cēt facio z sic monachos a suo impetu reuoca-
uit. Exercitati xō z p̄fecti monachi in b̄ sedu-
cti nō sunt. s; simplices ardore fidei p̄ frēs p̄ri-
um sapiētes insurrexerūt z multos occidi se-
cerūt. Dū hec in egypto fierēt iohēs apud cō-
stātinopolim doctrina florebat z apud omēs
admirabilis habebat. Clerū cū arriani pluri-
mū pullularēt z extra ciuitatē ecclesiā habe-
rent sabbato tñ z dñica intra portas z portis
cus congregati ymnos z antiphonas nocte
cātabant. Diluculo aut cū ip̄s anthiphonis
p̄ medie ciuitatis portas egressi ad suā ecciam
cōcurrebant. Hec aut ad vitupationē ortho-
doz facere nō cessabāt frequēter hoc decā-
tantes vbi sunt q; dicunt tria stute vnū. Iohēs
aut metuēs ne simplices his cantibus
traherent instituit vt fidelū turba nocturnis
ymnis insisteret vt z illoz opus obfuscaretur
et fidelū p̄fessio firmaret. Fecitq; cruces ar-
genteas q; cū argenteis cereis portabantur.
Tūc arriani zelo accēsi inuidie vsq; ad neces-
surgūt. Tūc igr nocte petra p̄cussus ē bri-
son eunuchus auguste q; ad ymnos exercen-
dos ad iohē fuerat deputatus. Sz etiā qdaz
de p̄lo vtriusq; p̄is exticti sunt. Et his mo-
tus impator phibuit arrianos ymnos publi-
ce decātare. Eo tpe seuerianus gabalensis
ep̄s honorabilis ap̄d multos p̄ceres z ab ip̄-
so impatore z augusta multū dilectus cōstan-
tinopoli venit z a iohē gratant suscep⁹ ē. cū
q; iohēs in asiā prexisset suā eidē ecciam cō-
mendauit. Ille aut nō fidelit ambulabat sed
semetipm p̄lo cōmēdabat. Serapiō aut cler-
icus dicti iohis hoc iohi studuit nunciare.
Trāseūte aut Seueriano nō assurrexit sera-
pion. ille aut indignat⁹ clamauit. si serapion
clericus nō mortu⁹ fuerit x̄ps in hūana natu-
ra nat⁹ nō ē. Hec audiēs iohēs redijt z ipm tā-
q; blasphemū de ciuitate eiecit. Qd auguste
multū displicuit z ipm euocari fecit rogās io-
hānē sibi recōciliari. q; nullaten⁹ acq̄uit do-

Cum pecca-
tor nequi-
tatis suas
sponte
confiteatur
Lazarus
ergo dicit
tu veni foras
ac grabatū
cui tēbat
mortuo
in culpo-
ra dicatur
Cui reatum
tuum intra
conscienti-
am
abcondis
Foras iam
per Confes-
sionem
egredere
quid abutit
te
in tēpore
per negatio-
nem interius
latet
Variat itaq;
foras
mortuus
sed est
culpam
confiteatur
peccator

Spogobnie by byl ku przynieniu Zakonu
Aabowiem iudzie przez ty
nawieniec Zmiewolam bym aram
ntorych Dobrothwose poznali
y do wiatanku bozskiego se
wene udamy

Havicus dicitur. ~~Antiphona~~ cum ergo Deus mis-
ericordiam dicitur. ~~nam quia per hoc substant~~
tate eius proprietate. **De sancto** proprietate demon-
stratur

peccator
venientem
vero foras
Soluant discipuli
ut pastores
Ecclesie
ei penam
ei penam
debeant
amovere
quam meruit
quod non
deverunt
confiteri
quod fecit
hic de solut-
tionis ordine
traviter dixim
ut sub magno
modo deamine
pastores
Ecclesie
vel solvere
studeant
vel ligare
Sed utrum
iuste
an iniuste
obliget
pastor

nec augusta filiū suū theodosiū ei⁹ genibus
imponeret supplicās et cōiurās vt seuerianus
recōciliaret. **E**odē q̄q̄ tpe theophilus ale-
xandrin⁹ ep̄s dioscorū virū sc̄tissimū et yfido-
riū p̄s sibi amicacissimū iniuste eiecit q̄ p̄stā-
tinopolim venēst vt p̄ncipi et ioh̄i eius facta
narraret. Ioh̄s aut̄ eos q̄dē honorabat. s̄ aut̄
cause cognitionē cū eis p̄icipare nolebat. fal-
sus tñ rumor ad theophilū venit q̄ ioh̄s cū
illis cōicaret et eis auxiliū ferret. At theophi-
lus indignat⁹ nō solū in illos vidictā exerce-
re s̄ ioh̄em deponere fortit̄ se armabat. **E**lās
igr̄ intētionē suā misit ad singulaz ep̄os ciui-
tatū dicēs se origenis velle libros damnare.
Epiphaniū q̄q̄ ep̄m cypri virū sc̄tissimū et
famosissimū circūuēit et amicū fec̄ rogās vt et
ipse s̄c̄t̄ libros origenis dānaret. epiphanius
pp̄t sui sc̄t̄itatē ei⁹ fallacias nō attēdēs ap̄d
cypriū suos ep̄os cōuocauit et lectionē orige-
nis interdixit rogās ioh̄em p̄ lras vt se ab ho-
rū lectōe librorū suspēderet et q̄ ordiata fuerāt
cōfirmaret. Ioh̄s aut̄ hoc paruipēdēs in do-
ctrina ecclesiastica laborabat et in ea florebat ni-
hilq̄ de his q̄ p̄tra euz cogitabant curabat.
Demū theophil⁹ odiū diu celatū manifesta-
uit et se velle ioh̄em deponere indicauit. mor-
inimici ioh̄is multiq̄ clerici et p̄ceres palatij
t̄ps oportū inueniētes nitebāt vt p̄tra io-
hannē apud cōstātinopolim cōciliū fieret. **P**o-
hoc aut̄ epiphani⁹ cōstātinopolim vēit dānati-
onē librorū origenis secū ferēs et inuitatiōem
ioh̄is cā theophili declinauit et q̄dā pp̄t epi-
phanij reuerētiā dānati nē librorū origenis
subscribebāt plurimi aut̄ facere recusabāt q̄z
vn⁹ fuit theotin⁹ s̄chie p̄sul vir rectitudie vi-
te famosissim⁹ q̄ ita r̄ndit. Ego inq̄t epipha-
nie ei⁹ q̄ dudū bñ regeuit iurias n̄ ero neq̄
rē blasphemā tētare p̄sumo dānās ea q̄ p̄-
ores n̄ri respuere noluerūt. **I**stā neq̄ malam
doctrinā in libris ei⁹ eē cōspicio. **Q**ui his cō-
tumelias inferūt nesciūt semetipsos. **A**natha-
sius aut̄ defensor niceni cōciliij p̄tra arrianos
testē sue fidei hūc virū appellat illi⁹ libros su-
is cōiūgēs et dicēs. **A**dirabilis inq̄t et laborio-
sissimus origenes hoc de filio dei nobis testi-
monium phibet asserēs coeternum eū patri
Ioh̄es aut̄ indignat⁹. nō ē cur absq̄ regulis
in eccia sua epiphanius ordinationē fecerit.
s̄ tñ rogabat vt inf̄ ep̄os cū eo maneret. At il-
le nec secū manere nec orare r̄ndit nisi diosco-
rū eisceret et dānatōe librorū origenes subscri-
beret. **I**oh̄āne h̄ facere rennuente aduersus
eū ab ei⁹ inuidis epiphani⁹ incitat⁹. **U**n̄ epi-
phanij libros origenis dānauit et dioscorum
condūcavit et ioh̄i tāq̄ horū defensori detra-

here cepit. **E**ul ioh̄s mādauit cōtra regulas
multa fecisti o epiphani p̄mū q̄ ordinationē
fecisti in eccia sub meo iure instituta. **D**einde
q̄ i ea aucte p̄pria sacra celebrasti. rursus q̄a
inuitat⁹ excusasti et nūc denuo q̄ in teipm cō-
fidis q̄ p̄p̄t obfua ne in ip̄lo seditio oriat⁹ et
huius rei piculū ip̄e suscipias. **I**hoc aut̄ audi-
ens epiphanius discessit. q̄ cū ad cypriū reuer-
sur⁹ eēt mādauit ioh̄i. **S**pero q̄ ep̄s n̄ morie-
ris. At ille remādauit. **S**pero q̄ ad tuā patri-
am nō redibis. q̄d sic euenit. nā epiphanius i
via obiit et ioh̄s p̄ modicū de ep̄atu depōsi-
tus in exilio vitā finiuit. **A**d sepulcrū aut̄ hu-
ius epiphaniij viri sc̄tissimi demōes expellūē
fuit aut̄ vir mire liberalitatis ad paupes q̄ cū
q̄dā vice totā eccie pecuniā erogasset et nihil
sibi remāssisset q̄dā subito veniēs sacculū mul-
tarū pecuniarū sibi obtulit ac discessit. nec vñ
veniret aut q̄ abiret sc̄tū fuit. **P**aupes q̄
dā volētes epiphaniū decipevt aliqd eis da-
ret vnus eorū supinū se in terra p̄strauit. alē
sup eū stans q̄si mortuū flebat et q̄ nihil vnde
eū sepelire posset h̄ret q̄rulis vocibus clama-
bat. **E**piphani⁹ igr̄ superueniēs vt in quiete
dormiret orauit et sepulture nccia mīstrauit.
hoiēm q̄q̄ cōsolat⁹ abijt. **I**lle aut̄ locū pul-
sans dicebat. **S**urge hodie tuis laborib⁹ epu-
lemur. quē cū crebro pulsassz et mortuū agno-
uisset ad epiphaniū cucurrit. et q̄d acciderit
nūciauit ac vt eū resuscitaret rogare cepit. il-
le aut̄ benigne eū cōsolat⁹ ē nō tñ eū resuscita-
uit ne ministris dei facile illudat. **C**lerū cū
epiphanius discessisset relatū ē ioh̄i q̄ eudo-
xia augusta cōtra eū epiphaniū incitasset. q̄
solito zelo accēsus f̄monē ad p̄lm fecit q̄ cū-
ctarū mulierū vituperationē oimodā cōtine-
bat. **I**hic f̄mo ab oib⁹ ē accept⁹ vt q̄si ad au-
gustaz sit plat⁹. **Q**d cū augusta cognissz im-
peratori p̄questa ē di. **C**ōtumeliaz illatā vxori
in eū poti⁹ redūdare. **A**hor⁹ ad h̄ ip̄erator
p̄tra ioh̄ez p̄cepit synodū celebrari. **T**heophi-
lus igr̄ festine ep̄os cōuocabat. **D**ēs q̄z ioh̄is
inimici alacrit̄ cōfluebant superbū et ip̄i euz
vocantes. **U**niversi igr̄ ep̄i apud cōstātinopo-
lim cōstituti nō laz de libris origenis tra-
ctabant s̄ p̄tra ioh̄em se manifesti⁹ erigebant.
Aditētes igr̄ p̄ ioh̄e eū citauerūt. **Q**ui eos ve-
lut inimicos vitare cēsuit ac vniuersalē syno-
dū fieri p̄clamauit. **I**lli xō q̄ter eū denuo ci-
tauerūt. q̄ cū eos refugeret et synodū fieri pro-
clamaret damnauerūt eū in nullo eū culpātes
nisi q̄ vocat⁹ noluit obedire. **Q**d ip̄s audi-
ens ad seditōes maxias excitat⁹ et eū trahi ab
eccia nō sinebat. s̄ vt h̄ ad mai⁹ referret cōci-
liū p̄clamabat. **I**ussio aut̄ p̄ncipis p̄pellebat

et do vatum ku Bozshugo sie wiene
Cvdamy, kiedy bagam ze usz iolu
ze usz ro ludziedy Zadney na dzile
nadzere miec ne mogam
Skand rozu miec nadamy

eiſci z eū velocit̃ in exiliū deportari. Ioh̃s at
timēs ne in ipſo ſeditio orerit̃ neſciētē ipſo ſe
metipſm tradidit in exiliū deferēdū. Qd̃ cum
ipſs coguiſſet ipſo portabilis ſeditio ē exorta. ita
etiā vt multi inimicor̃ ei⁹ ad miām mouerēt̃
dicētes eū calūniā paſſuz quē paulo añ deſſi-
derabāt videre depoſitū. Seuerian⁹ aut̃ de
q̃ ſup̃ ſmo hitus ē in eccia docēs ioh̃i detra-
hebat di. z ſi nullū aliud crimē h̃ret ei⁹ tñ ſup̃
bia depoſitōis ei⁹ cā ſufficiēs eē poſſet. Q̃ta
ig̃ ip̃atorē z ep̃os imēſa ſeditio in ipſo. au-
guſta ip̃atorē rogauit vt ioh̃ez de exilio redu-
ci faceret. tremor⁹ q̃z maxim⁹ ciuitatē inuaſit
dicētib⁹ cūctis h̃ accidere pp̃t̃ iniuſtā eiectionē
ioh̃is. Abiſſi ig̃ ſt̃ legati ad ioh̃ez rogan-
tes vt cito rediret z ciuitati peſiti ſuis ozōib⁹
ſubueniret z in ipſo ſeditiōz excitatā ſedaret
Alit̃ q̃z p⁹ illos z rursus z alij deſtati ſt̃ q̃ eū
cito redire p̃pellerēt. q̃ redire nolētē ad p̃pa-
cito reduxerit̃ eidē cū cereis z lāpadib⁹ vniū
ſo ipſo occurrētē. Ip̃e aut̃ in ep̃ali ſede reſide-
re nolebat di. optere h̃ fieri in iudicio ſinoda-
li z eos q̃ dānauerāt ſuā ſnīaz reuocare. Po-
pulus aut̃ miro mō accēdebat eū in ep̃ali ſe-
de reſidētē videre z ṽba doctoris audire. p̃-
ualuit ig̃ ipſs coactus q̃ ē ſmonem facere ad
ipſm ac in ſua cathedra reſidere. Theophilus
ig̃ inde fugit. q̃ cū ieropolī adueniſſet mortu-
us ē ei⁹ ſdē ciuitatis ep̃s z ylamon ſctiſſimus
monachus ē elect⁹. at ille cū crebro refugeret
ei theophil⁹ ſuadebat vt ſuē electōi cōſenſuz
p̃beret. Tūc ille p̃miſit di. Cras qd̃ dñs pla-
cet implebit̃. Craſtina g̃ die veniētes ad cel-
lā ſuā eū vt ep̃atū ſuſcipet̃ inſtanē rogarent.
Qui ait. Orem⁹ p̃rio ad dñm q̃ dum ozaret̃
mor̃ cū illa ozōe terminū vite ſuſcepit. Ioh̃s
itaq̃ doctrine ſedule inſiſtebat. Eo autē tē-
pe ſtatua argentea clamide circūamicta i pla-
tea iuxta ecciam ſctē ſophie ad honozē eudo-
xie auguſte cōſtituta erat vbi milites z p̃ce-
res luſus publicos exercebāt. Qd̃ qd̃ ioh̃a-
ni plurimū diſplacebat cū videret h̃ ad ecclie
ſpectare iniuriā. Conſueſta ig̃ fiducia rursus
linguā ſuā armauit z cū opteret p̃cipēs ſup-
plicatōis ṽbo deſlectē vt a tali luſu recederēt
hoc nō fecit h̃ impetu ſui ṽlus eloquiū iuben-
tes fieri talia maledicebat. Auguſta ṽo rur-
sus ad ſuā h̃ trahēbat iniuriā z denuo labora-
bat vt aduerſus eū ſinodus it̃z celebretur.
hoc ſentiēs ioh̃s illā famoſiſſimā in eccia pro-
tulit omeliā. cui⁹ initū eſt. Rursus herodias
veſanijt. Rur⁹ turbaſ. denuo ſaltat. denuo
caput ioh̃is in meſſozio concupiſcit accipere.
Qd̃ factū ad iracūdiā pl⁹ incitauit auguſtaz
Dū aut̃ qd̃a velle ioh̃anē occidere a ipſo eſt

cōphēſus z ad iudicādū tradit⁹ ſa p̃fecto ne
occideret erept⁹ ē. qd̃a etiā ſeru⁹ cuiuſdā p̃-
ſbiteri in eū ip̃eti facies ip̃m occidere molit⁹
eſt q̃ dū a qd̃a teneret ip̃m q̃ tenebat z alium
aſtātē z terciū p̃cuſſit. Tūc clamore facto m̃-
tis cōcurrētib⁹ plimos interfecit. Ex illo tpe
ipſs ioh̃em custodiebat ei⁹ domū dieb⁹ ac no-
ctib⁹ muniēs. Suadēte ig̃ auguſta ep̃i p̃ſtā-
tinopolī cōueniēt z accuſatores ioh̃is forti⁹ i-
ſſitere cepeſt. Cū aut̃ feſtiuitas natal⁹ dñi ſup̃
ueniſſet mādauit ip̃ator ioh̃i qz niſi p̃xi⁹ crimi-
nib⁹ exueret nō cōicaret eidē. Ep̃i at̃ niſi h̃
eū repperet niſi q̃ p⁹ depoſitionē reſidēt i ſe-
de ep̃ali ſine decreto p̃cilij p̃ſumpſiſſet z ſic
dānauerit eū. Appropinq̃nte tādē ſolēnita-
te paſcali mādauit ei ip̃ator nō poſſe ſecuz in
eccia manere cū eū duo cōcilia cōdēnaſſent.
Uacabat ig̃ ioh̃s z neq̃q̃ in ecciam deſcēde-
bat. Illi q̃ ioh̃i fauebāt ioh̃anite dicebantur.
p⁹ h̃ aut̃ ip̃ator ioh̃anē de ciuitate expelli ſe-
cit ac duci in exiliū in quādā ciuitatē puam
vbi fines ſunt poſiti imperijq̃ romani q̃ loca
crudelibus barbaris ſt̃ vicina. Sz clemēs do-
min⁹ dñs nō p̃miſit diu i locis talib⁹ athlētā
ſuū fideliffimū cōmorari. h̃ inno. papa audi-
ens moleſte ferebat. volēſq̃ cōciliū celebra-
re ſcripſit clero cōſtātinopolitano ne ioh̃ani
ſucceſſorē aliquē ordiarēt. Cū ig̃ longo fuiſ-
ſet itinere fatigat⁹ z dolore capitis vehemen-
tiſſime cruciat⁹. necnō z ardorē ſolis intolte-
rabile pateret. ſctā illa aia in cumianis. xliij.
die mēſis ſeptēbris e carne ſoluta ē. Quo
deſuncto grādo vehemēs in cōſtātinopolim
et oīa ſuburbana deſcēdit dicētib⁹ cūctis h̃
dei iracūdia geſtū eē eo q̃ iniuſte ioh̃anēs ſu-
erit cōdēnat⁹. Quib⁹ ṽbis fidē ſeē mors au-
guſte p̃tin⁹ ſubſecuta. q̃rta nāq̃ die p⁹ gran-
dinē ē deſſicta. Abortuo q̃z oīz doctore terra-
rū occidētales ep̃i cū oriētālib⁹ nullaten⁹ cōi-
care voluerit donec illius ſacraſſimi viri no-
mē intra p̃deceſſores ep̃os poneret. Uex the-
odoſius xp̃ianiſſim⁹ fili⁹ p̃dicti archadij qui
qui ſui nomē z pietatē tenebat ſacras huius
doctoris reliq̃as in mēſe ianuarij in regiā ciui-
tatē trāſſerri ſecit. Cui fideliffim⁹ ipſs cū lam-
padib⁹ z cereis obuiāuit. Theodoſius autē
ſup̃plicet ei⁹ adorās reliq̃as parchadia z eu-
dokia genitoribus ſuis ſup̃plicauit vt iſgrātē
delinq̃ntib⁹ veniā cōdonaret. Dūdū em̃ p̃-
tes ei⁹ mortui fuerāt. h̃ic theodoſius clemen-
tiſſimus fuit adeo vt nullū ſe ledētē morti ad-
iudicaret di. Utinā eēt mihi poſſibile ad vi-
tā etiā mortuos reuocare. Eius curia mona-
ſterij videbat̃. matutias laudes agebat. co-
dices diuinos legebat. huic erat vxor noie

319
Sed utrum
iusta vel
iniusta
obliget
pastor
pastoris
fimen
Santuntia
gregi
fimen da
est
Nna 19 qui
subest
et iniusta
for git an
ligatur
ipſam
obligat
omig
Santuntiam
ex alicui
culpa
meretur
pastor ergo
vel
indigeret
pastor ergo
vel
absolueret
indigeret
fimen
vel
ligare

319 and rozumiec mamy
ze chkrzegaani tym sklonnien
kuprznigziu ntebieghen nauki
nauki bendam ym sie barzun
od Zuboga tego szwata
y od roznich szwatek od szwata

et quia de eo sicut est nichil cogitare possumus
 nihil cogitare possumus Desancto Cornelio

pastor ergo
 uel
 Absolvere
 indigere
 timeat
 uel ligare

Is autem
 qui sub
 manu
 pastoris
 est

Ligari timeat
 uel iniuste
 nec pastoris
 sui iudicium
 nec pastoris
 sui

Auditium
 fereve
 reprehendat
 ne
 et si
 iniuste
 ligatus est
 ex ipsa
 humide
 reprehensionis
 superbia
 culpa
 quae non erat
 fiat

Sed quia
 hoc
 breuiter
 per excessum
 ad expositionis ordi
 nem reuertamur

eudoxia que heroyco metro poemata multa
 cofecit. habuitq; filia noie eudoxia qua uale
 tiniano que impatore fecerat dedit vxorem.
 Ihec omnia de historia triptita extracta sunt.
 Adortuus e aut circa annu dni .cccc.

Cornelius in pre
 tat intelliges circuncisione. Ipe ei in
 tellerit z intelligedo fuauit circuncisione a su
 persuis licitis z etiā necessarijs. El el corneli
 us a cornu z leos qd e ppls quasi cornu. i. for
 titudo ppli. Lyprian^o d^r a cyprio qd e mixtu
 ra z ana quod e sursum. El el d^r a cyprio quod
 est mesticia vel hereditas. Ipe em habuit sup
 na mixtura gfe z virtutu. z mesticia pctoru
 et hereditate celistiu gaudior.

Corneli^o papa suc
 cessor scilicet Fabiani a decio cesare cuz
 suis clericis in exiliu relegat. Ibiq; a sancto
 Lypriano carthaginensi epo lras cofortatio
 nis accepit. Tandē de exilio reduct^o decio p
 sentat z dū immobilis pmaneret iussit eū de
 cius plūbatu cedi pceptis vt ad tēplū mar
 tis duceret vt ibi aut sacrificaret aut sniaz ca
 pitale subiret. Lū ergo illuc duceret miles q
 dam rogauit eū vt ad domū suā diuerteret z
 p vxore sua salustia que p qnq; annos pali
 tica iacebat oraret. que dū ad orationē ei^o sa
 nata esset viginti mlites cū ipa z viro suo do
 mino crediderūt q oēs iubente decio ad tem
 plum martis deducti z in illud expuētes cuz
 scō cornelio martyrizati sunt. Passus ē autē
 circa annū dñi. cclij. Lyprian^o aut carthagi
 nensis eps in ea ciuitate patrono pconsuli p
 sentat. Qui cū a fide nullaten^o mutari possz
 in exiliū mitti. Inde q; reuocatus ab anage
 leno pconsule qui patrono successerat sniam
 capitalē accepit. qua snia lecta dixit Lypria
 nus. deo gfas. Lū aut ad locū cū spiculato
 re venisset pceptis suis vt eidē spiculato
 re venisset qndeciz aureos darēt. Accipiensq;
 lintheū manu sua oculos texit z sic coronam
 suscepit. Circa annū dñi. cel. vij.

Eufemia dicitur ab
 eu quod e bonū et femia quasi bona
 femina. i. utilis honesta z delectabilis. qd h
 triplici modo d^r bonū. Fuit em utilis alijs p
 conuersionē. honesta sibi p morū cōpositioez
 delectabilis deo p celestē cōtēplationē. vel
 femia d^r quasi euphonia quod est suauis so
 noritas. suauis em sonus fit tribus modis. i.
 voce vt in cantu. pulsu vt in cithara. flatu vt
 in organo. sic beata eufemia fecit de dulcē so
 nū cū voce pdicationis. cū pulsu bone opati
 onis z cū flatu interne deuotionis.

Eufemia filia sena
 toris vidēs xpianos tpe Dyoclecia/
 ni tā diuersis penis laniari ad pilsū iudicē
 pperauit z xpm publice cōfites exemplo sue
 cōstantie etiā viroz aios cōfortabat. Lū igit
 iudex xpianos successiue occideret alios pre
 sentes esse iubebat vt saltē territi immolarēt
 dū circūstātes tā crudeliter laniari viderent.
 Cum ergo coram Eufemia scōs crudelit de
 truncaret ipa eoz cōstātia ampli^o puocata i
 iuriā a iudice se pati clamabat. Tunc iudex
 gaudisū ē putās eā sacrificijs velle cōsentire.
 Tū cū ab ea quā sibi iniuriā faceret requisisset
 illa ait. Cum sim genere nobilis cur mihi i
 gnos z aduenas anteponis z priores facis ad
 xpm ptingere z ad pmissam gliam puezire.
 Cui iudex. Putabā te ad mētē redisse z gau
 debā te tue nobilitatis vl^o sex^o meminisse. Re
 clusa igit in carcerē z seqnti die cū vinctis si
 ne vinculis adducta itez guillime ē cōqsta
 cur ptra leges impatorū sibi soli a vinculis p
 ceret. Tūc alapis durissime cedit z in carce
 rem recludit quā indas secut^o ex libidine op
 primere voluit s illa viriliter reluctante manū
 eius xtus diuina pxit. Tūc putās se incāta
 tū ppositū dom^o sue ad ipam direxit vt mltā
 pmitteret si eam faceret cōsentire. s ille carce
 re clausum nec clauib^o apire potuit nec secu
 ri frangere donec a demōe arrept^o clamās et
 seipm dilaniās vix euasit. Deinde educta po
 sita sup^o rotā cui^o vectes carbonib^o pleni erāt
 et artifex intra rotā tale signū trahētibus de
 dit vt qñ sonū faceret sil^o traherēt z sic exēste
 ignee vectes corpus xgis dissiparet. Sz nu
 tu dei ferramentū q rota tpabat de manu ei^o
 decidēs sonū fecit z cōtinuo illis trahētibus
 rota artificē cōminuit z eufemiā stātē sup^o eā
 illesam fuauit. Tūc pntes artificis lamētans
 tes supposita igne ipam cū rota cōburere vo
 luerūt. Sz rotā cūbusta z Eufemia ab ange
 lo soluta in qdā loco excelso incolumis stare
 cōspicit. Apellian^o iudici ait. Tūc xpiano/
 rū nō nisi in ferro vincti vñ cōsulo vt eā faci
 as decollari. Erectis igit scā cū qdā ad eā ca
 piendā manū mittere vellet mox totus palis
 solut^o vix inde semiut^o educt^o ē. Ali^o at no
 mie sostenes ascēdēs ptinuo mutar^o ab eave
 niā petijt z euagiato gladio ad iudicē clama
 uit q seipm libet^o occideret q eā quā ange
 li defendebāt cōtingeret. Deniq; inde educta
 iudex cācellario suo dixit vt ad eā oēs petu
 lātes iuuenes cōuocaret q tā diu eā illuderēt

od voz shofy celestey od gtrbe

napisul tako provok

bog. v. m. i. e. n. t. n. o. s. c. i. n. a. u. e. z. y.
 Esai. 28. y. komu. da.)

agitur ut ad eius cognitionem per id quod in nob.

De sancto Lamperto Fo. CXXXI

quod in nobis agitur condescendamus

320

donec fatigata deficeret. Sz ille ad eā ingre-
diēs z multas ygenes splendidiſſimas circa
eā orantē vidēs monitis eius prin^o xpianus
effect^o ē. Preses xō p capillos virginē suspē-
dit s etia immobilē pmanētē negato cibo in
carcerē recludi fecit. vt septēz dies int^o quor
magnos lapides sicut oliua stringerentur.
illa vero q̄tidie ab angelo satiata duz septia
die intra lapides durissimos posita eēt ad ci^o
orōnē ipi lapides i cinerē tenerissimū s reda-
cti. Un p̄ses se victū a puella erubescens eaz
in foueā p̄ci iussit vbi tres tāte immanitatē
bestie erāt q̄ oēm hoīm deglutirent. q̄ statim
blādiendo ad virginēz pcurrentes z iunctis
adinuicēz caudis ei q̄si cathedrā ad sedendū
pbentes iudicēz b videntēz vehementi^o cō-
funderēt. Un cū p̄ses vere pre angustia more
ret ingressus carnifex vt dñi sui iniuriā vidi-
caret gladiū in lat^o suū fixit z christi marty-
rem fecit. Quez iudex p mercede veste seri-
ca induit z torque aurea circū dedit s egredi-
ens a leone arripit z ab eo penit^o deuoratur
Un sui eū diuti^o p̄q̄rentes vix pauca ei^o ossa
veste scissa z torq̄ aurea repperūt. P̄sc^o q̄
iudex seipsū comedens mortu^o ē iuētus. sc̄a
aūt eufemia in calcedonia cū honore sepulta
est. cui^o meritis oēs iudei z gētiles calcedoie
in xpm crediderūt. Passa ē at circa annuz dñi
cclxxx. Amb. de hac virgīe i p̄fatōe sic ait
Virgo alma triūphatrix eufemia virginitatis
retinēs mitrā passiōis meruit vestiri corona.
cui^o p̄ci^o hosti inimic^o euicē p̄sc^o aduersa-
ri^o sup̄at. a formaci igne xgo sospes eripit du-
ri lapides in puluere cōuertit. fere mansue-
scit collaq̄z submittit atz oīa penaz sup̄cia
ei^o orōe sup̄ant. nouissime gladij mucrōe cō-
fossa carnea relinquēs claustra celesti choro
iūgit leta. hec sacra virgo tibi dñe ecciaz tu-
am cōmēdet. hec prob^o no pctōrib^o iterpellet
hec vota n̄fauit xgo x̄nula illibata tibi p̄stet

Lampert^o nobilis

genē s nobilior sc̄titate vite z a p̄me-
uo etati sue lris erudit^o adeo p sui sc̄titate ab
oib^o amabat vt p^o theodardū m̄gīm suū tra-
iaciēti eccie i ep̄z meruit pmoueri. quē hilde-
ric^o rex plurimū diligebat z p oib^o ep̄is carū
sp̄ habebat. s crescēte iūidoz malicia eū sine
cā impj expellētes honore debito puauerūt.
et feramūdū in ei^o cathedrā statuerūt. At lā-
pr^o mōasteriū ingressus p. vij. annos ibidem
optie p̄uersat^o ē. Quadā vero nocte ad orō-
nē surgēs in pauimēto p ignorātiā sonū fecit
q̄d audiēs abbas dixit. q̄q̄s hūc fec sonū sta-
ti vadat ad crucē. tūc lāpr^o illico nudis pedi-

b^o i cilicio ad crucē cucurrit ibiq̄z taz diu z in-
niue^o z glacie fix^o stetit donec frīb^o p^o matuti-
nas se calefaciētib^o abbas eū deesse coguit.
et audiēs a q̄dā frē q̄ ille eēt q̄ ad crucē iussit
eū introduci fecit z ab eo cū monachis veniā
postulauit. Ille vero nō solū clemēter indul-
sit. s etia de bono patie eis sublimi^o p̄dicauit
p^o tñ. vij. ānos feramūd^o ē expulsus z sc̄tūs
lāptus iubēte pipino ad sedē p̄paz est redu-
ctus. Lū at sic p̄us verbo et exēplo polleret.
insurgētes in eū duo maligni eū ḡuit insecta-
re cepēnt q̄s amici p̄tōficis eos sic meruerāt
occiderēt. Lo tpe lāpr^o pipinū de q̄dā mere-
trice quā tenebat plimū icrepauit. Dodo at
p sanguine^o eoz q̄ occisi fuerāt z frat ipi^o me-
retriciis domestic^o aule regie pgregato exerci-
tu domū ep̄i circūq̄z obsedit volēs occisorū
necē i sc̄to vidicā. At cū puer lāpto i orōne
posito nūciasset ille p̄fusus i dño vt eos expu-
gnaret mucronē arripuit s ad se rediēs gladi-
um de manu picit meli^o iudicās vt p̄stēdo
et moriēdo vicēt q̄ vt sacras man^o de sp̄ioz
sanguie maculaēt. Tūc vir dei suos āmonuit
vt pctā sua p̄fiterēt z morē patiēt sustinerēt
statiq̄z ipi irruētes. s lāptū i orōe p̄stratū p-
emeēt. Circa ānū dñi. dc. Quib^o discedētib^o
q̄dā ex eis famul^o euadētes corp^o ei^o occulte
ad cathedrālē ecciam nauigio pduxerūt z cūz
multa ciuitatis mesticia sepulture dederunt.

Matheus binomius

extitit. s. mathe^o z leui. mathe^o aūt in-
terptat donū festiatiōis vel donator cōcilij vt
dñ mathe^o a magn^o z theos q̄d ē de^o q̄si ma-
gn^o deo. vel a man^o z theos q̄si man^o dei. fu-
it eū donū festiatiōis p festinā p̄uersionē. do-
nator cōcilij p salubre p̄dicationē. magn^o do-
p vite p̄fectionē. man^o dei p euāgelij p̄scripti-
onē. Leui interpretat assūpt^o vel applicat^o siue
addit^o siue apposit^o. fuit ei assūpt^o ab exactōe
vectigaliū applicat^o nūcro ap̄loz addit^o p̄sor-
tio euāgelistaz z apposit^o cathalago martyz

Matheus apostolus

in ethiopia predicans in ciuitate que
dicitur Madaber. duos magos nomine Za-
roen et Alphaxat cepit. qui ita hoies suis ar-
tibus dementabant vt quoscūq̄z vellent mē-
brozū officio et sanitate priuare viderentur.
qui in tantā supbiā eruperunt vt se q̄si deos
ab homib^o facerēt adorari. Atheus autēz
ap̄ls p̄dictā ciuitatē ingressus z ap̄d enuchū
cādacis regine quē Philippos baptisauerat
hospitatus ita magorum prestigia detege-
bat q̄ quicq̄d ipi faciebāt hoibus in p̄niciem

Vnde recte
par p̄rophe-
tam dicitur
Essec 13
Mortifica-
bant animas
quae non mori-
untur
et uiuificabant
animas
quae
non uiuunt
non moriuntur
quippe
mortificat
qui iustum damnat
et iustum damnat
et non uiuunt
et non uiuunt
uiuificare
necitur
qui uenit
a supplicio
abgoluere
abgoluere
conatur
Causa ergo
p̄sentand
de sunt
et tunc
ligandi
ad p̄s soluen
si soluen
potestas
exercen
da

in hominē da-ze by co v̄sly by
rozumiec tho. magi
od ga dzonym od m̄lek a
oderwanym od p̄uersi
przeto n̄ecbay s̄ue stara p̄leban
a ille m̄oge

condescendamus misericors dominus deus dicitur
 quia dominum quod potentia De sancto Matheo regit
 iter condidit misericorditer guber

potestas
 exercenda
 videndum
 quid culpa
 aut quid sit
 poenitentia
 secuta
 post culpam
 ut
 quos omnipotens
 deus
 deus
 per compun
 ctionem
 per compunctiois
 gratiam
 uigilat
 illos pastoris
 sententia
 absoluat
 ut quos
 omnipotens
 deus
 per
 compunctiois
 gratiam
 uigilat
 illos illos
 pastoris
 sententia
 absoluat.

hoc ipse conuerteret in salutem. Eunuchus at
 scdm matheum interrogat quomodo tot linguas loque
 tur et intelligeret. exposuit ei matheus quod spu
 sancto descenderet oim linguarum sciam recepissent.
 ut sic illi qui per superbiam turris usque in celum edifica
 re volebant per confusione linguarum ab edificatione
 cessarent sic apostoli per oim linguarum sciam turri non
 de lapidibus sed de virtutibus construatur. per quam omnes
 qui crediderint in celum ascendant. Tunc venit qui dice
 ret magos illos cum duobus aduenisse draconi
 bus qui ignem sulphureum ex ore et naribus euome
 tes cunctos homines occiderent. Apostolus autem signum crucis
 se munies ad eos secure exiuit. Quam mox ut
 dracones viderent ante pedes eius primum dormie
 runt. Dixitque magis. Et ubi est ars vestra. excita
 te eos si potestis. Ego autem nisi dominum rogasse
 quod in me cogitaueritis inferre in vos primum
 retrusisset. Cum autem populus conueneret in noie ihe
 su draconibus ut abiret precepit et nullum ledentes
 primum abierunt. Cepit quod populo de gloria paradisi et
 rebus magnis sermonem contexere asserens omni
 nibus motibus eminere et primum celo esse. Spi
 nas vel tribulos ibi non esse. lilia vel rosas ibi
 non marcescere. Senectutem ibi nec euenire. sed
 hominem ibi iuuenem spiritum manere. Angelorum orga
 na ibi sonare. aues vocatas continuo obedire
 De his autem paradiso terrestri dixit hominem electum
 esse per christi natiuitatem in paradisu celesti reuoca
 tum fuisse. Et cum per populo loqueretur ecce subito tu
 multus exortus est in quo regis filius mortuus plange
 bat. Quam cum magi suscitare non possent sua
 debant regi qui in deorum consortiu raptus fuisset. et
 ideo simulacrum et templum sibi construere optaret. Pre
 dictus autem eunuchus magos custodire faciens
 apostolum aduocauit qui oratione fusa cum primum suscita
 uit. Quapropter rex noie egiptus per visum per vni
 uersas suas puicias misit di. Venite et vide
 te deum in effigie hominis latere. Venit igitur cum co
 ronis aureis et diuersis sacrificiorum generibus
 volentes sacrificare ei quos matheus contempsit
 di. Viri quid faciatis. Ego deus non sum sed seruus
 domini ihesu christi. Illi igitur de auro et argento quod si
 bi attulerant ipso iubente ecciam magnam fabrica
 uerunt quam intra xxx. dies consumauerunt. in qua
 apostolus xxx. annis et tribus sedit et totum egiptum
 ad fidem conuertit. Rex autem egiptus cum uxore
 sua et oim populo baptizatus est. Epigenia quod filia
 regis apostolus deo dedicatam plus quam ducetis xgi
 nibus prefecit. Post hoc hirtacus regi successit et
 virginem predictam concupiscens dimidiu regni
 sui apostolo promisit si eam in coniugiu suu sibi faceret
 consentire. Cui apostolus ait ut iuxta morem predeces
 soris die dominica ad ecciam conueniret et preste
 epigenia cum ceteris virginibus quod bona sint ius
 ta coniugia audiret. Quo rex cum gaudio festi

nauit putans quod epigenie vellet coniugiu suade
 re. Athaeus igitur virgibus et oim populo congrega
 tis de bono infimoniu diu locutus a rege plu
 rimu est laudatus credens quod si id diceret ut vir
 gis animu ad infimoniu puocaret. Deinde im
 pato silentio sermones repetit di. Cum bonum
 sit infimoniu si saluo federe teneatur. bene sci
 tis astates quod si regis sponsas aliis suorum usur
 pare presumeret non solum regis offensas sed mor
 tes insuper mereret non quod uxores duxisset probas
 sed quod sponsas domini sui accipiens eius infimoniu
 violasse conuiceret. Ita et tu rex sciens epige
 niam regi eterni sponsam effectam et sacro velamine co
 sectam. quomodo poteris sponsam potestatis te tollere et
 tuo infimonio copulare. qui audito rex per ira isa
 nienis furibundus abcessit. Apostolus autem itrepidus et
 postea omnes ad patientiam et constantiam confortauit et
 epigeniam coram se ex timore perstratam cum ceteris
 virginibus benedixit. Per missam autem solennem rex spi
 culatorem misit qui iuxta altare matheum staret et
 expensis manibus in celum oratione missa a ego gladio
 infecit et martyrem consecrauit. quod populus audiens
 ad palatium regis incensus omnia perperabat et a per
 siberis et dyaconibus viri detenti apostoli martyriu
 cum gaudio celebrauerunt. Rex vero cum nec per mis
 nas ad eam directas nec per magos epigeniam
 possit aliquatenus imutare tota eius domus igne co
 piose vallauit ut ipse cum ceteris virginibus concre
 maet. Apostolus autem eisdem apparuit omnes ignem ab eaz
 domo excussit. qui erumpens regis palatium inuasit
 et solo rege euadente viri cum unico filio cuncta
 consumpsit. Statimque filius eius arreptus a demonio
 prius crimina confitens ad sepulcrum apostoli perera
 uit. Per vero turpissimum leprosus effectus est. cur
 curari non possit manu propria gladio se peremit
 Per populus autem fratres epigenie ab apostolo baptizati re
 ge constituit qui per annos. lxx. regnauit et filium su
 um sibi substituens christianu cultu magnifice am
 pliavit et totam ethiopie puincia ecclesiis christi
 repleuit. Zaroos autem et arpharat ab ea die qui
 regis filium apostolus suscitauit in persides
 fugerunt. Sed Symon et iudas ibidem eos
 vicerunt. Notandum quod in beato Athaeo
 quatuor principaliter considerantur. Primum
 est obedientie velocitas. Quia mox ut christus
 eum vocauit continuo theolonium reliquit.
 nec dominos suos timens rationes vectiga
 lium imperfectas reliquit et christo perfecte
 adhesit. Pro hac velocitate obedientie qui
 dam occasionem erroris sibi assumpserunt.
 sicut recitat Hieronymus in originali super predictu
 locum dicens. Arguit in hoc loco Porphiri
 us et Iulianus augustus. vel imperitiam hy
 storici mentientis. vel stultitiam eorum qui statim se se
 cuti saluatorem. quasi irrationabiliter quilibet vocante

Aa ille moze niechto przerwiedze
 Haby ludzie chrzescianscy zawnzdy
 zawnzdy zawnzdy glowa ty
 napamieneczniemi. Jamiegi
 pan Bog. Hwoy. szto vnych
 rozumiec bandy

321
 illos
 pagoris
 Santantia
 absohat

hōies sunt secuti. cū tante virtutes tantaq; sig
 precesserit q̄ aplos anq̄s crederēt vidisse n̄ du
 biū ē. Lerte fulgor ipse et maiestas diuinitat
 occulta q̄ etiā in hūana facie relucebat ex pri
 mo ad se vidētes trahere poterat aspectu. si
 em̄ in magnetē lapide hec eē virtus dī vt anu
 los et festucas sibi copulet. quātomagis dñs
 omniū creaturarū ad se poterat trahere quos
 volebat. hec Hiero. **S**cōm ē eius largitas
 siue liberalitas. qz statim fecit ei cōiuiū ma
 gnū in domo sua. Qd̄ qdē cōiuiū nō tñ fu
 it magnū rōe laute preparatōis. setiam fuit
 magnū. Primo rōe voti qz cū mag affectu et
 desiderio ipsuz recepit. Scōdo rōe misterij. qz
 illud fuit indicatiū magni misterij quod mi
 steriū. expo. glo. super lu. di. Qui domicilio
 christū recepit inano maris exuberantiū pa
 scit delectationib⁹ voluptatū. Tercio rōne
 documētōrū qz sibi magna documēta exhibu
 it. sic miam volo et nō sacrificiū. et nō egent q̄
 sani sunt medico rē. Qstro rōe inuitatōrū. qz
 magni discibētes inuitati fuerūt. i. christus
 et discipuli eius. Terciu ei⁹ hūilitas q̄ ap
 paruit in duob⁹. Primo in h̄ q publicanū se
 manifestauit. Ceteri euangeliste vt diē gl. ve
 recundie causa et euangeliste honore nomen
 vulgatū nō ponūt. Ipse fm̄ qd̄ scptū ē iustus
 in primis accusator ē sui. matheū se et publica
 nū noiat vt ofidat nullū cōuersuz debere de
 salute diffidere cū aplos et euangelista de publi
 cano repēte sit factus. Scōdo in h̄ q ad suas i
 iurias paties fuit. Qñ ei pharisei murmura
 bāt q̄ xps ad hōiem pctōrē diuertisset potuif
 set eis mathe⁹ rñdere ac dicere. Vos potius
 miseri ac peccatores estis qui vos iustos ar
 bitrantes medicum refugitis. Ego autem iā
 peccator dici non valeo qui ad medicum sa
 lutis confugio et eidem vuln⁹ meum non ab
 scōdo. **Q**uartū ē euāgelij ipi⁹ in eccia ma
 gna solēntas. Eius em̄ euāgelij pre ceteris
 euāgelij magis in eccia frequētat. sic ps dō
 et eplē pauli pre ceteris scripturū ampli⁹ in ec
 clesia recitant. Quis hec ē rō qm̄ teste iaco
 bo tria sūt genera pctōrū. i. pctiū supbie. lu
 xurie et auaricie. Pctō superbie peccauit sau
 lus a saule superbissimo rege dict⁹. q̄ ecciam
 supra modū persecut⁹ ē. Pctō luxurie pecca
 uit dauid. q̄ adulteriū cōmisi. et ppe ipsum
 adulteriū fidelissimū militē vniā occidit. Pec
 cato auaricie peccauit mathe⁹ q̄ p auariciā
 lucris turpib⁹ inhiabat. Fuit ei theolonari⁹
 Est aut theolonari⁹ (vt di. yfido) loc⁹ in por
 tu maris vbi merces nauū et nautarū emoli
 mēta reddūt. Thelos aut grece. vt di. beda.
 latine dī vectigal. Ricz igr isti pctōres extite

rint eoruz tñ pñtia deo adeo placuit vt nō so
 lum dñs eorum culpis ignosceret. s̄ etiam in
 eis dona sua multipliciter cumularet. Nā se
 uissimuz persecutorē fecit fidelissimuz predi
 catorē. Adulteruz et homicidā fecit pphaz et
 psalmistā. Lucris inhiatē et cupiduz fec̄ aplz
 et euāgelistā. Jō igr hōz triū dicta nobis taz
 frequēti⁹ recitat vt null⁹ q̄ pueri voluerit de
 speret de venia qñ tātos in culpa tales cōspi
 cit fuisse i gra. **M**otādū insup q̄ fm̄ beatuz
 Amb. sup lucā circa pueriōnē bñi mathei que
 dā ex pte medici. quedā ex pte infirmi sanati.
 quedā ex pte mōi sanadi p̄siderāt. In medi
 co tria sūt. i. sapia q̄ radicē morbi cognouit
 bonitas q̄ medicamēta adhibuit. potētia. q̄
 ipm̄ tā subito mutare potuit. De his trib⁹ sic
 idē di. Ambro. in psona ipi⁹ mathei. hic pōt
 auferre cordis mei dolorē et aie pallore q̄ no
 uit occulta et h̄ q̄tū ad p̄mū. Inueni medicū
 qui in celis habitat et in tris spargit medica
 mēta. h̄ q̄tū ad scōm. hic pōt sol⁹ sanare vul
 nera mea q̄ nescit sua. h̄ q̄tū ad terciū. **I**n
 ipō aut infirmo sanato. i. in. b. matheo tria cō
 siderāt fm̄ qd̄ dictus Ambro. ofidit. Ipē nā
 qz morbi pfecte exiit curati gratus exiit et
 in sanitate recepta sp̄ mūdū se suauit. Unde
 ait. Sequat matheus iā let⁹ et alacer et exul
 tabat di. Jā nō publicanū gero. Jā nō porto
 leui. exui leui postq̄ xpm̄ indui et h̄ q̄ ad p̄mū
 Odio gen⁹ meū. fugio vitā meā. solū te seqr
 dñe ihu qui sanas vulnera mea. h̄ q̄ ad scōm
 Quis ē qui me sepat a charitate dei. que in
 me ē tribulatio et angustia an fames. h̄ q̄ ad
 terciū. **A**bod⁹ at sanadi fm̄. b. Ambz. triplex
 fuit. Primo em̄ xps ipm̄ viculis ligauit. Se
 cūdo cauteriū ipm̄ imp̄ssit. Tercio oēs putre
 dinē emūdauit. **E**ñ ait Ambz. loquēs in pso
 na mathei. Ligatus sum fidei clauis et bonis
 cōpedibus charitatis. aufer dñe ihu meoruz
 putredies pctōrū dñ habes viculis charitat
 ligatū. seca quodcūq; inueneris viciosum. h̄
 q̄tū ad p̄mū. **D**e mandatū tuū sic cauteri
 um imp̄ssum tenebo. et si vit cauteriū mada
 ti. tñ putrefacta carnis exurit. nec ad viciū
 vsurpat cōtagio. et si mordet medicamēta tñ
 vlcēris tollit viciū. q̄tū ad secūdū. **E**ni ci
 to dñe incidēs occultas et latētes varias pas
 siones. Aperi cito vuln⁹ ne noxi⁹ serpat hu
 mor. emūda omne quod fetidū est peregrino
 lauacro. hoc q̄tū ad terciū. Eius autē euā
 gelij anno dñi. i. quod manib⁹ suis scripse
 rat cuz offib⁹ bñi barnabe repertuz est. quod
 quidē euāgelij. b. barnabas secuz ferebat et
 super infirmos illud ponēs oēs tā fide barna
 be q̄ merito mathei continuo liberabat.

Tunc enim
 neva est
 abolutio:
 p̄sidentis
 cum
 interm̄ arbit
 rium.
 Sequitur
 iudiciū
 folio 218.
 in octaua pasche
 Flagellat
 om̄em
 Filium quem
 recipit

Quintus
 modus
 vesproborum
 est
 quibus datur
 datur
 infirmitas
 ut hic
 Torquere
 incipiant
 et per hanc
 Tormenta
 Temporalia
 transiant
 ad eterna
 Quena dmo
 dum contingit
 Anthy ocho
 et t̄vodi

gltorych rozumiee bendam
 7y3 Quocam praua t̄vodi
 m̄uam swago gtn orzy q̄ela
 ktory gtworzye zachowuie
 a gztuszanie t̄vodi m̄uam

in quibus
 impletum est
 quod scriptū
 est
 Duplici
 contritio
 ne con
 t̄vodi
 p̄vodi

Quod enim salute corporum fruamur, quod fructu
um huius heritate
mus et latus aere pascemur quod ipsius solis calore

De sancto Mauricio

Mauricius dicitur a

mari et cis quod dicitur vomes vel durus et
quod interpretatur piliator vel festinas. vel dicitur a mau
ron quod secundum ysaie grece dicitur nigrum. Ipse namque habuit
amaritudinem per incolatum miserie et dilatatione pa
trie. Fuit vomes per superfluum abiectionem. du
rus et firmus per tormentorum oppressionem. Festina
tor per militum exhortationem. Festinas per fer
uorem et bonorum operum multiplicationem. niger per
sui despectionem. horum passionem scripsit et popu
lit beatus eutherius lugdunensis archiepiscopus.

Mauricius in sacra

tissima legione que thebea dicitur dux exti
tisse phibet. Dicti autem sunt thebei a ciuitate sua
que thebea nuncupata est. Est autem ipsa regio in par
tibus orientis ultra fines arabie habilis opibus
fructibus et utilibus arboribus delectabilis. Habita
tores vero illius regionis dicuntur esse magni corpo
ribus armis strenui in bello fortissimi. calli
di ingenio sapia locupletissimi. Ipsa autem ciui
tas ceterum portas habuit super nullum flumen que de pa
radiso egreditur et geon ut dicitur sita fuit. de qua dicitur
Ecce vetus thebe ceterum iacet obruta portis.
His iacobus fratrem domini verbum salutis predicauit et
fide christi eos perfecte docuit. Diocletianus autem
et maximianus qui ceperunt anno domini. cccc. xxiij.
volentes fide christi penitus extirpare tales epi
stolas per omnes prouincias in quibus christiani mor
rabant transmiserunt. Si aliquid determinare op
teret aut sciri et totum mundum ex vna parte pregre
gareretur et sola roma ex alia parte persisteret mun
dus totum victum fugeret et sola roma in culmine
scie remaneret. Cum ergo vos parua plebecula ei
preceptis resistitis et contra ipsius statuta tam stolide
superbitis. Atque igitur deorum immortalium fide sus
cipite. aut immutabilis a nobis sententia per
feret damnationis. Christiani autem homines istas suscipie
tes nuncios omnes vacuos remiserunt. tunc diocle
tianus et maximianus in ira commoti per omnes pro
uincias miserunt ut omnes bellicis armis apti ro
ma venirent ut omnes rebelles romano imperio
subiugarerent. Littere autem augustorum ad populum the
beorum delate sunt. quod populus secundum dei preceptum qui dei
erant deo et que erant cesaris cesari reddebant
Congregantes ergo electam militum legionem. scilicet sex mi
lia sexingenta. lxxvj. eos ad imperatores misert
ut in bellis iustis imperatores iuuarent. Non
contra christianos arma mouerent sed potius defensa
rent. Huic autem sacratissime legioni dux erat in
clitus vir Mauricius. signiferi autem candidus
innocentius. exuperius. victor et constantius. Dio
cletianus igitur maximianum quem sibi in collegam
magis assumpserat contra gallias cum infinito ex

ercitu misit et ei legionem thebeam sociauit. Hi a
santo marcelliano papa exhortati sunt. ut autem gla
dium iterirent quod fide christi quam acceperant viola
rent. Cum igitur vniuersus exercitus motus alpium trans
measset et ottodox aduenisset iubet imperator
ut omnes qui secum erant ydolis immolarent et con
tra rebelles imperio et maxime contra christianos
vnanimitate coniurarent. Quod sancti milites audien
tes octo milibus ab exercitu secesserunt et in quodam
loco ameno cui aganum nomen est iuxta rodanum
confederunt. Quod audiens maximianus missis
militibus precepit ut ad deorum sacrificia cum alijs
festinarerent. quod se non posse facere respondit utpote quod si
deus christi habuit. tunc imperator ira successus ait. Iugiter
despectui meo celestis iniuria et mecum religio
romana preuenit. Sciat etiam ut maxime miles non solum
mihi sed et deus meus me posse dare videtur. tunc
cesar missis militibus suis iussit ut autem deus eos
sacrificare compelleret aut decimum quemque eorum
partem decollarerent. Sancti igitur cum gaudio capita
extendentes vni autem alterum festiabat et ad mortem
venire properabat. tunc sanctus mauricius assurgens
inter cetera sic concionatur. E. Congratulor vobis.
quod per fide christi omnes mori parati estis. militum vestros
necari sustinui quod vos ad passionem per christum pa
tos vidi et domini mandatum seruauit. quod ait petro.
Abitte gladium tuum in vaginam. Quia ergo iam mi
litionum corporibus vallati sumus et socio
rum sanguinibus rubricatas vestes habemus
nos ipsos ad martyrium sequimur. Hec ergo si placet
cesari mandemur. rursus. milites tui imperator sumus
et ad defensionem reipublice arma suscepimus
non est in nobis perditio non formido. sed christi fidem
nullatenus deserem. Cum hoc imperator audisset
iussit iterum ut decimum trucidarent. quod facto ex
upius signifer vexillum arripies et inter commiliti
um stans gloriosus dux noster mauricius de nostrorum
commilitum gloria locutus. nec exupius signifer
non ideo hec arma arripuit ut tibi resistam pro
ut dextre nostre arma hec carnalia et arment
strutibus et talia si placet cesari remandem. mi
lites sumus imperator tui. fui autem quod libere profite
mur christi. tibi debemus militiam. illi innocetiam. a te
laboris stipendium. ab illo exordium supersumus vite
omnia per ipso tormenta suscipere parati sumus et ab ei
fide nunquam discedemus. tunc imperator cesar iussit suum
exercitum totam legionem circumdare ita ut vni eua
de non possit. vallati igitur milites christi a militibus
diaboli et nephadis manibus trucidati et pedi
bus conculcati equum et christo preciosi martyres con
secrati. Passi sunt autem circa annum domi
ni. cccc. lxx. Dei autem nutu complures euase
runt ut in regiones alias venientes christi no
men predicarent et gloriosissime in locis alijs tri
umpharent. Ex quibus fuisse dicitur solutor quem

Quorum vni
seruitis
peccata
remittuntur
et quorum
venerunt
retentae sunt
venerunt sunt:
Libet autem
disce pati illi
ad tanta
onera
humilitatis
vocati
ad quantum
culmen
glorie sint
perducti
ecce non solum
de semet ipsis
securi sunt
sed etiam
aliena oblig
ationis
potestatem
relaxationis
accipiunt
principatum
super ni
iudicis
sortiuntur

Hierem 17
duplex cont
rictio
contene eos
promine

Quomodo
cumque
dumque
venerunt
in nos
ubecit

A sluzne test mowic mogay psalm 94
on est pan Bog nasz amy lud
prastwisza rego y owce vchu rego
ktorych glow vsine y zage pryz
prominamie: ze moc mied bandze
firmamie iudicamus semper Flagellis piz patris
humilitat subdi

tor et octavius apud thaurinū alexāder apō
bergamū. scōs apud viriciliū. necnō et beat⁹
cōstantinus et victor et vilius et q̄plures alij.
Lū igr cornifices p̄dam diuiderēt et insil epu
larent quendam senē noīe victorē inde casu
transeūtē ad secū p̄uiandū inuitant. Ille re
quirere cepit quō inter tot milia occisorū pos
sent cū gaudio epulari. Lū aut a quodā au
disset q̄ p̄ fide xp̄i mortui essent suspirans il
le vehemēter ingemuit beatū se oīno clami
tans si cū illis esset occisus. Lū aut cōpissent
qm̄ xp̄ianus esset in eū impetū fecerūt et ipsuz
ptinus trucidauerūt. Post hec aut ada
rimian⁹ apud mediolanū. Dyoclecian⁹ xō
apud nichomediam vna die purperaz depo
suerūt vt puatam vitaz agerēt et adolefcentio
res. sc̄ constantius et maximianus et galerius
quos cesares fecerant imparēt. Sz cū maxi
anus iterū tyrannice imparevellet a constan
tino genero suo p̄secutus suspēdio vitam fini
uit. Tandē corpus sancti Innocēti de eadē
legione in vndaz Rodani immerfuz a Do
miciano genanēsi. et gratho augustano et pa
thasio eisdē loci ep̄is cū alijs in eccia ē sepul
tū. In cuius cōstructōe quidam gentilis arti
fer q̄ alijs die dūico solēnisantibus sol⁹ op⁹
suuz exercebat. adest sanctorū exercit⁹. rapit
cedit et arguit q̄ opus suū p̄phan⁹ assūpse
rit et die dñica cū alijs diuis intēderēt ipe ope
ribus mechanicis inhiaret. Correctus ḡ ad
ecciam cucurrit et se fieri xp̄ianuz postulauit.
Ambro. in p̄fatione de his martyribus sic ait
Laterua fidelū diuiso illustrata lūmie ab ex
tremis terre finib⁹ veniēs et tibi fideliter sup
plicauit. Et tā corpis bellatorū legio mucro
nibus circūsepta q̄q̄ sp̄ualibus etiaz armis
vallata ad martyriū vigili cōstātia p̄perauit
quos pestifer tyrannus vt eos metu p̄terret
ad interitiōē supplitij gladio decimauit atq̄
postmodū constanter eos p̄durantes in fide
vniuersos pariter capite plecti p̄cepit Sz hi
tanto charitatis ardore feruebant vt eiectis
armis flexo poplice passim geniculantes spi
culatorū thela hilari corde suscipient. In q̄s
beatus mauricius tue fidei amore succensus
decertando martyriū ē coronaz adeptus hec
Ambro. Abulter q̄daz filiū suū abbati mo
nasterij in q̄ scōrū martyriū corpa req̄sunt
erudiendū tradidit quē i breui defunctū irre
mediabili luctu plāgebat. cui aparēs sanct⁹
maurici⁹ cur filiū suū sic fletet q̄siuit. Que si
bi r̄ndit q̄ q̄diu viueret a lacrimis nō cessa
ret. Lū ille. Noli eū flere vt mortuum s̄ scias
eū habitare nobiscuz. qd̄ si p̄bare desideras
cras et in omnib⁹ diebus vite tue si ad matu

tinās surrexeris vocē eius inter monachorū
psallentiū voces audire valebis. Quod illa
sp̄ fecit et vocē filij cū monachis cantantē semp
audiuit. Rex guntram⁹ cū thesauros suos
relictis seculi pōpis paupibus et ecclesijs ero
garet quēdā p̄biterū misit vt sibi de sacrosā
ctis iporū reliquijs asportaret. Qui euz reli
quijs impetratis rediens cū nauiis orta tēpe
state in lacu lausanensi p̄iret caplaz cum reli
quijs fluctib⁹ opposuit et mox secuta fuit tran
quillitas magna. Anno dñi nonigētissimo
lxij. cū qdā monachi obtētū karoli a nicolao
papa corpa sc̄i vrbani p̄pe et sc̄i tiburij mar
tyris ipetrassent et recedētes scōrū martyruz
ecciam visitassēt ab abbate et monachis impe
trassēt vt corpa sc̄i maurici⁹ et caput sc̄i inno
cēti apud antysiodorū in eccia quā sc̄us ger
man⁹ eisdē martyrib⁹ dudū dedicauerat tras
portaret. Refert petr⁹ damiani q̄ i burgū
dia erat qdā cleric⁹ supb⁹ et ambiciosus q̄ qn
dā ecciam sc̄i maurici⁹ sibi vsurpauerat qdā
potēte milite sibi plurimū obfistēte. dū aut q
dā die missa cātaret et in fine euāgelij dicere
tur. Dis q̄ se exaltat hūiliabit. derisit miser et
ait falsuz ē. Nā si ego meis hostib⁹ me hūili
assem tot hodie diuitias eccie nō haberē. Et
ecce fulmē instat gladij i os ei⁹ p̄ qd̄ blasphe
mie xba euomuit introiuit et subito eū extirxit

Justitia a iusticia di
cta. Ipa em p̄ iusticiā vnicuiq̄ qd̄ su
um ē reddidit. sc̄ deo obediētia. supiori plato
reuerētia. pari p̄cordia. inferiori disciplinā in
imicis paciētia miseris et afflictis cōpassionē
operosam sibi sanctimoniam.

Justitia virgo de ci
uitate antiochie filia sacerdotis ydo
lorū q̄tidie ad fenestrā sedēs plū dyaconem
euāgelij legēte audiebat a q̄ tādē p̄uersa est.
Qd̄ cū m̄ p̄i i lecto retuliss̄ et ambo dormis
sent xps cū angelis apparuit eis di. venite ad
me et dabo vobis regnū celozū q̄ euigilantes
stati cū filia sua se baptizari fecerūt. hec ḡ xgo
a cipriano plurimū molestata ipm̄ tādē ad si
dē p̄uerit. ciprian⁹ ei a sua puericia mag⁹ ex
titerat. nā cū. vij. annorū eēt a p̄ntib⁹ diabo
lo p̄sect⁹ ē. h̄ magici arti insuebat et m̄fonas
in iusta p̄uertē videbat et multa alia p̄stigia
exercebat. Ardēs igr in amore iustie xgis ad
magicas artes se p̄tulit vt ipaz p̄ sevl p̄ viro
qdā accladio (q̄ s̄st i ei⁹ amorē exarserat) pos
sib̄ h̄re. aduocat igr demones vt ad se veiat et
iustina p̄ eū valeat h̄re. adueniēs demō ait ei
qd̄ me vocasti amor xgis ē galileis. potesne

322
p̄vncipa
tum
Superni
iudicis
govtciuntur
ut uice dei
peccata
quibusdam
vetineant
quibusdam
velaxant
Sed sic eos
a deo
decebat
erigi
qui tantum
pro deo
conspiciant
humiliari
Ecce qui
dignitatem
qui dignitatem
dei iudic
cium matuunt
Dai
in dicitum
metuunt
ammavum
iudicis p
fiunt

ta moe melle bendie
Haby chuzesciani kuchowa
mū zakonu chutw gym siegitali
A a gozacho w gwoch poprzestali
fol. 6 270

4 Scire enim debemus, qd ad uerbum sicut
sicut non semper De sancta Justina pro equalita
te ponitur

animarum
iudices sunt
et alios
damnant
uel liberant
uel
liberant
qui sem
metipsos
damnant
metuebant
horum pfecto
nunc
in Ecclesia
episcopi
locum tenent
soluendi
ac ligandi
authoritatem
suscipiunt
qui
gradum
regiminis
sortiuntur
grandis honor
sed graue
pondus
ignis est
honoris
durum
quippa

facere ut ipam habea z voluntate mea secus
pficia. Cui demon. Ego qui homine de padi
so eicere potui. cayn fratrem suu occidere p
curau. iudeos xpm occidere feci. hoies ptur
bau z no potero facere ut vna puella habeat
et ea iuxta tuu placitu fruaris. vngenti hoc
accipe z circa domu ei? deforis sparge z ego
supueniens cor eius in tuu amore incendam
et tibi eam assentire compellam. Sequenti no
cte demon ad ea ingredit z cor eius ad amo
rem illicitu incitate conat. Quod illa senties
deuote se dno comendauit z totum corp? su
um signo crucis muniuit. Ad signum autem
sancte crucis diabolus territus fugit. ad Li
prianu veniens ante eu stetit. Cui ciprianus
dixit. Quare no adduxisti ad me xginem il
lam. Cui demon. Elidi in ea signu quoddaz
et tabui z omnis virtus in me defecit. Cipria
nus autem eu dimisit z aliu fortioze vocauit.
Cui demon dixit. Audiui tuam iussione z vi
di illius impossibilitatem s ego emendo z tu
am complebo voluntatem. Aggrediar eaz z
corpus eius vulnerabo in amorem libidinis
et ea iuxta desiderium tuu pfrueris. Ingre
diens igit diabolus nitebat ei psuadere z ani
mum eius ad amorem illicitum inflammare.
Illa au? em se deo deuote recommendans sig
crucis omnem temptationem repulit ei insul
sians in demonem ptinus eum? abiecit. De
mon autem confusus abiit z aufugit z as
Liprianum stetit. Ad quem Ciprianus. Et ubi
est virgo ad quam te transmissi. Et demon.
Victum me fateor z qualiter dicere ptimesco.
Quoddam em signum terribile in ea vidi z
continuo robur omne amisi. Tunc Ciprian?
eum deridens dimisit z ipm principem demo
num aduocauit. Cuiq? venisset ad eum dixit.
Que e virtus vestra ta modica ut vincatur
ab vna puella. Dixit demon. Ecce egrediens
ea varijs febribus verabo z animu ei? arde
tius inflamabo z totu corpus eius vehemen
ti ardore respga z frenetica illa facia z varia
sibi fantasmata offera z media nocte eam ad
ducam tibi. Tuc diabolus in spe vnius vir
ginis se trasfigurauit z ad virginem veniens di
xit. Ecce ad te venio qz tecu in castitate viue
re pcupisco verutu die mihi qso te. q na certa
minis nostri merces erit. cui scia virgo rfidit.
Abices qde multa labor modicus. Dicit ei
demon. Quid e qd deus pcepit. Crescite z
multiplicamini z replete terra. Timeo q bo
na socia q si in virginitate pmanerimus ver
bu dei irritu faciem? z velut cotenentes z in
obedientes in graue iudiciu decidemus z vni

videbamur sperare pmiu z graue incurrem?
tormentu. cepit aut cor virginis grauib? cogi
tationibus p immissione demois cocuti z ar
dore pcupiscentie forti? inflammari adeo ut
iam surgens abire vellet. Tuc sancta virgo ad
se reuersa z qs esset q loqueret secu intelliges
ptinuo se cruce muniuit z in diabolu sufflas
ipm instar cere. ptinus liqfecit z ab oi tetatio
ne statim se liberata sensit. Postmodu diabo
lus in speciem iuuenis pulcerrimi se trasfigu
rauit z thalamu eius ingrediens cu ipa in le
ctulo iaceret ipudeter in eius lectulu psiliuit
et in eius amplexus ruere voluit. Qd vides
Justina z malignum spm adesse cognoscens
mox signu crucis edidit z instar cere diabolu
liquefecit. Tuc diabolus pmitte deo febr
bus ea fatigas z plures cu gregib? z armetis
occides maximam mortalitatem in tota antio
chia futuram p demoniacos p dicebat nisi Jus
tina coniugio cosentiret. Quapropt tota ciui
tas morbo languens ad ianuam pntum Justine
couenit clamans ut iustina coniugio traderent
et sic ciuitate a tanto piculo liberaret. Sz cu
iustina nullatenus cosentiret ex hoc mortem
oēs eidē minarent. septimo anno mortali
tis ipa p eis orauit z oem pestilentiam ppulsa
uit. Quidē diabolus qd nihil pficeret in for
mam iustine se transmutauit ut samam iustine
pollueret z ciprianu deludens se iustina ad
se adduxisse iactabat. Pergens igit diabolus
ad ciprianum in spe Justine ad ipm cucurrit
et eu quasi q eius amore laqueret osculari vo
luit. qua ciprian? videns z iustina ee credēs
gaudio repletus ait. Beneuenisti iustina om
nium seminarum decora. Adhuc ut ciprianus
nomen iustine nomiauit diabolus nomen il
lud ferre si potuit s ad ei? platione instar fu
mi statim euauit. Quapropt ciprian? delusu
se videns tristis remasit. Un? z ampli? i amo
rem iustine estuas ad ostiu virginis diu vigi
lauit z qsq? in semina qsq? in aue ut videba
tur arte magica se comutas. cu venisset ad o
stiu virginis neq? semina neq? auis s ciprian?
ptinus apparebat. Adcladius q arte diaboli
ca mutatus in passerē cu ad fenestraz iustine
volasset mox ut virgo eu asperxit no passer s
acladius apparuit. Angustiarq? nimis cepit
et tremere qz nec fugere poterat nec salire. Ti
mens vero iustina ne caderet z crepet eum p
scalam deponi fecit z admonens ut a sua ve
sania cessaret ne iuxta leges tanq? maleficus
puniret. Elictus igit p omnia diabolus ad ci
prianu redijt et as? eu psusus stetit. cui dixit
ciprianus. Nunquid z tu victus es. Que est

In die Ascensionis Gregorius papa
Ante enim dictum fuerat
in uiam gentium non abieritis
nunc autem dicitur
prodegitur Euangelium omni crea
tura

sicut non semper pro aequalitate pontum
sed non nunquam etiam pro similitudine

De s. Cosma et Damiano.

CXXXIII

patet enim nulla ratione

miseri virtus vestra. ut vnā puellam non po-
stis vincere. nec in eā p̄tatem h̄re. s̄ ecōuerso
ip̄a vos vincat. et tā miserabiliter vos p̄ster-
nat. Dic tñ mihi p̄bsecro in q̄ est ei? tā maxia
fortitudo. Lūi demon ait. Si mihi iuraueris
ut a me nequaquā recedas x̄tutē ei? victorie ti-
bi p̄adaz. cui ciprian? Per quid tibi iurabo.
Lūi demon. Jura mihi p̄ virtutes meas ma-
gnas q̄ a me nunquā discedas. dic ei ciprian?.
Per x̄tutes tuas magnas tibi iuro q̄ a te nū-
quā discedā. Tūc diabol? q̄i secur? ei dixit. Pu-
ella illa signū crucifixi edidit. et statim tabui. et
oēm virtutē meā amisi et q̄si cera a facie ignis
effluxi. Dic ei ciprian?. q̄ crucifixus maior te
ē. Et demō. vtiq̄ maior oībus ē et hos et oēs
quos h̄ decipim? tradet igni inextinguibili cru-
ciandos. Lūi ciprian?. Ergo et ego amic? de-
beo fieri crucifixi ne tantā aliqñ penaz incur-
rā. Lūi demō. Jurasti mihi p̄ x̄tutes meī ex-
ercitus. p̄ q̄s nemo piurare valet q̄ a me nun-
quā discederes. Ad quē ciprianus. Te et om̄es
fumigantes tuas x̄tutes cōtēno. et tibi et om̄i-
bus diabolis tuis abrenūcio et crucifixi salu-
tari signo me munio. Statimq̄ ab eo diabolus
cōfusus discessit. tūc ciprianus ad ep̄m iuit.
Quē vidēs ep̄s et credēs eū venisse ut xp̄ia-
nos in errozē mitteret? ait ei. Sufficiāt tibi ci-
prianē hi q̄ foris sunt. nihil em̄ poteris aduer-
sus ecciaz dei. Inuicta est em̄ virt? xp̄i cui ci-
prianus. certus sum q̄ inuicta est virtus xp̄i.
Narrāsq̄ qd sibi acciderat ab eo baptizari se
fecit. q̄ postmodū tā in scia q̄ in vita valde
p̄ficiens. mortuo ep̄o. ip̄e in ep̄m ordinat? est
Beatam vero virginem Justina in monaste-
rio posuit. et multis sacris virginib? eā ibidē
in abbatissā p̄fecit. Sanctus autē ciprianus
martyribus epl̄as sepe mittebat et eos in cer-
tamine roborabat. Lomes autē regionis illi?
audiens famā cipriani et iustine. eos ad se p̄i-
tari fecit et an sacrificare vellēt. req̄siuit. Qui
dū in fide xp̄i p̄sisterent firmi. iussit eos in sar-
taginē plenā cera pice et adipe poni. q̄ tñ eis
mirū refrigeriū prestetit. nec aliqd sup̄licium
irrogauit. Sacerdos at̄ ydolorū p̄fecto dixit.
Iubeas me aī sartaginē stare. et p̄festim vin-
cam oēm virtutē eorū. cū q̄ iuxta sartaginē
stare venisset dixit. Adagn? es d̄s hercules. et
pater deorū iupiter. Et ecce p̄tinuo d̄ sartagi-
ne ignis exiuit. et penitus eū cōsumpsit. Tūc
ciprianus et iustina de sartagine extrahuntur
et data super eos snia pariter decollant. Ibo-
rum corpa cū sex diebus ad canes piecta fu-
issent. postmodū romā translata sunt. Nunc
autē (ut dicitur) placentie requiescunt. Passi
sunt autē. vj. kal. octobris circa annū dñi du-

cētesimū octuagesimū septimū s̄b diocletiano

Cosmas dicitur a

cosmos qd est forma vel ornat? Vel
fm̄ Isidor. cosmos grece d̄r mūdus latine.
Fuit em̄ forma alijs in exemplis ornatus x̄tu-
tibus bonis. mūdus ab oībus vicijs. Da-
mian? dicit? est a dama quadā bestia que hūi-
lis est et māsuerat. Vel damian? a dogma qd
est doctrina. et ana qd est sursum. Vel a dami-
um qd est sacrificiū. Vel damianus d̄r q̄si do-
mini man?. Ip̄e em̄ mansuetudinē habuit in
cōuersatōne. doctrinā sup̄nā habuit et docuit
in predicatōne. Sacrificiū fuit in carnis ma-
ceratōe. dñi man? fuit in medicinali curatōe.

Cosmas et damia

nus germani fratres in ciuitate egea
ex religiosa matre nomie theodora nati sunt.
H̄i arte medicine edocti tantā a sp̄sctō gra-
tiaz acceperūt. ut oēs langitiores nō soluz ab
hoībus s̄ etiā a iumentis curarēt. gratis oīa
tribuētes. Athrona autē quedā nomia palla-
dia cū offia sua in medicis consumpsisset. ad
sctōs accessit. et ab eis sanitatē integrā repo-
tauit. Tūc illa quoddā munusculum sctō da-
miano obtulit. et cū nollet accipe. illa cū sacra-
mentis terribilibus adiurauit. qd ille acq̄ie-
uit recipe. nō quidē duc? cupiditate mūeris
s̄ et deuotioni satisfaciens. offerentis. et ne no-
mē dñi videret sp̄nere. p̄ qd videbat sic se ad-
iuratū esse. Hoc vbi sanctus cosmas cōp̄it.
p̄cepit ne corpus ei? vna cum corpe ipsius po-
neretur. Sequenti nocte dñs cosme appuit.
et fratrē de suscepto munere excusauit. Audi-
ens eorū famā p̄sul lisias eos ad se accersire
fecit. et que eorū sunt nomina que patria. que
fortuna inquirere fecit. Sacti martyres dixe-
rūt. Noīa n̄ra sunt cosmas et damian?. alios
tres fr̄es h̄emus. q̄z noīa sunt antimi? leonti-
us et euprepi?. Patria autē n̄ra arabia ē. Por-
ro fortunā xp̄iani nesciūt. Iussit q̄ p̄cōsul ut
fr̄es suos adducerēt et simul ydolis imolarēt
S̄ cū oīno imolare p̄tēnerent. p̄cepit eos in
manib? et pedib? dure torq̄ri. cū autē ei? tormē-
ta deriderent. iussit eos cathena ligari et i ma-
re p̄cipitari. s̄ statim ab angelo de mari liberan-
tur. et ante p̄sidem statuūtur. Qd p̄ses consi-
derās ait. Per deos magnos maleficijs vin-
citis. q̄z tormēta contemnitis et mare sopitis.
Docete q̄ me hec v̄sa maleficia. et in noīe dei
adriani sequar vos. Et h̄ dicto statim duos de-
mones affuerūt. et eū quissime in faciē cecide-
rūt. Et ille clamās dixit. Dep̄cor vos o bōi vi-
ri. et p̄ me ad dñm v̄rm oratis. Quib? oratib?

323

Duxum
quippeast

ut qui
negat tenere
moderamina
uite suae

Iudex fiat
uite alienae

Et p̄tervungz
contingit

ut hunc
iudicem

locus teneat

Cui ad locum
uitae minime

concordat

ac proinde
sepe agitur

ut vel

Damnet

immemtos

vel alios

ip̄se ligatus

soluit

Sepe in soluen

ndis subdi

figac ligam

dis sua

noluntate

et motus

ut felicitat prius a iudeis
Apostolorum repulsa predicatio
nunc nobis in adiutorium ferret
cum hanc illa ad damnationis suae
Testimonium sup̄ba repulset
haec Greg.

patet qm nulla ratione tantum habere misericordiam quam magnam. Deus habere probatur
De fcto forseo episcopo

que voluntatis
Motus
non autem
causarum
merita sequatur
Vnde fit
ut ipsa
hac ligandi
ac solvendi
potestate
se priuet
et hanc
pro suis
voluntatibus
et non pro
subiectorum
moribus
exerceat
Sepel fit
ut ergo
querentibus
proximum
odio vel
gratia
moneatur
pastor
indicare
autem si quis
digne
de subdi
fis regulant

continuo demones discesserunt. Preses autem dixit. Eliditis quod aduersus me dii indigiti sunt. quia eos relinquere cogitabam. iam ergo deos meos vos non patiar blasphemare. Tunc eos in ignem copiosius iactari precepit. et tunc eos nil lesit. quoniam potius flamma persiluit loge. et multos de altariibus interemit. iubens ergo in eculeo suspendi. et ab angelo ipsos custodierte. fatigatis ad modum incedendo mistris. ante presidem deponuntur illesi. Tres igitur fratres in carcerem fecit recludi et cosmas et damianum crucifigi. et a populo lapidari et in suos lapides redibant auctores et quasi plurius vulnerabant. Tunc preses furore repletus edictis tribus fratribus et stantibus iuxta crucem iussit cosmam et damianum crucem supra a quatuor militibus sagittari. Sagitte vero per se plurius vulnerabant. et sanctos martyres non ledebant. Elidentes autem preses in omnibus se confusum usque ad mortem angustiatum omnes quoniam fratres fecit insimul decollari. Admores autem christiane verbi quod dixerat sanctus cosmas. ne in unum sepelirentur. cogitabant quod vellent martyres sepeliri. Et ecce subito camelus aduenit humana voce proclamans sanctos in uno loco sepeliri precepit. Passi sunt sub dyocleciano. qui cepit circa annum domini. cclxxxvii. Rusticus qui da cum post laborem messis in campo aperto ore dormiret. serpens in eius ore ingressus est. euigilans autem cum nihil sentiret domum rediit. et sero facto gravissime torqueri se sensit. Voces igitur miserabiles emittebat et sanctos dei cosmam et damianum in sui auxilium invocabat. Sed cum dolor spiritus incretceret. ad ecclesiam sanctorum martyrum confugit. et ibidem eo subito dormiente serpens sicut intrauerat per os eius exiit. Tunc quidam loge profecturus sanctis martyribus cosme et damiano uxorem suam commendavit. dantes ei signum crucis cui prius deberet annuere si aliquam eam vocaret. Post hoc autem sciens diabolus signum quod ei maritus dederat. se in hominem transfiguravit et signum viri afferens dixit. Vir tuus ab illa civitate me misit ad te ut ducas te ad eum. At illa adhuc ire formidans ait. Signum quidem cognosco. sed quia sanctis martyribus cosme et damiano commendata sum. super eorum altare mihi iura quod se cure me duces. et tunc prius perficiscar. Ille autem continuo ut dixerat sibi iuravit. Secuta ergo eum cum ad quandam locum secretum venissent. voluit eam de iumento diabolus precipitare ut eam occideret. quod illa sentiens exclamavit. Deus sanctorum cosme et damiani adiuva me. vobis enim credidi. et secuta sum eum. Confestim autem sancti cum multitudinem dealbatorum ibidem affuerunt. et eam liberaverunt. diabolus autem statim evanuit. Et dixerunt ei. nos sumus cosmas et damianus

quorum iuramento credidisti. ideoque festina uimus venire in auxilium tibi. Felix papa attauit sancti greg. in honore sanctorum cosme et damiani nobiliter ecclesiam rome construxit in hac ecclesia quodam vir sanctis martyribus quiebat. cui cacerum crucis totum presumpserat. Et ecce dormiente illo sanctus cosmas et damianus deuoto suo apparuerunt. vngueta et ferramenta secum portantes. quod unus alteri dixit ubi carnes accipiemus. ut ab scissa carne putrida locum vacuum repleamus Tunc ait alter in cimiterio sancti petri ad vincula hodie ethiops recens sepultus est de illo autem afferunt huic supponam. Et ecce ad cimiterium peruenit. et coram mauri attulit. precipitantesque coram infirmi. loco eius coram mauri inferuerunt et plagas diligenter vngentes coram infirmi ad corpus mauri detulerunt. Euigilans autem cum se sine dolore sensisset manum ad coram apposuit. et nil lesionis inuenit. Apponesque candelas cum in crure nihil mali videret cogitabat an non ipse qui erat et alius alter esset. Rediens autem ad se pre gaudio de lectulo persiluit. et quod in somnis viderat et quod litera sanatus fuerat. omnibus enarrauit. Qui concitati ad tumultum mauri miserunt. et coram mauri precisas et coram predicti viri illius loco in tumultu positam reppererunt.

Drseus episcopus.
cuius hystoriam beda presbyter scripsisse creditur. dum omni virtute et bonitate polleteret. ad extremum veniens spiritum emisit. Elidit ergo duos angelos ad se venientes ut eius animas deferrent. tertium vero armatum scuto cadido. et gladio fulgureo se precedentem spectavit. Deinde demones clamantes audiuit. Procedam et ante faciem eius bella promoueam. Cum ergo processissent. conuersi iactabant in eum ignita iacula. et angelus precedens scuto ea suscipiebat et prius extinguebat. Tunc demones angelis opponentes direrunt. Ociosus fructus sepe dixit. et ideo illesus non debet perire vita beata. Quibus angelus. Illi si principalia vicia contra eum protuleritis propter minima non pibit. Tunc dixit ei demon. Si iustus est deus homo hic non saluabitur. Scriptum est enim. Illi si pueri fueritis et efficiamini sicut pueri non intrabitis in regnum celorum. Lui angelus excusans ait. Indulgentiam in corde habuit. et consuetudinem humanam retinuit. Lui demon. Sic accepit malum ex consuetudine ita accipiat vindictam a superno iudice. Sanctus angelus dixit. Iudicemur ante deum. preliante angelo aduersarii contriti sunt. Tunc demon dixit. Seruus sciens voluntatem domini sui et non faciens vapulabit plagis multis. Lui angelus. Quid ei iste de voluntate domini sui non adimpleuit. Lui demon. De-

Qui enim crediderit et baptizatus fuerit
saluus erit qui uero non crediderit
condemnabitur. Fortasse
vnusquisque. et sua se metipsum
ego dicam. et credidi. saluum ero.

na iniquorum suscepit. cui angelus. Credidit quod unusquisque eorum penam egisset. Demon dixit. An debuit probare penam perseverantiam et sic fructus suscipere. Angelus respondit. Iudicemur autem deum. Sed demon succubuit. Itaque autem ad debellandum surrexit diabolus. Quis nunc estimabam deum veracem. quod omne delictum quod in terris non purgatur se in eternum puniatur promissit. Et homo quando vestem a quodam usurario recipit. nec de hoc puniatur fuit. ubi est ergo iusticia dei. Luit angelus. Si lete quod occulta dei iudicia ignoras. Quoad enim speratur penam. comitatur hominem divina misericordia. Demon respondit. Si nullus hic locus est penitentiae. Luit angelus. Profunditate iudiciorum dei ignoras. Erit etenim tunc diabolus eorum tam griter percussit ut postmodum vite restitueret semper percussione vestigiis retineret. Arripientes autem demones unum ex his quos in ignibus torquebant. ipsum in eum iactauerunt qui eius humerum maxillamque incidit cognovitque hominem quod ille erat cui vestes acceperat. Dixitque angelus. quod incendisti arsit in te. Si enim huius viri in peccatis mortui donum non accepisses nec pena in te arderet. Et percussione permittente deo per receptionem vestimenti illi recepit. Alter autem deum dixit. adhuc restat illi augusta porta ubi illum superare poterim. Diliges primus tuum sicut teipsum. Respondit angelus. Vir iste in prius suos opatus est bona. Aduersarij respondit. Non sufficit hoc nisi etiam sicut seipsum dilexerit. Luit angelus. Fructus dilectionis est bene operari. quod deus reddet unicuique secundum opera sua. Dixit demon. Sed quod verbum de diligendo non impleuit daturus erit. Pugnatemur turba nephanda. sancti angeli victores fuerunt. Dixit itaque demon. Si deus iniquus non est. et verbi illius transgressio ei displicet. vir iste penam expers non erit. promissit enim seculo abrenunciare. et e contrario seculum dilexit. propter id quod dictum est. Nolite diligere mundum. neque ea quae in mundo sunt. Sanctus angelus respondit. Non sibi ea quae sunt seculi et hominibus indigentibus dispensanda dilexit. Diabolus respondit. Quicquid modo diligat contra preceptum divinum est victis adversariis rursus diabolus ad callidas conversionis accusaciones diabolus. Scriptum est. Si non annunciaueris iniquo iniquitatem suam. sanguinem eius de manu tua requiram. hic non annunciauit digne peccatoribus penitentiam. Sanctus angelus respondit. quando auditores despiciunt verbum lingua doctoris prepediunt. dum videtur quod predicatio audita despiciatur. unde prudentis est dum non est loquendi tempus nosse tacere. In omni vero contradictione demonum prevalida nimis exstitit pugna. donec iudice domino triumphatibus angelis. devictisque adversariis imensa

claritate vir sanctus circumfusus est. Tunc autem (ut beda testatur) ex angelis dixit ei. Respice mundum. Respiciensque vidit vallam tenebrosam et quatuor ignes in aere aliquibus spatiis a se distantes. Dixitque ei angelus. Hi sunt quatuor ignes qui mundum succedunt. Tunc est ignis mendacium cum hoc quod abrenunciare diabolo omnibus peccatis eius in baptismo omnes permiserunt et minime implent. Secundus cupiditatis. cum mundi delicias amoris celestium preponit. Tercius est dissensionis cum animos primorum in superuacuis rebus offendere non formidat. Quartus impietatis cum infirmiores expoliare et eis fraudem facere per nihil ducit. Deinde illi ignes appropinquantes in unum redacti sunt et illi appropinquabant. Timensque angelo dixit. Domine ignis mihi appropinquat. Luit angelus. Quod non accedi si non ardebit in te. ignis enim iste secundum merita opera hominum singulos examinat. Nam si corpus ardet per voluptatem illicitam. ita etiam ardebit per debitam penam. Tadez ad proprium redactus est corpus plangentibus propinquis qui cum mortui estimabant. Ille autem aliquanto tempore superuixit. et in bonis operibus laudabiliter vitam finivit.

Michael interpre-

tatur quis ut deus et quotiens sic ait greg. mire virtutis aliquid agis. Michael miti perhibetur. ut ex ipso actu et nomine intelligi. quod nullus potest facere quod facere preualet deus et idcirco eidem michaeli multa quae sunt mire virtutis attribuuntur. Ipse enim (ut daniel attestatur) in tempore antichristi consurget. et per electos tanquam defensor et protector astitit. Ipse cum draconem angelis eius pugnavit. et ipsos de celo eiciens victoriam fecit magnam. Ipse cum diabolo cum de moysi corpore altercatus est. eo quod diabolus eius corpus perdere voluit. ut ipsum per deo iudeorum populum adoraret. Ipse sanctorum animas suscipit et in paradysum exultationis perducit. Ipse olim princeps fuit synagoge. et nunc constitutus est a domino in principem ecclesie. Ipse (ut dicitur) plagas egyptiis intulit mare rubrum diuisit populum per desertum duxit et in terram promissionis introduxit. Ipse inter sanctorum acies angelorum signifer christi habetur. Ipse enim ad domini imperium antichristum existentem in monte oliueti prepotenter occidet. In voce ipsius archangeli michaelis mortui resurgent. Ipse crucem clauos lanceam et coronam spinam in die iudicii presentabit.

Michaelis archan-

geli sacra solennitas dicitur apparitio dedicatio: victoria et memoria. Apparitio

Salus ergo Verum dicit Si fidem operibus tenet. Veraciter Fides est quod in hoc quod. Veritas dicit non in his non contradicit

indicave
autem
digne
desubdit
hs neque
unt
qui in subd
ditorum
causis
Sua uelodia
odia
uel
gratiam
gacquantur
unde vada
pur pro
phetam
Ezech 13

ut supra
ad finem

agud est
spirituali

De sancto

Angelus percathebat

quid est domus
quid enim
spiritualiter
domos
nisi mentes
nostras
accipimus
in quibus
par cogit
tationem
in habitamus
cuius domus
superlimi
navest
superliminare
est
ipsa
intentio
que preeminet
actioni
que preeminet
actioni
qui in tur
to
n
cogit
tationem
quod ad
immita
tationem
passionis
dominice
dirigit

ipsum angeli multiplex est. Prima qua i mō
te gargano apparuit. In apulia aut est qdaz
mons noie gargan^o iuxta civitatē q dē sypon
tus. Anno aut dñi. cccxc. in predicta vrbe
sypono erat quidam vir noie gargan^o q fm
qdam libros a monte illo nomē accepit qui
ouū z boū infinita multitudo pollebat. Luz
aut circa predicti mōtis latera pascere. cō
tigit quendā thaurū alios relinquare. z verti
cem mōtis conscendere. Cū g domū alijs rede
untib^o non redisset. collecta dom^o multitudine
ne famuloz p deuia queqz reqrens. ipm tan
dem in vertice mōtis iuxta ostiū cuiusdā spe
lunce inuenit: p motus itaqz cur soliuagus in
cederet. mox in ipsuz sagittā toxicatā direxit
Sz statim velut a vōto retorta ipm q iecerat
repussit. turbati sup b ciues epm adeūt. z su
per re tā stupenda ipsum inqruunt. Qui tridu
anū eis ieiuniū indixit. z a deo querendū eē
admonuit. Quo pacto sanctus michael epo
appuit di. Sciat is hoīem illuz volūrate mea
suo telo esse p cūsum. Ego em suz michael ar
changelus qui locū hūc in terris incolere. tu
tūqz suare statūes. B volui pbare indicio. ipi
us me loci inspectore esse atqz custodē. Sta
timqz epūs atz ciues cū p cessione locū adeūt
z ingredi nō presimientes orationi pre forib^o
insistunt. Secūda appitio est q circa annuz
dñi septingentesimū. x. accidisse describitur.
Hā in loco qui tumba dñi iuxta mare qui sex
miliarib^o ab vrbe adriacēsi michael epo p dī
cte ciuitatis appuit di. Et iubēsvt i predicto
loco ecciam pstrueret. z sic fit in mōte garga
no. ita z ibi in memoriā sancti michael archā
geli celebraret. Cū aut epūs de loco i q eccle
siā cōstrueret. dubitaret ab ipso edocē. vt
ibi eam construi faceret vbi thaurū a latro
nibus absconditū inueniret. Iterūqz de loci
amplitudine dubitans iubet modū in ampli
tudine statuere qntum videret thaurū in cir
cuitu pedib^o ptriuisse. Due aut rupes ibidē
erant quas nullaten^o virtus humana moue
re poterat. tūc michael cuidā viro appuit. p
cipiens vt ad predictū locuz accedat. z ipsas
rupes remoueat. Quo accedente tā facile ru
pes mouit. vt nihil hūc ponderis viderentur
Edificata igr ibidē eccia de mōte gargano p
tem pallij qd sanct^o michael sup altare posuit
z ptem marmoris sup qd stetit ad suā eccliaz
detulerunt. Cū vero ibidē aque penurias pa
terent. monitu angeli qddam foramē in quo
dā saxo durissimo fecerunt. z tanta aquarum
copia p tūus emanauit. vt vsqz nūc ei^o bene
ficō copiosius sustentent. Hec aut apitio in p
dicto loco. xvij. die kalendarū nouēbris solē
niter celebrat. In eodem aut loco qddam

memoria dignū contigisse refert miraculum.
Ille em mōs vndiqz oceano cingit. Sz bis
in die michaelis iter prebens p lō apitur. Cū
g copiosa turba ad ecciam pgeret contigit et
qdam mulierē grauidā vicināqz p tui secuz
ire. Et ecce magno impetu vnda redijt z oīs
turba timore cōcussa ad litus fugit. sola autē
mulier pregnās fugere nō valuit. s a marinis
fluctibus capta fuit. At michael archāgelus
mulierem illesam suauit. ita etiā q in medio
pelagi filiū p tuiuit. quē in vlnis suscipiēs la
ctauit z mari iterū sibi iter prebete leta exiuit
Tercia apparitō ē q rome tpe gregoriū pape
legitur accidisse. Hā dū idē greg. papa p p
pestē inguinariam letanias maiores instituit
set. z duote p salute ppli exoraret. vidit supra
castrū quod olim memoria adriani dicebat
angelū dñi qui gladiū cruentatū tergebat et
in vaginā mittebat. Unde sanct^o greg. intel
ligens preces a dño exauditas ecciam in ho
nozem angelorum ibidem cōstruxit. Unde z
castrū illud vsqz nūc castrū sancti angeli vo
catur. Hec aut apparitio cū illa que in monte
gargano apparuit. z syponantis victoriā de
dit. viij. ydus may celebrat. Quarta apa
ritio est que consistit in hierarchijs ipsoz an
geloz. Nam primo hierarchia epiphania dñi
id est supior. appitio media dñi yphanā id ē
media appitio. vltima dñi yphanā. i. inferior
appitio. Et dñi hierarchia a hierar qd ē sacra
z archos princeps quasi sacer principat^o. qli
bet autem hierarchia continet tres ordines.
Nam superior continet seraphin cherubin et
thronos. Media p tinet fm assignatōem dy
onij dñationes. x tutes z p tates. Vltima cō
tinet fm assignatōem eiusdē. principatus ar
changelos z angelos. Et hoz dñatio ordia
tio z dispositio potest videri silitē i terrenis
p tātibus. Nam ministroz qui sunt sub vno
rege. quidā opant immediate circa psonā regis
sicut cubicularij z consiliarij z assessores. Si
miles his sunt ordies prime hierarchie. Qui
dam xō hnt officia ad regimen regni in cōi.
non deputati huic vel illi prouincie. vt prin
cipes militie z iudices curie. Similes his sūt
ordines scōe hierarchie. Quidam vero ppo
nunt ad regimen alicuius ptis regni vt ppo
siti z baliui z hmoi miores officiales. Et his
similes sunt ordines scie hierarchie. Tres
igitur ordines prime hierarchie accipiūt in
qntum deo assistunt z ad ipsum conuertunt.
ad hec tū tria necessaria sūt. s. summa dilectō
z hoc qntum ad ordinem seraphin qui inter p
tantur ardentes. Perfecta cognitō. z hoc q
ntum ad cherubin. qui interpretat plenitudo
scientie. ppetua comprehensio siue fruitio et

in vobis non contra dicit
m Hinc est enim quod de q
quibusdam falsis fidelibus
paulus dicit

Nos quoque ab eius potentia ualde diffidentes
ut pote qui puri homines sumus
Michael
Fo. CXXXVI

hoc quantum ad thronos qui interpretantur sedes
quod in eis sedet deus et quiescit. dum eos in se quie
scere facit. Tres autem ordines medie hierarchie
accipiunt in quantum habent preesse et regere uni
uersitatem hominum in cunctis. hoc autem regimen consistit
in tribus. Primo in presidendo siue impando
et hoc pertinet ad ordinem dispositionum ad quem spe
ctat alijs inferioribus preesse et eos in omnibus mi
nisterijs diuinis dirigere. ac eis omnia impare. quod
innuit zach. v. ubi unus angelus alteri dixit. cur
re et loquere ad puerum istum dicens etc. Secundo
impando et hoc pertinet ad ordinem virtutum. quod
bus non est impossibile exequi quod impatur
quod eis datum est posse super omnia difficilia ad deum
et ministeria pertinentia. et ideo attribuit eis mi
racula facere. Tercia in arcendo ut. s. impedi
tia et festinatio arceantur. et hec pertinet ad ordi
nem potestatum qui habent coercere contrarias pote
states quod signatum est Thob. viij. ubi dicitur
quod raphael religauit demonium in deserto super
ori. Tres vero ordines ultime hierarchie acci
piunt secundum quod habent regimen determinatum et li
mitatum. Quidam enim eorum presunt uni puencie.
hi sunt de ordine principatus sicut erat prin
ceps persarum qui preerat populo de quo habetur
dani. x. Quidam vero deputati sunt ad regimen
multitudinis utpote uni ciuitatis. et hi dicuntur
archangeli. Quidam vero ad regimen perso
ne singularis. et hi dicuntur angeli. et hi dicuntur
minima nunciare. ex eo quod eorum ministerium ad
unum hominem limitatur. Archangeli vero dicuntur
maiora nunciare. quod bonum unius multitudini
nis dignius est quam bonum unius hominis. In
assignatione autem ordinum preme hierarchie gre
gorius. cum dyonysio concordat. quod accipit penes
eorum fructum que consistit in seruienti dilectione
quo ad seraphim. profunda cognitione quo ad
cherubin. perpetua retentione quo ad thronos
Sed in assignatione medie et ultime in duobus
ordinibus. s. principatu et virtute dissentire vi
dent. Gregorius enim et Bernardus. aliam considerationem
habuerunt. puta. s. media hierarchia accipi
tur penes prelatos. Ultima penes ministra
torem. Prelatio autem in angelis triplex est. Pre
sunt enim angeli angelicis spiritibus. et hi dispo
sitiones dicuntur. Presunt enim angeli bonis hominibus
et hi dicuntur principatus. presunt demonibus
et hi dicuntur preces. et ordo et gradus dignita
tis in his patet. Ministerium autem triplex est quod
dicitur quod consistit in operando quoddam in docendo et in
dicendo. aut maiora aut minora. Primum est vir
tutum. secundum archangelorum. tertium angelorum.
Quinta apparitio est de qua legitur in historia
tripertita. Nam iuxta constantinopolim
est quidam locus ubi olim dea veste colebatur

Sed nunc ecclesia in honorem sancti michaelis
fabricata est quod etiam locus michaelis nuncupa
tur. Cum igitur quendam noctem aquilinum ardentissi
ma febris rubeus coloribus mota comprehen
disset. estuanti poculum medici dederunt quod
euomuit adeo ut postmodum quidquid comede
ret vel biberet euomebat. Dum autem iam morti vi
cinus esset ad locum hunc se duci fecit. credens
se illuc aut mori aut languore priuari. Qui
michael dixit. ut confectores sibi ex melle et vi
no et pipe faceret. Et omnia que comedet ibi in
tingeret. et sic plenam sanitatem reciperet. Quod
cum fecisset. plene liberatus est. cum tamen secundum medicos
ne rationem contrarium esse videantur calida po
cula colericis exhibere. hec in historia tripartita.

Secundo dicitur vi

ctoria. Multiplex autem victoria ipsius archan
geli michaelis et aliorum angelorum inuenitur.
Prima est quam archangelus michael predictis
syfontanis hoc modo prestat. Post aliquod
enim tempus ab inueterato loco neapolite adhuc gen
tiles contra syfontanos. et bñuentanos qui qui
quagita milibus a syfonto distat. ordinato ex
ercitu bellare ceperunt. Qui de episcopo consilio tridu
anas indutias petierunt. ut ieiunio triduo
vacarent et preces suas michaeli in sui auxilium
implorarent. Tercia autem nocte sanctus micha
el episcopo apparet. preces dei exauditas victoriam
promittit affuturam. et quarta die hora iubet ho
stibus occurrendum. Quibus occurrentibus
mons garganus immenso tremore concutitur
fulgura que crebra volat. et caligo tenebrosa to
tum montis cacumen obduxit. ita ut sexingenti
viri de aduersariis tam ex ferro hostium quam ex sa
gittis igneis interirent. Reliqui vero virtute
archangelici coparata. idolatrie reliquerunt er
rori. et continuo colla christiane fidei submisert

Secunda victoria quam archangelus michael
obtinuit. quando draconem. id est luciferum cum omnibus suis
sequacibus de celo expulit. De quo expo
nitur illud quod habetur in apocalypsi. Factum est pre
lium magnum in celo michael et angeli eius pre
liabantur cum dracone. et draco pugnabat et an
geli eius et non valuerunt. neque locus inuentus est
amplius eorum in celo. Cum enim lucifer dei equali
tate appetisset. archangelus michael celestis
exercitus signifer adueniens. ipsius luciferus
cum suis sequacibus de celo expulit. et in hunc ae
rem caliginosus versus in die iudicii retrahitur. Non
enim permissus est eis in celo habitare siue in su
periore parte aeris. quod locus clarus et amicus est
nec in terra nobiscum ne nimis nos infestaret.
Sed in aere inter celum et terram. ut dum superius respi
cerent et gloriam viderent quam amiserunt. inde do

325

Domine
dixit
in super limi
nari domus
agni
Sanguinem
ponit

quia Crucem
passionis
eius
in fronte
portamus

valente
Domus
nostra
sunt corpora
in quibus
inhabitamus

bene autem
additur
in unum locum
quam secula
fuerunt
Deus non est
Deus quippe
in unum fateri
est

Et illi habere
eius gratiam
merentur
qui se
ab invicem
pariter
venerunt
data
mon
dum dunt
ibi folio 210

Sabbato
post pascha

Paulus dicit qui confitentur
se nosse deum
Factis autem negant
folio 230 Gregorius

In quantum intellectus et possibilitas suppeditat
suppeditat miseriam
curamus diligendo De sancto cordes esse curamus
et beneficia comullan

lorē habeāt. et dū inferius pspiciunt et vident
hoīes illuc ascendē vñ ipsi ceciderūt inde in/
uidia frēqnter torqntor. Frēqnter tñ ex diuis/
na dispensatione ad nostrū exercitiū ad nos
descendūt. Un̄ sicut aliquib⁹ viris sc̄tis mō/
stratū est frēqnter circa nos volitat sicut mu/
sce. Innumerabiles em̄ sunt et velut musce totū
aerē repleuerunt. Unde dicit *haimo* vt phi/
losophi et doctores nostri opinant aer iste ita
plenus est demonib⁹ et malignis spiritib⁹. sic
radius solis minutissimis puluiscul. licz aut
tot sint. tñ iuxta sententiā origenis eoz exer/
citiū minui⁹ cū eos vincim⁹ ita vt q ab aliq
sc̄to viro victus fuerit. deinceps ille de vicio
de quo victus est ipm nō valeat tētare. Ter/
cia victoria est quā angeli q̄tidie demonibus
obtinēt. dū p nobis cōtra eos pugnātes ab
eoz tētātōe nos liberāt. trib⁹ autē modis ab
ipoz tētātōe nos liberāt. Primo ptātē demo/
nis refrenādo. Apo. xx. de angelo q̄ demo/
nē ligauit in abyssu misit et thob. viij. de di/
abolo in dextro supiori religato. hui⁹ em̄ reli/
gatio nihil aliud est q̄ ptātis ei⁹ refrenatio.
Secundo p̄cupiscentiā refrenādo qd signi/
ficatū ē gen. xxij. vbi dī q̄ angel⁹ tetigit ner/
uū iacob et statim emarcuit. Tercio memoriā
dñice passionis nris mentib⁹ imprimēdo. hoc
signatū ē apo. viij. vbi dī *holite* nocere ter/
re et mari nec arborib⁹ quousq; signem⁹ suos
dei in frontib⁹ eoz. Itē ezech. ix. Siḡ thau i
frōtes viroz gementiū. Thau em̄ lfa ad mo/
dū crucis est facta. Et q̄ hoc signati sunt non
timent angelū p̄cussioē. vñ ibidē dī. Super
quē videris thau nō occidat. Quarta victo/
ria ē quā archāgel⁹ michael de antixpo habi/
turus ē. qñ ipm occidet. Tūc em̄ michael p̄n/
ceps magn⁹ (vt dī dan. xij.) p̄surget et p̄ ele/
ctis tāq; adiutor et p̄tector fortiter stabit. De
inde antixps (vt dī glo. apo. xij. sup illud.
Uidi vnū de capitib⁹ eius occisum rē.) mor/
tuū se fingens p̄ triduū latens. Postea appe/
bit dicēs se suscitātū arteq; magica serētibus
eū demonib⁹ in aera ascendet et vniuersis mi/
rantib⁹ adorabūt eū. Tandē in mōte oliueti
ascēdēs (vt dī glo. sup illud. ij. thessa. ij. quē
dñs iesus interficiet rē.) dū stabit in papilio/
ne et in solio suo et in illo loco p̄ quē dñs ascen/
dit. michael adueniēs ipm interficiet. q̄ d̄ pre/
lio et victoria intelligit fm̄ grego. illud qd dī
Apo. Factū est plū in celo rē. Illud ei⁹ vbi
de triplici prelio michael intelligit. s. de plio
quod habuit cū lucifero cū ipsum de celo ex/
pulis. et de plio quod cum demonibus habet
nos infestantibus et de isto.

Tercio hec solēnitas

df dedicatio ex eo q̄ hac die predictū locum
in mōte gargano a se dedicatū fuisse michael
archangelus reuelauit. Reuersus em̄ sypon/
tani a cede aduersariozū. et tā magnifica po/
titi victoria. adhuc dubitare ceperūt. vtrū p̄/
dictū locū ingredi vel dedicare deberēt. Tūc
eps sup his duxit papā pelagiū p̄sulendū q̄
rūdit di. Si hō illā ecciam dedicare dī h̄ ma/
xime die q̄ victoria data est fieri opteret. Si
vero alit sc̄to michaeli placuerit. ab ipō ē sup
h̄ ei⁹ requirenda volūtas. Instantib⁹ iḡ pa/
pa et epō cū ciuib⁹ triduo ieiunio michael i
hac die appuit di. Hō est op⁹ vobis quā ego
edificauī dedicare ecciam. ipse ei⁹ q̄ pdidi de/
dicaui p̄cepitq; vt die seqnti locū cū iplo in/
grediens ipsuz precib⁹ frēqntarent et se specia/
lez suū p̄onū sentirent. deditq; eis predicte
p̄secrātōis signū vt. s. ab oriente p̄ posterulas
ascenderent. et ibidez vestigia homis ipressa
marmorū inuenirent. Adane iḡ eps et vniuer/
sus ips ad locū veniūt. et itrogredientes cris/
ptā magnā et tria altaria inueniēt quoz duo
in australi pte posita erāt. terciū vero i oien/
tali venerandū quidez et rubeo palleo circūte/
ctū. Celebratis iḡ ibidez missaz solenniū cū
sacrā cōionez singuli accepissent. om̄s ad pro/
pria cū imenso gaudio redierūt. Ep̄s autē
ibidē sacerdotes et clericos delegauit q̄ iugit
diuinū officiū celebrarent. In eadez spelūca
aq̄ lucida et nimīū dulcis emanat q̄ p̄ cōionē
ip̄lus potat et diuerse egredudies sanāt. Tūc
summ⁹ pōtifex his auditis. hūc diez i honore
sc̄ti michaelis et oim̄ beatoz spiritūū p̄ totuz
orbez vniuersaliter statuit celebrandum.

Quarto hec solenni

tas dī memoria sc̄ti michaelis in q̄ tñ solenni/
tate oim̄ angelozū memoriā agim⁹. et oēs ge/
neraliter honōram⁹. Decet nāq; nos eisdem
laudez et honore impendere multiplici rōne.
Ipi em̄ sunt custodes nri. mīstratores nostri
frēs et p̄ciues nostri. aīaz nray portatores in
celū. orationū nray ap̄ deū rep̄tatores. re/
gis eterni nobilissimi milites et tribulatozū
p̄solatores. Primo iḡ debem⁹ eos hono/
rare qz sunt custodes nostri. Cuilibet em̄ ho/
mini danf duo angeli. Un⁹ mal⁹ ad exerciti/
um. Ali⁹ bonus ad custodiendū. Custodia ei⁹
boni angeli deputat hoī et in natiuitate i vte/
ro et statū p̄ natiuitatez ex vtero et sp̄ est cum
ipso iā adulto. In hoc em̄ triplici statu neces/
saria est hoī custodia angelica. Mā dū puul⁹
est adhuc in vtero. pōt infirmi et dānari. Dū
est ex vterū an̄ adultam etatē p̄t a baptisma/
te ipediri. Dū est in adulta etate pōt ad di/
uersa p̄ctā p̄trahi. Diabolus em̄ in hoīe ad

pocheb swo
prznych
barzo
szkoda
7
Jezzy szkod
dluza rest
mowa
owych przn
za ciot omob
powinowatych
y krewitych
ktorecm
gafem
pochebu
zami tym
ktorecm
smertelne
ben dayne
nie moeni
iup prawe
konaym
gdj powia
dalaym
choremu
Jybm
me ne ben
ndze
arjy
vuzec
mema

Augustinus etiam cum quiescit...
imitator christi
Diligamus cum qui inopia alterius
alterius, corporeis unita
te comfatur.

Comulando non solum gratis et amicis
sed etiam in gratis et inimicis

Michael

Fo. CXXXVII 326

ulto rationē seducit p astucias. volūtātē alli-
cit p blādicias. virtutē opprimit p violentiā
iō necesse fuit vt bon^{us} angelus eidē ad custo-
diā deputet. vt hoīem erudiat z dirigat con-
tra fallaciā exhortet z incitet ad bonū p blan-
ditias z defendat ab oppressione cōtra violentiā.
Effectus aut angelice custodie in hoīe
quadupliciter assignari pōt. Prim^{us} est vt p
ficiat aīa in bonū grē. z hoc facit angelus in
aīa trib^{us} modis. Primo omīe impedimentū ad
bonū remouendo. Hoc signatū exo. xij. vbi
angelus percussit primogenita egypti. Secun-
do pigritiā excitando. qd signatū ē zach. iij.
vbi dī angelus dñi excitauit me qsi hoīem q
excitat a somno. Tercio in via penitētie du-
cendo z reducendo. qd significatur est thob.
v. in angulo qui eū duxit z reduxit. Secūd^{us}
est vt nō cadat in malū culpe. z hoc facit an-
gelus trib^{us} modis. Primo ipediēdo pctm fu-
turū ne fiat. Hoc signatū est Mtie. xxij. in baz-
laaz qui ad maledicendū isrl pgens ab ange-
lo ipeditus est. Secūdo increpādo pteritū
vt ab eo quis recedat. Hoc signatū ē Jud. ij.
vbi cū angelus filios isrl de preuaricatōe in-
crepasset. ipse eleuauerunt vocem z fleuerūt
Tercio violentiā inferendo. vt a pñti eripiat
Hoc signatū ē in violēta eductōe loth z vro-
ris de sodomis. i. de pcti p̄suetudie. Terci-
us effectus ē si cadat q postmodū resurgat z
hoc facit angelus trib^{us} mōis. Primo mouen-
do ad contritiōem. Hoc signatur est thob. xj.
vbi ad documentū angeli de felle p qd itelli-
gitur p̄ritio liniuit patri oculos. s. cordis. Se-
cūdo purgando labia ad p̄fessionē. qd signa-
tur ysa. vj. vbi p angelū labia ysaie purgant
Tercio gaudendo ad satisfactōē Lu. xv. dī
q maius gaudiū est in celo sup vno peccato-
re penitentiā agente q sup nonagintanoue
iustis. Quart^{us} effectus ē ne totiens vel ī tot
mala cadat. quotiens vel ad quot diabolus
incitat. z hoc facit tribus modis. s. potestātē
demonis refrenādo. pcupiscenciā debilitan-
do z memoriā passionis dñice nris mentib^{us}
imprimendo. de quibus supra dictum est.

Secundo debemus.

cos honorare qz sunt ministratores nri. omīs
emī (sicut dī heb. j.) sunt administratorij spi-
ritus. Omīs emī ppter nos mittūt. qz supio-
res ad medios. medij ad infimos infimi mit-
tunt ad nos. Hec aut missio cōpetit boni-
tati diuine. In hoc emī manifestat diuina bōi-
tas qntum nram salutē diligit. dū nobilissī-
mos spūs qui ei intima charitate iungunt. di-
rigit z transmittit ad pcurandū salutē nram.

Secūdo charitati angelice. cū emī charitatis
ardentis sit maxime desiderare alioz salutē
ob quā etiā dixit ysa. Ecce ego dñe. mitte me
z angeli pñt nos iuuare p eo q vidēt nos suo
auxilio indigere. z malos angelos nos ipu-
re. Jō q ad nos mittant lex exigit āgelice ca-
ritatis. Tercio humane indigentie. mittūtur
emī ad inflāmāndū affectū ad amorē. Thā i fi-
gurā hui^{us} legunt missi fuisse in curru igneo.
Secūdo ad illuminandū intellectū ad cogni-
tiōem. Hoc signatū est apo. x. in angelo q ha-
bebat librū ap̄tū in manu sua. Tercio ad cor-
roborandū in nobis omīe ipsectū vsqz ī finez.
Hoc signatū ē. iij. reg. xix. vbi angelus porta-
uit helie panē subcinericiū vt vas aq z come-
dit z ambulauit in fortitudine cibi illius vsqz
ad montem dei oreb.

Tercio honorandi sunt

qz ipsi sunt frēs z cōciues nostri. Dēs emī ele-
cti assumunt ad ordines angeloz. quidā ad
supiores. quidā ad inferiores. qdam ad me-
dios p diuersitate suoz meritor. Licet bea-
ta virgo sup oēs sit. qd b. greg. in omel. insi-
nuare videt. Mā vt ait sunt nōnulli qui pua-
cupiūt s tñ hoc annunciare fratrib^{us} non desi-
stunt. isti in angeloz numerū currūt. Et sunt
qui secretoz celestij summa z cape p̄ueniūt.
z nūciare hī cū archangel. Et sunt qui mira-
faciūt sig z valent opant. z hī cū virtutibus.
Et sunt q malignos spūs x̄tute orōis z vi ac-
cepte p̄tatis fugant. z hī cū p̄tātib^{us}. Et sūt q
acceptis x̄tutib^{us} electoz merita transcendūt
z electis frīb^{us} pncipant. z hī cū pncipatibus
meritū sortiunt. Et sūt q sic ī semetipsis oib^{us}
vicijs dñant. vt ipso iure mūdicie dñi in ho-
mies vocant. Thā ad moysen dī. Ecce cōsti-
tui te deū pharaonis z hī cū dñatiōib^{us}. Et sūt
in quib^{us} velut ī throno suo dñs presidēs alio-
rū facta examiat. p qd dū scā ecclia regit ple-
rūqz de suis quibuscūqz isrmis actib^{us} oēs ele-
cti iudicant. z hī cū thronis. Et sūt quidā q
pximi caritate ampli^{us} ceteris pleni sunt. z hī
meritor suoz sorte in cherubī nūez accepe-
rūt. qz cherubin plenitudo scie dī z iux pau-
lū plenitudo legi ē caritas. Et sūt q supne cō-
tēplatiōis amore accēsi. ī solo p̄ditores sui de-
siderio anhelāt nihil iā in h mō cupiūt solo
eternat^{is} amore pasci. frena qz abiciūt. cū-
cta tpalia mēte trāscēdūt. amāt z ardent atz
suo ardore requiescunt amando ardent loqn-
do accēdunt z quoscūqz verbo tangūt. arde-
re p̄tinus in dei amore faciūt. quo isti nisi in
seraphin numerum sortem sue vocationis ac-
ceperunt. Hec greg.

Aug^{us} iij cū dñm Natūm
Nihil enim tam
secundū
Natūm
quā iuuare
confortem
Natūm
Aug^{us} iij cū dñm Natūm
Nihil enim tam
secundū
Natūm
quā iuuare
confortem
Natūm
Aug^{us} iij cū dñm Natūm
Nihil enim tam
secundū
Natūm
quā iuuare
confortem
Natūm

compatitur

Non enim cognatio

Aug^{us} facit proximum

Sed misericordia

folio 318

quia in ser
cordia fac
Aug^{us} iij cū dñm Natūm
Nihil enim tam
secundū
Natūm
quā iuuare
confortem
Natūm

Quarto honorandi sunt

qz ipsi sunt aiaz nfarum in celū portatores. z b faciunt triplici mō. Primo viam pando. Mal. iij. Ecce ego mitto angelū meū q para bit viā aī facie meā. Secūdo p viā prepatāz in celū baiulādo. Ero. xxiij. Ecce ego mitto angelū q te custodiet in viāz introducat i ter rā quā pmissi p̄fibi tuis. Tercio in celo collo cando. Luc. xvj. Factū est dū moreret men dicus z portaret ab angelū in sinū abrahe.

Quinto quia ipsi sunt

orationū nfarz aī dciū rep̄satores. ipsi nāqz primo orōnes nfas deo rep̄sant. Thob. xij. qñ orabas cū lacrimis z sepeliebas mortuos ego obtuli orōem tuā dñio. Secūdo ibidez p nobis allegāt. Job. xxxij. Si fuerit p eo an gelus loquēs vnū de filiis vt annūciat ho minis equitatē miserebis ei zc. Itē zach. j. z rñdit angelus dñi z dixit. dñe exercitūū vsqz quo nō misereberis hierlm z vrbū iuda qui bus iuratus es. Itē iā septuagesim⁹ annus est. Tercio dei sententiam nobis renunciant. Dan. ix. vbi dñ. q gabriel ad eū volans dixit ab exordio precū tuaz egressus est fmo glo. sententia a dō z sequit. Ego aut veni vt indi carem tibi. qz vir desiderioz es. De his trib⁹ dicit bern. super cā. Discurrit angelus medi⁹ inter dilectum z dilectā vota offerens referēs dona excitat istam. placat illum.

Sexto honorandi sunt

qz ipsi sunt regis eterni nobilissimi milites fm quod dñ iob. xxv. Nunquid est numerus mi litū eius. Sicut aut videm⁹ in militib⁹ alicu ius regis. q quidā eoz sp in aula regia pmo rantur. z regē associant. et ad eius honorem z solatiū regi cantatur. qdam aut ciuitates z castella regni custodiunt. quidāz vero regi inimicos expugnant. Ita z hoz militū xpi q dam in aula regia. s. in celo empirreo sp regē regū associant. z ad ei⁹ honore cantica leticie z glie semp cantāt di. Sact⁹ sc̄tis sc̄tis. Isa. vj. Itēz bñdictio z claritas z sapia z gfarum actio. honor z virtus z fortitudo deo nostro in secula seculoz amē. Apo. vj. Alij aut cu stodiūt ciuitates sburbanas z villas z castra illi. s. qui nobis ad custodiā sunt deputati. cu stōdientes statū virginū. cōtinentiū. cōiuga toz z castra religionū. ysa. lxiij. Sup muros tuos hierlm cōstitui custodes zc. Alij xō dei inimicos. i. demones expugnant. Apo. xij. Factū est preliū in celo. i. fm vnā expositōez in ecclia militanti. Michael z angeli ei⁹ preli

abantur cum dracone.

Septimo z vltio ho

norandi sunt. qz ipsi sunt tribulatoz consola tores. zach. j. angelus qui loqbat in me xba bonaz consolatoria. Itē thob. v. forti animo esto. Et hoc faciūt trib⁹ modis. Primo cōfor tando z roborando dñi. x. vbi cū daniel cor ruisset tetigit eum angelus di. Noli timere. pax tibi. cōfortare z esto robustus. Secūdo ab impatientia cōseruando. ps. angelis suis mādauit de te. vt custodiant te in oibus vjs tuis. In manib⁹ portabūt te. ne forte offēdas ad lapidē pedē tuū zc. Tercio ipfaz tribula tōem refrigerando z minuendo. z b est signa tū Dan. iij. Tū angelus dñi cū trib⁹ pueris in fornacē descendit et fecit mediū fornacis q si rois ventum flantem.

Jeronimus dicit

ab hiera quod est sacri z nem⁹ quasi est sacri nem⁹. vel noua quod est lex. vñ dici tur in legenda sua q hieronim⁹ interpretatur sacra lex. Suit em sanct⁹. i. firmus vl mund⁹ vel sanguine tinct⁹ vel vsui sacro deputatus sicut vasa tēpli dicebāt sancta. qz sacro vsui deputata. Suit em sanctus. i. firmus in bono ope ppter pseueratie longanimitatē. Et mū dus in mente per puritatē. z sanguine tinct⁹ p dñice passionis meditātōez. Sacro vsui de putatus. p scripture sacre expositōem z inter pretatōem. Dñ z nem⁹ a nemore vbi aliqui cō uersatus fuit. z lex ppter regularē disciplinā quā monachos suos docuit. vl qz sacra legē exposuit z int̄ptat⁹ fuit. Hieronim⁹ etiā inter ptat⁹ visio pulcritudinis vl dijudicās locutō nes. Est aut multiplex pulcritudo. Prima ē spūalis q ē in aīa. sc̄do moral⁹ q p̄sistit i hone state mox. Tercia itellectual⁹ q ē pulcritudo angelica. Quarta sup̄stātial⁹ q ē diuina. qñ ta celestis q ē sc̄toz i p̄ria. Itē qñtuplicē pul critudinē hieronim⁹ in se vidit z habuit. Itē habuit spūalē i virtutū varietate. moralē i vi te honestate. itellectualē i excellēti puritate sup̄stātialē i ardēti caritate. celestē i etnā vl excellēti claritate. Dijudicauit etiā locutiōes siue verba tā sua q alioz. sua examiat. pfe rendo. alioz vera confirmando. falsa con futando. dubia vero exponendo.

Jeronimuseuse

bij viri nobilissimi ad oppido stridonis qd val macie z panoie p̄finia tenet: extitit oriū dñ. B adhuc iuueis romā adijt z lris greci z latis z hebraicis plene erudit⁹ ē. In arte grāmari

folio 340 non loquens fufum Taffimorum

3 ydgi pogani kacenza
czugu potzaboy krchzie mogym
mogym fol 129
wielo ozcom. S. i. g. staw Gycow S. tow
dzgu

Largitus quisquis in se peccantibus
in diligentiam miser corditer tribuit
Sicut a domino ipse veniam impetra
re desiderat hic procul dubio immita

De sancto Hieronimo

CXXXVIII

tor dei efficitur

Sac Hieronimus Sicut

327

praca nabe
nabe
nepozny
zna diage
chow fol 404

bez pracey
cnotliwie
zmyslenoze
my czemu fol
2 4 1

Tak tak 3
panachry
sta go woy
pel no sci
rozlewa se
sie moc Bogha

bez gra
y la gha
na thy rofsto
nhytke
ktorzy sie
spawcym
spawceni
wymy

Kora tak
la gha
nas kowoy
ghim spra
wom chrze
ghim ghim
ghim ghim
ghim ghim

Anema
ghim ghim
ghim ghim
ghim ghim

ghim ghim
ghim ghim
ghim ghim

ghim ghim
ghim ghim
ghim ghim

donatu habuit preceptorē. In rethorica aut
victorini oratore. In scripturis aut diuinis
exercitabat die ac nocte. et inde hausit auide
qd postmodu effudit abunde. Quod ad
tpe: sicut ipe in epla ad eustochium perhibet
cu de die tulliu z nocte platonē auide legeret
eo q fmo incult? sibi in libris pphicis nō pla
ceret. circa mediā qdragesimā tā subita z ar
dētī febre corripitur. vt toto frigesceē iā cor
pore. vitalis calor in solo pectore palpitaret.
Dū g exequie funeris pararent. sbito ad tri
bunal iudicis trahit z interrogat? cui? condi
tionis esset. christianu se esse libere pfitetur.
Ad quē iudex. Abentiris inquit ciceronian?
es non xpianus. vbi est em thesaurus tu? ibi
est cor tuu. At hieronim? obmutuit z con
tinuo ipm iudex durissime cedi iussit. Tūc ex
clamauit et dixit. Miserere mei dñe miserere
mei. Tūc qui astabāt p̄cabant vt veniā tribu
eret adolescenti. Ipe em inrare cepit ac dice
re. Dñe si vnq habuero codices seculares. si
legero te negabo. In hec igi iuramentū xba
dimissus sbito reuiuiscit. Tūc lacrimis totuz
se inuenit pfusum. z ex xberib? q an tribunal
susceperat. scapulas terribiliter reppit liuen
tes. Tāto autē studio libros diuinis legit ex
tunc qnto libros gentiliū vnq legerat. Dum
aut esset annorū. xxix. in romana ecclia cardi
nalis p̄b: ordinatus est. Abortu aut liberio
papa hiero. dign? summo sacerdotio ab oib?
acclamat. Sed dū quorūdam clericorū z mo
nachorū lasciuiā increparet. illi nūmū indig
ti ei insidias pauerūt. Sz z pvestē muliebres
vt ait ioh. belet. ab eis turpiter est derisus.
Mā cū hiero. ad matutias solito more surge
ret. vestē mulieris quā emuli iuxta lectū po
suerant reppit. suūq esse credēs induit z i ec
clesiaz sic pcessit. Hoc autē emuli faciebant vt
mulierē hñe in thalamo crederet. Qd ille vi
dens tātē eoz vesanie locū dedit. z ad greg.
nazāzenum cōstantinopolitane vrbis ep̄m p
uenit. Postq aut ab ipo sacras lras didicit.
in heremū pperauit vbi p xpo qnta sustinu
erit. ipse ad eustochiū narrat di. Quoties in
heremo cōstitut? z illa vasta solitudine. que
exusta solis ardorib? horridū monachis p̄sta
bat habitaculū. putauit me romanis delitiis i
teresse. Horrebāt sacco mēbra deformia squa
lida cutis sūtū ethiopice carnis adduxerat. q
tidie lacrimę qtidie gemit? z si qū repugnan
tē somnus iminēs opp̄ssisset vñ humo nuda
vix ossa herentia collidebant. De cibis z po
tu taceo. ū etiā languentes aqua frigida vtā
tur z co. ū aliqd accepisse luxuria sit. z tamē
scorpionū tñ socius z ferarū. sepe choris in

tereram puellarū z i frigido corpe et carne p
mortua. sola libidinū icēdia pullulabāt. Ita
q cōtinuo flebā. z repugnantē carnem ebdo
madā inedia subigebā. Diē crebro p̄unxi cū
nocte. nec prius a pectoris cassabā verberib?
q a dño tranquillitas redderet. Ipsaz q cel
lulam meā qsi cogitationū p̄sciam p̄timesce
bā. z mihi irat? z rigid? solus desta penetra
bāt (vt mihi testes est dñs) post multas lacri
mas z nōnunq videbar mihi interesse agni
nibus angeloz. Per qdrienniu ibidē penitē
tiaz sic pactā ad bethleē opidū remeauit vbi
prudens animal ad p̄sepe dñi sese obtulit per
māsurū. Bibliothecā aut suā quā summo stu
dio sibi cōdiderat clausaz aliosq libros itez
relegēs diem ieiunij ducebat. ad vesp̄um
multos ibidē discipulos coadunās. i sancto
p̄posito z translatōne scripturaz. lv. annis
vj. mensib? defudauit z vsq ad finē vite xgo
pmansit. Licet aut in hac legenda dicat q sp
virgo fuerit. ipse tñ de se ita scribit ad p̄ma
chiū. Virginitatē in celo p̄fero nō qz hēo. s
qz mais miroz q nō hēo. Tātē deniq lassitu
dine fatigatus est vt in stratu suo iacēs. funi
culo ad trabē suspensio. supinis manib? se le
uaret. vt. i. officiū monasterij. put poterat ex
hiberet. Quadā vero die aduespascente cuz
hiero. cū fratribus ad sacra lectionē audien
dū sederet. subito leo qdam claudicans mōa
steriū ingressus ē. Quo viso cū ceteri frēs su
gerēt. hiero. ei qsi hospiti obuiau. Leo igi
dū pedē sibi lesūm osideret. vocat? frīb? pedē
sibi p̄cepit abluiz diligēt ei? plagaz inquiri.
Qd cū factū fuisset inuenerūt leonis plantā
a sentib? vulneratā. Adhita igi diligētī cura
leo cōualuitz omi feritate deposita: int̄ eos q
si domesticū aīal habitauit. Tūc hiero. vidēs
q nō tā p sanitate sui pedis. q p eoz utilita
tate dñs leonē misisset. de sūm p̄cilio eidē h in
iunxit officiū. vt azinuz quē habebāt q lig de
nemore deferēbat: ipe leo ad pascua duceret.
z ductū ibidē custodiret. Qd factū ē. Mā in
iūcta leoni azini cura. more pastoris idustrij
eūdo ad pastū. soci? incessant itineri rure pas
cendo vñcūq defensor tutissim? erat verūtū
vt se cibaret z azin? solitū pficeret op? p̄suer
sp horis cū eo domū f̄dibat. Quadā igi vice
pascēte azino z leone gūit soporato. mercato
res cū camelis inde transeūtes azinū solū vi
derūt z eū q citius rapuerūt. Exp̄geface? ita
q leo cuz socium nō inueniret. rugiendo huc
illucq ibat. Quem tandem nō inueniens. ad
portas mōasterij tristis adyt. z intus vt soli
tus erat pre verecūdia ingredi nō p̄sumpsit.
Et videntes frēs q tardius solito more z si

ostataczny iest porzandek onych
ktorzy gwielkym potrzabam
bez p̄waznych obrzadow hkrzycmogam
kzilezie mogz w ktorzy m podzga
wgy sey

Qui ergo putamus facisset dominus
 Simulasset epi vixis diffidente
 aut fabulosus, oculos, aut turpibus
 et ois annis colligens

De sancto Hieronimo

Anima se
 tamu Gaden
 Dziwowa
 Gdyni tak
 wielkam
 obfity Sciam
 Enot opatke
 m. yozdobie
 m. iestefny
 Ze redm
 bewelkney
 Trudno sci
 y pracey
 poboznych
 y. w. z. z. w. y. z.
 Spraw
 Spogane
 y. Dokonac
 nemozemy.
 Bo thymog
 stand
 przychodzy
 B. b. y. z. g. m.
 Cnot
 Shitany
 wychodzy
 Cony
 Sprawy
 Za Lagkam
 Bozaym
 Nam da
 Rowany
 Memel.

ne azino venisset putauerunt qd fame compul/
 sus azinu comedisset. nolentes ei anonaz tribu
 ere consuetam. dicebant vade et reliqua pte asel/
 li q tibi remansit mada et tua in gluuiem reple.
 Ihesitates tui. vtru h malu ppetrasset exierit
 ad pascua si forte aliqd mortis indicium iueni/
 rent. et nihl inuenientes reuersi. hec hiero. re/
 tulest. Tunc monitis ei officiu azini. leoni in/
 inungunt et ligna cedentes. leoni imponunt.
 Qd cu leo patienter ferret. quadam die exple/
 to ope ad agru redijt. hac illaqz discurrit sci/
 re desiderans quid de suo fuisset socio factuz
 Et ecce plures vidit a loge negociatores cuz
 onustus camelis. etia precedente azino veni/
 entes. mos ei illi regioni e. vt qm cuz camelis
 longius gradiunt. cameli vt directi vadant
 pcedente. et collo funiculū gestantē azinu sub/
 sequunt. Recognito igit leo azino cu ingenti ru/
 gitu sup eos irruit. et oēs hoies in fugā cōuer/
 tit. Et leo terribilit rugiens pcutiebat cauda
 fortit terrā. pteritosqz camelos (sic erat onu/
 sti) an se ad cellā ire coegit. Qd cu frēs vidis/
 sent et hieronimo nūciassent. ille ait. Ihospiti/
 bus nris frēs kmi pedes abluite. escas pbe/
 te et sup h voluntatē dñi expectate. Tūc leo per/
 monasteriū cepit (vt solebat) ler discurrē. sin/
 guloz firmi vestigijs se psterne et qsi de ppe/
 trata quā nō fecerat culpa cauda alludēs ve/
 niā postulabat. Ihieronim⁹ aut futuroz psci⁹
 ait frīb⁹. Ite frēs et venientib⁹ hospitib⁹ neces/
 saria ppate. Adhuc eo loquēte nūcius ad eū
 venit annuncians an fores hospites adesse q
 abbatēz vellēt videre. Ad qd cu ille iussit. p/
 tinus ille ei⁹ pedib⁹ puoluūt. p culpa ve/
 niā postulātes. Quos ille benigne eleuās. p/
 cepit vt sua recipient et aliena nō vsurparent.
 Rogabāt igit illi btm hieronimū. vt medie/
 tatē olei p bndictōe accipiat. qbus vix assen/
 sit. tandē coact⁹ suscipi iubet. Promiserūt au/
 tē se annuatī eandē olei mēsuraz fribus ipsis
 datuos. et a suis dari hēdib⁹ pcepturos. Cū
 aut olim in eccia vnusquisqz caneret q vole/
 bat theodor⁹ ipator damasuz papā rogauit.
 vt alicui viro docto officiu ecciasticū cōmitte/
 ret ordinandū. Ipe igit sciēs hieronimū i lin/
 gua latina. greca et hebraica pfectū et in omni
 sapientia summū. eidē officiu pdictū cōmisi.
 Ihieronim⁹ igit psalteriū p ferias distinxit. et
 vnicuiqz ferie nocturnū ppriū assignauit. ac
 glia patri in fine cuiuslibet psalmi dicendū in/
 stituit. Deinde eplās et euangelia p anni cir/
 culū decantandas ceteraqz ad officiu ptiñē/
 tia pter cantū rōnabilit ordinauit. Adhucqz il/
 lud de bethleē ad summū pontificē. et ab eoz
 carnalib⁹ fuit valde approbatū. et ppetuo au/
 tenticatū. Post hoc aut in ore spelūce. vbi do/
 min⁹ iacuit monumentū sibi cōstruxit vbi ex/
 pletis. xcviij. anis et sex mētib⁹ sepultus est.

In qnta reuerentia eū augustin⁹ habuerit
 ptz p eplās qd sibi misit. in qz vna ei tali mō
 scripsit. Dño dilectissimo et cultu sincerissimo
 charitatis obfundo atqz amplectēdo hiezo/
 nimo augustin⁹ rē. Alubi qd de eo sic scripsit
 Scit⁹ hieronim⁹ presbiter: greco latio et he/
 breo eloqo erudit⁹. in locis scis atz in lris sa/
 cris vsqz ad decrepitam vixit etatē. cui nobi/
 litas eloqui ab oriēte in occidētē instar solis
 lāpas resplenduit. Vt⁹ aut psp̄er i suis cro/
 nicis de eo sic ait. Ihieronim⁹ p̄sbyter i bethleē
 toto iā mūdo clar⁹ habitabat egregio igenio
 et studio vniuerse eccie seruiens. Ipe qz de se
 sic ait ad ambigēsē. Nihil a puericia ita vi/
 tare conat⁹ sum. vt anīmū tuū. entē et erectaz
 ceruicē. dei cōtra se odiū. puocantē. Itē ego
 etiā omnia tuta timeo. Itē i mōasterio hospi/
 talitati ex corde intēdū et pgrinos ad nos
 venientes pter hereticos leta fronte suscipi/
 mus. ac venientiū pedes abluim⁹. Iſido. aut
 in li. ethi. ait. Ihieronim⁹ triū linguarū extitit
 pitus. Cui⁹ interpretatio ceteris anserf. qm et
 xboz tenatior ē. et pspicuitate sentētie clarioz
 atqz vtpote a xpiano interpte verior. In dya/
 logo qd seueri discipuli scī martini q ei⁹ tēpe
 fuit. sicut d hieronimo scriptū hē. Ihieronim⁹
 pter fidei meritū dotēqz virtutū nō sūlū lati/
 nis atqz grecis. s etia hebraicis ita lris instru/
 ctus ē. vt se illi in oia scia nemo audeat com/
 pare. Cui iugis aduersus malos pugna ppe/
 tuūqz certamen. Oderūt eū heretici. qz vitā eoz
 insectabāt et crimina. Sed plane boni offies
 et venerant et diligūt. Itā q eū hereticū eē ar/
 bitrant⁹ isaniūt. Tor⁹ sp i lectōe tor⁹ i libris ē
 nō die nō nocte req̄scit aut legit aliqd aut sp/
 scribit. hec seuerus. Et sicut ex his verbis pz
 et sicut ipse etiā sepe testatur multos persecu/
 tores et multos detractores pessus ē. Quas
 tū persecutōnes qz libenter sustinuerit. ptz ex
 eo q sic dicit in eplā ad asellaz. Gratias ago
 deo qz dignus suz habit⁹ quē oderit mūdus
 et maleficiū me garriūt. Sed scio ad regnū p/
 uenire per infamiā et bonam famā. Itē vtinā
 ob dñi mei nomē atqz iusticiā vniuerſa me in/
 fideliū turba persequat. Utinā in obprobriū
 meū solidius exurgat hic mundus tñ vt me/
 rear a xpo laudari et sue pollicitatōnis spera/
 re mercedem. Ita itaqz et desiderata tētatio ē
 cui⁹ premiū a xpo sperat in celo nec maledi/
 ctio quis est q diuinis laudis mur. Obijt
 circa annū dñi. cccxcviij.

Wiktorym podczcie fym w fym
 tez zspolstwa lubo menze
 fym zny, albo menzasty bandam

aut obsecrans colloquens uacantes
aut quolibet scelere alio occupatos sibi meos de gent
Defectio remigio **Fo. CXXXIX**

Remigi⁹ dicitur a re

mige qd est nauis ductor vel rector.
vel dicitur a remis que sunt instructa quibus na
uis ducit. et a gyron qd est luctatio. Ipse enim ec
clesiaz gubernauit in piculo naufragij. eam du
xit ad portam paradisi. Pro ea luctatur est contra
insidias diaboli.

Remigius regem et

gentem francorum ad christum conuertere dicitur
habebat enim rex uxorem nomine rothila christianissi
ma que virum suum nitebatur ad fidei conuertere
nequebat. Que cum filium genuisset. ipsum baptiza
re voluit sed rex omnino prohibuit. Illa autem quiesce
re non valens. tandem virum suum a rege obtinuit. et
filium baptizauit. Qui dum baptizatus esset subito
est defunctus. Cui rex ait. Nunc appetit quod christi
anus est deus qui est per quem fides eius poterat sublima
ri. in vitam conseruare non potuit. Cui illa. Immo
in hoc a deo meo valde me diligere sentio quod pri
mum fructum ventris mei ipsum recepisse cognosco. qui
regnum in infinitum tuo melius filio meo largitus
est. Concepit igitur iterum filium alium peperit. quem si
cut primum cum multa instantia baptizari fecit.
Sed ecce subito infirmatus ita quod de eius vita de
speraret. Dixitque rex uxori. vere debilis est de
us tuus qui nullum in suo nomine baptizatum in vitam con
seruare potest. Illa simile genuit et cunctos bapti
zaueris. omnes saluum pibunt. Sed tamen puer pualuit et
sanitatem recepit. ita quod post patrem regnauit. At si
delis mulier virum suum ad fidem reducere cona
batur. Ille modis omnibus resistebat. Qualiter
autem ad fidem conuersus est in alio festo quod est per
ephaniam dictum est. Volens autem predictus rex clodo
uicus factus christianus remensis ecclesiaz dotare bea
to remigio. dixit. ut quantumcumque circuiret dum ipse in
meridie dormiret sibi donaret. Quod et factum
est. Sed cum quidam molendinum suum habebat in
tra fines beati remigij. molendinarius ipsius
dum circuiret cum indignatione repulit. Cui dixit
remigius. Amice non sit tibi durum ut hoc mol
endinum simul habeamus. At ille ut eum reiecit.
statim rota molendini pertrahit verti cepit. cla
mauitque post sanctum remigium dei. Serue dei ve
ni et habeamus pater molendinum. Cui ille. nec mi
hi nec tibi. statimque se terra aperuit et molendi
num penitus deglutit. Preuidens remigi⁹
famem futuram cum in villa quadam bladi cumulos
congregasset. inebriati rustici senis prudentiam
deridentes. ignem supposuerunt quod ille audire il
luc venit. et per frigore etatis et vespertini temporis se ca
lescere cepit. et tranquillo corde dixit spiritus focus
bonus est. Celeriter quod hoc fecerunt et posterius ei⁹
in ingentibus ruptis. semine gutturose erunt

quod sic in illis euenit. quosque per karolum sunt dispo
si. Notandum autem quod illud festum sancti remigij quod
agitur in mense ianuarij est festum dei felici obitu
ipius. Istud autem dicitur esse de sacri corporis eius transla
tione. Cum enim corpus eius per ipsum obitum ad ec
clesiam sanctorum thimothei et appollinaris cum fere
tro deferretur secus ecclesiam sancti cristofori cepit a
deo ponderare quod nullatenus moueri potuit. Tunc
de coacti rogauerunt dominum ut eis ostendere digres
sur si forte in ecclesia illa sancti cristofori ubi nulle
reliquie sanctorum quiescebant sepeliri vellet. Statim
quod corpus leuissime sustulerunt. et ipsum ibi honori
fice posuerunt ubi cum multa miracula fierent.
ecclesiam amplificauerunt. et facta cripta retro al
tare cum effossus corpus ibi reponere vellet. mo
uere nullatenus potuerunt. cum autem in orationibus per
noctarent et media nocte omnes pater obdormi
uissent et in crastinum. scilicet octobris inuenerunt
sepulcrum cum corpore sancti remigij. in illam criptam
ab angelis deportatum. quod tamen per longum tempus in
pulchriori capsa eadem die cum capsa argentea
translatum est. Floruit circa annum domini. ccccxc.

Leodegarius dum

omni virtute polleret aduersus ecclesiam me
ruit in pontifice promoueri. Qui cum dotario re
ge decedente cura regni cuius premeret. volun
tate dei et principum consilio chlodericum fratrem
dotarij adolescentem valde ydoneum prefecit in
regem. Sed ebroinus theodericum ipsum chil
derici germanum preficere nitebatur. non propter
regni promodum. sed quod de potestate electus et om
nis odiosus. ira regis et principum verebatur
Timens igitur ebroinus licentiam a rege petijt. et
monasterium introiit. quod concedente fratrem
suum theodericum. ne contra regnum aliquid mo
liretur in custodia detinente sanctitate et pui
dentia episcopi pace mirabili omnes gaudebant. Sed
per aliquod tempus rex malignorum consilio deprauatus in
tantum in viri dei odium incitatus quod opportunitatem
et modum mortis eius attentius inquirebat. Sed episcopus
blasphemas. et omnes inimicos suos et amicos am
plexatus egit cum rege ut die pasce in urbe cui pre
erat celebraret. Et ecce illa die nunciatus est ei quod
rex in illa nocte. quiddam de morte eius tractauerat
perficere decreuisset. At ille nihil trepidans sed
illa die cum rege in mensa comans. persecutore sic
fugit quod in luxumensi monasterio domino fruiens
etiam ebrionem qui in monastico habitu latitabat
sedula charitate persequitur. Post modicum autem
rex moritur. et theodericus in regnum sublima
tur. Quapropter leodegari⁹ populi sui lacri
mis et precibus motus. et abbatis imperio com
pulsus ad sedem suam redijt. ac ebroinus peritus
apostatauit et regis senescallus ordiatus est

328.
Ja La grom
Bozay
nym davo
wamy
miameli
aleky
pochkuzie
Besszka
pozandz
wosci prze
gwo
Duchowi
woyna
Zostala
wutbowym
tho ict
spozza
negodze ge
myglam
o globiac
albomdec
chryzga
angliem
glowieho
wi Gdzys
w La Sce
Bbozay
Duffangne
wutbowym
Sre mad.
Lze raym
w spierac
mamy

albo memmagty bendam a
a ktorey by kolowek w tary
albo sekty nagzladomah
Bo y en dom y poganom
y kacarzom kiedy gualt
czigme

Si ita in eos degeant qui ea negociabuntur
in templo quod dno De sancto dno offerre uol
bant hac contra illos dicimus

wyboru
Se Madzian
wspierac mam
ze ten zas
jorgy dze
kiedy za
wstawiezym
Dobrego
zyreza
zy cia
zwiczaniem
zwiczaniem
kto w kol
wiek zycy
wzroze
ktoze
sprawie
dluoz
philip 4
ktoze
sprawie dluz
ktoze by
swiente
by ty
feg latuier
by Se Nam
marche
bye
3 daly

Qui licet prius malus fuerit tñ postea fuit pe
ior. totoq; studio leodegariū occidere nitebā
tur. Abusus igitur militib⁹ qui eū caperēt. cū
hoc leodegarius cōperisset. eorum furozi ce/
dens. dū in habitu pontificali de vrbe egre/
deretur a militibus capitur. qui ei statim oca/
los eruerunt. Post bienniuū vero sanct⁹ leode/
garius cum fratre suo garino quē ebroinus
exilauerat in palacium regis est adductus.
Cum ad irrisionē ebroini sapienter et pacifice
rñderet. nequā ille iussit garinū lapidib⁹ ob/
rui. scñm ep̃m toto die nudis pedib⁹ p quen/
dā fluuiū sup acutissimos lapides decurren/
tem deduci. et audiens q in his tormētis deū
laudaret. linguā ei⁹ precidi fecit. et postmodū
eū cuidaz custodi tradidit. ut ip̃m nouis sup/
plicijs reseruaret. Ille aut vsum loquēdi nō
perdidit. s̃ predicatōi et exhortationi put po/
terat vacabat. predixitq; qñ et qualiter ip̃e et
ebroinus ex hac vita migrarent. Lux autem
immēsa in modū corone caput ei⁹ circūdedit
quā cū multi vidissent quid hoc esset ab ipso
ep̃o quesuerāt. At ille se i orōe p̃sternēs. gra/
tias deo retulit. et oēs astantes ut in meli⁹ vi/
tam mutarent admonuit. Quod ebroin⁹ au/
diens et inuidens. missis quatuor spiculator/
ibus ip̃m decollari pcepit. Luz ip̃m ducerēt
ait eis. Non est inqt opus frēs vos diuti⁹ fa/
tigari. s̃ hic implete desideriu ei⁹ q vos misit.
Ad hec verba tres illoz adeo sunt cōpuncti
q ad pedes eius p̃cidentes veniā p̃cabātur.
Quartus xō cū euz decollasset. p̃tinus a de/
mone arreptus et in ignē proiectus vitā mise/
rabiliter terminauit. Biēnio expleto audiēs
ebroinus corpus sancti viri multis miraculis
illustrari. miserabiliter cruciatus inuida mili/
tē illuc misit. et an sic se haberet vitas intima/
ret. Abiles aut supbus et arrogans cū illuc ve/
nisset calce tūbaz sancti pcutiens exclamauit
Abhoriat qui mortuū miracula facere posse cre/
dit. Abor ille arrept⁹ a demonio et subito mo/
riens morte sua sanctū ampli⁹ commendauit
Ihis auditis ebroinus amplius inuidia torq/
batur et famā sancti extinguere mouebat. Sz
iuxta predicatōez sancti gladio nequiter ne/
quā ip̃e occidit. Passus est aut circa annum
domini sexingentesimū octogesimum tempo/
re constantini quarti.

Franciscus prius.

dictus est iohes s̃ postmodū mutato
nomine franciscus vocatus est. Cuius nois
mutatōis multiplex causa fuisse videt. Pri/
mo rōne miraculi cōmutandi linguā gallicā
miraculose a deo recepisse cognoscit. Elū dñ

in legenda sua qz semp cū ardore sc̃tispūs re/
pleret. ardentia foris verba eructans gallice
loquebatur. Sc̃do ratōne officiū diuulgandi
Elū dñ in legenda sua q diuina prouidentia
sibi hoc vocabulū indidit. ut ex singulari et i/
sueto noie opinio ministerij ei⁹ toti citius ino/
tesceret orbi. Tercio rōne effectus p̃sequendi
ut. s. per hoc daref intelligi q ip̃e per se et per
filios suos mltos seruos peccati et diaboli de/
bebat frācos. i. liberos facere. Quarto rōne
magnanimitatis in corde. Itā franci a feroci/
tate sunt dicti. qz eis inest naturalis feritas et
magnanimitas aīoz. Quinto rōne virtuosi/
tatis in sermone. qz ei⁹ fmo instar securis vi/
cia incidebat. Sexto rōe terrois in demonū
fugatōne. Septimo rōne securitatis et ex vir/
tute et op̃ez p̃fectōe et honestatē in cōuersatio/
ne. Aiunt em̃ franciscas dici signa quedā in/
star securiū q rome añ cōsules ferebant. que
erāt in terrore et i honorem.

Franciscus seru⁹

et amicus altissimi in ciuitate assisi⁹ or/
tus et negociator effectus. fere vsq; ad vicesi/
mū etatis sue annū tps suū vane viuēdo cō/
sumpsit. Quē dñs infirmitatis flagello corri/
puit ac in virū alterū subito trāsformauit. ita
q iā spū p̃phico pollere cepit. Itā cū quadā
vice ip̃e cū plurimis a pusinis capr⁹ diro fuisset
carceri mācipat⁹ dolētib⁹ alijs hic sol⁹ ex/
ultat. et redargut⁹ sup hoc a cōcaptiuis rñdit
Idō me exaltare noueritis qz adhuc sanct⁹ p/
totū sclm adorabo. Quadā vice romam
cā deuotōis p̃fiscēs vestimēta sua deposuit
et paupis cuiusdaz vestimēta induēs ante ec/
clesiam sc̃ti petri inter paupes sedit et euz eis
velut vnus ex illis auide mēdicauit et sepius
simile fecisset nisi notoz verecūdia impedisset.
Antiqu⁹ hostis eū a salubri p̃posito cona/
batur auertere. et feminā quandā sue ciuitatis
mōstruose gibbosaz cordi ei⁹ imittit. et nisi re/
sipiscata ceptis similē se facturum minatur. s̃
a dño confortatus audiuit. Francisce amara
p dulcib⁹ sume et tēpm contēne si me cupis
agnoscere. Quem igit leprosoz obuū ha/
bens (cū hñdī homies multū natura abhor/
reret) diuini memor orac̃li accurrēs in oscula
ei⁹ ruit et post hoc ille statim disparuit. Qua/
p̃pter ad leprosoz habitacula p̃perat et eoz
man⁹ deuote osculās pecuniā donat. Eccliaz
sc̃ti damiani orōis cā ingreditur et imago xpi
eū miraculose alloquit. Francisce inqu it va/
de. rapara domū meam. que (ut cernis) tota
destruitur. Ab ea igr hora aīa ei⁹ liquēfacta
est. et crucifixi compassio eius cordi mī abilit

kiedy gualt gisbne
dopu kizono then orzby n 2
sprawowac by iedno kōczynicz
ymy glali. kō kōsciol p w bēch
chm przy takowey sprawie

est infra. Insistit sollicite eccie repande. rve
ditis q̄ hēbat cū pecuniā cuidā p̄bytero da/
ret z ille timore parentū recipe recusaret. co-
ram ip̄o eā p̄iciens tanq̄ puluerē vilipēdit.
quap̄opt a p̄re ligat⁹ z capt⁹. pecuniā eidez
restituit. ac vestez p̄ter resignauit. z sic nud⁹
ad dñm euolauit. z cilitio se induit. Aduocat
insup seru⁹ dei q̄ndam simplice virū quē lo-
co p̄ris suscipiēs rogat. vt cum p̄ ei⁹ maledi-
cta p̄geminet. ip̄e sibi ecōuerso b̄ndicat. **S**f
ei⁹ carnalis hyemali tpe frāscū vilib⁹ p̄āni-
culis tectū orōni vacatē z tremebūdū vidēs
ait cuidā. Dic frāscio vt de sudore suo vnaz
tibi nūmatā vendat. Qd̄ ille audiēs alacrit̄
r̄ndit. Reuera ḡ hāc dño meo vēdā. **Q**ua
dam die dñi audiret ea q̄ dñs discipulis suis
ad p̄dicandum missis locut⁹ ē. statim ad vni-
uersa fuanda tō virtute p̄surgit. Soluit cal-
ciamēta de pedib⁹. tunica vna s̄ vili induit.
z p̄ corrigia mutauit funiculuz. Tpe niuis p̄
siluā ambulās. a latronib⁹ capif. et ab eis q̄s
sit req̄situs. p̄conē dei se asseruit. quē illi arri-
pentes. i nīnē p̄ciūit di. Face rustice p̄co di.
Aulti nobiles et ignobiles. clerici et laici
sp̄reta seculari pompa. ei⁹ vestigijs adhefēst
q̄s p̄ sanct⁹ docet euāgelicā p̄fectionē imple-
re paup̄tatē apprehendē z p̄ viam sancte sim-
plicitatis incedē. **S**cripsit p̄terea euāgeli-
cā regulā sibi z suis fratrib⁹ hitis z b̄ndis quā
dñs papa Innocen. p̄firmavit. Lepit extunc
feruentius xbi dei semia spargē z ciuitates z
castella feruore mirabili circuire. **S**f quidam
erat quantū a foris videbat eximie sanctita-
tis. s̄ tñ ad modū singularis. q̄ tanta discreti-
one silentiuz obfusabat vt nō xbis s̄ nutibus
confiteret. **C**ūq̄ sanct⁹ ab oib⁹ laudaret. vir
dei illuc adueniēs dixit. Sinite f̄res nec mihi
in eo diabolica signēta laudate. **A**boueatur
semel vel bis in ebdomada cōfiteri. qd̄ si non
fecerit diabolica temptatio ē. z deceptio frau-
dulenta. **A**bouentibusq̄ illū fratrib⁹ digitum
ori suo imposuit. et caput concutiens se nul-
latenus cōfessurum innuit. **N**ō post aut̄ mul-
tos dies ad vomitū rediit z i facinorosis acti-
bus vitaz finiuit. **F**atigat⁹ in itinere fuus
dei dñi azinū eq̄taret. soci⁹ ei⁹ frā leonardus
de assisio silr fatigat⁹ itra se cepit cogitare ac
dicere. nō de pari ludebāt huius parentes z
mei cōtinuo vir dei de asino descendēs dixit
fratri suo. nō puenit me equitare z te peditez
venire. qz nobilior me fuisti. **S**tupēfact⁹ frā
ad pedes p̄ris prociuit z veniam postulauit.
Trasēnte sibi aliqui mulier qdā nobilis cō-
cito gradu occurrit. cuius lassitudinē z inter-
clusos anhelitus miseratus. qdā requireret

inquisiuit. **E**t illa ora pro me p̄ qz salubre p̄-
positū qd̄ p̄cepi meo viro impediētē nō exe-
quor. s̄ in finio xpi mihi plurimū aduersat⁹.
Lui ille. vade filia qz cito de eo cōsolatōnem
recipies. z ex pte dei oīpotētis z mea sibi de-
nūcies. qz nūc ē tps salutis. postmodū equita-
tis. **Q**ua denūciante. vir subito immutat⁹. et
cōtinentiā pollicet⁹. **L**uidā rustico i quadā
solitudine siti deficiēt. fontez aq̄ ibidem suis
ofonibus impetrauit. **L**uidam fratri sibi ad
modū familiari secretū hoc sancto instigante
spū retulit di. hodie ē aliquis fu⁹ dei sup trā.
p̄pter quē q̄ ad vixerit nō p̄mittet dñs famē
sup hoies defuire. s̄ sic p̄culdubio fuisse nar-
rat⁹. s̄ illo sublato. toto i p̄trariū cōditio p̄mu-
tatur. **N**ā post ei⁹ felicem transitū p̄dicto fra-
tri apparuit di. ecce iam venit fames. quā do-
nec viuerē ego venire sup terrā dñs nō p̄mi-
sit. **I**n festo pasce cū f̄res in heremo greci. mē
sam accurati⁹ solito albis et vitreis p̄parent.
z vir dei hoc p̄sperisset p̄tin⁹ gressum retra-
hens capellū cuiusdā paup̄is q̄ tunc aderat.
capiti suo imponit z baculuz in manu gestās
foras egrediē. z ad ostium p̄stolat⁹. **A**bandu-
cantib⁹ iḡ fratrib⁹ clamabat ad ostiū vt amo-
re dei pegrino paup̄i z infirmo elemosinā lar-
giatur. vocat⁹ paup̄ ingrediē. et in terra sol⁹
recubens. discū ponit in cinere. qd̄ videntes
f̄res stupore nimio sunt repleti. **Q**uib⁹ ille
ait. mensam vidi patā z ornātā. z pauperum
ostiatim estium vnicū esse nō cognoui. **P**au-
p̄tatem i se z in alijs adeo diligebat. z paup̄-
tatem dñam suā semp vocaret. s̄ qñ paup̄io-
rez seipso videret p̄tin⁹ inuidebat z se ab alio
vinci timebat. nā z cū die qdā paup̄culum
quendā obuiū habuiss̄ ait socio suo. magnā
verecūdiā intulit nobis hui⁹ inopia z nostrā
paup̄tatē plurimū rēphendit. nā p̄ meīs di-
uitijs meā dñam paup̄tatem elegi. z ecce am-
plius relucet in isto. **D**ū quidā paup̄ corā
eo transiret. z vir dei intima fuiss̄. cōpassione
cōmor⁹. z dixit ei soci⁹ z si hic sit paup̄. s̄ for-
tan in total puincia nō est eo ditior volūtate.
Lui vir dei dixit. Cito tunicā tuā exue z pau-
peri tribue. z ad ei⁹ pedes p̄strat⁹. culpabilē
te clama. cui ille p̄tin⁹ obediuit. **Q**uadaz
vice tres mulieres facie p̄ oai. z hitu siles. ob-
uias habuit. q̄ eū talit̄ salutauerūt. **B**eneue-
niat dñā paup̄tas. z p̄tinuo disparuerūt. z vl-
tra vise nō sunt. **C**ū ad ciuitatē aretj deue-
nisset z ibi bellū intestinū cōmotū fuisset. vi-
dit vir dei de burgo sup trāmones exul-
tantes. vocāsq̄ sociū suū noie siluestri. dixit
ei. vade ad portā ciuitatis. z demonib⁹ vt ci-
uitatē exeat ex pte dei omnipotētis p̄cipe.

Handwritten notes in the right margin:
y. b. g. r. e. s.
g. u. e. b. y. c.
3. d. u. t. y.
A. b. y. z. f. r. m. y.
z. o. c. h. o. t. h. y.
o. t. h. y. c.
m. y. g. l. i. c.
y. z. w. e. s. e.
t. i. e. m. e.
s. p. r. a. v. o. v. a. c.
m. o. g. l. i.
c. l. y. p. a. n.
B. o. g. p. o. k. o.
i. n. b. y. l.
z. n. a. t. i. n. i.
i. b. f. o. l. i. o.
1. 4. 1.
p. a. n. a. B. o. g. a.
p. r. o. s. i. c.
m. a. n. y.
z. a. w. i. s. t. h. e.
I. u. d. i. e.
f. o. l. 3. o. z.
p. o. z. n. a. w. f. y.
t. e. d. y. t. o.
z. e. g. o.
j. o. v. o. g. i. c.
m. a. n. y.
t. r. z. a. b. a.
v. z. y. c.
s. i. n. t. e.
g. e. a. n. y.
z. a. l. t. e. g. o.
s. i. e. m. a.
r. a. n. y.
m. o. d. l. i. c.

Handwritten notes at the bottom:
co. h. o. s. a. o. l. p. o. w. b. e. c. h. n. y. p. r. z. y. t. a. k. o. w. a. y.
s. p. r. a. w. i. e. g. y. n. i. + A. a. t. h. o. r. a. l. i. o. r. a. l. e.
w. i. e. h. e. v. g. a. w. i. s. t. a. r. n. e. b. o. r. e. o. w. y. C. o. n. c. y. l. i. g. e. n.
p. o. t. w. r. d. z. i. t. o. z. f. a. k. t. e. b. z. o. d. g. i. o. l. e. n. t. o.
g. o. T. r. y. d. e. n. c. k. r. e. g. o. z. a. t. r. a. n. i. a.
s. a. m. e. s. t. p. r. z. e. k. l. a. n. e. z. i.

Quotidie namq. Dominus sanctam spiritum fideliter intrat ecclesiam

De sancto

Zakogo se
maxim
modlic
azamyka
w goble
modlitwa
prozby
prozby
y Zienke
wancie
przeto przeway
oprozby
Zowiemy
wienic Mary
prozby
Zawysstul
mewymagie
albo nieprzby
jazni
albo nawodu
albo Mary
bochozia
by nam
Lito
nieprzby
czalembni
albo obecn
albo tefz
mewier
nyu by

Qui festinas ad portam valenter clamavit. Ex
pte dei iussu pris nri francisci. discedite de/
mones vniuersi. Sicq oēs ciues post modi-
cū ad concordia redierūt. ¶ Predictus autē
siluester dū adhuc sacerdos secularis eēt. vi-
dit in somnis crucē aureā de ore francisci p-
deuntē. cui⁹ summitas celos tangebāt cuius
brachia ptenſa vtrāq; mūdi ptem amplexā-
do tāgebant cōpunctus sacerdos pti⁹ mū-
dū deserit. ⁊ viri dei pfectus imitator efficit.
¶ Existente viro dei in orōne. dyabolus ter-
eū pprio noīe vocauit. Qui cū sanctus respō-
disset. adiecit. nullus ē adeo i hoc mūdo pec-
cator cui si cōuersus fuerit. nō indulgeat dñs
Sed q̄cunq; semetipm pnia dura necauerit.
misericordia in ppetuo nō inueniet. Lōtinuo
seruus dei per reuelatōnem cognouit hostis
fallaciā quō nīlus fuerit ad teporē eū reduce-
re. Lernēs autē hostis antiquus. q; sic nō pua-
luit grauē carnis temptationē eidē immisit.
Quod vir dei sentiens. veste deposita. cordu-
la durissima se verberans di. Eya frat asine.
sic te manere decet. sic subire flagelluz. s; cum
tēptatio nequaq; discederet. foras exiens. in
magnaz niuem se nudū demersit. accipiensq;
niue in modū pile. ⁊ septem glebas cōpingit
quas sibi pponens cepit alloq corpus ecce i
quit hec maior vxor tua iste q̄tuor duo sunt
filij. ⁊ due filie tue. reliq duo sunt fuus ⁊ an-
cilla. Festina g oēs induere. qm̄ frigore mori-
unt. si aut eaz mltiplex sollicitudo molestat.
vni dño sollicit⁹ serui. ilico dyabolus cōfusus
abscedit. ⁊ vir dei deū gloriificās in cellam re-
diit. ¶ Cū apud dñm leonē cardinalē sancte
crucis ab eo rogatus aliquādiu moraretur no-
cte q̄daz demones ad ipm venientes. eū gra-
uissime verberauerūt. Vocansq; sociū ⁊ rem-
sibi aperiens ait. Demones sunt castaldi dñi
nri. quos destināt ipē ad puniēdos excessus.
ego em̄ offensam nō recolo. quā p misericor-
diā dei satisfactione non lauerim. s; forte ideo
castaldos suos in me pmisit irruere. quia ma-
neo in curijs magnatorū qd forsitan fratrib⁹
meis paupculis bonā suspicionē nō generet.
q; forte me extimant delitijs abūdare. ⁊ sur-
gens summo mane inde recessit. Existēte ali-
qñ eo in ofone. audiuit sup dom⁹ tectū cater-
uas demonū discurretes cū strepitu. qui cōci-
tus foris exiens ⁊ crucis signū sibi impmēns
dixit. Ex pte oipotētis dei vobis dico demo-
nes. vt quicqd vobis pmisum ē in meo cor-
pore faciatis. libenter em̄ oia sustinebo. quia
cū maiore inimicū corpe meo non habeā vin-
dicabitis me de aduersario meo dū in ipō vi-
ce mea exercebitis vltionē. Cōfusi igit demo-

nes euanescent. Grat qdā socius viri dei in ex-
tasi factus. inter ceteras celi sedes vidit vnā
dignissimā ⁊ nobili glia pfulgentē. q cū mira-
raref cui nam tam pclara sedes fuaret audis-
uit sedes ista vni⁹ de ruentib⁹ principib⁹ fuit
⁊ nūc humili frāscisco parat. Et exiēs ab ora-
tione virum dei interrogauit di. Quid de te
opinari pater. Et ille videor mihi maxim⁹
pctor. Statimq; in corde fris spūs dixit. Lo-
gnosce q; vera fuerit visa quā vidisti qm̄ ad
sedem p supbiā pōitam hūilitas leuabit hu-
miliū. ¶ In visione seruus dei supra sera-
raphin crucifixuz aspexit. Qui crucifixionis
sue signa sic ei euidēter impssit. vt crucifixus
videret ⁊ ipē. Consignat man⁹ ⁊ pedes ⁊ la-
tur crucis caractere. s; dillgēti studio ab oim
oculis ipa stigmata abscondebāt. Quidā tñ
hoc in vita viderunt. s; in morte plurimi con-
spexerunt. Qd autē hec stigmata p oia vera
extiterint. multis miraculis ostensum est. qz
duo q post eius obitū contigerūt hic interse-
rere sufficiat. ¶ In apulea vir qdam nomie
rogerus. an imaginē sancti francisci stans ce-
pit cogitare di. Est ne hoc vez. vt tali claru/
isset miraculo. an ipa fuisset illusio siue suozū
fratz simulata inuentio. Qd dū mente reuol-
ueret. subito audiuit sonū quasi spiculū pss-
liens de balista. sensitq; se in sinistra manu
uiter vulneratū. Sed cū in cirotheca nihil le-
sionis appareret cirothecā de manu extraxit
⁊ graue vuln⁹ qñ sagitta in palma conspexit
ex quo tanta vis pcedebat ardoris. vt totus
ex dolore ⁊ ardore deficere videret. Lūq; pe-
niteret ⁊ se beati frāscisci stigmata credere ve-
raciter testaret. post duos dies dum sanctus
dei p sua stigmata exorasset. fuit cōtinuo libe-
ratus. ¶ In regno quoq; castelle cū qdā vir
sancto francisco deuotus ad cōpletoriū pge-
ret. ab insidijs ob mortē alteri⁹ ibi paratis ex-
errore impetit. ⁊ letaliter vulneratus. femiui-
uus relinquitur. Deinde gladium in guttu-
re crudelis lictor infixit. ⁊ extrahere non va-
lens recessit. Sit vndiq; concursus et clamor
⁊ ab omnibus plangitur mortuus. Cum autē
nocte media campana fratrum ad matutias
pullaretur. vxor clamare cepit. Adī dñe sur-
ge ⁊ vade ad matutinas quia campana te vo-
cat. Statim ille manū eleuans videbatur ali-
cui innuere vt gladium extraheret. ⁊ ecce vi-
dētibus omnibus gladius quasi validissimi
ictus manu pugilis eminus profluit. Sta-
timq; ille perfecte sanatus se crexit di. Bear⁹
franciscus ad me veniens. suaq; stigmata me-
is vulneribus apponens. eoz suauitate cun-
cta vulnera delinuit. ⁊ contactu mirifice soli-

Sym przelanog. ktorzy by mowie smeli mowie
tyb krzesth ktorz kacerze wimie onca
y syna y Duchy Swientego Dawajm
Dawajm spawnyu vmglem
Hio zymie co zym koferal
me hesth khrzestm prawdzynym

dant. Qui cum vellet discedere sibi innuebā
ut gladius abstraheret quia loqui aliter non
valerem. quem apprehendens valide proie-
cit. statimque stigmatibus sanctis vulneratus
guttur demulcens perfecte sanavit. In urbe
roma clara illa duo luminaria orbis. s. b. frā-
ciscus et b. dominicus coram domino ostēse
quod postea fuit summus pontifex aderant. Di-
xitque eis episcopus. Cur non facimus de vestris fratri-
bus episcopos et prelatos. qui documento et exē-
plo ceteris preualēt. Fuit inter sanctos dei cum
spondendo longa contentio. Uicit tandem
humilitas franciscus ne se preponeret. Uicit
et dominicus ut primus respondendo humili-
ter obediret. Dixit ergo beatus dominicus.
Domine gradu bono sic cognoscūt sublima-
ti sunt fratres mei. nec pro meo posse permittā
ut aliud assequatur regimē dignitatis. Post
hoc respondens sanctus frāciscus dixit. Do-
mine minores ideo vocati sunt frēs mei. ut fi-
eri non presumant. Igitur beatus franciscus
columbina simplicitate plenus. omnes creatu-
ras ad creatoris hortatur amorem. predicat
aurebus auditur ab eis tanguntur ab ipso nec
nisi licentia recedūt. hirūdines dum eo pre-
dicante garrient. ipso impante protinus conti-
cescunt. Apud porticulam iuxta eius cellā
cicada in sicu residēs frequēter canebat. quā
vir dei manus extendens vocavit di. Soror
mea cicada veni ad me. Que statim obediēs
super eius manū ascendit. Cui ille. Lanta so-
ror mea cicada. et dominum tuum lauda. Que
protin⁹ canens non nisi licentiata recessit. Par-
cit lucernis lampadibus et candelis nolēs sua
manu deturpare vulgozem. Super petras re-
uerenter ambulabat intuitu eius qui dicitur
petra. Legit de via vermiculos ne transeun-
tium pedibus conculcētur. Et apibus ne inedia
pereat glacie hyemali. mel et optima vina iu-
bet apponi. Fraternali nomine animalia cun-
cta vocabat. Adhuc ineffabili gaudio repleba-
tur ob creatoris amorem. cum solem. lunam
et stellas intuebatur. eas ob creatoris amorem
inuitabat. Coronam sibi magnā fieri phibe-
bat dicens. Glorio et fratres mei simplices per-
tem habeant in capite meo. Tunc quidā ad-
modum secularis cum seruū dei franciscū apud
sanctum Severinū predicantem inuenisset.
vidit deo sibi reuelante sanctum franciscum
duobus transuersis ensibus valde fulgentib⁹
in modum crucis signatum. quorum unus a
capite usque ad pedes alius a manu in manū
per pectus transuersaliter tendebatur. Quez
cum nunquā vidisset. tali indicio recognoscēs
cōpunctus ordinem introiit et vitam feliciter

consummauit. Cum infirmitatem oculorum
ex fletu continuo incurrisset. suadentibus fra-
tribus quod abstinere a lacrimis sic respondit.
Non est ob amorem luminis quod habemus
cōmune cum muscis eterne lucis visitatio re-
pellenda. Cum autem a fratribus urgeretur
ut pateretur infirmitati visus remedium ad-
hiberi. et chirurgicus instrumentū ferreum igne
candens in manū teneret. vir dei ait. Adhi-
ter ignis. esto mihi in hac hora propiti⁹ et cu-
rialis precor dominū qui te creauit ut tuū mi-
hi calorem temperet et hec dicens signū cru-
cis contra illud dedit. profundatoque illo in te-
nera carne ab aure usque ad supercilium. nullus
ut retulit dolorem sensit. Apud heremum
sancti vrbani seruo dei egritudine validissi-
ma laborante. cum ipse defectum nature sen-
tiens vini poculum postulasset. nihilque ad-
set. allatam sibi aquam signo crucis edito be-
nedixit. Adhuc in optimū vinū conuersa. quod
deserti loci paupertas non potuit viri sancti
oratoris puritas impetrauit ad cuius gustū
subito conualuit. Adhuc de se vituperius
audire quod laudem. Et ideo cum populi meri-
ta in eo sanctitatis extollerēt. precipiebat ali-
cui fratri ut verba ipsius vilificationis suis auri-
bus conculcando perferret. Cumque frater ille li-
cet inuitus eum rusticum et mercennarium im-
peritū inutilem diceret. exhilaratus dicebat.
Benedicat tibi domin⁹ quia tu verissima lo-
queris. et talia me decet audire. Non tam
seru⁹ dei posse voluit quod subesse. Nec tam pre-
cipere quod parere. Idcirco generali cedens of-
ficio. gardianū petiit cuius per omnia volūta-
ti subiaceret. Fratri quoque cum quo solitus
erat ire. semper promittebat obedientiā et sua-
bat. Cum frater quidam et cōtta legē obe-
dientie aliquid fecisset et penitentie signa ha-
beret. vir tamen ad aliorum terrorem eius ca-
putiū in ignem perici iussit. Cumque per moram
caputiū fuisset in medio ignis. precepit ipsum ex-
trahi et fratri restitui. Extrahitur igitur capu-
tiū de medio flammaz. nullum habens adu-
ersionis vestigium. Quodam tempore per plau-
des venetiarum ambulās inuenit maximā
auium multitudinem cantantium in palude di-
xit ad socium. Sorores aues laudant creato-
rem suū eamus in eorum medio horas cano-
nicas domino decantemus. Quibus intran-
tibus. aues mote non sunt. sed quia ob nimium
garrum se adinuicem audire non potuerūt
ait. Sorores aues a cantu cessate donec lau-
des debitas domino persoluamus. Quibus sta-
tim tacentibus. finitis laudibus et statim can-
tum suū more solito resumpserūt. Inuita-

330
alba teg
nie wiew
nym byl.
przechy
oligum
nagym
108 kto
vago tyb
zrobgha
na Boze
go mianym
muelowac
mamy
tady to
stajnd
pochodzi
iz teg
modlitwy
ktoregan
zazegam
miloger
zan gnie
mugum
vo gettenu
Sciang
ono
pawla &
vpomina
me T. Timot
jovo bync
aby zar
wzy sth
Ludzie
modlitwy
byly
fol 303

ma rest chkrstem prawdy
Ha zaprawo de mozamy sie tu wielkij
nabago pana Dobreo y man drosa
Bo gdyz ta Gwiazdosc musi byc
ad wzy sthuch przyneta Achen
folio 129

Conueniendum ergo et ualde parandum est
De sancto Francisco

tus deuote a quodam milite dixit ei. Frater
hospes meis monitis acquiesce. et peccata tua
confitere. quia cito alibi manducabis. Qui
statim acquiescens domui sue disposuit. et pe
nitentiā salutarem accepit. Cum ergo ad mē
sam intrasset. hospes subito expirauit. Cū
quandā auiū multitudinem reperisset et eas
velut ratōnis p̄cipes salutasset. dixit. Fr̄es
mei volucres multū debetis laudare creato
rem vestrum. qui plumis vos induit. p̄nas
ad volandum tribuit. aeris puritatē cōcessit
et sine v̄sa sollicitudine vos gubernat. Aues
aut̄ ceperūt versus eum extendere colla. pro
tendere alas. ap̄ire rostra. et in illū attente re
spicere. Ille x̄o p̄ mediū earum transiens tu
nica ptingebat easdē. nec tamē aliqua de lo
co est mota. donec licentia data oēs insimul
auolauerūt. Cum apud castrum almariū
p̄dicaret p̄pter garritus hyrundinū ibidem
nidificantū audire nō poterat. Quibus ille
sorores mee hyrūdines. iam tempus est vt lo
quar ego. quia vos satis dixistis. tenete silē
tium donec verbū domini cōpleatur. Cui cō
tinuo obediētes p̄tinus cōticerūt. Trā
seunte aliquādo viro dei p̄ apulez. vnā bur
sam magnā repperit in via denarijs tumescē
tem. quā socius videns accipe voluit vt pau
peribus erogaret. s̄ ille nullaten⁹ permittit di.
Non licet fili alienū auferre. s̄ cum ille vehe
menter instaret. franciscus paululū orans iu
bet vt bursam tollat. que iam colubrū pro pe
cunia continebat. Quod videns frater time
re cepit. s̄ obedire volens et implere mādātū
bursam manibus capit. et inde magn⁹ serpēs
p̄tinus exiliuit. et ait sanctus. Pecunia suis
dei nihil aliud est q̄ diabolus et colubervene
nolus. Cum frater quidam grauit̄ tēpta
retur. cogitare cepit. q̄ si aliquid scriptum de
manu patris haberet. ipsa p̄tinus tempta
tio fugaret. Sed cū rem sibi nullatenus ape
rire auderet. quadā vice vir dei vocauit eū
dicens. porta mihi fili cartham et astramentū
q̄ laudes quasdam dei scribere vo^l. Quas
cum scripsisset ait. Accipe carthā panc et vsq̄
ad diem mortis tue custodias diligēt̄. Sta
timq̄ omnis temptatio ab eo recessit. Idē
quoq̄ frater dum. s. franciscus infirmus ia
ceret. cogitare cepit. Ecce morti appropinq̄t
pater. et q̄ plurimū consolaret si post mortem
haberem tunicā patris mei. Post modicū. s.
franciscus vocat eū di. Tibi trado tunicam
istam et post mortē meāz ipam habeas pleno
iure. Cum apud alexandriā lombardie cū
quodam honesto viro hospitatus fuisset ab
eo rogatur. vt p̄pter euangelij obseruantiaz

de omni appposito manducaret. Qui cū eius
deuotioni assentiret. ille accurrens caponem
septennēz p̄parat manducandū. Manducā
tibus illis. infidelis quidāz amore dei elemo
sinam petijt. mox vir dei nomen audiens be
nedictum. membrū sibi transmittit caponis.
Reseruat infelix datum. et in crastinū dū san
ctus p̄dicaret ostēdit di. Ecce quales carnes
comedit iste frater quem vt sanctum honora
tis. Nam mihi hoc in sero tribuit. S̄ cū mē
brū caponis piscis ab om̄ibus videtur. velut
insanus ab omni populo increpatur. Quod
cū ille vidisset erubuit et veniam postulauit.
Redierūtq̄ carnes ad sui specē postq̄ redijt
puaricator ad mentem. Dum quadā vice ad
mensam sederet et de paupertate beate virgi
nis et filij eius collatio fieret. p̄tinus vir dei a
mensa surgens singultus ingeminat doloro
sus. et p̄fusus lacrimis sup nudam humū reli
quū panes māducat. Sacerdotalibus ma
nibus quibus conficiendi dominici corporis
sacramentum est collata potestas. magnam
volebat reuerentiā exhiberi. Tū et sepe di
cebat. Si aut̄ sancto cuiq̄ de celo venienti et
paupculo alicui sacerdoti me cōtingeret ob
uiare. ad sacerdotis manus deosculandas ci
tius me conferrem et sancto dicerem. expecta
me sancte laurenti quia manus huius verbū
vite contrectauit et vltra humanum aliquid
possident. Miraculis multis in vita clauit.
Nam panes ei ad benedicendum oblatis mul
tis infirmis attulere salutem. Aquaz in vinū
conuertit et inde eger quidam gustans proti
dus sanitatem recepit et multa alia miracula
fecit. Cum x̄o ad dies iam appropinquaret
extremos. longa infirmitate confectus super
nudam humū poni se fecit. Fecitq̄ om̄es fra
tres ibidem assistentes ad se vocari. et manus
singulis imponens. om̄ibus ibi presentibus
benedixit et instar cene. scz dominice singulis
buccellaz panis diuisit. Inuitabat (vt mox
sui erat) om̄es creaturas ad laudem dei. Mā
et mortēz ipam cūctis terribilem et exosaz hor
tabatur ad laudē ei⁹ letus occurrit et ad suū
inuitabat hospitium dicens. Beneueniat so
ror mea mors. Ad extremam igitur horā ve
niens dormiuit in domino. cuius animā qui
dam frater vidit in modū stelle similis lune i
quantitate. soli in splendore. Ad iunior fratz
in terra laboris. nomine Augustinus. in ho
ra iam vltima positus. cum diu amississet loq̄
lam subito clamans dixit. Expecta me pater
expecta. ecce iam venio tecum. Querentib⁹
fratribus quid diceret ait. Nō videtis patrē
nostrum franciscum qui vadit in celū. Et sta

czego mamy
progie

zapa starze
dusne

naprzo d

mamy progic

colos 4

3a starz

gwiecki

zaprzepla
downie

modlitwa

ko Scielna

wazna

zest Zar

zakulmi

Vide

Leonem

Epistola

88

Aiegh

mekiedy

oy corie

Swienzi

morih

Tyb kaplani

bezg

dozwolue

ma

Br. Skupiegi. Skrzetu chkrstu sprawowac memogam

memogam tho ma rozumie ochkze

o krze om m

dui do rozumie

spawazny m o brzan d

byl sprawowan

peruersam in nobis aliquid unde merito flagellari

De sancta Delagia Fo. CXLII

clagia eius debemus inueniat hanc hominibus

in pace obdormiuit et patrem secutus est
Cum quedam domina que beato frācisco deuota extiterat. viam vniuerse carnis fuisset ingressa. et clerici p̄biteri feretro exequias celebrantes astarent. subito se mulier erigit sup lectū et vñ de astātibus sacerdotibus vocat di. Volo pater confiteri. ego enim mortua fueram et diro eram carceri m̄cipanda. quoniam peccatum quod tibi pandam nec dum confessa fueram. Sed orante pro me sancto francisco. ad corpus mihi redire indultum est. vt illo reuelato peccato. veniā merear. statim vt istud manifestauero. in pace cernentibus vobis quiescam. confessa igitur et absolutione recepta. mox in domino obdormiuit. Cū fr̄s de niceria plaustrum quoddam a quodā viro mutuo peterent. ille indignatus respōdit. Ego potius duos ex vobis cum sancto francisco excoziarem. q̄ plaustrum meū vobis ac comodarem. Sed in se reuersus semetip̄m redarguit et blasphemie penituit. iram dei formidans. Aborq; filius eius infirmatur et ad extrema deducitur. qui filium defunctum videns in terra. volutabat. et flens et sanctū frāciscum inuocans dicebat. Ego sum qui peccavi me flagellare debuisti. Redde sancte iaz deuote p̄canti quem abstulisti impie blasphemanti. Abor filius eius surrexit et planctum phibens ait. Cum mortuus essem sanctus frāciscus p̄ quandam viam longam et obscuram me ducens. in quodam tandem meviridario pulcherrimo collocauit. Ac deinde dixit mihi reuere ad patrem tuum nolo te ampli⁹ detinere. Pauper quidā cuidaz diuiti debēs quandā pecunie quātitatē rogat sancti frācisci amore vt sibi terminum plongaret. Cui ille superbe respōdens. Tali inquit loco te recludam. vbi nec franciscus nec aliquis poterit te iuuare. Aborq; illū vinculatū in carcerem obscurū eū reclusit. paulopost sanctus franciscus affuit et fracto carcere. ruptisq; vinculis homines incolumē reduxit ad propria.

Quidā miles sancti francisci opib⁹ et miraculis detrahens. cū quadam vice luderet ad taxillos. vesania et incredulitate plenus. circūstantibus ait. Si franciscus ē sanct⁹. xvij. venient in taxillis. Abor in eis senarius triplicatus apparuit. et vsq; ad nouem vices q̄libet suo iactu terfenos accepit. Sed insaniam addens insanie ait. Si verū est q̄ franciscus iste sit sanctus. cadat hodie corpus meū gladio. Si dō sanctus nō est. euadā incolumis. ludo finito vt eius oratio fieret in peccatum. cū nepoti suo inferret iniuriā. Ille gladiū accipiens in viscera patris trāssixit et p̄tin⁹ in-

terfecit. Tir quidem crure sic perdit. vt nullatenus se mouere posset. sanctū frāciscū talibus vocib⁹ in clamabat. Adiuua me sancte francisce. memor deuotionis et seruitij qd tibi impendi. Nā in asino meo te portauit. sanctos pedes tuos et manus osculatus fui. et ecce morior doloris huius durissimo cruciatu.

Aborq; ille sibi apparens cū paruulo baculo qui thau in se figurā habebat. locū doloris tetigit. et fracto apostemate. sanitatē p̄tinus recepit. et thau signū sup locū remansit.

Hoc signo cū sanctus franciscus litteras suas cōsueuerat consignare. Cū in castro pomereto in mōtanis apulie puella qdam et patri et matri vnica fuisset defuncta. et mater sancto francisco deuota nimia tristitia fuisset absorpta. apparuit ei sanct⁹ di. noli flere. q̄ luerne tue lumē qd deploras extinctū. mea est tibi intercessione reddendū. m̄r igitur sumpta fiducia corpus extinctū nō p̄misit efferri. sed sancti frācisci nomē inuocans. et mortuā filiā apprehendens eam incolumē alleuauit. In vrbe roma cū puer puulus de fenestra palatij cecidisset et penitus expirasset. b. frācis. inuocat et vite p̄tinus restituit. In ciuitate sueta cū quedā dom⁹ corruens qdam iuuenem extinxisset et cadauer iam in lecto ad sepeliendū posuisset. mater. b. frācis. tota deuotione q̄ poterat inuocabat. Et ecce circa mediā noctis puer oscitauit et sanus surrexit. et i laudis verba prupit. Frat iacob⁹ aretin⁹ cū in nauicula parua flumiū qdam cū frīb⁹ p̄trāsisset. et socijs iam sup ripā positjs postremo se ad nauis exitū p̄paret. reuoluta naue ip̄e in pfundū flum̄is ē demersus. Frīb⁹ igitur p liberatione s̄mersi. b. fran. inuocātibus. ip̄o etiā corde vt poterat b̄r frācisci auxilium implorāte. ecce p̄dict⁹ fr̄s p pfundū sicut p aridā ambulabat et demersam nauiculā capiens cū ea puenit ad littus. Vestimenta autē eius madida nō sunt nec aque gutta p̄mauit ad tunicam.

Elagia prima fe-

minaz antiochie ciuitat⁹ reb⁹ et diuitijs plena. corpe pulcherrima. hitu ambitiosa et vana. aio et corpe impudica. Quada vice p ciuitatē cū ambitōe maxia transibat. ita vt nihil sup eā nisi aurū et argentū et p̄ciosi lapides viderent. ita vt q̄cūq; iret aerē diuersorū aromātū odore repletet. quaz p̄cedebat et seq̄bat multitudo maxia puellaz ac pueroz q̄ et ip̄i p̄claris erāt induti vestimentis. Quā qdem sc̄tū p̄ noīe nōnus ep̄us eliopoulos. q̄ nūc damiata vocat. vidēs amarissime fle-

331
Dosaol
bozy
te modlitwa
Donafwien
Hoybanuy
muryey
przydat
wznowanie
zaklorym
bozyjny ge
se naboznie
y pokornie
Donay
vceliali
aby nam
gozafny
stworam
przyczynay
pana Boga
v blagala
a do dra
tak tam
zakon
one m̄r
zywo to 101
potrzebne
obrymalay
ibi folio
354
orandow
wuczna
pana
maria

Spoważnymi obrzandy był sprawowany
Wtore meisee między glugami
albo sprawcamy krztu Dyaconi
Diahoni matam krztu cyf
bez dopuszczania biglupa
albo kapłana

Desancta Margarita

obsecro ne me deseras. ne obprobriū xpīanis
efficiar. Ip̄a autē se signauit. z in diabolu sus-
flauit. z statim euanuit. Die tercio oīa q̄ ha-
bebat p̄parauit z cōgregauit. z paupibz tri-
buit. Post aliquos autē dies cūctis ignorant-
bus pelagia inde noctu aufugit z in montem
oliueti deuenit. vbi habitum heremite accipi-
ens in parua cella ibidē se collocauit. z deo ī
multa abstinentia seruiuit. Maxime autē sa-
me ab omībus habebat z frater pelagius di-
cebat. Post hoc quidaz diaconus p̄dicti ep̄i
hierosolimā causa visitādi loca sancta adue-
nit. cui dixit ep̄s vt post sanctorū locorū visita-
tionē quendam monachū nomine pelagium
q̄reret. z ip̄m visitaret. cuz verus dei seru⁹ eēt
Quod cū ille fecisset. mox ab illa cognit⁹ ne-
quaqz ip̄am p̄pter nūciā faciē cognouit.
Cui dixit pelagia. habes ep̄um z ille. Immo
dñe. oret p̄ me ad dñm. qz vere ap̄ls xpī est.
Recedens autē inde. die tercia ad cellā ei⁹ re-
dijt. Scū ad ostiūz p̄cussisset. z nullus ei ape-
ruiſſet fenestrā aperuit z mortuū eum vidit.
Currensqz cum hoc ep̄iscopo nūciaſſet. ep̄us
z clerus omnesqz monachi cōuenerunt vt tā
sancto viro exequias celebrarent. Cūqz de
cella corpus ei⁹ extraxiſſent reppererūt q̄ mi-
lier eſſet. z plurimū admirantes deo gratias
reddiderūt. z sanctū corpus honorifice ſepe-
lierūt. Obijt autē. viij. die intrante octobris
circa annū domini ducētesimūnonageſimū.

Diaconi ktorzy myśle iż bez dopuszczenia
 Biskupa albo kapłana
 ten świątoga sprządać
 może niegodzi
 wiele zostało orzecz. s to
 awyświad.

y mam y
 Jednu cy
 thym Naty
 modlitwym
 vathun ku
 y wspomoge
 ma prosić
 okthoven
 Zaden
 chytazlogluwe
 y przezbożni
 wani pie
 niemoże
 Jyż ona ma
 y nacełnei
 Bym zaśluge
 O Pana Boga
 y wielkym
 wolgi
 ku narodowi
 ludzkiego
 rathowanu
 vatowanu
 Amen
 Folio
 364
 a pado
 wieniu
 panny
 Maryn

Aginū est plat. Dū g eis nō solū corpoz ne-
cessaria. s̄ etia; aīarū pabula cōtinue z incul-
pabiliter ministraret. Diabolus ei inuidens
studuit q̄liter p̄sperū ei⁹ cursū obiectu cri-
minis impediret. Illā vnā virginē q̄ pre for-
bus erat i adulteriū traxit z intumescēte vte-
ro cū iam celari nō posset. tant⁹ pudor z do-
lor omnes virgines z monachos vtriusq; mo-
nasterij cōsternauit q̄ solus pelagius vtpote
earū familiaris atq; p̄positus sine iudicio z
examinatione ab omnibus cōdemnatur. Qui
foras cū ignominia pellit ac in quodā rupis
specu recludit. sibiq; monachorū seuerissim⁹
deputat. Qui sibi panē ordeaceū z aquā te-
nuissime ministraret. Quibus gestis mona-
chi recesserūt. Et solū ibi pelagiū reliquerūt.
At ille oīa patienter sustinēs in nullo turba-
tus fuit. Sed gr̄as semp deo referens p̄san-
ctorū exempla se cōtinuo cōfortabat. Tandē
cū finem suū adesse cognouisset. abbati z mo-
nachis p̄ lras sic mandauit. Mobili orta ge-
nere margarita in seculo dicta fui. q̄ vt pela-
gus temptationū transire. pelagi⁹ mihi ipm
nomē imposui. vir sum nō p̄ deceptione mē-
tita quod factis ostendi. De crimine virtutē
obtinui. penitentia; egī innocens iam q̄to vt
quā viri feminā nescierūt sancte sorores sepe-
liant z sit expiatio viuētis. ostensio morien-
tis vt femie x̄ginē recognoscāt. quā calūnia-
tores adulteriū iudicabāt. his auditis mona-
chis z sanctimonialibus ad spelūcam curren-
tibus. pelagius a femineis. femina x̄go inta-
cta cognoscit. z cūctis penitentia; agentibus
in monasterio x̄ginum honorifice sepelitur.
Sinit legenda de prima feminarū anthio-
chie ciuitatis abūdantissima tandem pelagi-
us appellata.

Thais meretrix

(vt in vitaspātrū legi⁹) tante pulcri-
tudinis extitit. vt multi p̄pter eā substantijs
z venditis suis ad vltimā paupertatē deue-
nirent. Sed amatores sui p̄ zelo litibus inter
se cōfertis frequenter puelle limina sanguine
iuuenū replebāt. Qd cū audisset abbas pa-
phuncius sumpto habitu seculari z vno soli-
do p̄fectus ē ad eā in q̄ndā egypti ciuitatem
deditq; ei solidū quasi p̄ mercede peccandi.
Illa accepto precio. ait illi ingrediamur siml
in camerā. Lūq; ingressus esset z lectū precio-
lis vestibibus stratus ascendere inuitaret dicit
ad eam. Si ē interius cubiculū in ipm abea-
mus. z cū durisset euz p̄ plura loca. ille semp
dicebat q̄ videri timebat. Illa autē dixit. Est
quoddā cubiculum vbi nullus ingredit. Si

x̄o deum times. nō ē locus qui deitati eius
abscondat. Quod cū senex audisset dixit ei
z scis esse deum. Lūq; illa r̄ndissz se scire deū
z regnū futuri seculi. necnō z tormēta pctōrū
dixit ei. Si ḡ nosti cur tātas aīas p̄didisti et
nō solū p̄ tua s̄ p̄ illozū redditura rōe dāna-
beris. Illa x̄o h̄ audies puoluta ad pedes ab-
bat paphūci cū lacrimis exorabat di. Scio
eē p̄niam p̄r. et p̄fido remissioem te orāte for-
tiri. tñ peto trib⁹ horis iducias. et p̄ h̄ q̄ ius-
seris ibo et q̄cūq; p̄ceperis faciā. Lūq; locus
illi abbas cōstituit vbi venire deberet. illa
collectis oib⁹ q̄cūq; ex pctō lucrata fuerat. p̄-
latiq; i mediā ciuitatem p̄lo expectāte igne
cōbussit clamās. Venite oēs q̄ peccastis me-
cū. z videte quō ea q̄ mihi p̄tulistis exuram.
Erat at p̄ciuz auri libraz q̄drigētax q̄ cū oīa
incēdissz ad locū quē abbas paphūci⁹ p̄stiu-
erat prexit. Quā ille repto x̄ginū mōasterio
in cellulā puā recludēs. ostiū cellule plūbo si-
gnauit. z puā reliqt fenestraz p̄ quā ei victus
modic⁹ inferret. Iussitq; ei oib⁹ dieb⁹ pa-
rū panis z paululūsq; a ceteris ministrari. Cum
at senex discederet thais ad euz ait. q̄ iubes
p̄r vt ex naturali meatu aquā meā effundam
Et ille in cella sicut digna es. Lūq; ituz quō
deū deberet adorare inq̄reret r̄ndit. Non es
digna noiare deū neq; i labijs tuis nomē tri-
nitatis adducē s̄ nec ad celū man⁹ expādere.
qm̄ labia tua in iūq̄tate plana sunt et man⁹ tue
sordib⁹ inq̄nate. Sz tñmō icūbēs s̄ oriētē re-
spice. hūc fimonē frēq̄nt iterās. Qui plasma
sti me misere mei. Lū ḡ trib⁹ ānis fuisset in-
clusa cōdoluit abbas paphūci⁹ z p̄fect⁹ ē ad
abbatē āthoniū. vt ab eo req̄reret si remisissz
illi de⁹ pctā sua. Et narrata cā sc̄tis āthoni⁹
cōuocat discipul⁹ suis p̄cepit eis vt illa nocte
vigilātes i orōne p̄sisterēt sigillatim vtiq;. q̄-
ren⁹ alicui ex his dclaret de⁹ eāz p̄ q̄ abbas
paphūcius venerat. Lū iḡ icessant orassent
abbas paul⁹ maior discipulus āthonij vidit
subito i celo lectuz. p̄ciosis vestibibus ornatum
quē tres x̄gies clara facie custodiebāt. Tres
iste x̄gies fuerūt. timor pene future q̄ ipam a
malo retraxit. pudor culpe cōmisse q̄ eiveniā
p̄meruit. amor iusticie q̄ eā ad supna trāfue-
xit. Lūq; paul⁹ ill⁹ dicēt gr̄az illā tātā eē ātho-
nij vox diuina r̄ndit. Illō ē p̄ris tui anthonij s̄
thais meretrix. Qd cū mane paul⁹ abbati
retulissz. cognita dei volūate abbas paphū-
ci⁹ cū gaudio discessit. z mox p̄fect⁹ ad mona-
steriū ostiū celle dissipauit. illa x̄o rogabat vt
adhuc manēt iclusa. dixit autē ei. Egredē qm̄
remisit tibi ds pctā tua. z illa r̄ndit. testor deū
q̄ ex q̄ huc igressa suz. ex oib⁹ pctis feci velut

modlic
Sicut dicitur
Cetto res

manu ge
modlic
mod dicitur

in ipso dicitur
bona me bēga
delectatio

wa mee
chee k toby
by go w
w dicitur y
w dicitur y
chwalili

Tym obyza
rem modli
Sicut dicitur

k toby
w dicitur y
y w dicitur y
p dicitur y

ku modli
tu dicitur y
p dicitur y

od k to
vay to
d dicitur y
w dicitur y
p dicitur y

Nonne ambo in fontem cecidit
Huius vergiculi gongus
Nervet gongus
tentat
gongus
tribus offensa

De sancto dionisio

sarcinaz et statui an oculos meos. Et sicut non discedit anhelitus de naribus meis. sic non discesserunt peccata mea ab oculis meis et flebam semper illa considerans. Cui abbas paphugius dixit. Non propter penitentiam tuam remisit tibi deus peccata tua. sed quia hunc timorem semper habuisti in animo. Et cum inde illa eduxisset. xv. dies supuixit. et pausauit in pace. Abbas quoque effrem aliam meretricem simili fere modo conuertere voluit nam cum illa meretrix effrem ad peccandum alliceret. impudenter dixit ei effrem. Sequere me. Qua secunte cum ad quendam locum ubi erat multitudo hominum venisset dixit ei. Sede huc ut commiscear tecum. Et illa. Quomodo hoc possum facere tanta multitudo astante. Et ille si homines erubescis. nonne magis tuum debes erubescere creatorem. qui reuelat occulta tenebrarum. Illa confusa recessit.

Dionisi⁹ interpre

tatur vehementer fugiens. vel dicitur dionisius a dya quod est duo. et nisus quod est eleuatio. quasi secundum duo eleuatus. scilicet secundum corpus et secundum animam. vel dicitur a dyana quod est venus. scilicet dea pulchritudinis et sios quod est deus. quia pulcher deo. Vel ut quidam aiunt dicitur a dyonisia. qui ut dicit ysidorus est quedam gemma nigra valens contra ebrietatem. Fuit ergo vehementer fugiens de mundo propter perfectam abrenuntiationem. Eleuatus per internorum contemplationem. Distinguit autem ipse in libro de diuinis nominibus. triplicem gradum contemplationis. Primus est per sensibilibus manuum ducentem. Secundus per intellectuali operacionem. Tercius per immediatam vnitionem. Fuit etiam pulcher deo per decorem virtutum. valens peccatoribus contra ebrietatem vicioz. Hic ante conuersionem multa penitentia habuit. Vocatus est enim ariopagita. a vico in quo habitabat. Item dictus est theosophus id est deus sapiens. Item a grecorum sapientibus usque hodie dicitur prigionuarami. quod latine dicitur ala celi quia in celum ala spiritualis intelligentie mirabiliter volauit. Item dictus est macharius. id est beatus. Item a prima dictus ionicus Ionica autem ut ait papias. vna est ex linguis grecorum. Vel ionice sunt genera rotundarum columnarum. Vel ionicum. ut idem dicit. est pes qui habet duas correptas et duas longas per quod ostenditur quod ipse fuit sapiens deus per occultorum investigationem. ala celi per celestium contemplationem. beatus per eternorum possessionem. Per alia ostenditur quod ipse fuit mirabilis rethor per eloquentiam. ecclesie sustentator per doctrinam. breuis sibi per humilitatem. longus alijs per caritatem. Augusti. autem in li. viij. de ciuitate dei dicit

quod ionicum est genus philosophorum. Distinguit enim ibidem duo genera philosophorum. scilicet ytalicum quod est ex parte ytalie. et ionicum quod est ex parte grece quia dyonisius summus erat philosophus. id est antonomastice dicebatur ionicus. Et passionem et vitam grece dictauit methodi constantinopolitanus. latine vero anastasius aplice sedis bibliothecarius. ut dicit Ignarus remorum episcopus.

Dionisius ariopagita

gita a beato paulo apostolo ad fidem christi conuersus fuit. qui ariopagita a vico ciuitatis in quo habitabat dicitur fuisse dicitur. Ariopagus enim erat vicus martis in quo. scilicet erat templum martis. Athenienses enim singulos vicos denotabant. a dijs quos colebant ut vicum in quo colebatur mars. vocabant ariopagum. quia ario dicitur mars vicum in quo colebatur pan. vocabant panopagum. et ita a singulis dijs singulos vicos denominabant. Ariopagus autem vicus erat excellentior. quia ibi erat curia nobilium et scole liberalium artium. In hunc ergo vico morabatur dyo. maximus philosophus qui ob plenitudinem diuinorum numinum et sapientie theosophus. id est deus sapiens dicebatur. Erat et secus apollophanus. id est ei copiosus. Ibi etiam erant epycuri qui ponebant felicitatem hominis in sola corporis voluptate. et stoici qui in sola animi virtute. In die igitur dominice passionis cum tenebre facte essent super vniuersas terras philosophi qui erant athenienses non potuerunt huius causam in causis naturalibus inuenire. Non fuit enim naturalis eclipsis solis. tum quia luna vere erat e regione ad solem. Eclipsis vero fieri solet tantum in sinuodo solis et lune. Luna autem tunc erat quinta decima. et ita in imperfecta distantia a sole. tum quia eclipsis non aufert lumen vniuersis partibus terre tum quia per tres horas durare non potest. Quod autem illa eclipsis in vniuersis partibus terre lumen abstulerit. patet ex eo quod Lucas euangelista hoc dicit. Et ex eo quod vniuersitatis dominus patiebatur. et ex eo quod fuit apud eliopolim egipti. et ex eo quod fuit romae. Quod autem fuerit romae. testatur Dionisius dicens. Cum dominus patibulo affixus est. maximo terremotu per orbem facto. saxa in montibus scissa. maximarumque urbium plurime partes plus solita concussione ceciderunt. Eodemque die ab hora diei sexta sol in totum obscuratus tetra mox subito obducta terris est adeo ut stellas tunc diurnis horis. vel potius horreda nocte toto celo visas fuisse referat. hec Dionisius. Fuit etiam apud egiptum. et huius meminit dyonisius in epistola ad pollophanum di. Obscusi namque orbis vniiformiter tenebrarum caligine tabescente ut purgatus

et peccantibus offeram remitti
Ac si dicat si te contra inimicum. Iva. conuincit autem contra
contra illum. Iva. autem tales mos
synnam perit. autem avaritia obduxe
nit

od ktorey
Pro Duchow
rney prazsby
macy ian
cza my tab
y oney
ktorey
glory gymny
alye zglugne
prazdelu
dionisii
thay prazsby
ktora
Zvpraz meyo
ymyglu
jocho dgi
y ktorey
sam pan Bog
szly by
ktory w dgi
shryte
Zubzche
mygli
chozby
roy mowiona
glowy
nebyta

redh̄t solis diametrum regulam p̄bi arridei
assumpsimus. Lū repim⁹ qđ z erat notissimū
solē pati molestias non debere aio ad te pitie
vaste sacrariū adhuc nescius tante rei misse-
riū. Quid inquā speculuz doctrine appollo-
phani his secretis ascribis atq; tu mihi ore di-
uino z non humani sensus sermone. Bone
dyonisi diuinaz pmutatōes sunt rerū. De-
niq; notatū serie diem z annū annūciationis
quā Paulus n̄ aurib⁹ suspensis intonuit si-
gnis acclamātibus recordatus. exptus dedi
veritati manus z falsitatis sum nexibus ab-
solutus. hec dyonisi⁹. **H**ui⁹ etiaz meminit
idē in eplā ad pollicarpū loquēs de se z apol-
lophano. di. Ambo apud eliopolim tūc p̄sen-
tes z coactantes inopinabiliter soli lunā ince-
dentē videbam⁹. nō em̄ erat cōueniēs tēpus
Et rursum ipam a nona hora vsq; ad vespē-
ram ad solis diametrū supnaturalit̄ restitū-
tam. Eclipsim aut̄ illā vidim⁹ in oriente icho-
stam. et vsq; ad solarē terminū venientē po-
stea regredientē z rursus nō ex eodem z dese-
ctū z repurgationē. s̄ ecōuerso s̄m diametrū
factū. Tūc em̄ dyo. cū apollophano voto
astrologice discipline apud eliopolim eḡpti
prexerat z postea inde reuersus ē. Qđ autē
fuerit in asia testat̄ Eusebius in cronica asse-
rens se in dictis ethnicoz legisse. qđ tūc in by-
thinia (qđ puincia ē asie minoris) fuit tremo-
tus magn⁹. z maior solis obscuratio qđ nunq̄
fuerit. et qđ dies hora sexta ita in tenebrosam
noctē versus sit. vt stelle in celo vise sunt z qđ
in nicena qđ ē vrbs bithinie multa edes terre-
mor⁹ subucreret. Tandē. vt in histo. sco. le-
git. p̄bi ad hoc adducti sunt vt dicerēt qđ de-
us nature patif. Alubi tñ legitur qđ dixerūt
aut ordo nature puerit. aut elemēta mētūf
aut de⁹ nature patif z elemēta sibi cōpatif.
Alubi dō dī qđ dyo. dixit. hec nox quā nouā
miramur totius m̄sdi verā lucē aduenturaz
signat. Tūc atheniēses illi deo arā cōstruxe-
rūt z suppositus ē titulus ignoto deo singu-
lis em̄ aris supponebat̄ titulus indicans cui
essent dedicate. z cuz vellent illi offerre holo-
causta z victimas. dixerūt p̄bi. Bonoꝝ n̄roꝝ
nō eget. s̄ facietis genuflectiones aū arā eius
z supplicabitis ei. qđ nō q̄rit oblatōes pecorū
s̄ deuotionē aīoꝝ. Lū ḡ paul⁹ venisset athe-
nas. epycuri z stoici p̄bi cuz eo disputabant.
Quidā aut̄ dicebāt. Quid seminator x̄boꝝ
hic vult dicere. alij dicebāt. Mouoꝝ demoni-
oꝝ videf̄ annūciator esse. Adducētes ḡ euz
ad vicū p̄hoꝝ. vt noua doctrina ibidem exa-
men recipet dixerūt. Noua qđam infers au-
ribus nostris. volum⁹ ḡ scire qđnam. velint

hec esse. Atheniēses aut̄ ad nihil aliud vaca-
bāt nisi aut dicere aut audire aliqd noui. Cū
ergo paulus singula decōꝝ altaria plustrass̄
z inter cetera ignoti dei altare vidisset dixit il-
lis. Quē ignorātes colitis hūc ego annūcio
vobis ver⁹ deū qđ fecit celū z terrā. Deinde di-
xit dyonísio quē ceteris magis doctū in di-
uinis videbat. Quis ē dyonisi ille de⁹ igno-
tus. Lū dyo. Ip̄e est de⁹ verus qđ inter deos
nō ē demōstrat⁹. s̄ nobis ē incognit⁹ z nobis
ignor⁹ z seculo v̄turo futur⁹ z impetūū re-
gnatur⁹. Et paulus. hō an tñ sp̄s ē. Et dy-
onisi⁹. De⁹ z hō ē. s̄ ideo incognitus ē. qđ ei⁹
tñ in celis p̄uersatio est. Lū paulus. Ille est
quē p̄dico qđ de celis descēdit. carnē suscepit.
mortē sustinuit. z die tertia resurrexit. Cum
aut̄ dyo. adhuc cū paulo disputaret fortui-
tu transiit cecus viā corā eis. Statimq; dixit
dyo. paulo. Si dixeris huic ceco. in noīe dei
tui vide. z viderit statim credā. Sed vitatis
x̄bis magicis qđ forte nosti x̄ba qđ h̄nt h̄mōi
efficaciaz. ego formā x̄boꝝ tibi p̄scribam. In
hac iḡ forma x̄borum dices ei. In noīe ih̄u
x̄pi. nati de x̄gine. crucifixi mortui. qđ resurre-
xit. z ad celū ascendit vide. Sed vt oīs suspi-
tio tollat̄. paulus dixit dyo. vt hec ip̄e verba
p̄ferret. Lū ḡ in eadē forma dyonisi⁹ ceco vt
videret dixisset. p̄tin⁹ visum recepit. Statim
dyonisi⁹ cū damari vxore sua z tota familia
baptisat⁹ ē. z fidelis effect⁹. Sicq; a paulo p̄-
trienuiū instruct⁹ ē athenis ep̄us ordinatus.
vbi ille p̄dicationi insisteret. ipsam ciuitatem z
maximā p̄tē regiōis illi⁹ ad fidē x̄pi adduxit
Ihuic paul⁹ ea qđ in terciū celū rapt⁹ vidit re-
uelasse dī. sicut z ip̄e dyo. in plerisq; locis in-
sinuare videf̄. Vbi z de hierarchiis ip̄oꝝ an-
geloꝝ ordib⁹ z officiis. tam luculenter z clare
differuit. vt nō putares ip̄m s̄ ab illo didicis-
se. s̄ ip̄m poti⁹ vsq; ad terciū celū raptū eē. et
ibi hec oīa p̄serpisse. **P**rophie sp̄u claruit.
sic p̄z eplā quā misit ad ioh̄em euāgelistā in
pathmos insulā. Nā in exilio relegatū vbi p̄-
phetauit qđ redditur⁹ esset sic dī. Gaude vere
dilecte. vere amabilis z diligibilis valde di-
lecte. Et infra. Ex custodia qđ est in pathmos
dimitteris. z ad terrā asie reuerteris z facies
ibi boni dei imitatōes. z his qđ erunt post te
trades. **D**ormitioni b̄tē marie interfuit si-
cut ip̄e in li. de diui. no. insinuare videf̄. Luz
ḡ audisset petrū et paulum rome a nerone in
carcerib⁹ detineri. ep̄m sibi substituit z ad eos
visitādos accessit. Uex cū illi ad dñm feliciter
m̄gissent. z p̄ modū clemēs p̄sideret. ab ip̄o
b̄tō clemēte p̄ aliqd spaciū t̄pis in frāciā de-
stinat̄. z sibi rusticus z cleuterius sociantur.

333

uebyla

wygluchal

wuētiēne

p̄vōzēy

matth

Samuelowey

oktorey cy

famy i Regm

de Szplacem

Szremodli

la a vsta

Sieren

Tyllis v̄galy

Takze tēg

modul

Deuol

p̄salu z

bo morol

tobierzello

Sercemore

y Bahala

clitwarz

mora

Fahowa p̄zy

Klady

cyg p̄ro

nam d̄p̄m

cyg p̄ro

cyg p̄ro

cyg p̄ro

cyg p̄ro

anarata. obducent
nunquid eius m̄tium exhortan
do curare poteris curare poteris
presertim cum et tua mens
eodem modo tangatur obstruit

De sancto Dyonísio

Abissus igit parisiis venit et multos ibidem ad fidem convertit et ecclesias plurimas fabricavit. et clericos diversis ordinis collocavit. Tanta autem in eo gratia celestis emicuit. quod cum septimo pontifices ydolorum contra eum seditionem populi committerent et populum ad eum pendendum sepe cum armis occurreret. mox illo viso. aut omni feritate deposita se eius pedibus puolvebant. aut nimio timore soluti ab eius praesentia fugiebant. Sed cum diabolus videns et invidens quod quotidie sui cultura decreveret. et multiplicatis fidelibus ecclesia triumpharet. Domitianum imperatorem tantam commovit seculi. ut preceptum daret. scilicet quod quicumque christianum aliquem repiret. aut ut ipsum sacrificaret coheret. aut diversis suppliciis cruciaret. Praefectus igit fescenninus contra christianos parisiis a roma directus. b. dyonisiu populo predicantem invenit. Statimque captum. colaphisatum. conpultum. derisum. et toris durissimis alligatum cum sanctis rustico et cleuterio sibi praestari precepit. Cum ergo sancti coram illo in confessione dei praesentes astarent. ecce quidam matrona nobilis advenit. et virum suum lubium turpiter ab his magis deceptum asseruit. Pro eius itaque viro citius mittitur et in domini confessione perseverans iniuste necatur. Sancti vero a. xij. militibus flagellatur. Deinde magno pondere cathenarum constricti. carceri mancipant. Sequenti die dyonisius super cratrem ferream superpositis flammis nudus extenditur. ubi domino decantabat dei. Ignitum eloquium tuum vehementer et servus tuus dilexit illud. Inde autem erigitur. ad bestias ferocissimas multo ieiunio excitatae praecipitur. sed cum in eorum impetuose currerent. signum crucis opposuit. et maxime eas fecit. Deinde in clibanum iactatus et extincto igne nil ledit. Cruci affigit et diutius ibidem torquetur. Inde depositus cum suis sociis et multis alijs fidelibus carceri mancipatur. ubi dum missam celebraret et populum concitaret. dominus ihesus eisdem cum immenso lumine apparuit. et panem accipiens et dixit. Accipe hoc care meus. quia mecum est maxima merces tua. Post hoc iudicium praesentati. iter novis supplicijs maceratur et iuxta ydolum mercurij cum securibus. trium capita in confessione trinitatis praecidunt. Statimque corpus. s. dyonisijs se crexit. et caput suum inter brachia angelo duce et celesti lumine praecedente. per duo miliaria deportavit a loco quod dicitur mons martyrum usque ad locum ubi nunc sua electione et dei providentia requiescit. Tanta autem ibidem angelorum melodia insonuit. Ut inter multos qui audierunt et crediderunt etiam larcia vxor praefecti lubij christianam se esse clamavit. et mox ab impijs decollata et in suo sanguine ba-

ptisata occubuit. Filius autem eius nomine nubiis rome sub tribus impatoribus militavit deinde parisiis rediens baptisatus. et religiosorum numero sociatus. Dum autem infideles metuerent. ne sanctorum rustici et cleuterij corpora christiani sepelirent iusserunt ut in secana mergerentur. Matrona autem quidam nobilis vectorem ad prandium inivit. et illis epulantibus sanctorum corpora furtive subripuit. et agro suo occulte sepeliri fecit. quod postea persecutione cessante indestulit. et corpe. b. dyonisijs honorifice sociavit. Passi sunt anno domini. xcvi. etatis vero beati dyonisijs. xc. Anno domini. dccc. xv. ipse ludovici legati michaelis impatoris constantinopolitani. inter cetera munera detulerunt ludovico filio karoli magni libros dyonisijs. de celesti hierarchia de greco in latinum translatos. quod cum gaudio sunt recepti. et. xix. infirmi in ipsa nocte in ecclesia eius curati. Cum apud arelatem sanctus regulus episcopus missarum solennia celebraret. apud nominibus in canone recitatis adiunxit. et beatis martyribus tuis dyonisio. rustico et cleuterio. quo dicto. cum adhuc dei famulos vivere crederet. plurimum mirari cepit. cur eorum nomina sic nesciens in canone promississet. Et ecce eisdem mirati tres colube apparuerunt super crucem altaris residentes. quod sanctorum martyrum nomina habebant suis pectoribus sanguine insignita. Quas diligenter intuentes. sanctos martyres migrasse a corpore intellexit. Circa annum domini sexingentesimum quod dragesimum quartum. Dagobertus rex francorum. ut in quidam habet cronica quod longe ante pipinum regnauerat a sui puericia sanctum dyonisiu in magna veneratione habere cepit. Nam et quando dotacionis praesentis sui iram metuebat. ad ecclesiam. s. dyonisijs continuo fugiebat. Cum ergo factum iam rex mortuus fuisset. cuidam sancto viro in visione monstratum est. quod anima eius ad iudicium rapta fuit. et multi sancti suarum ecclesiarum expoliationem obijciebant eisdem. Cumque mali angelus iam ad penas rape eas velleret. affuit. b. dyo. et eius interuentu liberatus est. et pena euasit. Forte enim eius anima ad corpus rediit et ibi praesentiam egit. Clodoveus rex christianus sancti dyonisijs minus religiose disceperiens os brachij eius fregit. et cupide rapuit. quod mox in amentiam versus est. Et nota quod ignarus episcopus remensis dicit in epistola quam misit ad karolum. quod iste dyonisius missus in gallias fuit dyonisius ariopagita ut supra dictum est Idem testatur Johannes scotus in epistola ad karolum. nec forte ratio ex computo temporis praedicat. sicut aliqui obijcere voluerunt.

Silix papa anno domini. ccc. xij. ab alexandro impatore martirum

in iuriam fecit. reum deputatum
et non est qui in iuriam portare
parenter negans condemnatum
Sic illius improbitas inuenit
mentem tuam

p. 67
glownay
modlitwy
fata
glowna modli
fwa ma fwoy
poznytek
y wota gny
potyabe
bo chuz
y vmygny
wozgarza
a nabozen
stwo
Modlancago
Sie glowne
Kazapala
modlencia
dworaki ppozob
glowna modli fwa
aby w spomina
gala chuz
naby
wnehtz nam
y pboznoe
o b. dyonisijs
Aut nunquid
putas
illum solum
qui tibi

passus ē. Cuius tibi p̄ eminentior vrbis ro-
me diuino est incendio cōcremata, et sinistra
manus iouis aurea liquefacta. Tūc om̄es sa-
cerdotes ydolorū ad alexandriū impatorē ve-
nerūt petentes vt dī irati sacrificijs placarē-
tur. Dū ergo offerrent subito celo sereno ma-
ne die iouis diuino fulmine quatuor sacerdo-
tes ydolorū mortui sunt. et ara iouis cōcrema-
ta ē. et sol obscurat⁹ est. ita vt pplus roman⁹
fugeret extra muros. Audiens autē palmati⁹
consul q̄ calixt⁹ cū suis clericis trās tyberim
latitaret. rogauit vt xp̄iani p̄ quos hoc malū
cōtingerat. ad purgationē ciuitatis penit⁹ de-
lerent. Palmati⁹ itaq; p̄tate accepta. cum
illuc cū militib⁹ p̄perass⁹. illi p̄tinus excecā-
ti fuissent territus alexandro hoc p̄tinus nū-
ciauit. Tūc impator iussit vt die mercurij ois
p̄plus coueniret et mercurio immolaret. vt ab
eo sup̄ his responsa acciperet. Qd cū fieret vir
go q̄dam templi nomine Juliana arrepta a
demone exclamauit. Deus calixti ē verus et
vius deus q̄ nostris est pollutionibus indi-
gnatus. Qd audiens palmati⁹ trans tybe-
rim ad urbem rauēnantū ad sc̄m calixtū ac-
cessit. et cū vxore sua et familia se ab eo bap-
tismi fecit. Qd audiens impator eū accersit
simplicio senatori tradidit. vt verbis blādis
eū moneret. ex eo q̄ reipublice plurimum ne-
cessarius esset. Palmatio x̄o ieiunijs et orōni-
bus pseuerāte. venit ad eū quidā miles pro-
mittens q̄ si vxorē suā palitica sanaret conti-
nuo crederet. Lū ergo palmati⁹ oraret. illa
sanata ad palmatiū cucurrit dicens. Bap-
tisma me in nomine xp̄i. q̄ tenuit manū meā et al-
leuauit me. Tūc calixtus veniens. ip̄am cū vi-
ro suo et simplicio. et multis alijs baptisauit.
Qd audiens impator iussit om̄es baptisatos
decollari. Calixtus x̄o q̄nq; diebus sine cibo
et potu manere fecit. Ille autē videns eū am-
plius cōfortari iussit eū diebus singulis fusti-
gari. deinde p̄ fenestraz p̄cipitatū alligatumq;
fano in puteū p̄cipitari. Asterius autē p̄bi-
ter corpus eius de puteo eleuauit. et ip̄m in ci-
miterio calipodij sepeliuit.

Leonardus odor

populi. a leos qd ē populus et nard⁹
quod est herba redolēs. qz odore bone fame
populū ad se trahebat. Uel leonardus dī q̄
si legēs ardua. Uel leonardus a leone. Leo
enī quatuor habet in se. Primo habet fortitu-
dinem quā fortitudinē (vt dicit ysidorus) ha-
bet in pectore et in capite. Sic. b. leonard⁹ ha-
buit fortitudinē in pectore p̄ malarū refrenas-
tionem cogitationū. et in capite p̄ infatigabi-

lem sup̄noꝝ contemplationē. Secūdo habet
sagacitatez. et hoc in duob⁹. s. in aptione ocu-
loꝝ cum dormit. et in deletionē vestigioꝝ cū
fugit. Sic leonardus vigilauit per labores
actionis. et vigilando dormiuit per quietem
contemplationis. et in se deleuit vestigia mū-
dane toti⁹ affectionis. Tercio habet viruosi-
tatem in voce. quia eius vox tercia die susci-
tat leunculū natum mortuū et om̄nē bestiam
figere facit gradum. Sic leonardus multos
mortuos in pctis resuscitauit. et multos mor-
tuos bestialiter viuētes in operibus bonis
fixit. Quarto habet timorē in corde quia fm̄
ysido. duo timet. s. strepitum rotarū et ignē
accensum. Sic leonardus timuit et timendo
vitauit strepitum mundane sollicitudinis. et
ideo in desertū fugit et ignem terrene cupidi-
tatis. et ideo om̄es thesauros sibi oblatos cō-
tempnit.

Leonardus fuisse

1 dicitur circa annū domini quingēte/
simū. hic a sancto Remigio remensi archie-
piscopo de sacro fonte leuatus et ab ip̄o salu-
taribus disciplinis instructus ē. Cuius parēs
tes p̄mi i palatio regis frācie habebātur. hic
tantā gratiam a rege obtinuit. q̄ om̄es incar-
cerati quos ip̄e visitabat. protinus absolue-
bantur. Cum igitur fama sanctitatis eius ex-
cresceret. rex multo tempore eum secum ma-
nere coegit donec oportuno tempore ei ep̄as-
tum donaret. Quod ille rennuuit et solitudi-
nem desiderans. relictis omnibus aurelianū
predicando cum fratre suo lipardo deuenit.

Ubi postq; in quodam cenobio aliq̄diu
vixerunt. dum lipardus super ripam ligeris
solitarius manere vellet. et leonardus per san-
cti spiritus admonitionem i aquitania dispo-
neret predicare. osculantes se abinuicem di-
scesserūt. Leonardus igitur vbiq; predicās.
multa miracula exercens. In quadam sil-
ua ciuitati Lemonice vicina habitauit. Ubi
erat aula regia causa venationis constructa.

Accidit autē vt quadam die rex ibi venare-
tur. Et regina illuc causa delectationis egres-
sa partu piclaretur. Luz ergo rex et familia
p̄pter regine periclitationem lugerent et Le-
onardus per nemos trāsiret. et gementiū vo-
ces audiret pietate cōmotus illuc p̄perauit.
et a rege vocatus p̄tinus introiuit. Lū igit a
rege interrogatus quis esset. et sc̄i remigij di-
scipulū fuisse narraret rex sp̄m bonam p̄cipi-
ens. et a bono magistro ip̄m bene instructum
existimans ip̄m ad reginam induxit rogans
vt suis precibus de recuperata coniuge et edita

modlitua
o bludmch
Iudzi
nepozytredna
mavnegnowi

odwodzi p boy
yodstvalga
tegnuglowy
Gdy sne
modlitue

mebandzcie
tacy raho
Iudzic p̄p̄y kwyzi
p̄p̄y kwyzi
kwyzi
radzi modlitm
storane
w B ożnicach
y nioyach
p̄p̄y kwyzi
aby oit ludy
w radzi
byli zapraw
w dze p̄p̄y
Lam wam
w radzi
zapraw
w dze p̄p̄y
mavnegnowi

Fastuca nero est iua repenti
no animi impulsu excitata
Trabas intelligitur odium
hoc est iua longa med
itatione cordis
quasi assidua arbor
plumis empta

De sancto Leonardo

Signosatur ut quicquid fragilitas detraxerit

prole duplex gaudiū obtineret. Tūc ille oratione fusa qđ petebat. p̄tin⁹ impetrauit. Luz aut rex multa in auro z argento sibi offerret. ille p̄tin⁹ recusauit admonēs vt hoc pauperibus daret di. Ego nullis horū indigeo sed tñ in aliqua siluaz cōtemptis hui⁹ mundi di ui. ihs soli xpo famulari desidero. Cū aut rex totū illud nemus sibi tradere vellet. ille ait. Nō totū illud accipio. s̄ quātū nocte cū meo asello circuire potero tantū mihi concedi exopto. qđ rex libētissime adimpleuit. Constructo itaqz ibidē monasterio. ibi diu cū adiūctis sibi duobus monachis i abstinentia multa degēbat. Cum aut aqua vno ab eis miliario distaret. puteum ibidē siccū penitus fodi iussit. quē aqua orōnibus suis impleuit. Locū aut illū nobiliacum appellauit eo qđ a rege nobili traditus sibi fuisset. Ibi tantis miraculis choruscavit. qđ cūqz ei⁹ nomē in carcere inuocasset. mox ruptis vinculis nullo p̄tradictē liber abiret. z suas eidem cathenas vel cōpedes p̄staret. horū plures secū manebāt. z ibidem dño fūiebāt. Septē qđ famule de ei⁹ nobili stirpe venditis oib⁹ ad eū venerunt. z distributis singulis i nemore ibi cūz ipso manentes. exemplo suo plurimos attraxerūt. Deniqz sanct⁹ vir leonhard⁹ multis clarus x̄tutibus. octauo ydus nouēbris ad dñm miḡuit. Ubi postqz multa fecisset miracula clericis illius eccie est reuelatum vt qđ locus ille ppter multitudinis frēqntiā art⁹ erat alibi eccliam fabricarent z illuc corp⁹. s. leonardi honorifice trāsportarent. at illi cū ipso triduo ieiunio z orōni insistentes. respiciētes viderunt totam puinciā niue coop̄tam. locuz at illuz i qđ sanct⁹ leonardus quiescere volebat. oīno. vacuū cōspexerūt. Ibi itaqz trāslat⁹. q̄nta miracula p̄cipue circa incarceratos dñs p̄ eum faciat. immēsa ferri varietas añ ei⁹ tumultū dependētis testis existit. **¶** Tūc comes leonicensiu ad terrore malorū q̄ndā gūissimaz cathenam fecerat. quā i tipo sue turris affigimādaauerat. qđ cathena quicūqz collo cingebat. cuilibet aeris intēperie exposit⁹ nō vna s̄ qđ mille mortib⁹ angebat. Accidit at vt qđam fu⁹ sc̄ti leonardi illa cathena sine culpa alligaret. qđ cū fere vltimū sp̄m afflaret. intra se qđ potuit voto sc̄ti leonardū rogauit. vt qđ alios liberaret sibi qđ suo suo sbueniret. Statimqz. s. leonhard⁹ i veste candida sibi apparrens. dixit. Noli timere. qđ non morieris. surge z hāc cathenā tecū ad eccliaz meā deferas seq̄re me. qđ ego p̄cedam te. Qui cōsurgēs z cathenā accipies sc̄ti leonardū p̄cedentes vsqz ad eccliam suā secur⁹ ē. Statimqz vt añ

fores fuit. beat⁹ leonhardus ip̄m dimisit. z ecclia intrās qđ. s. leonhardus sibi fecerat oībus enarravit. et cathenā illam tammāximā añ tumultū ei⁹ suspēdit. **¶** Uir qđdam in loco sancti leonardi. nobiliaco hitans z eidē sancto valde fidelis existēs a qđā tyrāno capt⁹ ē. qui tyrānus intra se cogitās dicebat. Leōhardus iste omnes p̄peditos absoluit. z omnis vis ferri añ eū velut cera añ ignem liquefcit. Si hūc igif vinculis ligauero. p̄tin⁹ leōhardus aderit vt ip̄m liberabit. si aut ip̄m custodire possem. mille solidis ip̄m redimere facerem. Scio igif quid faciā. in turri mea p̄fundam foueā faciā. z hoīem hūc cōpedibus aggrauatū ibidē submergā. deinde super os foueę ligneā archā construā in qđ armatos milites accubare faciā. licet eñ leonhard⁹ ferruz cōfringat. tñ nōdū sub terra intrabit. qđ cū totum qđ cogitauerat impleuisset. z ille hō sanctū leonhardus septē inelamaret. leonhard⁹ nocte veniens acrchā in qua iacebant milites reuoluit. z tāqz mortuos i sepulcro. Ita eos sub ip̄a cōclūsit. Deinde multa luce foueā ingressus manū fidelis sui tenuit ac dixit. Dormis an vigilas. Ecce leonhardus quē tu desideras. At ille admirās ait. Dñe adiuua me. Cōfestim cōfractis cathenis apprehensum. p̄ prijs vlnis extra turrim portauit. Deinde secum sicut amicus cum amico cōfabulās vsqz ad locū suū z domū ip̄m reduxit. Peregrinus quidā cū a visitatōe. s. leonardi redisset z in aurenā capt⁹ in cauea inclusus esset. eos plurimū deprecabatur vt amore. s. leonhardi cū nihil vnqz eos offendisset. eum relaxare deberent. Qui rīderunt. qđ nisi se copiose redimeret nō exiret. Et ille. Sit inter vos z sanctū leonardū cui me sciatis recōmendatum Sequēti igif nocte. s. leōhardus dño illi⁹ castri apparuit. vt suū pegrinū dimitteret ip̄a/uit. Ille x̄o mane euigilās visionē qđ somnium paruipendēs nullaten⁹ dimittere voluit Altera nocte eadem imperans sibi apparuit. sed ille iterum obedire contēpsit. Tercia x̄o nocte sanct⁹ leonhard⁹ pegrinū accipies. extra oppidū deduxit. statimqz turris cum media parte castri corruēs oppressis plurib⁹ solum principē ad sui confusionem fractis crucibus reseruauit. **¶** Abiles quidam in britania incarceratus. sanctum Leonhardum inuocabat qui statim cunctis videntibus z cognoscentibus z stupentibus in media domo apparuit. z carcerem intrans. z vincula frangens homini cathenas in manibus posuit. et per medium illorum deducens omnes stupore perterrituit.

Non ergo potest sicut p̄missum est
Festinam educere a fratris oculo
qui suo in Oculo trabem gestat
gestat. Quia Nemo enim
quem ab ira potest corrigere
qui odium calat in mente

pokoy nakto
rym. Se
modlic Mam
ktory est
pokoy ktory
natym mlegu
manne
nagloweje
sarce
Szaryngae
Se moze
w ktore
medo sic est
w m se
ale ie tafz
Zamknę
potrzeba
Sarce
aby wnie co
Zamknę
niewpadlo
albo sie co
w Dufu
niewemillo
szymby
Szaryngae
modlitwy
Zgualcona
bne mogla

deservit ad complendum hoc Deo
 feco confervat ad promerendum
 utiam Deo Luca quia ius
 ius quia parvitas expungaris Fo. CXLVI

Fuit et alius leonar-

dus eiusdē professionis et virtutis. cuius corp⁹ apud corbiacū requiescit. Hic cū in mōasterio esset prelat⁹ tanta humilitate se deiciebat. vt omnibus inferior videret. S3 cū oīs pene populus ad eū confluere. quidā invidi regi dōtario suaserūt. qd nisi sibi pvideret p Leonardū qui multos sub obrētū religiōis colligebat regnū frācie detrimentū nō modicū sustineret. Qui rex nimis credulus eū expelli iussit. Nientes aut milites adeo hui⁹ verbis cōpūcti sunt qd se suos futuros discipulos spondest Rex qd penitēs veniā petijt. et detractores rebus et honorib⁹ puari fecit. et scīm leonardum valde dilexit et vix ad pces scī: detractores dignitati pristine restituit. Qui adeo sibi ipe trauit vt quicūq; in carcere tenerent mox inuocato suo noīe soluerent. Dū aut quadam die orōni incuberet. serpens quidā maximus a parte pedū vsq; in eius sinū tetendit qui ppter hoc nullaten⁹ ab orōne surrexit. Cōpleta vero orōne dixit ei. Scio qd ab initio creatōnis tue hoīes quantū pualet inquietas: sed nunc si in me tradita est tibi potestas fac i me quicquid merui. Quo dicto serpens p caputū eius exiliens ad pedes ei⁹ mortu⁹ corruit. Post hoc aut cū duos epōs discordantes sedasset: in crastinū se finiendū predixit. Circa annum domini quingentesimum. lxx.

Lucas interpretat

ipe consurgens vel eleuans. Uel dicitur lucas a luce. Ipe em fuit cōsurgens ab amore mūdi eleuās se in amorē dei. Sui etiaz lux mūdi. eo qd mundū illuminauit vniuersum. Abath. v. Uos estis lux mūdi. Lux aut mūdi est ipse sol: que quidē lux habz in situ sublimitatem. Eccl. xxvj. Sol oriens mundo in altissimis dei. In aspectu delectabilitatem. Eccl. xl. Dulce lumē et delectabile est oculis vidē solem. In motu velocitatē. ij. esdre. iij. Abagna est terra et excelsū est celū et velocit⁹ solis. In effectu vtilitatē. qd fm phm hō generat hoīem et sol. Sic lucas habuit sublimitatē per celestīū contemplationē delectabilitatem per dulcē conuersationē velocitatem per feruentem predicationem. vtilitatem per doctrine sue conscriptionem.

Lucas syrus nati

one antiochenus. arte medicus fuit fm quosdā vnus de. lxxij. dñi discipulis. Sane cū hierōim⁹ dicat eū fuisse discipulū aplo- rum non dñi. et glosa sup. xxv. Exo. notet qd

oīo pdicanti nō adhesit: s post resurrectōem eius ad fidē venit. magis tenendū est q non fuerit vnus de. lxxij. licet aliqui fuerūt opina- ti sic. Qui tante fuit pfectiōis in vīta vt opti- me ordinat⁹ fuerit qstū ad deū et qstū ad pri- mū et qstū ad seipm et qstū ad suū officiū. Et in figurā hui⁹ qdruplicis ordinatiōis qtuor facies habē describit. scz faciē hoīs et leonis. bouis et aquile. Qdlibet em de aīalib⁹ habebat qtuor facies qtuor pēnas vt dī ezech. i. Et vt hoc melius videat. imaginemur aliqd aīal qd habebat caput qdratū vt lignū qua- dratū. et in qualibet superficie imaginemur vnā faciē. a pte anteriori faciē hoīs. a dextris faciē leonis. a sinistris faciē vituli. a pte posteri- ori faciē aquile. Quia vero facies aquile sup alias eminebat ppter colli pductionē qd in ea longū est. iō dicit qd erat desup. Quodli- bet em hoīū quattuor pēnas habebat. qz cū quodlibz aīal qsi quadratū imaginemur et in qdrato sint qtuor angulī in qdlibet angulo erat vna pēna. Per ista qtuor aīalia fm san- ctos quattuor euāgeliste figurant quoz qui- libet habuit quattuor facies scribēdo. scz de humanitate. passione. resurrectione et diuini- tate. singule tñ singulis per quandā appropri- ationē attribuūt. fm hiero. Abath. in homīe figurat. qz principalit⁹ circa xpī humanitates imoratur. Lucas in vitulo agens de xpī sacer- dotio. Abarcus in leone euident⁹ scribens de resurrectiōe. Catuli em leonū (vt dicit) vsq; in diē terciū quasi mortui iacent: s rugitu leo- nis in diē terciū excitant. Iterū qz incepit ru- gitu predicationis. Iohānes in aquila ceteris alti⁹ volans: scribens de xpī diuinitate. Chri- stus etiam de q scribūt oīa ista qtuor fuit. scz homo nat⁹ de virgine. vitulus in passiōe. leo in resurrectione. aquila in ascensiōe. Per has igit quattuor facies in quib⁹ designat⁹ est lu- cas. sicut quilibet ali⁹ euāgelista. oñditur qliē illis qtuor modis fuerit ordinat⁹. Itā per fa- ciem hoīs oñditur qd recte fuerit ordinat⁹. qstū ad primū quē debet rōne instrūē. māsue- tudie attrahere. et liberalitate fouere. Homo em est aīal rōnale māsuetū et liberale. Per fa- ciem aquile oñdit qd recte fuerit ordinat⁹ qstū ad deū. qz in eo ocul⁹ intellect⁹ puetur deū p- tēplationē. rostrū affect⁹ ad xpī exacuitur per meditationē effect⁹ seuectus abijci p no- uam conuersationē. Aquila em acuti lumīs est vt rotā solis irreuerberatis oculis aspiciat et in altum mirabiliter eleuata: pisciculos in medio maris videat. Rostrum etiam nimis aduncatum habet. ita vt impediatur in cibo capiēdo. et tunc petre allidit et sicysui cibādi

336

zylwaleo
 na bycz
 mogru
 bonaten
 gusme
 bregu
 orec
 ktory.
 wofsthus
 Iudz Garca
 ypo mygle
 masuryte
 barzo Dobze
 w. dz
 zago
 zgneda
 zloweho
 w. profan
 cenn Lawa
 fol 372
 modlitwa
 ma byc
 w. stawiezna

Qui odium Celat in mente
 proinde merito talis acrimonia
 one arguitur cum dicitur
 Hy po chryta cyce trabe

Augustinus
lib. 2

De peccati
morit.
et romiss.
cap. 4

et lib. 3

con. 2

Epist.

pelag. c.

pala. ca. 3

adam lib. 1

de nupt.

et con. c.

et conc.

cap. 20

A. i. e. d. n. a. k.

W. g. n. a. c.

P. o. t. u. z. e. b. a.

T. a. k. o. N. a. t. y. m.

z. e. m. i. e. n.

t. e. n. S. w. o. j. e. n. t. y.

z. l. e. r.

T. r. y. d. a. n. e. g. h. i.

W. s. t. a. n. i. s.

T. y. b. m. e. h. k. z. e. g. o.

n. y. e. h. l. u. d. z. i. a. c. h.

S. a. n. d. l. i. v. o. s. c.

a. l. b. o. Z. a. k. a. l.

p. r. z. y. r. o. d. z. o. n. y.

S. o. s. t. a. n. o. a.

A. a. l. i. a. o. n.

p. r. a. w. d. z. o. n. e.

g. z. e. c. h. e. m.

z. w. a. n.

b. y. e. d. z.

m. a. m. o. z. e.

abiles efficit. Exusta insup a calore solis et in fontē magno impetu se proijciēs. senectutem abijcit. calore solis oculorū caliginē consumēte et pēnas alleviātē. Per faciē leonis ostēdit q̄ recte fuerit ordiat̄ q̄ ad se. q̄ habuit generositatē per morum puerlationē honestam sagacitatē per insidiarū hostiū vitatōnez. et passibilitatē p̄ afflictorū cōpassionē. Leo em̄ est aīal generosū. q̄ rex aīalium. Est sagax. q̄ vestigia cauda delet cum fugit ne iueniat̄. et est passibile. q̄ quartanā patit̄. Per faciē vituli siue bouis ostēdit q̄ recte fuerit ordina- tus q̄tū ad suū officiū q̄ fuerat scribē euāge- liū. Ibi em̄ morose pcessit. q̄ incepit a natui- tate precursoris. et natiuitate infātia christi et sic paulatim pcessit vsq̄ ad vltimā psumma- tionē. Discrete icepit. q̄ post alios duos euā- gelistas vt q̄ illi omisissent iste supleret. et q̄ sufficientē dixissent iste omittit. Circa templū et sacrificiū imoraz̄ fuit q̄ patet in pncipio et in medio et in fine. Bos em̄ est aīal morosū in vngulis scissum. p q̄ intelligit̄ discretio im- molantiū. Tercio q̄tū lucas in p̄dictis q̄tuor modis ordinat̄ fuerit meli⁹ ostēdit si vi- te eius series meli⁹ indageat̄. Primo igit̄ ordi- natus fuit q̄tum ad deum. Tripliciter aut̄ ordi- nat̄ homo q̄tum ad deū fm̄ bñm̄ berū. scz ad/ sectione. cogitatōe. et intētiōe. Affectio debet esse setā cogitatio mūda. et intētiō recta. Affe- ctionē igit̄ sanctā habuit. q̄ sctō spiritu ple- nus fuit. Hiero. in plogo sup lucā. Obijt in- quit in bithania plenus spiritus sctō. Secūdo habuit cogitationē mūdā. q̄ fuit virgo cor- pore et mente in quo notatur mūdicia cogita- tiōis ipsi⁹. Tercio habuit intētiōē rectā. q̄ in oībus que faciebat honorē dñi q̄rebat. De his duob⁹ vltimis dñ in plogo sup act⁹ eplo- rum sine crimine in x̄ginitate pmanēs. b̄ q̄tū ad mūdiciā cogitatōis: dñō maluit fūire. i. ad honorē dñi hoc q̄tum ad rectitudinē intē- tionis. Scdo fuit ordinat̄ q̄tū ad primū. Ad primū aut̄ ordiamur cum ei impendim⁹ q̄ debem⁹. Tria aut̄ fm̄ richardū de sctō vi- ctore sūt que primo debem⁹. scz nostrū posse nostrū nosse. nfm̄ velle: vt q̄tū addatur no- strū agere. Nostrū posse in subsidij: nostruz nosse in consilijs. nfm̄ velle in desiderijs. no- strū agere in obsequijs. q̄tum ad hec q̄tuor ordinat̄ fuit beat⁹ lucas. Dedit em̄ pmo pro- ximo posse suū in subsidij. q̄ patet ex hoc q̄ paulo in oīb⁹ tribulationib⁹ semp̄ adhesit. et ab eo nunq̄ discedēs. eidē in p̄dicationis sub- sidij fuit. ij. Tbi. iij. lucas est mecū sol⁹. In hoc q̄ dicit mecū. tanq̄ scz adiutor: et defen- sor. notat̄ q̄tū sibi subsidia p̄stitit. In b̄ q̄ dñ

solus. notat̄ q̄ constāter ei adhesit. Iterū. ij. Lox. viij. dicit de luca. Nō solū aut̄ sed ordi- nat⁹ est ab ecclesijs soci⁹ p̄ginationis nre zc. Scdo suū nosse in p̄silijs. tūc em̄ suū nosse p- ximo tribuit cū doctrinā aplicā quā ipse no- uerat ad vtilitatē proximū p̄scripsit. De hoc ipse sibi testat̄ in plogo suo: di. Cū est et mi- hi affecuto a pncipio diligēt ex ordie tibi scri- bere optime theophile. vt agnoscas eorū ver- borū de quib⁹ es erudit⁹ veritatē. Qualit̄ etiā p̄buit suū nosse in cōsilijs patz ex illo verbo q̄ dicit hiero. in plogo. q̄ ei⁹ verba aīe lan- guētis sūt medicina. Tercio eius velle in desi- derijs. q̄ patz ex hoc q̄ eis salutē eternā de- siderauerit. Lox. iij. Salutat vos lucas me- dic⁹. salutat. i. salutē eternā exoptat. Quar- to eius agere in obsequijs. q̄ patet ex hoc q̄ dñm̄ quē aliquē pegrinū extimabat hospitio recepit. et ei omē obsequiū caritatis exhibuit. Fuit em̄ soci⁹ cleophe dū ibat in emaus: sicut aliqui dixerūt. put refert Greg. in moral. licz ambro. dicat aliū fuisse cui⁹ etiā nomē ponit. Tercio fuit bene ordinat⁹ q̄tū ad seipsum. Tria aut̄ sunt fm̄ berū. q̄ ordinant hoīem ad seipm̄. et sctm̄ faciūt. scz victus sobri⁹. act⁹ ius- tus. sensus pius. et q̄libet horū fm̄ ipz berū. in tria diuidit̄. Tlic⁹ inquit sobri⁹ erit. si cōti- nenter. si socialiter. si humilit̄ vixerim⁹. Act⁹ iustus erit si fuerit rect⁹. discret⁹. fructuosus. Rectus per bonā intētiōē. discret⁹ per bo- nam intētiōē et cōmensurationē. fructuosus per edificationē. Sensus pi⁹ erit si fides nra sentit deū sūme potentē. sūme sapientē. sūme bonū vt per ei⁹ potētiā nostram credamus iuuari infirmitatem. per eius sapientiā nram credam⁹ corrigi ignoratiā. per ei⁹ bonitatē no- stram credam⁹ dilui iniquitatē. hec. berū. In his oībus bñs lucas fuit optime ordinatus. Primo em̄ habuit victū sobriū et hoc tripliciter q̄ vixit continet̄. Nā vt testat̄ hiero. de eo in plogo sup lucā. ipse nec vxorē vnq̄ habuit nec filios. Scdo socialit̄. hoc notat̄ in hoc q̄ dñ de ipō et de cleopha. Lu. vlti. Duo ex disci- pulis ibāt ipa die zc. Socialitas em̄ notat̄ in hoc q̄ dñ duo et ex hoc q̄ dicitur discipuli. q̄tū disciplati. id est bene morigerati. Tercio hu- militer cuius humilitas insinuat̄ in hoc. q̄ no- men socij sui scz cleophe exp̄ssit. et suū tacuit. Nā fm̄ opinionē quorūdā. Lucas ex humili- tate nomē siluit. Secūdo habuit actum iustū qui quidem actus fuit rectus per intētiōnez hoc notatur in oratione cū dicitur. cruc mor- tificationem iugiter in suo corpore pro tui no- minis amore portauit. Discretus per mode- rationē. vnde in forma bouis monstratus est

Nō hūc indicare non indic

Sed nūq̄ dñs si nos tēpore

indicare p̄mittis tēpore et tiam

idē indicabit. quāq̄tū

index est iūstus

Hoc autem quid elemosyna impenden
 da dicimus qualiter de omnibus
 que cogitamus loquimur seu opere perf
 imur **Luca euāgelista** **CXLVII** 337

qui vngulā findit per qđ virtus discretionis
 exprimit. Fructuosus per edificationē. adeo
 quippe fuit primis fructuosus qđ ab oībus ca
 rissimus habebat. **Uñ Loll. iij.** vocatus ab
 aplo carissim^o. Salutat vos lucas inquit me
 dicus carissim^o. Tercio habuit sensum pium
 qđ credidit et in suo euāgelio pfectus est deus
 esse sūme potētem. sūme sapientē. sūme bonū
 De duob^o primis dicit in q̄rto capitulo. Stu
 pebant in doctrina ei^o. q̄m p̄tate erat sermo
 ipsius. De tercio patz. xvij. capitulo. Nemo
 bonus nisi solus de^o. Quarto et vltio fuit
 optime ordinat^o. q̄tum ad suū officiū qđ fuit
 scribere euangelii. In hoc aut patz qualiter
 ibi fuerit ordinat^o. q̄m ipm suū euangelii ful
 citur multa veritate. replet mltā vtilitate. de/
 corat multa venustate. et autentizat multoz
 auctoritate. Primo nāqz fulcit multa veri
 tate. Est aut triplex veritas. scz vite. iusticie. z
 doctrine. Veritas vite est adequatio manus
 ad linguā. Veritas iusticie est adequatio sen
 tētie ad causā. Veritas doctrine adeq̄tio rei
 ad intellectū. hac triplici veritate ipm euan
 gelii fulcit. qz in ipso euāgelio hec triplex ve
 ritas edocet. **Uñ dicit lucas z xpm hāc tri
 plicē veritatē in se habuisse et alios docuisse.**
**Uñ dicit xpm hanc veritatē habuisse per te/
 stimoniū adūsarioz. sicut patz lu. xx.** **Abg**
scimus qz recte dicis z doces. ecce veritas do
ctrine. z non accipis psonā. ecce veritas iusti
cie. Sz in veritate viā dei doces. ecce veritas
vite. bona em vita dicit viā dei. Secūdo oñ
dit in ipso suo euāgelio: xpm hāc triplicē ve
ritatē docuisse. Primo em ibidē docetur veri
tas vite que p̄sistit in obseruatōe mādatorū
dei. Uñ dicit luce. x. c. Diliges dñm deū tuum
zē. hoc fac vt viues. Itē. xvij. interrogauit
eū quidā. Quid faciēdo vitā eternā posside
bo. z sequit. Abādata nosti. Non occides zē
Secūdo veritas doctrine. Unde quibusdā
hanc veritatē doctrine puertētib^o dicebat. xj. c.
Ue vob phariseis qui decimatis. i. deciman
dā predicatis mentā z rutā z omē olus. z pre
teritis iudiciū z caritatē dei zē. Item ibidez.
Ue vobis legis p̄tis. qui tulistis clauē scie zē.
Tercio veritas iusticie oñditur. xx. c. Reddi
te ergo que sunt cesaris cesari. z que dei sunt
deo. Itē. xix. c. Uerūtū inimicos meos illos
qui noluerūt me regnare sup se. ad ducite huc
z interficite aī me. Itē. xij. vbi agit de iudicio
vbi reprobis dicturus est. Discedite a me om
nes oparū iniquitatis. Secūdo eius euan
gelium repletur multa vtilitate. Unde et ille
qui scripsit med^o fuit. ad designandū qđ no
bis med cinā vtilissimā p̄p̄nauit. Et autem

triplex medicia. curatiua p̄seruatiua z mello
 ratiua. hanc triplicē medicinā nobis lucas
 in suo euāgelio celestē medicū oñdit p̄p̄nā/
 se. **Ab** medicina aut curatiua est qđ curat a mor/
 bo. z hec est p̄nā qđ oīss morbos spirituales
 curat. hāc medicinā dicit medicū celestē no
 bis exhibuisse. cū ait. iij. c. sanare p̄ritos cor
 de p̄dicare captiuis remissionē zē. Itē. v. c.
Uñ veni v̄re iustos zē. Ab medicina meliorati
 ua est que sanitatē auget z hec est obseruatio
 p̄silioz. cōsilia em hoīem meliorē z p̄fectiorē
 faciūt. hanc medicinā oñdit medicū p̄p̄nasse
 xij. c. cū ait. **Uia** quecūqz habes v̄de z da
 paup̄ibus zē. Itē. vj. c. ab eo qui aufert tibi
 vestimētū zē. **Ab** medicina aut p̄seruatiua est qđ
 p̄seruat a casu. z hec est vitatio occasionū pec
 candi z malarū societātū. hanc medicinā oñ
 dit medicū tradidisse cū ait. xj. c. Attendite a
 fermēto phariseoz qđ est ypocrisis. vbi edo
 cet maloz p̄sona euitare. **Uñ** p̄t dicit qđ ipz
 euāgelii multa vtilitate replet. qm in ipovir
 tus oīs sapiētia p̄tinet. De hoc sic dicit **Am**
bro. Lucas oīs sapie virtutes. euangelij sui
cōplectit hystoria. Docuit em naturalia cum
de spūscō dominicā incarnationē extitisse re
serauit: vñ z dauid naturalē docēs sapiētia
ait. Ab ite spm tuuz z creabunt. z renouabis
 faciē terre. Itēz cū docuit tenebras in passiōe
 xpi factas terrā tremuisse. solez radios attra
 xisse. Docuit moralia. cū in ipis beatitudini/
 bus mores docuit. Docuit rōnalia. cum ait.
Qui fidelis est in minimo z in magno fidelis
 est. Sine hac triplici sapia ipa fides ipm mi/
 steriū trinitatis esse non p̄t. hoc est naturali
 rōnali et morali. **Uñ** ambro. Tercio eius
 euangelii decorat multa venustate. ei^o em sti
 lus z modus loq̄ndi valde venustus et deco
 rus est. ad hoc aut qđ aliquis in dictis suis ve
 nustatē z decorē teneat. tria sunt necessaria qđ
 tradit aug. s. vt placeat. vt pateat. z vt moue
 at. vt placeat debet loq̄ orate. vt pateat de
 bet loq̄ apte: vt moueat debet loq̄ cū seruoze.
Uñ hunc triplicem modū habuit lucas in scribe
 do z in predicādo. De duob^o primis. **Uñ** **L**oz.
 vij. **Ab**issim^o aut cum illo fratrē. glo. Barna
 bam vel lucā. Cuius laus est in euāgelio per
 oīs ecclias. In h quod dicit cui^o laus est zē.
 notatur qđ locutus est orate. In hoc qđ dī
 per oīs ecclias notatur qđ locutus est apte
 qđ autem cum seruoze locutus sit patet ex hoc
 qđ cor ardens habuit dī. Nonne cor nostrum
 ardēs erat in nobis zē. Quarto eius euan
 gelium autenticatur multoz auctoritate.
Abultoz quippe auctoritate autenticatum
 fuit. qm a patre fuit p̄ordinatuz. **Uñ** ieremie

337
 Zwan bycz
 memoz
 bo tez. we
 Alie z da
 ma diente
 yeg Augustma
 Sudentego
 w Dziatkach
 malych
 iusz ohkrazgo
 nych
 ohapozan
 Alwozei
 przymnos
 od puszona
 bywa
 agholwiek
 w nich
 kuboiom
 Zostawa
 Tenze tob
 nam hym
 mierzcu
 swiadczaj
 tybona
 wina pozaj
 Alwozei
 gime
 roekrazie
 wekzeie

Alia critica quodens qm o est
 ex integro et corrupto compo
 situs: 1

Loquimur seu opere perficimur **Scendum est**
 quia unicuique **Scendum sua restituen-**
Scendum est **De sancto Crisanto**
 opera hanc **Adrianus in homilias** **etote m. servator**

folio 301

gine
 in chrisce
 alie krowose
 przedz sie
 trwa
 Anonem
 pozandliwosc
 kthora sie
 zgarzechu
 ro dgi
 nie mtego
 nie rest
 led no
 Zachenie
 Aalbo
 Vmyglu
 wgrużenie
 sprzyrodze
 ma
 rozumowi
 przagione
 a do thego
 wgrużenie
 1234 Wolen
 sklonienie
 albo tab
 medbaigwo
 nieprzyn
 Stamp
 tadrz
 cwo.

xxi. Ecce dies venit dicit dñs z feriam do/
 mu israel z domui iuda sedus nouū nō fm
 pactū qđ pepigi cū pñb^o eoz zc. Sz h erit pa
 ctū qđ feriā cūz domo israel post dies illos
 dicit dñs dabo legem meā in uiscerib^o eorum
 zc. ad litterā loquitur de doctrina euāgelica.
Scdo a filio corroboratū. vii dicit in eodē
 euāgelio. xxi. c. Celum z terra transibūt ver
 ba aut mea non transibūt. Tercio a spiritu
 sancto inspiratū. vnde dicit hiero. in plogo
 sup lucā. Scđo instigāte spū. in achaie parti
 bus hoc scripsit euāgelium. Quarto ab an
 gelis pñguratū. Fuit em pñguratū ab illo an
 gelo de quo dicit Apoc. xiiii. Uidi angelum
 dei volantē per mediū celi habentē euāgelii
 um eternū. Istud aut euāgelium dñ eternū. qz
 ab eterno efficienter. i. a xpo q est eternus de
 de eternis materialit. ad eternā finalit. ineter
 num perpetualiter. Quinto a pphs pre
 nunciatū. Iñ ezechiel ppha istud euāgelium
 pñunciavit. cū vñū de aialib^o faciē vituli hñe
 dixit: p qđ euāgelium luce signatur est vt sup
 dictū est. Itēz qñ dixit ezechiel ca. ij. se vidit
 se libz qui erat scriptus intus z foris. z in q
 erāt scripta lamentū. carmē z ve. Per hñcei
 libz intelligit euāgelium luce: q ē scriptū int
 p pñfundi misterij occultationē: z foris p hy
 storie apertionē in quo etiā pñet lamentum
 passiōis. carmen resurrexiōis: z ve eterne dā
 nationis. Sicut patz. xj. c. vbi multa ve ponū
 tur. Sexto a beata virgie reseruatum. vir
 go em beata oia in corde suo pseruabat z dili
 genter cōferebat. vt dñ luce. ij. vt hec postmo
 dum scriptozib^o referaret: vt dicit glosa ibidē
 omia que de dño vel a dño facta vel dicta co
 gnouit in memoria reolebat: vt cū tps pñcā
 de vel scribende incarnatōis aduenerit suffi
 cienter vniuersa. put essent gesta posset expli
 care querētib^o. Tñ etiā Bern. assignās rōnē
 quare angel^o btē virgini nūciauit pceptū eli
 zabeth: ait. iō cōcept^o elizabeth nūciat marie
 vt dum nūc saluatoris nūc pcurforis edoceat
 aduent^o. rerū tps z ordinē tenēs ipa postmo
 dum meli^o scriptozib^o ac pñicatorib^o euāgelij
 referer veritatē que plene de oib^o a pñcipio ce
 litis fuit instructa misterijs. Credis igitur q
 euāgeliste eam de multis inquirebant. z ipsa
 eos certificabat z specialit credis de beato lu
 ca q ad eam tanq ad arcā testamēti cucurrit
 z ab ea de mltis certificat^o fuit. pñcipue de his
 que sibi soli cōstabāt. sicut de angelica annū
 ciatōe. z xpi natiuitate z hmōi. de quib^o sol^o
 lucas scribit. Septimo ab aplis intimatū.
 Tñ em lucas nō fuerit cū xpo in oib^o actibus
 z miraculis christi. iō suū euāgelium scripsit.

fm q apli qui pñtes fuerāt sibi intimauerūt z
 retulerunt. sicut ipse in prologo suo insinuat
 di. Sicut tradiderūt nobis qui ab initio ipsi
 viderunt et ministri fuerunt sermonis zc. Tñ
 enim dupliciter consuevit fieri testimonium.
 scilicet de visis et de auditis. ideo domin^o vt
 ait aug. duos testes voluit habere de visis scz
 matheū z iohem. z duos de auditis. scz mar
 cū z lucam. Et qñ testimoniū qđ est de visis
 firmi^o z certi^o est q illud qđ est de auditis. iō
 vt dicit aug. duo euāgelia que sūt de visis po
 nunt extrema z alia duo que sūt de auditis
 ponunt media vt hec media tanq infirmiora
 ab illis extremis que sūt certiora. hincinde
 fulciant z roborant. Octauo a paulo mi
 rabilit approbatū. Iñ eius euāgelium mirabi
 liter approbat. qñ ad cōfirmationē dictoz su
 ozū luce euāgelium adducebat. Tñ dñ hiero.
 in libro de viris illustrib^o. Quidā suspiciant
 quoniamcūq paulus in eplis suis dñc fm euā
 gelium meū de luce significare volumie. Eius
 etiā euāgelium mirabilit approbauit. cum de eo
 scribit. ij. Cor. vii. cuius laus est in euāgelio
 p oñs ecclias. Regit in hist. anthiochena
 q dñ xpiani qui erāt in anthiochia multis fla
 gicijs se dedissent. obsessi a multitudie turco
 rū. fame ac miseria mltiplici affligebant. Sz
 cū plene ad dñm per pñiam fuissent conuersi
 apparuit cuidaz in ecclia scē marie de tripoli
 vigilantī. vir quidā lucid^o cadidis vestimētis
 indutus. z cū quereretur quisnā esset: dixit se eē
 lucā q de anthiochia venerat: vbi dñs milit
 am celi. z aplos. z martyres cōuocauerat. vt
 pro suis pegrinis pugnaret xpiani igr anima
 ti omne turcorū exercitū confregerunt.

Crisantus fili^o pol
 liniviri illustrissimi. dñ fidez xpi edo
 ctus esset. z a patre ad ydola reuocari nō pos
 set. iussit eum pater in cōclau recludi. z qñq
 puellas eidez vt earū seducat blandicijs soci
 ari. Qui cū orasset desu. ne a fera pessima car
 nali scz cōcupiscentia suparet cōtinuo predi
 cte puelle somno oppressae. nec potū nec cibum
 sumere poterāt: sed educte exteri^o continuo hec
 sumebāt. Tñ daria virgo prudētissima de
 veste dicata rogatur: vt ad crisantū introeat
 et eū dñs z patri restituat. Qua ingressa et a
 crisanto de pompa vestium reprehēsa. respō
 dit se non propter pompam: sed vt dñs z pa
 tri eum lucrificeret sic indutaz. Cum Crisan
 tus iterū eā reprehenderet. cur pro dñs illos
 colleret. quos autores ipsoz flagitiosos sem
 per viros et impudicas fem nas affirmarent
 Respondit daria philosophi os pe nomina

Hypo si quidem falsum
 crisis iudicium grec dicit
 fur

hominum elementa sanxisse. Cui crisantus. Si vnus terram vt deam veneretur. et alter vt rusticus aret plus rustico q̄ veneranti exhibere probatur et de mari et alijs similiter. Tunc crisantus et daria ab eo conuersa. sancti spiritus copula vniti. et carnale matrimonium simulantes ad christum plurimos conuertebant. Nam et Claudium tribunum qui prius eius tortor fuerat cum vxore eius et filijs. et pluribus alijs militibus ad fidem conuerterunt. Crisantus igitur iussu n̄sriani infetidissimum carcerem recluditur. sed fetor in odorem suauissimū cōmutatur. Daria autē lupanari traditur. sed leo ab amphiteatro fugiens. ostiarius lupanaris efficitur. Admittitur igitur quidam vt virginē corripat. sed a leone capiet. et q̄si innuēs a sancta. quid de captiuo fieri iubeat. sciscitatur. que precepit ne euz lederet. sed ad se venire permetteret. qui mox conuersus per urbem cucurrit et dariam deesse clamare cepit. Admittuntur igitur venatores vt leonem capiant. sed omnes a leone capiti. tur et ante pedes virginis ponuntur. et ab ea conuertunt. Tunc prefectus copiosus ignem iussit in introitu celle mitti. vt leo cum daria comburatur. quod leo considerans timuit. et rugiens a virgine licentiā accepit. Et nullus ledens quo vellet abiret. Cum ergo crisanto prefectus et darie diuersa penarū supplicia irrogarent et nequaquā ledi valerent. tandem inuolati coniuges in foueam deponunt. et terra et lapidibus obruti christo martyres cōsecrant. Horū solēnitās hic celebrat. recollitur.

De decim milium

Virginum passio hoc ordine celebrata fuit. In britania nāq̄ rex christianissim⁹ quidam fuit noie nothus vel maurus. qui quandam filiam nomine vrsulā generauit. Hec mirabili morum honestate sapientia et pulcritudine pollebat. Ita q̄ ei⁹ fama vbiq̄ volabat.

Rex autē anglicus cum nimis prepotens esset et multas nationes suo imperio subiugaret. audita huius virginis fama. beatum per omnia se fatebatur. si predicta virgo suo vni genito copularetur. Iuuenis etiā ad hoc plurimum estuabat. Admittuntur igitur solēnes nuncios ad patre virginis magnis pmissio nibus et blanditijs. magnas adijcientes minas. Si ad dominū suū vacui reuertantur.

Rex autem cepit plurimū anxari. tum q̄ christi fide insignita. cultori ydolorum tradē indignum duceret. Tum quia ipsam nullatenus cōsentire cognosceret. tum quia regis ferocitatem plurimum formidaret. Ipsa autē

diuinitus inspirata. patri suavit. vt predicto regi assensum preberet. ea tamen conditione proposita. vt ipse rex cum patre decem virgines electissimas sibi ad solatium traderet. et tam sibi q̄ alijs mille virgines assignaret. et comparatis triremibus inducias triennij sibi daret. Ad dedicationē sue virginittatis et ipse iuuenis baptizatus in his tribus annis in fide instrueretur. Sapiens siquidem vsa consilio. vt aut difficultate propositae conditionis animū eius ab hoc auerteret. Aut hac opportunitate predictas virgines secum dedicaret. At iuuenis libenter ac conditione accepta apud patrem institit et protinus baptizatus ac celerari cūcta que beata virgo preceperat imperauit. Pater autē puelle ordinauit q̄ filia sua quam valde diligebat. Viros quorum solatio tam ipsa quā eius exercit⁹ indigebat in comitatu suo haberet. Tandē igitur virgines confluunt vndiq̄ viri ad tam grande spectaculum currunt. Nam multi episcopi ad eas confluxerunt vt secum pergerent. Inter quos fuit Pantulus basilienſis episcopus. qui eas vsq̄ Romam perduxit. Et inde reuersus cum eis martirium suscepit. Sancta quoq̄ Gerasina regina sicilie que virum suū regem crudelissimū q̄si de lupo fecerat agnū. soror martiris epi et darie martiris sc̄e vrsule cū eidē pf̄ sc̄e vrsule secretum p̄ lras intimaſset continuo (inspirate deo) cum quatuor filiabus suis. Babilla. iuliana. victoria. et aurea et puulo suo adriano. qui amore sororum suarum vltro se pegrinationi ingessit. relicto regno in manu vnius filij sui vsq̄ in britaniam nauigauit. Cuius consilio virgines de diuersis regnis colligebantur. Et earum semper ductrix existens. cum eis tandem martirium passa est. Iuxta conductum igitur virginibus t̄remibus et s̄ptibus preparatis. comitionib⁹ suis regina secreta reuelat. et in no uam militiā omnes cōiurāt. Nā mō belli pludia inchoāt. currūt mō discurrūt. Interdum bella plerūq̄ fugā simulāt. omniq̄ genere ludorū exercitate. nihil q̄ aīo occurtebat relinquebāt intactū aliquando meridie aliquādo vix vespere redibant. Confluebant proceres et primates ad tam grande spectaculū. et omnes admiratione et gaudeo replebūt. Tandem cum vrsula omnes ad fidē virgines conuertisset. sub vnius diei spacio flante proſpero vento. ad portum gallie qui tyella dicitur et inde coloniam deuenerunt. vbi vrsule angelus domini apparuit. et predixit eas illuc integro numero reuersuras. et coronas ibidē martirij percepturas. Inde igitur ad angelū ad

33

*uicpzy
stampi
tedyc
on o
od prau
dzien
natury
gzechowey
gzech
owey
Daleho
sie
od strze
la
y gzech
cham
by c3
memge
A wedy
Spawol
mowil
mewel
dzialam
opozay
dlawo
Sci
by by
m
by*

*Hypocryta
simulator dici potest
Hypocryta etiam dici
potest sub auribus*

Passio .xj. milium virginum

monitionem romam tendentes ad urbem basilicam applicuerunt. et ibidem relictis nauibus romam pedestres venerunt. Ad quarum aduentum papa ciriacus valde gaudens. cum ipse de britania oriundus esset. et multas ibidem inter eas consanguineas haberet. cum omni clero ipsas summo cum honore suscepit. In ipsa autem nocte pape diuinitus reuelatur. eum cum ipsis virginibus palmarum martyrium precepturum. Quod apud se celas multas ex ipsis que adhuc baptizate non fuerant baptizauit. Clerum cum opportunum tempus videret. et anno vno et vndecim hebdomadibus post beatum petrum ecclesiam decimus non rexisset in conuentu omnium propositum suum indicauit. et coram omnibus et dignitati et officio resignauit. Sed cum omnes reclamarent et maxime cardinales qui eum delirare putabant eo quod relictis pontificatus gloria post quasdam mulierculas fatuas ire vellet. Ille nullatenus acquiescens quandoque virum sanctum quem amicus dictus est loco sui in pontifice ordinauit. Et quia sedem apostolicam inuito clero reliquit. tunc nomen eius de cathalogo pontificum idem clerus abrasit. omnemque gratiam quam sacer ille virginum chorus in curia romana habuerat a tempore illo amisit. Duo autem iniqui principes romane militie. scilicet Maximus et Africanus videntes magnam virginum multitudinem. et quod multi multoque ad eas confluere. timuerunt ne per eas nimis cresceret religio christiana. quapropter iter eorum diligentius explorantes nuncios miserunt ad iulium cognatum suum principem gentis barbarorum: ut educto contra eas exercitu ipsas cum christiane essent: cum veniret colonia trucidarent. Beatus igitur ciriacus cum illa nobili virginum multitudine de urbe egressus est. securus est autem ipsum vincentius presbyter cardinalis: et iacobus qui de britania patria sua in antiochiam profectus: archiepiscopus dignitatem. vij. annis ibidem tenuit. qui cum papa tunc temporis vissasset. et iam urbem egressus de virginum aduentu audisset: concitatus rediit et itineris ac passionis se eis socium fecit. A Mauricius quoque leuitanie. urbis episcopus. annuncius babilie et iuliane. nec non et solari lucensis episcopus. et sulpicius rauenensis episcopus qui tunc romam aduenerat predictis virginibus adheserunt. Ethereus quoque sponsus brevis visule manens in quiritania. per visionem angelicam a domino admonebatur: ut in seculum suum hortaretur fieri christianam. Mater pater eius in primo anno quem christianus factus fuerat mortuus est. et filius eius Ethereus eodem in regno successit. Cum autem sacre virginum cum predictis episcopis a roma rediret. Ethereus a domino admonetur ut protinus surgens sponse sue occurrat. ut cum ea in colonia martyrii palmam accipiat. Qui diuinis monitis acquiescens matrem suam

baptizari fecit. et cum ipsa et sorore sua puula florentina iam christiana. nec non et clemente episcopo ipsis virginibus obuias: se ad martyrium sociavit eisdem. Adhuc quoque episcopus grecie neptis sua constantia filia dorothei regis constantinopolitani: que nubes cuidam adulescenti filio cuiusdam regis: sed ante nuptias morte preuento virginitatem suam domino vouit: per visionem admoniti romam venerunt: et predictis virginibus ad martyrium se iunxerunt. Omnes igitur virginum cum predictis episcopis coloniam redierunt. et ipsam iam ab huius obsessam inueniunt. Quas barbari videntes super eas cum clamore nimio irruerunt et quasi lupi seuietes in oues: totam illam multitudinem occiderunt. Cum autem ad beatam visulam ceteris iugulatis venissent videntes princeps eius miram pulchritudinem obstupuit. et consolans eam super necem virginum promissit quod eas sibi in coniugem copularet. Sed cum hoc illa penitus respuisset ille contemptum se videntes directa sagitta eam transiit. et sic martyrium consumauit. Quedam autem de nomine cordula timore perterrita. nocte illa se abscondit. Et in crastinum sponte morti se offerens martyrii coronam suscepit. Sed cum ei non fieret memoria eo quod cum alijs passa non esset: ipsa post longum tempus cuidam reclusa apparuit. precipiens ut sequenti die a festo virginum eius quod solennitas recolat. Passe sunt autem anno domini. cccxxviii.

Ratio autem temporis ut quibusdam placet non finit. quod hec tali tempe sunt pacta. Sicilia enim tunc non erat regnum nec constantinopolis. cum hic fuisset dicat cum virginibus has reginas. Cleri crederet quod diu post constantinum imperatorem cum huius et gothi seuebatur: tale sit martyrium celebratum tempore scilicet Adharciani imperatoris ut in quadam cronica legitur. qui regnavit anno domini. cccclij.

Abbas quidem ab abatissa colonie corpus vni virginum impetrauit. promittens quod ipsam in capsula argentea in sua ecclesia collocaret. Sed cum per annum integrum super altari eas in capsula lignea tenuisset. quadam nocte dum abbas ipsi monasterium cum suo conuictu matutinas cantaret. virgo illa corporaliter desuper altari descendit. et ante altare se reuerenter inclinans per medium chorum videntibus monachis et stupentibus inde recessit. Abbas igitur ad capsulam currens. vacuum ipsam inueniens coloniam perperauit. et abbatisse rei ordinem intimauit pergentesque ad locum unde illud corpus supererat: illud ibidem inueniunt. Cum abbas veniam peteret illud vel aliud peteret certissime promittens capsulam preciosam citius se facturum nullatenus impetrauit. Religiosus quidam cum has virginum in deuotione multa haberet. quadam die dum grauer infirmaret. vidit quandam virginem pulcherrimam sibi appa-

by inu.
byl Zakon
nepowie
Zial
ieberdzek
pozandak
tady
glowny
Tym
me one
moc
pozyn
Lamia
alegka
Zeme
woley
baat.
Vozumec

hipo
nan que
sob
stine
atur
ab
yso
vrum

et hipocryta non go tam vocat
tur qui aliud corde gerit
et aliud opere

rentem. et si se cognoscet inquirentem. Qui cum
 ad eius visionem miraretur. et se nequaquam ipsam
 cognoscere fateretur illa ait ego sum una virgi-
 num erga quam tu habes deuotissimum affectum.
 Erat inde mercedem accipias: si amore et hono-
 re nostri undecies milies dominicam orationem di-
 xeris in hora mortis in protectionem et solacium
 nos habebis. Qua disparente ille quicquid po-
 tuit impleuit. Statim convocato abbate in-
 ungi se fecit. qui cum ungeretur subito exclama-
 uit ut fugeretur. et venientibus sacris virginibus lo-
 cum darent. Quam cum abbas: quid hoc esset in-
 terrogaret. et ille permissionem virginis sibi per or-
 dinem enarrasset recedentibus cunctis et paulo
 post redeuntibus ipsum migrasse ad dominum
 inuenerunt.

Simon interpretatur

obediens vel ponens tristitiam. Hic ha-
 buit duplex cognomen. dictus est enim Symon
 zelotes et symon cananeus a cana vico galilee
 ubi dominus aquam in vinum mutauit. et idem est ze-
 lotes quod cananeus. cana enim zelus interpreta-
 tur. habuit igitur obedientiam preceptorum per ex-
 ecutionem. tristitiam afflictorum per compassionem. zelus
 animarum per constantem feruorem. Iudas
 interpretatur ositens vel gloriosus. Uel iudas
 quasi iubilum datus. Ipse enim habuit professionem fidei
 gloriam regni. et iubilum interni gaudij. Hic multi-
 plex habuit cognomen. dictus enim iudas iacob
 ubi supple frater. fuit enim frater iacobi minoris.
 Secundo dicitur est thadeus. quod interpretatur appre-
 hendens principem. vel dicitur thadeus a tha-
 rea et deus: tharea dicitur esse vestis regia. Ipse
 enim fuit vestis regia dei per ornamentum vir-
 tutum: per quam apprehendit principem christum. Uel
 thadeus quasi tam deus. id est magnus deus. scilicet per
 adoptionem. Tercio dictus est in historia eccle-
 siastica lebens quod sonat quasi cor vel coru-
 lus. id est. cordis cultor. Uel lebens quasi le-
 bes. cor per magnanimitatem. corulus per pu-
 ritatem. lebes per gratiarum plenitudinem.
 quia quasi olla et vas virtutum gratie esse per-
 meruit. Eorum passionem et legendam be-
 nedicte abbas episcopus babilonie. ab ipso apo-
 stolis episcopus ordinatus scripsit. quam trophum
 ab die discipulus transtulit in grecum. Affri-
 canus in latinum.

Simon cananeus

et iudas qui et thadeus fratres fuerunt
 iacobi minoris. et filij marie cleophe que Al-
 pheo nupta fuit. Iudas ad abagarum regem
 edisse a thoma missus. post ascensionem do-
 mini. Legitur enim in ecclesiastica historia

quod predictus rex abagarus domino nostro iesu christo
 in hunc modum epistolam destinauit. Abaga-
 rus euchanie filius. Iesu saluatori beato qui
 apparuit in locis hierosolimorum salutem. Au-
 ditum est mihi de te et sanitatibus quas facis
 quod sine medicamentis aut herbis fiant ista per
 te. et quod verbo facis cecos videre. claudos am-
 bulare. leprosos mundari et mortuos reuiu-
 scere quibus omnibus auditis de te: statui in
 animo meo unum esse e duobus. aut quod tu sis deus: et
 descenderis de celo ut habes facias. aut quod filius dei
 sis quem habes facis. Propterea ergo scribens rogaue-
 rim ut digneris fatigari usque ad me. et egritu-
 dinem meam quam diu laboravi curare. Nam et illud com-
 peri quod iudei murmurant aduersum te. volunt infi-
 diari tibi. veni igitur ad me. quod est mihi prout ciuitas
 honesta que vtriusque sufficiat. Dominus autem iesus
 in huiusmodi sibi respondit. Verum es quod credidisti in me
 cum ipse non videris me. Scriptum est enim de me
 quod hi qui me non vident credunt. et hi qui me vident
 non credunt. De eo autem quod scripsisti ad me ut ve-
 niam ad te. oportet me hec omnia complere. propter
 missum sum. et postea me recipi ab eo a quo
 sum sum. Cum autem assumptus fuero. aliquem de disci-
 pulis meis mittam ad te: ut curet te et viuificet
 te habens in historia ecclesiastica. Videtur autem abaga-
 rus quod presentia christum videre non possit sed quod in qua-
 da antiqua historia iuenit. sicut iohannes damasce-
 nus in li. iiii. testatur. pictorem quendam ad iesum mi-
 sit ut dominum imaginem figuraret ut sic ipsum saltem per
 imaginem conspiceret quem in facie videre non po-
 terat: sed cum ad eum pictor venisset. propter nimium ful-
 goris qui ab eius facie precebat. in eius facie clare
 nequebat intedere. nec ipsam ut sibi iussus fuerat
 figurare potuit. Quod cernens dominus vestimentum
 lineum ipsius pictoris accipiens. et sue faciei super-
 imponens super ipsius imagine eidem impressit
 ac desideratum regi abagaro destinauit. Eius-
 iusmodi autem dominus fuerit imago in eadem antiqua
 historia legitur. sicut idem iohannes damascenus testa-
 tur. Fuit enim ut ibidem dicitur. bene oculatus. be-
 ne superciliatus. longum vultum habuit. et acutus
 quod est signum maturitatis. Illa autem epistola
 domini nostri iesu christi tantextutis esse dicitur. ut in
 illa ciuitate ediffa: nullus hereticus vel paga-
 nus viuere valeat. nec tyrannus aliquis eidem
 nocere presumat. nam si aliquando gens aliqua ar-
 mata manu contra illam ciuitatem insurrexerit infans
 aliquis super portam stans epistolam illam legit et ea
 die hostes. aut territi fugiunt. aut pacati cum eis
 componunt. sicut refertur olim fuisse adimpletum.
 Sed postmodum ciuitas a saracenis capta fuit.
 et propheta sublati beneficio propter abundan-
 tiam peccatorum in oriente vndique patefacta
 Postquam vero dominus assumptus est ut in by-

339

in octa-
ua san-
tostes
Iohannis
211

Evangelio
exphangeis
Nicomine
NicoDemus

in homilia
Beata
propheta
venerabilis
Simone
in octava
pentecoste

quia
nullo alio
ordine
intuere
in calum

Nisi
per quem
qui des-
cendit
Deo

aliud opus ait nequam esse
cum sit malus
quod sit reprehensibile
et bonos

De s. Simone & Iuda

MUSI baw
aum

de scan
 de de
 celo
 potest
 asce de
 in celum
 unde alias
 ipse dicit
 Iohann 14
 Nemo
 uenit
 ad patrem
 nisi
 per me
 Hic deo
 in caele
 stis
 iudeo
 cunctis
 dicuntur
 Cathach
 in mens
 de seant

*Cum ergo in castinū quod apostoli pre-
dixerant eueniss; & dux incedere voluisset pō-
tiffices. prohibuerūt apostoli ne fieret: cū ipsi
non viuentes occidere s; mortuos viuificare
missi essent. Tūc dux valde miratus quia eos
occidi non pmitterent. et quia de bonis illo-
rum aliqua recipere nollent. eos ad regē duxit:
dī. Isti rex sunt dī latentes in effigie hominū
Cumq; sibi omnia presentibus predictis ma-
gis narrasset. zelo inuidie magi cōmoti dixe-
runt eos malignos esse. & contra regnum sub-
tiliter cogitare. Dixit eis dux. Si audetis cū
eis p̄ligite. Cui magi. si vis videre qđ nobis
presentibus loqui non poterunt. veniant huc
viri eloquētissimi. & si coram nobis ausi loqui
fuerint nos per oīa imperitos probabis. Cum
autem plurimi aduocati adducti fuissent con-
tinuo coram magis ita muti facti sunt. q̄ nec
nuntibus q̄ loqui non poterāt indicaret. Dixe-
runtq; magi ad regem. Et scias nos deos es-
se permittētes eos loqui: s; ambulare nō posse
Iterumq; reddem⁹ eis gressum. s; faciemus
eos apertis oculis non videre. Qui cum hec
omnia fecissent dux aduocatos illos turpiter
confusos ad apostolos duxit: qđ cū aduocati
pānosos vidissent. eos in animo p̄tēpserunt.
Quib⁹ Symon. sepe euenit vt itra scrinea au-
rea & gemata vili. qđq; habeant idulsa & intra
vilissimas & ligneas capsas sint gemmarū mo-
nilia preciosa composita. quicunq; ergo ali-
cuius rei cupit esse possessor. non magno ope
gestatorium: sed ipsum quod gestatur expe-
ctat. promittite igitur ab idolorū cultura dis-
cedere. & solum deum inuisibilem adorare. et
signum crucis in frontibus vestris faciemus
& magos confutare poteritis. Quod cum fe-
cissent. & in frontibus consignati essent. ad re-
gem coram magis iterum ingressi sunt. & cū a
magis superari non possent. imo ipsis coram
omnibus insultarent. irati magi multitudinē
serpentum aduenire fecerunt. Statimq; ad
iūssum regis venientes apostoli pallia sua de
serpentibus impleuerunt. & in magos proie-
cerunt: dī. In nomīe domini non moriemini:
sed a serpentibus lacerati dolorum vestrorū
mugitus dabitur. Cum ergo serpētes carnes
eorum comederēt: et ipsi tanq; lupi vlularent
Rex et ceteri rogabant apostolos vt eos a ser-
pentibus occidi pmitterent. Quibus apo-
stoli responderūt. Nos missi sumus reduce-
re de morte ad vitam: non a vita precipitare
in mortem. Et facta orōne iusserunt serpenti-
bus: vt omne venenū qđ infuderūt reuocarēt.
et postmodum ad loca sua redirent. Abais*

et non nunquam tales
cum ipse Malitiae adque odium
odii pleni sunt eorum
quos per odium eorum
punit Consultores
videri nolunt

Sed quia parere desideras
 Velle enim ipsum expungitur, quia per immensum
 Sitatam verum id ipsum quod cupimus
 De scro Quintino explicare non datur

Fo. CL 340

res aut cruciat magi senserunt cum venena serpentes retraherent quod cum asini carnes comederent Quibus apostoli dixerunt. Tribus diebus dolores sentietis. Etiam de die sani eritis. ut vel sic vestra malicia recedatis. Cum ergo tribus diebus sine cibo et potu ac somno doloribus nimium cruciati essent. apostoli venientes ad eos dixerunt. Non dignas dominus habere coacta fuitia. Igitur surgite sani et abite. habentes liberam facultatem faciendi quod vultis. Illi autem in malicia perdurantes. ab eis fugerunt et perne contra eos totam babiloniam commouerunt.

Postquam hoc filia cuiusdam ducis ex fornicatione concepit filium parturientes. quendam sanctum diaconum infamavit quod eam violauerit et ex ipso conceperit. Cum autem parentes dyaconum occidere vellent. apostoli adueniunt. et quando puer natus sit requirunt. Qui responderunt. Hodie hora prima diei. Dixeruntque apostoli. Infantem huc adducite. et dyaconum quem accusatis huc etiam producite. Quod cum factum esset. apostoli infanti dixerunt. dic infans in nomine domini si iste dyaconus hoc presumpsit. Ad hoc infans. Iste inquit dyaconus castus et sanctus est. nec unquam carnem suam coinquinavit. Cum autem pariter instaret ut apostoli quererent quis actor huius sceleris fuisset. respondit apostoli. Hos innocentes absolueret decet nocentes prodere non decet. Tunc etiam temporis contigit ut due tigrides ferocissime que in singulis caueis clausae erant fugerent. et omnes qui sibi occurrerent deuorarent. Tunc apostoli ad eas venerunt et in nomine domini eas velut oves mansuetas fecerunt. Volentibus autem apostolis inde discedere. rogati per annum et tres menses ibidem permanserunt. in quo spacio plusquam sex milia hominum excepti puul cum rege et principibus baptisati sunt. Predicti autem magi ad quandam ciuitatem nomine Sennair ubi erant. lxxx. idolorum pontifices enerunt. et eos contra apostolos concitauerunt. ut cum illuc veniret. Aut eos sacrificare compellerent. aut punitos necarent. Perlustrata igitur vniuersa puincia cum apostoli ad predictam ciuitatem venissent. ecce predicti pontifices cum vniuerso populo eos capiunt et ad templum solis deducunt. Demones autem per energumios clamare ceperunt. Quid nobis et vobis apostoli dei viui. Ecce ingressu vestro flammis exurimur. Stabat autem in vna parte templi currus fusilis ex auro. super quem imago solis ex auro fusilis. Et in altera parte templi stabat currus argenteus super quem imago lune ex argento fusilis erat. Tunc angelus domini ei apprensus dixit. Unum e duobus eligite. aut horum reeratinum interitum aut vestrum martyrium os conuertat. et nos adducat. Facto autem si ciatis quod hec idola de-

monibus plena sunt. ecce eis imperamus ut creant et singula simulacra sua confringant. Statimque duo ethiopes nudi et nigri cunctis videtibus ac stupentibus de simulacris exierunt. et confractis illis diris vocibus abscesserunt. Quod videtes pontifices in apostolos irruerunt. et eos pertrucidarunt. et senem hospitem eorum pemerunt. In ipsa autem hora cum nimia esset serenitas. tanta fulgura extiterunt. ut templum ipsum tripharie scindere tur. et illi duo magi in carbones ictu fulguris verterent. Rex autem corpora apostolorum ad vires suam transtulit. et in honorem eorum ecclesiam in re magnitudinis fabricauit. De beato autem Symone in pluribus locis inuenitur quod crucis patibulo sit affixus. quod etiam Isidorus in libro de obitu apostolorum. et Eusebius in hystoria ecclesie. et Beda super actus. et magister Iohannes beletus in summa sua testantur. Cum enim (ut aiunt) in egypto predicasset. hierosolimam rediit. et post mortem Jacobi minoris in episcopum hierosolimitanum ab apostolis vniuersimodum est electus. et ante mortem suam. xxx. mortuos suscitasse narratur. Unde cantatur de eo. ter denos mortuos fluctibus inersos humane vite reddidit. Cum autem ecclesiam hierosolimitanam per annos multos rexisset. et annuum centenum et vicesimum ageretur. tempore traiani imperatoris. cum arcitus consularis hierosolimis haberetur. ab eo captus. et iniurijs multis afficitur. Ad ultimum in cruce ipsum affigi iussit. oibus qui aderant et ipso iudice mirantibus ut. cxx. annorum senex crucis supplicium pertulisset. Nonnulli vero dicunt sicut est reueritas. quod non fuit iste Symon qui crucis martyrium pertulit. et qui episcopus hierosolimitanus fuit. sed fuit alius Symon filius cleophe. frater ioseph: quod et Eusebius cesariensis episcopus in sua cronica testatur. Idem dicunt Isidorus et Beda in suis cronice. Nam Isidorus et Eusebius quod prius dixerat postmodum in cronice correxerunt. quod patet per Bedam qui se habuisse redarguit in retractionibus suis. Eluardus quoque in suo martirio idem testatur.

Quintinus genere nobilis et ciuis romanus. ad urbem ambianensem veniens. et multa miracula faciens iussu Aphaximiani a prefecto urbis capitur. et usque ad defectum cedentium verberatus carceri mancipatur. Sed soluente eum angelo in media urbe iuit. et ibi populo predicauit. Unum iterum captus et in eculeo usque ad raptionem venarum distentus. neruis quoque crudis durissime cesus. oleum. picem. et adipem feruentissimum tollerauit. Et cum perfide derideretur. iratus calicem aceti et sinapium in os eius picit: sed cum adhuc imo

ascendit
 aus
 membris
 vana sen
 in cor po
 rari
 per quem
 possunt
 ascende
 re in
 regnum
 dei

Et quia
 ascendit
 in celum
 et ingressus
 regnum celo
 rum
 fieri
 fieri
 non potest
 absque
 fide

Explanatio mandatum habet dñi. Et dñi mandatum quid retribuam domino inquit pro omnibus quod michi retribuit. Querit queri ut propheta sancti gregorius De sancto psalm. 118

bilis pmaneret. et apud vorem adu adductus fuisset. duos clauos a capite vsqz ad crura. et decem inter vngulas et carnes ples infingens tandē eū decollari fecit. Cui corpus in flumine proiectū. cum per annos. lvi. latuisset. a qdam matrona nobili romana totalitē repletum est. Nam dū assidue orōni vacaret. nocte ab angelo monita ad castrū vorem adu ppera re iubet: vt in tali loco corp⁹ sancti Quintini requireret. et honorifice sepeliret. Cui igit ad predictū locū cum multo comitatu venisset et orationem ibidē effunderet corp⁹ sancti Quintini incorruptū et redolens sup fluiū prius enatauit. Qd sepeliens pro sepulture bñficio lumē oculorū recepit et ibidē edificata ecclesia ad propria remeauit.

Eustachius antea

placidus vocabat. Ihic erat magister tū Traiani impatoris. erat aut operibus misericordie valde assiduus. sñ tñ ydolorū cultui dedit. Habebat aut pūgē eiusdē ritus et misericordie existentē. duosqz filios pcreauit quos iuxta suā magnificentiā magnifice educari fecit. Et qz opibus mie sedulo insistebat. ad vitam veritatis meruit illustrari. Quādam em die cū venatōi insisteret gregē ceruorum reppit: int quosynū ceteris speciosiorē maiorē pspexit. qui ab aliorū societate discedens in siluā vastiorē pslit. Clerū alijs militibus circa ceruos reliquos occupatis placidus hunc toto nisu insequit. et ipm cape nitebatur. quē cū totis viribus sequef. ceruus tandē sup qndā rupis altitudine cōscendit et placid⁹ appropians qliter capi possz aio sedulus reuoluebat. qui cū ceruū diligēt psidefaret: vidit inter cornua eius formā scē crucis. supra solis claritatē fulgentē. et imaginē iesu christi qui p os cerui sicut olim p azinā balaā sic ei locut⁹ est: di. Placide: qd me psegris. Ego tui grā in hoc aiali tibi apparui. Ego sū xps quē tu ignorās colis. Elemosyne tue coram me ascendit. et ob hoc veni vt p hūc quē venabar ceruū ego qz te ipe venarer. Alij tñ dicūt q ipsa imago q inter cornua cerui apparuit. h vba ptulit. Hec audiēs placid⁹ nimio timore correptus. de eq in terrā pcidit. et post vnā horā ad se rediēs de terra surrexit et ait. Reuēla mihi qd loqrīs. et sic credaz in te. Et ait xps. Ego placide sū xps: q celū et terrā creauit. q lucē ori feci et a tenebris diuisi. q tpar dies et annos pstitui. q hōem de limo tre formaui. q ppter salutē hūani generis in terris in carne apparui. q crucifix⁹ et sepult⁹ tertia die resurrexi. Hec audiēs placid⁹ iterū i tra deci-

dēs ait. Credo dñe qz tu es q oia fecisti. et q errātes pūti. Et dixit ad eū dñs. si credis vade ad epz ciuitatis et te baptizari facias. Cui placidus. Quid dñe vt h vxor mee et filijs nunciā: vt ipsi parit i te credāt. Cui dñs. Renūcia illi vt et ipe piter tecū mudent. Tu qz die crastia huc venias vt tibi rursus appareā. et q futura sint plen⁹ tibi pandā. Cū g domū venissz et h vxor in lecto renūciassz. exclamauit vxor ei⁹ di. Dñe mi et ego eū trāfacta nocte vidi dicentem mihi. Cras tu et vir tu⁹ et filij tui ad me venietis. et nunc cognoui qm ipe est iesus xpus. Perrexerūt igit ad epm rome media nocte. q eos cū magno gaudio baptizauit. et placidus eustachiū vocauit. et ei⁹ vxorē theospitē et filios ei⁹. agapitū et theospitū. Abane facto eustachi⁹ sic pū ad venationē pcessit. et ppe lo: cū veniēs milites suos qsi sub obtētu inuestigāde venatōis dispsit. Stāsqz i loco formā p me visiois aspexit. cadēsqz in faciē suā dixit. Supplico dñe vt manifestas qz pmiseras fuo tuo. Cui dñs. Bñs es eustachi. qui accepisti lauacrū grē mee: qz mō dyabolū supasti. mō eū q te decepat pculcasti. mō apparebit fides tua. Dyabol⁹ em eo q ipm dereliqrīs ptra te seue armaf. Oportet igit mltā sustinē vt accipias coronā victorie. Oportet te mltā pati vt de alta seculi vanitate hūilieris. et rursus in spiritalib⁹ diuitijs exalteris. Tu g ne deficias: nec ad glām pstinā respicias. qz p tēptationē optet te alterū iob demonstrari: s cū humiliat⁹ fueris veniā ad te. et in glāz pstinā restituā te. Dic g mō si tēptationē vis accipe aut in fine vite. dicit em ei eustachi⁹. Dñe si ita fieri optz mō nobis accidē temptationē iube. s vtutem patiētie tribue. Cui dñs. Cōstās esto. qz grā mea custodiet aias vras. Sicqz dñs in celo ascēdit. et eustachi⁹ domū rediēs. vx sue nūciauit. Post paucos igit dies dñs i se ra cūctos suos et ancillas suas i vniū: sos suos occidit. Deide post aliq temp⁹ offeq et oia ei⁹ pecora subito interieit. Et dñs scelesti ei⁹ depdationem vidētes. et p no in domū ei⁹ irruētes. cūcta q repperit asperrūt. et domū totā auro et argēto et rebus spoliaf. et ipe cū vxorē sua et filijs grās ag nocte aufugit nud⁹. Qui ruborē ferētes egpti pgebāt totaqz ei⁹ possessio p rapinā malorū ad nihilū est redacta. Rex ā ptusqz senatus p mgro militū tāstrenuo mltū dolebāt eo q de eo nullū indicū repire poterāt. Cum aut iter agerēt appropinquēti mari et inuenientes nauem sup e dñs autē dñs nauis esset nimis: ipsam pl

*Freu
non pdest
abs que
Fide
et sacra
mento
Domini
nicol
passionis
Rede
sub infer
tur
et sicut
nōyges
saltant
sarpent
In des
serto
Folio
68*

psalm 118 Quid sit propheta sancti
 Etissimus, quibus meritis beneficia diuina
 Quina **Eustachio** compense **Jo. CLI**
 quo famulatus genere munera percepta corquet

Cum vero transiret nautum ab eo exigeret. Non habentibus vero illis unde solueret. iussit pro nautis detineri vxorem. volens illam se-
 cum habere. Quod ut eustachius audiuit nullatenus assentire voluit. Diu vero eo tradicente innuit dñs nautis suis ut cum in mare precipitarent: et sic vxorem suam hñe possent. Quod cum eustachius cõpisset vxorem eius tristis reliquit. et duos infantes accipiens igemiscens ibat ac dicens. Ole mihi et vobis. quia mihi vñs alienigene marito tradita est. Perueniensque ad quendam fluvium prope aquarum abundantiam: non est ausus cum duobus filiis fluvium pertransire: sed vno circa ripam fluminis relicto alterum transportabat. Qui cum fluvium transivisset: illum infantem quem baiulauerat super terram posuit. et ad accipiendum alium festinavit. Cum autem circa medium fluminis pervenisset ecce lupus concitatus venit et infantem quem deposuerat rapiens in silvā aufugit. qui de eo desperans. ad alium festinavit. Sed cum abiret leo venit ad alium et alium filium rapiens abijt. Tunc enim cõsequi non valens cum esset in medio fluminis cepit plangere. et capillos suos euellere. volens se in aquam precipere nisi eum diuina providentia continuasset. Pastores autem videntes leonem puerum vivum portantem eum cum canibus insecuti sunt. Per diuinam autem dispositionem leo puerum illesum abijciens recessit. Quidam insuper aratores post lupum in clamantes puerum de eius faucibus incolumem liberaverunt. Alterque vero scilicet pastores et aratores de vno vico fuerunt et penes se pueros nutre-
 bant. Hoc vero eustachius nesciebat: sed meritis glorians ibat et dixit. Heu mihi quia ante vñs sollebam et modo penitus sum nudatus. Heu multitudinem militum circumdari solebam. et nunc remanens. nec filios sum concessus. Semini dñe te mihi dixisse quia oportet te vñs sicut iob. sed ecce plus aliquid in me fieri coepit. Ille enim et si possessionibus nudatus fuisset stercus habuit super quod sedere potuit. mihi nihil horum remansit. Ille amicis sibi cõsiliis habuit. ego immutes feras habui quod me rapuerunt. Illi vxor est relicta. a me relicta. Da requiem dñe tribulationibus meis. Custodiā orem meo. ne declinet cor meum a facie tua. Et non sis ad quendam vicum abijt. gnos illos homines per an-
 silium autem eius in altero vico esse fratres sciebant. Dñs perscrutatus est. nec illa illi alie-
 notius eam intactam dimisit. Imperator autem et ipsius ro-
 nibus molestabant. Et enim pertra ipsos hostes

sepius dimicassent. de eius subita mutatio plu-
 rimū tristabat. direxitque multos milites per
 diversas mundi partes: promittens omnibus qui
 eum inuenissent multas divitias et honores.
 Duo autem ex militibus qui aliquando placide mi-
 nistraverant: ad ipsum vicum in quo degebat ve-
 nerunt. quos placidus de agro venire conside-
 rans eos ex incessu protinus recognovit. et ve-
 niens in memoriam dignitatis sue perturbari ce-
 pit ac dicere. Domine sicut istos qui aliquando
 mecum fuerunt: preter spem vidi. sic da ut aliquando
 iugem meum videre possim. Nam de filiis scio
 quod a feris comesti sunt. Venit autem ad eum
 vox dicens. Confide eustachius. quia cito hono-
 rem tuum recuperabis et filios et vxorem recipies.
 Cum igitur militibus obviasset ipsi eum mini-
 me cognoverunt. Cumque eum salutassent quæ-
 rant. si aliquem peregrinum nomine placidum cum
 vxore et duobus filiis cognosceret. Ille autem se
 nescire professus est. Ad preces tamen eius in hospi-
 tio suo diuenterunt. et eustachius eis serviebat
 et recolens pristinum statum suum lacrimas con-
 tinere non poterat. Egressus autem foras suam
 faciem lauit et iterum rediens eis serviebat.
 Illi vero considerantes adinvicem dice-
 bant. Quis similis est homo hic illi quem querimus?
 Et respondens alter dixit. valde quidem simili-
 lis est. Consideremus igitur et si habet signum
 cicatricis in capite quod sibi in bello accidit
 ipse est. Et respicientes et signum videntes
 ipsum esse quem querebant protinus cognove-
 runt. Et infantes et osculantes eum de vxore
 et filiis eum sciscitati sunt. Qui dixit eis. quod
 filii mortui essent et vxor detenta. Tunc autem
 omnes quasi ad spectaculum concurre-
 bant: dum milites virtutes eius et primam glo-
 riam predicabant. Tunc milites preceptum
 imperatoris ei exponunt et optimis indume-
 tis ipsum induunt. Post iter. xv. dierum ad
 imperatorem devenērunt: qui eius adventum
 audiens protinus eidem occurrit. et ipsum vi-
 dens in oscula eius ruit. Narravitque in omni-
 bus cuncta que sibi per ordinem accidissent.
 Statimque ad magisterium militie trahitur.
 et eidem quod prius officium exercere com-
 pellitur. Qui numeratis militibus et paucos
 contra tot hostes esse cognoscens iussit tyro-
 nes colligere per omnes civitates et vicos.
 Contigit autem illam terram in qua filii eius
 educati sunt describi ut darent duos tyrones
 Universi incole illos duos iuvenes tanquam ce-
 teris aptiores magistro militum cõsignavit. Eli-
 dens vero iuvenes elegantes et mox honestate
 cõpositos: cum sibi plurimum placuisset. in pri-
 mos pueros suos ordiavit eosdem. Et sic pfe-

341

genera
 comparare

Sit licet
 excellens
 hominum
 meritum

Sit natura
 iura
 conservans

Sit legum
 iugis
 optatum pe-
 vans

Impleat
 fidem

Iustitiam
 teneat

virtutes
 exerceat
 damnet
 vitia

pecca-
 ta respod-
 dat

Sancti
 exemplum

Immit-
 tantur
 praebe-
 quicquid
 gesserit
 par-
 est

Coquet quibus obsequiis tantis
 possit munerebus respondere
De sancto Eustachio
 quo servitutis genere innumera debeat dona

ctus ad bellum subiectis hostib⁹ exercitū suū
 tribus dieb⁹ in quodā loco ubi vxor sua pau-
 per hospita manebat refectere fecit. Illi vero
 duo adolescētes in tabernaclo matris sue nu-
 tu dei hospitati sūt nesciētes q̄ mater eorū es-
 set. z sedētes circa meridiē z mutuo cōfabulā-
 tes exponebāt sibi inuicē de infātia sua. Ad-
 ter vero eorū ecōtra sedēs. q̄ ipsi referebāt at-
 tentius audiebat. Dicebat em̄ maior minori.
 Ego dum infās essem: nil aliud recolo nisi q̄
 pater meus magister militū erat z mater mea
 speciosa valde. duosq̄ filios habueſt. s. me et
 aliū minorē me. qui et ipse speciosus erat. Ac-
 cipiēsq̄ nos egressi sūt de domo nocte. ingres-
 siq̄ sunt nauē nescio quo eūtes. cū autē de na-
 ui egredieremur: mat̄ nostra nescio q̄mo in na-
 ui relictā est. Pater vero noster portans nos
 duos flens pergebat. pueniēsq̄ ad quendam
 fluviiū: trāsivit cū fratre meo iuniorē. z me su-
 per ripam flumīs dereliquit cū autē reuertere-
 tur vt me acciperet lupus venit z illū infantē ra-
 puit. z autēq̄ ad me appropinq̄ret: leo de silua
 mēs me rapuit. z in siluā deduxit. Pastores
 vero eruerunt me de ore leonis z nutrit⁹ sum
 in illa possessione in qua z ipse scis. z non po-
 tui scire quid factum sit de patre meo neq̄ de
 infante. Hec audiēs minor cepit flere z dicere
 Per deum vt audio frater tuus sum ego. qm̄
 z qui me educauerāt hoc dicebant q̄ de lupo
 eruius te. z in amplex⁹ ruētes osculabātur
 se inuicē z fleuerūt. Audiēs h̄ m̄ eorū z p̄side-
 rās q̄ euentū suū ita seriatim dixissent. diu apd
 se tractauit si illi filij sui essent. Altera autē die
 ad magistrū militū adiit z iterpellauit eū di-
 cē. Desce te dñe vt me ad patriā meā perducere
 iubeas. ego em̄ de terra romanorū sum z pe-
 grina hic sum. Et hec dicēs. vidit in eo signa
 mariti sui z eum cognoscēs cum se iā cōtinere
 non posset procidit ad pedes suos: z ait. Pre-
 cor te dñe vt exponas mihi p̄stinā vitā tuā.
 puto em̄ q̄ tu sis placidus magister militum
 qui alio noīe diceris Eustachi⁹: quē placidū
 saluator puerit qui talē z talē tēptationē su-
 stinuit. z cui vxor que ego suz in mari ablata
 fuit. que tñ ab omni corruptiōe seruata sū. q̄z
 duos filios scz Agapitū z Theospitū habuit
 hoc audiēs Eustachi⁹ z ipam diligētē cōsi-
 derās. vxorē suā recognouit. z lacrimat⁹ pre
 gaudio ipam osculat⁹ est glorificās deū. q̄ cō-
 solatur afflictos. Tunc dicit ei vxor sua. Dñe
 vbi sūt filij tui? Et ait. A feris capti sūt. z ex-
 posuit ei q̄mo pdidit illos. Et illa. Grās aga-
 mus deo. Puto em̄ q̄ quēadmodū de⁹ dona-
 uit nobis vt inuenirem⁹ nos inuicēz donauit
 etiā recognoscere filios nostros. Et ille. Dixi

tibi q̄ a feris capti sūt. Et illa. Hesternā die se-
 dens in orto. audiui duos iuuenes sic z sic su-
 am infātiā exponentes: z credo q̄ filij nostri
 sint. Interroga igit̄ ab eis et dicet tibi. Et cō-
 uocans eos eustachi⁹. z audiens ab eis infā-
 tiā suā recognouit q̄ filij sui essent. Et ample-
 ctentes eos z ipse z mater sup eorū colla plurimū
 fleuerūt. z crebri⁹ eos osculabant. Omnis
 igit̄ exercit⁹ plurimū gaudebat. z de inuētiōe
 eorū. z de victoria barbarorū. Cū igit̄ redi-
 ret cōtingit iam traianum obisse z successisse ei
 peiorē in scelerib⁹ adrianū qui pro victoria
 obtenta z inuētiōe vxoris z filiorū magnifice
 eos suscepit. z magnū cōmīuiū pparauit. Al-
 tera autē die ad templū ydolorū pcessit. vt sibi
 sacrificaret pro victoria barbarorū. Videns
 vero impator q̄ eustachi⁹ nec p victoria nec
 pro inuētiōe suorū sacrificare vellet. hortaba-
 tur: vt sacrificiū immolaret. Cui eustachius.
 Ego xpm̄ deum colo. z illi soli sacrifico. Tūc
 impator ira replet⁹. ipm̄ cum vxore z filiis in
 arena statuit. z leonem ferocē ad eos dimitti
 fecit. Accurrens vero leo z demisso capite q̄si
 eos adorās ab eis humiliter recessit. Tunc im-
 perator bouez enēū incendi fecit. z eos ibidez
 viuos mitti mādauit. Orātes igit̄ sancti z se
 dñō cōmendātes. bouem intrauerūt. z ibidez
 dñō spm̄ reddiderūt. Tercia autē die de boue
 sunt coram impatore extracti. ita penit⁹ in-
 tati iuuenti sūt. q̄ nec capillos nec quicqd eorū
 vapores incendij aliq̄ten⁹ contigerūt. xpian
 vero eorū corpora tulerūt. z in loco celebra-
 mo re sedentes. ibidē oratoriū cōfice-
 rūt. Passi sunt autē sub adriano qui cepit
 nū dñi. cxx. kal. nouembas. Clē f m̄
 xij. kalē. octobris.

De Animum scōrū

festiuitas quattuor de causis in-
 ta fuisse videt. Primo ppter cuiusdā
 dedicationē. Scōo ppter obmissorū
 onem. Tercio ppter negligentiarū
 nem. Quarto propter faciliorem
 nostrarum impetrationem.

Primo igitur

ta est propter cuiusdā
 Romani em̄ cum vniū
 quodā templū max
 ius medio suū idolū
 ciarū simulacra per circa
 cientia rectis vultibus
 qm̄ aut aliqua prou
 vt aiunt: arte dyabol
 lacrum idolo roman

De celo respondit legus
 quicquid fecerit
 minus
 omne enim
 meritum
 breue est
 comparat
 ratione
 donorum
 numerā
 beneficia
 et ibi
 considera
 quod
 merens
 cum bene-
 ficij
 celest
 bus
 sua facta
 responde
 cum diu
 is mune
 ribus
 etus
 oprios
 edita
 re

Dignum te iudicabis
 eo quod fueris
 Si intelligas quod meri
 ris
 Chrisostomus
 folio 100

tanq̃ innuēs q̃ ab eius dñio recessisset. Locū
ti igit̃ romani ad illā puinciā copiosum exer
citum destinabāt z ip̃az dñio suo subiugabāt
Uex nō sufficit romanis q̃ oīm puinciaz si
mulacra in vrbe sua haberēt qñ poti⁹ fere sin
gulis dijs templa singula pstruxerunt tanq̃
qui eos cūctaz puinciaz victores z dños ef
fecissent. Sz qz oīa ydola tēplū ibidē habere
nō poterāt ad maiore sue vesanie ostētatōez
vñū tēplū ceteris mirabilius z sublimi⁹ in
honore deoz oīm erexerūt z pantheon quod
sonat toti dñi vocauerūt a pan quod ē totū z
theos deus. Pōtīfices ei ydoloꝝ ad maiores
populi deceptionē fixerūt q̃ sibi a cibeles (quā
oīm deoz matrē vocabāt) fuerit imperatum
vt si de oībus gentibus vellent victoriā obti
nere filiis suis tēplū magnificū fabricarent
Fundamentum aut̃ ipsius tēpli spericū ia
citur vt ex ipsa forma deoz eternitas demon
straret. Sed qz latitudo testudinis insustēta
bilis videbat̃ cū supra terrā in edificio aliq̃
tulū pcessissent totū intus terrā replebant si
mul vt dñi cū terra denarios iaciētes z sic quo
usq̃ predictū tēplū est mirabiliter cōsumā
tum. Tunc data licentia est vt quicunq̃ ter
ram asportare vellet tota quā in ip̃a terra in
uenisset pecunia sua esset. festine g̃ turba ppe
rat z ip̃m tēplū cito euacuat. Deniqz ro
mani pinnā eneā z deauratā fabricāt z in sū
mitate collocāt. Aiunt quoqz q̃ in hac oīes
puincie mirabilē sculpte erāt. itaqz quicūqz
romā venisset versus quo esset sua puincia
scire posset. Hec aut̃ procedēte tpe inde ceci
dit. Unde z in p̃dicto templo in sūmitate ap
tura remāsit. Tēpe igit̃ foce impatoris cuz
iam dudū roma fidē dñi recepiisset. Bonifa
cius papa q̃rtus a mag̃ Grego. circa annum
dñi sexingentesimū q̃ntū predictū tēplū a fo
ca cesare impetravit z oīm ydoloꝝ eliminata
spurcicia ip̃m tēplū q̃rto ydus maij in ho
nozem beate Ab̃arie z omnium beatoꝝ mar
tyrum consecrauit. ac locum sancte Ab̃arie
ad martyres appellauit qui nunc sc̃a Ab̃a
ria rotunda a p̃lo appellat̃. Nondum em̃ cō
fessioꝝ solēnia ab ecclia agebāt. Sed qz ad h̃
festū multitudo maxima cōfluebat z p̃p̃ de
fectū victualiu celebratōi vacare nō poterāt
ideo quidā nouēbibus esse messibus
tuit ac per vñ honore omni
dinavit z sic omnibus y
bus sanctis

noie hoc festū in kal.
victualiu copia videt̃
ijs celebratis fieri insti
nundū hunc diem in
celebrari solennit̃ or
q̃ fabricatum fuerat
dedicatum est omni
itudo colebat̃ ydoloꝝ

rum ibi deuote laudat̃ multitudo sanctorū.

Secunda instituta est

p̃pter omissioꝝ suppletionē. Hos em̃ multos
sanctos omisimus de quibus nullā festiuita
tem siue etiā memoriā fecimus. Non em̃ pos
sumus omnium sanctorū festa agere tum pro
pter sanctorū multiplicatē quia multi z q̃si
infiniti sunt. tum p̃pter nostrā infirmitatē. qz
infirmi z debiles sumus nec ad hoc sufficere
possemus. tū p̃pter t̃pis breuitatem quia z tē
pus non sufficeret. Nam sic ait hiero. in que
dā epla q̃ suo kalēdario p̃ponit̃. Null⁹ dies
est excepto die kalēdaz ianuarij qui nō itra
q̃nqz milium martyꝝ reperiri possit ascrip̃t
Ideoqz ecclia rationabiliter ordinauit vt q̃a
oīm sanctorū singulariter festa facere nō pos
sumus saltem omnes geenraliter z insunt ho
nozemus. Quare aut̃ institutum sit vt festiui
uitates sanctorū in terris agamus m̃g̃ guil
helmus altisiodorensis in summa de officio
ponit sex rationes. Prima est p̃pter hono
rem diuine maiestatis. Cū em̃ sanctis hono
rem impendimus deū in sanctis honoramus
z ip̃m in eis mirabilem p̃dicamus. quia q̃ s̃a
ctis honorem tribuit illū specialiter honorat
qui eos sanctificauit. Sc̃da est p̃pter auxi
lium nostre infirmitatis. quia em̃ p̃ nos salu
tē habere nō possumus iō sanctorū interces
sionibus indigemus a quib⁹ vt adiuuari me
reamur merito ip̃os honorare debemus. Le
git̃ l. iij. Reg. i. q̃ berſabee q̃d̃ iterptat̃ pute⁹
facietatis. i. ecclia triūphans filio suo. i. ecclie
militanti regnum suis p̃cibus obtinuit.

Tercia est propter augmentū nostre secu
ritatis. vt. s. p̃ sanctorū gloriā que nobis in
eoz festiuitate proponit̃ nostra spes z securi
tas augmētet̃. Si em̃ homines mortales no
bis similes poterant ita p̃ sua merita sublima
ri cōstat quia nos similiter poterimus cū ma
nus dñi abbreviata non sit. Quarta ē pro
pter exemplum nostre imitatiois. Cum enim
eoz festiuitas recenset̃ ad eorum imitatioem
prouocamur vt. s. eorum exemplo terrena cō
temnamus z celestia desideremus. Quin
ta est p̃pter debitum mutue vicissitudinis.
Sancti em̃ de nobis in celo festuz faciūt gau
dium em̃ est angelis dei z animabus sanctis
super vno peccatore penitentiam agente. vt
igitur eis vicissitudinem rependamus iustū
est vt quā ip̃i de nobis festum agunt in celis
et nos de ip̃is festum agamus in terris.

Sexta est propter procuracionem ñri ho
noris. Cum em̃ sanctos honoramus tūc no
stram rem agimus z nostrum honorem pro

Sicut tempus iudicij: Mifericordiam non recipit
cum timent ipsi de se sancti
Nam sicut tempus iudicij: Mifericordiam non recipit
Ideo in primo aduentu Cum tempus esset Mifericordiam
Cum dicent Hebus Apostolis super in humanitatem carnis alacris
vis ut descendat ignis de celo

curamus quia eorum festiuitas est nostra dignitas. Nam cum honoramus fratres nostros et honoramus nosmetipsos, charitas nostra facit omnia esse communia omnia quidem nostra sunt celestia terrestria et eterna. **P**reter autem has rationes ponit alias rationes Iohannes Damascenus li. iij. c. vii. quare, scilicet sancti pariter et eorum corpora siue eorum reliquie debeant honorari quarum quedam sumuntur quantum ad eorum dignitatem, quedam quantum ad corporum ipsorum preciositatem. Dignitas enim eorum (ut ibidem dicit) quadruplex est, quoniam ipsi sunt amici dei, filii dei, heredes dei et duces nostri. Et ponit istas autoritates. De primo Iohannis xv. Nam non dicam vos seruos sed amicos etc. De secundo Iohannis i. Dedit eis patrem filios dei fieri. De tercio Romanus vii. Si autem filii et heredes etc. De quarto sic dicit. Quantum labores ut ducem inuenires qui mortali te regi adduceret et per te apud ipsum sermonem facerent. Duces igitur generis totius qui ad deum per nobis interpellationes faciunt nonne honorandi sunt utique quidem honorandi sunt, templa erigentes deo et eorum memoriam venerantes. Illi sumunt quantum ad corpus ipsorum preciositatem et ponit idem Damascenus quartam et Aug. addit quintam, per que manifestat preciositas corporum sanctorum siue reliquiarum. Ipsa enim sanctorum corpora fuerunt promptuarium dei, templum christi, alabastrum spiritualis vnguenti, fontes diuini et organum spiritus sancti. Primo enim fuerunt promptuarium dei. Unde dicit. Ibi enim promptuaria dei, pura cenacula facti sunt. Secundo templum christi. Unde sequitur. Quoniam per intellectum in corporibus eorum habitauit deus. Ait apostolus. Nescitis quoniam corpora vestra templum inhabitantis in vobis spiritus sancti sunt, deus autem spiritus est, qualiter igitur non honoranda animata templa dei et animata dei tabernacula etc. De hoc etiam Crisostomus, homo in edificatione parietum delectatur, deus autem in conuersatione sanctorum. Unde ps. Domine dilexi decorem domus tue quem decorem non quem diuersitas marmorum spendentiis facit, sed quem prestat varietas viuentiis gratiarum. Ille decor carnem delectat, iste viuificat animas, ille per tempore decipit et decipit oculos, iste autem in perpetuum edificat intellectum. Tercio alabastrum spiritualis vnguenti. Unde ait. Vnguentum boni odoris ex se manans sanctorum reliquie tribuentes et nullus hoc decederat. Si enim ex rupe et firma petra aqua in heremo emanauit et ex maxilla asini samson sitienti, ex martyrum reliquiis vnguentum bonum oles emanare incredibile neque est. Sitientibus

demum dei virtutem et sanctorum qui ab ipso est honorem. Quarto fontes diuini. Unde ait. Isti viuientes in veritate cum libera premitia deo assistunt, fontes nobis salutare orationis christus sanctorum suorum prebuit reliquias multiformia beneficia irrigantes. Quinto organum spiritus sancti hanc rationem assignat Aug. in li. de ciui. dei dicens. Non sunt pretermittenda sed plurimum referenda sanctorum corpora quibus dum adhuc uiuerent spiritus sanctus quasi quibusdam organis ad omne opus bonum usus est. Tunc apostolus. An experimentum queritis eius qui in me loquitur christus. Et de Stephano dicitur quod non poterat resistere sapientie et spiritui qui loquebatur. Item Ambrosius in exam. Hoc est preciosissimum quod homo diuine vocis sit organum et corporalis labijs exprimit celeste oraculum.

Tercio instituta est pro

pter negligentiarum expiationem. Licet enim paucorum sanctorum festa agamus adhuc tamen illa paucula sepe agimus et multa ibidem per ignorantiam vel negligentiam omittimus. Si quid igitur in alijs solennitatibus sanctorum quas egimus negleximus in hac generali festiuitate supplere possumus et de negligentia nos purgare valeamus. Hec ratio tangi videtur in fine qui hac die per ecclesias recitat in qua sic dicit. Decretum est ut hac die sanctorum omnium memoria habeatur ut quod quid humana fragilitas per ignorantiam vel negligentiam seu per occupationem rei secularis in solennitatibus sanctorum minus plene peragisset, in hac sancta obseruatione soluantur. **M**otandum autem quod quadruplex est ratio sanctorum noui testamenti quos per anni circulum colimus et quos hodierna die insimul recolligimus ut ea que negligent fecimus suppleamus, scilicet apostoli martyres confessores virgines. Et hi sunt per quatuor modi partes significant, per orientem apostoli, per meridiem martyres, per aquilonem confessores, per occidentem virgines. **P**rima igitur ratio est apostolorum quorum dignitas et excellentia manifestatur ex eo quod omnes alios sanctos in quatuor excedunt. **P**rimo in preeminencia dignitatis. Ipsi enim sunt sapientes principes ecclesie militantis, potentes assessores et iudices, dulces pastores domus gregis, bernhardus. Tales decebat humani generis pastores et doctores constitui. **S**ecundo in potestate essent et sapientes et misericorditer susceperet et tegebat sapientes ut aqua que ducit ad ciuitatem, per patris. De quorum patris sanguine, apostolis deus dedit curarent, super demo-

essent et pa
ne blande
et fortiter, p
a ducerent
a preminencia
sic dicit Au/
aturam ut ea
euerterent,

Cum timeant ipsi de re sancta, quomodo ergo tunc intercedant
Quomodo ergo pro peccatoribus tunc intercedant
Cum timeant ipsi de re sancta, quomodo ergo tunc intercedant
Certe non per se de re sancta, quomodo ergo tunc intercedant
Sic et tempus iudicij, misericordiam non negant

sup elementa vt ea mutarent. super animas
vt ipas a peccatis solueret. sup mortez vt ip
sam contemnerent. sup angelos vt corpus
dñici consecrarēt. **Tercia** in p̄rogatiua s̄a
critatis. **Un̄** ppter eoz maximā sanctitatem
et ḡfay plenitudinē vita z cōuersatio xpi in
eis tan q̄ in speculo relucebat z cognoscebat
in eis sicut sol in suo splēdore. sicut rosa i suo
odore. sicut ignis in suo calore. De hoc dicit
Lriso. sup matheū. **Abisit** xps aplos q̄si sol
suos radios. quasi rosa suauitatis sue odorē
q̄si ignis scintillas suas disp̄sit. vt sicut sol in
radijs suis apparct. sicut rosa in odorib⁹ suis
sentit. sicut ignis in scintillis suis aspicit. sic
in illoz xpi virtutibus potentia cognoscatur
hec crisō. **Quarto** in efficacia vtilitatis. de
quoz efficacia sic dicit aug. loquēs de aplis.
Ex abiectissimis z paucissimis nobilitant. il
luminant. multiplicant dulcissima eloq̄a. p̄
clarissima ingenia. copiosissima agmina. acu
toz. facundoz atq̄ doctoꝝ. Sc̄da differētia
est martyꝝ quoz dignitas z excellentia ma
nifestat ex eo q̄ passi sunt multipliciter vtili
ter z constanter. **Multipliciter** qm̄ p̄ter
martyriū sanguis passi sunt triplex aliū mar
tyriū sine sanguine. De quo triplici martyrio
dicit Bern̄. Triplex est martyriū sine sangui
ne. s. paritas in vbertate quā habuit dauid.
largitas in paup̄tate quam habuit thebias
et vidua. castitas in iuuetute q̄ vsus ē ioseph
in egypto. Sc̄dm̄ aut̄ greg. q̄ triplex est mar
tyriū sine sanguine. s. patientia aduersoz. vñ
dicit. Sine ferro martyres esse possumus si
patientia veraciter in animo custodim⁹. Lō.
passio afflictioꝝ. vñ di. Qui dolorē exhibet i
aliena necessitate crucē portat in mēte. Dile
ctio inimicoꝝ. vñ di. Ferre cōtumelias. odiē
tem diligere martyriū ē in occulta cogitatioe
Sc̄do vtiliter q̄ vtilitas ex pte ipozū mar
tyrū est oim peccatoꝝ remissio. meritoꝝ cu
mulatio z eterne glorie pceptio. **Ista** p̄cio sui
sanguinis sibi emerūt z iō eozū sanguis dicit
tur p̄ciosus. i. p̄cio plenus. De p̄mo z sc̄do di
cit Aug. de ciui. dei. **Quid** ē p̄ciosi⁹ q̄ mors
ppter quā debita dimittit⁹ z merita cumulā
tur. Idem sup Iobem. **Preciosus** est sāguis
xpi sine peccato fecit tñ ipe etiā suorū sangui
nē p̄ciosum p quibus dedit sanguinē p̄ciosus
vñ sanguinē nō faceret p̄ciosum nō
ciosa in cōspectu dñi mors sanctoz
Lyp̄. **Unus**. **Martyriū** est delicto
periclit terminus. dux salutis. pa
gister domus vite. De tercio bern
ria sum̄ mortē sanctoꝝ faciūt p̄ci
ues a la gaudiū de nouitate. se

cur⁹ de eternitate. **Ex** parte nostri duplex
est vtilitas q̄ dati sunt nobis in exemplar ad
certandū. **Lriso**. Tu xpiane delicatus es mi
les si putas te posse sine pugna vicē. sine cer
tamie triūphare. exercere vires fortitudie. di
mica atrociter in p̄lio isto cōcerta. cōsidera
pactū. p̄ditionē. attende militiā. nosce pactū
q̄d spondesti cōditionē quā assumpsisti.
militiā cui nomē dedisti. **Hoc** em̄ pacto cūcti
pugnauerūt. hac cōditōe vniuersi vicerunt.
hac militiā triūphauerūt. hec crisō. Sc̄do da
ti sunt nobis in patronos ad auxiliādū. adiu
uant ei nos z meritis suis z orōibus suis. De
p̄mo Aug. **Immensa** dei pietas. martyruz
merita n̄ra vult esse suffragia. Illos examiat
vt nos erudiat. Illos cōterit vt nos acq̄rat.
illoꝝ cruciatu n̄ros vult esse p̄fectus. De
sc̄do dicit hiero. **3** vigilantia. Si apli z mar
tyres adhuc in corpe p̄nt orare p ceteris q̄si
de se adhuc deberēt esse solliciti q̄nto magis
post coronas victorias z triūphos. **Un⁹** hō
moyses impetrauit veniā a deo sexcētis mili
bus armatoꝝ z stephan⁹ paulo veniā depre
cat. z postq̄ cū xpo esse ceperūt minus vales
būt. **Paulus** apls. cclxxvj. sibi dicit in naui
animas p̄donatas z postq̄ resolutus cepit el
se cū xpo tūc ora clausurus ē. **Tercio** cōstan
ter. Aug. **Framea** ē aia martyr. splēdida cha
ritate. acuta veritate. dei pugnātis vibrata
virtute q̄ bella fecit q̄ p̄tradictum cateruas
redarguēdo supauit. pcussit infestos. p̄stra
uit aduersos. **Ite** Lriso. **Torti** torquentibus
fortiores steterūt ac laniātes vngulas lania
ta mēbra vicerūt. **Tercia** differētia ē cōfesso
rū quozū dignitas z excellētia manifestat ex
eo q̄ dñm p̄fessi sunt trib⁹ mōis. s. corde ore z
ope. p̄fessio aut̄ cordis nō sufficit sine p̄fessio
ne oris. sic p̄bat Lriso. q̄tuor rōib⁹ sup mat.
Quātū ad p̄mā sic dic̄. radix p̄fessiois fides
est cordis p̄fessio at̄ fruct⁹ ē fidei. sic q̄ diu
radix ē viua in terra nc̄ce ē vt ramos p̄ducat
aut folia. si aut̄ nō p̄duxerit sine dubio intel
ligis q̄ radix ei⁹ in terra siccata ē. Sic q̄ diu
fides cordis inteḡ est sp̄ germinat p̄fessionē i
in ore. si at̄ p̄fessio oris marcidata fuerit itelli
ge sine dubio q̄ fides cordis eius iā aī siccata
est. **Quātū** ad sc̄dam sic dicit. Si tibi p̄
dest corde credere z corā hoibus nō cōfiteri.
ergo z infideli in ypocrisi p̄fiteri xpm̄ p̄dest.
etiā si corde nō credat. si aut̄ ille nihil p̄ficit
sine fide p̄fitens. nec tu p̄ficias credendo sine
p̄fessione. **Quātū** ad terciā sic dicit. Et si
sufficit xpo q̄ cogit ei⁹ ē si p̄fessus ei⁹ nō fue
ris corā hoibus. q̄ z tibi sufficiat q̄ cogit te
xps ē si p̄fessus nō fueris corā deo. si aut̄ tibi

Quis enim potest ad hunc factum adducere
conscientiam suam et eorum opere cor suum
cum scriptum est vel sit. Quia secundum uerbo obedi
Quo modo ergo probecatoribus tunc intercedant semini
cum timeant ipse de se

De omnibus sanctis

nō sufficit cognitio eius nec illi sufficiet fides tua. **Quartū** ad quartā sic dicit. Si enim sufficeret fides cordis cor tantūmodo tibi deus creasset nūc autē et os tibi deus creauit vt cor de credas et ore p̄fitearis. Tercio cōfessi sunt deū ope. Qualiter autē q̄s deū ope confiteat aut neget osidit hiero. sup illud in originali cōfitemē se nosse deū dī. Xps sapientia est iusticia. veritas. sanctitas. fortitudo. Regat p in sapientiā sapientia. p iniquitatē iusticia. p mēdaciū veritas. p turpitudinē sanctitas. p imbecillitatē animi fortitudo. et quotiescūq̄ viuimur virtutis atq̄ peccati toties deū negam⁹ et ecōuerso quoties bene quid agim⁹ deū cōfitemur. **Quarta** differentia est x̄ginū quaz dignitas et excellentia manifestat. Primo qz ipe sunt sponse eterni regis. Amb. Pulcritudinē q̄s pōt maiore existimare decore eius q̄ amat a rege. pbat a iudice dedicat a deo. sp̄ sponfa splinnupta. Scdo qz cōpanē angelis Amb. Virginitas cōditionē hūane nature sup gredit p quā hoies angelis sociant. maior tñ ē victoria virginū q̄ angeloz. Angeli em̄ sine carne viuūt. x̄gines x̄o in carne triū phāt. Tercio quia illustriores sunt fidelibus vniuersis. Unde Lypria. Virginitas ē flos ecclesiastici germinis decus atq̄ ornamentum gratie spiritualis leta indoles laudis et honoris. opus integrū atq̄ incorruptū dei imago. rursus ad s̄ctimonīā dei illustrior portio gregis x̄pi. **Quarto** qz p̄ferunt coniugatis. hec autē excellentia quā h̄z virginitas respectu copule coniugalis p̄ ex multiplici compatiōe ad illam. Illa em̄ imp̄gnat ventrē. ista mētē Aug. Generosius elegit in carne vitā iā imitari angeloz q̄ in carne numex augere mortalitū. Est autē vberior felitiorq̄ fecunditas nō ventre grauescere s̄ mente grandescere. Illa parurit filios doloris. ista filios gaudij et exaltationis. Aug. Ipa cōtinentia nequaq̄ sterilis est s̄ secunda mater filioz gaudioz de maritate dñe. Illa filiis replet terrā. ista celū hiero. Nuptie terrā implent. virginitas paradisum. Illa autē erat multe sollicitudinis. ista quietis. Gilbert⁹. Virginitas ē curarum silentiū. pax carnis. redemptio vicioz. principatus virtutū. illa ē bonū. ista meli⁹. hiero. ad p̄machiū. Tantū ē inter nuptias et virginitatē quātū inter nō peccare et benefacere. i. mo (vt lenius dicā) quātū inter bonū et meli⁹. illa compaē spinis. ista rosis. Hieroni. ad Eustochium. Laudo nuptias. s̄ qz mihi virgines generant. Lego de spinis rosas. de terra aurū. de concha margaritā. Quinto quia multis gaudent p̄uilegijs. Ipe nāq̄ virgines

coronā aureolā habebūt. canticū nouū sole cantabunt. Testamentis eisdē cū x̄po gaudebunt. post ipm agnū semp ambulabunt.

Quarto et ultimo in

stituta est ppter faciliore orōnū nostrarū impetrationē. vt sicut oēs sanctos vniuersaliter hac die honoram⁹. sic et ipi oēs p nobis insimul intercedāt vt sic dei misericordiā facili⁹ impetrem⁹. Si em̄ impossibile ē multoz p̄ces nō exaudiri. Constat q̄ impossibile valde erit oīm sanctorū p nobis orantiū p̄ces non exaudiri. Hec ratio in orōe tangit cū dicitur. Desideratā nobis tue pp̄tiationis abundātiā multiplicatis intercessorib⁹ largiari. Intercedūt em̄ p nobis sancti merito et affectu. Adrito dñ nobis corū merita suffragantur. Affectu dñ vota nostra cupiunt adimpleri. qd̄ tñ non faciūt nisi voluntate dei nouerint adimplendam. q̄ aut in hac die oēs sancti ad intercedendum vniuersaliter p nobis cōueniant ostendit in v̄sione q̄ sequenti anno ab hui⁹ solennitatis institutiōe p̄tigisse narratur. Lū ei in hac die custos eccie sancti petri ex deuotione oia altaria circūisset et oīm sanctorū suffragia implorasset et demū ad altare sancti petri rediisset ibi paululū requiescēs extra se rapit et ecce vidit regē regū in sublimi solio consistentē et omnes angelos in ei⁹ circuitu cōmorātes. Tūc virgo virginū in dya demate p̄fulgenti aduenit quā innumerabilis multitudo virginū et cōtinentiū sequebatur. huic rex p̄tinus assurrexit et posito solio iuxta se sedere fecit. Post hoc aduenit qdam de pilis camelozi quem sequebat multitudo venerabilium seniorū. Deinde aduenit et alius pontificali habitu decorat⁹ quem aliquorum chorus in habitu cōsimili sequebat. Postea x̄o p̄cessit innumerabilis multitudo militie. Post quos aduenit turba diuersarū gētiū infinita. Omnes iḡ ante regis solij aduenerunt flexis genibus adorant. Is autē qui in pontificali habitu erat matutinas ceteris p̄sequentibus inchoauit. Angelus autē qui p̄dictū custodē ducebat eidē v̄sionē exposuit asserens virginē in p̄a acie matrem dei esse. Cēstitū de pilis camelozi iohannē baptistam cū p̄iarchis simonē et iacob p̄pheticali ornatū habitu petrum cū ceteris stolis. milites martyres. turbam refores. qui ideo omnes ante regē vt pro honore sibi hac die a iohanne baptista bito gratias agerent et p̄o vniuersi duxit et sexus homines alios atq̄

Tantus ergo timor tunc erat omnium
ut Nemo speraret se iugum inuicem
Sed ad huc timet. Ne forte vultu
Quis enim potest ad p̄fectum iudicare

os i mensis gaudētes diuersis delitijs. alios nudos et inopes auxiliū mendicantes ostendit. Dixit autē hunc purgatorij locū esse. abūdantes xō aīas illas esse quibus ab amicis multa suffragia copiose subueniebant. egētes vero esse quorū cura nullatenus habebat. Ius sit igitur oīa summo pontifici intimaret. ut post festū oīum sanctorū diē statueret aīarū ut salte generalia suffragia p illis illa die fierent qui specialia habere nequirent.

Commemoratio

omniū fidelīū defunctorū hac die in ecclesia fieri instituta est ut generalibus beneficijs adiuent qui specialia habere non pualent. sicut in pdicta reuelatōe monstratū est. Aut qz petrus damiani qd sanctus odilo cōpatiē q apud volcanū silicie crebro voces et vllulatus demonū audiebant. plangentīū q anīme defunctorū p elemosinas et orōes de eorū manibus eripiebant. in suis monasterijs ordinauit ut post festū oīum sanctorū fieret commemoratio omniū defunctorū qd fuit post ab omni ecclesia approbatum. De duobus autē hic specialiter videri potest. Primo de ipsis purgandis. Secundo de eorū suffragijs.

Circa primū tria vidē

da sunt. Primo qui sunt illi qui purgant. Secundo p quos purgant. Tercio vbi purgantur. Illorū autē qui purgant tria sunt genera. Primi qui satisfactione sibi iniuncta nō dum completa decedunt verūtamen si tantā haberent cordis cōtritiōē que sufficeret ad delendum peccatum liberī ad vitam transirent etiā si satisfactionez minime cōplessent. quia contritio est maxima p peccato satisfactio et maxima peccati deletio. Hiero. Apud deum non tam valet mensura temporis q doloris. nec tā abstinentia ciborum q mortificatio viciōrum. s qui non a deo conteruntur et ante completionē penitentie moriunt igne purgatorij grauissime puniunt nisi forte eorū satisfactio ab aliquibus caris suis pscienda assumat. Ad hoc tamen q pdicta cōmutatio valeat quatuor requirunt. Primus est ex parte cōmutatis. s. eius auctoritas quia de sacerdotis auctoritate dicit fieri. Scōz est ex parte illius p quo fit cōmutatio. s. eius necessitas quia in tali statu dicit esse q p se satisfacere non valet s adiuari indiget. Tercium est ex parte illius in quē fit cōmutatio. s. charitas quia necesse ē ipsum esse in charitate que faciat ipaz satisfactionē ēē meritoria. Quartum est ex parte pene. s. debita pportionabilis

litas ut videlicet minor pena commutetur in maiorem quia plus satisfactio deo pena propria q aliena. Est em triplex pena. s. propria et voluntaria. et hec maxime satisfactio. Secunda ē propria s non voluntaria que ē in purgatorio. Tercia est voluntaria s non propria sicut est in pdicta commutatione et hec minus satisfactio q prima ex eo q non est propria et magis q secunda ex eo q est voluntaria. Tercium tamen si iste p quo satisfactio est assumpta decedit. nihilominus tamen in purgatorio trucidat. s tamen p penam quam ipse sustinet et quā alij pro eo soluunt ipse citius liberat. quoniam dominus et penam suam et penam illorum in sortez computat. Unde si debuit in purgatorio penam duorū mensium sustinere talis sic poterit iuari q liberabitur vno mense. nunq tamen inde eripit quousqz debitum sit solutum. quo soluto illud debitum quod soluitur deinceps est ipius qui facit et in sinum eius cōuertit et si ipse non indiget conuertit in sinum eccie vel valet alijs qui in purgatorio sunt.

Scōi qui in purgatorium descendunt sūt qui satisfactionem quidē iniunctam compleuerunt s tamen illa pena ignorantia vel negligentia sacerdotis sufficiens non fuit. Ibi ei nisi magnitudie contritionis suppleant totū in purgatorio complebunt quod minus in hac vita fecerunt. Deus em qui modos et mensuram peccatorū et penarum nouit addit penā sufficientē ne aliquod peccatum impunitum remaneat. Unde penitentia iniuncta aut est maior aut equalis aut minor. Si maior tunc illud quod plus fecerit cedit ei ad augmentū glorie. Si equalis tunc sufficit ad dimissionē totius culpe. Si minor tūc illud quod restat supplet ex virtute diuine iusticie. De his xō qui in fine penitent audī quid Aug. sentiat. Baptizatus ad horam securus hinc exit. fidelis bene viuens securus hinc exit agens penitentia et reconciliatus cum xpo cū sanus est securus hinc exit. Agens penitentiam ad vltimū et reconciliatus si securus hinc exit ego nō sum securus. Ergo tene certū et dimitte incertū. Hec autem ideo dicit Aug. quia tales cōsueuerunt potius penitere ex necessitate q ex voluntate. potius timore pene q amore glorie. Tercij qui in purgatorij descendunt sunt qui lignum fenū et stipulam secum ferunt. qui scz circa suas diuitias infra tamen deum carnali tenent affectu. Affectiones em carnales quibus dediti sunt. domibus. coniugibus. possessionibus ita tamen ut nil deo pponant illis tribus significant qui scōm suos amandi modos vel diutius ut lignum. vel minus ut fe-

De commemoratiōe

num. vel minimū vt stipula cremabunt. qui ignis (sicut dicit Aug.) et si etern⁹ nō sit miro tamen mō est grauis. excellit em̄ oēm penam quam vnq̄ passus est aliquis in hac vita. nūq̄ in carne inuenta est tanta pena. licet mirabilia martyres passi sunt tormenta. Circa scdm p quos. s. purgant. Sciendū q̄ illa purgatio et punitio sit p malos angelos et non p bonos. Boni em̄ angeli nō vexant bonos s̄ boni malos et mali bonos et mali malos. pie tamen credendū est q̄ boni angeli fratres et cōciues suos frequēter visitant et cōsolant et vt patienter sufferāt exhortant. Habent etiā aliud cōsolatōis remediū ex eo. s. q̄ certi gloria futurā expectāt. Habent em̄ certitudines de gloria. minorē tñ q̄ illi qui sunt in patria. s̄ maiorē q̄ illi qui sunt in via. Certitudo em̄ illoz qui sunt in patria est sine expectatione et timore. q̄ nec illā futurā expectant cū pntē habeant. nec illā decetero amittere formidāt. Certitudo aut̄ illoz qui sunt in via ecōtrario est. S̄ certitudo illorum qui sunt in purgatorio medio mō est. Est em̄ cū expectatione. q̄ ipam futurā expectant s̄ est sine timore q̄ cū habeant liberū arbitriū cōfirmatū decetero se peccare nō posse cognoscūt. Habēt etiā aliam solationem qm̄ p se suffragia fieri credunt. Forte tñ verius ē q̄ illa punitio non sit p malos angelos s̄ diuina iusticia iubente et statu eius succedente. Circa terciū vbi. s. purgant. Sciendū q̄ purgant in quodā loco intra infernū posito q̄ purgatorij dī fm positiōnem plurium sapientū. licet alijs videat̄ q̄ sit in aere et in torrida zona s̄ tñ p diuinaz dispensationem diuersa loca diuersis animab⁹ aliquando deputant. et hoc multiplici de cā. scz aut ppter eoz leuem punitionem. aut ppter eoz celeriozem liberationē. aut ppter nostram instructionem. aut ppter culpe in loco ppetrationem. aut ppter alicuius sancti orationem. Primo propter eoz leuem punitionem. sicut aliquibus fm Greg. reuelatum est animas quasdam in ymbra punitas esse.

Secūdo propter eorum celeriozem liberationem. vt. s. possint alijs suam indigentiam reuelare et ab eis suffragia petere et sic celerius de pena exire. Sicut legit̄ q̄ quidam piscatores beati Theobaldi in autumno frustū magnū glaciis propisce pcediderūt. de quo magis q̄ de pisce gauisi. maxime quia cōs dolore pedum laborabat et ipsam glaciem eius pedibus supposuerunt et magnum ei refrigeriū prestabat. Quadam vero vice de glacie hominis vocem audiuit. qui ab epō adiuratus quis esset dixit. Sum quedam anima que in

hoc gelicidio pro peccatis meis affligor et liberari possez si. xxx. missas sine interuallo. xxx. diebus continuis dices. Qui cum missarū medietatem dixisset et se iam ad missam aliaz pparasset diabolica suggestione cōtigat q̄ fere omnes homines illi⁹ ciuitatis inter se bella mouerent. Unde vocatus eps ad sedādā discordiam sacras deponens vestes missam illa die pretermisit. Iterū reincipiens et iā duas partes complens exercitus magnus vt videbat̄ ciuitatem obsedit. et compulsus misse officium intermisit. Et deinde reincipiens cū omnes vltima excepta dixisset et vltimam inchoare vellet tota villa et domus epī accensa est. Cui cum serui dicerent vt missas intermitteret. ille dixit. Si tota villa cremari deberet missam nō dimitterem. qua celebrata glacies protinus resoluta est. et ignis quem se vidisse credebant tanq̄ fantasma recessit et nullū dānum intulit. Tercio propter nostraz instructionem. vt. s. magnam penam post hanc vitam infligi peccantib⁹ cognoscamus sicut parisijs contigisse legit̄ vt ait cantor parisiens. Magister ei filo quendam suum scolares socium egrotantez obnixe rogauit vt post mortem ad se rediret et statū suum sibi renuncia/ret. Post aliquot igit̄ dies sibi apparuit cum cappa de pergameno tota de sophismatibus descripta et intus flamma ignis tota detecta. qui requisitus a magistro quisnam esset. At ille. Vtiq̄ sum qui ad te redire promisi. qui de statu suo requisitus ait. Hec cappa pl⁹ super me ponderat et plus me pmit q̄ si vnā turrim super me haberem. et est mihi data vt eam portem pro gloria quam in sophismatib⁹ habui. Porro flamma ignis que coopta est pelles sunt delicate et varie quas ferebaz q̄ flamma me cruciat et exurit. Sed cū magister illā penam facilem iudicaret dixit eidem defunctus vt manum extenderet et sic facilitatē sue pene sentire posset. Cūq̄ manum extendisset ille guttam vnā sui sudoris dimisit que p̄dicti magistri manum sagitta citius pforauit. i qua cruciatum mirabilem sensit. et ait talis sum totus. Ille ergo magister ex illius pene acerbitate pteritus seculum deliberauit deserere et religionem intrare. Unde mane scolariib⁹ congregatis hos versus composuit. In quochoax ranis cras coruis vanaq̄ vanis. Ad logicam pgo que mortis non timet ergo. Et sic seculum deserens ad religionem cōfugit.

Quarto propter culpe in loco ppetrationem sicut aliquando fm Aug. anime puniuntur in locis in quib⁹ delinquerunt. sicut patet p illud exemplum quod recitat beatus gre

in es. Domine Domine apāre nobis
et necegitate vobis confessione

gorius in. iij. li. dial. Quidam nanq; p̄biter dum balneum frequentaret quendam virum incognitum ad suum obsequiū p̄paratum inuenit. qui semp sibi sedule ministrabat. q̄ duz quadam die pro benedictione z laboris mercede quendam panē benedictum sibi exhiberet. ille merens respondit. Adhuc ista q̄re das pater. iste panis sanctus est ego autē manducare non possum. ego em̄ aliquando hui⁹ loci dñs fui s̄ pro culpis meis hic post mortem meam deputatus sum. s̄ queso vt omnipotēti deo hunc panem pro peccatis meis offeras. Tunc autem te exauditum cognosce cuz huc ad lauandum veneris z me minime inuenieris. P̄biter autem p̄ vnam ebdomadā salutarem pro eo quotidie hostiam obtulit et reuersus eum minime inuenit. ¶ Quinto p̄pter alicuius sancti orationem. Sicut legitur q̄ sanctus patricius in quodā loco in terra quibūdam purgatorium impetrauit. cuius hystoriam post festum sancti Benedicti reperies.

Circa secundum quod

est de suffragiis tria videnda sunt. Primo de ip̄is suffragiis que fiunt. Sc̄do de his pro quibus fiunt. Tercio de his p̄ quos fiunt. Circa suffragia que fiunt notandū q̄ quatuor se genera suffragiorū que maxime defuncti proficiunt. s̄. fidelium z amicorū oratio. elemosina. eum largitio. salutaris hostie immolatio z ieiuniorum obseruatio. ¶ Primo gen⁹ suffragiorum. s̄. amicorum orō eis pro sit patz p̄ exemplū de pascasio. de quo Greg. in. iij. li. dial. narrat q̄ cū vir mire sanctitatis z virtutis extiterit z duo tunc in summos p̄fices electi fuissent s̄ tñ postmodū in vnum illorū eccia conuenisset ip̄e tñ pascasius quasi ex errore alium semp p̄tulit z in hac sententia vsq; ad mortem p̄mansit. Qui cum esset defunct⁹ et dalmaticam feretro suppositam demoniacus terigisset statim sanatus ē. Post multū vero t̄pis cum germanus capuanus ep̄s balneum ob gratiam sanitatis petisset p̄dictum pascasium dyaconum stantem z obsequentē inuenit. quo viso venter extimuit z qd̄ licet talis vir faceret inquisiuit. Qui pro nullo loco in illo loco penali deputatus erat. ¶ Qui illa tali causa plus iusto dicens. Queso te pro me deprecare. atq; in hoc cognosces q̄ audiam. s̄ si huc rediens me non inuenieris. Qui cum pro eo orasset z illuc post paucos dies redisset p̄dictum pascasium in loco eodem minime inuenit. Quāgrate etiam sint defun-

ctis orōes viuorū patet p̄ hoc quoniam quidem vt refert cantor parissensis dñ p̄ cimiterium transiret semp psalmū de profundis dicebat pro defunctis. q̄ cū ab inimicis p̄ cimiterium fugiens insequeret. p̄tinuo mortui surrexerunt et vnusquisq; instrumētū sui officiū in manu habebat z sic ip̄m viriliter defendere z inimicos terros fugauerūt. ¶ Petr⁹ q̄ cluniacensis ait q̄ dñ qdā sacerdos quotidie pro mortuis celebraret ex hoc apud ep̄m accusat⁹ ab officio est suspensus. Cū autē ep̄s in magna solennitate p̄ cimiteriū ad matutinas pergeret p̄tra illum mortui surrexerūt dicentes. Iste ep̄s nullas nobis missas dat insup sacerdotē n̄m nobis abstulit s̄ certe nisi emendauerit moriet. Quo audito ep̄s sacerdotē absoluit z libeter pro mortuis celebravit. ¶ Qd̄ sc̄d⁹ genus suffragiorū. s̄. elemosinarū largitio eis pro sit manifeste haberi potest eo q̄ in li. mach. legit. Qm̄ vir fortissim⁹ iudas collatiōe facta. xij. millia dragmas argēti misit hierosolimā offerre ea ibi pro peccatis mortuorū. iuste et religiose de resurrectione cogitās. Quātum etiā elemosine defunctis valeat colligif p̄ illd̄ exemplum qd̄ narrat Greg. in. iij. li. dialo. Quidam nanq; miles ex corpe eductus exanimis iacuit s̄ citius rediens que cū eo gesta fuerāt enarrauit. Dicebat nanq; q̄ pons erat sub quo niger z caliginosus fluuius z ferid⁹ decurrebat. transacto autē pōte amena erant prata odoriferis herbarum floribus exornata in quibus albatiorum hominum conuenti cula esse videbant quos varia z mira florum suauitas faciebat. Hec vero erat in predicto ponte p̄batio vt quisquis iniustorum vellet transire in tenebrosū fetentemq; fluuiū laboreretur. Iusti vero securi gressu ad loca amena peruenerunt ibiq; quendam petruz nomine deorsum positum magno ferri pondere ligatum se vidisse asseruit. qui dum requireret. cur illuc esset dictum est ei. hoc idcirco patif. quia si quid ei p̄ faciendā vltione videbatur ad inferēdas plagas plus ex crudelitatis desiderio q̄ obedientia seuebat. Ibi etiam quēdam peregrinum se vidisse fatebatur. Qui cum ad predictum pontem veniens tanta cū auctoritate transiuit q̄nta hic sinceritate vixit. Alter vero Stephanus nomine dum transire voluisset eius pes lapsus est et ex medio corpore iam extra pontem deiectus est. Tūc a quibusdam deterrimis viris ex flumine surgentibus per coxas deorsum. Atq; a quibusdam albatis et speciosissimis viris cepit per brachia trahi sursum. Tūc hoc luctamens fieret. Is qui videbat ad corpus redi-

De commemoratione

bat et quis in illo occulti arbitris examis ob-
tinuerit scire non valuit. In quo datur intelligi
quod in illo mala carnis cum elemosinarum opatione
certabant. qui enim per coras deorum suorum per brachia
traherent sursum. patet nimirum. quia et elemo-
sinas amauerat et carnis vitis perfecte non
restitit. **¶** Quod autem tertium genus suffra-
giorum. scilicet sacre hostie immolatio plurimum de-
functis prodest ex multis exemplis apparet. Re-
fert igitur Gregorius in libro. iiii. dialo. quod cum quidam
monachus suus nomine iustus ad extremum ve-
niens tres se occultos aureos indicasset habere
et de hoc ingemiscens mortuum fuisset prece-
pit Gregorius fratribus corpus eius cum tribus au-
reis in sterquilino sepelirent dicentes. Pecunia
tua tecum sit in perditionem. Tandem cuidam e
fratribus Gregorius precepit ut usque ad. xxx. dies omni
die pro eo hostiam immolaret. qui cum iussa com-
pletus is qui defunctus fuerat die tricesimo cui-
dam fratri apparuit quod frater requisivit di-
xit. Quod es. Cui ille respondit. Hucusque male fui. Sed
iam modo bene sum. quia hodie communionem
recepit. Hec autem immolatio hostie non solum
mortuis sed etiam vivis plurimum prodest inue-
nta est. Quidam namque cum in quadam rupe ar-
gentum foderent subito rupes cecidit et fun-
ditus cunctos extinxit. unde autem eorum subter
in quodam sinu ipsius rupis mortem evasit in-
de tamen exire non valuit. vxor autem illius eius
defunctum existimans omni die pro ipso missam cele-
brari faciebat et panem unum et vicem vini cum ca-
dela quotidie offerebat. Cui diabolus inui-
dens per tres dies continuos eadem in forma hu-
mana apparuit et quo tenderet requisivit. cui
cum illa sui itineris causam exponeret. ille aie-
bat. Noli frustra vexari quia iam missa celebra-
ta est et sic illa tribus diebus missam intermisit
nec ipsam celebrari fecit. quidam autem post hoc in
predicta rupe argentum fodiens quandam vo-
cem audiuit de subter dicentem. Plane percuti-
as quia capiti meo imminet magnus lapis.
Cui autem ille tremere et ad hanc vocem audien-
dam plurimos convocasset iterum fodit et simili-
ter vocem audiuit. Tunc omnes propius acce-
dentes dixerunt quis es tu. Qui respondens dixit
Plane faciatis quia magnus lapis quasi super
me cadit. qui a latere fodientes et ad eum usque
peruenientes eum sanum et incolumem extraxe-
runt. Et sciscitantes quomodo ibi tam diu vixisset
dixit quod qualibet die panis unus et vicem vi-
ni et candela accensa nisi tribus diebus sibi
oblatus fuit. Quod vxor eius audies vehe-
menter exultans agnouit quod de oblatione sua
fuerit sustentatus et quod diabolus eam deceperit ne
illis tribus diebus missam cantari fecerit. Illud

(ut testatur Petrus cluniacensis) accidit in villa
nomine ferraria granopolitane dioecesis. **¶** Gregorius
etiam refert quod dum quidam nauta in mari naufragi-
um peressus fuisset et quidam sacerdos pro eo ho-
stiam immolasset ipse tandem de mari sanus
exiit. Cui autem qualiter euasisset interrogaretur
dixit quod dum in medio maris existeret et iam
pene fatigatus desiceret quidam ad eum venit et
panem quendam sibi obtulit. quem cum ille com-
medisset statim confortatus vires recepit et in
quadam naui inde transeunte receptus fuit. In-
uentumque est quod illa hora panem habuit qua
pro eo sacerdos hostiam immolauit. **¶** Quod
quartum suffragiorum genus. scilicet ieiuniorum
obseruatio defunctis prodest testatur Gregorius agens
tam de isto quam de aliis tribus dicens. Anime
defunctorum quatuor modis soluitur. aut ob-
lationibus sacerdotum. aut precibus sanctorum
aut carorum elemosinis. aut ieiunio cognato-
rum. Vallet nihilominus per eis penitentia
facta ab amicis. Unde retulit quidam solen-
nis doctor. quod cum quedam mulier viro suo
mortuo de paupertate desparet. apparuit ei di-
abolus dicens. Quod ea daret si suam faceret
voluntatem. Cui promittenti primo iniunxit
ei ut viros ecclesiasticos in suo hospicio rece-
ptos faceret fornicari. Secundo quod pauperes in
die reciperet et in nocte vacuos expelleret. Ter-
cio quod orationes in ecclesia garriendo impedi-
ret. Quarto quod nulli hec confiteri deberet. Et
tandem cum morti appropinquasset et a filio
ad confessionem admoneretur. illa ei factum
aperies dixit se confiteri non posse nec sibi alii
quid confessio valeret. sed cum ille cum lacrimis
instaret et penitentiam se pro ea facturum pro-
mitteret. illa compuncta per sacerdote filium de-
stinavit. sed antequam sacerdos veniret demones
ad eam irruerunt quorum horrore ac timore per-
cussa ea mortua est. Filius autem suus pro ea
peccatum matris confitens et penitentiam se-
ptennem faciens ipsa completa vidit matrem
ei de sua liberatione gratias referentem. Vallet
autem eis indulgentie ecclesie. Unde cum quidam apostolice
sedis legatus quendam strenuum militem rogaret
ut in terra albiensi in fuitur ecclesie militaret.
facta indulgentia pro suo defuncto per unam ibidem
quadragesimam moratur. et quod completa pro luce cla-
rior ei apparuit et de sua liberatione gratias ei egit.

Circa secundum.

prodest. scilicet illos per quibus fuerit quatuor videtur.
quod si illi quibus prodest prodesse. Secundo queritur debent eis
prodesse. Tercio si omnibus equaliter prodest. Quarto
quid suffragia quod per ipsos fuerit scire possunt. **¶** De primo
mo. scilicet si illi quibus prodest prodesse. Si crediderit quod sic

dicit Aug. oēs q̄ de hac vita decedūt aut sūt valde boni, aut valde mali, aut mediocriter boni. Suffragia iḡ facta p̄ valde bonis sūt gratiarū actōes, p̄ valde malis sunt viūorū qualescūq; cōsolatōes, p̄ mediocriter bonis sunt expiatiōes. Valde aut̄ boni dicunt q̄ statim euolāt z ab vtroq; igne tā purgatorij q̄ inferni liberi sunt. Eorū aut̄ tria sunt genera scz pueri baptizati, martyres z viri valde p̄fecti, q̄ s. tā p̄fecte edificauerūt aurū argētūz et lapides p̄ciosos, i. dei dilectionē, proximī amorē z bonā opationē vt nō cogitarēt placere mundo s̄ tñ deo. Qui z si quicq; venialiter peccāt feruore tñ charitatis ita in eis peccatū cōsumit sicut gutta aq̄ in camino ignis penit⁹ absorbet z iō secū cremabilia nūq̄ fest. Qui iḡ pro aliq̄ istorū triū generū oraret vt aliqua suffragia faceret eis iuriā faceret, q̄a sic dicit Aug. Iniuriā facit martyri q̄ orat pro martyre. Si vero aliq̄s pro aliq̄ valde bono exoraret de q̄ tñ an euolasset dubitaret tunc ille orōes eēt gr̄arū actōes z ad meritū cederēt exoratis. fm̄ illud. Orō mea in sinu meo conuertet. His em̄ trib⁹ generib⁹ hoīm celuz protin⁹ apit cū decedūt nec aliquē purgatorij ignē sentiūt, quod significatū ē p̄ illos tres q̄b⁹ celū aptū ē. Aptū ē em̄ christo baptizato. 2u. iij. Ihesu baptizato z orati ē celū aptūz, p̄ quod significat q̄ celū apit oib⁹ baptizatis siue sint puuli siue adulti. Ita q̄ si hinc discederēt protin⁹ euolaret. Baptism⁹ em̄ x̄tute passionis x̄pi mūdāt ab oī pctō z originali et mortali z veniali. Secūdo aptū ē stephano lapidato. Act. viij. Ecce video celos aptos zc. p̄ quod significat q̄ aperit oib⁹ martyribus ita q̄ statim euolāt cū decedūt z si aliq̄ cremabilia habebūt omnia falce martyrij resecantur. Tercio aptū est beato Johi p̄fectissimo. Apoc. iij. Vidi z ecce ostiū aptū in celo, per quod significat q̄ viris p̄fectis q̄ totalit̄ penitentia p̄pleuerūt nec venialia admiserūt vel si aliq̄ admittūt a feruore charitatis protinus cōsumunt, celū ipm̄ cōtinuo apit z mox in illud p̄petuo regnaturi ingrediūt. Valde aut̄ malisunt q̄ cōtinuo in inferni baratrū demergunt pro quibus si de eorū dānatione constaret nulla suffragia aliquaten⁹ eēt: sic de fm̄ quod dicit Aug. Si scirē patrē meū eē in inferno nō plus orārē pro eo q̄ p̄ diabolo. Si aut̄ p̄ aliquib⁹ dānatis de quorū dānatione dubi. aliqua suffragia fierent: nihil tñ eis prodenet nec q̄tū ad liberationē, vt. s. ab ip̄is penis liberent, nec q̄tū ad mitigationē vt. s. pena in eis m̄ et vel diminuat, nec q̄tū ad suspēsiōē, vt. s. ad tps vel ad horā eo-

rū dānatio suspēdat, nec q̄tū ad fortificationē, vt. s. ad tollerādū leui⁹ robozent. q̄tū em̄ ad aliq̄ horū in inferno nulla redemptio ē.

¶ Mediocriter aut̄ boni dicūt q̄ cremabilia aliqua, s. lignū fenū, stipulā secū ferūt. Vel q̄ penitentia inuictā z sufficientē morte p̄ocupati cōplere nō possūt, q̄ nec adeo boni sūt q̄n suffragijs egeāt nec adeo mali q̄n eis prodesse valeāt. Suffragia iḡ facta pro his sunt eorū expiatiōes. Tñ isti sunt illi quib⁹ ip̄a suffragia solū prodesse p̄nt, in h̄mōi aut̄ suffragijs faciendis ecclia consuevit triplicem numerū dierū maxime obfuare, s. septenarium tricenariū z anniuersariū, z rō horū signat in libro mitrali de officio. Obseruat septenarius vt aīe ad eterne quietis sabbatum pueniāt. Vt vt eis oia pctā remittat q̄ i vita egerūt q̄ p̄ septē dies ducit. Vt vt remittant eis pctā que egerunt cū corpe q̄ cōsistit ex q̄tur or humoribus z cū aīa in qua sunt tres vires. Obseruat tricennari⁹ qui constat ex trib⁹ denarijs vt purgetur in eis quicquid in fide trinitatis z in transgressionem decalogi delinquetur. Obseruatur anniuersarius vt de annis calamitatis t̄ueniat ad annos eternitatis. Sicut anniuersarium sanctorum celebramus ad ipsorum honorem z nostram vtilitatem, sic z anniuersarium defunctorum ad ipsorum vtilitatem z nostram deuotionem.

De sc̄o queritur quare scilicet eis debent suffragia p̄desse. Sciendum q̄ triplici ratione debent eis prodesse. Primo ratione vnitatis. Sunt em̄ vnum corpus cum illis de ecclia militante. Et ideo bona sua debent eis esse communia. Secundo ratione dignitatis quoniam dum adhuc viuerent meruerunt vt hec sibi prodesse. Et ideo dignū est vt qui alios iuuerunt z ipsi ab alijs adiuuent. Tercio ratione necessitatis quia scilicet sunt i statu in quo se iuuare non possunt. De tercio vtrum scilicet equaliter omnib⁹ prosint. Sciendum q̄ si ip̄a suffragia in speciali fiunt magis prosunt illis pro quibus specialiter fiunt q̄ alijs. Si autem in communi fiunt magis prosunt eis qui plus meruerunt in hac vita vt sibi prodesse si in equali vel maiori necessitate existunt. De quarto qualiter scilicet suffragia que eis fiunt scire possunt. Sciendum sc̄m Augustinum scire possunt tribus modis. Primo, per diuinam reuelationem, quoniam scilicet deus hoc eis reuelat. Sc̄o p̄ bonorū angelorū manifestatōz. Angeli em̄ qui hic semp nobiscuz sunt z omnes actus nostros cōsiderāt in instati q̄ ad eos possunt descendere z eis protinus nuncio-

31

De sancto Theodoro

re. Tercio p animarū hinc exētiū intimatio-
nem. Anime em̄ que de hoc mūdo transeunt
hec z alia eis nunciare possunt. Quarto ni-
hilominus scire possunt p experiētiā z reue-
lationē. Cū eū a penis se reuelari sentiūt suf-
fragia p se fieri cognoscūt.

Circa tertium huius

scōe partis. scilicet p quos fuit. Sciendū q
ip̄a suffragia si pdesse debēt oportz q fiāt ab
his qui sunt in charitate. Nam si p malos fi-
unt pdesse non possunt. Unde legī q cū q
dam miles in lecto cū vxore esset z luna val-
de lucens p rimas intraret. mirabā quō hō
rōnalis creatori suo nō pareret cū eidem cre-
ature irrōnales parerent. Et dum cuidaz mi-
liti defuncto qui sibi fuerat familiaris detra-
heret subito ille qui mortuus fuerat in thala-
mum introiuit. z dixit illi. Amice noli male
suspiciari de aliquo z p dona mihi si quid i te
peccaui. Cūq sup statu suo interrogaretur
di. Claris penis affligor p̄cipue qz tale cimi-
teriū violauī z ibi qndā vulnerans eū capā
expoliaui sua q mihi supponit z vno monte
magis me pmit. rogauitqz vt p se orōnes fie-
ri faceret. Cū aut ille sibi diceret an vellet q a
tali z tali sacerdote ip̄as orōes faceret fieri. il-
le ad hoc nihil rīdens caput more rennuentis
cōcussit. Deinde dixit si vellet q talis heremi-
ta p se oraret. Cui ille vtinā p me oraret. qd
cū se facturū promitteret. z ille ait. Et ego di-
co tibi. qz ab hac die vsq ad duos annos tu
etiā morieris. Sicq ille disparuit z miles vi-
ta sua in meli⁹ mutata in dño obdormiuit.

Quod aut dictū ē suffragia facta p malos
pdesse nō posse itelligēdū ē nisi sint opa sa-
mentalīa vt ē celebratio misse q a malo mini-
stro violari nō pōt. vel nisi ip̄e defunct⁹ vel
aliquis eius amicus aliquib⁹ etiā malis aliq
dispensanda reliquisset q tñ cōtinuo dispen-
sare dñt ne sibi cōtingat qd cuidā cōtigisse le-
gī. Abiles q quidā in bello karoli magni
cū mauris pugnatur⁹ rogauit cognatū suū
vt si in bello moreret equū suū venderet et
pauperib⁹ precīz daret. Quo mortuo cum
equ⁹ sibi nimis placet eū sibi retinuit z post
modicū tps defunctus ei tanq sol fulgēs ap-
paruit di. Cognate bone p octo dies me feci-
sti pati penas purgatorij propt equū cui⁹ pre-
ciū vt dixeram pauperib⁹ nō dedisti. si im-
pu ne non feres. hodie em̄ ferēt animā tuā in in-
fernū diaboli z ego purgatus vado in regnū
dei. ecce subito in aere auditus ē clamor ve-
l it leonū. vrforum. luporum z ipsum de me-
lio abstulerunt.

Quatuor coronati

fuerūt Seuerus. Seuerian⁹. Lopo-
forus z victorin⁹ q iubēte Dyocleciano vsq
ad mortē ictib⁹ plumbatorū cesi sunt. Horū
noīa cum reperiri non possent. que tamen p
multos annos dño reuelāte reperta sunt sta-
tutum fuit vt eorū memoria sub nominib⁹ ali-
orū qnq martirū. s. Claudij. Castorij. Sim-
phoriani. Nicostriati z Sipitij recolēt. q p
duos annos a martyrio p̄dictorū passi sunt.
Iste em̄ martyres cū oēm sculpture artē ha-
berēt z dyocleciano ydolū quoddā sculpere
nollēt nec sacrificare aliqten⁹ consentiret. ius
su ip̄s⁹ dyocleciani in loculos plūbeos viui
missi sunt z sic in mari p̄cipitati. circa annū
dñi. cclxxxvij. Sub noib⁹ igi istorū quinq
statuit Abelchiades papa predictos qtuor
honorari z quatuor coronatos vocari ante
scz q̄eorū noīa reperirēt. Et licet postmodū
noīa reperta fuerūt vsus tamen obtinuit vt
quatuor coronati deinceps vocarentur.

Theodorus i vrbe

marmanitanorū sub Dyocleciano et
Maximiano martyriū passus est. Cui cum
p̄ses diceret q sacrificaret z p̄stinā militiā re-
cipet. rēdit theodorus. Ego milito deo meo
et filio ei⁹ ihu xpo. Cui p̄ses. Ergo deus tuus
filiū hz. Cui theodor⁹. Etiā. Ad quem p̄ses.
Possemus eū cognoscere. Et theodor⁹. Eū
vtiqz potestis cognoscere z ad eū accedere. Da-
tis igi indutis scō Theodoro vt sacrificaret
templū martis deorū noctu sanctus solus in-
troiuit z igne supposito totū illud succēdit. q
a quodā qui hoc vidit accusatus in carcerem
vt fame ibi moreret reclusus est. Cui domi⁹
apparens dixit. Confide serue meus Theo-
dore quia ego tecum sum. Tunc turba mul-
ta dealabatorum viroz clauso hostio ad eū
veniens cum eo psallere cepit. quod vidētes
custodes territi fugerunt. Cum antez inde
eductus fuisset z ad sacrificia inuitaretur ait
Si carnes meas igne cremar⁹ ris z varijs co-
sumas suplitis donec fuerit spiritus in na-
ribus meis non denegabo deum meū. Tūc
ad p̄ceptum p̄sidis in ligno suspenditur.
et vngulis ferreis tam crudeliter latera eius
raduntur vt etiā eius coste nudarētur. Ad
quem p̄ses. Vis Theodore nobiscum esse
aut cum christo tuo. Cui ille. Cum christo
meo z fui. et sum. et ero. Tunc iussus est igne
cremari. In quo quidem igne spiritum emi-
sit. Sed tamen corpus eius ab igne illesum p-
mansit. Circa annum dñi. cclxxxvij. Qdo

De sancto Martino Fo. CLVII

re suauissimo omnes repleti sunt et audita est
vox dicens. Tene dilecte mi intra in gaudiū
dñi tui. Celū quoq; apertum multū viderūt.

Martin⁹ quasi mar

tem tenēs. i. bellū contra vicia et pec-
cata. Cel martinus quasi martyrū iūnus.
Fuit em̄ martyr saltē voluntate et carnis mor-
tificatione. Cel martinus interpretat irritans
vel puocans seu dominās. ip̄e nanq; p meri-
tum sue sanctitatis irritauit diabolu ad inui-
diam. puocauit deū ad misericordiam. domi-
natus est carni sue p macerationem p̄tinuam
cui. s. carni ratio siue animus dñari d; vt dīc
Dyonisius in eplā ad demophilum. Sic do-
minat dñs seruo aut pater filio. aut senior la-
sciuo iuuenulo. Eius vitā seuer⁹ cognomē-
to supplicius discipulus sancti Martin⁹ quez
Sennadus inter illustres viros connumerat
scripsit.

Martin⁹ fabarie pa

nonioꝝ oppido oriū⁹ fuit s̄ itra yta-
liam papie alitus cū patre suo tribuno mili-
tum sub Constantino et Juliano cesarib⁹ mi-
litauit. Nō tñ sponte q; ab infantia diuinitus
inspiratus. Cū esset annorū. xij. inuitis parē-
tibus ad ecciam fugit et cathecuminū se fieri
postulauit. Extunc heremū intrasset nisi car-
nis infirmitas obstetisset. S; cum cesares de-
creuissent vt veteranorum filij p patrib⁹ mi-
litarent. Martinus cum esset annorum. xv.
ad militandū vgeret vno tñ p̄tentus suo.
cui tñ Martinus seruens sepi⁹ ministrabat.
et calciamenta detrahebat atq; tergebat.

Quodā hiemali tpe p portam ambiens
transiens pauperē quendam nudū obuium
habuit. qui cum a nullo elemosinā recepisset
Martinus hunc sibi seruatum intelligens ar-
repto ense clamidem que sibi superat diuidit
et partem paupi tribuens reliquā partē rur-
sum induit. Sequenti igr nocte xp̄z clamidis
sue qua pauperem texerat pte vilitū vidit.
ip̄sumq; ad ci- cumstantes angelos sic loquē-
tem audiuit. Martinus adhuc cathecumi-
nus hac veste me contexit. Unde vir sanct⁹
in gloriā nō elatus s̄ dei bonitatē cognoscēs
cum esset annorū. xvij. baptisari se fecit et ad
hic instantiā tribuni sui qui tpe sui tri-

s expleto se seculo abrenunciaturum
p biennium militauit. Interea ir-
gallias barbari Julian⁹ cesar cō-
gnaturus pecuniā militib⁹ eroga-
tinus nolens deinceps militare.
cipere et s̄ cesari dixit. chri-

sti ego miles sum pugnare mihi nō licet. In-
dignatus iulian⁹ dixit q; nō religionis grā s̄
metu belli imminētis militie renunciarēt. cui
martin⁹ intrepidus r̄didit. Si hoc ignauie n̄
fidei ascribit crastina die ante aciem inermis
astabo et in noie xp̄i signo crucis nō clipeo p-
tectus aut galea hostiū cuneos penetrabo se-
curus. Unde custodiri iubet vt inermis (vt
dixerat) barbaris obijceret. Sed die sequēti
hostes legationem miserunt sua omnia seq-
dantes. Unde non dubiū est meritis sancti
viri talem victoriā sine sanguine datam esse.

Exinde relicta militia ad sanctū hylariū
pictauiensem ep̄m perrexit et ab eo accolitus
ordinatus monē a dño p soporē vt parētes
suos adhuc gētilēs vilitaret. Profectus igr
multa aduersa passus se eē p̄dixit. Nam iter
alpes incidit in latrones. Cūq; vnus securi
in caput eius vibrasset ictum ferientis dextre
sustinuit alter tamen vincis post tergū ma-
nibus vni eorū custodiendus traditur. Per-
cunctati vero latroni an timuisset. r̄didit nun-
q; se ita fuisse securum q; sciret misericordiaz
dei maxime in temptationibus affuturā. In-
cipiensq; latroni p̄dicauit et ip̄m ad fidez xp̄i
conuertit. qui martinū ad viam reducēs lau-
dabiliter postmodū vitam finiuit. Cū autē
mediolanū p̄terisset. dyabolus sibi in hūana
specie sibi obuius fuit et quo tenderet requisi-
uit. Cui cū r̄disset se q; eū dñs vocaret tēde-
re. Ille ait. Quocūq; ieris dyabolus tibi ad-
uersabit. Cū autē martinus sibi r̄disset. Dñs
mihi adiutor est nō timebo quid faciet mihi
homo. statim ille euauit. Itaq; martin⁹ ma-
trem conuertit pater vero in errore p̄mansit.
Sed cū heresis arriana p totū orbē pullula-
ret et ille pene solus obsisteret. publice cesus
et de ciuitate electus mediolanuz redijt et ibi
sibi monasteriū statuit s̄ inde ab arrianis ele-
ctus ad insulam gallinariā cū vno solo p̄sbi-
tero prexit vbi ellebori gramen venenatum
inter alias herbas in cibum sumpsit et vicinā
mortē sentiens q̄ piculū et dolorē virtute orō-
nis fugauit. Audiēs xō q; beatus hylari⁹
de exilio rediret obui⁹ ei p̄fectus est et iuxta
pictaui mōasteriū ordiauit vbi cū qndā ad-
huc cathecuminū h̄ret parump a mōasterio
descendēs et rediēs reppit eū sine baptismo
defunctum quē in cellā ducēs et sup eius cor-
pus se p̄sternens ip̄m sua oratione ad vitam
p̄istinā reuocauit. Idem xō homo referre cō-
suenit q; dñ sup eū data snia obscuris loci de-
putatus fuisset p duos angelos iudici ē sug-
gestū hunc esse p q; martinus oraret. Iustum
est igr vt p ip̄os duos reducere et Martin⁹

347

De sancto

uius redderet. **A**liū insup q laqo vitā si
niuerat vite restituit. Clerū cū plebs turo-
nica epō careret ipm plurimū renitētē sibi or-
dinari petijt. Quidā aut ex epis q puererāt
eo q deformis esset habitu z vultu despicibi-
lis resistebāt. inter q̄s p̄cipuus fuit qdā noīe
defensor. s̄ cū lector tūc deesset qdaz accepto
psalterio p̄mū quē inuenit psalmū legit. vbi
versus hic erat. Ex ore infantū z lactētū de-
us p̄fecisti laudē vt destruas inimicū z defē-
sorē z sic ille defensor ē ab oībus cōfutar. or-
diar. itaqz ep̄s cū p̄li tumultū si ferret duobz
fere milibz ex vrbē mōasteriūz p̄stituit vbi cū
lxxx. discipulis in multa abstinentia vixit. naz
ibi vinū nemo biberat nisi quē infirmitas co-
egisset. mollior habitz sibi p̄ crimie erat. plu-
rime ciuitates de his ep̄os eligebāt. **C**um
quidā sub noīe martiris coleret z a **A**barti-
no nil de eius vita vel merito inueniri posset
qdā die super sepulcrū stās orauit dñm vt q̄s
eēt v̄l cuius meriti indicaret. cōuersus itaqz
ad leuā vidit vmbzā nigerrimā stare q̄ a mar-
tio adiuratus dixit se latronē fuisse z ob h̄ sce-
lus p̄cūsum esse. cōtinuo iḡ martin⁹ altare
destrui p̄cepit. Legit q̄z in dialogo seueri
et galli discipuloz. s. martini vbi multa sup-
pleta sunt q̄ in eius vita seuerus dimiserat q̄
martinus quodā tpe valentinianū impatorē
p̄ quadā necessitate adiit s̄ ille sciēs eū velle
petere quod ip̄e volebat dare fores palatii s̄
bi claudi fecit. At martinus semel z iterz pas-
sus repulsam cilicio obuolutus z cinere cōsp-
sus p̄ vnā ebdomadam cibi at pot⁹ abstinē-
tia macerat. Tūc monēte angelo ad palatiū
venit z nullo sibi phibente ad impatorē vsqz
puenit. Quē cū venientē videret iratus qz fu-
isset admissus ei assurgere noluit donec sellā
regiā ignis operiret z ipm impatorē a pte po-
steriori ignis succenderet. Tunc. s. **A**bartino
iratus assurgens virtutē diuinā se sensisse cō-
fessus ē multūqz ipm cōplectēs sibi oīa aīqz
rogaret cōcessit multaqz munera obtulit. sed
martinus nō accepit. **I**n eodē q̄z dialogo
legit q̄liter terciū mortuū suscitauit. **C**uz em̄
quidam iuuenis defunctus fuisset. z m̄r eius
p̄ resuscitatiōe filij beatū martinum lacrimis
exoraret iste in medio campi vbi erat innume-
rabilis multitudo gentiliū genua flexit et
cunctis videntibus puer surrexit. quaprop̄
omnes illi gētiles ad fidē p̄uersi sunt. **E**i-
dē q̄z viro sancto obediebāt etiā insensibilia
vegetabilia z irrationabilia. Insensibilia sic
ignis z aqua. **M**ā cū in quodā phano ignem
misset in domo p̄xima z adherente agente
nto flamma efferebat. Tunc martinus su-

per tectum domus ascendens obuiū se adue-
nientibus flammis inseruit. mox contra vim
venti flamma retorquet vt confictus qdam
compugnantū inter se elementoz videretur
Mavis etiam quedā cū piclitaret vt in p̄-
dicto dialogo legit quidā negotiator nec dū
xp̄ian⁹ exclamauit. De⁹ martini ereipe nos
z statim tranquillitas magna successit. **S**i
militer vegetabilia. **M**ā cum in quodam lo-
co templum antiquissimū diruisset z arborē
pini diabolo dedicatā veller excidere obside-
tibus rusticis z gentilibus vnus eorum dixit
Si de deo tuo fiduciam habes nos hanc ar-
bozem succidem⁹ z tu eā suscipe z si tecuz est
deus tuus vt dicis euades quo annuēte suc-
cisse arbori z iam versus eū ibidem litatum
cadenti signum crucis opposuit in aliā partē
rediens rusticos qui in tuto loco erāt fere op-
pressit qui viso miraculo ad fidem p̄uersi sūt.
Irronabilia q̄z animalia sibi pluries obe-
dierūt sicut legit in p̄dicto dialogo. **C**um em̄
canes lepusculū insequentes vidisset impe-
rat canibus vt animal insequi desisterēt. mox
illi cōstitērūt z q̄si vincti in suis vestigijs fixi
māserūt. **S**erpēs etiā quidā cū fluuiū quē-
dam natando trāsiret. **A**bartin⁹ ait ad serpē-
tē. **I**n noīe dñi iubeo te redire. **A**hor se ad
bū sancti retorxit z i ripam aliam transmea-
uit. **E**t ingemiscēs **A**bartinus ait. **S**erpētes
me audiunt z homines non audiunt. **C**a-
nis s̄lī cū in quendā ex martini discipul⁹ la-
traret ille ad eū cōuersus ait. **I**n noīe marti-
ni iubeo te obmutescere. canis p̄tinuo obmu-
tuit ac si linguam habuisset abscisam. **F**uit
aut beat⁹ martinus multe humilitatis. **M**āz
leprosum quendā cunctis horribilem parisi⁹
obuiū habens ipm osculatus ē atqz benedi-
xit statimqz mundatus ē. **I**n secretario q̄z re-
sidēs nunqz cathedra vsus ē. **M**ā in eccia nes-
mo vnqz eū sedere conspexit. **S**edebat aures
in cella rusticana quā tripoda vocant.
Abulte dignitatis fuit qz par aplis dictus
est z hoc ppter gratiā sp̄ssancti quē in eum
in specie ignis ad robur descendit sicut fuit i
aplis. **U**nde z apli frequenter eum tanqz cō-
parem visitabant. **L**egit em̄ in p̄dicto dialo-
go q̄ quadam vice dū **A**bartinus solus i cel-
la sederet z seruus z galli reus d̄sci vult p̄
foribus expectarent subito mirabili co-
horrore plures in cella audiunt insin-
loquentes de quo postmodum
requisissent. ille ait. **D**icam vob
so nulli dicat. **A**gnes Tecla z z
venerunt nec t̄ illo re. sed se
confessus est v. sitari. z. **T**ru

aplos a se sepe videri phibuit. **A**dulte iusticie. cū em̄ ab impatore noīe maxio inuitatus fuisset z martino poculū primo fuisset oblatū spectantib⁹ cūctis vt post se regi tribueret. p̄ bytero suo dedit. nullū estimās digniorē qui post se deberet bibere. z indignū iudicans si aut regem aut regis p̄cios p̄bytero pretulisset. **A**dulte patientie tantā em̄ in oibus patiētiā seruabat. q̄ cū esset summ⁹ sacerdos ipune sepe a clericis latebat. nec a sua eos p̄pter hoc charitate repellebat. Nemo illū vnq̄ vidit iratū. nemo merentē. nemo ridentem. Nunq̄ in illius ore nisi x̄ps. Nunq̄ in illius corde nisi pietas. nisi pax. nisi mīa inerat. Legit̄ q̄z in p̄dicto dyalogo q̄ cū martinus quadā vice in veste hispida nigro z pendulo pallio circūtectus sup asellū procederet. eq̄s decōtra venientib⁹ expauesfactis militātes ī terrā saltu precipiti se dederūt. z martinū arripientes grauiterverberauerūt. Ille aut̄ q̄si mutus cedentib⁹ terga prebebat. s̄ magis illi furiebant. eo q̄ ille q̄si non sentiens verbera illata contēnere videret. Protin⁹ aut̄ aīalia ad obhumo fixa pmanebāt. vt q̄ntuncūq̄ flagellata velut sarea moueri n̄ posset. quousq̄ ad martinū redeūtes. z p̄ctm suū quod ignoranter in eū cōmiserant confitentes ille eis licentiā dedit. z gradu cōcito aīalia processerunt. **A**dulte assiduitatis in orādo. q̄z (vt in legēda sua d̄r) nunq̄ vlla hora momentūq̄ preterijt quo nō aut orōni aut lectioni incūberet. Inter legendū tñ z opandū nunq̄ anīmū ab orōne laxabat. nam vt fabris ferrarijs moris est. qui iter opandū pro quodā laboris leuamine incudē feriūt. ita martin⁹ dū aliquid ageret semp orabat. **A**dulte austeritatis ī se ipso. refert em̄ seuerus in eplā ad eusebiūz. q̄ cū martinus in quadā suā diocesim. veniss̄ z clerici lectū sibi plurimo stramine preparassent. ille ibidem requiescens insuetā mollitiē phorescit quippe qui nuda humo vno tñ cilicio supiecto cubare cōsueuerat. Itaq̄ p̄motus iniuria surgens stramentū om̄e proiecit z se sup nudā humū collocauit. Circa mediā vero noctem tota illa palea igne accendit̄. z martinus excitatus dū exire tentaret. s̄ neq̄ret ab igne capite z eius iam vestimenta vr̄tutur. Rediens vero ad solitū orōnis confugit z crucē emittens signaculū in medio ignis ī terrā em̄sist. z flā. nas sensit rotantes q̄s m̄ pertus erat vr̄etes. Adonachi igitur concurrunt ad martinū quē iam conputabā de medio flammarū illesuz. **A**dulte compassionis erga delinquentes. q̄z ope ites penitere compassi-

onis sinu recipiebat. nam cum diabolus martinū reprehenderet. cur semel lapsos ad penitentiā recipet eidem r̄ndit. Si tu ipse o miserabilis ab hominū festatione desisteres. z te factorū tuorū peniteret. ego tibi confusus ī domino x̄pi misericordiā pollicerer. **A**dulte pietatis erga pauperes. legit̄ in p̄dicto dyalogo q̄ martinū in quadā festiuitate ad ecclesiam tendentē. pauper quidā nudus secutus est. martinus autē archidiacono precepit vt egentē vestiret s̄ hoc cū ille facere distulisset. ingressus martinus secretariū. tunicā illi prebuit z continuo abscedere iussit. Luz q̄ archidiaconus moneret vt ad solennia peragēda procederet. ille de se loquens r̄ndit se ire non posse donec pauper vestē accipiat. Archidiaconus vero non intelligens. q̄z cū extrinsec⁹ capta tectus esset. ipsum nudū interius nō videbat pauperē nō adesse causat. At ille. Adhi inquit vestis deferat̄. z pauper non deerit vestiendus. Compulsus ille ad forū vadit. z quinq̄s argenteis tunicā vilē z curtā que d̄r penula quasi pene nulla rapiens ante pedes martini iratus proiecit. Quā ille secreto idu it cui⁹ manice vsq̄ ad cubitū. z longitudo vsq̄ ad genu protendebat. z sic missam celebraturus procedit. Dū aut̄ missaz celebraret globus igneus super caput ei⁹ apparuit z a multis ibidem visus fuit. ob h̄ par apl̄is d̄r. Huic aut̄ miraculo addit mgr̄ Iohes beleth. Qd̄ cū in nulla man⁹ ad deū vt moris est leuaret manicis lineis retro h̄ntibus. cū nec brachia eius eēnt grossa nec multū carnosa. nec prefata tunica protenderet nisi vsq̄ ad cubitū. remāserunt eadē brachia nuda. Tūc miraculo se torq̄ns aurei. z gēmati deferunt ab angel z brachia decēter openiūt. Quē etiā tōsam quadā vice conspiciens. euāgelicuz inq̄t mā datū ista compleuit. duas tunicas habuit et vnā non habenti largita est. ita z vos inquit facere debetis. **A**dulte p̄tatis erga demones pellendo sepe em̄ ipsos demones ex hōibus expulit. Legit̄ etiā ī dicto dyalogo q̄ q̄dam vacca a demone agitata. cū vbiq̄ seueret. z multos cōfoderet. z versus martinū et socios in itinere furibūda cōcurreret. ille manu eleuata ipsam desistere iubet. quā immobili permanente. vidit demonē dorso illi⁹ insidentem. quē increpans abscede inquit funeste pecude. z innoxū animal agitare desiste. que protinus discedente vacca ad ei⁹ pedes p̄sternitur. z ad eius imperiū cū om̄i multitudi ad gregem suū reuertit̄. **A**dulte stilitatis erga demones. agnoscēdos. demones ita sibi conspicib⁹. s̄ reddebant. vt aper-

De sancto Martino

te ab ipso sub quacūq; imagine viderentur. Nam interdū demon in iouis personā plerūq; mercurij, aliqñ veneris vel minuere transfignratū se eius vultibus offerebat. quos ille omnes suis noibus icrepabat. Abhercuriū maxime patiebat infestum. Iouē brutū atq; hebetem esse dicebat. **¶** Quadā etiam vice dyabolus in forma regis purpura et dyademate et aureis caligis ornatus, serena letaq; facie sibi apparuit. Lūq; diu ambo tacuissent, agnosce iquit martine quē colis. xps ego suz descensurus ad terras prius me tibi manifestare volui. Ad hoc cū adhuc martinus admirans taceret, rursus ait. Abartine cur dubitas credere cū me videas. Christ? ego suz. Tunc ille a spū sancto doctus ait. Dñs iesus xps nō se purpuratū et dyademate renitentē venturū esse predixit. Ego xpm nisi in eo habitu et forma qua passus ē nisi crucis stigmata preferentem venisse nō credā. Ad hāc vocem ille disparuit, et torā cellā fetore cōpleuit. Abartinus autē obitū suū lōge ante presciuit, quā etiā fratrib? reuelauit. Interea cāda censem dyocessim causa sedāde discordie visi taut. Pergens g vidit mergos in flumie piscibus insidiantes, et quousq; capientes, forma inquit hec demonū est, insidiant incaut, capiūt nescientes, captos deuorant saturariq; nequūt deuoratis. Impat igit vt relicto gurgite desertas peterent regiones. Statiq; grege facto mōtes siluasq; petierunt. In illa igit dyocess aliqdiu cōmorat virib? corpis cepit destitui, et discipulū indicat se resolui. tūc omnes flentes, cur nos inquit p̄ deseris, aut cui nos desolatos relinquis inuadēt em grege tuū lupi rapaces. Et ille eoz motus fletibus, flēs q; sic orauit. Dñe si adhuc p̄lo tuo sum necessarius nō recuso laborē, fiat voluntas tua. Dubitauit em pene qd mallet, quia nec hos deferere, nec a xpo volebat diuti? se pari. Itaq; cū aliqdiu molestia febriū tenere tur, et a discipulis rogaret, vt in lectulo suo, vel in cilicio et cinere vbi decūbebat, stramentum aliquod poneret. Non decet inquit filiū xpianum nisi in cilicio et cinere mori, ego si vobis aliud exemplū relinq ipse peccaui. Oculis ac manib? in celū semp intentus, sinuictuz ab orōne spm nō relaxabat, et cū supinus spaciaceret, et a presbyteris rogaret, vt corpusculum mutatiōe lateris releuaret, sinite me inquit fratres sinite celū potius respicere q; terrā vt spūs ad dominū dirigat. Et hec dicēs, vt diabolū assisteret, qd hic inqt astas crucis bestia, nihil in me funestus repies. Abrahā me sinus recipi. Et in hac voce sub ar

chadio et honorio qui ceperūt circa annū dñi cccclviij. vite eius. lxxxi. spm deo reddidit. vultusq; eius tāq; iā glorificatus respēdit. ac chorus angeloz ibidē psallās a multis auditus fuit. **¶** Ad ei? transitū pictaui sicut turonici conuenerūt, ibiq; magna altercatio orta est. Dicebant em pictaui, noster est monachus nos requirimus commendatū. Quib? illi, vobis ablatus, nobis a deo donat. Nocte igit media, pictaui oēs penit? sopiuntur, et sic a turonicis corpus ei? p fenestrā electuz p ligerim nauigio ad vrbe turonicā, cum magno gaudio deportat. Beatus autē seuerinus coloniēps, cū die dñica loco scā post matutias more solito circuiret, illa hora qua vir sanct? obiit, angelos cantātes in celo audiuit, vocansq; archidyaconez interrogat, si aliqd audiret, et cū se nihil audire diceret, et eps vt diligenter auscultaret, moneret, cepit sursum collū extēdere, aures erigere et super summis articulis babulo se sustentatus stare. Et dū eps p eo orasset, qsdaz in celo voces audire se dixit, cui eps dñs me? martin? est, qui miguit e mūdo, et nūc angeli eū in celū deferūt. Demones autē affuerūt q cū retinere voluerūt, nihil suū in eo reperientes, pusi recesserūt. Archidyaconus igit diem et horā notauit, et tūc martinū migrasse cognouit. **¶** Seuerus etiā monachus qui vitā ei? scripsit, cū p matutinas leuiter obdormisset, sicut ipe in qdaz epla testatur, scūs martin? albis indut? vultu igneo, stellantib? oculis, crine purpureo tenens librū in manu dextera quē de vita eius idem seuerus scripserat, eidē appuit. Lūq; post bñdictiōem in celū conscēdere ipm videret, et cū eo ascendere cuperet, euigilauit. **¶** hoc autē nūcijs venientib? eadez nocte sanctū martinū migrasse audiuit. Ea qz die sanctus ambrosius mediolens? eps missam celebrans sup altare inter pphetiam et eplam obdormiuit, et cū nullus eū excitare presumeret et subdyaconus in seipso innuente, eplam nō auderet legere, transactis duap vel triū horarum spacijs excitauerunt eū dicētes. Jā hora preterijt, et pplus valde lassus expectat, iubeat dñs noster vt clericus eplam legat. Ad quos ille, Nolite turbari, frater em me? martinus ad deum migrauit, et ego eius funeri obsequium prebui, sed vltimam oratiōē vobis excitantibus, expellere non valui. tūc illi diem et horam notantes, inuenerunt martinum tunc migrasse ad celum. **¶** apā eius (vt ait magister iohannis belet) francie in prelijs pona. **¶** seuerinus de ipsius cappe custodi. **¶** illan

Post mortem autem eius anno sexagesimo quarto, cum beatus pertetus eius ecciam magnifice ampliasset, et in eam corpus eius transferre vellet, semel et bis et tercio ieiunans et vigiliis insistentes, sepulcrum eius nullatenus mouere potuerunt. Cumque vellent dimittere, quidam senex pulcherrimus eis appuit dicens. Usquequo tardatis, non videtis sanctum martinum paratum inuare vos si manus apponitis. Tunc ille cum eis manus supposuit, et cum summa velocitate sepulcrum leuauerunt, et in loco ubi nunc colitur posuerunt. Senex autem ille post hoc nunquam comparuit. Hec translatio in mense iulii celebratur.

Fertur quoque quod tunc duo socii erant quorum unus erat cecus et alter contractus. Cecus autem contractum ferebat, et contractus ceco viam monstrabat, sicque taliter mendicantes multam pecuniam acquirebant. Audientes vero quod ad corpus sancti martini multi sanabantur infirmi cum in translatione eius corpus extra ecciam processionaliter duceretur, timere ceperunt ne predictum corpus iuxta domum ubi manebat duceretur, et sic ipsi forsitan curarent. Molebant enim sanitatem consequi, ne deperiret materia questus sui. Quapropter de illa strata fugientes, se ad aliam transferebant, per quam corpus nequaquam duci putabant. Dum ergo fugerent, corpori eius ex improviso prunus obuiauerunt. Et quod de multa bona prestat inuitus, ambo contra eorum voluntatem prunus sunt curati, licet de hoc plurimum tristerentur. Ambrosius autem de sancto martino sic ait. Vnus martinus per perniciem erroris templum destruxit, vexilla pietatis erexit, mortuos suscitauit, ab obsessis corporibus demonia seua exclusit ac variis laborantes languoribus, salutis remedio subleuauit qui ita perfectus inuentus est, ut christum texisse in paupere veste quam egenus acceperat, mundi dominum induisset. O felix largitas quam diuinitas operatur. O clamidis gloriosa diuisio, que militem contexit et regem. O inestimabile donum, quod vestire meruit diuinitatem. Digne huic domine confessio: mis tue premia contulisti. Digne ei arrianorum subiacuit feritas. Digne amore martyrii, persecutoris tormenta non timuit. Quid erit pro oblatione integri corporis recepturus, qui pro quantum te vestis exigua etiam vestire meruit et videre sic spantibus contulit medicinam, ut alios suorum rationibus alius visu saluaret.

Riccu scimar

Qui dicitur donum
muni scilicet cor
qui auper m
b illuz
qz plurimum emul
transferbat. Nam cum
requireret dixit ei
queris, prospice emi

340
nus, ille enim est qui quasi amens celum respicit. Cum igitur pauper a martino quem petierat accepisset, vir sanctus briccium ad se vocans dixit. An ego tibi delirus videor bricci. Quod cum ille pre verecundia se dixisse negaret, ait martinus. Nonne aures mee ad os tuum erant quando hoc eminus loquebaris. Amen dico tibi, quia a domino obtinui ut mihi in episcopatum succedas sed scias multa te in episcopatu aduersa passurum. Quod briccium audiens irridebat dei. Nonne verum dixi istum delirum esse. Post mortem igitur sancti martini briccium in episcopum est electus. Qui deinceps orationi vacabat, et licet adhuc superbus tamen corpe castus erat. Anno autem episcopatus sui tricesimo, mulier quedam religiose vestita que eius vestimenta lauabat, concepit et filium peperit. Tunc omnis populus cum lapidibus ad episcopum ianuam congregatus est dei. Diu pietate sancti martini luxuriam tuam dissimulauimus sed iam nequaquam pollutas manus osculari valeamus. Illo autem viriliter hoc negante, adducite ad me ait infantem, qui illato cum xxx. esset dierum, dixit ad eum briccium. Adiuro te per filium dei ut dicas coram omnibus si ego te genui. Et ille, non tu inquit es pater meus. Populo autem urgente ut quis esset eius perquireret, ille ait. Non est hoc meum, feci quod ad me pertinet. Populus autem huiusmodi magicis artibus attribuebat dei. Nequaquam nobis falso pastorem nomine dominaberis. Tunc ille pro sui purgatione prunas ardentes usque ad turribus sancti martini cunctis videntibus deportauit proiectisque prunis vestis eius illesa appuit et ait. Sicut hoc meum vestimentum a prunis mansit illesum sic corpus meum a contactu mulieris est mundum. Populo autem adhuc non credente, sancti briccium prunelis et iniuriis afficiunt, et a sua dignitate efficiunt, ut verbum quod sanctus martinus dixerat impleretur. Tunc briccium flens papam adiit, et vii. annis ibidem permanens, quicquid in sanctum martinum deliquerat penitendo deleuit. Populus autem iustinianum prefecit, et romam contra briccium defensaret. Quo cum tenderet in ciuitate vercellensi vitam finiuit, et armenium loco eius populus omnis prefecit. Septimo igitur anno briccium cum auctore pape rediens, sexto ab urbe milario hospicium accepit, et armenius eadem nocte spiritum exalauit. Quod briccium per reuelationem cognoscens, ait suis uturgerent et se ad tumulandum turonensem episcopum perarent. Cum ergo briccium per viam tam ciuitatem ingrederetur, ille autem per am mortuus efferebatur, et sepulto sancto briccium sedem suam ac septem postmo-

De sancta

dum annis presidens. et vitam laudabilem du-
cens. xlvij. anno episcopatus sui in pace qui-
euit.

Cecilia quasi celi li-

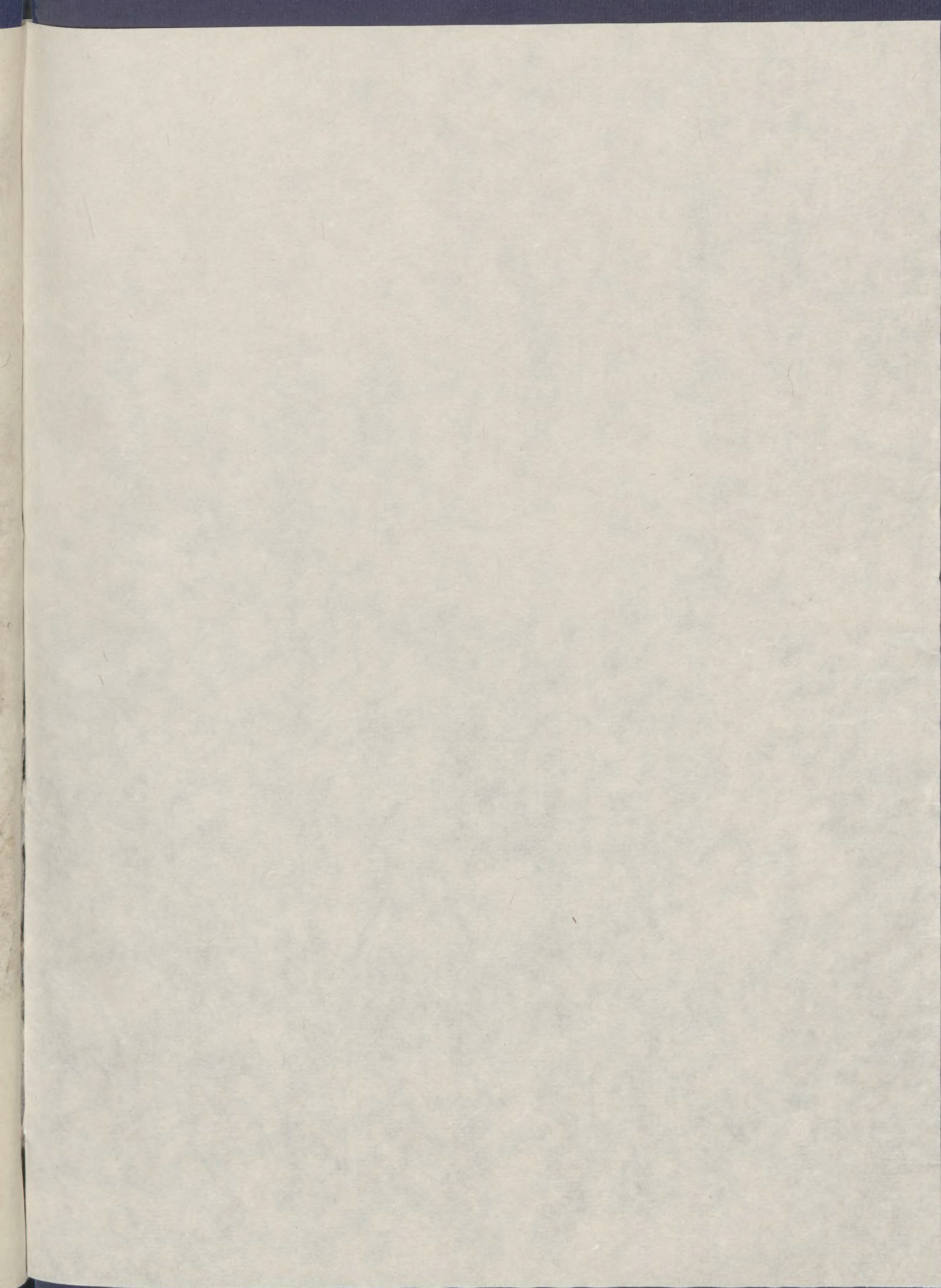
lia. vel cecis via vel a celo et lia. Vel
cecilia quasi cecitate carēs. Vel de a celo et le-
os quod est plus. Fuit enim celeste liliū p vir-
ginitatis pudorē. Vel de liliū qz habuit cā-
dozem mūdicie virozē conscie. odorē bone fa-
me. Fuit et cecis via p exempli informationē
celū per iugē contemplatōem. Iya p assiduaz
opationem. Vel de celi. qz sicut dicit ysidorus
Celuz philosophi volubile rotundū et ardēs
esse dixerunt. Sic et ipsa fuit volubilis p opa-
tionē sollicitam. Rotunda p pseuerantiam.
Ardens per charitatē succensaz. Fuit cecita-
te carens p sapie splendorem. fuit et celuz pli
qz in ipam tanqz in celū spūale pls ad imitā-
dum intuetur celi. solē lunā et stellas. i. sapie
pspicacitatem. fidei magnanimitatem. et vir-
tutum varietatem.

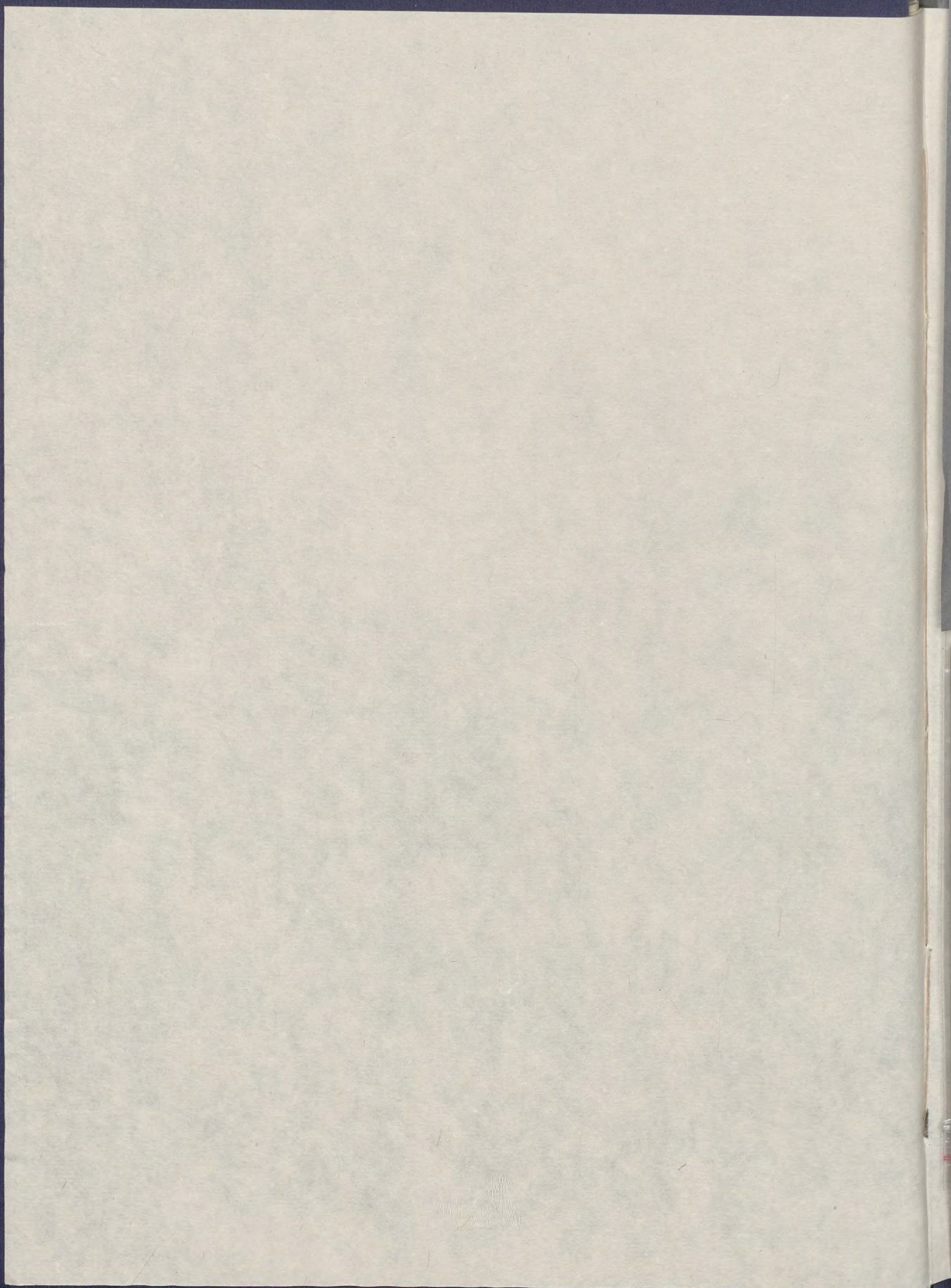
Cecilia virgo pre-

clarissima nobili romanorum genere
exorta. et ab ipsis cunabulis in fide xpi nutri-
ta. absconditū semp euangelii xpi gerebat in
pectore. et nō diebus atqz noctibz a colloqui-
is diuinis et orōne cessabat. suāqz virginita-
tem consuari a dño exorabat. Cū autē cuidaz
iuueni nomie valeriano desponsata fuisset. et
dies nuptiarū instituta fuisset. illa subitus ad
carnem elicio erat induta et desup deauratis
vestibz orgebat. et cantantibz organis il-
la in coram suo soli dño decātabat di. Fiat do-
mibz cor meū et corp meū immaculatū vt nō
contundar. Et biduanis ac triduanis ieiuni-
is orans p̄mendabat dño quod timebat. Ve-
nit autē nox in qua suscepit vna cū sponso suo
cubili secreta silentia. et ita euz alloquitur.
O dulcissime atqz amantissime iuuenis. est my-
steriū quod tibi confiteor. si modo tu iuratus
asserat tota te illud obseruātia custodire. Ju-
rat se valerianus illud nulla necessitate dete-
gere. nulla prodere ratōe. Tunc illa ait. An-
gelum dī habeo amatozē. qz nimio zelo custo-
dit corpus meū. hic si vel leuiter senserit qz tu
me polluto amore contingas. statim feriet te
et amittes flores tue q̄tissime iuuentutis. si au-
tem coegerit qz me sincero amore diligas ita
loquetur sicut me et ostendet tibi gloriā su-
am. Tunc valerianus nutu deicorrectus ait
vt credo. tibi ipsum angelū mibi osten-
de. et si vere iuuenis qz angelus sit faciam
quod hoc iuuenis et virū aliū ostendat te et il-

lum gladio feriam. Cui cecilia dixit. Si in de-
um verū credideris. et te baptizari pmiseris.
ipsum videre valebis. Tūc igit i tertiū mi-
liariū ab vrbe que apia nūcupat. et pauperi-
bus quos illic inuenies dices. Cecilia me mi-
sit ad vos vt oñdatis mibi sanctū senē vrba-
nū. qm ad ipm habeo secreta mandata que p-
feram. Hunc dū tu videris. indica ei oia ver-
ba mea. et postqz ab eo purificatus fueris et re-
dieris angelū ipsum videbis. Tūc valerianus
prexit. et fm signa que accepat sc̄m vrbanus
epm intra sepulcra martyru latitantē inuenit
Cūqz ei omia verba cecilie dixisset. ille man-
ad celum expandens. cū lacrimis ait. Domi-
ne iesu xpe seminator casti consilij. suscipe se-
minū fructus qz in cecilia semiaſti. Dñe iesu
xpe pastor bone. Cecilia famula tua q̄si ap̄is
tibi argumentosa deseruit. Nam sp̄suz quē
q̄si leonem ferocem accepit. ad te quasi agnū
mansuetissimū destinauit. Et ecce subito ap-
paruit senex qdam: niueis vestibz indutus
tenens libz aureis litteris scriptū quē vidēs
valerianus pre nimio timore quasi mortuus
cecidit. et a sene leuat sic legit. Unus dñs vna
fides vnū baptisma. Unus deus et p̄ oim qui
super oēs et p oia et in oibus nobis. Cūqz hoc
legisset dixit ei senior. Credis ita esse. an ad-
huc dubitas. Tūc exclamauit dicens. Non est
aliud quod verius credi possit sub celo. Sta-
timqz illo disparente valerianus a sancto vr-
bano baptisma suscepit. et rediens ceciliā cū
angelo loquentē in cubiculo inuenit. Ange-
lus autē duas coronas ex rosis et lilijs in ma-
nu habebat. et vnā cecilie et alteraz valeriano
tradidit dī. Istas coronas immaculato corde
et mundo corpe custodite. quia de paradiso dei
e ad vos attuli. nec vnqz marcescēt nec odo-
rem amittēt. nec ab alijs nisi quibus castitas
placuerit videri poterunt. Tu autē valeriane
quia vtili consilio credidisti. pete quodcūqz
volueris et consequeris. Cui valerianus. Nihil
mibi in hac vita extitit dulcius qz vnicus
fratris mei effectus. peto igit vt et veritatem
ipse mecū agnoscat. Cui angelus. placet. o-
mino petitio tua. et ambo ad palma martyrii
ad dñm venietis. Post hoc in cubiculo
us frater valeriani: cū unum rosarū et liliū
set odorē dixit. Abiit. hoc tpe roseus h odor
et liliū vnū respiret. et si ipsas rosas vel li-
lia in manibz meis habueris. nec sic pe-
ramenta tante munitatis infu-
fectus vt pu-
tum subito im-
nas habemus qz
Cui valerianus
li vider
sent

Si hec son
remus. Est au
quā nobis deli
facta sunt. filius ex
Omnia em̄ que p̄dit
sp̄s animauit. Ibi t
niens. verbis z mirac
monstrauit. Qui tibi
esse asseris. z quō nūc
cecilia. Sicut in vn
sqz ingeniū memo
diuinitatis est
ex

papa greg
quī maior
z vinder
iuersum i
ū sanctor
templum
holis nunc
z vbi mult

ga e co
rustachy q̄ pulc
habere desideris

et sic
maturus. pius.
ermone. maturus in
entōne. Eius vita i
maxime vsqz ad illū
sato Petro in pontu
tur. Cetera ex eius ge
habentur sumur

ter
laci
nau
ptulit. z mate
per quodd
perisse co
ris fund
rum ca
vbi ne
cognos
bat ma
lum co
ba
for
lati
er in
z
re
igi
ma
br

disciplina ma
ergo erra
tra genes
in euz
in alias
o petri
s dispu
is ostē
crē vo
m
m
ost
eac
a
o
an
ri

et dulces
dulces v
potēte
d viā r p
Scdo
feminētia
otātē sup n
es vt eos

entia n
de aduētū filij de
ltas congruitates it
m ideo inquit fili
nū dimittatur pctō
citur. vt homo male
f. Illud i se patitu
onū liberef. S
his ser

icitur
gloria r mens quasi
in gloriosam mentē
de. ordinatā omī d
mī felicitate que con
in li. de trinitate) qz
t mortē. nosse nostrū
nū nō habebit of
tia. qz clemens r
t dī i glosario

apostoli
almam martyriū
lētio aplī dixerūt,

Inc. 421